ANUL 101

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

SIBIU, 1 Ianuarie 1953 Preţul unui ex. 80 bani Nr. 1—2

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu strada 1 Mai Nr. 35.

3 IANUARIE 1853 = 3 IANUARIE 1953

La centenarul „Telegrafului Român"

Popasul sărbătoresc pe care „Telegraful Român" îl face la împlinirea unui veac de existenţă, închinată slujirii poporului român şi Bisericii Ortodoxe, constitue un fericit prilej pentru a reaminti gândurile curate din care a isvorît, acum 100 de ani, întâiul număr al acestei publicaţiuni, sortită să fie astăzi cea mai veche gazetă din ţara noastră.

Menit a fi o foaie „politică, industrială, comercială şi literară", „Telegraful Român" a năzuit să răspundă cerinţelor unui popor, care gemea sub lanţurile opresiunii, dar care niciodată nu se resemnase a purta cătuşele robiei, ci deseori încercase — prin lupte şi jertfe — să-şi apropie zorile libertăţii. Mişcările revoluţionare ale anului 1848, care tulburaseră adânc tihna scaunelor împărăteşti şi regeşti din Europa, aduseră un răsunet puternic în inimile românilor ardeleni, tocmai pentru faptul că aci isbânda fusese mai aproape ca oriunde, dar se prăbuşise din pricina unor grave greşeli săvârşite de cârmuitorii luptătorilor revoluţionari unguri şi români. Roadele amare ale acestor greşeli nu se scuturaseră pe deplin; ele aveau să înveninеze încă multă vreme viaţa poporului ardelean. Ceea ce înţeleseră însă bine bărbaţii de seamă ai românilor de peste munţi era nevoia unei redeşteptări culturale şi a organizării vieţii economice a poporului pe temeiurile noui, care-şi făcuseră drum în restul continentului. Pentru aceea se scria — în „Prenumeraţiunea" care, după obiceiul vremii, anunţa în Decemvrie 1852, apariţia gazetei — că „Telegraful Român" năzueşte „a împărtăşi poporului român din politică, industrie, comerciu şi literatură idei şi cunoştinţe practice, potrivite cu timpul şi măsurat trebuinţelor lui".

Erau gânduri care dovedesc dragostea celor ce le scriau pentru poporul lor, pe care-l voiau pornit pe calea progresului, erau cuvinte care încercau să mărturisească — cu ocolurile impuse de cenzura împărătească — nădejdea ieşirii poporului din întunerecul şi robia în care era ţinut de opresorii săi.

I-a fost dat „Telegrafului Român" norocul de a avea în fruntea sa, dintru început, pe profesorul Florian Aaron, cel ce fusese răspânditor de cultură în Ţara Românească — unde împlinise un rodnic apostolat, ca dascăl al şcolii Golescului, ca inspector al Şcolii Centrale din Craiova, ca profesor al Colegiului Sfântul Sava din Bucureşti şi ca întemeetor al acelei publicaţii bucureştene „România". De altfel, între programul „României" din 1837 şi al „Telegrafului Român" din 1852 exista o identitate de concepţii, care nu erau numai ale redactorului lor, ci ale întregei pleiade de bărbaţi luminaţi şi înflăcăraţi de dragoste faţă de popor, cărora li se datoreşte înfiinţarea învăţământului românesc, în cea dintâi jumătate a veacului trecut.

„Telegraful Român" a mers — cu rare şovăiri — pe drumul deschis de întemeetorul său. El a sprijinit luptele poporului român pentru progres şi pentru libertate, în măsura în care condiţiile sale de apariţie i-au îngăduit-o.

„Telegrafului Român" nu i-au rămas străine nici luptele altor popoare pentru dobândirea dreptului la viaţă liberă. El le-a privit cu dragoste şi le-a împărtăşit cetitorilor săi, nădăjduind să fie şi pentru poporul nostru pildă şi îndemnuri. Plină de căldură este — în acest sens — relatarea pe care „Telegraful Român" o dădea, în numărul său din 6 Ianuarie 1872, asupra dârzeniei cu care luptătorii eroicei Comune din Paris înfruntau pe judecători, în nesfârşitele procese ce li se făcuseră. Reproducând cuvintele unei femei, care luptase pe baricadele Parisului şi care acuza pe călăi în numele miilor de cetăţeni executaţi, gazeta încheia cu profeticele cuvinte: „Veni-va o zi când sângele acestor martiri va fi răzbunat", mărturisind astfel convingerea sa fermă că toţi cei ce fac popoarele să sângereze vor da socoteală de faptele lor, înaintea necruţătoarei judecăţi a popoarelor, care este şi judecata lui Dumnezeu.

*

În zilele noastre, „Telegraful Român" îşi continuă apariţia ca foaie oficială bisericească, pe îndreptăţitul motiv că toate celelalte idealuri, pentru care înţelegea să

(Continuare în pag. 2)

La centenarul Telegrafului Român

O sută de ani de apariţie neîntreruptă a unei gazete, este un eveniment în publicistica noastră românească din Ardeal.

Organul oficial al Mitropoliei noastre a ajuns la această vârstă venerabilă, neatinsă de nici o altă publicaţie periodică bisericească existentă astăzi în cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.

Dar supremul titlu de mândrie al „Telegrafului Român" nu îl are exclusiv în calitatea lui de gazetă centenară, ci mai cu osebire în misiunea constructivă pe care a îndeplinit-o pe potriva îngăduinţei vremilor ce le-a străbătut dealungul existenţei sale.

Însăşi urzirea lui a fost un act de curaj pentru împrejurările existente în Ardealul dela începutul celei de a doua jumătăţi a veacului al XIX-lea.

Fără să fie cu desăvârşire lipsit de nutremântul spiritual tipărit în limba sa, poporul român din cuprinsul fostei monarhii habsburgice — dreptcredincioşii creştini de legea răsăriteană, preoţii lor în primul rând — aveau nevoe de un îndreptar purces din sânul lor, care să le lumineze calea emancipării proprii, în babilonia împărăţiei impilatoare a pajurei cu două capete.

Acest îndreptar în împrejurările de atunci, numai Biserica putea să li-l pună la îndemână.

Mitropolitul Andrei Şaguna, noul ctitor al Mitropoliei ardelene şi întemeetorul acestei gazete, pusese la inimă ideea înfiinţării de şcoli şi răspândirii cunoştinţelor trebuincioase de tot felul, în rândurile clerului şi ale credincioşilor.

Cine răsfoeşte astăzi colecţile vechi ale „Telegrafului Român", va rămâne a surprins de varietatea preocupărilor pe care le vădesc coloanele sale. Aceste preocupări îmbrăţişau toate tărâmurile de manifestare ale românilor din Ardeal şi aduceau la expresie năzuinţele lor culturale şi naţionale.

„Tendinţa acestei intreprinderi" se spunea în petiţia prin care se cerea auto-

(Urmare în pag. 2-a)

69291

La centenarul „Telegrafului Român“

Un organ de presă, care nu şi-a întrerupt apariţia timp de o sută de ani, este o raritate. Iar când un asemenea organ este bisericesc, el reprezintă un caz deadreptul unic. E cazul „Telegrafului Român“ dela Sibiu, care împlineşte un veac de existenţă.

Să duci cetitorilor tăi preoţi (şi prin ei poporului), săptămânal, sau lunar, învăţătură din Scripturile Sfinte şi îndemnuri bune pentru viaţa de obşte timp de o sută de ani, iată o lucrare echivalând cu un apostolat dintre cele mai impresionante.

Celor ce şi-au luat partea de jertfă din această lucrare, mutându-se la Domnul, le împodobim amintirea cu nevestejita cunună a recunoştinţei. Iar celor ce astăzi — sub înţeleapta îndrumare a Înalt Prea Sfinţitului M tropolit Nicolae — ostenesc întru alcătuirea „Telegrafului Român“, le urăm mulţi ani de pace, de sănătate şi de muncă rodnică.

Episcopul NICOLAE

[Urmare din pag. 1]

lupte acum o sută de ani, au fost cucerite de popor.

Împlinindu-şi această misiune de făclie a dreptei credinţe, „Telegraful Român“ are datoria de a rămâne totuşi consecvent legământului făcut la naşterea sa: de a urma şi el acelaşi drum cu poporul nostru, spre pace, spre lumină, spre viitorul fericit pe care şi-l clădeşte acum Patria noastră, alături de celelalte state libere din lumea întreagă.

Este urarea pe care i-o facem la sărbătoarea de azi şi pentru care îi împărtăşim patriarhicească binecuvântare.

† JUSTINIAN,
Patriarhul României

rizaţia de apariţie — „nu este decât de a răspândi în poporul — a cărui înapoiere în cultură e a se datori vitregiei vremilor trecute — idei moderne... a-l lumina în mod cuviincios asupra adevăratelor sale trebuinţe sufleteşti şi materiale...“. Deaceea, paginile sale găzduiau — alături de problemele de viaţă bisericească şi de articole pentru orientarea clerului — cele mai variate contribuţiuni de ordin economic, agrar, industrial, meşteşugăresc, comercial şi cultural-literar. Misiunea acestei gazete, în formularea întâiului ei redactor responsabil, Aaron Florian, constă în a „convinge“ poporul din Ardeal „că numai prin îmbunătăţirea stării sale materiale şi morale poate ajunge la cultură şi fericire“. Drept aceea „Telegraful Român“ nu ostenea „a deştepta simţul şi a aţâţa gustul poporului român pentru arte şi măestrie, a atrage luarea aminte a lui asupra acelor ramuri de industrie şi asupra acelor meserii, cu care ar putea şi ar trebui să se ocupe şi dânsul spre îmbunătăţirea stării sale materiale şi morale“.

Îmbrăţişarea meseriilor de către români, sutele de şcoli confesionale înfiinţate de Biserica ortodoxă ardeleană, mai târziu şcoala comercială dela Braşov, în epoca absolutismului monarhic austro-ungar, au avut în această foaie cel mai aprig apărător al lor, împotriva tendinţelor destructive ale cancelariilor guberniale străine de năzuinţele fireşti ale înaintaşilor noştri. Lupta lui pentru apărarea şcolilor elementare şi secundare ale Bisericii noastre, singurele şcoli româneşti din Ardeal pe vremea aceea, ca şi contribuţiunea substanţială pe care a adus-o în acţiunea de aşezare a vieţii noastre bisericeşti pe temelie trainică a „Statutului organic“, merită toată recunoştinţa generaţiilor de mai târziu.

În îndeplinirea misiunii sale, s'a ciocnit nu odată de împotrivirea stăpânirii reacţionare habsburgice. Ciocnirile acestea s'au soldat cu jertfe. Unii din redactorii lui, ca memorandistul **Nicolae Cristea** *(1863—1883), au plătit cu prigoniri, amenzi şi temniţă curajul pe care l-au arătat în scrisul lor.*

După sfărâmarea monarhiei habsburgice „Telegraful Român“ şi-a dedicat coloanele sale apărării autonomiei bisericeşti luptei împotriva amestecului Vaticanului în afacerile noastre interne şi acţiunii de reîntregire a Bisericii ortodoxe române din Ardeal.

În cei peste treizeci de ani de când se află sub oblăduirea noastră, „Telegraful Român“ a militat statornic pentru îndrumarea cât mai corespunzătoare a clerului din cuprinsul Mitropoliei ortodoxe a Ardealului.

Dealungul celor o sută de ani de existenţă „Telegraful Român“ a putut să aibă, vremelnic şi oarecari scăderi, niciodată însă nu s'a abătut dela linia superioară a promovării intereselor Bisericii şi ale poporului nostru dreptcredincios.

Marele Eminescu l-a numit la 1876, „foaia cea mai modernă de peste Carpaţi“. E un calificativ pe care-l merita pe deplin.

Veteranul de azi s'a ţinut la pas cu vremea în toată existenţa sa, păzind dreapta credinţă ortodoxă răsăriteană şi făcându-se ecoul năzuinţelor clerului şi credincioşilor noştri.

Astăzi „Telegraful Român“ îşi continuă calea tradiţională de orientare religioasă bisericească, pentru prosperarea morală şi materială a poporului dreptcredincios şi pentru apărarea p cii.

Cinstind după cuviinţă ostenelile-i trecute, implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra tuturor celor ce se străduesc ă ţină slova lui la înălţimea vremilor noui.

† NICOLAE,
Arhiepiscop şi Mitropolit

Cântarea dela Betleem

Privesc în rugă paiele sărace
Din ieslea sfântă dela Betleem
Şi-mi vin pe buze, chiar de nu le chem,
Cuvintele cântării despre pace...

...În ochii Maicii, râu de fericire,
Sclipeau mărgăritare; Iisus
Zâmbea şi asculta un cânt, de sus:
— „În lume pace, bună învoire!“...

...În noapte s'a oprit, peste cetate,
O stea de diamant, pe bolta 'naltă;
Păstori şi magi şi îngeri, laolaltă,
Cântau cântarea păcii mult visate.

...Doar colo, în palat, Irod se-ascunde
Cuprins de spaima morţii. Şi'n neştire,
Setos de aur, sânge şi mărire,
Se sbate: — „Unde-i Pruncul? Spuneţi! Unde?“

Mai gem şi azi Irozi, setoşi de sânge;
Ucid şi-ar mai ucide iar copii,
Nu paisprezece mii, ci mii de mii,
Doar-doar cântarea păcii o vor frânge.

În spaima lor, tehuie şi nebună,
Irozii nu aud cuvântul sfânt:
— „Acei ce semăna-vor astăzi vânt,
Culege-vor năpraznică furtună!“

Nu, pruncii omenirii nu se tem!
Păstori şi truditori şi magi, popoare,
Ascultă, răsunând, biruitoare,
Cântarea păcii dela Betleem!...

Pr. CONSTANTIN OLARU, Cheiu-Oradea

Pacea în concepția patristică

In calitatea lor de păstrători fideli ai învățăturii Mântuitorului, primite în mod aproape nemijlocit și ai tradițiilor sfinte și scumpe Bisericii noastre, Sfinții Părinți și Scriitori bisericești „au păstrat, au lămurit și au desvoltat ideea de pace. Ei au acordat păcii o importanță deosebită. Chromatius, Episcop de Aquilea pe la anul 388 hirotonit de Sfântul Ambrozie și prieten al acestuia, al Fericitului Ieronim, al Sfântului Ioan Gură de Aur, al lui Eliodor și al lui Rufin, vorbește despre pace în tratatul său „Despre cele 8 fericiri".

Sfinții Părinți și Scriitori ai Bisericii nu s'au limitat numai a vorbi despre pace „în mod general", ci au privit problema păcii în amănuntele ei, insistând asupra unora sau altora dintre aspectele acestei probleme. La cei mai mulți dintre dânșii, găsim concepția că pacea este starea socială care se preferă războiului, opunând, în antiteză, binefacerile păcii și ororile războiului, cu consecințele ce le au acestea nu numai asupra societății umane în general, dar asupra moralității și — deci acțiunii de mântuire — a creștinilor în special.

In epoca tulburată a veacului al IV-lea când războaiele de dominație, nedrepte, zguduiau din temelii imperiul roman, măcinau masse de oameni, dintre care foarte mulți erau membri ai Bisericii, Sfântul Grigore de Nissa este unul dintre aceia care îndeamnă pe creștini să se abțină dela astfel de războaie, preferând războiului pacea. El zice: „Acela care vă făgăduiește vre-un folos dacă vă abțineți dela război, vă dă două: unul ferindu-vă de convoiul de nenorociri care însoțește războiul și al doilea ferindu-vă de însuși războiul".

Inalta concepție morală a creștinilor asupra lumii, asupra necesității inexorabile a păcii — ca singurul climat social în care se pot cultiva și înflori, cu roadă bogată, virtuțile creștine — este cu măestrie zugrăvită de Sfântul Irineu, în această plastică expresie: „Creștinii și-au schimbat săbiile în instrumente ale păcii și au uitat să se lupte".

Iar Sfântul Atanasie cel Mare — care aprobă războiul drept de apărare și cinstea pe eroii apărători ai patriei — exprimă suspinul Bisericii după o epocă de pace. Epoca în care toate capacitățile umane, în loc să fie puse în slujba răului și a uciderii, ar fi utilizate numai și numai în folosul propășirii societății: „Indată ce popoarele înțeleg învățătura lui Hristos, se îndeletnicesc cu munca câmpului în loc să se lupte și-și împreună mânile pentru rugăciune în loc să pună mâna pe arme". *Această sentință morală a Sfântului Atanasie cel Mare proiectează lumină asupra acelora cari — tocmai în numele religiei Domnului nostru Iisus Hristos — adică subtilizând adevărata ei învățătură — caută să deslănțuie un nou război al omenirii întregi, război în care milioane și milioane de văduve și orfani, credincioși creștini, n'ar avea prilej ul să-și împreune mâinile la rugăciune decât în memoria soților și părinților lor jertfiți Molochului vremilor noastre.*

In antiteză cu starea groasnică a războiului, țâșnește, sub pana măiastră și inspirată a Sfinților Părinți și Scriitori bisericești, lumina cea neprețuită a stării de pace, lumina care călăuzește pe adevăratul creștin către mântuire.

„Bunul păcii, *zice Fericitul Augustin*, e așa de mare, încât în lucrurile pământești și muritoare, nu se obișnuiește să se audă ceva mai fermecător, nici să se dorească ceva mai mult, nici să se descopere ceva mai bun ca pacea. Pacea e dorită de natură însăși". *Și într'adevăr. Ce oare, mai mult decât pacea, poate asigura omului climatul social și psihologic necesar armonioasei sale desvoltări? Ce oare, mai mult decât pacea poate asigura creștinului mediul social și psihologic necesar aplicării sale către trebuințele spirituale și morale, către trebuințele impuse de opera soteriologică?*

„Sfântul Grigorie de Nissa, comentând Fericirea a 7-a care fericește pe făcătorii de pace, observă că pentru a gusta din cele ce sunt râvnite în viață, nimic nu e mai plăcut ca o existență pașnică. Orice plăcere are nevoie de pace spre a fi plăcere. Tot ceiace se cinstește în viață: sănătate, soție, copii, casă, părinți, pământul și marea, fiecare cu bogățiile sale: grădini, vânători, băi, palestre, gimnazii, locuri de plăcere, locuri pentru tineret, și toate născocirile plăcerii, la care se adaugă spectacolele plăcute, auditiile muzicale și tot ceeace îndulcește viața celor în desfătări, toate acestea nu valorează nimic fără bunul păcii. „Pacea — *zice el* — face agreabile toate câte sunt cinstite în viață".

Nespus de bine a zugrăvit acest Sfânt Părinte — în cuvintele de mai sus — rolul păcii în desvoltarea civilizației și culturii umane. Bunuri cari nu numai că nu „se desvoltă" — cum susțin unii — în vreme de războiu, dar nu sunt de conceput decât numai și numai în legătură directă cu starea de pace. Marea massă a credincioșilor Bisericii noastre — cetățeni ai unei patrii în care toate eforturile sunt îndreptate pentru satisfacerea tot mai complectă a necesităților materiale și spirituale — tocmai de aceasta doresc pacea și luptă pentru ea. Pacea este o condiție sine-qua non a propășirii sociale.

In multe din celebrele sale omilii, luceafărul oratoriei bisericești, Sfântul Ioan Gură de Aur — consacră o atenție deosebită aspectului moral al problemei păcii. După concepția sa, pacea este una din premisele de bază ale operei de mântuire a omului.

„Sfântul Ioan Gură de Aur susține că toate bunurile nu servesc la nimic fără pace. Pacea e fruntea bunurilor, ea e siguranța oamenilor. Pacea ne asigură bucurarea de toate favorurile dumnezeești". *Fără pace, prin urmare, nu se poate concepe nici o fericire pământească, trecătoare, nici una cerească, eternă. Numai pacea poate da răgaz creștinului să se dedice cultivării, — virtuților morale pozitive, creatoare, aducătoare de fericire și desăvârșire materială și spirituală pe pământ, — dar aducătoare și de mântuire veșnică, la care aspiră inima oricărui adevărat credincios.*

Deaceea — potrivit aceluiaș Sfânt Părinte — „Cine distruge pacea și bucuria ne păgubește mai mult decât ne-ar lua avutul. Pacea și înțelegerea atrag o admirație generală mai mare decât aceea cu care se încunună desăvârșirea. Pacea e mai presus decât desăvârșirea". *Consider că este inutil să mai arătăm cum calcă în picioare necesitatea de mântuire a creștinilor, guvernele imperialiste care se împăunează a fi „guverne creștine" și — tocmai în numele acestui fals „creștinism" de paradă — atentează la pacea și înțelegerea popoarelor, la acest bun „mai presus decât desăvârșirea".*

„Descriind atmosfera păcii creștine și a păcii generale Sfântul Ioan Gură de Aur zice că nici un bun nu poate fi comparat cu bunul păcii, Intâistătătorul Bisericii dă pacea odată, de două ori, de trei ori, de mai multe ori: „Pace vouă". El dă pacea de atâtea ori credincioșilor pentrucă pacea e mama tuturor bunurilor. Mântuitorul îndeamnă pe Apostoli să dea pacea în casele în care intrau, ca simbol al bunurilor. Fără pace, toate celelalte sunt inutile. Pacea e un așa de mare bun, încât cei care o fac sunt numiți fiii lui Dumnezeu".

Ceeace observa — acum un mileniu și jumătate — Sfântul Ioan Gură de Aur, cu privire la practica bisericească, de serviciu divin, ca întâi stătătorul Bisericii să dea pacea credincioșilor adunați la rugăciune, este valabil și astăzi pentru Biserica noastră Ortodoxă. Prin saluturile sale irenice pe care le adresează credincioșilor absolut la fiecare liturghie sau ierurgie, Biserica Ortodoxă nu dovedește numai că este o păstrătoare fidelă a tradițiilor scumpe și sfinte. Acest fapt dovedește că Biserica Ortodoxă nu a încetat — și nici nu încetează — dela întemeerea sa și până azi, de a se ruga zilnic pentru pace și de a osteni pentru acest bun suprem.

Fără nici o exagerare, putem afirma că în liturgica ortodoxă unul din punctele centrale în

(Continuare în pag. 4)

„Telegraful Român" în lupta pentru pace

Pacea întotdeauna a fost socotită ca cel mai prielnic climat pentru prosperitate şi progres. De fapt, tot ceea ce-i mare şi frumos în lume nu se desăvârşeşte şi nu creşte decât în atmosfera de pace. Acelaş lucru se întâmplă şi în lumea ideilor, a cugetărilor, a scrisului. Nici o lucrare de artă nu se va impune masselor şi nu va stoarce admiraţia lor care să-i imprime caracterul de durabilitate decât atunci când a fost concepută în semnul păcii.

„Telegraful Român" în viaţa lui centenară are tocmai acest caracter, a trăit şi a luptat pentru acest mare ideal al omenirii, pentru pace şi pentru înfrăţirea fiilor aceluiaş neam şi pentru înfrăţirea popoarelor. În coloanele lui se pot urmări, încă dela primele începuturi, ca un fir roşu ideile de pace, de bună înţelegere, propoveduite prin scris, care pe măsură ce ne apropiem de zilele noastre au devenit tot mai imperioase, prevestitoare a unui veac nou cu zile mai bune şi mai senine.

Mai intensă a devenit lupta „Telegrafului Român" pentru cauza păcii din anul 1946 încoace dar mai ales din anul 1949 decând nori negri prevesteau că pacea e ameninţată printr'un nou război mondial. Şi atunci când omenirea organizată în marile Congrese ale Partizanilor Păcii şi-a exprimat voinţa prin delegaţii trimişi de a apăra cu orice preţ cauza păcii, „Telegraful Român" a salutat şi a susţinut ideea aceasta ca salvatoare pentru civilizaţia şi cultura omenirii.

În anul 1946 avem trei articole despre pace: „Cântec de pace" de preot Şt. Tascianu; „Pace creştină" de preot A. Radu, iar în articolele din numărul din 10 Februarie găsim articolul: „Din pastoralele arhiereşi" în care e desvoltată ideia păcii.

Începând cu anul 1949 ideia păcii e susţinută mai sistematic în coloanele „T. R." In anul acela au fost publicate 8 articole despre pace. Chiar în numărul din Ianuarie găsim articolul „Din pastoralele de Crăciun", fragmente din pastoralele arhiereeşti în care e desvoltată ideia păcii.

Printre cei mai de seamă luptători cu scrisul pentru cauza păcii în coloanele „Telegrafului Român" întâlnim chiar pe I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan care cu pastoralele l. P. S. Sale a înţeles toată semnificaţia cuvântului „Pace" şi a prevăzut cu multă claritate, cu ani înainte, furtuna ce se va abate asupra indivizilor şi a popoarelor nepăzitoare ale păcii.

În numărul 13—14 din 27 Martie, a fost publicat articolul „Lupta pentru pace", iar în nr. 10—14 din 10 Aprilie avem articolul „Pentru pace" articol în legătură cu adeziunile la Congresul pentru pace care a avut loc la Paris în 20 Aprilie acelaş an, precum şi răspunsul I. P. S. Alexei, Patriarhul Moscovei şi al întregei Rusii la Apelul Comitetului Internaţional de legătură a intelectualilor pentru pace. În nr. 15—17 din 30 Aprilie e publicat articolul „Apelul pentru pace" al I. P. S. Patriarh Justinian, „Apărarea păcii, zice I. P. S. Sa, trebue făcută prin lupta comună a tuturor celor ce nu mai doresc jugul robiei peste grumajii lor, de toţi cei care vor să se prăbuşească stăpânirile nedrepte şi silnice, pentru a putea trăi liberi". În numărul 18—19 din 15 Mai 1949 găsim publicat „Manifestul Congresului Mondial al Partizanilor Păcii" şi articolul „Victorie şi Pace". În nr. 38—39 din 9 Octombrie avem articolul Pr. N. Neaga „Biserica Ortodoxă solia păcii şi înfrăţirii popoarelor", în care printre altele autorul scrie: „Pacea este trebuitoare pentru orice om din orice loc şi timp. Biserica ne cheamă şi azi întru a ne integra în lupta pentru pace a tuturor popoarelor în frunte cu marea ţară a Socialismului Uniunea Sovietică", În acelaş număr avem artic. „Ziua păcii".

În anul 1950 au fost publicate în „Telegraful Român" 14 articole despre pace sau în legătură cu problema păcii, dintre care amintim: articolul „Pacea lumii" din Ianuarie în care preoţimea este chemată să se înroleze în marea ofensivă a păcii. În nr. din 15 Februarie găsim art. de fond „Pentru Pace", scris din prilejul reorganizării acţiunii pentru pace prin înfiinţarea Comitetelor de luptă pentru pace. Preoţimea este chemată să participe activ la acţiunea pentru pace. „Ea va îndeplini, încheie articolul, nu numai un comandament patriotic, ci şi porunca lui Hristos, care ne-a trimis să fim slujitori ai păcii şi nu ai războiului". În numărul din 1 Martie articolul de fond se ocupă cu înfiinţarea Comitetelor de luptă pentru pace. În numărul din 15 Martie e publicată „Pastorala Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pentru apărarea păcii", în care Sf. Sinod în conştiinţa limpede a misiunii sale, însufleţit de idealul măreţ al păcii, cheamă toată suflarea creştină din R. P. R. la luptă activă pentru apărarea păcii". În nr. din 1 Aprilie e publicată Pastorala de Paşti a I. P. S. Mitropolit Nicolae despre pace. În acelaş nr. Pr. N. Neaga publică articolul „Preotul sol al Păcii". În nr. din 23 Aprilie se publică „Chemarea Bisericii Ortodoxe Române pentru semnarea Apelului Comitetului Permanent al Congresului Mondial al Partizanilor Păcii", în care clerul şi credincioşii sunt chemaţi să vină în rândurile luptătorilor pentru apărarea păcii şi să semneze Apelul dela Stokholm privitor la interzicerea armei atomice. Tot în acest număr e reprodusă cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian „În slujba păcii", rostită la şedinţa Comitetului Permanent pentru Apărarea păcii din R.P.R. De asemenea într'un articol bine închegat „Pastorala Păcii", se tâlcueşte pastorala Sf. Sinod pentru apărarea păcii. „Biserica Ortodoxă, scrie autorul articolului, nu este Biserica unei caste stăpânitoare, ea este Biserica poporului. Ea a fost şi este alături de popor şi de năzuinţele lui. Ori poporul nu vrea război ci pace". Începând cu acest număr se publică traducerea românească a articolului lui A. Crasenincov „Pacea internaţională ca problemă morală", apărut în revista Patriarhiei din Moscova nr. 8, 1949. În numărul 16—18 din 28 Mai „Telegraful Român" publică articolul Pr. Gr. T. Marcu „Pentru Pace", cu evocări din Pastoralele şi cuvântările I. P. S. Mitropolit Nicolae în legătură cu problema păcii, de care I. P. S. Sa s'a preocupat toată viaţa. În nr. din 15 Noembrie e publicat art. „Congresul Mondial al Partizanilor Păcii va fi o mare adunare a popoarelor", în care se tâlcueşte comunicatul dat publicităţii de Comitetul de pregătire al celui de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii. La 1 Decembrie „T. R." publică articolul „Congresul Păcii". E vorba de Congresul Mondial al Partizanilor Păcii, care s'a deschis la Varşovia la 16 Noembrie şi la care au participat reprezentanţi din 81 de ţări, în total 2065 de persoane, dintre care 72 clerici. În nr. din 15 Decemvrie se publică manifestul celui de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii către popoarele lumii. De asemenea articolul Pr. Prot. I. Man „Chezăşia Mare împăcări", în care printre altele scrie: „Crăciunul este sărbătoarea păcii şi a bunei învoiri, e punctul de reazim al preotului propoveduitor al păcii şi înţelegerei dintre oameni".

În anul 1951 s'au publicat în „Telegraful Român" mai mult de 25 articole despre pace sau în legătură cu problema păcii. În nr. 1—2 avem art. „La început de an nou", „Anul Nou şi pacea" şi „Congresul Păcii", cu apelul Congresului dela Varşovia către O. N. U. pentru restabilirea şi menţinerea păcii în toate ţările. Tot aici găsim poezia Pr. I. G. Ivanciuc „Rânduri pentru pace". În nr. 5—6 se publică un fragment din interviewul Acad. M. Sadoveanu, în care acesta aminteşte şi sprijinul acordat de şefii cultelor din R. P. R. care în consfătuirea din 19 Decembrie 1950 au aprobat toate hotărîrile celui de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii, contribuind astfel la popularizarea acestor hotărîri. În nr. din 1 Martie e publicat Interviewul acordat de Generalissimul I. V. Stalin corespondentului ziarului Pravda. Numărul 11—12 publică cele nouă rezoluţii ale sesiunii Consiliului Mondial al Păcii, ţinută la Berlin între 24—27 Februarie 1951 şi Apelul pentru încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. În nr. din 10 Aprilie găsim art. „Semnătura pentru pace", în care preoţimea este angajată să se consacre acţiunii de strângere de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheerea unui Pact al Păcii, „Contribuţie la lupta pentru pace" a preoţimei ortodoxe din Raionul Sighet; poezia Pr. S. Tascianu „Primăvara Păcii". „Telegraful Român" din 15 Aprilie publică „Adeziunea Bisericii la Apelul pentru un Pact al Păcii", care cuprinde îndemnul I. P. S. Patriarh Justinian adresat preoţilor şi credincioşilor de a semna Apelul pentru un Pact al Păcii"; „Pentru un Pact al Păcii".

(Continuare în pag. 6)

Pacea în concepţia patristică

(Urmare din pag. 3-a)

jurul cărora gravitează acţiunile, spusele, gesturile, simbolurile şi sensurile liturgice, — este pacea. Este suficient să amintim că — absolut la fiecare slujbă bisericească ortodoxă, fie ea cât de mică — ruga Bisericii noastre pentru pace se manifestă cel puţin de 4—5 ori (ca să nu mai vorbim de Sfintele Liturghii). Astfel, invariabil începutul ecteniei mari este aşa: „Cu pace Domnului să ne rugăm..." Da, o societate cu adevărat creştină nu ar putea înălţa cu adevărat cuvânt de laudă către Dumnezeu decât „cu pace", în condiţiunile păcii. Imediat după acest început, urmează: „Pentru pacea de sus şi pentru mântuirea sufletelor noastre..." Potrivit concepţiei Bisericii Ortodoxe, viaţa pământească, trecătoare, este piatră de încercare pentru viaţa transcendentală, pentru mântuire, pentru pacea eternă. Tocmai de aceea, creştinii îşi doresc „pacea de sus".

Aceasta, însă, nu însemnează dispreţ al vieţii de aici. Aceasta are o importanţă fundamentală, este tocmai „piatra de încercare", este piatra de temelie, este premiza necesară şi obligatorie pentru viaţa „de sus", pentru mântuire. De aceea, după ruga de mai sus, urmează: „Pentru pacea a toată lumea..." Fiindcă Biserica Ortodoxă concepe că numai în condiţiunile unei păci mondiale ar avea posibilitate creştinul să se dedice, cu absolut toate forţele sale spirituale, cultivării, virtuţilor morale, treptele ridicării către mântuirea cerească, către Împărăţia „Domnului păcii".

Iată de ce Fericitul Augustin arată limpede că: „A nu rămâne în pace, înseamnă a nu asculta pe Hristos". A turbura pacea lumii, înseamnă a priva sufletele creştinilor de răgazul şi climatul social şi psihologic ce se pretinde de către opera soteriologică a Bisericii lui Hristos. In anti-teză, a păstra pacea, a asigura pacea, a te ruga pentru ea, a lupta pentru pace, înseamnă „a asculta pe Hristos", deci a fi vrednic de mântuire.

Dacă luptă pentru pace şi aderă din tot sufletul la acţiunea nobilă şi generoasă a „Partizanilor Păcii", Biserica ortodoxă nu face „politică", aşa cum insinuiază reacţiunea mondială. Ci, Biserica Ortodoxă osteneşte şi luptă numai şi numai pentru mântuirea credincioşilor ei, potrivit poruncii explicite a Domnului nostru Iisus Hristos. Potrivit învăţăturilor cu care Biserica Ortodoxă se împărtăşeşte din Sfânta Scriptură şi din Predania Sfinţilor Părinţi, potrivit întregului ei trecut istoric, de aproape două milenii, de rugătoare şi luptătoare neostenită pentru „pacea a toată lumea".

† *VALERIAN*
al Oradiei

La centenarul „Telegrafului Român"

Telegraful a luat fiinţă într'un timp, când Biserica strămoşească din Ardeal nu avea un alt organ al său prin care să vorbească poporului său dreptcredincios, pe care-l păstorea şi prin care să-l înveţe adevărurile de credinţă, să-i facă cunoscute ţelurile şi străduinţele sale. În decurs de un veac, prin „Telegraful Român" şi-a spus Biserica ortodoxă mai întâi din tot cuprinsul Ardealului, mai apoi din cuprinsul Mitropoliei ardelene, cuvântul său autorizat în toate problemele bisericeşti. Această foaie a fost înainte de toate o tribună a conştiinţei ortodoxe de dincoace de Carpaţi, menire pe care nu şi a desmintit-o nici un moment în cei o sută de ani de existenţă.

E firesc deci că în cei o sută de ani, a existat cea mai strânsă legătură între Şcoala teologică dela Sibiu şi între „Telegraful Român", ambele fiind în slujba acelei conştiinţe ortodoxe. În Seminarul Teologic Pedagogic erau pregătiţi, până în 1918, slujitorii altarelor ortodoxe şi dascălii şcolilor noastre confesionale. Profesorii dela această instituţie de educaţie, menţineau contactul cu foştii lor ucenici şi după-ce ieşiau de pe băncile şcolii, prin mijlocirea „Telegrafului Român", Telegraful era catedra dela care continuau să desbată probleme religioase şi morale, probleme de drept bisericesc, de practică religioasă şi de pastoraţie pentru preoţi şi probleme pedagogice pentru învăţătorii confesionali. Prin mijlocirea „Telegrafului Român" dascălii dela Şcoala Teologică din Sibiu erau mereu alături de foştii lor studenţi, povăţuindu-i, îndrumându i îmbărbătându i şi ţinându-le mereu trează conştiinţa datoriei preoţeşti. Astfel se şi explică rezonanţa puternică pe care o producea această foae în sufletul preoţimii şi dăscălimii care îl aştepta sosirea cu neràbdare şi o citea cu interes. În coloanele „Telegrafului Român" se întâlneau dascălii cu foştii lor studenţi pentru a discuta, pentru a lămuri probleme de natură bisericească şi şcolară, probleme de duhovnicie şi de educaţie Acest lucru era nu numai posibil, ci şi foarte firesc, fiindcă mulţi dintre redactorii responsabili ai Telegrafului începând cu Zaharie Boiu, Nicolae Cristea şi sfârşind cu redactorul responsabil de azi al Telegrafului, au fost profesori ai Şcolii Teologice din centrul mitropoliei Ardelene. Aceşti redactori prin condeele lor iscusite şi încercate, au ţinut această publicaţie la un nivel înalt. Şcoala Teologică din Sibiu şi după 1918, prin dascălii ei a fost cea mai devotată colaboratoare a „Telegrafului Român", iar aceasta la rândul său a oferit acestor dascăli cea mai largă ospitalitate în coloanele sale. Astfel se explică faptul, că Telegraful a încrestat în coloanele sale toate evenimentele mai de seamă din viaţa acestei şcoli încât cine vrea să scrie istoria acestei Instituţii nu ar putea face un lucru complet, dacă n'ar apela la informaţiile preţioase ale „Telegrafului Român". El a luat parte la toate praznicele acestei şcoli, a fost martor al creşterii, al întăririi şi al înălţării acestei Instituţii. „Telegraful Român" a încurajat-o în activitatea ce o desfăşura şi a apărat-o atunci când era atacată în drepturile ei sub regimurile absolutismului habsburgic. Telegraful a fost părtaş la bucuriile ca şi la durerile şcolii noastre, a luptat alături de ea şi i-a apărat interesele, n'a uitat şi n'a lăsat nimic nepomenit, din tot ceea ce a făcut şcoala noastră pentru el. Pentru aceea Institutul Teologic Universitar din Sibiu participă cu tot sufletul la praznicul spiritual al comemorării celor o sută de ani de existenţă a „Telegrafului Român", urându i mulţi ani de existenţă.

S. VLAD

Rectorul Instit. Teol. Univ. Sibiu

100

„Telegraful Român" împlineşte venerabila vârstă de 100 ani. Evenimentul se cade să fie sărbătorit, pentrucă astfel cinstim pe toţi aceia a căror fecundă activitate se confundă cu munca îndărătnică în slujba Bisericii din Mitropolia Ardealului,

„Telegraful Român" a săvârşit o lucrare mare care a cerut osteneală, jertfă şi dragoste. El a fost îndrumat să se pună la contribuţie munca tuturor acelor iubitori de oameni, care ne doriau un viitor mai fericit, cu oameni mai buni, mai înţelepţi şi mai fără de prihană, cu o Biserică ridicată la rolul care i se cuvine în lume.

Urez „Telegrafului Român" să trăiască mulţi ani şi să fie mereu pildă de activitate rodnică şi folositoare.

Prof. **Nicolae Neaga**
Institutul Teo ogic Universitar, Sibiu

OMAGIUL STUDENŢILOR TEOLOGI

Ne găsim în faţa unui veac de existenţă a „Telegrafului Român" şi gândurile ni se îndreaptă spre realizările acestui veac de activitate neîntreruptă în slujba Bisericii noastre.

„Telegraful Român" dela începuturile lui a îmbrăţişat toate domeniile vieţii. Cu atât mai mult viaţa studenţilor dela Institutul Teologic şi Pedagogic din Sibiu (până în 1918), astăzi Facultate de Teologie „Telegraful Român" a îmbrăţişat cu dragoste preocupările de care se însufleţea studenţimea teologică din Sibiu în aceşti 100 ani de apariţie.

„Telegraful Român" a fost în tot momentul sprijinul studenţilor teologi, a fost organul unde se afirmau tinerele talente teologice, ca de aici să se desăvârşească progresiv. Aci îşi publicau cu sfială primele încercări, primele articole, prin care ajungeau să se afirme în mijlocul credincioşilor. Câţi redactori sau colaboratori ai „Telegrafului Român" nu şi-au început ucenicia scrisului în vremea studenţiei la acest ziar!

In „Telegraful Român" se fac dări de seamă asupra festivităţilor studenţeşti, asupra problemelor ce preocupă studenţimea teologică, asupra luptei active pentru apărarea păcii, în care studenţii teologi se alătură cu toată căldura sutelor de milioane de oameni cinstiţi din toată lumea.

Studenţii teologi, la împlinirea unui veac de existenţă a „Telegrafului Român" aduc cele mai vii mulţumiri redacţiei pentru sprijinul acordat şi asigurarea că se vor hrăni şi de aici înainte din învăţăturile lui şi-şi vor pune toate forţele în slujba Bisericii şi a Patriei.

Diacon **C. Voicu**

Glasul preoţimii la o aniversare

Intr'o vreme când tiparul nu se putea lăuda cu progresul tehnic atât de superior ca cel din zilele noastre şi când implicit, şi foaia tipărită era o raritate, desigur că îndrăsneala smerită a oficiosului nostru de a porni la drum ca un vestitor statornic al credinţii şi culturii în sânul preoţimii şi a dreptcredincioşilor noştri a fost salutată cu entuziasm şi primită cu bucuria unanimă a cititorilor de carte.

Una sută de ani împlinită, „Telegraful Român" s'a menţinut pe linia genuină în viaţa Bisericii ardelene. Acţiunea lui propulsivă în sânul rostului preoţesc, a contribuit an de an la ridicarea nivelului cultural şi profesional-misionar al preoţimii noastre. Dislocând prin energia cuvântului scris, amorţeala de veacuri la care era constrânsă o naţiune, prin forţa timpului şi prin stadiul restrâns de progres, „Telegraful Român" şi-a meritat pe deplin numele şi şi-a respectat rolul de element al prosperităţii.

Ca un prieten sincer şi neobosit călător, a pornit la drum până în cele mai îndepărtate sate, pentru a invita pe preotul nostru să stea de vorbă cu el, să citească. Prin gura preotului citeau toţi credincioşii, dornici de a cunoaşte, de a învăţa carte, de a se ridica şi a-şi lărgi orizontul fiinţei lor.

Astfel, o foaie călătoare, prindea viaţă şi împărtăşea lumină. Izolaţionismul se risipeşte încet-încet, iar neştiinţa care despărţia până aici pe cei rătăciţi, se sparge. Nu ignoranţa este aceea care încheagă viaţa socială, ci ştiinţa şi cultura cât mai larg răspândite; cunoaşterea apropie pe om de om. Fidel rolului de a duce vestea cărţii până departe, „Telegraful Român" a fost organul de legătură, de comunicare cu realitatea vieţii religioase şi sociale.

Departe de a fi numai un organ al autorităţii, în coloanele lui s'au împletit atât de armonic dispoziţiunile, comunicările şi iniţiativele centrale cu cele desprinse din realitatea parohiilor din oraşe şi sate. Cu drag au fost primite şi date publicităţii orice succes de atitudine pastorală, de activitate culturală, socială, caritativă, încercare teologică, predici, referate şi recenzii de cărţi, In privinţa aceasta am putea socoti „Telegraful Român" ca un mijloc eficace prin care s'a remarcat zelul preoţimii în tendinţa de a ţine pas cu noutatea culturii şi un indicator preţios al celor care au apropiat satul de oraş, prin preocupările lor culturale. Astfel,

(Continuare în pag. 9)

Ostenitorii de azi

„Telegraful Român" apare sub ocrotirea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi a P. S. Nicolae al Clujului şi Valerian al Oradiei

La redacţia „Telegrafului Român" lucrează: Nicolae Mladin ca redactor responsabil şi Dumitru Belu, ca redactor secund. Deasemenea consilierii culturali dela Eparhiile Cluj şi Oradea.

Colaboratori ai „T. R." sunt profesorii dela Institutul Teologic din Sibiu (în special M. Şesan, Gr. T. Marcu N. Neaga ş. a.), dela Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Cluj, Consilierii arhiepiscopeşti şi eparhiali şi protopopi şi preoţi din întreg Ardealul.

Consilierul cultural al Arhiepiscopiei Gh. Secaş, e încredinţat cu problemele legate de apariţia „Telegrafului Român".

La administraţie lucrează din 1919 Marcu Ioan dela Librăria Arhidiecezană, care se caracterizează prin corectitudine şi punctualitate în rezolvarea cazurilor şi prestează aceas ă muncă benevol. Deasemenea Silvia Cloţtan, care are din 1934 Casseria „T. R."

Pentru tipărirea „Telegrafului Român" ostenesc muncitorii dela Tipografia Arhiepiscopiei noastre Al. Muntean, N. Ucenic; iar de câţiva ani de zile culegător şi paginator este Nicolae Băcilă. La corectura în şpalturi ajută Glăjaru I. Maşinist Nic. Vintilă şi Oct. Şerb. Iar la expediţie: Victoria Stoia, ajutată de Pavel Maria, Sofia Chirilă şi Toth Cornelia. De asemenea N. Borcia şi A. Brote.

De hârtie şi alte chestiuni economice se ocupă Preotul Gh. Bordean; deasemenea Gh. Baciu, conducătorul tehnic al Tipografiei. Evidenţa o poartă Perian R., iar contabilitatea O. Mangesius dela Arhiepiscopie.

Dactilografă este Georgescu M.

Alături de aceşti ostenitori permanenţi, există o mulţime de sprijinitori ocazionali, al căror nume este însemnat în cartea recunoştinţei noastre.

Tuturor acestora „Telegraful Român" le mulţumeşte pentru munca ce o depun şi dragostea cu care îi slujesc.

T. R.

Omagiul
TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

Personalul Tipografiei Arhidiecezane, în a cărei editură şi tipar a apărut „Telegraful Român", se asociază la omagiul adus acestei gazete cu ocazia centenarului.

In tipografia aceasta s'au cules slovele „Telegrafului", s'au aranjat în pagini cu îngrijire şi gust artistic, s'au pregătit numere festive, s'au tipărit în maşini din ce în ce mai perfecţionate şi s'au expediat numerele tipărite gata spre cetitorii care le aşteptau, ca să-şi lumineze mintea şi cultive inima. De aceea, între Tipografie şi „Telegraful Român" s'a realizat o strânsă legătură. De aceea, „Telegraful Român" a încrestat în coloanele lui şi realizările Tipografiei şi a prăznuit împreună cu noi centenarul Tipografiei.

In baza acestor legături cu ocazia centenarului, personalul Tipografiei Arhidiecezane, luându-şi angajamentul ca şi de acum înainte să lucreze cu aceeaşi râvnă pentruca „Telegraful Român" să apară în condiţii tehnice cât mai bune, urează „Telegrafului Român" încă mulţi ani de rodnică activitate spre binele Bisericii şi întărirea Patriei, Republica Populară Română.

Personalul
Tipografiei Arhidiecezane.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Meditaţie

Un grăunte dă o sută, altul şaizeci, altul treizeci **Mat. 13, 23**

Cartea firii este un mare dascăl pentru oameni. Da, natura îşi urmează legile pe care le are sădite în ea de Creator şi necontenit creşte şi sporeşte, cum spune Evanghelia, aduce rod însutit, însaizecit şi întreizecit. E destul să urmărim desfăşurarea celor patru anotimpuri pentru a ne da seama de acest lucru.

Natura străbate patru anotimpuri şi întru răbdare rodeşte. Bobul de grâu, semănat sub glie toamna, rodeşte în vară 30, 60, 100 de boabe.

Aşa şi creştinul să fie rodnic în toate cele bune. Mântuitorul Hristos vrea ca învăţăturile Lui să rodească în noi ca nişte grăunţe de preţ: cuviinţa, modestia, curăţenia, credinţa, pacea şi dragostea.

Rodind aceste virtuţi, ne vom asemăna bobului de grâu, care din belşugul său, *dă pâine celui flămând.*

Prin smerenie, prin muncă, prin dragoste, vom căuta mai ales să ne punem în slujba aproapelui nostru şi al obştei. Da, vom merge pe urmele blândului Iisus, care a venit nu ca să fie servit, ci ca *să slujească El altora şi să-şi pună sufletul său preţ de răscumpărare pentru mulţi* (Matei 20, 28).

Să învăţăm din cartea firii şi să învăţăm dela Hristos, din Evanghelie. Amândouă aceste cărţi, ne îndeamnă să fim ca pomul cel bun care se cunoaşte după roada sa. *Şi totul în viaţă atârnă de sporul pe care-l aducem în folosul societăţii, de aportul personal pe care-l dăm la progresul Patriei noastre şi al omenirii întregi.*

„Telegraful Român" prăsnuieşte cei una sută de ani de lucrare. Câtă semănătură făcută în acest răstimp, dar şi câtă rodire adusă în sufletele cetitorilor care s'au hrănit şi şi-au întărit fiinţa din paginile acestei gazete bisericeşti.

„Telegraful Român", a înfruntat toate cele patru anotimpuri, dar ca şi bobul de grâu a rodit îmbelşugat.

Fie i lucrarea binecuvântată şi de astăzi înainte peste alte decenii şi veacuri.

G Benescu

După un veac

„Telegraful Român" se găseşte în al 100-lea an al existenţei sale; împlineşte un veac de apariţie.

Din 1852 până în prezent, ani lungi şi grei, purtătorul de cuvânt al ortodoxiei, a vibrat dealungul anilor, ducând o luptă grea pentru susţinerea şi apărarea ortodoxiei. In nenumărate rânduri, vrăjmaşii au încercat să stingă lumina ortodoxiei, să suprime Biserica Ortodoxă. Foaia noastră bisericească şi-a manifestat revolta puternică pentru nedreptate, înălţându-se în sferele împăcării întemeiată pe dreptate şi pe profunda simpatie umană. Afirmând dreptul la viaţă a sfintei Biserici ortodoxe, împotriva propagandei Vaticanului, „Telegraful Român" aprindea în suflete flacăra credinţei în cuvântul adevărului, a dragostei de muncă şi a respectului dreptăţii. Ambiţii papale, prozelitism sectar, idei anarhice, ură rasială, exploatare — în viaţa creştină ca şi în viaţa socială — toate au fost combătute energic în paginile Telegrafului.

Astăzi, „Telegraful Român" ne luminează paşii pe cărarea vieţii celei noui, ne arată calea spre progres, spre fericire. El arată permanenta actualitate a ortodoxiei noastre. Credincios tradiţiilor, nizueşte a fi spre marele folos al preoţimii dela oraşe şi sate, dându-i mână de ajutor întru împlinirea măreţei sale misiuni. In paginile sale dă informaţiuni despre evenimentele bisericeşti, tratează cazuri liturgice şi pastorale şi oglindeşte râvna preoţimii pentru propăşirea Bisericii ortodoxe şi pentru înf orirea Republicii Populare Române. Oglindeşte în acelaş timp poziţia Bisericii o todoxe faţă de lupta pentru pace pe care a susţinut o şi în decursul anilor de grea urgie, apărându ne de primejdiile care ne ameninţau.

Un veac de lupte îndârjite pentru dreptate şi pentru drepturi se încheie. Increstând truda seculară a „Telegrafului Român", îi dorim viaţă lungă plină de tărie şi putere, ca mult timp să întindă hrană sufletească sănătoasă întru întărirea păcii şi mântuirea sufletelor. Il sprijinim din răsputeri, pentru a putea continua în aceleaşi tradiţii.

Preot I. Gh. Ivanciuc

T, R. în lupta pentru pace

(Urmare din pag. 4)

în care preoţii sunt îndemnaţi să sprijinească campania de strângere de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii.

În nr. 17—19 se publică art. Pr. Gr. T. Marcu despre problema păcii, în legătură cu Efeseni 2, 13—18; despre decernarea premilor internaţionale Stalin pentru întărirea păcii între popoare. În nr. din 15 Mai se publică art. „Pentru Pace" (fragment din Pastorala de Paşti a I. P. S. Patriarh Justinian), „Pace" şi „În slujba păcii". În nr. 22—23 avem art. „Pentru Pactul Păcii", iar în nr. 28—30 „În lupta păcii", în care se dau rezultatele semnăturilor depuse pe Apelul pentru un Pact al Păcii. „Telegraful Român" din 1 August are art. „Pace tuturor" de Pr. A. Dejeu, iar cel din 1 Septemvrie „Apelul către creştinii din întreaga lume" adoptat de capii Bisericilor ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia şi Bulgaria, în legătură cu semnarea unui Pact al Păcii; „Pace şi înfrăţire"; Dare de seamă asupra conferinţei preoţilor ortodocşi din Raionul Stalin, la care aceştia împreună cu reprezentanţi ai altor culte au discutat problema luptei pentru pace. În nr. din 15 Noembrie găsim art. „Popoarele luptă pentru pace" în legătură cu Apelul către O.N.U. adresat de cea de a doua sesiune a Consiliului Mondial al Păcii, ţinută la Viena între 1—7 Noemvrie 1951, ale cărei rezoluţii sunt publicate în numărul din 1 Decemvrie.

În anul 1952 avem treizeci de articole care tratează problema păcii. In nr. 3—4 avem articolul „Sub steagul luptei pentru pace" în care se face o dare de seamă asupra îndeplinirii planului de stat pe 1951 şi a rezultatelor campaniei pentru strângerea de semnături pentru un Pact al Păcii. „Alături de întreg poporul muncitor, încheie articolul, preoţimea ortodoxă înţelege să-şi pună toate forţele în slujba păcii constructive, conştientă că pacea este vrerea popoarelor şi vrerea lui Hristos, că orice efort pentru pace este o slujbă adusă poporului şi lui Dumnezeu". In nr. din 1 Aprilie avem art. „Pace şi războiu" şi „Idealul păcii în Liturghie" şi poezia „Pe pământ pace". De aici înainte nu există număr în care să nu se trateze diferitele aspecte ale luptei pentru pace. Ca evenimente mai importante sunt prezentate: Răspunsul Generalissimului I. V. Stalin la întrebările puse de un grup de redactori ai unor ziare americane, Conferinţa pentru pace a tuturor cultelor din U.R.S.S., Rezoluţiile Consiliului Mondial al Păcii ş. a.

Aceasta este pe scurt lupta dusă de „Telegraful Român" mai ales în ultimii ani pentru cauza păcii. „Telegraful Român" n'a fost străin de lupta pe care ziarele dela noi şi din toată lumea, în frunte cu cele din U.R.S.S, o duc pentru cauza păcii. Nici nu putea să fie străin, deoarece pacea e viaţă, e fericire. Luptând pentru pace, lupţi pentru ceea ce omenirea socoteşte ca element indispensabil pentru progresul şi cultura popoarelor.

Azi, când „Telegraful Român" împlineşte 100 ani, se cuvine ca toţi cei ce au gustat bogatele învăţăminte din coloanele lui, care se încadrează în marele front al luptătorilor pentru pace şi care au găsit în el un dârz apărător al cauzei păcii, să-i aducă omagiul şi recunoştinţa lor.

Al. Moisiu

„Telegraful Român"

Nr. 1. Anul I. Sibiu 3 Ianuariu 1853

Nr. 1 din „Telegraful Român" Anul I — a apărut la 3 Ianuariu 1853. In capul de titlu se scrie la dreapta că „Telegraful apare de două ori pe săptămână: „Miercurea și Sâmbăta", iar la stânga se anunță „prețiulu prenumerațiunei" pe un an (Sibiu: 7 fl. m. k.: pentru celelalte părți ale Transilvaniei și Monarhiei: 8 fl.).

Coloana întâi începe cu două scurte „Depeșe telegrafice", una dela Trient, în care se vorbește de războiul dintre Turci și Muntenegreni, alta dela Paris, în care se anunță că ambasadorii Austriei și Prusiei și-au dat „împăratului Napoleone akreditivele loru".

Urmează sub „Transilvania", două articole și o informație. Primul articol intitulat „Telegraful", se extinde pe col. 1 și 2 din pag. 1 și puțin din col. 1 a pag. 2, — cu însemnarea la sfârșit „va urma". Articolul vorbește despre cuceririle științei și „aflările spiritului omenesc". așa: „acul magnetic, praful de pușcă, ceasornicul, tipografia, telescopul, balonul, puterea aburului" și o mie alte asemenea cu care se fălește spiritul omenesc". Dar nici una „nu se pare a stoarce mirare mai adâncă decât aflarea Telegrafului electro-magnetic, care cu iuțeala fulgerului prin aer, prin pământ și pe sub mări duce știri dela o margine a pământului până la cealaltă".

Impresia ce a produs-o apariția „Telegrafului", se vede și de acolo că o mulțime de gazete și-au luat acest nume. „Fiindcă și gazeta noastră, care începe acum a vedea lumina, trebuie să aibă un nume, prin care să se cunoască și să se deosebească de altele, noi o botezăm cu numele de Telegrafulu românu. Nu mai înșirăm aici motivele care ne-au îndemnat a da foaiei noastre acest nume: Credem însă că n'ar fi de prisos a da cititorilor o idee despre începutul Telegrafului „și desvoltarea lui" până când a ajuns în stadiul perfecțiunii în care află se astăzi".

„Telegraful e o zicere grecească compusă, care însemnează o mașină ce scrie departe" — Se arată apoi cum troenii semnalizează prin focuri pe dealuri, mijloc folosit și de români în revoluția din 1848. Deabia în 1792 „un francțus, anume Kaudie Sap" a prezentat adunării naționale din Paris o mașină, pe care el a botezat o întâi telegraf „și adunarea a aprobat în 1793 să se așeze „cea dintâi linie telegratică dela Paris la Lile". Ea consta din niște bârne, care prin pozițiunile lor variate indicau anumite semne sau cuvinte. Ele erau puse pe turnuri, așezate la depărtare unul de altul dela 3—4 ore. ca cu „telescoapele" să se vadă clar dela unul la altul. „Insemnarea formelor sau semnelor era cunoscută numai la amândouă capetele fiecărei linii telegrafice' — așa că intermediarii transmiteau semnele fără să le știe înțelesul. Aici se oprește articolul, ca să continue în Nr. 2, unde se și închee.

Al doilea articol (coloana 1 și puțin în coloana 2 pag. 2) e un comentar despre însemnătatea obiceiurilor poporului pentru viața lui, intitulat ca o corespondență: „Dela poalele Surului. 31 Decembrie 1852". Pornind dela faptul că în unele părți obiceiul colindelor „a început a se rări, iar în altele a încetat cu totul", autorul face considerațiuni interesante despre valoarea obiceiurilor populare pentru un popor. „Popoarele — zice el — nu se deosebesc unele de altele decât prin aceste semne caracteristice mai cu seamă: prin numele ce-l poartă, prin limba care o vorbesc, prin năravurile ce le au și prin datinile și obiceiurile care le însoțesc în tot timpul și în tot locul. Aceste semne... exprimă natura „poporului respectiv", geniul și caracterul; ele îi înfățișează viața fizică și morală și cu o vorbă ele îl fac să fie ceea ce este". Desigur că sunt și lucruri care ar trebui îndepărtate, ca să fie păstrate numai cele bune. Procesul acesta de îmbunătățire, înfrumsețare și înobilare a datinelor și obiceiurilor populare se face prin progresul în cultură al poporului, „după stadiile culturei la care ajunge poporul".

Știrea din col. 2, datată „Sibiu 31 Decembrie 1852, arată că târgul de țară dela Sibiu din acel an a fost foarte slab, din lipsă de cumpărători. Unii negustori veniți din afară „n'au tăcut vânzare nici măcar atâta ca să poată plăti chiria drumului". Tot în col 2 sunt informații din Monarhia Austriacă: d spre regulamentul clădirii caselor, despre drumurile de fier (statul avea 247 mile, iar particulare erau 116½ mile), despre moartea generalului A. Puchner, fost comandant general al Transilvaniei, despre recomandarea Camerei Comerciale din Bucovina pentru intensificarea relațiilor comerciale dintre Bucovina deoparte și Moldova și Transilvania de pe altă parte. Cu aceasta am intrat în col. 1 a pag. 3. Aici mai avem știri din Franța; despre recunoașterea împăratului Napoleon din partea Austriei și Prusiei, despre cartea „Hotarele Franței", în care se revendică pentru Franța, Belgia, niște provincii renane aparținătoare Prusiei și Savoia, despre schimbările interne din Franța de după proclamarea lui Napoleon ca împărat; despre proiectul de a se face drumuri de fier în Algeria.

Pe col. 2 sunt știri din Anglia, din Țara Românească și din Turcia. Din Anglia: despre schimbarea guvernului, noul guvern, având un caracter progresist; despre comerțul de grâne cu Rusia; despre numărul ziarelor (zilnic 95.0 0.000 de exemplare de gazete) și despre „măsurile de apărare ce guberniul le pune în lucrare în tăcere", ridicând peste tot „baterii și redute". Țara Românească (din gazeta „Vestitoriul românesc"); despre realizări edilitare în Giurgiu; despre noul abonament la „Vestitorul românesc", care „scrie în limba care au vorbit-o părinții de mai înainte, căci această gazetă nu e gramatică, ca să înoiască și să îndirepteze limba", despre Almanahul statului țărei românești pe anul 1853, ce „va ieși — peste puțin". Știrile din Turcia, care ocupă și col. 1 din pag. 4, sunt toate în legătură cu războiul din Muntenegru (adunare de voluntari, armatele turcești, blocarea țărmurilor Albaniei, atitud nea unei gazete sârbești).

Din America publică serbarea chinezilor veniți la minele de aur din California, care și-au inaugurat acolo un templu. Cu aceasta am trecut în col. 2. Aici sub titlul „Literariu" se publică poezia „unui june român studios, în gimnaziul evanghelic din Sighișoara"; „Salutare la Telegraful Român". Se precizează: „nu suntem nici decum lacomi de laude pentru întreprinderea noastră... și nu o publicăm (poezia) ca să ne fălim cu ceea ce n'am meritat", ci „numai și numai ca să încurajăm un talent tânăr, care de se va desvolta după începutul despre care ne dă probă, promite român mii încă un poet". In acest scop îi dă poetului următoarele sfaturi: să citească pe poeții vechi clasici și pe poeții mai noi; să-și îmbogățească mintea „cu idei și cunoștințe solide" și „să-și formeze inima după principele estetice; să nu uite a cultiva limba română „pentru ca să nu facă niciodată limba sclavă poeziei, precum nici poezia sclavă limbei". După poezia aceasta „ni se pare că tânărul ar avea chiămare către arta divină". Dovadă: fantezia vie, simțământul nobil, gustul în formare și arta în drumul desvoltă ii". Ne bucurăm de aceste începuturi norocite" și-i poftim din inimă înaintare și desvoltare tot mai mare" și-l „încredințăm că cu plăcere vom primi totdeauna în coloanele noastre asemenea cercări poetice, care ne dau multă speranță".

La „Corespondență" se răspunde lui I. A din Halmagiul mare, că nu numai vor primi orice „știre întresantă" ce li se va trimite, ci chiar îl roagă, precum pe toată inteligența română din orice parte, ca să ne sprigine într'această întreprindere". Se publică deasemenea cursul banilor (aur și argint) la Viena în 8 Ianuarie, Calend. nou. Articolele nu sunt semnate.

Redactor răspunzătoriu: Aaron Florian. Editura și tiparul Tipografiei diecezane.

Pentru conformitate
Redacția „Telegraful Român"
Ianuarie 1953

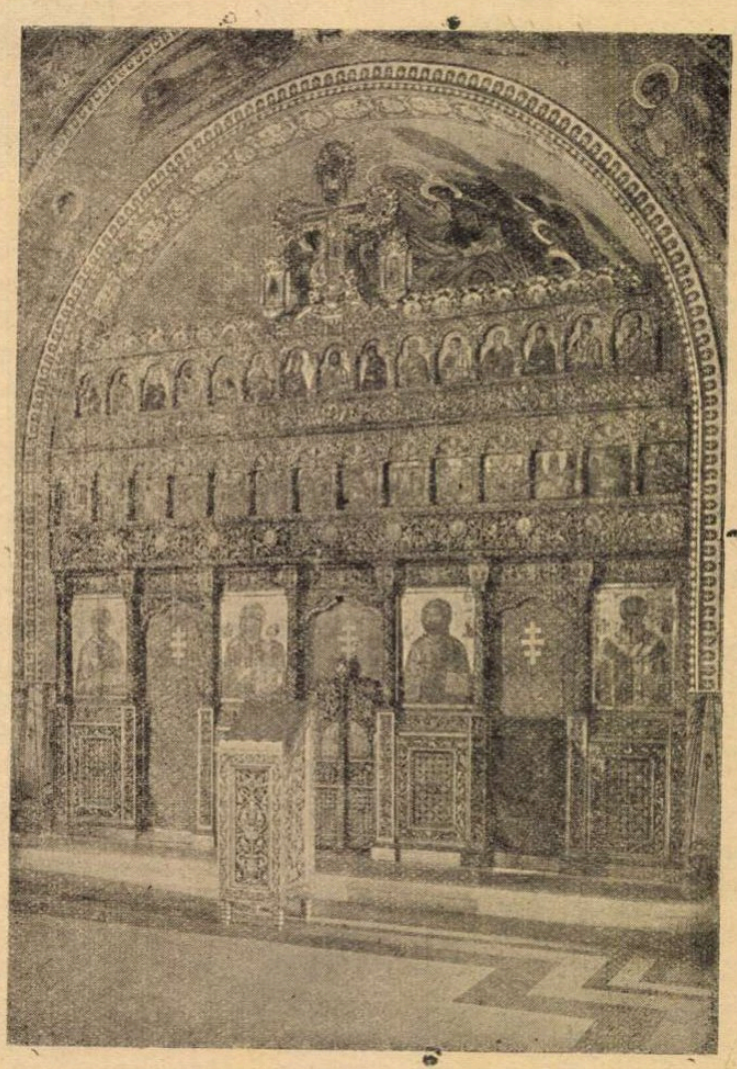

O sută de ani

O sută de ani s'au scurs pe vadul vremii, o sută de ani de luptă și sbucium, de biruinți și progres pentru poporul român din Ardeal, alături de celelalte naționalități conlocuitoare. Valurile revoluției franceze, cu chemarea ei la libertate, fraternitate și egalitate, s'au rostogolit volburoase și în marginile imperiului austriac, deșteptând la o viață nouă toate popoarele încătușate de absolutismul habsburgic și deci și poporul român din Ardeal. Iobăgia a fost desființată, barierele breslelor medievale au fost înlăturate — și poporul român din Ardeal, era chemat să participe la realizările unei noui epoci de progres economic, politic, cultural și social.

In aceste împrejurări era firească nevoia unei prese periodice. Căci „folosul ce se revarsă asupra culturei popoarelor din cetirea gazetelor este atât de mare și de înfelurit încât foile acestea periodice s'au privit cu toată dreptatea ca nesce isvoară nesecurse de învățătură, luminare și binecuvântare". Ele nu numai că „atâță curiozitatea", ci și „împodobesc mintea, îmbunătățesc inima, îndereptează spiritul, prefac năravurile, formează caracterul și perfecționează atât viața privată cât și cea publică a unui popor". Astfel că „românul" care a fost ținut atâta vreme în întunerec — „a ajuns astăzi în stare de a cunoasce, că gazeta și pentru dânsul este o lipsă de cele mai simțite, cetirea ei o trebuință ca pânea de toate zilele și învățătura ce ea cuprinde, o școală bogată pentru folosul și pentru viața practică a sa." Așa scria cel dintâi „redactor răspunzătoriu: Aron Florian" — în „Prenumerațiune la: Telegraful Român" — gazetă politică, industrială, comercială și literară" (tipărită în 8 Decemvrie 1852), arătând că motivul înființării T. R. este acesta: „Dorind din inimă a împlini, după putință această lipsă și trebuință ce se simte din zi în zi tot mai adânc, am hotărât... a da la lumină o gazetă, care să contribue la învățătura și folosul poporului român".

De aceea dintru început T. R. apare ca o foaie, care se ocupă de: politică, industrie, comerț, meserii, agricultură, școală, probleme bisericești, literatură, știință etc. — adecă de toate aspectele vieții poporului român, pentruca în toate să sprijinească năzuința lui spre progres și lupta lui pentru înaintare în cultură, drepturi politice, și bunăstare economică. Și așa a rămas până în 1918—1920. El dă o atenție deosebită progresului economic, prin muncă, îmbrățișarea meseriilor, comerțului, industriilor și prin o agricultură avansată — căci numai având asigurată baza materială, poporul român va putea avansa și în celelalte domenii.

In domeniul politic el pledează pentru principiul egalei îndreptățiri și al înfrățirii între naționalitățile din Ardeal, cerând și pentru poporul român drepturi politice egale. Prin știrile ce le publica din Moldova și Țara Românească, el a contribuit deasemenea la pregătirea unirii Ardealului cu Patria-mamă.

In domeniul cultural, T. R. este pentru o cultură multilaterală. In primul rând susține școlile poporale românești, care pun baza luminării poporului; de asemenea puținele gimnazii și licee românești, cerând înmulțirea lor și dă glas dorinței poporului nostru după o Academie de drepturi în limba română. In al doilea rând popularizează știința, cu toate invențiunile și cuceririle ei, în toate ramurile ei. In al treilea rând luptă pentru o literatură românească, scrisă într'o limbă literară românească; criticând fără menajamente curentul latinist și încercarea lui Eliade Rădulescu de a italieniza limba română. El acordă o atenție deosebită noilor curente literare (A. Russo, V. Alexandri, M. Eminescu, Slavici etc.) și literaturii populare române. In 1876 înființează o Foișoară a T. R. (ediție aparte) ca organ al cercului de scriitori tineri din Sibiu.

In domeniul bisericesc — care la început nu ocupa un spațiu prea mare — T. R. este pentru o biserică activă, care să fie în pas cu vremea, care să aibă preoți bine pregătiți și credincioși luminați. El apără autonomia bisericească.

Fiind sub îndrumarea permanentă a ierarhilor ardeleni, având redactori buni și însuflețiți și colaboratori nu mai puțin competenți, era firesc ca T. R. să ajungă în secolul trecut să fie considerat drept „cea mai bună foaie românească" din Ardeal, una din cele mai bine redactate gazete (cum zice M. Kogălniceanu) și „cea mai modernă" cum zice M. Eminescu, care o așează în categoria foilor inteligente și de bunăcredință. Ea apare de două ori pe săptămână (între 1853—1858 Miercurea și Sâmbăta; după 1862: Joia și Dumineca), în unele perioade odată pe săptămână, de trei ori pe săptămână sau chiar zilnic. La început era înveșmântată în slove cirilice, din 1 Octomvrie 1859 slovele se amestecă cu articole în litere latine, iar dela 1863 apare numai cu caractere latine.

După 1918—1920 începe o nouă perioadă în activitatea T. R. Caracterul de foaie politică, industrială, comercială și literară trece pe planul al doilea, ca să dispară progresiv, și T. R. să devină — ceeace este astăzi — foaie bisericească, organ oficial al Mitropoliei Ardealului. Aceasta se reflectă și în subtitlul foii: Dacă înainte T. R. n'avea nici un subtitlu, până în 1919, când apare cu subtitlul: Organ național bisericesc, ce se menține mulți ani — deși caracterul T. R. era aproape exclusiv bisericesc —, cu Nr. 21—22 din 22 August 1948 poartă subtitlul de: organ oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, ca din 15 Octomvrie 1950 să aibă subtitlul actual. Se înțelege că în noua lui funcțiune, de ziar strict bisericesc, nu mai era nevoie să apară de două-trei ori pe săptămână: el apare în primii ani săptămânal (1 Iulie 1933), ca apoi să apară până azi, de două ori pe lună, reflectând în special viața bisericească din Ardeal, cu problemele și realizările ei. Dar și în această calitate, ceeace îl caracterizează este lupta pentru o Biserică activă, capabilă de progres, care să fie legată de credincioși și să fie la înălțimea cerințelor vremii. Putem spune deci că T. R. în viața lui de 100 de ani are două mari perioade: epoca de ziar periodic al poporului român din Ardeal, unul dintre ziarele cele mai bune de atunci, și epoca de foaie a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu destinată clerului din această Arhiepiscopie și de câțiva ani clerului din întreaga Mitropolie a Ardealului. Trăsătura care unește cele două perioade este: năzuința de a merge pe căile progresului alături de popor. Dacă în prima perioadă aceasta se afirma direct, prin munca de luminare a poporului, în a doua perioadă se manifestă indirect — prin îndrumarea clerului în acest sens. Incontestabil că în această lungă activi-

(Continuare în pag. 9)

tate T. R. a avut și greșeli, pe care azi le vedem în mod clar. Dar năzuința lui rămâne aceiaș: de a sluji poporului. De aceea în domeniul bisericesc a avut marea bucurie să vadă realizată reîntregirea bisericească din Ardeal și formarea unui cler la înălțimea vremilor — sub privegherea înțeleaptă a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Iar în domeniul social-politic a avut marea bucurie să vadă realizate mărețele năzuințe ale poporului muncitor, să vadă cum poporul român își făurește o viață nouă, o viață fericită.

Acum când privește peste cei 100 ani de existență T. R. își dă seama ce enormă e distanța dela 1853 la 1953: într'un veac de luptă și muncă poporul român a ajuns din negura neștiinței și din asuprirea iobăgiei și exploatarea capitalistă la lumina culturii și la viața liberă și fericită, pe care a visat-o. Și astăzi pășește cu avânt nestăvilit, sprijinit pe ajutorul frățesc și multilateral al Uniunii Sovietice și al țărilor de democrație populară, spre construirea socialismului în țara noastră. Egala îndreptățire a naționalităților în Ardeal e o realitate; ridicarea nivelului economic și cultural al poporului — deasemenea. Biserica, reîntregită se desvoltă în mod liber.

Trecând peste cei 100 de ani de existență T. R. își întinerește entuziasmul și pășește — veșnic tinăr, alături de poporul muncitor, în lupta pentru pace, lupta pentru viață, lupta pentru fericire. E cea mai mare bucurie a aniversării sale: să se simtă cuprins în șuvoiul cel nou al vieții și să-și dea contribuția sa la biruința păcii și a zărilor luminoase ce le citește poporul român în țara sa.

De aceea la împlinirea celor 100 de ani de existență, el se pleacă în fața tuturor luptătorilor pentru libertatea și fericirea poporului muncitor, în fața nenumăratului număr de redactori, colaboratori, cititori, care au pus ce au avut mai bun în coloanele lui și au sorbit lumină și îndemn din aceste coloane, celor ce i-au cules litera ca și celor ce i-au condus administrația, Ierarhilor și Consilierilor, Profesorilor și Preoților, studenților teologi și credincioșilor — aducând tuturor omagiul său de recunoștință și își ia angajamentul de-a sluji cu și mai mult elan Biserica și Patria spre binele credincioșilor și propășirea poporului muncitor, spre biruința păcii în lume.

T. R.

Glasul preoțimii la o aniversare

(Urmare din pag. 5)

„Telegraful Român" poate fi socotit, pe bună dreptate, și un stimulent al nervului scriitoricesc în rândul preoțimii ortodoxe ardelene. Rolul educativ pe care „Telegraful Român" l-a avut în cultivarea valorilor spirituale, prin unirea clerului din inerția proprie izolării, este de netăgăduit.

Valurile de idei sănătoase pe care le-a lansat, stimulând, încurajând sau criticând, sunt tot atâtea criterii de justă apreciere și motive care ne îngăduie să-i prezentăm un cuvânt de caldă mulțumire pentru tot ajutorul ce ni l-a dat în viața preoțească a atâtor generații,

Pentru viitor îi dorim să fie glas și făclie sporitelor năzuinți spre cultură și adâncirea credinței în Biserica reîntregită a Ardealului.

Preot **Nichifor Todor**

„Telegraful Român"
și problema confesională (Reîntregirea)

Separația bisericească dela 1700, a frământat mult clerul și poporul român din Transilvania. Habsburgii prin separația dela 1700, urmăreau consolidarea forței lor politice, care devenea tot mai slabă, în fața nouilor curente religioase ale Protestantismului militant, rupte din trupul Bisericii catolice, curente care deveneau tot mai îndrăsnețe și mai primejdioase, pentru puterea politică a habsburgilor și pentru unitatea spirituală a catolicismului din Ardeal.

Conducerea Bisericii ortodoxe ardelene a văzut primejdia ce o paște prin separația unei părți din clerul și credincioșii români trecuți la „unire" și și-a dat seama de forța politică a principilor de religie catolică din Transilvania, care căutau pe toate căile să adâncească prăpastia tot mai mare, între cele „două strane". După un veac și jumătate de separație, la cârma Bisericii a fost adus Andrei Șaguna, ca vicar al românilor ortodocși din Ardeal. Șaguna în această calitate, devine conducătorul spiritual al românilor ortodocși din Transilvania, căutând să apere Biserica de ofensiva catolică. Între altele și pentru a stăvili cu un ceas mai de vreme această propagandă susținută contra Bisericii ortodoxe și a întări credința ortodoxă în Ardeal, în anul 1853 un grup de clerici și mireni din centrul Mitropoliei Sibiului în frunte cu Episcopul Andrei Șaguna, au pus bazele înființării ziarului „Telegraful Român".

„Telegraful Român" dela apariția primului număr s'a impus prin ținută fermă, opiniei publice de pe atunci, ca organ bine documentat în probleme religioase, economice și culturale. Nu era chip să poți găsi casă preoțească sau de intelectuali, de unde să lipsească acest ziar. Mult timp după apariție, preoțimea ortodoxă se orienta după scrisul acestui ziar, din bătrâna cetate a Sibiului. „Telegraful Român" era pentru preoțime ca pâinea caldă, citit cu mult interes și mare dragoste. Din coloanele lui preoțimea ardeleană și-a putut îmbogăți tezaurul sufletesc, în cele duhovnicești, ca apoi cu mai multă ușurință să poată face față grelei misiuni de păstori sufletești ai credincioșilor români din Transilvania.

Problema de căpetenie pentru „Telegraful Român" dela Sibiu a fost încă dela începutul apariției lui, apărarea credinței ortodoxe, strângerea clerului și a credincioșilor mai aproape de Biserică și împăcarea din punct de vedere bisericesc a celor „două strane", separate prin actul unirii dela 1700. În această atitudine sănătoasă s'a menținut „Telegraful Român" în tot timpul existenței sale de un veac.

După încetarea primului război mondial cu toate urmările lui nefaste, se prevedea o dâră de speranță, că poporul român din Ardeal își va putea îmbunătăți situația, din punct de vedere național, politic și cultural.

Legiferarea regimului general al cultelor și încheerea Concordatului cu Vaticanul, era opera guvernelor trecute. Din cauza acestor legi nesocotite, s'a dat anză la deslănțuirea patimilor în măsură tot mai mare între cele „două strane" din Ardeal. Biserica ortodoxă română prin chiriarhii ei, se vedea tot mai lovită, deși era Biserica marei majorități a poporului român. În locul liniștei așa de necesară în acea perioadă, s'au iscat frământări tot mai resimțite de ordin confesional.

23 August 1944 pune capăt pentru totdeauna neînțelegerilor de ordin confesional. Prin instaurarea regimului de democrație populară, libertățile religioase pentru toate cultele devin o realitate. Astfel se creiază noui condiții de libertate în materie de credință a cultelor religioase.

Separația bisericească dela 1700 a clerului și poporului român din Ardeal în „două strane" începe deabinelea să se limpezească. Clerul și credincioșii, aparținători din punct de vedere religios Bisericii gr.-catolice, datorită noului climat politic, creat prin actul dela 23 August 1944, se găseau în posibilitate de ași hotărî singuri unitatea spirituală. Zorii unei dorințe tot mai limpezi se arătau pe cerul ortodoxiei noastre prin

(Continuare în pag. 12)

Redactorii „Telegrafului Român“

Primul redactor al Telegrafului Român a fost profesorul şi publicistul Aron Florian. Fiu de preot din Ardeal, cu studii academice la Pesta înflăcărat revoluţionar in 1848, luptând împreună cu N. Bălcescu pentru unirea forţelor revoluţionare române cu revoluţionarii maghiari, A. Florian era nu numai o minte luminată, un om cu vaste cunoştinţe, deschis progresului ştiinţific şi social al vremii, şi un scriitor de talent, cu un stil românesc aproape modern, ci şi un suflet şi o inimă înflăcărată pentru cauza poporului, căruia s'a consacrat toată viaţa.

Aceasta se vede din „Prenumeraţiunea la Telegraful Român, gazetă politică, industrială, comercială şi literară“, pe care o iscăleşte ca „redactor răspunzător“, Aron Florian în 8 Decemvrie 1852 şi din articolele ce le-a publicat în Telegraful Român — despre „Telegraf“, despre „Gazetă“, despre „agricultură“, despre „Ce s'a scris şi tipărit până acum pentru poporul român şi cum s'a scris şi s'a tipărit“ — ş. a.

Fiind însă chemat de Ministerul Justiţiei coredactor la buletinul legilor imperiului din Viena“, el încetează de-a mai fi redactor la Telegraful Român dela nr. 8 din 28 Ianuarie 1953.

Cu numărul din 31 Ianuarie 1853 primeşte provizoriu sarcina de redactor Dr. Pavel Vasici, fiu al Banatului, medic şi scriitor „al cărui nume, zice Telegraful Român — bine cunoscut publicului român garantează că acest jurnal va corespunde şi de aci încolo dorinţelor comune“. In vremea cât a fost redactor, a tratat în coloanele Telegrafului Român multe teme din domeniul ştiinţei, dat fiind că era om de ştiinţă, de asemenea probleme de educaţie, dar a introdus şi „Foiletonul“ în corpul foii, care era destinat lecturii uşoare şi plăcute. El a condus foaia până la 28 Aprilie 1856, când anunţă în numărul 33 al Telegrafului Român că, fiind inspector de şcoală, şi ca atare nevoit să facă multe deplasări, nu mai poate rămânea redactor al foii, rămânând totuşi colaborator al ei, pentrucă ţine „să conlucre şi mai departe la acest solid jurnal“.

După acesta vin redactori cu o durată mai scurtă: tânărul I. Bădilă, profesor la Seminar şi mai târziu profesor în Ţara Românească, care primind conducerea foii „în mod interimar“, anunţă în nr. 34 din 1856 că nu va aduce nici-o schimbare foii nici „în privinţa formei“, nici a „cuprinsului“, precum nici în privinţa scopului ei“.

Şi într'adevăr sub redacţia lui, Telegraful Român a continuat cu vigoare linia ce şi-a trasat.

La 11 Decemvrie 1857, mulţumind „onoratului public cetitor pentru încrederea ce i-a arătat până acum“, anunţă că nu mai e redactor al foii.

Urmează Visarion Roman, învăţător în Răşinar, pedagog cu bun nume, „sub a cărui lucrare se poate avea speranţe, că acest jurnal va corespunde şi d'aci'ncolo dorinţelor comune“. Dar noul redactor n'a stat mult la redacţia Telegrafului Român, că în 12 Iunie 1858 se retrage din motive sanitare.

In urma concursului ce s'a făcut, e ales ca redactor „dl. paroh din Bălgrad“ (Alba-Iulia), Ioan Raţiu nu ...din vreo părtinire, ci numai şi numai din privinţa însuşirilor, care deosebesc pe acest bărbat mai pe sus decât pe ceilalţi recurenţi pentru postul redactorului“. Intre aceste însuşiri se enumeră: „a săvârşit studiile filosofice şi juridice... în viaţa practică a arătat o purtare solidă şi neîntinată,... a fost activ în chemarea sa şi părtinitoriu binelui obştesc, strădualnic in jurnalistică şi patriot bun“. Editura foii poftеşte noului redactor acel duh şi tact jurnalistic, care l-au avut şi cei de până acum redactori“. Aşa este prezentat noul redactor în nr. 25 din 19 Iunie 1858 al Telegrafului Român. Marile nădejdi ce s'au pus într'ânsul s'au realizat întru totul, sub redacţia lui Ioan Raţiu Telegraful Român luând un frumos avânt.

Fiind numit protopop al tractului Haţeg Ioan Raţiu părăseşte redacţia T. R. în 29 Noemvrie 1862 (Nr. 95). In locul lui vine ca „redactor substitut“ *Zaharia Boiu*, profesor la institutul teologic pedagogic arhidiecezan. Acesta în Nr. din 2 Decemvrie 1862, asigură că „T. R. şi de aci nainte va conlucra, ca în ceilalţi zece ani ai existenţei sale, din toate puterile de cari dispune la concordia între diferitele naţionalităţi şi confesiuni, ce providenţa le-a aşezat în patria noastră. Bun scriitor, redactorul Z. Boiu a ştiut să dea o ţinută demnă ziarului. In acest timp T. R. a înregistrat: congresul naţional român din Sibiu (1863), şedinţele dietei transilvane din Sibiu (1863—64), la care T. R. arată că „petiţiunea“ poporului român este „egala îndreptăţire a naţiunei noastre“, care se va realiza „dacă (ea) va avea teritoriu naţional, cu municipii naţionale, precum aceasta o vede şi la alte naţii, pe baza dreptului de mai nainte“. Dar cel mai îmbucurător eveniment, înregistrat de T. R., a fost restaurarea Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal. Aceasta o anunţă T. R. în Nr. din 24 Decemvrie 1864, cu următoarele cuvinte: „In fine causa cea dreptă şi sântă a Românilor austriaci de religiune greco-orientală: mult dorita noastră Metropolie a ajuns resolvirea dorită! In fine oftarea lor seculară a fost ascultată şi împlinită! In fine lacrămile lor de întristare s'au prefăcut în lacrămi de bucurie! Scriem aceste şiruri sub gigantica impresiune a momentului, ce ne arată în realitate, în adevăr, ceeace părinţii noştri, moşii noştri au dorit îndeşert, ba ceea-ce dór'nici a dori nu mai cutezau. Inima în atari momente este prea plină, mintea prea ocupată de ideia cea mare, ce a luat trup, de cât să-şi pótă esprima în cuvinte demne bucuria sa, mulţămita sa, speranţele sale în venitoriu. De acea şi punem stavilă simţămintelor şi cuvintelor noastre, şi ne mărginim pe lângă a comunica ştirea de sus, carea suntem siguri, că precum de fraţii noştri din Viena, aşa şi de toţi fraţii noştri din Austria şi şi afară din Austria va fi întimpinată şi salutată ca o adevărată bună-vestire. Lăudat fie numele Domnului, care cu acest dar ceresc „a cercetat pe poporul seu!“ „Mulţămită venerabilului Archipăstoriu, care prin spiritul seu, prin stăruinţa sa a ştiut conduce biserica către ajungerea acestei ţinte mântuitóre! Mulţămită tuturor acelor bărbaţi români coreligionari, cari în acésta mare causă au dat concursul lor neobositului Archireu! Salutare tuturor fraţilor de un sânge şi de una credinţă din sânta Metropolie!“

Zaharia Boiu a avut deasemenea bucuria să anunţe în T. R. şi reînfiinţarea episcopiei ortodoxe române din Caransebeş şi numirea primului ei episcop în persoana vrednicului protopop al Braşovului, Ioan Popasu.

Din pricina unei schimbări însemnate în politica austriacă, Z. Boiu se retrage din postul de redactor şi e înlocuit cu *Nicolae Cristea*, profesor la Seminarul Andreian din Sibiu (Octomvrie 1865), apoi asesor consistorial. Acesta a fost redactor vreme de 18 ani, ca nici unul dintre înaintaşii sau dintre urmaşii săi. Dar tot el a avut de luptat cu cele mai mari greutăţi şi, să poarte lupte grele, reuşind totuşi să le treacă toate cu succes. Pentru felul cum ştia să judece lucrurile şi să le prezinte, Şaguna a lăsat prin testament dispoziţiunea ca N. Cristea să rămână redactor la T. R. cât „'i va plăcé lui“.

In urma unui articol: „Răsplată“? (Nr. 116 din 1883) contra primului ministru de atunci, Coloman Tisza, articol interpretat ca fiind îndreptat împotriva Impăratului însuşi, N. Cristea e obligat să se retragă dela redacţia T. R. „dupăce am parcurs optsprezece ani cărarea cea spinósă de publicist, ca redactor al acestei foi“ — cum spune el însuşi în Nr. 117 al T. R.

Noul redactor provizor este *Mateiu Voileanu*, mai târziu asesor consistorial. Acesta continuă tradiţia T. R. „Pe linia aceasta T. R. a continuat să apere interesele bisericeşti şi ale poporului, condus cu moderaţiune şi tact de noul redactor până la sfârşitul anului 1886, când M. Voileanu, fiind chemat la un alt oficiu în biserică, se retrage şi lasă în locul lui pe Dr. Remus Roşca. In anii cât a fost acesta din urmă redactor, T. R. a avut de luptat nu numai cu greutăţile împrejurărilor politice, ci şi cu grupul dela Tribuna, care lovea mereu în conducerea bisericei noastre.

Fiind chemat într'o nouă funcţie la Consistor, Dr. Remus Roşca se retrage la 20 Septemvrie 1890. In acelaş număr apare şi declaraţia noului redactor, N. Ivan, din care spicuim următoarele: „T. R. în curs de ani 38 a dat probe, care îl îndreptăţesc a fi numărat între foile serioase şi de reputaţiune bună. Ca foae per eminentiam bisericească a tractat şi va tracta şi în viitoriu cestiuni bisericeşti şi şcolari cu toată obectivitatea, fără să piardă din vedere progresul la care ţintesc aceste instituţiuni culturale ale noastre“.

In numărul 109 din 20 Octomvrie 1892 apare retragerea lui din postul de redactor, pe motivul că a fost numit într'un post bisericesc „cu locuinţă afară de Sibiu“, şi programul redactorului nou, Silvestru Moldovan, care merge pe linia tradiţională a T. R. S. Moldovan cu Nr. 51 din 6 Mai 1895 încetează de a mai fi redactor, pentruca după interimatul scurt al asesorului consistorial Dr, N- Olariu, să fie numit redactor dela primul număr al anului 1896, Gavril Hango. „M'am supus sarcinei, cu resoluţiunea de a continua lupta antecesorilor mei“, zice el, şi accentuiază că T. R. îşi va continua programul ce şi l-a ficsat dintru început, năzuind totdeodată la conlucrarea armonică cu presa română, cu celelalte naţionalităţi şi cu toţi românii. In acest timp se produce criza dela Tribuna, în care T. R. este de partea preşedintelui Dr. I. Raţiu.

După doi ani, cu nr. 1 din 1898, conducerea ziarului o preia Dr. I. Cristea. Cât timp a fost redactor I. Cristea, biserica noastră a avut de luptat din greu, mai ales pentru apărarea şcolilor româneşti. In 4/16 Octomvrie 1898 T. R. anunţă trista veste a adormirei în Domnul a Mitropolitului Miron Romanul.

Primul nr. din 1901 apare sub redacţiunea lui Teodor V. Păcăţian, ziarist cunoscut, care scrisese înainte la Tribuna. De aceea dintru început precizează că aderă la programul T. R.

In acest spirit conduce ziarul T. V. Păcăţian până în 26 August 1903, când luându-şi un concediu mai lung e suplinit de redactorul provizoriu Dr. George Proca, până la nr. 23 din 28 Februarie 1904, când reîntorcându-se din concediu, continuă redactarea T. R. până în 5 Decemvrie 1917. T. V. Păcăţian a slujit cu competenţă, cumpăt şi înţelepciune ziarul nostru vreme de 17 ani.

Intre 9 Decemvrie 1917—20 Ianuarie 1918 (nr. 7) T. R. este redactat de Dr. N. Regman; între 20 Ianuarie 1918—18 Septemvrie 1918 (nr. 97) redactarea o face Dr. Gh. Comşa; iar din 18 Septemvrie 1918—14 Februarie 1919 (nr. 18) e condus din nou de Dr. N. Regman. Dela 2 Martie 1919 la 12 Februarie 1920 (nr. 8) redactor responsabil este Mateiu Voileanu, asesor consistorial. Afară de încercările războiului din 1914—1918, cel mai însemnat eveniment al vremei încrestat cu bucurie sub aceşti redactori în T. R. este alipirea Ardealului la patria mamă.

Din 12 Februarie 1920 până la începutul anului 1934 — vreme de 14 ani — T. R. este condus de Dr. George Proca, asesor consistorial. E vremea arhipăstoririi I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, cu marile probleme şi realizări ce o caracterizează. T. R. oglindeşte astfel toată opera creatoare a marelui Ierarh, între care amintim: lupta pentru autonomia bisericească, pentru drepturile bisericei noastre, pentru legea cultelor, împotriva concordatului etc. Iată cum caracterizează lucrarea redactorului Dr. Gh. Proca, T. R. din 1 Ianuarie 1934: „în scrisul său — de muncitor al unor vremuri apuse şi din multe puncte de vedere neasemănat mai grele decât cele de acum — se

(Continuare în pag. 12)

„Telegraful Român“ și Papalitatea

Răsfoind, la aniversarea „Telegrafului Român“, numerele primelor decenii după apariție și urmărind problema Papalității și a Vaticanului, cititorul e isbit dela început de actualitatea problemelor puse. Altfel zis, papalitatea nu a învățat nimic din viața și evoluția socială a omenirii, tratând problemele epocii moderne cu aceeași rigiditate medievală și feudală.

Pentru a putea privi corespunzător problema papalității, redacția „Telegrafului Român“ începe cu o dare de seamă asupra cărții „Elemente de drept canonic al Bisericii ortodoxe“, publicate în 1854, pe baza deciziilor Sf. Părinți, a canoanelor sinoadelor ecumenice și a Pidalionului, pentru a avea directiva autentică (Nr. 19, 1854). În al doilea rând, papalitatea este privită și prin prizma acțiunilor și a purtării greco-catolicilor, precum și a prozelitismului ascuțit printre ortodocși.

Astfel se constată dela început, că Roma papală i-a înstrăinat pe frații români deolaltă, căci sub vederea Romei, Blajul se lupta mai mult pentru un sistem scolastic, decât pentru drepturile românilor din imperiul habsburgic (Nr. 32/1855). De aceea, privirile românilor nu se pot îndrepta spre Roma papală (Nr. 33/1855), care vrea ca românii să uite limba populară, preschimbând-o cu cea latinizată forțat (Nr. 55, 1855), care urmărește doar catolicizarea și deci aprofundează desbinarea dintre frați (Nr. 57/1855).

Ca exemplificare din lumea largă, redacția citează în articolul „Papa și congresul“ (Nr. 52, 1859), broșura prof. Laguerronière, care arată, că papa urmărește în primul rând în lume o putere lumească. Deci obiectează că puterea papii poate fi numai părintească și nicidecum statală. De aceea nu e justificată dorința extinderii puterii sale politice asupra altor provincii italiene (Romagna), nici cu ajutorul francez, care l-a restabilit pe Pius IX la Roma. Prin urmare, cel cu răspundere (Napoleon III), să realizeze mai bine împăcarea papii cu timpul de față, ceea ce este mai necesar pentru toate inimile cu adevărat catolice (Nr. 1/1860).

În vederea acestei împăcări, T. R. salută cu bucurie ținerea conferinței dela Sibiu la 1/13 Ianuarie 1861, prezidată în comun de Mitropolitul unit Șterca-Șuluțiu și Episcopul ortodox A. Șaguna, pentrucă românii, care sunt una după limbă să fie și una după religie (Nr. 1/1861). Pentru realizarea acestei dorințe se cere sentimentul de sinceritate între români. Dar Curia romană intervine, pentruca să nu se realizeze aceste dorințe firești, atâtând discriminarea confesională în favorul politicii de înrobire habsburgică. În aceste împrejurări, românilor nu li se acordă drepturi egale politice (Nr. 38 și 43 1861). Atunci pleacă la Viena, în Martie 1862, o deputație română, spre a arăta acolo, că Roma a frânt în 1700 poporul român, care cere acum dreptatea ce i se cuvine (Nr. 21 și urm. 1862).

Dar Viena și Roma rezistă acestor cereri, pentrucă tocmai în aceea vreme se lamentează papa, la 9 Iunie 1862, că „vechile eresuri și schisme renasc, încât e nevoie ca episcopii să ceară, ca papa să-și întărească și mai mult puterea, pregătind astfel atmosfera pentru declarații corespunzătoare. Redacția T. R. nu le comentează, doar se miră, printr'un semn de întrebare, ce înseamnă „persecuții până la moarte ale papii“, din partea contrarilor (Nr. 48/1862)

În această atmosferă de dis riminări de tot felul, chiar unii scriitori catolici apuseni reflectează cu regret, în revista Ost und West, nr. din 26 Iulie 1862, că nime nu se mai ostenește a scrie despre ortodocșii din țările apropiate despre care apoi se zice că sunt ticăloși și desertori (Nr. 66/1862), în schimb despre budhismul și fetișismul din țările îndepărtate, se știe mult mai mult. Defectul adevărat al acestei stări, ar fi după autorul apusean, că popoarele ortodoxe nu se bucură de libertate în țările supuse Turciei, Austriei și Rusiei țariste, pe când populațiile budhiste și fetișiste intră sub stăpânirea colonială a europenilor apuseni. Dacă totuși Roma începe să dea atenție Bisericii ortodoxe, atunci aceasta o face numai pentru planurile sale proprii (Nr. 67, 1862).

Ca să caracterizeze poziția papalității și chiar atitudinea față de el în Italia, redacția citează o glumă, reprodusă după un ziar din Roma: Cu ocazia boalei papii, s'a scris pe o statue următoarele: Ce este papii? Tumoare. Din ce? umoare (umezeală); Ce va urma? Moare. Când? Oare (ore) Cine va veni în locu-i? Re (regele) Care? E (Emanuel), fără a o comenta (Nr. 37/1864).

Că Roma papală nu se lasă de practicile sale medievale, ci continuă postura reacționară, aceasta o evidențiază Enciclica papală din 8 Decembrie 1864, care condamnă 80 așa zise erezii ale științei moderne, cerând ca toate cercetările științifice să se facă iar sub tutela și controlul Bisericii catolice. Redacția conchide, că această enciclică, care a făcut sensație, a produs însă peste tot o impresie neplăcută, pentrucă se pune în contrazicere cu principiile moderne despre Stat, precum și cu principiile libertății, la care

s'au avântat știința și conștiința contimporană (Nr. 100/1864). Papalitatea intervine deci în domenii care nu sunt specialitatea ei.

Respingând această pretenție papală, Ministerul austriac folosește atunci măsuri proprii și aplicându-le Bisericii ortodoxe, numește el pe Episcopul ortodox, făcând astfel din el un amploiat, iar nu respectând în el un chiriarh, cum se plânge redacția (Nr. 53/1865).

În astfel de imprejurări, „Telegraful Român“ cere, ca ziarele românești să nu se mai facă depozitare ale tuturor patimilor personale, ci să se străduiască pentru pacea publică (Nr. 12/1867). Acesta e și scopul Bisericii, iar în trecut, în vederea păcii confesionale, papa Romei colabora sincer cu Sf. Sinoade ecumenice, până la sinodul patr. Fotie din 879 (Nr. 25—26/1867). Deviind apoi dela acest principiu și susținând o teocrație politică, papa se expune frământărilor de oportunitate. Și astfel, căderea Romei sub Garibaldi în 1867, aduce ca urmare și căderea domniei papale în cele temporale din Italia (Nr. 82, 88 și 98 1867). Tonul concluziilor este însă peste tot calm și redacția se reține dela orice comentar propriu, întrucât știrile din Apus sunt îndestul de lămuritoare.

Cu acelaș calm se publică și răspunsul patriarhului ecumenic dela Constanținopole, dat delegaților papali, care îi aduceau invitarea papii de a participa la plănuitul sinod dela Vatican; redacția citează acest răspuns, care respinge în mod simplu și demn concepția papală despre primat și străduința la politică mondială (Nr. 98, 1868). Această politică oportunistă îl determină pe papă să se arete prevenitor față de Rusia țaristă, numai cu scopul ca țarul să permită participarea episcopilor catolici la sinod (Nr. 40/1869). Această atitudine însă se va schimba în curând în contrarul ei, după ce scopul a fost atins.

Că nu s'a schimbat nimic din concepția Vaticanului, aceasta o ilustrează schema celor 21 canoane din Sylabusul papal, care „declară războiu statului, păcii confesionale și întregei societăți moderne“ (Nr. 10/1870), dând dispoziții de ample excomunicări. Aceste amenințări pe pe care le propune papa, „încercând a arunca omenirea în evul mediu, în evul obscurității“ se dau numai „în râvna nesățioasă de a-și recâștiga puterea lumească“. Dar afurisirea din partea Vaticanului, va deveni pentru popoare favorabilă, pentrucă le va deschide ochii și le va încuraja să „spargă catenele dictaturii absolute“ (Nr. 11/1870). Se impune deci să fie combătută dogma papală despre infailibilitate, prin care papa a ajuns jocul Curiei și al Iezuiților, încât e vrednic de compătimire. Redacția observă că papismul se ia astfel la războiu cu lumea întreagă, încât „bate resbel asupra religiosității înseși“. Ca mărturie este citat gestul episcopului Strossmeyer, care riposta în sinod contra dogmei și pentru aceasta a fost apostrofat și exclus din adunare (Nr. 18 și 21/1870). Prin votarea și proclamarea infailibilității, papa ajunge o victimă a su ușilor săi, pentrucă și aceștia erau convinși că votează ceva neadevărat, dar oportun (Nr. 60/1870).

In schimb, altfel decurg ședințele interconfesionale dela Bonn, organizate de prof. I. Döllinger dela Catolicii Vechi. La aceste ședințe, ținute cu toată demnitatea, cu participarea delegaților ortodocși și anglicani, sunt combătute și lămurite devierile dogmatice papale (Nr. 63 și 66/1875).

Având deci în vedere aceste pretenții papale și întregul trecut, redacția respinge explicarea că „papa Romei este îngerul proteguitor al românismului“, căci de fapt „Roma papei dădea mâna și cu Turcu, dacă-și putea astfel ajunge scopurile vremelnice“ (Nr. 43/1877). Pe papă îl stăpânește numai interesul teritorial și ultramontan, Vaticanul e cosmopolit și face prozelitism fără sfială. De aceea papa nu vede cu ochi buni războiul pentru independență al țărilor române din 1877, susținut cu ajutorul Rusiei (Nr. 43). Ci el ar dori înrobirea și a restului de români prin Austria cea habsburgică, era continuarea ideii începute. De aceea, în articolul „Papa și Semiluna“ (Nr. 68/1877), redacția citează articolul unui autor german, care îl critică pe papă pentrucă se bucură de primul insucces rus dela Plevna și socoate că „Turcul e omul cel mai de omenie din Europa“, pe când Rusul ar fi numai un schismatic notoriu. Nu e de mirare că redacția trece și la unele comentarii, când provocarea era prea de tot deplasată, derivând din orgoliul papalității.

Cu ocazia morții papii Piu IX, redacția emite câteva consideratii, citând evoluția papalității dela schismă și încercările de reunire; se arată, că dogmele noui papale sunt simple semne de rezistență contra ideilor moderne“, urmând doar politica proprie a Vaticanului, iar nu tre-

(Continuare în pag. 14)

M. Eminescu, despre „Telegraful Român"

La centenarul „Telegrafului Român" întoarcerea în timp ne ademenește irezistibil. Printre coloanele dintru început, de mai apoi sau de curând ale ziarului sibian, căutând, întâlnim vestigiile paternității lui, ale redactorilor, colaboratorilor, răspânditorilor sau cititorilor, ale admiratorilor sau detractorilor lui. Istoria, și cu precădere a noastră, a Românilor, și a lăsat aici amprenta fidelă nemijlocitelor realități, înălțărilor și depresiunilor, momentelor sale comune sau epocale iar pe aceasta, grefată, fizionomia oamenilor mici și mari care au animat-o — „Telegraful Român" cuprinzându-le pe toate, se încunună astfel cu lauri nepieritori. Noi o spunem aceasta, acum la centenar, întru admirație; alții au spus-o înaintea noastră — direct sau indirect — întru adevăr. Printre aceștia din urmă, pomenim pe M. Eminescu.

Primul contact al lui Mihail Eminescu cu cu Sibiul, pare să se fi întâmplat în îndepărtata întomnare a anului 1865 Miraculosul adolescent peregrin a descins în Sibiu, venind dela Blaj, cludat vrăjit de taine ce aveau să se descopere inimii sale abia peste ani. Aici, prin intermediul unui seminarist, a cunoscut pe N. Densușiaau, pe atunci student la Facultatea de Drept din localitate și împreună colaborator la „Familia". Prin Densușianu, desigur, s'a introdus în problemele de viață culturală sibiană, atât cât cuprindeau cunoștințele și relațiile celui dintâi, și cât cereau preocupările sale din această epocă. Apoi a părăsit Sibiul, rămânând însă sufletește prizonierul lui.

Peste câțiva ani, la Viena, Eminescu se împrietenește cu Slavici, prin care face legătura cu „Telegraful Român". Slavici afirmă chiar, în articolul său din „Albumul Comemorativ", închinat lui M. Eminescu și tipărit la Iași sub îngrijirea lui Octav Minar, că în acest timp ambii, adică el și Eminescu, colaborau la „Telegraf". Identificarea materialului la care se referă Slavici, încă nu s'a făcut; viitorul însă va trimite lumină și peste această frântură din tumultuoasa risipire de suflet a lui M. Eminescu. Până atunci să revenim la tema noastră.

Activitatea publică a lui M. Eminescu, făcând abstracție de începuturile dela „Familia", „Convorbiri Literare", „Federațiunea", „Albina" și poate „Telegraful Român", se afirmă cu anul 1874, când poetul și cugetătorul este încredințat cu redactarea „Curierului de Iași". Din această epocă avem și prima mărturie de prețuire pe care Eminescu o face față de „Telegraf". Într'o notă, păstrată printre manuscrisele Academiei Române și în care Eminescu se ocupă de presa românească, el afirmă: „Acum sânt la noi 4 specii de jurnale: Neinteligente, dar de bună credință — aceste nu posed posibilitatea de a vedea obiectiv: (exemplifică).

Inteligente dar de rea credință, aceste nu posed voința de-a vedea obiectiv.

Neinteligente și de rea credință. Aceste sânt gunoiul presei noastre: (exemplifică).

Inteligente și de bună credință — în fine. In astă privință nu ne temem că aceste organe ar fi batjocorite în felul... Asta-i caracterul mai multor jurnale din Austria: „Albina", „Federațiunea", „Telegraful".

Dacă considerăm că, dela data apariției „Telegrafului Român" și până la aceea când Eminescu face afirmația de mai sus, au trecut abia 20 de ani, suntem obligați să remarcăm că „Telegraful Român" și a câștigat, în timp relativ scurt, o reputație de care se bucurau foarte puține publicațiuni românești contemporane lui Aceasta, cu atât mai mult, cu cât aprecierea revine lui Eminescu.

„Telegraful Român" n'a fost străin nici când de preocupările literare ale timpului. El era un fel de ecou al gândurilor și realizărilor românești de pretutindenea și în acest domeniu. Alecu Russo, și dela el înt eaga galerie a scriitorilor de peste munți, au primit astfel ospitalitate în coloanele ziarului dela Sibiu. Pe de altă parte, folkloriștii și lexicografii, Miron Pompiliu, E. Hodoș, N. Petra și o bună parte din ceilalți condeeri dela Telegraf, își publicau culegerile sau erau reproduși, comentați și apreciați în paginile publicațiunilor periodice de peste munți. Eminescu însuși reproduce în „Curier de Iași" Nr. 104 din 22 Sept. 1876, studiul din „Foișoara Telegrafului Român" datorit lui Eugen Brote și intitulat „O privire asupra activității Asociațiunei Transilvane pentru literatura și cultura poporului român dela înființarea ei până la XVI-a adunare generală", însoțindu-l totodată de următoarea observație: „Acest articol, însemnat prin pregnanța judecății și prin o curățenie de limbă, abia obișnuită în jurnalistica română, e scris de D-nul Eugen Brote și publicat în „Foișoara Telegrafului român".

Altădată, ocupându-se de „limba cărturarilor români din Ardeal", („Convorbiri Literare" XI, 1877— 878, Nr. 5 din 1 Aug. 1877, p. 197—199), Eminescu remarca: „Am avut nevoe să facem această precuvântare cam lungă, pentru a însemna o schimbare în bine, care se petrece astăzi, în Ardeal. De un an și mai bine au început să iasă la lumină pe lângă foaia politică „Telegraful român" o foaie literară. Această din urmă, numită „Foișoara Telegrafului român", se îndeletnicește mai cu seamă cu răspândirea științelor practice trebuitoare plugarului și grădinarului — ea e menită a pune în mâna învățătorului sătesc și a preotului o lectură, scrisă românește deadreptul, lesne de înțeles și folositoare. Totodată găsim în foaie dări de seamă, asupra cărților străine, care ating întrucâtva și pe români, desbateri asupra limbii și altele. Destul numai că partea de căpetenie o formează studii de o netăgăduită utilitate". Aprecierile ce urmează până la finea articolului, continuă a fi tot atât de elogioase ca și cele de până acum.

Mărturia lui M. Eminescu despre valoarea „Telegrafului Român" nu se oprește însă aici. Ea culminează într'un ales superlativ, rostit odată pentru totdeauna la adresa Telegrafului: „O foaie din Transilvania, organ oficial al I. P. S. Sale Mitropolitului din Sibiu, cea mai modernă de peste Carpați".

Preot **Valeriu Popa**

T. R. și probl. confesională

(Urmare din pag. 9)

voința neînfrântă a masselor de credincioși de a se întoarce acasă după 250 de ani, la sânul Bisericii străbune. Momentul cel mai potrivit pentru revenire s'a ales în zilele istorice 1, 3 și 21 Octombrie 1948, când marea majoritate a clerului și credincioșilor gr.-cat. s'au întors cu mult elan și însuflețire acasă, la Biserica ortodoxă.

Istoria de zi cu zi a sbuciumului sufletesc și a frământărilor prin care a trecut poporul român din Ardeal, în perioada de după restaurarea Mitropoliei ortodoxe ardelene este notată fragmentar dar fidel, în coloanele bătrânului organ bisericesc „Telegraful Român". Socotesc că nu se va putea scormoni cu folos în spuza realităților religioase bisericești, culturale, sociale și naționale peste tot, a acelor trecute vremi, fără să se facă apel și la materialul documentar abundent, pe care-l închid între scoarțele lor colecțiile „Telegrafului Român".

Cercetătorul obiectiv al realităților ardelenești din ultimul veac, va trebui să zăbovească respectuos pe filele lor îngălbenite de vreme să utilizeze cu maximul de folos principiile lor, în vederea temeluirii unui viitor de prosperitate și de pace pentru Biserică.

T. BELAȘCU
vicar arhiepiscopesc

„Telegratul Român" și literatura religioasă

La împlinirea a o sută de ani de apariție regulată, o mențiune sumară — fără pretenții de inventariere completă — a rolului pe care l-a avut „Telegraful Român" în popularizarea literaturii religioase, este necesară pentru a fi cât mai complet evocarea meritelor sale.

„Telegraful Român", cum arată celelalte articole comemorative, înțelegând situația specială a poporului român în statul poliform austro-ungar, a îmbrățișat decenii dearândul toate sectoarele de activitate și de manifestare a Românilor ardeleni. Problemele de viață bisericească ocupau în coloanele lui numai atâta loc cât aveau ele în preocupările de fiecare zi ale obștei noastre de pe acea vreme. In aceste condiții, nu este de așteptat să afli în filele lui îngălbenite de vreme nici buletine periodice despre literatura religioasă, nici recenzii savante asupra unor lucrări de proporții și de răsunet.

In prima jumătate a veacului trecut, literatura noastră religioasă se limita la tipăriturile didactice și liturgice al căror autor sau inițiator a fost mitropolitul Andreiu Șaguna. Restauratorul Mitropoliei ortodoxe a Ardealului a desfășurat pe acest tărâm o activitate titanică. „Telegraful Român" s'a făcut ecoul tipăriturilor din acea vreme, încrestând la ràboj apariția lor și prezentându-le cu competență celor cărora le erau destinate: preoți, membrii ai corpului didactic al școalelor confesionale și poporului dreptcredincios.

După 1918, „Telegraful Român" s'a ocupat mai îndeaproape de popularizarea literaturii religioase. Cărților apărute în bibliotecile inițiate și patronate de I. P. S. Mitropolit Nicolae, le-a rezervat totdeauna prezentări și recenzii demne de valoarea lor teologică și educativ-religioasă.

A avut totdeauna ochiul atent față de literatura religioasă apărută în alte eparhii — și mai ales dincolo de munți.

Dacă mai adăogăm la cele zise o serie de studii, conferințe, lecturi literare și schițe religioase publicate în foletonul său, avem imaginea completă a părtășiei acestui vechiu organ bisericesc la promovarea literaturii religioase.

Prof. Dr. **Grigorie T. Marcu**

Redactorii Telegrafului Român

(Urmare din pag. 10)

reflectează gazetarul conștiincios ardelean, care în rostirea adevărului nimerește cuvântul cald și lămuritor, creștinesc și românesc, caracteristic vechei prese din această parte de țară".

Cu nr. 1 din 1 Ianuarie 1934 e anunțat ca redactor Dr. D. Stăniloae, Profesor la Academia Teologică, „cunoscut publicului nostru din articolele semnate în acest ziar, în Revista Teologică și în alte publicații dela noi". P. C. Sa a condus T. R. cu competința unui condei teologic profund reprezentând epoca de înflorire teologică inaugurată la Sibiu de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Se înțelege că mai mult decât până acum T. R. primește un caracter pronunțat bisericesc.

Dela nr. 20 din 13 Mai 1945 până în 18 Aprilie 1948 (nr. 3—4) T. R. e redactat de Dr. C. Sârbu; dela 18 Aprilie 1948 până în Decemvrie 1948 de Dr. Em. Vasilescu; iar dela nr. 37—52 din 23 Decemvrie 1948 până azi de Dr. Nicolae Mladin, toți trei prof. la Facultatea de Teologie din Sibiu.

E perioada în care T. R. vede realizat scopul pentru care a luptat: luminarea, binele și fericirea poporului. El încrestează nu numai evenimentele bisericești, ci și marile cuceriri ale poporului muncitor. Din punct de vedere bisericesc, alături de reorganizarea bisericii noastre cel mai însemnat eveniment este reîntregirea bisericească din Ardeal. Iară în domeniul social, alături de relevarea realizărilor din R. P. R. e de remarcat contribuția T. R. în lupta pentru pace.

In cei 100 ani de existență T. R. a avut 22 redactori, dintre care trei în câte două perioade, care și-au pus sufletul, mintea și condeiul în slujba idealului, pe care l-a reprezentat: luminarea și fericirea poporului. De aceia se cuvine ca la acest popas sărbătoresc să pomenim cu cinste numele și vrednicile tuturor redactorilor și colaboratorilor acestui ziar, preamărindu-le fapta și urmându-le pilda de luptători pentru binele poporului.

T. R.

Telegraful Român
şi
Autonomia Bisericii

Un drum luminos, lung cât o sută de ani, încărcat cu realizări din cele mai frumoase, din toate domeniile de manifestare a activităţii omeneşti: acesta este drumul parcurs de „Telegraful Român“ dela apariţie şi până în prezent. Aceste bogate realizări constituesc dovada cea mai elocventă că scopul pentru care a fost înfiinţat a fost din belşug împlinit. Intradevăr „tendinţa de a răspândi în poporul român idei moderne, pentru a-l lumina în mod cuviincios asupra adevăratelor sale trebuinţe sufleteşti şi materiale, care a stat în sprijinul cererii pentru aprobarea apariţiei ziarului, a fost cu grije şi permanent urmărită. Din acest scop, evenimentele de mai mică sau de mai mare importanţă, în ordinea zilei, problemele de ordin politic, economic, industrial, cultural, bisericesc, etc., toate au fost amintite şi cu competenţă discutate.

Problemele bisericeşti n'au figurat ca şi cele şcolare, dealtfel — între punctele stabilite ca program al ziarului, ele au preocupat totuşi în mod deosebit conducerea ziarului, din convingerea că interpretarea justă a problemelor bisericeşti, în lumina principiilor fundamentale care au fost rânduite ca temelie a organizaţiei bisericeşti, contribuie în mod sigur la întărirea şi progresul bisericii.

Ceia ce a ajutat ca Telegraful să se menţină dela început şi până în prezent la un nivel înalt de prezentări şi soluţii, este faptul că totdeauna a avut noroc de câte o personalitate, care să se identifice cu interesele lui, să-l îngrijească şi să-l conducă potrivit trebuinţelor momentului, ştiind să pună în slujba ideilor toate forţele necesare pentru a exercita o influenţă hotărâtoare în cercuri cât mai largi.

Nu ne vom opri asupra tuturor momentelor mai importante din activitatea Telegrafului, momente care constitue tot atâtea piese de preţ în tezaurul bogat al acestui ziar, ci ne vom limita să amintim că între alte principii apărate cu toată dârzenia şi competenţa, principiului autonomiei bisericii a fost unul din cele mai bine şi mai hotărât susţinute.

Situaţia care se crease Bisericii ortodoxe din Ardeal, ca urmare a condiţiilor de umilire în care-şi îndeplinise misiunea veacuri întregi, nu putea fi schimbată decât în lumina unor principii, care să impună atât prin autoritatea originii şi caracterul imprescriptibilităţii lor cât şi prin expunerea şi susţinerea clară şi documentată. Aşa apare principiul autonomiei Bisericii, în coloanele „Telegrafului“ fie când este vorba de susţinerea reînfiinţarii Mitropoliei ortodoxe a Ardealului, fie când este vorba de respingerea încercărilor de imixtiune din partea regimului absolutist habsburgic reprezentat îndeosebi prin înverşunatul ministru Leo Thun, catolic ultramontan, care se opunea ca Bisericii ortodoxe să i-se acorde aceleaşi drepturi, pe care le are Biserica romano-catolică, pe motiv că ortodocşii neavând un centru, ca cel reprezentat de papa, nu oferă stăpânirei politice aceleaşi garanţii, pe care le oferă catolicii.

Din aceeaşi cunoaştere adâncă a canoanelor — căci, după propria-i mărturisire, încărunţise în studiul lor — Mitropolitul Şaguna a reuşit să dea Bisericii ortodoxe ardelene Constituţia bisericească cea mai avansată, fără a exclude sau a trece în umbră vreunul din principiile fundamentale, care stau la temelia organizaţiei Bisericii — dealungul veacurilor — ca nişte piloni neclătinaţi: principiul autonomiei şi principiul sinodal-ierarhic. Afirmând cu toată vigoarea autonomia Bisericii în virtutea căreia ea este liberă să-şi reglementeze, conducă şi administreze toate afacerile sale, administrative, culturale, fundaţionale şi epitropeşti, prin factorii ei constitutivi, prin organe proprii, dar recunoscând în acelaş timp statutului dreptul de supraveghere şi control, cunoscut sub numele de dreptul de supremă inspecţiune, Mitropolitul Şaguna a reuşit să asigure Bisericii ortodoxe din Ardeal autonomia exterioară.

Aceasta era posibil pe baza relaţiei dintre Biserică şi Stat — aşa cum o concepe Biserica noastră.

Revendicându-şi libertatea de a hotărî singură în chestiuni de natură internă (doctrină, morală, cult, disciplină, etc.), Biserica ortodoxă recunoaşte, fără rezervă, dreptul Statului de a hotărî el, în virtutea suveranităţii, limitele în cadrul cărora cetăţenii şi instituţiile de pe teritoriul lui, îşi pot desfăşura activitatea. Statul poate fi interesat să cunoască şi chestiunile de natură internă, spirituală, ale Bisericii, să aprecieze măsura în care influienţa lor s'ar resimţi în bine sau în rău, în societate. Sunt totuşi alte chestiuni, din domeniul de activitate a Bisericii, privind mai ales viaţa externă a Ei (înfiinţare de eparhii, parohii, ocuparea lor, fixare de sărbători, asistenţă socială, etc.), în care Statul poate să-şi afirme punctul lui de vedere. Aşa înţelese raporturile dintre Biserică şi Stat, aceste două instituţii, pot colabora, fără nicio dificultate. Dar delimitarea domeniilor revine Statului în virtutea suveranităţii lui generale, care îl îndreptăţea să fixeze el toate limitele de drept, în care au să se mişte diferilele societăţi bisericeşti, ce trăiesc pe teritoriul propriei lui comunităţi. Făcând această delimitare, Statul nu se amestecă însă în definirea şi determinarea sferei afacerilor *sacra interna*, care rămâne un domeniu exclusiv al cultelor respective, ci numai în ce măsură aplicarea lor poate să fie asigurată. Statul îşi recunoaşte în schimb — şi i se recunoaşte — competenţa asupra chestiunilor cu manifestare vădit externă, adică *„circa sacra“*, chestiuni civile şi mixte.

Astfel, Statul este îndreptăţit să recunoască şi să admită pe teritoriul său confesiuni noui şi să clasifice confesiunile existente sub aspectul dreptului public. Acesta este dreptul cunoscut sub numele de jus reformandi. Din acest drept decurge în mod logic, dreptul de supremă inspecţiune sau dreptul de supraveghere şi control, pe care Statul îl exercită asupra Cultelor, fiindcă, ele desfăşoară o activitate, care prezintă importanţă pentru societate. Prin acest drept de supraveghere al Statului asupra cultelor, se înţeleg atât măsurile pozitive, pe care el le ia în materie bisericească, prin legi şi dispoziţiuni, cât şi măsurile negative, pe care ar fi nevoit să le ia împotriva cultelor, care, ieşind din sfera competenţei lor, ar încălca drepturile Statului. Exercitarea dreptului de supraveghere în latura legislativă şi jurisdicţională este intermitentă, pe când dreptul de supraveghere pe cale administrativă este permanent şi se execută prin organe administrative de Stat — Domeniul asupra căruia se exercită dreptul de control administrativ al Statului priveşte laturi deosebite. Astfel, în ordine constituţional-bisericească, confirmă pe înalţii demnitari bisericeşti, admite ori respinge unele societăţi religioase, (ordine, congregaţiuni); în ordinea averii bisericeşti controlează administrarea şi întrebuinţarea acestei averi în deosebi atunci, când Staul acordă subvenţiuni; în ordinea instituţiilor sau aşezămintelor conduse de Biserică exercită control pentrucă activitatea acestora interesează şi pe Stat, cu menţiunea că în îndeplinirea controlului, organele Statului au dreptul să ia cunoştinţă de felul de administraţie al autorităţilor bisericeşti şi să le ceară rapoarte lămuritoare, ori de câte ori socotesc necesar.

De asemenea Statul mai exercită faţă de culte şi dreptul cunoscut sub numele de *jus advocatiae* sau dreptul de protecţiune, care se manifestă de obicei, în recunoaşterea Constituţiei bisericeşti, în subvenţionarea constantă sau ocazională a cultelor, în asistenţa publică de care Biserica sau Cultul ar avea nevoie pentru păstrarea ordinei de drept, şi în protecţia serviciilor religioase recunoscute.

Recunoscând Statului aceste drepturi, corespunzătoare suveranităţii lui, şi necesare ordinei sociale şi păstrării echilibrului între diferitele culte de pe teritoriul lui, care nu şi-ar putea delimita singure domeniile proprii, din tendinţa inerentă de exagerare a ceea ce reprezintă fiecare, Biserica ortodoxă a pretins şi pretinde autonomia în adevăratul ei înţeles, care nu poate provoca niciodată conflicte cu Statul în afirmarea drepturilor menţionate — Recunoscând Statului aceste drepturi, nu înseamnă, că ea renunţă la sfera ei de activitate, că renunţă la autonomie.

Astfel, Mitropolitul Şaguna, recunoscător Statului că a aprobat reînfiinţarea Mitropoliei, recunoscător pentru toate actele de sprijin (sub

(Continuare în pag. 14)

T. R. şi Autonomia Bisericească

(Urmare din pag. 13)

venţii, etc.), a respins cu hotărîre, dela început, încercările de ingerinţă din partea Statului, în afacerile interne spirituale ale bisericii, ca şi încercarea de a impune comisar împărătesc sau al guvernului în adunările şi corporaţiunile bisericeşti, izbutind astfe să apere libertatea bisericii şi să-i asigure autonomia. „Telegraful", prin coloanele lui în care s'a turnat şi principiul şi argumentarea documentată, stă mărturie a acestei atitudini.

Autonomia fiind principiu fundamental în organizarea Bisericii ortodoxe, în general, nu numai pentru o biserică autocefală, şi de câte ori şi oriunde, s'a întâmplat ca să fie ştirbită sau restrânsă într'un Stat, faptul şi-a găsit evidenţierea şi protestul şi în coloanele „Telegrafului". Când în anul 1865, sub domnitorul Cuza, guvernul face o lege prin care acordă domnitorului dreptul de a numi pe mitropoliţi şi episcopi, înlocuind principiul canonic al alegerii prin numire, Telegraful (Nr. 53 din 1865) printr'un foarte interesant articol semnat de A. (adică de însuşi mitropolitul Şaguna) ia apărarea drepturilor Bisericii împotriva actului guvernului ţării româneşti, că nu respectă autonomia Bisericii şi obiceiul străvechi legat de această autonomie, ca episcopii să fie aleşi în colegiu sinodal, iar nu numiţi ca nişte simpli funcţionari. Legea aceasta este caracterizată în articolul amintit „ca o soră bună a legilor muscăleşti, prin care Biserica este pusă în Rusia în cătuşele unui regim absolutistic." Acest regim absolutistic şi situaţia de dependenţă a Bisericii ortodoxe ruse de către autoritatea politică n'a încetat decât după revoluţia din Octomvrie 1917, când regimul sovietic a acordat şi a garantat Bisericii ortodoxe, ca şi celorlalte culte, deplina libertate de a se organiza şi funcţiona după norme proprii în conformitate cu canoanele şi tradiţia respectivă. O altă împrejurare când Telegraful Român se ridică în apărarea autonomiei Bisericii ortodoxe din România este oferită de legea sinodală pentru instituirea Consistorului superior bisericesc, lege care a prevăzut în constituirea acestui for suprem în Biserică, pe lângă membrii Sf. Sinod şi 21 membrii clerici, preoţi şi diaconi, toţi fiind supuşi în corpore, direct Ministerului Cultelor. De data aceasta Telegraful ia atitudine energică şi bine documentată prin condeiul tânărului profesor Dr. Nicolae Bălan, mai întâi prin Revista Teologică (Nr. 2 1909) pe când legea sinodală era numai proiect şi apoi prin Telegraful în 1910, studiul fiind extras şi în broşură sub titlul: „Chestiunea bisericească din România şi autonomia Bisericii noastre". (Sibiu 1910, pg. 47).

Din analizarea textului legii învăţatul profesor, marele mitropolit de mai târziu care stă în această calitate de mai bine de 32 ani ca un păzitor neadormit al autonomiei bisericii şi a tuturor principiilor ei fundamentale, dovedeşte limpede necanonicitatea legii, fiindcă, nu respectă libertatea bisericii cuprinsă în aşezămintele ei, şi „liberă este numai acea biserică, care-şi are independenţa propriei ocârmuiri, adică autonomia ei, Biserica care se ocârmueşte după rânduiala ei". Căci „autonomia bisericilor nu este o frază, nici un principiu doctrinar stabilit arbitrar în Biserică, ci este un element constitutiv al Bisericii."

Principiul autonomiei, ca şi celelalte principii fundamentale ale organizaţiei bisericeşti, a fost mult discutate în coloanele Telegr. Român, şi după 1919, în vederea înţelegerii canonicităţii şi întinderii lor, până ce s'a ajuns să fie luate aşa cum se găseau cristalizate în Statutul Organic al Bisericii ortodoxe din Ardeal, la baza legii şi a Statutului pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii ortodoxe române, din 1925, fiind menţinute apoi ca principii de bază şi în Statutul pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii ortodoxe române, din 1949. De altfel din toate discuţiile cari s'au purtat în legătură cu principiul autonomiei Bisericii pentru păstrarea lui neştirbită, figura înalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae, apare din activitatea Telegrafului Român ca un cârmaciu destoinic şi înţelep, căruia nu-i scapă din vedere nici un amănunt, pentruca acest principiu să nu fie luat ca pretext pentru înăsprirea raporturilor dintre Biserică şi Stat. Însă abia acum în urma condiţiunilor create de regimul de democraţie populară, care asigură tuturor cultelor din Republica Populară Română libertatea de organizare şi funcţionare, se poate spune că Biserica ortodoxă română beneficiază de avantagiile principiului autonomiei în adevăratul lui înţeles şi întindere.

Alături de această autonomie exterioară a Bisericii, tot aşa de importantă este autonomia eparhială sau interioară, în virtutea căreia fiecare episcop este independent de oricare alt episcop în conducerea şi administrarea eparhiei respective. Acest principiu al autonomiei eparhiale a fost tot aşa de clar şi de hotărît susţinut în coloanele Telegrafului Român. Conducându-şi şi administrându-şi eparhia în limita hotarelor şi potrivit îndatoririlor prevăzute de Sfintele Canoane, episcopul nu poate fi tulburat prin nici un act de imixtiune din partea vreunui alt episcop, chiar când acesta ar fi dobândit o precădere de onoare ca o consecinţă a împrejurărilor şi a desvoltării la care ar fi ajuns anumite cetăţi. Acest punct de vedere au ţinut să-l repete Sfinţii părinţi oridecâteori erau chemaţi să se pronunţe fie în legătură cu fixarea hotarelor unei anumite Circumscripţii bisericeşti, fie în legătură cu modificarea rangului de onoare al anumitor scaune, (can. 6 şi 7 Sinodul I ec.; can. 2 şi 3 sin. 2 ec.; can. 17 şi 28 sin. 4 ec. şi can. 36 sin. 6 ec.). Această independenţă sau autonomie eparhială corespunde nu numai principiului egalităţii episcopilor, pe baza hirotoniei, ci şi ordinei care trebue să domnească într'o eparhie, ordine care n'ar mai exista dacă un alt episcop decât titularul ar putea interveni oricând în administrarea acelei eparhii. Aceasta nu însemnează însă că episcopii conduc şi administrează fiecare eparhia respectivă fără nici o legătură între ei. N'ar mai exista unitatea care a caracterizat activitatea Bisericii dela început dacă fiecare episcop ar conduce şi administra, făcând completă abstracţie de ceilalţi episcopi. Nevoia acestei permanente legături între episcopi în vederea păstrării unităţii a fost afirmată oridecâteori s'a socotit potrivit în coloanele Telegrafului, fiind înscrisă şi în Statutul organic în lumina principiului stabilit de canonul 34 ap.

In susţinerea principiului autonomiei eparhiale mitropolitul Şaguna, a arătat că chiar dreptul de stavropighie, în virtutea căruia o mănăstire sau un aşezământ dintr'o eparhie prin înfingerea crucii trimisă de patriarh sau mitropolit, sunt scoase de sub dependenţa episcopului eparhiei respective şi trecute sub directa dependenţă de patriarh sau mitropolit, nu are bază canonică, ci se întemeiază numai pe un vechi obicei. Deasemenea se accentuiază că independenţa sau autonomia episcopilor în administrarea eparhiilor respective rămâne în principiu nemicşorată şi prin admiterea dreptului de devoluţiune. Căci acest drept nu se exercită decât în caz de absolută necesitate, atunci când interesele superioare ale Bisericii ar fi ameninţate sau când averea unei eparhii ar fi în mod evident păgubită prin necompletarea posturilor sau prin nefuncţionarea organelor chemate să administreze şi să păstreze averea eparhiei.

•

In lumina acestei interpretări, autonomia Bisericii a fost susţinută în T. R. ca un postulat şi drept cardinal al ei, ca un element constitutiv şi ca o instituţie canonică a ei, principiul autonomiei formând baza canonică de îndreptăţire a tuturor acţiunilor pe care le întreprinde ierarhia Bisericii şi corporaţiunile noastre bisericeşti.

La împlinirea a 100 de ani de apariţie a Telegrafului, în coloanele căruia s'a discutat de atâtea ori în jurul autonomiei şi s'a luptat pentru menţinerea ei Biserica ortodoxă română are satisfacţia să constate şi să-şi mărturisească bucuria că într'adevăr a ajuns să vadă realizat acest principiu în toată întinderea lui, asigurat şi garantat de regimul de democraţie populară a R. P. R, atât prin Constituţia din 1948 şi legea pentru regimul general al Cultelor din 4 August 1948, cât şi prin noua constituţie, Constituţia construirii socialismului, din 24 Septemvrie 1952, (art. 84). T. R. care s'a făcut deatâtea ori apărătorul autonomiei, fără distincţie pentru Biserica ortodoxă ardeleană ca şi pentru toate Bisericile şi Cultele, încearcă un sentiment de deosebită satisfacţie în acest moment sărbătoresc al său-când vede realizat acest principiu în condiţiuni nemaiîntâlnite sub regimurile trecute. Bucuria este cu atât mai deplină cu cât aceiaşi autonomie în conducere şi organizare a fost asigurată deopotrivă tuturor cultelor din R. P. R.

IORGU D. IVAN

Tel. Român şi Papalitatea

(Urmare din pag. 11)

buinţele bisericeşti. Redacţia face apoi o concluzie aproape profetică, zicând că: „Europa se va întrista mult, dacă noul papă va continua mai departe lupta de până acum contra a tot ce nu aparţine papismului" (Nr. 11 şi 12/1878). Viitorul a confirmat această temere. Alegerea papii Leon XIII trezeşte îngrijorări, pentrucă „cei din jurul lui Leon mai mult se tem de el, decât îl iubesc" (Nr. 18/1878). Şi astfel clericalismul catolic, susţinut de papalitate, devine un duşman al credincioşilor şi al societăţii (Nr. 3/1879).

Cred că sunt suficiente aceste câteva citări, dintr'un interval de numai 25 de ani, pentruca viaţa papalităţii să fie caracterizată concret, simplu şi demn, de redacţia „Telegrafului Român".

Dar redacţia continuă şi în sec. XX-lea să vestejească cu aceeaşi tărie alunecarea papalităţii dela principiile bisericeşti.

Totuşi regimurile trecute burgheze, dacă admiteau publicarea unor critici apoi ele deloc nu le dedeau vreo ascultare sau urmare. Şi erau probleme grele, ca încheierea Concordatului păgubitor cu Vaticanul în 1927, apoi Legea cultelor din 1928, care nesocoteau atât cultele, precum şi drepturile poporului (Nr. 12/13, 16/17, 36/37 pe 1927; 15—31 pe 1928). Dar politicianismul reacţionar îşi urma calea sa, sfidând drepturi şi nevoi populare.

O eră nouă în considerarea străduinţelor neobosite, depuse de redacţia „Telegrafului Român", în lămurirea opiniei asupra politicei insidioase din partea Vaticanului, începe abia după 23 August 1944, de când se iniţiază o radicală schimbare în structura statului nostru, care se desăvârşeşte în proclamarea Republicii Populare la 30 Decembrie 1947 Guvernul Dr. Petru Groza nu mai admite ştirbirea drepturilor poporului şi astfel „Telegraful Român" poate saluta cu însufleţire măsurile reparatorii, după care credincioşii tânjeau atât de mult înainte. Redacţia poate subînia cu satisfacţie actele mari de dreptate, precum au fost abolirea Concordatului (Nr. 19/20 pe 1948); şi apoi revenirea fraţilor din cealaltă străină (Nr. 9—10, 17—33 pe 1948).

Prof. **M. Şesan**

Chemare

Mii de glasuri de sub soare! Faceţi către toţi [chemare,
Pentru a lumii apărare şi-a vieţii bunăstare.
Pentru pace să luptăm, strădanii să nu cruţăm,
Toată lumea s'o chemăm, calea să i-o luminăm!
Lacrimi să nu mai vărsăm, fii ucişi să nu'ngropăm!

În smerită închinare şi'n frăţească salutare
Tot în rodnică lucrare, fără nici o înfricare
Obştea noastră luminată să răsufle uşurată!
Iar prin muncă încordată, de mizerie scăpată.
Ea, zidind o lume nouă, pacea s'o vadă 'năltată!

I. Ivanciuc

Telegraful Român şi Bisericile ortodoxe din alte ţări

Precizăm dela început că înţelegem prin articolul acesta ştirile şi relaţiile pe care „Telegraful Român" le a publicat în numerele sale, dealungul unui veac de existenţă şi care au ajuns la cunoştinţa abonaţilor săi, în majoritate preoţi, iar prin intermediul acestora în massele credincioşilor ortodocşi din Transilvania şi celelalte ţinuturi româneşti.

Se cuprind aici două perioade: perioada dela apariţie până la 1919 şi perioada dela 1919 şi până azi.

Ştirile despre Bisericile ortodoxe din fostul imperiu habsburgic, nu intră în cadrul articolului nostru.

Ne vom ocupa întâi cu ştirile şi relaţiile „Telegrafului Român" despre Bisericile ortodoxe din afara imperiului habsburgic şi apoi despre cele în legătură cu România până la unirea din 1919.

Informaţiile despre Bisericile ortodoxe, în paginile „Telegrafului Român", apar încă chiar din primii ani de apariţie. La început aceste informaţii sunt destul de mărginite, dar cu vremea ele se lărgesc, devenind multilaterale şi contribuind astfel la întărirea conştiinţei ecumenicităţii Bisericii ortodoxe.

Ele au oglindit, peste tot, concepţia ortodoxă despre viaţa bisericească şi religioasă, atât în domeniul organizării şi administrativ, cât şi în domeniul teologic propriu zis.

Unitatea dogmatică a diferitelor Biserici ortodoxe este susţinută şi demonstrată, prin articole despre unitatea adevărurilor de credinţă ortodoxe, despre unitatea concepţiei morale ortodoxe, despre unitatea cultului divin ortodox, care deşi la început, a întrebuinţat limba greacă şi slavonă, cu timpul a ajuns să fie făcut în limba fiecărui popor, contribuindu-se astfel la înţelegerea lui de către toţi credincioşii şi la întărirea convingerilor creştine ortodoxe, care erau în felul acesta mult mai accesibile credincioşilor.

Organizarea Bisericii ortodoxe pe patriarhate, cărora le erau supuse la început şi unele Biserici ortodoxe naţionale, care şi-au dobândit rând pe rând autocefalia — adică autonomia în problemele administrative — având ca organ suprem sinodul ecumenic ale cărui hotărîri dogmatice şi canonice trebuesc primite de toate Bisericile naţionale ortodoxe, „Telegraful Român" o susţine şi o argumentează cu dovezi istorice şi canonice, ca fiind adevărata organizare a Bisericii, aşa cum a înţeles-o Mântuitorul şi cum au desvoltat-o Sfinţii Apostoli şi veacurile creştinismului primar.

Astfel, „Telegraful Român" publică pe la anul 1900, un articol al profesorului de istorie bisericească dela Facultatea de Teologie din Atena, A. D. Kiriakos — probabil publicat prima dată în revista „Biserica Ortodoxă Română" ce apărea la Bucureşti — articol numit „Sistemul Bisericii Ortodoxe Autocefale", în care acesta combate pe un anume Seltzer, profesor la Universitatea din Jena, care acuza că autocefalia ortodoxă ar distruge unitatea Bisericii.

„Telegraful Român" publică deasemenea date statistice despre Biserica Ortodoxă din Rusia, despre Bisericile ortodoxe din Orient, date în care se arată numărul ierarhilor, numărul preoţilor, călugărilor, parohiilor, mănăstirilor, credincioşilor. Deasemenea date despre organizarea învăţământului teologic, numărul şcolilor, organizarea şi funcţionarea lor, pregătirea clerului.

Publică deasemenea diverse ştiri despre vacanţele episcopale, mitropolitane şi patriarhale, despre alegerea ierarhilor, luând atitudine cu ocazia diferitelor neînţelegeri, date despre sărbătorirea unor evenimente religioase şi bisericeşti, despre viaţa religioasă în general, despre activitatea ştiinţifico-teologică a unor şcoli şi personalităţi teologice, apariţia diferitelor opere teologice şi reviste eologice, despre diferite descoperiri arheologice cu caracter religios, zidiri şi sfinţiri de biserici, recenzii de cărţi apărute, reproduceri de articole, etc.

Astfel Nr. 28 din anul 1900 publică un articol reprodus din revista „Biserica Ortodoxă" despre starea Bisericii Ortodoxe din Rusia pe anul 1896—1897. In acest articol se dă amănunte despre canonizarea unor sfinţi ortodocşi ruşi, date despre organizarea Bisericii care cuprindea pe acea vreme 64 de eparhii — una în America — 3 mitropoliţi, 11 arhiepiscopi, 48 de episcopi, 38 arhierei titulari şi 60 de consistorii. Dă asemenea ştiri despre activitatea clerului superior, vizite canonice, pregătirea şi activitatea preoţilor,

Se dau date interesante despre misionarismul Bisericii ortodoxe Ruse, organizat de „Societatea Misionară Ortodoxă Rusă" atât pe plan intern cât şi extern (avea 23 de misiuni). Pe plan intern se ducea o activitate intensă pentru convertirea Rascolnicilor, iar pe plan extern, misiuni desvoltate activau cu succes în Japonia, Coreea, America.

Articolul mai cuprinde date despre organizarea şi activitatea şcolilor teologice, despre activitatea ştiinţifică a teologilor ruşi.

Informaţiile despre alte Biserici ortodoxe, nu sunt aşa de ample ca cele despre Biserica din Rusia, dar totuşi cuprinde date preţioase pentru cunoaşterea lor.

Numerele până la anul 1900 cuprind mai des ştiri despre Patriarhia ecumenică din Constantinopol, despre sinoadele ei şi hotărîrile lor, despre solemnitatea cu care se serbau Sf. Paşti, etc. despre relaţiile patriarhiei ecumenice cu Poarta otomană, etc

Cât priveşte viaţa Bisericilor ortodoxe din Ţara Sfântă, „Telegraful Român", se ocupă îndeaproape despre problema Sfântului Mormânt, care era la ordinea zilei înainte de războiul Crimeii.

În multe numere se publică articole în legătură cu această chestiune, dându-se ample referinţe asupra activităţii pe care a dus-o la Constantinopol, principele rus Mencicoff, pentru soluţionarea „regimului Sfântului Mormânt", cu privire la alegerea pe viaţă a patriarhului ecumenic, cu privire la controlul administrativ al Rusiei asupra Patriarhiei ecumenice, cu privire la protectoratul Rusiei asupra ortodocşilor dela locurile sfinte.

In timpul primului război mondial informaţiile cu privire la Bisericile ortodoxe din Orient sunt din ce în ce mai sărace.

După primul război mondial încep să fie publicate din nou ştiri asupra Bisericilor autocefale ortodoxe, din Bulgaria, Grecia, Jugoslavia etc. Dar întrucât acum apar publicaţii şi reviste de teologie, ortodoxe, care circulă în toată ţara, „Telegraful Român", care începe să devină un fel de organ al centrului ortodox din Sibiu nu mai publică ştiri aşa de ample despre celelalte Biserici. Totuşi nu încetează informaţiile despre diferitele lucrări apărute, diferitele conferinţe ortodoxe şi pan ortodoxe, recenzii, etc.

Ştirile despre Biserica ortodoxă din Uniunea Sovietică după revoluţia din Octomvrie lipsesc aproape total, din cauza regimurilor politice burghezo-moşiereşti, care fiind ostile regimului democratic înscăunat în U.R.S.S. au interzis orice relaţii cu Biserica ortodoxă din U.R.S.S, falsificând în mod tendenţios şi grosolan orice informaţie privitoare la Biserica ortodoxă din U. R. S. S.

După 23 August 1944, prin eliberarea Patriei noastre şi prin instaurarea regimului democratic-popular în ţara noastră, prietenia poporului român cu poporul rus a fost reluată, întărită şi consolidată prin relaţii multilaterale, politice, economice culturale, sociale etc.

In felul acesta au putut fi reluate şi vechile relaţii de prietenie, colaborare şi ajutorare dintre Biserica ortodoxă română şi Biserica ortodoxă din U.R.S.S.

Aceste relaţii au fost desvoltate şi sunt întărite tot mai mult prin posibilităţile şi ajutorul pe care îl acordă regimul democraţiei populare din Patria noastră R. P. Română.

Noile relaţii sunt oglindite în paginile „Telegrafului Român" prin ştiri tot mai ample despre realităţile bisericeşti din U.R.S.S. In articolele publicate se cuprind date despre starea Bisericii ortodoxe din U.R.S.S., organizarea ei, numărul episcopiilor, ierarhilor, preoţilor, parohiilor, şcolilor teologice, mănăstirilor, regimul cultelor în U.R.S.S., date despre personalităţile marcante ale Bisericii, ca Patriarhul Serghie, Patriarhul Alexei, Mitropolitul Nicolae Crutiţki, despre activitatea lor ştiinţifică, pastorală şi organizatorică. Deasemenea articole despre activitatea Sinodului patriarhal din Moscova, despre „Revista Patriarhiei de Moscova, activitatea şi publicaţiile teologice".

Rubrica „Din viaţa Bisericii ruseşti" a publicat informaţii preţioase, care au contribuit şi contribuesc la cunoaşterea reală a stării Bisericii ortodoxe în U.R.S.S.

Vizita înalt Prea Fericitului Patriarh Alexei în ţara noastră, cu popas la Sibiu, în anul 1947

(Continuare în pag. 16)

Mulţumire. I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* mulţumeşte pe această cale tuturor celor ce l-au felicitat de ziua onomastică şi i-au trimis bune urări de Sf. Sărbători şi de Anul Nou şi le împărtăşeşte arhiereşti binecuvântări.

URARE. Redacţia şi Administraţia „Telegrafului Român" urează colaboratorilor, abonaţilor, cetitorilor şi sprijinitorilor lui An Nou de pace, progres şi rod îmbelşugat întru toate.

Telegr. Rom. şi Bis. ortodoxe din alte ţări

(Urmare din pag. 15)

este oglindită în numere festive, în care se publică date despre personalitatea şi activitatea sa, despre colaborarea şi desvoltarea relaţiilor cu celelalte Biserici ortodoxe iniţiate de Patriarhul Alexei, despre activitatea sa în războiul pentru Apărarea Patriei, etc.

Jubileul de 500 de ani dela autocefalia Bisericii ortodoxe ruse, Sinodul Pan-Ortodox dela Moscova din 1948, conferinţele pentru pace ale ierarhilor ortodocşi la Moscova, apelurile şi activitatea Bisericii în lupta pentru apărarea Păcii, diferitele vizite de patriarhi şi ierarhi ortodocşi la Moscova, sunt oglindite pe larg în paginile „Telegrafului Român".

Reluarea relaţiilor cu Biserica ortodoxă din U.R.S.S. ne-a dat posibilitatea să avem din nou ştiri şi să intrăm în legătură cu celelalte Biserici ortodoxe. Astfel „Telegraful Român" a putut publica ştiri despre Biserica ortodoxă din Georgia, Antiohia, Bulgaria, Ucraina.

„Telegraful Român a publicat ştiri despre revenirea la ortodoxie a ucrainienilor s bcarpatici, despre reînvierea ortodoxiei în Cehoslovacia, despre organizarea Mitropoliei ortodoxe în Cehoslovacia, despre şcolile teologice de acolo etc.

*

Despre Biserica ortodoxă din Moldova şi Muntenia, mai apoi din România, primele numere ale „Telegrafului Român" dau puţine ştiri. Astfel se publică mai ales ştiri diverse, despre serbarea Bobotezii, Invierii Domnului, Sf. Gheorghe, la Bucureşti şi Iaşi, despre vacanţele şi alegerile de episcopi şi mitropoliţi.

Incetul cu încetul se dau ştiri cu privire la viaţa religioasă, la starea Bisericii, la starea clerului (pregătirea, activitatea şi salarizarea lui), la organizarea şcolilor teologice, la raporturile Bisericii cu Statul.

Cu timpul când activitatea teologică se desvoltă în România, se publică recenzii de opere apărute, de articole din reviste sau se reproduc articole, conferinţe etc.

„Telegraful Român" ia atitudine cu ocazia rezolvării unor probleme importante, cum a fost salarizarea clerului, diferitele discuţii în senat cu privire la Biserică, cu ocazia alegerii de ierarhi, în diferitele neînţelegeri, susţinând totdeauna punctul de vedere ortodox just şi echitabil.

Intre ştirile mai vechi, amintim pe cea publicată în Nr. 87 din 1863, care anunţa că în Brăila cu ocazia introducerii limbii române în Biserica Arhanghelului, grecii din localitate indignaţi au spart geamurile bisericii şi au bătut cu pietre pe preoţii din altar.

Nr. 38 din 1870 publică un articol al Pr. V. C. Moisescu, împotriva propagandei catolice în România făcută prin cărţi de rugăciune romano-catolice.

Tot în 1870, numărul din 27 August publică ştiri cu privire la serbările dela Putna, la aniversarea a 400 ani dela sfinţirea mă năstirii, iar „Foişoara" publică în întregime conferinţa Ierosolimitului Hagi Carol Comite de Rosseti, ţinută la Ateneul Român: „Despre Dumnezeu şi principalele forme ce au investit această idee la diferitele popoare".

*

Constatăm deci, răsfoind paginile „Telegrafului Român", dealungul celor 100 de ani de existenţă, că el prin informaţiile, ştirile şi relaţiile despre diferitele Biserici Ortodoxe Autocefale, privind viaţa lor religioasă şi bisericească în diferitele ei aspecte, a contribuit la întărirea conştiinţei ortodoxe ecumenice, a arătat valorile ortodoxe de pretutindeni, unitatea şi tăria Ortodoxiei, precum şi activitatea Bisericii Ortodoxe, pusă în sujba poporului, progresului şi culturii.

In felul acesta prin cunoaşterea reciprocă şi prin credinţa în aceleaşi adevăruri religioase revelate şi în convingerea că toţi ortodocşii ne închinăm şi slujim Aceluiaşi Hristos, Dumnezeu şi Om, a căruia învăţătură principală a fost iubirea de Dumnezeu şi de aproapele, indiferent de neam şi rasă, s'au întărit relaţiile de prietenie dintre popoarele cu credincioşi ortodocşi, care astăzi alături de popoarele sovietice şi de toţi oamenii muncii din toată lumea, luptă pentru apărarea şi instaurarea unei păci trainice în lume.

„Telegraful Român" a fost cu un cuvânt o cetate pe culmi în Transilvania. El trebue să ajute la întărirea şi desvoltarea relaţiilor cu Bisericile ortodoxe de pretutindeni contribuind la menţinerea şi întărirea conştiinţei ecumenicităţi Ortodoxiei, fiind un factor de întărire a păcii şi prieteniei între popoare şi luptând pentru progresul şi înflorirea Patriei noastre R. P. Română.

Diacon **N. Streza**

Conferinţele preoţeşti de orientare

Pentru justa orientare a preoţimei în problemele de actualitate şi precizarea sarcinilor ce-i revin în spiritul colaborării dintre Biserică şi Stat, al patriotismului constructiv şi al luptei pentru pace, s'au fixat tot la două luni conferinţe preoţeşti raionale. Primele conferinţe de acest fel, cari s'au ţinut în August a. c., au arătat însemnătatea lor deosebită pentru preoţime.

Aceste conferinţe au fost prezidate de câte un delegat chiriarhal, care a dat lămuririle necesare atât asupra rostului conferinţelor, cât şi asupra temelor tratate şi asupra problemelor ce s'au ridicat.

Preoţii participanţi au susţinut şi discutat temele cu multă pricepere şi mult interes. Prin aceasta au arătat nu numai pregătirea ce o au, ci şi experienţa ce au dobândit în activitatea desfăşurată pe teren pastoral şi social.

Programul cuprinde: 1. o temă; 2. rapoarte de activitate; 3. Comunicări oficiale. Tema e desvoltată din punct de vedere teologic, ancorată în actualitate şi concretizată în sarcini, angajamente şi metode de împlinire a imperativelor isvorîte din tema însăşi. Deci se evidenţiază aspectul teologic, aspectul actual şi aspectul practic al temei. Rapoartele cuprind probleme de ordin social şi local, probleme de ordin pastoral misionar, probleme de gospodărie parohială, probleme de colaborare cu autorităţile locale de stat, cu gospodăriile agricole colective, cu organizaţiile de massă, în lucrări de folos obştesc şi lupta pentru pace etc.

Tema tratată în August a fost: Biserica şi Patria. Cu această ocazie s'a arătat că Patria este mediul fizic, social, politic şi cultural în care trăeşte şi munceşte un popor.

Intr'adevăr Patria este pământul natal, ţara în care ne-am născut şi am crescut cu toate frumuseţile şi bogăţiile solului şi subsolului ei. Patria este poporul, cu toate tradiţiile lui de luptă pentru libertate şi progres, cu limba lui, cu cultura lui. „Patria" burgheză nu era o patrie pentru oamenii muncii, pentrucă ei erau exploataţi. Patriotismul burghez era folosit pentru asmuţirea învrăjbirei dintre popoare. In orânduirea socialistă, care desfiinţează exploatarea omului de către om, şi care proclamă stăpânirea poporului muncitor, oamenii muncii au cu adevărat o patrie care le aparţine: pământul natal, cu toate frumuseţile şi bogăţiile lui, aparţine poporului muncitor, care bazat pe cele mai nobile tradiţii populare, îşi construeşte o nouă ordine socială, politică şi culturală, o viaţă mai bună şi fericită. Poporul munceşte şi luptă pentru el, pentru viitorul lui. De aici patriotismul oamenilor muncii, un patriotism care uneşte dragostea de pământul natal cu dragostea de propriul popor, cu devotamentul faţă de noua orânduire socială şi politică şi cu cinstirea şi înfrăţirea cu celelalte popoare, cari luptă pentru democraţie, pace şi socialism. Acest patriotism nu e prilej de vrajbă între popoare, ci de prietenie şi ajutor reciproc. Acest patriotism nu e paradă de cuvinte la zile naţionale, ci putere, care pătrunde întreg poporul muncitor şi toate acţiunile lui, însufleţindu-l în munca şi lupta lui pentru o viaţă fericită. El se manifestă în eroismul muncii, în avântul întrecerilor socialiste, în lupta pentru întărirea patriei.

Biserica ortodoxă a fost legată de poporul în mijlocul căruia a trăit şi soarta căruia a împărtăşit-o. Cu atât mai mult ea este azi alături de poporul muncitor, care-şi făureşte o Patrie a sa: Republica Populară Română. Preoţimea noastră are în faţă pilda preoţimii ruse, pentru care sunt valabile cuvintele Mitropolitului Serghie (1927): „Noi dorim să fim ortodocşi şi în acelaş timp să recunoaştem Uniunea Sovietică drept patria noastră, bucuriile şi izbânzile ei ca bucuriile şi izbânzile noastre...", ca şi cuvintele I. P. S. Luca de Crimeia: „Noi ne iubim Patria şi nu avem acelaş drum cu duşmanii ei". Acest patriotism al preoţimii ruse s'a manifestat cu vigoare în Marele Război de Apărare a Patriei, când ea şi-a adus contribuţia la victorie atât moral (prin predici, pastorale, etc.) cât şi material (colecte ş. a.). Astfel Biserica ortodoxă rusă a dovedit că-şi iubeşte Patria cu tot poporul şi o apără cu toate mijloacele ce-i stau la dispoziţie.

Preoţimea noastră îşi arată patriotismul prin cultivarea sentimentului patriotic în credincioşi, prin colaborarea cu organele Locale de stat la muncile de folos obştesc, prin participarea la lupta pentru pace, fiind alături de popor în munca lui constructivă, prin combaterea şovinismului şi cosmopolitismului ş. a.

Discuţiile, ca şi rapoartele de activitate, au arătat în mod concret cum înţelege preoţimea să-şi manifeste dragostea faţă de Patrie. Reprezentanţii Comitetelor raionale de luptă pentru pace, ce-au participat la aceste conferinţe, au relevat deasemenea activitatea preoţimii în acest sens.

Conferinţele preoţeşti din August au fost astfel prilej de bilanţ al activităţii preoţeşti în domeniul social şi pastoral, de precizare a datoriilor patriotice ale preoţimii, de luare a noui angajamente în munca pentru întărirea Patriei şi lupta pentru pace. Pe calea aceasta a patriotismului activ şi constructiv, i-se deschide preoţimii un larg teren de activitate pentru fericirea poporului muncitor şi biruinţa păcii în lume.

D

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL 1°1

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

SIBIU, 15 Ianuarie 1933 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 3—4

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25 Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75 Pentru America 10 Dolari

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. Mai 35. Articolele nepublicate nu se înapoiază. Scrisorile netrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român Sibiu strada 1 Mai N. 35

O comemorare rară

La 16 18 Noembrie a. c., Patriarhia din Alexandria comemorează 1000 de ani dela reînfiinţarea bibliotecii patriarhale. Din acest prilej Patriarhia Alexandriei şi a întregei Africi, editează un volum omagial şi a instituit un concurs pentru tratarea perioadei istorice din Egipt înainte de sinodul dela Calcedon. Aceasta în afară de festivitatea ce va avea loc la acea dată.

La praznicul acesta al Bisericii ortodoxe surori se asociază şi Biserica noastră.

Meritele Patriarhiei din Alexandria pentru Biserica Ortodoxă sunt cunoscute de toţi. Aici, la Alexandria, s'a închegat vestita şcoală catehetică, de unde a răsărit un Panten, Origen, Clement Alexandrinul şi alţi scriitori bisericeşti. Egiptul a fost leagănul monahismului ortodox, de unde s'a răspândit în întreg Orientul creştin şi în Apus. Biserica Alexandriei a dat pe marele luptător pentru Ortodoxie, Sf. Atanasie cel Mare şi pe înflăcăratul luptător împotriva Nestorianismului, Sf Ciril al Alexandriei. Iar dacă istoria acestei Biserici a fost întunecată de viforniţa monofizitismului, ea a continuat să rămână, şi în grele împrejurări istorice credincioasă ortodoxiei, vrednică urmaşă a glorioşilor înaintaşi.

Astăzi Patriarhia de Alexandria păstrează cu toate Bisericile ortodoxe şi cu Biserica noastră legături frăţeşti, participând la lupta comună a ortodoxiei împotriva Vaticanului imperialist şi pentru pace. Ca răspuns la scrisoarea frenică a I P. S. nostru Patriarh Justinian din ocazia instalării (1948). I. P. S. Hristofor, Papă şi Patriarh al Alexandriei şi a toată Africa, a manifestat un interes deosebit pentru problema revenirii greco catolicilor la Biserica ortodoxă, scriind: „Suntem întru totul de aceeaşi părere cu Prea Fericirea Voastră şi asupra faptului ca toată strădania să fie depusă din partea voastră, ca ortodocşii din Transilvania, care au fost atraşi la uniaţie de către propaganda catolică, să revină — şi pe cât e putinţă în toată lumea ortodoxă — în sânurile celei Una, Sfântă Sobornicească şi Apostolică Biserică. Lucrarea aceasta de reîntoarcere a uniţilor o urmăm şi noi aici în Biserica noastră, pe de o parte combătând, fără cruţare şi în felurite chipuri, încercările propagandei catolice din ultima vreme, pentru o mai mare stăpânire în Orientul Mijlociu şi mai cu seamă în Ţara Sfântă, iar pe de altă parte descoperind turmei noastre cât de departe se află acest nefast catolicism de curata şi sfânta învăţătură creştină". Vestea reîntregirii Bisericii ardelene a primit-o cu mare bucurie, ca o bruinţă a ortodoxiei pe aceste plaiuri. Astfel că Biserica ortodoxă din Ardeal îşi exprimă recunoştinţa sa pentru dragostea frătească ce a arătat-o I. P. S. Patriarh Hristofor în evenimentul istoric al reîntregirii bisericeşti

Dar alături de solidaritatea în lupta pentru întoarcerea greco-catolicilor la sânul Bisericii ortodoxe mame şi împotriva uneltirilor Vaticanului, I. P. S. Sa îşi manifestă şi solidaritatea cu Biserica noastră în lupta pentru pace. Astfel din ocazia Crăciunului, încă în 1950, scria I. P. S. Patriarh Justinian, între altele: Acum „suntem chemaţi iarăşi de maica noastră Biserică să slăvim nu numai cu psalmi, cu imnuri şi cu cântări numai le cel mai presus de laudă al marelui nostru Dumnezeu, ci să-L implorăm cu credinţă vie şi statornică în nădejdea dragostei dumnezeeşti faţă de noi, să ne elibereze pe noi şi tot neamul omenesc de ameninţarea unui al treilea războiu mondial şi ceva mai mult, să ne hărăzească în viitor pe pământ pacea aceea pe care îngerii au adus o din cer ca un mesagiu divin în ziua Naşterii Domnului Iisus Hristos în Betleem". După ce arată că „nu numai odată", ci în mai multe ocazii, I. P. S. Sa a făcut apel către toate Bisericile ortodoxe, „dacă nu altceva, cel puţin" să se roage pentru pacea mult dorită, se întreabă: „Ameninţarea războiului mondial şi excepţional de ucizător,... la ce gânduri oare să ne conducă astăzi?" — ca să răspundă: „Socotim... că este nevoie inevitabilă ca în viitor, pe orice cale, noi cei chemaţi Întâi Stătători ai Bisericilor Ortodoxe locale, să conlucrăm între noi cu încredere deplină şi astfel, susţinându-ne unii pe alţii, să ajungem la pacea lui Dumnezeu, dorită de noi toţi" — aderând astfel la frontul Ortodoxiei luptătoare împotriva războiului şi pentru pace.

Vedem dar cum în cadrele Ortodoxiei circulă seva aceluiaş duh, stăpâneşte aceeaşi frăţească iubire, se manifestă acelaş dinamism în problemele mari ale Bisericii şi ale vremii, cum sunt problema reîntregirii şi problema luptei pentru pace.

De aceea praznicul Patriarhiei de Alexandria este şi praznicul nostru. De aceea ne asociem glasul la aniversarea mileniului Bibliotecii patriarhale din Alexandria, dorind acestei Patriarhii străvechi noui succese în lupta de întărire a Ortodoxiei şi de instaurare a păcii pe pământ.

Despre Tradiţia bisericească

Când se vorbeşte de probleme dogmatice şi se atinge şi Sf. Tradiţie, atunci îndată îi vine cercetătorului în minte definiţia lui Vincenţiu din Lerin (c a 450), care stabileşte drept criteriu al învăţăturii tradiţionale premisa: quod semper quod ubique, quod ab omnibus creditum est subliniind astfel caracterul ei de universal, vechime şi consens, adică de permanent, unanim şi general (Migne P. L. 50. col. 639 sq.)

Dar singur Vincenţiu completează, că aceasta înseamnă, nu ceea ce crede unul sau doi, ci toţi în mod similar (pariter), într'un singur consens, lămurit şi constant (frecventer et perseverenter), unând, scriind şi învăţând aşa (c. 640 s). Această precizare s'a desvoltat din concepţia lui Tertulian. că ceea ce la mulţi se află unanim nu este greşit din tradiţie: quod apud multos invenitur unum, non est erratum sed traditum.

Se pune însă întrebare: ce intră în acest cadru a Sf. Tradiţii şi care este spaţiul ei temporal: cuprinde odată sau nu?

Principial luat, Sf. Tradiţie cuprinde numai învăţătura Mântuitorului şi a Sf. Apostoli, referitoare la credinţă, care este cuprinsă în Sfânta Scriptura în mod incomplect şi vag. Aceasta o confirmă Sf. Vasile cel Mare când zice, că unele din dogmele Bisericii au fost primite şi din Sf. Tradiţie a Apostolilor, fiind ea predată urmaşilor prin succesiune în taină (Vezi Anastasios H. Dogmatica Bisericii ortodoxe răsăritene, trad. română, de profesor D Stăniloae, Sibiu 1930 passim).

Deci după timpul Revelaţiei proprii a Mântuitorului, însemnată în Sf Scriptură a N. T. din împreună trăirea Apostolilor evanghelişti cu Domnul (Matei, Petru, Marcu şi Ioan) sau prin directă chemare (Pavel), s'a născut Tradiţia Apostolilor. Acesteia îi urmează în continuare Tradiţia Părinţilor apostolici, care se varsă în Tradiţia Părinţilor bisericeşti. Ac asă Tradiţie se încheie însă cu Sf Ioan Damaschinul († 749) care este ultimul părinte bisericesc. După el urmează mai apoi Sfinţii şi scriitorii bisericeşti şi la urmă teologii moderni ortodocşi, care pot forma numai teologumene.

Pentru a nu greşi în privinţa Tradiţiei, pentrucă opinia permanentă unanimă şi generală a Sf Părinţi nu poate fi înţeleasă aritmetic şi nici literal, ci numai moral, de aceea Sf. Teodor Studitul († 826) precizează că „suntem ortodocşi după toate respingând orice erezie şi primind toate deciziile sinoadelor ecumenice şi ale sinoadelor particulare" (Vezi ep. 26, Migne, P. G. 99,989 s.). Adică Sinodul este ridicat la rang unic de arbitru în ce priveşte Tradiţia corect-ortodoxă, aşa precum înainte o indicase şi Sf Grigorie din Nissa, în epist. 24.

Acest punct de vedere corect se impune cu atât mai mult, că după 787 Răsăritul nu mai cunoaşte sinoade ecumenice, ci numai Sinoade endemice dela Constantinopole şi apoi Consensul

(Continuare în pag. 4)

Mi'eniul bibliotecii patriarhale din Alexandria

Se împlineşte un mileniu dela reorganizarea Bibliotecii patriarhale din Alexandria. Acesta este un eveniment important şi merită o deosebită comemorare, la care participă alături de Biserica Alexandriei toate Bisericile Ortodoxe, biblioteca patriarhală fiind continuatoarea în linie dreaptă a marilor biblioteci ptolomeice.

După fundarea Alexandriei de către Alexandru Macedon, în anul 331 î. Hr., după planurile arhitectului Dinocrate din Rodos, domnitorul Ptolomeu Lagi († 285 î. Hr.) încuviinţează lui Dimitrie Falereu, fugit din Atena, să organizeze la Alexandria o mare bibliotecă. Acesta, ca şi urmaşii săi, bibliotecari savanţi antici Zenodot, Calimah, Eratostene, Apoloniu, Aristofan din Bizanţ şi Aristarh, dau bibliotecii o mare strălucire, încât ea cuprinde, în clădirile sale dela Museion, din cartierul Bruchion, lucrări de medicină, matematică, astronomie, filosofie, filologie, artă, istorie şi religie, culese din literaturile egipteană, elenă, indă şi romană; aproape 50.000 opere în 200.000 rulouri.

Desvoltarea ei continuă necesită clădiri noui şi astfel se înfiinţează pe lângă vechea bibliotecă o „bibliotecă fiică", la templul Serapion. Elenismul alexandrin salvează astfel dela pieire bogăţiile culturale ale unei antichităţi în decadenţă; tot el sprijină traducerea Bibliei Vechiului Testament în limba greacă, vestita Septuagintă.

În faimoasa bibliotecă a antichităţii stau alături marile opere ale unui Homer, Aristotel, Euclid, Teofrast, Arhimede, Sulla, Polibiu şi Ovidiu, dintre care unii petrecură chiar un timp în oraş; apoi se înmulţesc traducerile greceşti din autorii orientali, încât în sec. I î. Hr. se numărau în biblioteci aproape 700.000 de rulouri. Alexandria devine principalul centru al întregei ştiinţe antice.

Dar epoca Ptolomeilor se apropie de sfârşit. Odată cu atacul lui Iuliu Cezar asupra Egiptului în a. 48—47 î. Hr. şi arderea flotei egiptene arde şi o parte din oraş, împreună cu cartierul Bruchion şi biblioteca dela Museion. Ca recompensă, pentru a menţine Alexandria mai departe şi în epoca romană, în poziţia ei ştiinţifică, Antoniu, ca să facă plăcere reginei Cleopatra, înzestrează biblioteca dela Serapion, de lângă templul lui Jupiter Serapion, cu manuscrisele luate din biblioteca dela Pergamon, în număr de vreo 200.000 de rulouri. Dintre urmaşi, împ. Caracalla suprimă biblioteca dela Museion, iar cea dela Serapion e susţinută de împ. Aurelian şi Diocleţian, spre a contrabalansa ascensiunea creştină. Multe opere însă sunt transportate acum la Roma imperială.

În acest timp la Alexandria însă se desvoltă noua şcoală creştină, reprezentată prin Panten, Clement Alexandrinul şi Origen, († 254), pe lângă care se organizează o bibliotecă de opere creştine, care rivalizează cu creaţiile antice.

După Edictul eliberator pentru creştini dela Milan, biblioteca dela Serapion începe să fie rău văzută de creştini, deşi la primul sinod ecumenic din 325 se recunoaşte Alexandriei poziţia ei ştiinţifică şi este solicitată să fixeze anual calculul Pascaliei creştine. Mai târziu însă, în epoca bizantină iniţială, pe vremea împ. Teodosiu cel Mare şi a episcopului Teofil, nerăbdarea duce la înfrângerea forţată a politeismului egiptean, concentrat tocmai în jurul templului Serapion. Totatunci, în 391, arde şi biblioteca veche, la care până atunci studiaseră şi unii Părinţi bisericeşti.

Dar Teodosiu II îşi dă seama de marea pierdere culturală, după suprimarea ultimului rest antic prin moartea filosofei Hypatia şi atunci dispune, odată cu organizarea Universităţii bizantine, în 425, şi refacerea vechii biblioteci alexandrine. Din cenuşă sunt culese resturile nedistruse, iar studiul înoit al clasicismului face ca în curând biblioteca Serapion să adăpostească iar vreo 400.000 de rulouri; multe opere însă iau calea Constantinopolei. Caracterul nouii biblioteci este mixt, cuprinzând atât opere antice cât şi creştine patristice.

Patriarhia alexandrină se desvoltă, având până la 100 scaune episcopale, încât biblioteca se amplifică nestingherit. Totuşi elementul egiptean este nemulţumit cu stăpânirea bizantină şi atunci el caută să-şi salveze fiinţa îmbrăţişând monofizitismul. Copţii privesc duşmănos la grecii ortodocşi, numiţi melkiţi, pentrucă ascultau de basileul bizantin.

În vremea monoteletismului, susţinut de patr. alexandrin Cir, începe atacul arab asupra Egiptului. La 22 Dec. 640 emirul Amr ibn-el-As cucereşte Alexandria şi în 642 bizantinii se retrag definitiv din oraş. Apoi şi patr. Petru III (— 651) se refugiază la Constantinopole. Un istoric arab de mai târziu, ne spune că cu această ocazie, emirul Amr ar fi dat ordin ca biblioteca Serapion să fie distrusă, întrucât ea nu are nici o valoare faţă de Coran; atunci cu cărţile bibliotecii s'ar fi încălzit, vreme de 6 luni, băile publice din oraş. Ştirea este însă legendară şi nu o menţionează nici contemporanii şi nici cronicarii Ioan din Nikiu şi patr. Eutihie. Mai reală este însă intervenţia patriarhului coptic Veniamin (—662) care ca un duşman fanatic ai Grecilor, contribue la distrugerea textelor greceşti şi ortodoxe. Opoziţia copţilor este îndârjită încât până în 727 scaunul patriarhal se menţine vacant, iar ortodocşii păstrează în frunte numai un ţiitor-topoteretes. Pe atunci însă înfloreşte oraşul Cairo centru arab.

Deoarece la mijlocul sec. IX califul Mustavakil înfiinţează la Alexandria o academie mohamedană, creştinii melkiţi şi copţi reacţionează uniţi contra dominaţiei arabe. Atunci patriarhul ortodox având şi ajutorul politic, economic şi cultural al imperiului bizantin, are iar ocazia de a se ridica. În astfel de condiţii noui, patr Christodul (— 932) porneşte la refacerea poziţiei, fiind urmat în scaun şi străduinţe de eruditul istoric Eutihie (—940), stimat de arabi sub numele de Saind-ibn-Batrik. Atunci patr. Isaac (—954), bărbat ascet şi iubitor de carte, întreţinând vii legături cu Ierusalimul şi Bizanţul, ca şi cu patr. coptic Macarie (—954), poate dispune refacerea vechii biblioteci şi înzestrarea ei din nou cu manuscrise creştine şi antice.

Acest fapt s'a întâmplat înainte cu un mileniu. De atunci, biblioteca patriarhală se consideră a continua marile biblioteci ptolomeice şi ea îşi desvoltă activitatea, ţinând sus făclia literelor. Uneori această făclie era lipsită de intensitate, dar ea nu se va mai stinge. A fost şi o vreme când biblioteca se afla, împreună cu patriarhul la Cairo, dar activitatea ei a sporit neîncetat. Aşa se explică faptul, că majoritatea vechilor texte creştine şi patristice, se păstrează în această bibliotecă patriarhală din Ale-

(Continuare în pag. 4)

În drum spre altar[1]

Cum floarea adună în inima ei,
dulceaţa pământului
topită'n secretul razei de soare,
preţiosul nectar,
Crainicul Mirelui, adesea cătând
portiţa 'ncrustată,
pragul străvechi al sfintei grădini,
cu îngeri slujelnic,
aşa-l socotesc, o gingaşe floare
cu faţa spre soare,
în inima căreia primăverile
strâng necontenind
picurii noui ai dulcei miresme,
viaţa din ceriu.
Căci sfântul lăcaş, bogăţie de rosturi,
adânc de înţelesuri,
cupolă cu îngeri, naos cu oameni,
altar şi icoane,
în necontenita şi sfânta sa slujbă,
aprinde mereu
secretul cel mare, al vieţii creştine
cu Dumnezeu.
Inima bună a slugii sfinţite,
gătită 'n s linţe
fără de număr, curate şi sfinte,
cu Har miruită,
bine sbicită ca iasca cea bună,
de-ocară spălată,
ca floarea se face; s'aprinde uşor
în Lumina cea lină.
Iată-l pe omul cu sacrul destin,
sfielnic intrând,
sub sfântă cupolă cu îngeri în poală
slujind pe pământ
Celui Prea Înalt şi par'că spunând
cu toţii 'ntr'un gând:
„de pământ e aproape, foarte aproape,
tot cerul".
În vârful cupolei din inima bună
a slugii sfinţite,
pecete se prinde, icoană slăvită:
Pantocratorul.
Iară pe stâlpii sfinţitei cupole
din inima Lui,
scriitori cei patru, pe stâlpii credinţii
în grabă înscriu,
şi fără oprire 'ntăresc mărturia
vestirii prea bune.
Cutezând mai departe spre sfântul altar,
mai mult ca ori cine
iconostasul, păstorul îl simte hotar,
între cer şi pământ,
care-i şopteşte: „Preasfântul te-aşteaptă,
prea dulce,
după podoaba cu viţe 'nflorită,
grijeşte,
pe uşa cea strâmtă de alături să intri:
trec nd pe sub cruce".
Şi 'n clipa aceea, obrazul de mamă
cu taina iubirii,
întâmpinându-l în uşe din rame cu viţe
de aur şi floare,
paznicul mieilor, din ochi întrebându-l
sever, o aude:
„Cu-adevărat îl iubeşti, pe Blândul Stăpân
al turmei de oi?"
Cu capul plecat şi grumazul supus
ascultării
intrând în altar, se pleacă păstorul,
cătând în uimire
dumnezeescul genunchiu îndoit în adânc
de sure prăpăstii,
al Celui ce-şi scoate din besna genunii
pierdutele oi
şi sfios, pe acesta, cu dor îl sărută:
dalbul prestol.
Aşa întâlnindu-se, bunul păstor
cu Scumpul Stăpân,
oiţele toate-strânse, în naos,
numărate în taină,
şi le la lăcrămând pe toate în seamă,
îmbrăcându-se 'n grabă,
cu sfintele semne ale cereştii slujiri:
în sfinte odăjdii.
Şi inima lui, a păstorului bun,
minunat înfloreşte
primăveri fără număr, în ochi care privesc
sfielnic prin ceriu.
Murmur sburdalnic din muntele tainei
fără de nume,
scoboară pe buze, cristalinul cascadei,
năvală de psalmi.
tăcut-a cântare: „Bucurase-va 'n Domnul
sufletul meu,

1) Se descrie venirea preotului la Biserică, îmbrăcămintarea şi Proscomidia.

Sarcinile clerului ortodox în lupta pentru pace

Mai stăruieşte încă în mintea noastră imaginea ultimului război mondial, trosnetul înfiorător al uneltelor morţii, geamătul muribunzilor, strigătul disperării materne în căutarea unui suflet drag încremenit undeva în braţele morţii, şi parcă înaintea noastră se mai succede încă filmul iadului revărsat pe pământul înecat în sânge, învăluit în fum şi cioburi, împrăştiate din prăbuşirea în vuiet straniu a tot ceea ce mintea şi truda omului a închegat frumos şi util pentru propăşirea tuturor.

Participanţii la întregul spectacol, mai trăiesc în mare număr. Icoana a tot ceea ce a fost atunci nu s'a şters încă. Ea mai stăruieşte şi se străduieşte să cultive în sufletul omenirii alte sentimente, alte gânduri, fructificate din marea virtute a păcii şi înfrăţirii popoarelor.

Cu toate acestea imperialiştii americano-englezi pregătesc un nou război.

Aţi auzit desigur, în liniştea gândului, cum se ascut săbrile şi se înşurubează tunurile duşmane! Aţi închis ochii înspăimântaţi în faţa unui spectacol sinistru — momentan imaginar — ce se desvoltă din pocnetul scurt, cu răbufnire lungă de pârjol nemai văzut, aruncat din pasărea cu cioc de fier deasupra unui oraş înfloritor.

Gândiţi-vă numai şi veţi cunoaşte răul pe care-l pregătesc aceştia. Priviţi la Coreea martiră şi veţi înţelege soarta ce o hărăzesc ţărilor şi popoarelor.

Te doare sufletul când te gândeşti că mai există în vremurile de faţă fiinţe omeneşti, care să unelteaască cu plăcere pentru deslănţuirea celui de al treilea război mondial!

S'au străduit altădată unii ca să se aşeze deacurmezişul celor ce porneau războaiele? Desigur, întotdeauna alături de adepţii războiului au fost şi militanţi ai păcii. Drept sau nedrept, justificat sau nejustificat, orice război a însemnat suferinţă şi a adus numai durere. Dacă întotdeauna propoveduitorii războiului au reuşit să-l provoace, astăzi însă frontul păcii este mai puternic: şi tot mai puternic!

Coaliţia războinicilor nu poate cuceri inimile popoarelor dornice de pace cu nici un argument! Treptat aliaţii păcii se dovedesc superiori ca număr şi sforţare pentru îndeplinirea idealului paşnic. Sunetul strident al oţelului lacom, ţipătul jalnic al bufniţei războinice deşteaptă omenirea.

„Vrem pace"! strigă muncitorul harnic, scânceşte copilul in leagăn, imploră mama îngrijorată, freamătă pădurile, ciripesc păsările!

„Vrem pace"! proclama Biserica lui Hristos!

Luptătorii pentru pace aud totul şi culeg de peste toată faţa pământului dorinţa omenirii.

Şi ce frumos, ce creştinesc lucru este să lupţi pentru pace!

În toată lupta Sa mântuitoare Hristos a propoveduit numai iubirea şi pacea, elementele fundamentale in revoluţionarea fiinţei omeneşti şi năzuinţa realizării făpturii celei noui. „Aceasta este porunca Mea, ca să vă iubiţi unul pe altul, cum v'am iubit şi Eu pe voi" (Ioan 15, 12), recomandă Mântuitorul ucenicilor Săi. Iar Apostolul neamurilor proclamă: „Căutaţi pacea cu toată lumea şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul" (Evr. 12, 14). Pacea este darul lui Dumnezeu pe care ni l a transmis prin Fiul Său: „Pace las vouă, pacea Mea dau vouă" (Ioan 14, 27).

Pe „făcătorii de pace" Iisus Hristos îi numeşte „fericiţi", căci sunt „fii lui Dumnezeu", iar apostolilor le fixează în minte şi inimă cu insistenţă cuvântul păcii, cu care îi salută la fiecare apariţie după Înviere: „Pace vouă!" (Lc. 24, 26).

Credinciosul făcător de pace iubeşte pe Dumnezeu, pe sine şi pe semenul său şi cultivă dragostea lui Hristos în grădina inimii sale.

Pacea face parte din însăşi misiunea preotului.

Străduinţile noastre pentru ocrotirea păcii între popoare sunt chemări concrescute cu însăşi misiunea noastră. Noi mergem pe cărarea biblică şi împlinim prin rostul nostru îndemnuri divine. Să cultivăm deci tot mai intens simţul moral al respectului vieţii, al preţuirii celorlalte popoare, să facem să pătrundă în conştiinţa credincioşilor planul suprem al lui Dumnezeu, care vrea pace şi iubire.

Preotul se străduieşte în toate actele sale să samene pacea în inimi, dar şi să implore ajutorul lui Dumnezeu pentru crearea cadrului respectiv, în care să se desvolte această năzuinţă a sutelor de milioane de oameni ai muncii.

În toate rugăciunile şi slujbele, pe care le rosteşte şi oficiază preotul ortodox, cuvântul pace apare ca un leit-motiv cerut de credincioşia sufletului. Noi cerem „pacea pentru toată lumea" căci numai astfel putem nădăjdui la o înfrăţire generală şi înţelegere deplină a tuturor popoarelor. Să credem în ceea ce cerem sub hlamida sfântă a odăjdiilor în momente de reculegere sacerdotală şi să stăruim în rugăciunea noastră neîncetat, însufleţiţi de înfăptuirea idealului celui mare al păcii.

Propovăduitor continuu al păcii, prin însăşi funcţia sa, preotul va contribui necontenit la închegarea luptei pentru pace. „Să urmăm faptele păcii şi ale întăririi între noi" (Rom. 14, 19), căci glasul conştiinţei preoţeşti ne cheamă să flaturăm „cu timp şi fără timp", stindardul păcii. În rugăciune şi predică, în privire şi gest, în atitudine şi îndemn, în Biserică şi acasă, străduinţa păcii trebue să salte pe primul plan.

Căci lupta pentru pace este o chemare urgentă, primordială, activă, de cea mai strictă importanţă. „Fii treaz în toate, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin" (II Tim. 4, 5), este porunca apostolului. Deci nu formal, ci din inimă să pornească focul luptei pentru pace. Preoţimea ortodoxă a fost întotdeauna exponenta păcii. De aceea astăzi când omenirea este atât de dornică după pace şi se organizează ca să cucerească pacea, preoţimea ortodoxă îşi va îndoi forţele de luptă pentru cucerirea condiţiilor de viaţă liniştită şi mai bună. Obiectivul păcii trebue atins din eforturile tuturor celor ce doresc cu adevărat pacea. Apelul luptătorilor pentru pace din lumea întreagă, Apelul Congresului popoarelor pentru pace, scormoneşte conştiinţele tuturor popoarelor şi încheagă printr'un elan ne mai întâlnit în istorie sutele de milioane de luptători ai păcii şi propăşirii.

Drapelul înfrăţirii tuturor fluturâ în unduiri întinse peste toate creştetele şi cadenţa biruinţei celor ce îngroapă cu triumf pe zeul războiului răsună pretutindeni.

Păşiţi cu mare grabă, fraţilor, învăluiţi în stiharele albe ale păcii în armata cea mare a luptătorilor pentru pace, alături de credincioşi, de milioane de partizani ai păcii, ca să prăznuim împreună cea mai dorită victorie a popoarelor: victoria păcii asupra războiului, a vieţii asupra morţii.

Pr. **Mircea Munteanu**, *Spini*

---

că m'a 'mbrăcat într'al bucuriei
fericitul vestmânt
şi ca unui mire, mi-a pus El şi mie
mândră coroană,
ca pe o mireasă m'a 'mpodobit
cu-aleasă podoabă"...
Unda vioaie grăbită sburând
de pe-o stâncă pe alta,
murmurul tainic, cascada din munte
cu psalmul,
genunchiu de sărut înfocat, se atinge
de sfinte 'nţelesuri,
întărind legăminte sărutarea de foc,
pe dalbul ştihar
al neprihănirii, mânecuţele strâmte
ale slujirii,
ep trafirul şi brâul puterii celei mari
şi sfintei răspunderi,
felonul bogat în aur şi floare
al întregii sfinţenii.
De-acuma păstorul,
poartă în suflet, tâlcuri prea sfinte
de haruri;
rane fierbinţi, sângerând, necuprinsa
iubire,
a Celui cu fruntea 'nspinată, cu talpa rănită
ad nc,
cu inima scursă cu totul de sânge
şi plină
numai de voia prea bună şi scumpă
a Sfântului Tată.

Îngereşte 'mbrăcat fericitul păstor,
în noua sa răvnă
a neprihănirii, ţinând el cu frică
pe îngeri de mână
încins cu putere, cu dorul el sprinten,
cu sete, ca cerbul
căţând spre ale munţilor creste,
spre-adâncuri de văi
acum prea frumos cu perle de har
strălucindu-i în chip,
cu bobul de mir pe marginea bărbii
lucind,
către potecul slujirilor sfinte
lui date în seamă,
el pasul întinde, prea luminat
de bucurii ne'ncepute,
ca cela ce ştie o singură lege:
s'ascute.
Sluga smerită sfios se apropie
de masa cu daruri.
Cea mai frumoasă prescură şi alege
obraz de lumină,
care-l îndeamnă pe altele 'nalte
ale gândului plaiuri:
În miezul prescurii, în bobul din faini
îşi vede credincioşii;
în cea mai frumoasă, albă prescură,
fierbinte
doreşte, pecetea Blândului Miel
să se înscrie
peste al turmei truditului trup
adânc să se-apese.

Şi sfânta pecete, cu tăişul desprins
din miez,
la drumul cel strâmt, al fertfirii şi al crucii,
calea spre ceriu,
pârga nădejdii, că într'acolo
pârtiea-i făcută.
Iar bunul păstor când simte în mâini
fior de cuţit,
adâncindu-se 'n miezul cel alb al prescurii
şi 'nconjurând,
sub semnul supremei, prea sfintei dorîri,
pecetia cu Mielul,
deodată, de un dor străin apucat
şi el se vrea
cu jertfă desprins de bunul obştesc,
al vieţii,
pe Cel răstignit să-l ajungă, să vadă
unde se duce
şi cum este drumul, pe care oiţele
scumpe, el toate
trebui-va în grabă, pe rând câte una
şi el să cheme.
Când se aşază ca mielul, cu blânde
picioare legate,
agneţul pe disc, cu miezul în sus,
să-l junghie 'n cruce,
inima slugii s'aprinde 'n rubinul
Scumpului Sânge;
vrerile sfinte în om înfloresc:
iubirea creştină,
corolă de floare pe altar însorit,
sfântul fior,

[Urmare din pag 1)

Bisericii împrăştiate, manifestat oridecâteori era nevoie şi mai ales în sec. al XVII.

Deoarece sinoadele ecumenice au formulat dogme numai cu privire la Sf. Treime şi la Mântuitorul Hristos în deobşi, de aceea celelalte învăţături au rămas cuprinse în Sf. Scriptură şi în variate monumente ale Sf. Tradiţiuni. Dură necesităţi, problemele noui au fost preucrate şi clădite după aceste monumente ale Sf. Tradiţii, în teologumene, fapt ca e însă întotd auna era împreunat cu mari greutăţi şi riscuri. In Ortodoxie nu se pot bucura de asemănare dogmatică decât numai acele probleme, care au baza directă în Sf Scriptură. Aici rezidă greşala apusenilor, că ei considerand Sf. Tradiţie ca un „depositum fidei" cred să extragă din ea chiar dogme noui, fără nici o bază în Sf. Scriptură.

Biserica lămureşte, defineşte şi desvoltă prin exponenţii ei proeminenţi, adunaţi în mod sinodal, învăţăturile de credinţă, care sunt cuprinse în Sf Scriptură şi Sf. Tradiţie, fiind ea totodată explicatoarea infailibilă a acestora, pentrucă ori ce dogmă provine în ultima analiză din isvorul Revelaţiunii.

Firește că marii Sfinţi şi scriitori bisericeşti din trecut, care se ocupă cu probleme doctrinale nedogmatizate, sunt de cinstit pentru zelul lor de sebit şi grija de a îmbogăţi cunoştinţele în lămurirea problemelor de credinţă. Totuşi în genere stăruie în Ortodoxie aceea rezervă, indicată şi de Sfântul Teodor Studitul, că au fost uneori şi de acei eretici, care afirmau despre sine că sunt ortodocşi, smintind pe cei necunoscători. Iar Patriarhul Cerularie aminteşte tuturor că sunt creştini ortodocşi în Hristos, numai dacă păzesc învăţătura Bisericii (Panoplia Kata latinon 37, 2) de aceea toţi să păzească predaniile şi „orthodoxa biblia" (Pan 65, 24)

De aceea, pentru a se respecta acest principiu tradiţional corect ortodox, este necesar ca în chestiuni de doctrină şi de probleme noui, să fie lămurită bine poziţia fiecărui scriitor ortodox citat, spre a se evita unele suspiciuni, avându-se în vedere că se întâmplă faptul că unii autori sunt editaţi şi cu anumite intenţii, decât numai cele teologice pure.

Pentru aceasta însă avem în prealabil neapărată nevoie de istoria teologiei ortodoxe postpatristice şi a filosofiei bizantine, scrise de un ortodox, cunoscător al problemelor teologice.

Prof **Milan Şesan**

Munca de alfabetizare

O sarcină de cea mai mare însemnătate o constituie lichidarea neştiinţei de carte. Statul nostru are nevoie de oameni luminaţi, capabili să-şi însuşească ştiinţa şi tehnica, pentru construirea socialismului. Datorită acestui fapt au fost alfabetizaţi mai mulţi de trei sferturi din cei 4,000.000 de analfabeţi pe care îi i-au lăsat regimurile burgheze. În ţara noastră până la sfârşitul Planului cinci al analfabetismul va fi cu totul stârpit. Sunt sate întregi unde nu mai există nici un analfabet Spre exemplu în 44 sate din Regiunea Baia-Mare analfabetismul a fost complet lichidat. Mulţi dintre cei ce au absolvit cursurile de alfabetizare urmează diferite şcoli.

Aceste succese se datoresc în mare parte muncii patriotice şi pline de abnegaţie a învăţătorilor.

Pentru continuarea acţiunii de alfabetizare, se face recensământul analfabeţilor rămaşi şi se iau măsuri de funcţionarea cursurilor în bune condiţiuni şi de îmbunătăţire a frecvenţei la cursuri. Fără nici o îndoială că învăţătorii satelor constitue factorul principal şi cel mai important în munca de convingere şi antrenare a ţărănimii muncitoare neştiutoare de carte, pe calea alfabetizării. Dar alaturi de ceilalţi factori şi în colaborare cu ei, preoţii trebue să şi dea şi ei contribuţia la această lucrare Ei pot participa la facerea recensământului, pot duce muncă de lămurire printre credincioşi ca să se înscrie la cursuri şi să le frecventeze regulat.

În urma tratativelor ce au avut loc între Guvernul Sovietic şi delegaţi R. P. Chineze, s'a semnat un acord de transferare a căii ferate chineze Cia cian către R. P. Chineză până la sfârşitul anului 1952 şi s'a făcut un schimb de note privitoare la chestiunea prelungirei termenului retragerii trupelor Sovietice din baza militară navală chineză Port-Arthur, folosită în comun. Tratativele au confirmat hotărîrea celor două părţi de a-şi îndrepta eforturile spre întărirea şi desvoltare continuă a prieteniei şi colaborării dintre ele, contribuind totdeodată prin toate mijloacele la menţinerea şi consolidarea păcii şi securităţii internaţionale.

Mileniul bibliotecii patriarhale din Alexandria

[Urmare din pag 2)

xandria, care, după căderea Constantinopolei, rămâne unica instituţie ortodoxă ştiinţifică din Orient. Ea se mândreşte cu bibliotecari eruditi, precum au fost patr. Meletie Pigas, Ciril Lucaris şi Mitrofan Critopulo, care aduc din Apus numero se cărţi preţioase ale Renasterii. Ciril Lucaris poseda vestitul Codex Alexandrin şi tot la Alexandria s'a aflat unicatul Didachiilor apostolice. În 1837 biblioteca mai păstra 120 000 de exemplare rare, deşi unele au fost duse în Apus, Georgia, Armenia, ş. a.

Sărbătorirea mileniului bibliotecii patriarhale din Alexandria, este deci justificată şi binemeritată Ea numple de bucurie, fiind un evenimen important din istoria Bisericii ortodoxe.

Prof. **M. Şesan**

Invitare la abonament

Am intrat în al 101-lea an de apariţie a „Telegrafului Român".

Cea mai veche gazetă bisericească a Ardealului, „Telegraful Român" rămâne credincios liniei sale de slujitor al Bisericii strămoşeşti şi al Patriei.

Acum la început de an nou, invităm pe toţi cei ce apreciază munca depusă la această foaie şi vor să se orienteze în problemele şi realizările bisericeşti din Ardeal să se aboneze la ea, iar vechii abonaţi să-şi înoiască abonamentul. În felul acesta ei vor sprijini lucrarea Bisericii şi a organului ei de publicitate, care este o lucrare pentru mântuirea credincioşilor, luminarea clerului, întărirea Patriei şi biruinţa păcii în lume.

Abonamentele se trimit la adresa Administraţiei foii. Preţul abonamentului este cel din pagina 1.

Redactia şi Administraţia
„TELEGRAFUL ROMÂN", SIBIU

al întâlnirii cu mucenicii
din ceriu.
Iar cuele aspre, isvoare deschid
valuri de sânge:
sfinte, ploase, şiroae de gând.
Agnetul se întoarce,
lumea de jos cu lumea de sus
se 'mpreună,
crucea se 'nalţă, dar totodată
se 'nfige 'n pământ.
Mielul se stinge de sete pe lemn,
încet îşi dă duhul.
Iar sluga sfinţită, icoana aceasta
la inim' o pune.
Din nou, când se 'nfige tăişul de suliţă
'n sfântul tipar,
potirul de aur, pios sprijineşte
apa ce curse
cu ultimul sânge,
deplina dovadă, că inima frântă
de marele dor,
îşi dăruise cu drag tot viul din ea,
pentru a noastră 'nviere
inima slugii văzându-le toate
palpită 'n uimire:

„cu adevărat, Domnul meu scump
a murit pentru mine".
Şi 'ndată pe discul acestei credinţe,
gingaş se 'nscriu,
tăiate din miezul albei prescuri,
frumoase miride,
alesul prinos al recunoştinţei
din cer şi din lume:
ierarhia cinstirii Celui ce'n slavă
cu sfinţi se 'nconjoară.
Şi dupăce 'n josul icoanei Tulpinii
cu viţele sale.
cu multă sfială, la urmă de tot
s'a pus şi pe sine,
cu sfânta steluţă de aur curat
a scumpei nădejdi,
peceteşte până la o vreme
scumpa vedenie,
coperind-o cu drag, cu 'nflorită năstrapă,
cum face mireasa
şi ea cu drag, ştiind pentru cine
zestrea-şi găteşte.
Doxologia, cântarea cea mare,
acum isbucneşte.
Mulţumind tot norodul, nunta începe:
a odihnei din ceriu.

Iar crainicul Mirelui cu cădelniţă 'n mână,
cu jarul
din inima sa şi ruga din minte,
cu sfântă grăbire
el face cărare, în minţi, printre gloate,
în inimi smerite,
fericitei svoniri că la uşe stau gata,
din ceriuri sosiţi
Heruvimii mulţime şi Serafimii
cu bune vestiri:
că Cel aşteptat de dorori şi rugă,
îndată-i aci.
Dacă mi-aţi spune, ce taină cunoaşte
priveghetoarea din codru
întinerind primăveri cu cântul de vraje,
ce numai ea-l ştie,
atunci vă voi spune, cât e de mare,
taina în care
cete de îngeri, cereştii nuntaşi,
amuţesc de mirare:
cum inima noastră, de haruri atinsă
desvălue 'n sine
secretele strune ale trăirii divine

Pr. **N. Mihailescu**

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE NILADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reintregirea", Sibiu

ANUL 101 SIBIU, 1 Februarie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 5—6

Biblioteca ... SIBIU

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu. strada 1 Mai Nr. 35.

Congresul popoarelor pentru apărarea păcii

Între 12—19 Decemvrie 1952, vreme de 8 zile, s'a ţinut la Viena măreţul Congres al popoarelor pentru apărarea păcii. La el au luat parte 1880 de delegaţi, invitaţi şi observatori din 85 de ţări diferite din toate cele 5 continente, oameni de naţionalităţi deosebite, de diverse concepţii politice, filosofice, sociale, economice şi de felurite credinţe religioase, oameni de profesiuni variate. N'a fost numai un Congres al partizanilor păcii, în fruntea cărei mişcări se află Consiliul Mondial al Păcii, şi care cuprinde persoane de toate apartenenţele politice şi religioase, ci — cum spune marele scriitor sovietic Ilya Ehrenburg — „o adunare mult mai largă, Congresul Popoarelor". Căci, „astăzi au devenit partizani ai păcii nu partide, nu curente de opinii, nu mişcări, ci popoare". Şi popoarele şi-au spus cuvântul prin delegaţii trimişi la Congres, care cu toate că reprezentau concepţii politice şi credinţe variate aveau un singur ţel: Pacea. Peste 400 delegaţi nu făceau parte din mişcarea partizanilor păcii. „Am venit la Viena din din ţări diferite — a zis prof. Frederic Joliot-Curie, preşedintele Consiliului Mondial al Păcii. Avem păreri diferite, uneori chiar opuse, asupra unui mare număr de probleme politico-filosofice, religioase, sociale, dar ne-am întrunit deoarece suntem convinşi, pedeoparte că este necesar să se preconizeze acţiuni comune pentru toate forţele păcii şi pe de altă parte că este cu putinţă să se găsească şi să se formuleze în comun căile şi mijloacele de realizare a acestor acţiuni".

Numărul delegaţiilor şi variatele lor concepţii arată că în faţa pericolului crescând de războiu s'a născut şi se desvoltă o coaliţie antirăzboinică a diferitelor clase şi pături sociale, care vor să preîntâmpine un nou războiu mondial şi să impună pacea. Popoarele sunt conştiente că un nou război, pregătit de imperialiştii americani, reprezintă o ameninţare gravă pentru viaţa şi independenţa lor, pentru cultura şi civilizaţia omenirii. Dacă primul războiu mondial (1914) s'a soldat cu 17.000.000 morţi, iar al doilea războiu mondial numără 50 000.000 de bărbaţi, femei şi copii, ucişi şi distrugeri de bunuri materiale imense „să ne închipuim care ar putea fi bilanţul unui al treilea război mondial" (Fr. Joliot-Curie). Un asemenea bilanţ al distrugerii şi morţii vor să-l zădărnicească popoarele.

Da: la Viena şi-au spus vrerea popoarele însăşi. Acolo a fost „un Congres al popoarelor care trăiesc vieţi felurite, sunt însufleţite de idealuri diferite, dar au toate dorinţa de a bara calea războiului" (I. Ehrenburg). Aici s'au confruntat toate mişcările pentru pace, vrerea de pace a tuturor popoarelor, căutând şi găsind o platformă comună de acţiune, pentru ca aţâţătorii la război să fie izolaţi şi pacea să biruiască prin lupta unită a tuturor. Aici s'au întrunit toţi cei ce sunt convinşi „că ţări cu sisteme politice şi sociale diferite pot coexista în mod paşnic, că spiritul tratativelor poate triumfa asupra acţiunilor bazate pe forţă" (mesagiul congresului naţional pentru apărarea păcii din R. P. R) căci — cum spunea prof. Ada Alessandrini, reprezentanta organizaţiei Mişcarea creştină pentru pace din Italia" — astăzi nu se mai poate vorbi despre o pace creştină sau musulmană, liberală sau comunistă. Toţi cei prezenţi în această sală sunt ferm convinşi că există o singură pace care constitue un bun indivizibil al întregii omeniri". Cu alte cuvinte: „vrem să ne înţelegem asupra unui singur lucru şi anume asupra felului în care oameni deosebiţi unii de alţii şi popoare deosebite unele de altele ar putea trăi în pace pe acelaşi pământ, pentru a salva de napalm, de bombe atomice sau cu hidrogen, de cenuşe, lacrimi şi sânge toate oraşele, pe toţi copiii, toate visele" (I. Ehrenburg).

Astfel că Congresul dela Viena a fost cea mai largă şi mai reprezentativă adunare din câte a cunoscut istoria omenirii: primul Congres al popoarelor lumii pentru apărarea păcii. În cursul desbaterilor, au avut posibilitatea să ia cuvântul reprezentanţi ai diferitelor naţiuni, credinţe religioase, partide politice, exprimându-şi părerile în deplină libertate şi astfel s'a reuşit să se ajungă la stabilirea punctelor comune, a metodelor comune de acţiune şi să se formuleze aceste rezultate ca lozinci de luptă pentru pace a tuturor popoarelor. Discuţiile s'au concentrat în jurul a trei probleme importante: independenţa naţională şi securitatea popoarelor; încetarea războaielor în curs; destinderea încordării internaţionale. Aceste probleme au fost desbătute şi în şedinţele generale şi în cele trei comisii constituite în acest scop În mod unanim s'a recunoscut că lupta pentru independenţa naţională şi securitatea popoarelor face parte integrantă din lupta pentru pace; că încetarea războaielor în curs e primul pas către pace; că încheierea unui pact al păcii între marile puteri constitue baza unei păci trainice şi constructive.

La acest congres au participat şi 65 de clerici, reprezentanţi ai diferitelor credinţe religioase, care au arătat că slujitorii acestor religii sunt alături de popoarele lumii în lupta pentru pace. Dintre aceştia mulţi au luat cuvântul la Congres, ca: Mitropolitul Kiril de Plovdiv, Preotul catolic Ianos Mate (reprezentând 3340 preoţi catolici din Ungaria), Preotul Lampars din Polonia, Pastorii: Essen din Duisburg (Germania occidentală), Erwin Koch, preşedintele Consiliului Austriac al păcii, J. Endicott, preşedintele Congresului Canadian pentru apărarea păcii, Forbeck, (Norvegia), S. Evans şi Harmann (Anglia), Kin Cian Diun (metodist din Coreea) ş. a. Din delegaţia română au făcut parte şi P. S. Valerian al Oradiei şi P. C. vicar patriarhal Alex. Ionescu. A fost salutată cu deosebit entuziasm în special declaraţia preoţilor din Anglia prin care cer încetarea imediată a războiului din Coreea. Această declaraţie a fost semnată îndată de reprezentanţii clerului ortodox, catolic, protestant, musulman şi altor culte, prezente la Congres. „Delegaţii la Congres, în picioare au ovaţionat timp de 15—20 minute".

Pe de altă parte Congresul a primit peste 2000 de mesagii din toată lumea. Între acestea este şi mesagiul cultelor din R. P. R., „care salută cu bucurie lucrările Congresului popoarelor pentru apărarea păcii". „Pacea lumii — zice mesagiul — fiind o poruncă sfântă a tuturor religiilor, o cerem lui Dumnezeu prin rugăciunile noastre neîncetate, o propovăduim popoarelor prin cuvântul nostru şi luptăm cu hotărîre împotriva tuturor celor care o pun în primejdie. În această luptă pentru apărarea păcii, slujitorii şi credincioşii religiilor noastre se unesc cu toţi cei ce luptă pentru înlăturarea războiului, înfierând politica aţâţătorilor la război şi osândind uneltirile lor, ca faptă de vrăjmăşie faţă de Dumnezeu şi faţă de omenire". „Lupta voastră, reprezentanţi ai popoarelor lumii va fi încununată de biruinţă, pentrucă luptaţi pentru o cauză dreaptă, o cauză scumpă, o cauza bineplăcută lui Dumnezeu şi scumpă popoarelor lumii. Alături de voi sunt azi sutele de milioane de oameni cinstiţi şi va fi mâine, prin stăruinţele voastre, întreaga omenire", încheie mesagiul, prin care cultele din R. P. R. îşi arată solidaritatea cu lupta pentru pace a popoarelor, reprezentată de impunătorul Congres dela Viena.

Pe baza discuţiilor, a diferitelor propuneri şi a rapoartelor celor trei comisii, Congresul a adoptat în ziua de 19 De-

(Continuare în pag. 2)

Congresul popoarelor...

(Urmare din pag. 1)

cemvrie 1952, în unanimitate un mesagiu adresat Guvernelor celor 5 mari puteri şi un apel al căror text este următorul:

Mesagiul adresat guvernelor celor cinci mari puteri

Renunţarea la folosirea forţei ca mijloc de reglementare a conflictelor internaţionale devine pe zi ce trece o necesitate tot mai imperioasă. Până acum 600 milioane de oameni din toate ţările au cerut sub semnătură ca cele cinci mari puteri să ducă tratative şi să încheie un pact al păcii.

Reprezentanţii unor curente de opinie importante s'au pronunţat deasemenea pentru renunţarea la folosirea forţei, pentru tratative

Dând glas voinţei omenirii, Congresul popoarelor pentru apărarea păcii, întrunit la Viena la 12 Decemvrie 1952, învită în mod solemn, guvernele Statelor Unite ale Americii, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Republicii Populare Chineze, Marii Britanii şi Franţei să înceapă aceste tratative de care depinde menţinerea păcii.

Înţelegerea între cele cinci mari puteri, încheierea unui pact al păcii vor pune capăt încordării internaţionale şi vor salva lumea dela cele mai mari nenorociri.

Popoarele cer acest lucru.

Apelul Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii

Luând iniţiativa convocării Congresului popoarelor pentru apărarea păcii, Consiliul Mondial al Păcii şi-a manifestat dorinţa să unească — în ciuda divergenţelor existente asupra multor puncte — eforturile nobile ale diferitelor mişcări, organizaţii şi curente care aspiră spre înţelegerea între popoare şi care vor să lupte în comun pentru a împiedica războiul şi a asigura pacea. Discuţia liberă a arătat voinţa unanimă a Congresului de a pune capăt politicei forţei care a adus popoarelor mari nenoroci şi ameninţă să ducă omenirea la dezastru.

Noi credem că între state nu există divergenţe care să nu poată fi rezolvate prin tratative.

Să se sfârşească odată cu distrugerea oraşelor şi ţărilor, să înceteze stocarea de arme ucigătoare, să înceteze odată propovedurea urii şi aţâţările la război. Este timpul să se treacă la tratative, este timpul să se ajungă la înţelegere.

Ne adresăm guvernelor celor 5 mari puteri — S.U.A., U.R.S.S., Marii Britanii, R. P. Chineze şi Franţei — de care depinde într'o măsură atât de mare pacea lumii. Noi le chemăm să înceapă imediat tratative în vederea încheierii unui pact al păcii. Guvernelor celor cinci mari puteri le revine o uriaşă răspundere. Popoarele vor aştepta răspunsul lor. Popoarele vor face totul pentru triumful spiritului tratativelor.

Cerem încetarea imediată a tuturor operaţiunilor militare în Coreea. Atât timp cât se distrug oraşe, atât timp cât curge sânge, nu este cu putinţă să se ajungă la o înţelegere. Când vor fi încetat operaţiunile militare, părţile în luptă vor ajunge mai uşor la o înţelegere asupra problemelor în litigiu. Suntem convinşi că cererea noastră nepărtinitoare, dreaptă şi omenească va găsi sprijinul tuturor oamenilor cinstiţi.

Cerem stăruitor încetarea imediată a operaţiunilor militare în Vietnam, Laos Cambodge şi Malaya şi respectarea dreptului absolut al popoarelor la independenţă.

Cerem să înceteze folosirea violenţei pentru înăbuşirea aspiraţiilor legitime la independenţa naţională în ţări ca: Tunisia şi Marocul.

Congresul popoarelor pentru apărarea păcii proclamă dreptul tuturor popoarelor de a-şi hotărî soarta şi de a-şi alege modul de viaţă fără nici un fel de amestec în trebile lor interne, ori care ar fi motivele ce s'ar invoca pentru justificarea acestui amestec. Independenţa naţională a tuturor statelor constitue chezăşia supremă a păcii.

Protestăm împotriva oricăror discriminări rasiale care înlocuiesc conştiinţa umană şi agravează primejdia de război.

Suntem convinşi că pactele militare în care un stat mai puternic atrage pe altul mai slab, crearea de baze şi prezenţa trupelor streine pe teritoriul naţional constituie o ameninţare gravă pentru securitatea unei ţări, ea putând fi astfel împinsă în război împotriva voinţei ei. Socotim că un stat care nu participă la coaliţie şi care nu ţine trupe străine pe teritoriul său trebue să fie asigurat împotriva ameninţării unei agresiuni, făţişe sau ascunse.

Cele două focare ale ultimului război ameninţă să se aprindă din nou în Europa şi Asia. Dar, problemele germană şi japoneză pot şi trebue să fie rezolvate pe cale paşnică. Credem că trebue să se încheie în termenul cel mai scurt, un tratat de pace cu o Germanie unită şi democratică, care să excludă participarea ei la orice alianţă militară îndreptată împotriva vreunei ţări, cu o Germanie în care nu va fi loc pentru nazişti şi militarişti, care au pricinuit în trecut atâtea nenorociri Europei. Propunem să se încheie cu Japonia un tratat de pace care să pună capăt ocupaţiei ei şi să dea poporului japonez posibilitatea de a reveni în familia naţiunilor iubitoare de pace. Credem că trebue să fie reluate tratativele în legătură cu tratatul de stat cu Austria, care ar elibera această ţară de ocupaţia străină.

Am ascultat rapoartele asupra folosirii armei bacteriologice prezentate de specialişti de seamă din diferitele ţări, care au vizitat Coreea şi China. Sguduiţi de aceste rapoarte cerem categoric să se interzică de îndată războiul baccteriologic, iar toate statele să adere la protocolul dela Geneva din 1925. Marile realizări ale ştiinţei nu trebue să fie puse în slujba distrugerii a milioane de oameni lipsiţi de apărare. Cerem deasemenea interzicerea necondiţionată a armei atomice, a armei chimice şi a celorlalte arme de exterminare a populaţiei civile.

Condamnăm pe acei oameni, care în miopia lor, pretind că goana înarmărilor poate întări securitatea statelor. Suntem convinşi că dimpotrivă goana înarmărilor adânceşte primejdia pentru toate statele, fie ele mari sau mici. Dând glas voinţei popoarelor, stăruim pentru începerea imediată a tratativelor în legătură cu o dezarmare dreaptă, nu unilaterală. Suntem încredinţaţi că un control internaţional eficace va face cu putinţă înfăptuirea unei dezarmări generale, simultane, progresive şi proporţionale.

Sprijinim năzuinţele reprezentanţilor tuturor popoarelor, care cer stăruitor să se reia cât mai grabnic schimburile de bunuri materiale şi culturale între state. Piedecile în calea comerţului internaţional, a schimburilor de realizări ale ştiinţei, literaturii şi artei împiedecă bună starea şi progresul ,omenirii.

Credem că Charta Naţiunilor Unite oferă garanţii de securitate tuturor statelor din lume, dar spiritul şi litera ei au fost încălcate. Stăruim ca R. P. Chineză să ocupe locul ce i-se cuvine în O.N.U. Stăruim deasemenea să fie primite în O. N. U. cele 14 state care deocamdată nu-şi pot face auzit glasul în această organizaţie. Stăruim în sfârşit ca O. N. U. să redevină un loc de înţelegere între Guverne şi să nu mai desamăgească speranţele pe care toate popoarele lumii şi le-au pus în ea.

Popoarele vor să trăiască în pace, ori care ar fi regimul social din ţările lor, ori care ar fi idealul lor suprem. Toate popoarele urăsc războiul; umbra lui ameninţă toate leagănele. Stă în puterea popoarelor să schimbe cursul evenimentelor, să redea oamenilor încrederea în liniştea zilei de mâine.

Chemăm popoarele lumii să lupte pentru triumful spiritului tratativelor şi al înţelegerii, pentru dreptul oamenilor la pace!

*

În aceste două documente ale Congresului popoarelor pentru apărarea păcii sunt consemnate revendicările tuturor oamenilor cinstiţi şi iubitori de pace, tuturor popoarelor doritoare de pace. De aceea chemarea Congresului a găsit un larg ecou în toată lumea; ea va mobiliza alte milioane de oameni în lupta pentru pace. Şi stă în puterea popoarelor să impună pacea şi să izoleze pe aţâţătorii la un nou război. Astfel Congresul popoarelor pentru apărarea păcii reprezintă o cotitură însemnată în lupta pentru pace: el e începutul lărgirii şi intensificării acestei mişcări, în aşa fel încât ideia păcii să pătrundă în fiecare casă şi să devină o forţă capabilă nu numai să amâne, ci şi să înlăture definitiv ameninţarea unui nou război.

Sarcina noastră e să facem să pătrundă până în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării ideile şi documentele Congresului popoarelor pentru apărarea păcii, ca astfel mişcarea pentru pace din ţara noastră să se lărgească mereu. În această privinţă clerul nostru este chemat la o largă colaborare. Profesorul Bernal (Anglia) sublinia că „clerul, care este atât de larg reprezentat la Congres, constitue o forţă importantă în răspândirea ideilor păcii". Să fim conştienţi de această încredere ce ni se acordă şi să popularizăm în sânul credincioşilor noştri Congresul popoarelor pentru apărarea păcii şi hotărîrile lui. În felul acesta vom contribui la întărirea Patriei noastre, factor activ în lagărul păcii, în fruntea căruia se află Marea Uniune Sovietică şi ne vom împlini datoria de a lupta alături de popoarele lumii, alături de poporul nostru, ca pacea să biruiască războiul.

La alegerea Comitetelor de luptă pentru pace din comune, raioane şi regiuni, preoţimea noastră şi-a dat contribuţia cu însufleţire. Astfel preoţii în toate aceste şedinţe, au făcut darea de seamă a activităţii lor în cadrul luptei pentru pace, iar când au fost Preşedinţi ai Comitetului local de luptă pentru pace a activităţii acestui Comitet. Ei au intensificat lupta pentru pace legând o de sarcinile concrete ale muncii pentru realizarea şi depăşirea Planului cincinal. Ei au arătat credincioşilor că lupta pentru pace este porunca lui Hristos, care vrea ca fiecare credincios să fie făcător de pace. Având în vedere activitatea clerului ortodox în lupta pentru pace, în nouile Comitete au fost aleşi mulţi preoţi ca membrii, secretari, vicepreşedinţi sau preşedinţi şi alţii au fost aleşi ca delegaţi la Conferinţele raionale, regionale, la Conferinţa pe ţară a Comitetelor de luptă pentru pace. Am avut delegaţi ai Bisericii noastre şi la Congresul popoarelor pentru apărarea păcii, ce a avut loc în Decemvrie 1952 la Viena.

Congresul Partizanilor Păcii dela Pekin

La Pekin, în capitala R. P. Chineze, a avut loc în Octomvrie 1952, unul din cele mai importante evenimente din istoria popoarelor asiatice şi a luptei pentru pace în Asia şi în lumea întreagă: Congresul partizanilor păcii din ţările Asiei şi zona Pacificului.

La acest Congres s'au întrunit 404 delegaţi şi observatori din 37 ţări din Asia, Australia, cele două Americi. Participanţii aparţineau unor popoare diferite, fiind de rase, credinţe religioase, convingeri politice diferite, dar exprimau voinţa fermă a sute de milioane de oameni de a apăra pacea, într un sector al lumii unde flăcările războiu ui sunt aprinse şi ard de mai multă vreme. Delegaţii la Congres au subliniat grava ameninţare pe care o reprezintă pentru popoarele Asiei şi ale lumii agresiunea imperialiştilor americani împotriva poporului coreean, precum şi intervenţiile armate ale statelor colonialiste, sprijinite de guvernul american, în Vietnam, Malaya şi alte ţări.

Lucrările Congresului au constituit un puternic rechizitoriu împotriva colonizatorilor, împotriva politicii lor de subjugare şi oprimare a popoarelor din ţările dependente şi coloniale, politicii de pregătire a unui nou război mondial. Rezoluţiile Congresului, îmbibate de dorinţa ferbinte de a apăra pacea în Asia şi în lume, cuprind un vast program de acţiune în vederea întăririi şi lărgirii mai departe a luptei mondiale pentru pace.

In rezoluţia cu privire la problema coreeană se subliniază faptul că sabotarea de către partea americană a tratativelor de armistiţiu a mărit pericolul extinderii războiului din Coreea şi asupra altor popoare. Rezoluţia cheamă popoarele din întreaga lume să ceară încheerea armistiţiului în Coreea, repatrierea tuturor prizonierilor de război şi retragerea tuturor trupelor străine din Coreea pentru a se da posibilitatea poporului corean să-şi rezolve el însuşi treburile sale interne.

In rezoluţia privitoare la problema japoneză se arată că lupta împotriva remilitarizării Japoniei, pentru retragerea trupelor străine şi lichidarea bazelor militare de pe teritoriile ei, lupta pentru încheerea unui tratat de pace multilateral cu Japonia este nu numai lupta poporului japonez ci a tuturor popoarelor iubitoare de pace. De o mare însemnătate pentru cauza păcii este Apelul Congresului adresat O. N. U., apel în care se arată că O. N. U., din cauza manevrelor unui grup de guverne în frunte cu guvernul Statelor Unite, n'a îndreptăţit speranţele puse în ea de popoare în momentul creării ei. Organizaţia Naţiunilor Unite nu numai că nu şi-a îndeplinit scopul ce i-a fost fixat prin Chartă — salvarea omenirii de flagelul războiului — „dar a şi violat principiile Chartei tolerând ca în numele ei să fie purtată criminala invazie americană în Coreea. Congresul cere O. N. U. să revină la rolul ce i-a fost încredinţat în Chartă, depunând toate eforturile pentru traducerea ei în viaţă. De o mare forţă mobilizatoare este Apelul adresat de Congres popoarelor lumii.

Apelul cheamă toate popoarele să-şi intensifice lupta pentru rezolvarea pe cale paşnică şi democratică a problemelor japoneză, germană şi coreeană; pentru încetarea operaţiunilor militare în Vietnam, Malaya şi alte ţări şi acordarea independenţei acestor ţări; pentru încheerea unui Pact al Păcii între marile puteri; pentru înfăptuirea dezarmării şi interzicerea fabricării şi folosirii armelor baccteriologică, atomică şi chimică, precum şi a altor tipuri de arme de exterminare în massă; pentru restabilirea relaţiilor economice şi culturale între ţări pe baza egalităţii şi avantajelor reciproce, etc Apelul subliniază răspunderea mare ce revine poporului american în lupta pentru apărarea păcii şi rolul important pe care acesta poate şi trebue să-l joace.

Congresul dela Pekin a constituit o importantă etapă în pregătirea Congresului popoarelor pentru pace, care a avut loc la Viena la 12 Decemvrie 1942.

Congresul dela Pekin a constituit o puternică demonstraţie a voinţei popoarelor Asiei şi zonei Pacificului de a apăra cu hotărîre pacea. Din lucrările Congresului şi din rezoluţiile adoptate se desprinde cu putere faptul că în toate ţările Asiei şi zona Pacificului forţe uriaşe se ridică pentru apărarea independenţei popoarelor pentru apărarea păcii, că pretutindeni în aceste ţări se creează un front unic şi puternic al partizanilor păcii, care luptă pentru înfrânarea şi izolarea aţâţătorilor la război, pentru triumful păcii.

CÂNTECUL PATRIEI

Mândră-i stema cea cu sonde, ţara-i mândră între toate
Şi frumos se 'ndoaie brazii peste văi şi peste sate.
Flutură zâmbiri de feţe, cântă vrednici muncitori
Imnuri de iubire caldă, ţării cu sfinte comori.

O viaţă nouă creşte, munca râde 'n fiecare.
Cerul este numai pace, pământul spice şi soare,
Munţi bogaţi, lunci înverzite, câmpuri rodite prin zări
Republica noastră este ţară mândră între ţări.

Flori se împletesc în doine, stânci se sparg prin vijelie
Şi prin lupte uriaşe către zări de bucurie.
Pe şantiere şi în fabrici, prin gospodării obşteşti
Steaguri roşii stau de strajă: Patrie, să înfloreşti!

Muncitorii şi ţăranii s'au unit frate cu frate,
Republica noastră este ca şi zidul de cetate.
Lungi străbat ecourile sus pe deal şi jos în vale:
Republică să trăeşti! Mândre-s flamurile tale!

Preot I. GH. IVANCIUC

Cursurile populare de limba rusă

S'au deschis în Septemvrie 1952 cursurile noului an şcolar în învăţământul popular de limba rusă.

Cursurile populare de limba rusă, organizate de către A.R.L.U.S. în colaborare cu alte organizaţii de massă, s'au născut din necesităţile construcţiei socialiste, din dorinţa fierbinte a oamenilor muncii, de a cunoaşte viaţa şi măreţele realizări din Uniunea Sovietică şi de a-şi însuşi cât mai temeinic bogata experienţă a constructorilor comunismului.

Cunoaşterea adâncită a vieţii şi experienţei popoarelor sovietice este pentru oamenii muncii din ţara noastră un nesecat isvor de forţă, îndreptarul încercat al muncii şi luptei lor de zi cu zi. Cunoaşterea aprofundată a uriaşei experienţe a gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice ne fereşte de ocoluri şi rătăciri primejdioase şi ne luminează, asemenea unui far, drumul sigur al construirii socialismului. Astăzi oamenii muncii din ţara noastră s'au convins prin fapte că pentru a obţine succese în orice domeniu de activitate sunt necesare studierea, însuşirea şi aplicarea uriaşei experienţe acumulate de popoarele sovietice în cele peste trei decenii de construcţie socialistă şi comunistă.

Pentru cunoaşterea directă a acestei experienţe o însemnătate excepţională are învăţarea limbii ruse.

Cunoaşterea limbii ruse înlesneşte însuşirea măreţelor învăţături care călăuzesc clasa muncitoare şi massele largi ale popoarelor în lupta pentru pace, libertate şi socialism. Astăzi când ţara noastră înaintează cu paşi mari pe calea industrializării, când pe întinsul Patriei se ridică marile construcţii ale socialismului, învăţarea limbii ruse deschide muncitorilor şi stahanoviştilor, inginerilor şi tehnicienilor, cadrelor conducătoare din economie, căi largi pentru însuşirea directă a bogatei experienţe sovietice în domeniul tehnicii şi organizării muncii, experienţă care este cea mai înaintată din lume. Succesele stahanoviştilor şi tehnicienilor noştri, ale oţelarilor, minerilor, strungarilor, în lupta pentru îndeplinirea şi depăşirea primului nostru plan cincinal, se datoresc într'o măsură hotărîtoare studierii şi aplicării experienţei sovietice, cunoscute fie din lucrări traduse, fie nemijlocit, pe baza cunoaşterii limbii ruse. Însuşirea limbii ruse are o însemnătate deosebită în opera de transformare socialistă a agriculturii. Cunoscând limba rusă, agronomii, cadrele de conducere din gospodăriile agricole colective şi de stat îşi pot însuşi mai lesne neîntrecuta experienţă sovietică în domeniul desvoltării agriculturii socialiste, pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective şi de stat, pentru dobândirea unor recolte îmbelşugate.

Însuşirea limbii ruse este de un nepreţuit ajutor pentru făurirea culturii noastre naţionale în formă şi socialistă în conţinut. Limba rusă este o limbă de o mare frumuseţe şi bogăţie în care au fost create nepieritoarele opere ale literaturii clasice ruse şi sovietice — limba în care au scris Puşkin şi Lermontov, Gogol şi Tolstoi, Gorki şi Maiakovski. Cunoaşterea limbii ruse înlesneşte minunatelor opere ale literaturii sovietice să-şi exercite cu toată puterea influenţa educativă asupra constructorilor socialismului din ţara noastră, ridicându-le nivelul conştiinţei şi lărgindu-le imens orizontul cultural şi politic. Totodată, pe plan internaţional limba rusă are un rol politic şi cultural de cea mai mare însemnătate, fiind astăzi un puternic instrument de comunicare şi schimb de experienţă între popoarele care construesc socialismul şi luptă pentru pace. Iată de ce însuşirea limbii ruse, factor de progres în toate domeniile de activitate, a devenit o dorinţă arzătoare a oamenilor muncii, care-şi iubesc Patria şi luptă pentru înflorirea ei şi ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor. Iată dece studiul limbii ruse a luat în ţara noastră un caracter de massă.

În cursul anului trecut, mai mult de o sută de mii de oameni ai muncii au început studiul limbii ruse în cadrul cursurilor populare Numai în lunile Octomvrie—Noemvrie 1951 au fost deschise în întreaga ţară 6172 cursuri populare de ciclul I, cuprinzând peste 132.000 elevi şi 439 cursuri populare de ciclul II, cuprinzând peste 5000 elevi.

Desvoltarea pe care a luat-o învăţământul popular al limbii ruse a determinat organizarea a 3 forme de studiu pentru anul şcolar 1952-53, fiecare având durata unui an şcolar obişnuit. Pentru îmbunătăţirea mai departe a activităţii cursurilor populare, potrivit exigenţelor înalte ale oamenilor muncii şi necesităţilor sporite ale construcţiei socialiste, un rol hotărîtor îl au profesorii.

Preoţimea noastră este îndrumată a sprijini cursurile populare de limba rusă, fie înscriindu-se şi frecventându-le regulat, fie îndrumând pe credincioşi să se înscrie, să le frecventeze şi să facă progrese în însuşirea limbii ruse.

Definiția și scopul preoției

In secolul al IV-lea al epocii creștine, au ieșit din pana măeastră a marilor ierarhi ai lumii tratate „Despre preoție", în care se arătau greutățile sarcinei preoțești si totodată frumusețea ei. Operele de căpetenie ale acestui secol în această materie sunt trei și anume: a Sf. Grigore de Nazianz „Cuvânt apologetic despre fuga de preoție", a Sf. Ioan Hrisostom „Despre preoție", țesut pe aceeaș temă și a Sf. Ambrozie al Mediolanului: „Despre îndatoririle preoților".

Lucrarea Sf. Grigore Teologul este scrisă sub formă de cuvântare. El o ține în fața credincioșilor săi, pentru a justifica fuga sa de preoție și totodată reîntoarcerea la slujirea ei. El fusese făcut preot de tatăl său, episcop de Nazianz și aproape imediat, înfricoșat de marea răspundere ce-i revenea, se sustrase dela servire prin fugă. Se refugie în Pont la prietenul său Sf. Vasile cel Mare, dar până la urmă revine la cei ce aveau să-i fie păstoriți. In fața credincioșilor săi el face această justificare despre fuga de serviciul preoției.

Sf. Ioan Hrisostom, în împrejurări asemănătoare scrie deasemenea un tratat despre preoție. Sf. Ioan cunoaște „Apologia" Sf Grigorie Teologul despre fuga sa și s'a inspirat din ea destul de mult, dar el nu s'a mărginit ca Sfântul Grigorie a indica aspectele cele mai importante ale subiectului, el l-a studiat sistematic într'un mod atât de precis și de complet încât opera sa era considerată drept clasică încă în timpul lui Isidor de Peluza și a rămas. El i-a dat o formă de dialog, ocazie care i-a fost oferită de o aventură personală: Sf. Ioan avea un prieten, Vasile; la o dată pe care o putem fixa în 375 sau în jurul acestui an, au fost propuși să fie făcuți preoți și unul și altul. Sf. Ioan obsedat de acelaș sentiment ca și Sf. Grigorie și necrezandu-se încă vrednic de o asemenea înaltă funcțiune, se ascunde fără știrea lui Vasile care, pentru a întrebuința vorbirea Sf. Grigorie, „fiind prins și dus s'a supus". Cu această ocazie scrie el acest minunat tratat al său „Despre preoție".

Sf. Ambrozie al Mediolanului adresează cartea sa „Despre îndatoririle preoților" către preoții din eparhia sa. Este scrisă ca un tratat de morală, ca o carte de care ei să se conducă în viața lor morală. „Sf. Ambrozie urmează cu această lucrare în totul opera asemănătoare a lui Cicero (De officiis) în ceea ce privește metoda și ideile fundamentale, însă în așa fel că el în locul principiilor filosofice și exemplelor profane pune pe cele creștine și biblice, așa ca prin aceasta să iasă în evidență marea superioritate a moralei creștine față de cea antică, atât în principii cât și în exemple". De remarcat este faptul că, în timp ce lucrarea Sf. Ambrozie prezintă mai mult un spirit practic caracteristic latinilor, lucrările celor doi mari dascăli ai Răsăritului prezintă un spirit speculativ și totodată înălțător caracteristic grecilor. „Operele consacrate preoției de către acești scriitori nu sunt tratate seci de birou, ci condensarea unor frământări și experiențe, din care noi cei de astăzi avem poate nu atât de învățat cât de sorbit putere de viață nouă, putere de înălțare spre culmile preoției patristice" (Prof. I. G. Coman).

Isvoarele nesecate ale Ortodoxiei se găsesc în această epocă patristică și în special în secolul IV, și de aceea preoții noștri de astăzi cât și viitorii preoți, trebue să vină să se adape la aceste isvoare, unii spre a ști ce au de făcut din misunea lor, alții spre a cunoaște cele ce-i așteaptă după primirea harului preoției. Călăuzindu-ne de lumina lor, vom încerca să lămurim câteva probleme în legătură cu preoția.

Sf. Grigorie Teologul ne lămurește pe deplin asupra acestei întrebări, făcând o frumoasă comparație între trupul omenesc și Biserică, subliniind totodată voința lui Dumnezeu de a pune preoți în Biserică. „După cum în trupul nostru este o parte care domnește și guvernează, iar alta care se supune și este condusă, tot așa a rânduit Dumnezeu și în Biserică, adică unii să fie păstoriți și guvernați — cei cărora le este de folos — și atât prin cuvinte cât și prin exemple să fie îndemnați să-și îndeplinească datoriile, pe când alții să fie păstori și învățători în scopul desăvârșirii comunității și anume cei care sunt „mai înaintați" în ceea ce privește virtutea și apropierea de Dumnezeu. Amândouă aceste părți trebue să fie unite și să se sprijinească reciproc, ca membrele aceluiaș corp, ba încă prin cimentul sufletesc să se lege și să se înlănțuiască într'un corp desăvârșit, vrednic de Hristos — capul nostru" (p. 48).

Prin urmare Dumnezeu a orânduit preoția, după cum spune și Sf. Ioan Hrisostom, că „nici om nici înger, nici arhanghel, nici altă putere creată, ci însuși Sfântul Duh a întemeiat această slujire", și dacă vom cerceta mai amănunțit vom vedea că aceste păreri ale Sfinților Părinți își au origina în epistolele Sf. Ap. Pavel, unde se spune că „pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întâi pe apostoli, al doilea proorocii, al treilea învățători" (I Cor. 12, 28). Dar această regulă a conducerii este făcută, după cum am văzut în pasagiul citat din Sf. Grigorie mai sus, numai spre binele comunității și cu cerința unei iubiri reciproce între păstor și păstoriți, socotindu-se că prin preoție numai, ca o putere ce coordonează și conduce manifestările sufletești, se poate forma un trup vrednic de capul său, căci „Dumnezeu nu este al neorânduielii ci al păcii" (I Corinteni 14, 33).

Dar: ce este preoția și ce urmărește?

In primul rând ea este încredințată celor ce iubesc pe Dumnezeu. Acest lucru ni-l arată însuși Mântuitorul, care prin întreita mărturisire de dragoste a lui Petru îl reîntegrează în numărul apostolilor prin întreita poruncă: „paște oile Mele".

Dar dragostea păstorului trebue să se reverse și asupra păstoriților, căci „cu drept cuvânt a zis Domnul, că grija păstorului pentru credincioși este semnul iubirii către Dumnezeu". Din aceste două citate se desprinde dublul aspect al dragostei preotului: față de Dumnezeu și față de credincioși. Una o condiționează pe cealaltă, una fără alta nu pot să existe și funcția preotului nu are rost în afară de această dragoste. In această lumină preotul este așezat între credincios și Dumnezeu, slujind amândurora din dragoste, ca un ambasador al lui Dumnezeu și un mijlocitor al credincioșilor.

Așadar preoția este dragoste față de Dumnezeu și față de credincioși, iar lucrarea ei se manifestă tot în aceste două direcții: spre Dumnezeu ca mijlocitor al credincioșilor, spre turmă ca trimis al lui Dumnezeu.

Din definiția preoției se desprinde și scopul ei. Sf. Grigorie Teologul, comparând medicina umană cu preoția ca una ce este o medicină a sufletelor, îl definește scopul sub acest aspect: „Medicina sufletelor își propune să întraripeze sufletul, să-l smulgă păcatului și să-l dăruiască lui Dumnezeu, să păstreze chipul lui Dumnezeu în om, să-l sprijinească dacă-i în primejdie și să-l restabilească dacă s'a alterat, — să pregătească prin Sf. Duh o locuință a lui Hristos în inimile noastre — în sfârșit să facă sufletul, care face parte din ordinea cea mai înaltă, ceva foarte aproape de Dumnezeu și părtaș al fericirii celei veșnice" (p. 61). Din acest pasagiu se vede dublul aspect al scopului preoției: *a)* să smulgă sufletele credincioase din robia păcatului, și *b)* să le dăruiască lui Dumnezeu. Analizând primul aspect: „smulgerea sufletelor din robia păcatului", vedem că el are mai multe norme de realizare. Mai întâi se urmărește „păstrarea chipului lui Dumnezeu în om", întrucât aceasta este baza dela care se pornește spre desăvârșirea omului și această păstrare se face prin două căi, dictate de starea sufletului în momentul începerii redresării lui morale: „să l sprijine dacă este în primejdie" și „să l restabilească dacă s'a alterat". In al doilea rând se urmărește „să pregătească prin Sf. Duh o locuință lui Hristos în inimile noastre", săvârșindu-se prin aceasta o curățire deplină a lor de păcate și tot odată împlinindu-se prima cerință: „smulgerea sufletelor din robia păcatului".

Al doilea aspect al scopului preoției este „să le dăruiască lui Dumnezeu". De observat, că preotul este cel ce face această dăruire, căci se spune: „să le dăruiască". Modul de realizare al acestei dăruiri este desigur continuarea curățeniei morale, care s'a realizat în prima fază, tinzându-se spre desăvârșire, căci numai prin desăvârșire se poate face din suflet „care face parte din ordinea cea mai înaltă, ceva foarte apropiat de Dumnezeu". Acesta este punctul cel mai înalt la care se poate ajunge în această viață: apropierea de Dumnezeu prin desăvârșire. Dar misiunea preotului nu este întreruptă de moarte, ci ea se continuă și după aceasta, căci scopul ultim al lui este: de a face pe orice suflet „părtaș fericirii celei veșnice".

Iată dar, în concluzie, că scopul preoției se poate defini în: mântuirea sufletelor credincioase

Dar orice misiune își are răspunderea ei și cu cât este mai mare misiunea cu atât este și răspunderea mai mare. „Activitatea preotului pe plan haric, care-l pune în strânsă legătură cu Dumnezeu și care unește cerul cu pământul, face din preoție o slujire supranaturală excepțională, un demnitar al cerului mai presus de îngeri, o scară între pământ și cer, dar care implică angajamente înfricoșătoare" (Prof. I. G. Coman).

Pr. **Grosu I. Corneliu**

(Va urma)

† Preotul MIHAIL ȚIPSER, Săcel

În după amiaza zilei de Duminecă 17 August a. c., a încetat din viață părintele Țipser Mihail în vârstă de 63 ani. Era suferind cu inima. Avusese însă fericirea ca în aceeași zi, cu câteva ore mai înainte, să slujească încă odată lui Hristos și să se împărtășească pentru ultima oară cu sfintele Taine.

Serviciul înmormântării s'a săvârșit Miercuri 20 August de șase preoți. Părintele Dragolea Ioan, protopopul Raionului Sighișoara, a vorbit despre munca, modestia și corectitudinea preotului Țipser atât în serviciile religioase cât și pe tărâm administrativ-gospodăresc și social.

În Vidacut, în Oilac și mai pe urmă în Săcel, parohii mici și izolate, avusese de luptat cu multe și felurite greutați. A muncit însă cu râvnă și a pus multă stăruință la terminarea sf. locaș din Săcel, care poate fi o podoabă și o mândrie a parohiei.

În afară de aceasta, păr. Țipser pe tărâm social era un vrednic luptător pentru pace.

Adesea cuvântul lui înflăcărat arăta poporenilor în predici la biserică sau în conferințe la Căminul Cultural, viața cea nouă pe care și-o făurește poporul muncitor la noi și sensul luptei pentru pace.

Alături de credincioșii văduviți care își plâng pe „părintele" lor, rămân nemângâiați soția răposatului și doi copii Vladimir și Iaroslava.

În veci fie pomenirea lui!

D. I.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL 101

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

SIBIU, 15 Februarie 1953 Prețul unui ex. 40 bani Nr. 7—8

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru pacea a toată lumea

Sub acest titlu I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* a publicat în „Flacăra Sibiului" din 15 Octomvrie 1952 (Nr. 2244) următoarele:

„Pacea este bunul suprem după care însetează omenirea vremii noastre.

Primejduită de aţâţătorii la un nou războiu, pacea şi-a găsit astăzi sute de milioane de apărători convinşi, în toate ţările şi din toate stările omeneşti, fără deosebire de credinţă religioasă sau apartenenţă politică. Cea mai uriaşă mişcare pe care o cunoaşte istoria lumii, lupta pentru apărarea păcii, este o acţiune cu care veacul nostru are dreptul să se mândrească.

Este de datoria fiecărui cetăţean al Patriei noastre, Republica Populară Română, să sprijinească efectiv această mişcare. Credincioşii Bisericii ortodoxe române, cu atât mai vârtos sunt îndatoraţi să se alăture din tot sufletul valului uriaş al luptătorilor pentru pace, cu cât lupta aceasta corespunde spiritului învăţăturii Bisericii noastre şi concepţiei creştine de viaţă.

Ca arhipăstor al credincioşilor ortodocşi români din Biserica ortodoxă română ardeleană, îndemn cu părintească iubire pe toţi bunii creştini să-şi afirme practic părtăşia la lupta pentru pace, muncind cu sârguinţă în cadrul operei de ridicare a Patriei noastre.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace".

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

În aceste cuvinte sunt concentrate principii fundamentale ale luptei pentru pace. În primul rând se constată că pacea este bunul suprem al omenirii: ea însetează după pace, ca după un bun suprem, pentrucă pacea este condiţia necesară a tuturor celorlalte bunuri ale vieţii, pe când războiul e distrugerea acestor bunuri şi isvorul tuturor suferinţelor. Pacea este creaţie şi muncă spre folosul şi progresul omenirii: războiul este nimicire şi ruină. Pacea este bucurie şi viaţă fericită; războiul este întristare şi viaţă chinuită. Pacea este lumina vieţii, prin care rodesc toate străduinţele omului şi ne bucurăm de toate bunurile culturii şi civilizaţiei; războiul este incendiu ce consumă şi transformă în ruine şi cenuşă realizările a zeci de generaţii şi munca creatoare a popoarelor. De aceea pacea este bunul suprem al omenirii.

În al doilea rând se arată că pacea — acest bun suprem al omenirii — e primejduită de aţâţătorii la un nou războiu şi de aceea pacea şi-a găsit apărători în toate ţările, care constitue marea armată a luptătorilor pentru pace, a partizanilor păcii, „cea mai uriaşă mişcare pe care o cunoaşte istoria lumii". Cine sunt aţâţătorii la un nou războiu o ştim: imperialiştii americano-englezi. Aceştia vor să-şi extindă dominaţia asupra lumii întregi prin războiu. Dar socoteala lor n'a ţinut cont de voinţa popoarelor. Popoarele nu mai vor războiu. Dacă pentru miliardarii americani războiul e o afacere bănoasă, pentru popoare războiul e numai sânge, mizerie, suferinţă şi chin. De aceea popoarele nu mai vor războiu. Pentru ele pacea este bunul suprem, care trebue apărat împotriva aţâţătorilor la războiu. Voinţa de a lupta pentru pace e a tuturor oamenilor cinstiţi. De aceea mişcarea partizanilor păcii cuprinde în rândurile ei luptători din toate stările sociale şi toate ţările, fără deosebire de credinţă religioasă sau apartenenţă politică. Ea este o mişcare uriaşă, care este în stare să demaşte, să izoleze, să dezarmeze pe aţâţătorii la războiu. Cu o astfel de mişcare „veacul nostru are dreptul să se mândrească": ea este expresia unei maturităţi morale şi politice a popoarelor, care le face capabile să-şi ia soarta în propriile lor mâini. Ea e cu adevărat un fenomen fără asemănare în istoria omenirii.

În al treilea rând se accentuiază că fiecare cetăţean al Patriei noastre trebuie să sprijinească efectiv această mişcare. Cu atât mai vârtos credincioşii Bisericii noastre, căci lupta pentru pace corespunde concepţiei creştine de viaţă şi spiritului învăţăturii Bisericii noastre.

Într'adevăr ţara noastră face parte dintre ţările de democraţie populară, care construesc cu succes socialismul. Opera aceasta constructivă are nevoie de pace. De aceea fiecare cetăţean al R. P. R. este un luptător pentru pace, pacea fiind condiţia necesară a construirii vieţii fericite şi luminoase. Iar credinciosul găseşte în învăţătura lui Hristos şi a Bisericii noui îndemnuri de a fi un luptător pentru pace, căci Iisus Hristos a venit în lume ca să aducă pacea pe pământ şi ne-a lăsat să fim făcători de pace, nu de războaie, iar Biserica noastră este propovăduitoarea păcii lui Hristos între credincioşii ei.

În al patrulea rând se arată că a sprijini efectiv lupta pentru pace, e a o sprijini cu fapta, nu numai cu vorba. De aceea

(Continuare în pag. 2)

Pentru Pace

Suntem în rândul popoarelor iubitoare de pace şi libertate, alături de conducătorii tuturor popoarelor care luptă pentru pace: la fel cu oricare dintre cetăţenii Patriei noastre, avem misiunea sfântă de a lupta cu toată puterea împotriva războiului. Noi propoveduim dragostea faţă de aproapele nostru şi ne găsim în lupta pentru pace, integraţi fără de şovăire, cu toată puterea, în frontul comun al Ortodoxiei, dela Moscova până la Damasc. Noi suntem şi rămânem în frontul Ortodoxiei noastre şi luptăm pentru apărarea păcii împreună cu sutele de milioane de oameni ai muncii din lumea întreagă, fiind convinşi că biruinţa va fi de partea noastră.

V'am sfătuit şi v'am îndrumat să vă iubiţi Biserica, să vă iubiţi Patria, prin apostolatul vostru, prin faptele voastre. Patria este mama noastră cea scumpă care uneşte în dragoste pe toţi fiii ei, fără deosebire de rasă, religie sau neam. Să iubiţi pe conducătorii Patriei noastre, cinstit şi cu toată sinceritatea, căci ei priveghează pentru binele şi fericirea tuturor, încadrându-vă fără şovăire în osârduinţa pentru construirea unei lumi noui, alături de toţi oamenii cinstiţi şi muncitori, alături de enoriaşii voştri. Luaţi aminte la iubirea oamenilor sovietici şi a clerului din Uniunea Sovietică pentru Patria lor şi folosiţi din plin exemplul acestui strălucit patriotism. Mama noastră nu poate fi decât Patria noastră şi pentru înălţarea ei trebue să muncim, pentru binele şi fericirea ei să luptăm, pentru apărarea ei să ne jertfim.

I. P. S. Patriarh Justinian

La Conferința Regională a Comitetelor de luptă pentru pace din Regiunea Stalin, ce a avut loc în Oraşul Stalin în Noemvrie 1952, ca delegaţi ai Comitetelor raionale şi orăşeneşti de luptă pentru pace au fost şi mulţi preoţi ortodocşi şi deserventi ai altor culte. Din prezidiul Conferinţei au făcut parte şi I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi Episcopul lutheran Müller, P. C. Traian Belaşcu şi pastorul lutheran Hermann (Sibiu) au fost aleşi membrii în Comitetul Regional de luptă pentru pace şi delegaţi la Congresul naţional de luptă pentru pace, ce s'a ţinut la Bucureşti între 5—7 Decemvrie 1952.

În 21—22 Oct. 1952 a avut loc la Sibiu soborul mitropolitan, la care au luat parte: I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi P. S. Nicolae al Clujului şi Valerian al Oradiei. S'au rezolvat chestiuni curente.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema".

Alegerea

Comitetului de Luptă pentru Pace al salariaţilor Mitropoliei ort. române din Sibiu

In 26 Septemvrie 1952 a avut loc şedinţa Comitetului de Luptă pentru Pace al salariaţilor Mitropoliei şi Institutului Teologic din Sibiu, în vederea reorganizării lui, alegerii noului Comitet şi alegerii delegaţiilor la Conferinţa Comitetelor de Luptă pentru Pace din oraşul Sibiu. La şedinţă a participat, afară de membrii Comitetului şi d. Stan Dima, preşedintele Comitetului orăşenesc de luptă pentru pace.

După ce P. C. Vicar T. Belaşcu arată scopul şedinţei se face alegerea Prezidiului, Comisiei de propuneri şi a Comisiei de validare. Comisia de validare verifică prezenţa membrilor Urmează un Raport general, în care P. C. T. Belaşcu prezintă ultimele evenimente din lupta pentru pace a popoarelor. Popoarele se pregătesc acum pentru marele Congres al Păcii dela Viena, având înscris pe stindardul luptei lor: „Pacea poate fi salvată! Pacea trebue să fie salvată!" Iar poporul nostru întâmpină acest Congres cu un nou avânt în muncă şi cu un larg referendum popular pentru alegerea delegaţilor la Congres şi intensificarea luptei pentru pace.

P. C. Rector N. Neaga citeşte Raportul general de activitate a Comitetului de luptă pentru pace al salariaţilor Mitropoliei din Sibiu în cursul anului 1952. Din el se desprinde bogata activitate a acestui Comitet, care este socotit printre Comitetele de luptă pentru pace fruntaşe din Sibiu.

La discuţii asupra Rapoartelor iau parte Prof. Gr. T. Marcu, care evidenţiază politica de pace a statului nostru şi contribuţia studenţilor teologi şi a elevilor Şcoalei de cântăreţi la activitatea Comitetului nostru; S. Cândea, care arată deosebita importanţă a luptei pentru pace, în care preotul este angajat prin însăşi misiunea lui evanghelică; M. Şesan, care prezintă aspectul interconfesional al luptei pentru pace; H. Botezan, care accentuiază că toţi trebue să participe la lupta pentru pace; N. Mladin, care evidenţiază activitatea resortului presă ş. a.

Urmează o „Schiţă" de M. Scorobeţ, care cuprinde un fragment din lupta pentru pace.

Comisia de propuneri, după ce vechiul Comitet îşi depune mandatul, prezintă candidaţi pentru noul Comitet. Sunt aleşi: T. Belaşcu, Gh. Baciu, N. Belea, I. Badiu, S. Cândea, Gr. T. Marcu, N. Neaga, Gh. Secaş şi Gh. Şoima, toţi luptători activi pentru pace. Ca delegaţi la Conferinţa Comitetelor de luptă pentru pace din Sibiu sunt aleşi: T. Belaşcu şi N. Neaga.

Intreg programul a fost întreţesut cu cântecele: „Cântec pentru Constituţie" (muzica de Gh. Şoima), „Cale lungă — drum de fier" (G. Dendrino şi Krasnâi Sarafan, (cântec rusesc de Varlamov), executate de I. Popescu cu acompaniament la pian de M. Şesan.

D. Stan Dima, preşedintele Comitetului orăşenesc pentru pace, arată rolul preoţimei în lupta pentru pace şi îndrumează noul Comitet la activitate şi mai intensă, prin care să insufle credincioşilor convingerea că muncind pentru întărirea Patriei ei contribue la biruinţa păcii în lume. Urează noului Comitet spor la lucru.

P. C. T. Belaşcu mulţumeşte tuturor participanţilor şi dă expresie angajamentului noului Comitet de a munci mai organizat şi mai intens pentru cauza păcii, care este cauza milioanelor de oameni ai muncii.

M.

La Institutul Teologic Universitar din Sibiu frecventează cursurile un număr de 227 studenţi teologi.

Sfântul Sava Brancovici

Între sfinţii mărturisitori ai dreptei credinţe, aşezaţi de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române sunt şi Ierarhii ardeleni: Ilie Iorest şi Sava Brancovici. Pomenirea lor se face în 24 Aprilie. De aceea, urmând ca viaţa Sfântului Ilie Iorest s'o publicăm altădată, dăm acum pe scurt viaţa Sf. Sava. Dacă s'ar găsi undeva „ziarul legat în piele" al vlădicului Sava Brancovici, pe care agenţii lui Apaffi l-au confiscat la 1680 în Sibiu, am avea nu numai cel mai vechiu „ziar pastoral", ci şi un preţios isvor de informaţie pentru cunoaşterea vieţii mult încercatului mitropolit. Dar şi în lipsa acestor „memorii", unice în trecutul nostru îndepărtat, cele ce le cunoaştem despre vlădicul martir, din isvoare narative, documentare şi legendare, sunt suficiente pentru a ne încredinţa de adevărul că cea mai strălucitoare figură de ierarh ardelean în sec. XVII-lea a fost el.

Pentru a cinsti după cuviinţă, amintirea sbuciumatului mitropolit dela Bălgrad, care în faţa principelui M. Apaffi „mărturisi frumoasa lui mărturisire" (I Tim. 6, 13) de credinţă ortodoxă, se impune, să arătăm în prealabil, împrejurările politico sociale, în care el şi-a plinit „cursul vieţii".

În veacul al XVII-lea „Transilvania" se găsia în faza de „Principat" sub suzeranitatea otomană Regimul feudal era încă în floare. Lupta între marii proprietari de pământ, nobili şi „înobilaţi şi muncitorii de pământ, devine tot mai ascuţită, ceea ce a făcut ca întregul veac să fie punctat de răscoale ţărăneşti. Aşa dară în vârful scării sociale, un „principe" cu sabia în mână şi cu legea sub picioare, pe treptele acelei scări o nobilime ghiftuită de privilegii, bucurându se de toate drepturile, până şi de ilegalităţi şi scutită de orice sarcină către ţară, iar jos imensa mulţime de iobagi, fără drepturi, dar cu datoria dijmelor şi nonelor... către fisc... Ţărănimea se găsea într'o situaţie aşa de grea, încât aceasta a putut fi denumită pe bună dreptate „iadul ţăranilor" (infernum rusticorum). Tot în acest veac disputa sângeroasă, pentru exploatarea Transilvaniei, dintre „Sublima Poartă" şi „Curtea Imperială" ajunge la apogeu.

Principiul dominant în materie de politică religioasă era: cuius regio, ejus religio, adică a cui e puterea politică religia aceluia e dominantă. Şi cum în acest secol, Transilvania era guvernată de principii calvini, urma ca această confesiune să fie impusă şi Românilor iobagi. Religia ortodoxă nu era „receptă", adică primită, ci numai „tolerată" pentru un timp „pro tempore", până le va plăcea, principilor şi pământenilor ţării (usque ad beneplacitum Principum et Regnicolarum).

In astfel de împrejurări grele i-a fost dat lui Sava Brancovici să păstorească Biserica ardeleană. El s'a născut în 1620, în Inăul Aradului şi a primit la botez numele de Simeon. Familia lui a venit în Inău, din localitatea Corevici-Herţegovina. Numele de Corevici şi l păstrează şi în titulatura sa de mitropolit. Fiu de preot şi nepot de episcop, primeşte încă în casa părintească o temeinică educaţie religioasă, pe care şi-o sporeşte în mănăstirea Comana-Vlaşca, sub îndrumarea unchiului său episcopul Longhin. Tot aici deprinde el meşteşugul zugrăvitului de icoane. El ieşi din mănăstire, numai când primi trista veste că în urma unei groaznice ciume, ce a bântuit Inăul, i-a murit tatăl, 2 fraţi şi o soră. Aceasta fu prima încercare a lui. Astfel se întoarse acasă, se căsători şi avu şi copii. Poporul din Inău fiind grav primejduit de desele invaziuni turceşti, Simion se hotăreşte să se pună cu totul în slujba de apărare a poporului. Actele de eroism săvârşite de el, îl înalţă nu numai la gradul de „căpitan", ci îi crează o faimă legendară în mijlocul poporului, încât acesta în entuziasmul lui, ajunge să-i atribue toate victoriile câştigate contra Turcilor, chiar şi când el nu participase la lupte. Simion ajunsese „spaima" Turcilor, în aşa măsură, încât chiar şi după ce se preoţise şi renunţase la cariera armelor, solii turceşti spun despre el, că numai „ziua e preot iar noaptea e duşman înarmat".

Între timp, devine vacant postul de protopop al Inăului, iar poporul care ţinea aşa de mult la el, cere să le fie păstor sufletesc. Fu hirotonit de către mitropolitul Ştefan din Târgovişte. Dar tocmai când la Târgovişte el primea harul preoţiei, în Inău se făcea înmormântarea soţiei lui. Fu a doua lui încercare. În urma acestui fapt, mama lui se călugăreşte. In noua sa slujbă Simion se purtă cu atâta vrednicie, încât atunci când scaunul de mitropolit devine vacant, la 1656, Soborul format din clerici şi mireni îl aleg cu unanimitate ca mitropolit, zicând „cu voia lui Dumnezeu îl confirmăm şi noi după a noastră cumpănită înţelegere". Cu scrisori de recomandare dela Rakoszy II, el se duse la Târgovişte, unde mitropolitul Ştefan, unchiul său episcopul Longhin, ceilalţi episcopi, îl hirotonesc arhiereu în 14 Sept. 1656. Acum îşi luă el numele de Sava. Încărcat cu multe daruri, se îndreaptă spre Bălgrad (Alba Iulia) unde avea să păstorească 24 ani. Aici i se face o impresionantă primire. „Slujind cea dintâi liturghie în catedrala mitropolitană din Alba-Iulia, ca un al doilea Pavel apostol, încât mulţi au lăcrimat bucurându-se". Rakoszy II îl întăreşte în scaun, pentru „modestia, integritatea vieţii, învăţătura şi mărturisirea religiunii". I se recunoaşte cea mai întinsă jurisdicţie, pe care n'a avut-o înainte nici un vlădică ardelean. E important şi faptul că în diploma de întărire nu sunt menţionate cele 15 condiţii calvine, impuse lui Simion Ştefan. I se recomandă doar tipărirea în româneşte a cărţilor bisericeşti, ceea ce a constituit un l cru bun şi care a rămas din epoca influenţei reformei. Astfel activitatea mitropolitului Sava a început să se desfăşoare cu mult folos pentru Biserica ardeleană. Curând însă pă-

(Continuare în pag. 3)

Pentru pacea a toată lumea

(Urmare din pag. 1)

îndeamnă pe toţi credincioşii să-şi afirme practic participarea la lupta pentru pace, „muncind cu sârguinţă în cadrul operei de ridicare a Patriei noastre". De fapt: lupta pentru pace pretinde nu cuvinte fără conţinut, ci luptă, deci muncă. Lupta şi munca pentru realizarea şi depăşirea Planului cincinal, în toate sectoarele, pentru întărirea Patriei şi bunăstarea poporului muncitor, este lupta pentru pace şi o contribuţie însemnată la întărirea lagărului păcii. De aceea adevăratul luptător pentru pace se vădeşte în munca pe care o depune pentru ridicarea Patriei noastre.

Cuprinzând într'o privire generală aceste elemente, vedem cât de logic decurg unul din altul: pacea e bunul suprem al omenirii; de aceea sute de milioane de oameni din toate ţările şi de toate convingerile luptă pentru apărarea ei, împotriva aţâţătorilor la războiu; în această luptă sunt angajaţi în mod firesc şi cetăţenii Patriei noastre şi credincioşii Bisericii noastre: ei îşi manifestă părtăşia la lupta pentru pace prin munca lor pentru întărirea Patriei.

Să adâncim aceste adevăruri şi să le propoveduim între credincioşii noştri!

T.

Sfântul Sava Brancovici

[Urmare din pag. 2]

storia lui a fost tulburată de năvala Turcilor, care sfuesc Ardealul și însăși Bălgradul este ars, împreună cu biserica românească de aici. Mitropolitul Sava o repară cu șindrilă, apoi cu țiglă, iar pe turnurile bisericii așează cruci de fier cu globuri de aramă aurită, lucrate în Țara Românească. Sunt ani de neliniște pentru Sava. Turcii impun „staturilor transilvane" chemate la Sighișoara, pe Acațiu Barcsai ca principe, un român calvinit. Mitropolitul Sava știu să câștige bunăvoința noului principe încât obține dreptul de urisdicție și asupra distri tului Făgăraș, iar la dieta dela Bistrița și unele scutiri de dijme pe seama preoților (1659).

Revenind Rakoszy II, Transilvania ajunge să aibă doi principi, care la rândul lor, fiecare își are câte un vlădică. Rakoszy II menține pe Sava, iar Barcsai aduce pe Ghenadie. După domnia scurtă a lui Barcsai, urmează domnia tot efemeră a lui I. Kemeny, care fiind un aderent a lui Rakoszy, recunoaște numai pe Sava mitropolit. Sub M. Apafi preoțimea română strânsă în sobor general la Bălgrad, alege din nou pe Sava ca mitropolit, iar principele îl întărește prin diploma din 23 Aprilie 1662. Principele Apaffi scoate de sub jurisdicția lui Făgărașul și-i impune condițiile generale calvine, deși ele nu sunt sancționate în diploma de confirmare.

Pentru a refface mănăstirea grav avariată și pentru a acoperi și alte lipsuri ale Bisericii, mitropolitul cu aprobarea lui Apaffi, pleacă în Rusia după ajutor. Țarul Alexe Mihailovici îl primește cu dragoste, îi face însemnate daruri și îi dă un hrisov, care îi dădea dreptul ca tot la 7 ani să poată merge în Rusia după milostenie. La plecarea din Moscova, ca o favoare specială vlădicul Sava este însoțit până la Smolensk, de căpitanul streliților, care făcea parte din garda personală a țarului.

Călătoria lui Sava în Rusia a trezit unele suspiciuni la curtea lui Apaffi. Se bănuia că și mitropolitul Sava milita pentru închegarea unui front sub conducerea marei Rusii împotriva „procleților de Agareni". De aceea îndată ce Sava se întoarce în mediul de intrigă al Ardealului se și deslănțuie o ură sălbatică împotriva lui. Astfel se pregătește supunerea totală a Bisericii ortodoxe superintendentului calvin. Acum Apaffi îi impune pe lângă cele 15 condiții încă patru. Dar ori cât de mult noile măsuri stingheriau activitatea mitropolitului, el nu renunță la îndeplinirea îndatoririlor sale. Astfel în 1670 el se duce în Țara Românească la Antonie Vodă din Popești spre a ridica dania de 6000 denari. Cu acest prilej întâlnește pe Patriarhul Ierusalimului Dosoftei și în modul acesta aici ca și înainte în Rusia, își întărește conștiința sa ortodoxă. Situația lui s'a mai îmbunătățit prin intervenția fratelui său Gheorghe, care îi făcea mari servicii lui Apaffi, la Constantinopol. La aceasta s'au adăugat și stăruințele depuse de Grigorie Vodă, care prețuia mult pe Sava fiindcă în vremea când el fusese mazilit iar Doamna Maria se adăpostise la Racoșul de jos-Cohalm, el n'a încetat s'o cerceteze și s'o mângâe cu cuvinte și cu pilde din Scriptură, altfel aceasta „s'ar fi spânzurat fără îndoială" de durere. In urma acestor intervenții păstorul ardelean e lăsat în pace, încât poate să facă vizitațiuni, să țină sobor și chiar să obțină o nouă scutire de dijmă. In acest timp sfințește biserica din Vlădeni-Brașov. In 1675 se ține soborul mare la Bălgrad, unde se iau o serie de hotărîri, din care cele mai multe sunt disciplinare, privind administrarea bisericii, stârpirea superstițiilor, măsuri absolut necesare și progresiste, menite să întărească Biserica. In astfel de împrejurări când la scurte intervaluri liniștea se alterna cu sbuciumul și-a dus Sava greul păstoririi sale, cum observa cu multă dreptate și fratele său Gheorghe, zicând că „niciodată n'a fost un atât de fericit Avel, pe care să nu-l fi pismuit ucigașul de oameni, Cain"

Situația Mitropolitului Sava se agravează din nou când ajunge superintendent Tőfői, un calvin fanatic, care caută prin toate mijloacele să-l scoată din scaun. In acest scop se ține un sinod la Bălgrad 1679, în care se aduc o serie de acuze Mitropolitului Sava, din care unele erau cu totul inventate. Cea mai grea acuză era că n'a administrat corect bunurile bisericești. Nu trebue să uităm că acest simulacru de proces era pornit din intrigă politică și confesională, că așa zisul „sobor mare" era constituit în majoritate din calvini, că în sfârșit „inculpatul" vlădică nici n'a fost prezent spre a se putea apăra. Și astfel Sava fu condamnat să fie scos din scaun și dat pe mâna „craiului" ca să-l pedepsească. Judecata Mitropolitului Sava a avut desigur și un caracter politic. Călătoria lui în Rusia și Țara Românească, precum și presupunerea că el ar fi participat la complotul urzit împotriva lui Apaffi, au contribuit la depunerea lui De acum începe un adevărat calvar pentru Sava. I se confiscă întreaga avere și deși bolnav de podagră, este ridicat și așezat călare pe un cal „și-l duseră cu așa batjocură în pretoriul ighemonului", iar de acolo, într'un car cu boi fu dus și aruncat în temnița Iernutului. Aici el fu supus unui tratament de o nemai pomenită barbarie. „Sguduitoare este mărturia cronicarului Cserei care spune că: „pe bietul nevinovatul vlădic l-au scos dela închisoare și numai în cămașă și ismene, atât l au corbăcit (biciuit), până ce s'au rupt și au căzut cămașa, ismenele și carnea de pe dânsul, pentru care nemai putându-și ținea lipsa cea firească a trupului, au trebuit mișelul să moară". Multe și mari au fost suferințele îndurate de Sava, grea i-a fost cununa de martir, pe care nobilii calvini i-au împletit-o, încât ele au intrat în tradiția poporului. Din notanul lor nu lipsește nici batjocura. „Se zice — povestește S. Clain — că odată l-a chemat craiul Apaffi la prânz în castelul Blajului, vrând a căuta prilej să-l poată prinde în ceva și a-l vinovăți Într'acea vreme, pismașii l i eretici au dat unei muieri, învelit un cățel pe care au învățat o să meargă cu el în brațe la vlădicul, rugându-l ca să boteze acel prunc că este bolnav și alt popă român nu este ca să-l boteze. Vlădicul socotind întru sine ce va să fie acel lucru, de-i aduce lui prunc să-l boteze tocmai când este la prânz cu craiul și îndată cugetă să fie oarece batjocură asupra lui, deci sculându-se dela masă s'a dus la muierea aceea ce ținea în brațe cățelul și desvelindu-l a văzut că este câine. Cu aceasta voia craiul Apaffi să înșele pe mitropolit, ca degrabă pentru primejdia boalei să boteze câine în loc de om și apoi ca pe un călcător de Sf. Taine să-l pedepsească, iar vlădica după ce a văzut că este câine nu om, a cunoscut vicleșugul și întorcându-se la masă a luat de pe tăierul său o bucată de ridiche (că era zi de post) și a dat o câinelui, dar câinele n'a vrut a o mânca, apoi mitropolitul întorcându-se iară la masă și luând o bucătură de carne o a dat cățelului, care întorcându-se îndată... o a mâncat: atunci mitropolitul a zis că el nu-l va boteza de vreme ce nu este de legea lui, că de ar fi de legea lui, bucatele pe care el le mănâncă și acela ar mânca acelea. Atunci craiul și cellalți calvini... mai tare s'au aprins de mânie, văzând că batjocura care o gătise ei asupra mitropolitului, asupra lor a căzut și cum mitropolitul prin acel răspuns arăta ca cum acel câine ar fi fost de lege cu aceia a căror bucate a mâncat".

Este adevărat că unii istorici au căutat să arate că episodul acesta ar fi numai o iscusită adaptare a unei legende grecești la cazul mitropolitului Sava. Legenda „înfățișează un câine îmbrăcat călugărește și prezentat de către sultanul turcesc Patriarhului Maxim din Constantinopol spre hirotonie". In schimb alți istorici consideră această tradiție din bătrâni ca exprimând un fapt autentic. Ori cum față de această povestire putem spune împreună cu Giordano Bruno: Se non e vero, e ben trovato, dacă nu-i adevărat e cel puțin bine scornit, pentru a ilustra moravurile ușurateculuí principe Apaffi, precum și caracterul dârz al vlădicului Sava. Mai trebue să subliniez resemnarea creștinească cu care mitrop. Sava și-a purtat crucea suferințelor, mângâindu-se și apărându-se cu versete din Scriptură. „Se cuvine a asculta de Dumnezeu mai mult decât de oameni" (F. Ap. 5, 21) spunea el calvinilor. Aceștia luând înderădere spusele lui, i-au răspuns: „Pentru aceea te-a ajuns atâta temniță, legături, bătăi și primejdii de moarte" (2 Cor. 2, 23). La acestea, le replică cu 1 Cor. 10, 13: „Nu v'a apucat ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dumnezeu e credincios. El nu va îngădui ca să fiți încercați mai mult decât puteți".

In temniță Sava s'a comportat cu vrednicie apostolică. Intr'adevăr când fratele său mai tânăr Gheorghe îl îndemna să fugă „în altă țară" el refuza să facă acest pas. El îi vorbește cu aceeași duioșie și tărie, cu care Sf. Ap. Pavel grăia și scria „fraților lui" din închisoarea mamertină. „Frate pria iubit și fiul meu sufletesc nu perde puterile, căci puterea lui Dumnezeu se desăvârșește în slăbiciune. In adevăr nu mai am prea mare greutate în suflet, dar mai vârtos mă rog să te văd murind tânăr pentru mine și lângă mine, căci timpul despărțirii mele a sosit, luptă bună am luptat, cursul am plinit, credința dreaptă am păzit. Și acum să se preamărească Hristos în trupul meu, fie prin viața, fie prin moartea mea, căci viața mea este Hristos și moartea îmi este câștig... Vină la cea din urmă sărutare a mea înainte de moartea mea; să mergi cu bine și Domnul Dumnezeu să fie cu tine și îngerul său care a călăuzit pe Tovit fiul lui Tovie bine să te călăuzească... pentru ca să-ți poți păstra viața în ortodoxie, îți reamintesc un singur sfat: niciodată să nu te lapezi de credința dreaptă a strămoșilor noștri". Răsună în această mărturisire ecouri îndepărtate din epistola „solară" (Filipeni) și din cea „testamentară" (2 Timotei) a Ap. Pavel. Ceea ce se știe pozitiv e că la intervenția lui Șerban Vodă, Sava a fost eliberat din închisoare, dar din cauza bătrâneților și a suferințelor îndurate s'a pristăvit înainte de 1 Mai 1683. Prin lupta vieții sale ca și prin suferințele sale Sava a fost un adevărat îndreptător credinței". „Tot norodul și clerul românesc, spune Samuil Micu, ca un lucru adevărat ține, cum dela cei bătrâni au luat, că Sava acesta toate întâmplările acestea le-a pătimit pentru credință...".

Azi, când poporul și-a cucerit libertatea și drepturile, nu se putea ca vrednicul păstor al credincioșilor ortodocși ardeleni să nu fie așezat acolo unde poporul de mult l-a ridicat: în ceata sfinților, care bine s'au nevoit și s'au încununat. Vredniciile lui sunt multe: dragoste față de Hristos și Biserica Sa, față de poporul drept credincios, îndrăsneală de a înfrunta pe stăpânitorii asupritori ai poporului, cultivarea legăturilor cu Țara Românească și Rusia, evlavia și curățenia vieții, mărturisirea credinței întru grele isbeliști ș. a. Lupta lui stă la temelia unității religioase a credincioșilor ardeleni și este isvorul reîntregirii bisericești din Ardeal. De aceea clerul și credincioșii din Ardeal îl cinstim după cuviință zicând: Bucură-te Sf. Sava, adevărat păstor al turmei dreptcredincioase, făcătorule ortodoxiei și slava Bisericii noastre!

Prot. **A. Radu**

Parohia Văleni, prot Tg.-Mureș, prin contribuția benevolă a parohienilor, a cumpărat un rând de vestminte în suma de Lei 1850 de culoare galbenă, calitatea I.

Dumnezeu să răsplătească darul fiecăruia.

O practică bisericească la botezul copiilor iarna

Unul din cele mai bune manuale de practică liturgică sau de tipic bisericesc, existente în Biserica ortodoxă română, este şi rămâne manualul de practică liturgică alcătuit de Iconomul Dimitrie Lungulescu, apărut în Bucureşti în anul 1926, până când se va tipări un manual unitar care e în pregătire.

Astăzi, manualul Preotului Lugulescu, este folosit aproape în toată Biserica noastră, ca normativ pentru oficierea liturgică a slujitorilor celor sfinţiţi. Mitropoliile îl recomandă, ca alături de tipicul Sf. Sinod, să fie folosit la slujbele dela conferinţele lunare protopopeşti, pentru slujirea uniformă în întreaga Biserică.

Păr. Prof. univ. Petru Vintilescu, specialistul autorizat în materie liturgică, numeşte autorul manualului de tipic bisericesc menţionat „unul din cei mai buni bisericaşi ai noştri din ultima vreme" şi citează de mai multe ori, acest manual, în substanţialele sale lucrări de Teologie liturgică.

Găsesc potrivit să fac cunoscut şi celor ce au ştiu, o practică bisericească recomandată de autorul manualului de tipic liturgic amintit, la botezul copiilor. Această practică se poate folosi de preoţi, mai ales în timpul iernii, fie că se practică la botezul copiilor, afundarea, fie turnarea. După afundarea cea întreită a copilului, afundare ce are puternice temeiuri canonice şi justificări tradiţionale, se citeşte psalmul 31: „Fericiţi cărora s'au iertat fărădelegile..." după care preotul dând lumânarea în mâna Naşului, citeşte rugăciunea: „Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeule...". După această rugăciune, conform învăţăturei rânduelii Sf. Botez, urmează a se săvârşi Sf. Taină a Mir-Ungerii. Toate Molitfelnicele şi Aghiasmatarele de Bucureşti şi chiar şi Euhologionul sau Molitfelnicul tipărit la Blaj în 1940, îndrumează aici să se ungă cu mir şi spatele pruncului, ceea ce în alte Molitfelnice lipseşte. Pentru acest act al ungerii cu Sf. Mir, catehumenul trebue desbrăcat complet, mai cu seamă prunc fiind.

Odată ce pruncul a fost afundat şi învelit, se înăbuşeşte şi se încălzeşte bine. Desvelit după câteva minute, la aer — ori cum ar fi de cald, fie în cameră din nevoi impuse imperios, dar mai cu seamă în biserică — pruncul va fi cuprins de o răceală, fără a mai pune timpul cerut pentru ungerea prescrisă. Din această cauză „mulţi prunci dobândesc pneumonie şi unii nu mai pot scăpa", zice autorul tipicului citat (p. 172). „Rânduiala sau aşezarea rugăciunilor, zice acelaş autor, este legată de logica actelor, ea nu e Dogmă. Dogma este afundarea de 3 ori şi Mir-Ungerea. Deci se poate proceda cu o mică abatere dela rânduială fără a se atinge Dogma. Iată practica. După ce s'a citit rugăciunea sfinţirii untului de lemn: „Stăpâne Doamne Dumnezeul Părinţilor noştri...", Preotul dispune a se citi imediat şi Psalmul 31, iar dânsul citeşte înainte de afundare şi rugăciunea: „Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeule...". După aceea unge cu untdelemn sfinţit, pe cel ce se botează. Se prepară aşternuturile noui deoparte. Se afundă, se sprijină de Naş pe pânza nouă, care i s'a pus pe braţe din timp. Se aşează pruncul pe noul aşternut, fără a se înveli. Imediat preotul ia vasul cu Sf. Mir — vas ce l-a aranjat la dispoziţie înainte de afundare — unge repede pruncul, care este înfierbântat sub reacţiunea apei reci şi repede îl înfaşă cu scutecele şi celelalte învelişuri. Astfel procedând, pruncul se încălzeşte şi adoarme chiar. Să se înlăture cămăşuţele şi scufiţele cu legături, cu mânecuţe, etc., manifestarea unei dragoste greşite şi foarte periculoasă, mai cu seamă la astfel de moment. Chiar pânza în care se sprijină pruncul, dacă este şifon sau indian — tot o atenţie greşită — trebue înlăturată. Astfel de pânză lipindu se udă pe corp, produce junghiu chiar. Pânza de casă e cea mai bună. Îmbrăcarea cu cămăşuţe şi podoabe, iar periclitează sănătatea pruncului. Aici trebue lucrat repede şi cu abilitate. Dacă ar fi pruncul născut de o oră chiar, ori bolnav, nu va suferi, ci din contră i se asigură sănătatea".

„De apă rece la botez să nu fie temere. Se ştie: când pruncul cu greu se naşte — leşinat — medicul sau moaşa îl spală repede cu apă rece pe spate şi-l trezeşte din leşin. Numai, trebue a umbla cu abilitate. Apa caldă se întrebuinţează numai când medicul sau moaşa prescrie, dar în cameră bine încălzită", îşi încheie Preotul D. Lungulescu observaţiile sale în legătură cu botezul pruncilor.

Pentru uşurinţă, preotul va trebui să facă în Molitfelnic, următoarele însemnări:

Cu număr 1 trebue însemnată rugăciunea de binecuvântare a untdelemnului: „Stăpâne Doamne Dumnezeul Părinţilor noştri..."; 2. Psalmul 31: „Ferice de acela căruia i s'a iertat fărădelegile..."; 3. Rugăciunea: „Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeule Atoţiitorule, Isvorul bunătăţilor...; 4. Să luăm aminte. Se cântă Aliiuia, făcând cruce cu untdelemn în mijlocul apei (de 3 ori), zice preotul: „Binecuvântat este Dumnezeul ce luminează..." şi se face ungerea copilului cu rostirea formulei sacramentale; 6. Binecuvântarea lumânării ce se dă în mâna naşului şi cântarea troparului: „Dă-mi mie haină luminoasă..."; 7. Ungerea cu Sf. Mir.

După această ultimă acţiune rituală, urmează cealaltă rânduială bisericească a Sf. Taine, începând cu citirea Apostolului, a Evangheliei ş. c. l.

Am găsit potrivit, pentru timpul iernii când este destul de rece în multe biserici care nu au sobe, să fac cunoscut această practică şi rânduială pe care o preconizează pentru timpul amintit, cunoscutul autor al manualului de practică liturgică, Iconomul Dimitrie Lungulescu.

Având în vedere că manualul este tipărit cu binecuvântarea arhierească, pe lângă aceasta, manualul este folosit azi la cursurile de îndrumare preoţească cât şi la conferinţele protopopeşti, la multe eparhii bisericeşti, credem că nu vom greşi dacă numai pentru timpul iernii, vom folosi practica aceasta la botezul copiilor.

Preot **Nic. Popescu-Dobriceni**

La Consistorul arhiepiscopesc din Sibiu cu data de 1 Noemvrie 1952, s'a făcut următoarea mişcare de personal: Pr. I. Veltan, consilier economic, Gh. Secaş, consilier administrativ bisericesc, I. Nicoară, inspector eparhial, I. Langa, cassier, I. Stoica, şef de secţie, I. Bolog, referent, I. Circov, revizor contabil.

Noul Rector al Institutului Teologic Universitar din Sibiu — dat fiindcă Pr. Prof. Nic. Neaga a împlinit 6 ani de Rectorat — este Pr. Prof. S. Vlad. În postul de secretar-prim a fost avansat Pr. M. Popovici.

La Institutul Teologic Universitar din Sibiu ziua de 7 Noemvrie a fost prăznuită în felul următor: În 6 Noemvrie la amiaz a avut loc un meeting, în cadrul căruia P. C. Rector S. Vlad a arătat însemnătatea Marei Revoluţii din Octomvrie, iar P. C. Pr. N. C. Ciudin a expus marile cuceriri ale popoarelor sovietice şi ale clasei muncitoare în alianţă cu ţărănimea muncitoare, în cei 35 ani dela Marea Revoluţie Socialistă, iar studenţii teologi au cântat Imnul Tineretului Democrat. În 7 Noemvrie au participat cu toţii — profesori şi studenţi teologi — la marele meeting din Piaţa 7 Noemvrie şi la defilare. Institutul a fost frumos pavoazat.

COMUNICAT

către toate Oficiile protopopeşti, parohiale şi mănăstireşti din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia şi Sibiu

Comunicăm, în copie, H. C. M. Nr. 1991 din 1 Oct. 1952, privind măsuri pentru colectarea oaselor de animale, spre strictă conformare.

Consiliul de Miniştrii în şedinţa dela 1 Octomvrie 1952,

Văzând referatul Ministerului Industriei Uşoare cu Nr. 1202/2539 din 22 Aprilie 1952

Având în vedere prevederile Hotărîrii Consiliului de Miniştrii Nr. 210 publicate în Buletinul Oficial Nr. 28 din 18 Martie 1950;

În temeiul art. 72 din Constituţia Republicii Populare Române.

Hotărăşte:

ART. 1. — Colectarea şi achiziţionarea oaselor de animale rezultate la abatoare, fabrici de mezeluri, măcelării, serviciile de ecarisaj, cantine, restaurante, internate, spitale, unităţi militare, precum şi din gospodăriile individuale, se fac exclusiv de către Ministerul Industriei Uşoare în condiţiunile prevăzute de prezenta Hotărîre.

ART. 2. — Toate unităţile de mai sus, cu excepţia gospodăriilor individuale, sunt obligate să predea organelor D. C. A. întreaga cantitate de oase rezultate din sacrificarea vitelor sau din consumul cărnii primite.

Predarea se va face contra plată la preţul legal de colectare.

ART. 3. — Fabricile de mezeluri şi conserve de carne, vor preda oase în proporţie de 16% faţă de cantităţile de carne primite.

Întreprinderile care prepară carne în vederea punerii în consumaţie de către restaurante vor preda oase crude în proporţie de cel puţin 20% faţă de cantităţile de carne primite.

Restaurantele de Stat, cantinele, internatele, spitalele, unităţile militare, precum şi toate unităţile care primesc carne pentru consum dela abatoare, hale sau sacrificările de vite procurate direct, vor preda oase în proporţie de 12% cel puţin, din cantitatea de carne întrebuinţată. Cantităţile de oase se vor preda loco depozit, întreprinderile D. C. A., având sarcina de-a amenaja depozite suficiente şi corespunzătoare.

ART. 4. — Abatoarele nu vor livra raţiile de carne unităţiilor enumerate la art. 3, fără dovada de predare de către organele D. C. A. a oaselor rezultate pentru cantităţile de carne primite în decada anterioară (în procentajul stabilit la art. 3).

ART. 5. — Prelucrarea oaselor, chiar a celor rezultate din producţie proprie, în scop de industrializare se poate face numai pe baza repartiţiilor date de către Comitetul de Stat al Aprovizionării.

ART. 6. — Infracţiunile la prevederile prezentei Hotărîri se pedepsesc conform legilor în vigoare.

Preşedintele Consiliului de Miniştri
(ss) **Gh. Gheorghiu-Dej**

Director Gen. al trezoriilor Consiliului
(ss) **B. Belle**

Pentru conformitate:
Consiliul Arhiepiscopesc

Părintele Bogdan din parohia Arpaşul de sus a fost ales secretar al Comitetului de construcţii din comună, ce s'au realizat prin auto-impunere. Planul de lucrări a fost realizat în întregime. În felul acesta Părintele Bogdan a colaborat cu organele locale ale puterii de stat, pentru înaintarea comunei spre binele poporului muncitor şi întărirea Patriei.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL 1[9]51 SIBIU, 1 Martie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 9—10

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

O forţă uriaşă în slujba păcii

Tot mai puternic se ridică valul de luptă pentru pace al popoarelor din toată lumea. Împiedecarea războiului pregătit de imperialiştii americani-englezi şi asigurarea păcii este ţinta imediată a sutelor de milioane de oameni ai muncii din toate ţările, fără deosebire de idei politice şi credinţe religioase. Mişcarea partizanilor păcii mobilizează sute de milioane de oameni cinstiţi din toată lumea, care îşi dau seama că războiul poate fi evitat şi pacea poate fi salvată, dacă popoarele iau cauza păcii în propriile lor mâini şi o vor apăra până la capăt. Popoarele nu vor războiu: ele sunt pentru pace şi opun o rezistenţă tot mai puternică atâţătorilor la războiu. Aceasta s'a văzut în Congresul Partizanilor Păcii din ţările Asiei şi zona Pacificului, ce a avut loc la Pekin în Noemvrie 1952 şi mai ales în măreţul Congres al popoarelor pentru apărarea Păcii ţinut în Decemvrie 1952 la Viena, unde reprezentanţi ai diferitelor popoare, de diferite concepţii politice şi credinţe religioase, au declarat ferm că de acum înainte uneltirile atâţătorilor la războiu vor primi o ripostă şi mai hotărîtă şi că popoarele vor mobiliza toate forţele pentru a duce la biruinţă cauza păcii în lume. Aici s'a căzut de acord şi asupra soluţiilor celor mai potrivite pentru rezolvarea paşnică a tuturor problemelor la ordinea zilei. Odată mai mult s'a arătat că existenţa lumii capitaliste şi lumii socialiste nu duce cu necesitate la războiu, întrucât după cum a declarat de atâtea ori genialul conducător al oamenilor muncii, I. V. Stalin, coexistenţa paşnică a capitalismului şi comunismului şi colaborarea între ele sunt pe deplin posibile, cu condiţia ca în ambele părţi să existe dorinţa de a colabora, voinţa de a-şi împlini întocmai obligaţiile, respectarea principiului egalităţii şi neamestecului în treburile interne ale altor state. Pe linia aceasta merge mişcarea pentru pace a popoarelor.

Ea nu are caracter de partid, ci caracter general democratic; ea nu urmăreşte schimbarea regimului capitalist, ci apărarea şi menţinerea păcii". Mişcarea contimporană pentru pace — zice I. V. Stalin — are drept scop să ridice massele populare la luptă pentru menţinerea păcii, pentru preîntâmpinarea unui nou războiu mondial. Prin urmare această mişcare nu urmăreşte ţelul doborîrii capitalismului şi instaurării socialismului; ea se limitează la ţelurile democratice ale luptei pentru menţinerea păcii". Astfel că în marele vad al luptei pentru pace se revarsă noui şi noui valuri de luptători, uniţi prin aceeaşi voinţă de a preîntâmpina războiul şi a menţine pacea, indiferent de diversitatea ideilor politice, sociale, economice şi religioase. O mişcare aşa de măreaţă, nu numai prin sutele de milioane de luptători, ci şi prin organizarea şi eficienţa ei pe plan mondial, este unică în istoria omenirii.

În fruntea forţelor care apără pacea, se află marea şi puternica Uniune Sovietică, a cărei consecventă politică externă de pace se împleteşte strâns cu grandioasa construcţie paşnică a popoarelor sovietice, care păşesc spre comunism. In problema coreeană, în problema germană, în problema japoneză, la O. N. U. în toate problemele internaţionale, Uniunea Sovietică duce o luptă consecventă pentru pace, susţinând un program concret de întărire reală a păcii şi securităţii internaţionale. „În ceea ce priveşte Uniunea Sovietică — a declarat I. V. Stalin — interesele ei în general nu pot fi despărţite de cauza păcii în întreaga lume" şi aceste interese „nu numai că nu contrazic interesele popoarelor iubitoare de pace, ci dimpotrivă se contopesc cu aceste interese". Aceasta explică lupta Uniunii Sovietice pe plan internaţional pentru pace şi faptul că ea sprijineşte lupta pentru pace a poporului german, japonez şi altor popoare iubitoare de pace şi ameninţate să fie transformate în carne de tun de către imperialiştii americani englezi.

Pe de altă parte, întreaga activitate a statului şi popoarelor sovietice se desfăşoară sub semnul păcii, al muncii paşnice constructive. În rapoartele şi cuvântările dela Congresul al XIX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice s'au arătat marile cuceriri ale statului sovietic în domeniul industrial, agricol, cultural, al bunei stări materiale şi culturale a poporului şi s'au trasat directivele pentru al cincilea plan cincinal, plan de trecere treptată dela socialism la comunism.

Vechea Rusie, săracă şi slabă, înapoiată economiceşte, a devenit o gigantică putere industrială şi în acelaş timp ţara celei mai înaintate agriculturi din lume şi a unei culturi înfloritoare. E destul să amintim că industria mare din U.R.S.S. produce în 9 zile cât producea vechea Rusie în un an întreg, că centralele electrice ale U. S. produc acum într'o singură lună cât produceau centralele electrice ale vechii Rusii în 5 ani, că extracţia de cărbune, care în 1913 reprezenta a 10-a parte din aceea a Angliei, a depăşit extracţia Angliei încă din 1951 cu 25%, că recolta globală de cereale a atins în anul 1952 uriaşa cifră de circa 130 milioane tone — pentruca să ne dăm seama de nestăvilitul avânt cu care s'a desvoltat Uniunea Sovietică. Dacă adăugăm că în timp ce producţia industrială a ţărilor capitaliste se menţine la nivelul celei din 1929 — cu excepţia S.U.A., care datorită cursei înarmărilor, în 1951 a depăşit de două ori nivelul anului 1929 — industria U.R.S.S. a depăşit în 1951 de 13 ori nivelul din 1929 şi de două ori mai bine nivelul anului 1940, pentruca în 1955 — după directivele celui de al 5-lea plan cincinal — să fie de 3 ori mai mare ca în 1940 (producţia va creşte cu 70% faţă de 1951), înţelegem că Uniunea Sovietică reprezintă o uriaşă forţă economică pusă în slujba păcii.

Înfăptuirea grandioaselor staţiuni hidroelectrice şi sisteme de irigaţie de pe Volga, Don, Nipru, Amu-Daria — dintre care canalul Volga—Don „V. I. Lenin" a şi intrat în funcţiune — plantarea de păduri de protecţie pe milioane de hectare, aplicarea pe scară largă a ştiinţe şi tehnicei în agricultură, desvoltarea multilaterală a tuturor ramurilor industriale, sunt dovada evidentă a voinţei de pace a popoarelor sovietice Desvoltarea aceasta economică şi culturală a Uniunii Sovietice duce la ridicarea continuă a nivelului material şi cultural al oamenilor muncii. *Veniturile reale ale muncitorilor şi funcţionarilor în 1951 au fost cu aproximativ 57% mai mari decât în 1940*, iar cele ale colhoznicilor cu aproximativ 60% mai mari. Aceasta arată că producţia în Uniunea Sovietică serveşte în întregime omului, ridicării neîntrerupte a nivelului lui de trai şi de cultură. Intreaga producţie e subordonată acestui scop: asigurarea satisfacerii maximale a nevoilor materiale şi culturale mereu crescânde ale întregei societăţi după cum a arătat I. V. Stalin în geniala lui lucrare „Problemele economice ale socialismului în U.R.S.S.". Un stat, în care stăpâneşte legea aceasta fundamentală, este un stat al păcii, un stat al construcţiei paşnice. El este o forţă uriaşă pusă în slujba păcii.

Alături de U.R.S.S. păşesc ţările de democraţie populară, care cuprind 600 milioane de oameni, care obţin succese importante în opera de construcţie paşnică şi de ridicare a nivelului lor material şi cul-

(Continuare în pag. 2)

O forţă uriaşă...

(Urmare din pag. 1)

tural al popoarelor. E destul să privim realizările din ţara noastră, ca să înţelegem avântul şi progresul acestor ţări. Dintr'o ţară cu o industrie slabă şi o agricultură înapoiată, am devenit o ţară cu o industrie multilaterală şi o agricultură avansată. În 1952 peste 52% din venitul naţional provine din industrie şi numai 33% din agricultură, datorită industrializării crescânde a ţării noastre. Înainte de 1944 nu exista industrie de construcţii de maşini-unelte, de utilaj petrolifer şi minier, industrie electrotehnică, de tractoare şi maşini agricole, de maşini textile, industrie cinematografică şi altele. Astăzi toate acestea există şi se desvoltă continuu.

Între 1948 şi 1952 am produs 19,000 de tractoare (a 15 C. P.), producţia de oţel e de 2,5 ori mai mare ca în 1938, de ciment de 3 ori mai mare, de energie electrică de 2,5 ori mai mare, de ţesături de lână şi bumbac de 2 ori mai mare etc. Puterea electrică instalată în 1950 1952 depăşeşte puterea instalată între 1928—1938, adică în timp de 10 ani. S'au pus în funcţiune zeci de întreprinderi noui, cele vechi au fost reparate şi completate. Canalul Dunărea—Marea Neagră, hidrocentrala „V. I. Lenin", Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej" şi Uzina Cocsochimică Hunedoara, un complex petrolifer şi chimic, termo şi hidrocentrale şi alte construcţii sunt pe cale de realizare. Şi agricultura a făcut progrese însemnate. Sectorul socialist reprezintă 21.2% din totalul suprafeţei arabile. În cursul anului 1952 pe lângă cele 1795 gospodării agricole colective existente, s'au înfiinţat şi peste 1800 întovărăşiri agricole. Analfabetismul este pe cale de dispariţie: în 1930 erau peste 4,5 milioane analfabeţi, ca în 1952 numărul lor să fie sub un milion. La sfârşitul planului cincinal el va fi complet lichidat. Numărul elevilor a crescut de 3 ori, iar al studenţilor este mai mult decât dublu faţă de 1938, majoritatea lor provenind din rândurile clasei muncitoare, ţărănimii muncitoare, funcţionărimii şi intelectualităţii progresiste. Cultura noastră a luat un mare avânt. Activitatea ştiinţifică deasemenea. Nivelul material şi cultural al poporului a crescut.

Toate aceste succese, prin care planul pe 1952 a fost înfăptuit înainte de termen, permit ca planul de stat pe 1953 să prevadă atingerea nivelului care în planul cincinal era prevăzut pe ansamblul industriei pentru anul 1954. S'au creeat astfel condiţiile îndeplinirii planului cincinal în 4 ani. Toate acestea au fost posibile numai datorită ajutorului frăţesc şi multilateral al U.R.S.S. şi sprijinului ţărilor de democraţie populară. Acelaş avânt se constată şi în celelalte ţări de democraţie populară.

Întărirea acestor ţări şi desvoltarea lor economică şi culturală este întărirea lagărului păcii, căci ele sunt forţe de luptă pentru pace în întreaga lume. Politica lor externă e o politică de apărare a păcii şi de prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace. Activitatea lor este lucrare paşnică de construcţie şi de ridicare a nivelului de trai şi de cultură a oamenilor muncii.

Dacă adăugăm la ţările de democraţie populară, lupta pentru independenţă naţională din ţările coloniale şi dependente, lupta pentru pâine, pace şi o viaţă mai bună a oamenilor muncii din ţările capita-

(Continuare în pag. 4)

Pregătirea însămânţărilor de primăvară

Desvoltarea industriei socialiste, creşterea nevoilor materiale ale populaţiei muncitoare, cer mărirea producţiei şi productivităţii muncii şi în agricultură. De aici deosebita însemnătate a campaniei însămânţărilor de primăvară, care trebue temeinic pregătită ca să dea roade cât mai bune. De aceea Guvernul R. P. Române a şi dat dispoziţii precise pentru pregătirea minuţioasă şi din timp a campaniei însămânţărilor. Acum este perioada potrivită pentru ca aceste pregătiri să se intensifice, ca astfel începutul campaniei însămânţărilor de primăvară să ne găsească deplin pregătiţi. Timpul nu ne aşteaptă. Să fim pregătiţi ca în primele zile de primăvară să începem însămânţările. Ministerul Agriculturii a alcătuit harta cu zonele de însămânţări, arătând datele cele mai potrivite pentru însămânţatul fiecărei culturi. Uriaşa experienţă a agriculturii sovietice ne învaţă că numai însămânţând la timpul potrivit vom obţine recolte bogate şi că orice întârziere la însămânţări poate aduce pagube la recoltă.

Vedem deci ce mare însemnătate are pregătirea din timp a campaniei însămânţărilor de primăvară In ce constă această pregătire? In primul rând în întocmirea şi înmânarea planurilor de cultură. Fiecare gospodărie trebue să aibă planul de cultură, să ştie ce va semăna şi în ce cantitate, ca pe baza lui să şi pregătească uneltele, seminţele, ogorul şi să-şi planifice munca.

In al doilea rând în repararea maşinilor şi uneltelor agricole. Muncitorii şi tehnicienii dela S M. T. repară tractoarele şi maşinile agricole, ca să pună la dispoziţia ţărănimii muncitoare maşini şi tractoare în stare bună de funcţionare pentru a scoate din pământ recolte mai bogate. Dar şi uneltele agricole ale gospodăriilor individuale trebuesc revizuite şi puse la punct. Ţăranii muncitori au datoria să-şi repare plugurile, grapele şi alte unelte agricole, ca să fie gata să înceapă campania însămânţărilor.

In al treilea rând trebue să se facă selecţionarea seminţelor. Pentru aceasta s'au înfiinţat centre de selecţionare, înzestrate cu trioare, vânturători etc., centre de tratare a seminţelor. Intreaga cantitate de sămânţă necesară însămânţării trebue selecţionată şi tratată. Nu se admite în privinţa aceasta nici o excepţie, căci garanţia recoltelor bogate este calitatea sămânţei ce o aruncăm sub brazdă.

In al patrulea rând trebue să se care la câmp o mare cantitate de gunoi de grajd bine putrezit pentru îngrăşarea la timp a ogoarelor. Pământul neîngrăşat are o recoltă slabă, pe câmp ogoarele îngrăşate la timp sunt bine pregătite ca din sânul lor să răsară holdele bogate, ce le aşteptăm. Toate aceste lucrări pregătitoare trebuesc terminate în luna Februarie, ca în primele zile de primăvară să putem începe însămânţările.

In acest sens preoţimea noastră este îndrumată să sprijinească activitatea organelor locale ale puterii de stat şi să ducă muncă de lămurire în sânul credincioşilor dela ţară, fie în predici adecvate, ca: ieşit-a semănătorul ş. a., fie prin muncă de lămurire dela om la om. Campania muncilor agricole de primăvară, fiind pregătită bine şi din timp, va duce la asigurarea aprovizionării industriei noastre socialiste cu materii prime şi a poporului nostru muncitor cu cele necesare traiului, va contribui la ridicarea nivelului de trai a muncitorilor şi ţăranilor muncitori şi va întări Patria noastră, factor activ în marele lagăr al păcii.

De aceea chemarea de acum este: să terminăm degrabă pregătirile de însămânţări! Să începem la timp campania însămânţărilor pentru o recoltă bogată, pentru bunastarea poporului muncitor, pentru întărirea Patriei şi pentru pace!

Aniversarea a patru ani dela Reîntregirea bisericească

În 21 Octomvrie 1952 s'au împlinit patru ani dela epocalul act al reintregirii bisericeşti din Ardeal. Aniversarea aceasta a fost sărbătorită la Sibiu printr'un Te-Deum de mulţumire, slujit în Catedrala mitropolitană de un sobor de preoţi în frunte cu P. C. Prot. Vicar T. Belaşcu — de faţă fiind I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. Valerian al Oradiei, consilieri, profesori, studenţi teologi, preoţi şi credincioşi.

La sfârşit, P. C. Prof. N. Mladin a ţinu următorul Cuvânt Comemorativ:

„...Ca toţi să fie una..."

„Ca toţi să fie una" — a şoptit Iisus în rugăciune cuprinzând peste veacuri în privirea şi dorinţa Lui şi turma dreptcredincioasă din Ardeal: „Ca toţi să fie una" s'au rugat şi au luptat atâţi vlădici şi preoţi, mărturisitori şi credincioşi, vreme de două veacuri şi jumătate. „Ca toţi să fie una" — a fost glasul cerului şi a pământului, vrerea lui Hristos şi a credincioşilor. Şi ori câte piedici i-au prăvălit în cale stăpânitorii impilatori de popoare, ea tot a biruit. Căci vremea voită de Dumnezeu a venit, în care scaunele celor puternici s'au prăvălit — şi poporul, stăpân pe propria lui soartă, în deplină libertate a împlinit vrerea cerului şi a pământului, vrerea de unitate spirituală a veacurilor. Şi astfel cuvântul trup s'a făcut, vrerea a devenit realitate — când cu patru ani în urmă reprezentanţii credincioşilor şi clerului greco-catolic s'au legat şi juruit ca de-atunci înainte să fie una cu fraţii lor ortodocşi în Biserica strămoşilor noştri. Cu adevărat s'a putut spune atunci: aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într'ânsa.

*

Venit-a vremea ca după 4 ani de reîntregire bisericească, să ne întrebăm: care sunt roadele acestui act epocal din viaţa Bisericii noastre? Dat-a el rodul aşteptat sau nu? Căci scris este: Nu după frunze, nu după vorbe, ci după roadele lor, după faptele lor, îi vei cunoaşte pe dânşii. Căci drept este: adevărata comemorare nu se face prin cuvinte strălucitoare, ci prin fapte, chiar dacă ele ar fi mai modeste decât cuvintele.

Şi în faţă ne apare imaginea grădinarului duhovnicesc, a lui Iisus Hristos, care a luat ramura frântă din trupul ortodoxiei cu 250 ani în urmă şi a altoit-o din nou pe trunchiul acesta milenar şi care acum caută în frunzişul lui roadele anilor de reîntregire bisericească. El însuş este cel ce ne cere socoteală, cel ce aşteaptă să culeagă roada bogată a acestei reîntregiri. Şi noi ce-i oferim? Recunoaştem cinstit: că nici o vrednicie nu avem, căci harul lui Dumnezeu a lucrat îmbelşugat prin nevrednice vase de lut. Aşa că arătând roada acestor ani, nu o facem ca să ne lăudăm întru ostenelile noastre, ci ca să se preamărească întru toate Hristos.

Şi iată care sunt roadele acestea: In primul rând şi roada cea mai de preţ este că s'a risipit zavistia dintre fraţi şi s'a statornicit dragostea cea ziditoare de pace şi progres. Căci mai mare decât toate este dragostea, zice Apostolul neamurilor. Ea cimentează unitatea noastră bisericească, ea ne uneşte şi mai strâns sufleteşte, ea ne înalţă peste toate patimile mărunte, ea ne înmănunchează într'un gând, într'o simţire, într'o vrere, într'o singură ţintă: propăşirea Bisericii şi înflorirea Patriei. Ea este atotbiruitoare şi atotziditoare.

În al doilea rând preoţi şi credincioşi ne-am desbrăcat de prejudecăţi vechi, ca să ne vedem unii pe alţii aşa cum suntem, fără falsificări şi fără rezerve, să ne vedem fraţi, să ne simţim fraţi şi să lucrăm ca fraţii. Ce contează dife-

(Continuare în pag. 4)

Deschiderea

Cursurilor la Institutul Teologic din Sibiu

Cursurile au început la 15 Octomvrie, dar festivitatea de deschidere a avut loc la 21 Octomvrie 1952, când s'au prăznuit şi patru ani dela reîntregirea bisericească.

Festivitatea a avut loc în Aula Institutului de faţă fiind: I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. Lor Nicolae al Clujului, Valerian al Oradiei, P. C. Consilier N. Bănescu, reprezentantul Mitropoliei Banatului, P C. Rector S. Vlad consilieri, profesori şi studenţi etc.

După ce studenţii cântă „Impărate ceresc" la cuvântul P. C. Rector S. Vlad, P. C. Sa arată că acest început de an marchează şi o etapă nouă în istoria Institutului nostru, care este destinat acum să formeze sufleteşte pe slujitorii altarelor noastre de dincoace de Carpaţi. Avem deci studenţi din toate părţile Ardealului şi Banatului, din Bihor, Crişana şi Maramureş. Cu toate acestea toţi se vor închega într'o unitate sufletească, fiind călăuziţi spre aceleaşi idealuri.

Vorbeşte apoi despre datoriile profesorilor şi datoriile studenţilor. Căci toată truda profesorilor n'aduce roadele aşteptate, dacă studenţii teologi nu şi vor da silinţa la studiu şi la purtare. Trebue să fie toţi pătrunşi de răspunderea ce o au faţă de tradiţia şi renumele acestui Institut Teologic, unde au muncit o serie de dascăli iluştrii, între care aminteşte pe I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, I P. S Mitropolit Vasile al Banatului, P. S. Nicolae Colan şi de unde au ieşit atâţia slujitori vrednici ai altarelor noastre. In acelaş sens obligă pe profesori şi studenţi ertfele materiale ce le fac Biserica şi Statul spre a ne oferi condiţii prielnice de muncă. Ne obligă deasemenea exemplul celorlalte instituţii de învăţământ şi exemplul poporului muncitor, care munceşte cu elan pentru întărirea Patriei. Ne obligă în sfârşit misiunea preoţiei, pentru care trebue să fiţi temeinic pregătiţi.

Institutul le pune la îndemână tuturor mijloace suficiente pentru această pregătire: alături de prelegerile profesorilor, biblioteca, sala de lectură, capela ş. a. Astfel studenţii teologi se pot forma şi intelectual şi moral, ca să devină mâine preoţi vrednici ai Bisericii noastre.

Incheie aducând mulţumiri: I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, I. P. S. Mitropolit Vasile al Timişorii, P. S. Lor Nicolae al Clujului şi Valerian al Oradiei, Domnului Ministru al Cultelor, pentru sprijinul material larg ce l-a acordat acestui Institut plătind din bugetul Ministerului personalul didactic, administrativ şi de serviciu, acordând burse pentru studenţi şi dând şi subvenţii de altă natură. Mulţumeşte deasemenea fostului Rector N. Neaga care vreme de 6 ani a condus Institutul cu tact şi înţelepciune. Salută pe colegii noui veniţi dela Cluj: P. C. Prof. I. Todoran şi Procopovici şi asigură pe Inalţii Ierarhi că îndrumările lor vor fi realizate şi pe Ministerul Cultelor că profesorii şi studenţii Institutului vor munci pentru binele Patriei noastre scumpe.

P. S. Valerian al Oradiei arată că Institutul Teologic din Sibiu îşi începe cursurile în condiţiuni noui, căci după unificarea bisericească acum a venit şi unificarea învăţământului teologic din Ardeal. P. S. Sa, după ce descrie preoţia ca pe o misiune sfântă, trece la problema reîntregirii bisericeşti, relevând faptul că ea n'a fost posibilă decât când poporul a ajuns să se conducă singur şi să-şi făurească singur soarta sa Evidenţiază deasemenea lupta dusă de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae în acest scop. Consolidarea acestui act epocal nu se poate face decât prin dragoste şi prin cultivarea a ceea ce ne uneşte.

Trece apoi la datoriile faţă de Patrie: „Nu uitaţi să fiţi cu poporul şi împotriva celor ce asupresc poporul" — zice P. S. Sa. Dragostea de Patrie este tot aşa de sfântă ca şi dragostea de Biserică. De aceea un bun preot trebuie să fie şi un bun cetăţean, care colaborează la realizarea reformelor sociale, În special o datorie de onoare pentru fiecare este lupta pentru pace. Să fim alături de partizanii păcii şi să împlinim datoriile faţă de Patrie în aceeaş măsură ca datoriile faţă de Biserică.

In acest sens doreşte muncii dela Institutul Teologic un deplin succes.

P. S. Nicolae al Clujului îşi exprimă bucuria că e de faţă la două sărbătoriri: aniversarea reîntregirii bisericeşti şi festivitatea deschiderii anului şcolar. Dă apoi studenţilor teologi îndemnul de a munci cu râvnă şi le urează să poată munci în pace, ca astfel să se poată bucura de roada muncii lor, pace pentru care luptăm şi noi alături de toţi luptătorii pentru pace.

Arată apoi grija părintească a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae pentru acest Institut.

I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae spune că e legat sufleteşte de acest Institut Teologic pentrucă 15 ani a fostdascăl al lui şi de 32 ani este conducătorul şi ocrotitorul lui. In total 47 ani. In decursul acestor ani Institutul a tot progresat şi cultura preoţimii noastre s'a schimbat în bine. Pentru acest progres mulţumeşte tuturor ostenitorilor dela acest Institut. Tradiţia acestui Institut obligă pe ucenicii cei noui să-şi îmbogăţească sufletul cu învăţăminte şi virtuţi creştineşti. Să cugete la marea răspundere ce-i aşteaptă, la faptul că credincioşii îşi pun nădejdea în ei, că vor fi preoţi vrednici ai parohiilor noastre. Să-şi închine toată fiinţa lui Hristos şi credincioşilor. Să fie alături de popor în lupta lui pentru o viaţă mai bună, pentrucă Biserica noastră a fost întotdeauna alături de popor şi este şi astăzi.

Mulţumeşte: I. P. S. Patriarh Justinian pentru concursul ce ni l-a dat totdeauna; On. Guvern şi Ministerului Cultelor pentru ajutorul ce ni l-a dat, asigurându-l de întreg devotamentul clerului şi credincioşilor noştri; P. S. Lor Nicolae al Clujului şi Valerian al Oradiei, pentru că ne-a onorat cu prezenţa Lor; corpului profesoral pentru munca depusă şi implorând binecuvântarea cerului peste noul an şcolar, declară deschise cursurile Institutului Teologic pe anul 1952—1953.

Corul studenţilor cântă: Pre cel nevăzut...

Astfel s'a început un nou an de muncă la Institutul Teologic din Sibiu, unde se formează viitorii slujitori ai Bisericii şi cetăţeni devotaţi ai Patriei, R. P. Română.

M.

Preoţi Seceleni şi Brăneni acum 176 de ani

In Arhiva istorică a oraşului Stalin se află depozitat, în diverse colecţii, fonduri de acte, cronici, manuscrise, documente, registre, protocoale ş. a., un enorm material — pentru a se scoate la iveală evenimente, date, preciziuni, lumini noui asupra istoriei, nu numai a oraşului Stalin, dar şi asupra nenumăratelor localităţi din împrejurimi.

Ocazional am dat peste un document, (Nr. 515 din 29 Martie 1776, deci de acum 177 de ani, care conţine şi o listă a preoţilor săceleni şi brăneni din acea vreme cu arătarea unde şi de cine au fost sfinţiţi şi dela care episcop au primit singhelia.

Un ordin al guvernului ardelean cerea un recensământ al preoţilor neuniţi: să se anchetеze sfinţirea „legală sau ilegală a tuturor preoţilor neuniţi de pe acel teritoriu, care au fost sfinţiţi de episcopii Novacovits şi Kirilowicz şi acei care au fost sfinţiţi de episcopii (schismatici) în Bucureşti, Oradea sau Moldova", şi pe care îi numeşte vagabonzi (profugi) ...„în universorum Popparum non-unitorum hujatis legalem vel illegalem, papizationem inquisimus, singuli vero penes exhibitus suas de auspicato Popatu Testimoniales demonstrarun, Sese per Episcopos Novacovits vel Czirilovitz ad Popatun ordinantos, vel etiam si quem Bucurestini aut N. Waradini aut în Moldavia ante ordinari contingisset, ab horum confirmatos fuisse...".

Pentru a satisface acelui ordin, Magistratul alcătueşte o consemnare a preoţilor din Săcele şi din satele brănene, dar în raportul făcut guvernului înfrumseţează situaţia afirmând „că toţi preoţii valahi aflaţi în satele din districtul săsesc sunt sfinţiţi ca preoţi sau de episcopul Dionisie Novacovici sau de Sofronie Chirilovici. Unii au singhelie dela amândoi..." deşi din însemnările recensământului reiese că din 39 de preoţi recensaţi, un număr de 25 au fost sfinţiţi în Bucureşti, Buzău, Roman, Iaşi sau Giurgiu şi abia 12 au fost sfinţiţi în Ardeal (la Braşov, Sibiu, Răşinari, Veştem, Făgăraş sau Arad) de către cei doi episcopi neuniţi, iar doi au fost hirotoniţi la Carlovit. Acest fapt este caracteristic pentru legăturile ce existau între Bisericile noastre din Ardeal şi între ierarhii din Ţările Româneşti de dincolo de munţi.

Iată consemnarea preoţilor din susamintitul document:

Bacifalu: Popa Gheorghe, sfinţit la 1758 în Bucureşti de Mitropolitul Filaret. Şi confirmat la 1761 în Schei, în casa d-lui Gavrilă (im Gavrillischen Haus) de către episcopul D. Novacovici.

Turcheş: Popa Constantin Brenciu a fost sfinţit la 1758 în episcopia Buzăului de episcopul Rafail şi confirmat în acelaş an şi loc ca şi cel de sus.

Cernatu: Nu e popă.

Satulung: Popa Martin Kojnak (!) este sfinţit 1746 în episcopia Buzăului de către episcopul Methodie. Şi confirmat ca şi cei de sus.

Doi popi în Satulung au murit.

Tărlungeni: Popa Bucur a fost sfinţit în 1752 în Bucureşti de episcopul Filaret. Confirmat tot aşa.

Purcăreni: Popa Bucur a fost sfinţit 1755 în Bucureşti de Mitropolitul Filaret. Confirmarea tot aşa.

Vlădeni: I Popa Onea. Sfinţit 21 Martie 1747 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit şi are singhelie dela Dionisie Novacovici în Braşov din 1861 Noemvrie „Are Norie".

(are parohie enorie).

2. Popa Bucur, sfinţit (poppitorden) în 14 Martie 1735 în Giurgiu de Mitropolitul Serafin, are confirmarea 1762 dela Dionisie Novacovici singhelie.

Are enorie.

3. Popa Ioan, sfinţit 1761, 30 Nov. în Bucureşti de Mitropolitul Grigorie, are singhelie din 1762 dela D. Novacovici. Are enorie (din 26 Oct. 1761)

4. Popa Toma Podaru, sfinţit 26 Ianuarie 1761 în Arad cu singhelia dela „Gyivanovita" Iovanovici), are şi dela Dionisie Novacovici. Are enorie.

5. Popa Stanciu, sfinţit 1740 în Iaşi în Moldova de Ghedeon „episcop Romanstieli", n'are atestat dela D. Novacovici. N'are enorie.

Zărneşti: 1. Popa Ioan Duşa, sfinţit 1745 în 29 la Bucureşti de Mitropolitul Neofit, are singhelie din 1761 Octomvrie 28 dela D. Novacovici. Are enorie.

2. Popa Radu (Raduli), sfinţit 28 Ian. 1748 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit, are singhelie din 15 Mai 1761 dela D. Novacovici.

3. Popa Stan Crăciun, sfinţit 5 Iunie 1750 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit, are singhelie

(Continuare în pag. 4)

Preoţi Săceleni şi Brăneni...

[Urmare din pag. 3]

din 28 Oct. 1761 dela D. Novacovici. Are enorie.

4. Popa Vlad Dan, sfinţit la 24 Iunie 1750 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit, are acelaş atestat. Are enorie.

5. Popa Nica, sfinţit la 14 Mai 1763 în Răşinari de Dionisie Novacovici. Are enorie.

6. Popa Ion Mihai, sfinţit la 16 Iunie 1761 în Răşinari de Dionise Novacovici. Are enorie.

7. Popa I. Dan, sfinţit 7 Aprilie 1773 în Braşov de Sofronie Chirilovici. Are enorie.

8. Popa I Dusescul, sfinţit 7 Aprilie 1773 în Braşov de Sofronie Chirilovici. N'are enorie nici singhelie.

9. Popa I. Circa, sfinţit 27 Aprile 1753 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit. N'are enorie nici singhelie.

10. Popa Nicula, sfinţit 8 Mai 1751 în Moldova la Roman de episcopul Ghedeon şi cu singhelia din 29 Octomvrie 1761 din Braşov dela D. Novacovici.

Tohanul-nou II: Popa Ion Roşu, sfinţit la 3 Octomvrie 1742 în Bucureşti de Mitropolitul Neofit. N'are altă singhelie nici enorie.

1. Popa Mihai, sfinţit 23 Iulie 1739 în Moldova la Roman de episcopul Ghedeon şi cu singhelie 29 Oct. 1761 din Braşov dela Dionisie Novacovici. Are enorie în Tohanul-nou.

2. Popa Oprea, sfinţit 12 Aprilie 1751 în Carlovita. Are acelaş atestat şi aceeaşi enorie.

3. Popa Radu, sfinţit 13 Oct. 1741 în Giurgiu de episcopul Clement, acelaş atestat şi enorie. Singhelia a avut-o în Vulcan.

4. Popa Stoica, sfinţit 14 Octomvrie 1741 în Giurgiu de episcopul Clement, acelaş atestat. Enorie în Ghimbav.

Aparţinând bisericii din Sohodol:

Popa Bucur, are două singhelii, una dela Dionisie Novacovici din 21 Martie 1762 din Veştem, una dela Sofronie Chirilovici din 5 Aprilie 1773 din Braşov.

Biserica din Poarta:

Popa Dumitru are o singhelie dela episc. Pavel din Carlovit din 1754, alta din 1761 Decemvrie 29 din Braşov dela D. Novacovici.

Popa Voicu Balcă, are o singhelie din 20 Nov. 1762 din Făgăraş dela episc. D. Novacovici, alta dela episc. Sofronie Chirilovici din 5 Aprilie 1773 din Braşov.

La biserica din Simion (pădurea Simion):

Popa Vartolomei, are o singhelie dela episcopul Sofronie Chirilovici din 25 Mai 1772 din Sibiu.

Popa Manoilă, asemenea.

Biserica din Moeci (numită la Mănăstire):

Popa Stanciul, n'are încă singhelie şi din pricina ciumei care trecuse peste Bran, se sfinţise pr n episcopul din Bucureşti acolo.

Popa Ioan Voinescu, n'are singhelie, înainte cu doi ani din cauza contumaţiei şi a spaselor ce-l aşteptau, s'a sfinţit asemenea în Muntenia la Bucureşti.

Biserica din Cheia, în Moeciul de jos:

Popa Coman Sase, n'are singhelie, rămânând biserica de aici în timpul ciumei fără popă la sfatul poporenilor s'a dus la Bucureşti şi a fost sfinţit de episcopul de acolo.

Biserica din Moeciul de sus:

Popa Vlad Ciurea, are singhelie dela episcopul D. Novacovici din 9 Martie 1766 din Veştem, dar a fost sfinţit mai înainte la Bucureşti.

Popa Ion Tişca, n'are singhelie, dar a fost sfinţit cu 15 ani înainte în Bucureşti din cauză că atunci nu era aici episcop.

La cealaltă biserică din Moeciul de sus, numită Fundata:

Popa Constantin, are singhelie din 19 Iulie 1762 dela episcopul D. Novacovici din Veştem.

Biserica din Simon:

Popa Vlad Tepersul, are singhelie din 29 Iulie 1762 dela episcopul D. Novacovici din Veştem.

Popa Pravă, n'are până azi singhelie, s'a sfinţit în Bucureşti înainte cu 22 ani de episcopul de acolo.

In schitul dela Peştera (Eremiteire Kirche):

Popa Stan Tepei, n'are singhelie, are o permisie dela episcopul Sofronie Chirilovici să slujească până la alte dispoziţiuni. A fost sfinţit cu 20 ani înainte în Bucureşti.

Data: Bran 15 Septemvrie 1776. Semnat. Mt. Draudt, Castelan.

Până aici consemnarea. Poate va servi cuiva pentru stabilirea şirului de preoţi din parohiile respective.

Preot **I. Ludu**

Aniversarea a patru ani...

(Urmare din pag. 2-a)

renţele de limbaj, ce contează unele diferenţe cultice, ce contează şi unele concepte teologice rigide, în faţa marelui, profundului, cutremurătorului adevăr: că suntem fraţi, fraţi de credinţă, fraţi de limbă, fraţi de muncă. Şi ca fraţi, în aceşti patru ani, am înlăturat din ce în ce mai mult ceea ce ne desparte, ca să întărim ce ne uneşte şi am lucrat şi lucrăm cot la cot, suflet la suflet, în cadrul aceleiaşi Biserici, pentru mântuirea noastră şi pentru slava lui Hristos.

În al treilea rând, preoţi şi credincioşi ne-am încadrat în munca şi lupta poporului român pentru o viaţă mai bună, pentru pace. Toţi fiii Bisericii noastre sunt legaţi de Patria aceasta a oamenilor muncii dela oraşe şi sate şi păşesc împreună cu poporul muncitor, spre viitorul luminos şi fericit, pe care-l făureşte prin muncă şi luptă.

*

Acestea sunt roadele pe care le aducem lui Iisus Hristos după patru ani de reîntregire. Nu negăm: vor fi în pomul reîntregit al Bisericii noastre şi frunze veştede şi fructe viermănoase. Dar pe acestea le spulberă vântul mai de vreme sau mai târziu. Singură rămâne în veac: roada cea bogată a iubirii. De aceea la acest popas sărbătoresc preamărim pe Hristos, pentrucă harul Lui s'a revărsat din belşug peste noi, şi cinstim pe toţi aceia, ierarhi, preoţi şi credincioşi, care prin lucrarea lor, s'au învrednicit să spună că într'ânşii harul lui Dumnezeu n'a fost în zadar. De aceea acum mulţumim stăpânirii democrat-populare, că a chezăşuit Bisericii noastre deplina libertate de manifestare şi desvoltare pentru consolidarea reîntregirii bisericeşti din Ardeal. Şi ne legăm şi ne juruim, să rămânem neclintiţi în legea părinţilor noştri şi în vrerea de luptă şi muncă pentru pace, pentru viaţă, pentru progres. Ca toţi într'un gând şi într'o inimă să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sf. Duh — acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

*

Festivitatea din Catedrală a fost continuată în Aula Institutului Teologic unde aniversarea s'a împletit cu deschiderea festivă a Cursurilor din anul şcolar 1952—1953.

În cuprinsul Mitropoliei s'a slujit un Te-Deum în toate bisericile Duminecă în 26 Octomvrie 1952, cu care ocazie preoţii au ţinut un cuvânt comemorativ în legătură cu reîntregirea bisericească.

N.

În seara zilei de 7 Noemvrie 1952

studenţii teologi au dat un festival artistic în cadrul luptei pentru pace, al cărui venit a fost destinat pentru ajutorarea poporului coreean.

Indrumător omiletic

Duminecа a 2-a din Păresimi: Mc. 2,1—12

Se poate vorbi: despre Spovedanie, v. 10.

1. Mântuitorul a venit în lume, ca prin El să avem iertarea păcatelor. El „are putere să ierte păcatele".

2. E şi firesc: dacă greşeşti faţă de un om numai omul acela poate să te ierte, nu altul dacă greşeşti faţă de Dumnezeu, numai Dumnezeu poate să te ierte, nu altul (v. 7). Hristos, fiind Dumnezeu, putea ierta păcatele, când era pe pământ.

3. Dar după ce s'a înălţat la cer? El a lăsat pe apostoli, iar apostolii pe episcopi şi preoţi, cărora li s'a dat puterea aceasta ca „ori câte veţi lega pe pământ vor fi legate şi în ceruri şi ori câte veţi deslega pe pământ vor fi deslegate şi în ceruri". Puterea aceasta o au dela Hristos.

4. De aceea la spovedanie te mărturiseşti ca lui Hristos, care „stă nevăzut, primind mărturisirea" — şi care dă iertarea prin preot — aşa cum spun sfintele rugăciuni. Nu te spovedeşti unui om, ca lui Hristos însuşi.

5 Din spovedanie ieşi un om înoit: păcatele sunt iertate şi de acum începi o viaţă nouă.

6. Concluzie: Spovedania să fie nu un simplu obiceiu, rutină, ci prilej de înoire a vieţii ca astfel să contribuim din toate puterile la zidirea vieţii celei noui în ţara noastră.

O forţă uriaşă în slujba păcii

(Urmare din pag. 2)

liste, armata cea mare a luptătorilor pentru pace de pretutindeni, vedem că frontul păcii în frunte cu marea Uniune Sovietică, reprezintă o forţă uriaşă, care poate salva pacea şi o poate impune împotriva atâţătorilor la războiu.

În acest front, alături de sutele de milioane de oameni ai muncii, s'a încadrat şi Biserica noastră, cu ierarhii, preoţii şi credincioşii ei. Ea împlineşte astfel porunca lui Hristos, care vrea ca toţi cei ce cred în El să fie făcători de pace, care vrea ca popoarele să trăiască în pace şi înfrăţire. Ea împlineşte astfel cea mai scumpă năzuinţă a popoarelor: pacea.

Tot mai puternic se ridică valul de luptă pentru pace al popoarelor din toate ţările. În calea lui cad neputincioase toate obstacolele. Căci pacea este vrerea milioanelor de oameni ai muncii, pe când războiul, ticluirea câtorva miliardari. De aceea pacea va fi salvată, pacea va birui.

T.

După hotărîrea Sf. Sinod din 17 Iunie 1952, situaţia preoţilor şi diaconilor văduvi prin deces şi recăsătoriţi, ca şi a preoţilor de mir foşti gr.-cat. şi rom.-cat. şi a diaconilor celibi ai Bisericii noastre, în ceea ce priveşte căsătoria lor, se lasă pe seama fiecărui Chiriarh spre a fi rezolvată dela caz la caz în spiritul canoanelor şi hotărîrilor ecumenice cu pogorământ, în virtutea puterii de a lega şi deslega ce decurge din harul arhieriei.

Remarcăm armonia dintre preoţii V. B. Vasu şi C. Dascăl din parohia I şi II din Arpasul de jos (Făgăraş). Deşi au două biserici, ei sunt una la toate slujbele (vecernie, masluri, înmormântări, cununii, etc.) şi adesea şi la Sfânta Liturghie. Deasemenea sunt una în toate acţiunile bisericeşti şi sociale. Credincioşii ambelor parohii privesc cu multă mulţumire armonia aceasta dintre păstorii lor sufleteşti, datorită căreia toţi sunt o inimă şi un gând în credinţa noastră strămoşească.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 15 Martie 1955 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 11—12

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu. strada 1 Mai Nr. 35.

Iosif Vissarionovici Stalin

În seara zilei de 5 Martie a. c. a încetat din viaţă genialul conducător şi învăţător al oamenilor muncii din lumea întreagă, Iosif Visarionovici Stalin. Funeraliile lui au avut loc în ziua de 9 Martie a. c., când sarcofagul cu corpul neînsufletit al lui I. V. Stalin a fost aşezat în Mausoleul din Piaţa Roşie, alături de sarcofagul lui V. I. Lenin.

Vestea încetării din viaţă a Marelui Conducător de popoare a îndoliat inimile tuturor oamenilor muncii din toate ţările. Într'adevăr I. V. Stalin şi-a închinat toată viaţa luptei pentru binele oamenilor muncii de pretutindeni, deschizând în istorie era democraţiei, socialismului şi păcii. Alături de Lenin, din tinereţe el a pregătit şi condus Marea Revoluţie din Octomvrie, prin care s'a pus capăt orânduirii feudalo-capitaliste din Rusia şi s'a întemeiat primul stat al muncitorilor şi ţăranilor muncitori, primul stat socialist. Alături de Lenin el a dus la victorie împotriva intervenţioniştilor tânărul stat sovietic şi l-a consolidat. Continuator genial al lui Lenin, I. V. Stalin a condus opera de construire a socialismului în U.R.S.S. Prin planurile cincinale staliniste — dând prioritate industriei grele şi producătoare de maşini — a transformat Uniunea Sovietică în ţara cu cea mai puternică şi mai avansată industrie. De asemenea realizând socializarea agriculturii, a făcut din Uniunea Sovietică ţara cu cea mai mecanizată şi mai avansată agricultură. Astfel că statul sovietic se bazează pe industria socialistă şi pe agricultura socialistă, care sunt într'un permanent progres.

La uriaşul progres în domeniul economic se adaugă un progres asemănător în domeniul culturii, al ştiinţei, literaturii, artelor, — cultura sovietică fiind o cultură superioară şi de mare forţă creatoare şi fiind pusă în slujba poporului.

Tot acest progres economic şi cultural a fost realizat în folosul oamenilor muncii, al căror nivel de trai şi de cultură s'a ridicat mereu. Astfel oamenii sovietici au ieşit din întunerecul exploatării, ignoranţei şi mizeriei şi au ajuns la o viaţă liberă, luminoasă şi îmbelşugată. Odată cu creearea unei economii şi culturi socialiste s'au format şi oamenii noui, oameni crescuţi în spiritul socialist, în spiritul muncii cinstite pentru binele poporului şi al patriotismului socialist şi prieteniei cu toate popoarele.

Astfel statul sovietic a devenit cel mai puternic stat din lume.

Dar numele lui I. V. Stalin e legat nu numai de marile succese ale construcţiei socialiste din U. R. S. S., ci şi de victoria istorică a Uniunii Sovietice în cel de al doilea război mondial, prin care omenirea a fost salvată de jugul fascist, dovedindu-se astfel nu numai un genial constructor al socialismului, ci şi un genial conducător de oşti.

I. V. Stalin a fost totdeodată conducătorul şi învăţătorul oamenilor muncii din toată lumea. Prin desvoltarea genială a învăţăturii marxist-leniniste în conformitate cu epoca în care trăim, I. V. Stalin a arătat tuturor oamenilor muncii calea spre libertate şi socialism; iar prin gigantica operă de făurire a socialismului în Uniunea Sovietică, le-a arătat că viaţa fericită pe care o doresc sutele de milioane de oameni ai muncii nu este o utopie ci o realitate. Măreţele idei staliniste despre pace şi prietenie între popoare au inspirat şi au dat forţă uriaşei mişcări a popoarelor pentru apărarea păcii. Geniul lui deschidea pentru Uniunea Sovietică, perspectiva epocii măreţe de construire a comunismului, iar pentru celelalte popoare perspectiva realizării unei vieţi mai bune şi mai fericite, unei orânduiri mai drepte.

De aceea durerea poporului sovietic pentru pierderea marelui său Conducător este deopotrivă durerea oamenilor muncii din toată lumea. Poporul român împărtăşeşte din tot sufletul marea durere a poporului sovietic şi a oamenilor muncii de pretutindeni, pentrucă de numele lui I. V. Stalin se leagă eliberarea ţării noastre de sub jugul fascist şi din exploatarea imperialistă şi toate succesele noastre în munca de construire a socialismului în ţara noastră. Viaţa cea nouă pe care o construim, lui i se datoreşte. El a fost prietenul cel mai bun şi mai drag al poporului român.

Biserica ortodoxă, care este întotdeauna alături de popor, împărtăşeşte împreună cu oamenii muncii şi poporul român, durerea profundă pentru încetarea din viaţă a acestui mare făuritor de istorie. Conducătorii cultelor din R.P.R. întruniţi la Patriarhie au adresat în acest sens un mesagiu slujitorilor şi credincioşilor, în care arătând marile merite ale lui I. V. Stalin şi îndemnând pe toţi să intensifice munca de întărire a Patriei şi lupta de apărare a păcii, declară: „Clerul şi credincioşii tuturor cultelor religioase din ţara noastră, care sprijină munca de înflorire a Patriei şi sunt înrolaţi în marele front al păcii, împărtăşesc întru totul durerea pe care o încearcă popoarele prietene ale U. R. S. S. şi orice om iubitor de pace din lume, în clipa morţii celui mai dârz şi mai neînfricat luptător pentru cauza păcii — Iosif Visarionovici Stalin". În zilele de 6—9 Martie, la toate bisericile din ţară s'au tras clopotele în semn de doliu, Duminecă 8 Martie s'a vorbit în faţa credincioşilor despre viaţa şi opera Marelui Conducător al oamenilor muncii şi făuritor al socialismului, iar în ziua funeraliilor, 9 Martie, s'a săvârşit slujba de pomenire, însoţită de un panegiric. Astfel a înţeles Biserica noastră să-şi manifeste durerea alături de întreg poporul român, pentru marea pierdere suferită de omenirea muncitoare prin încetarea din viaţă a lui I. V. Stalin.

Amintirea marelui Conducător şi învăţător al oamenilor muncii va rămâne în veci neştearsă din inima popoarelor. Spiritul lui, ideile lui, vor călăuzi popoarele pe calea făuririi unei vieţi paşnice, unei vieţi mai bune şi mai fericite. De aceea amintirea lui permanentă este un legământ pentru toţi oamenii muncii de a merge cu fermitate înainte pe drumul pe care l-a luminat geniul său şi de a păstra veşnică recunoştinţă aceluia care a fost Marele Eliberator al popoarelor şi deschizător şi făuritor de veac nou în viaţa omenirii muncitoare, Iosif Visarionovici Stalin.

Starea de spirit antiamericană este în creştere în toate ţările capitaliste. Este ceea ce recunosc americanii înşişi, când scriu: „Pretutindeni în Europa occidentală Statele Unite sunt supuse din partea necomuniştilor la atacuri care surprind, înspăimântă şi a armează pe orice american care le aude. Acest cor antiamerican are puţini dirijori dar în el cântă milioane de oameni. Uneori sgomotul este asurzitor". Sau mai scurt: „Orice am face, lumea din afara graniţelor Statelor Unite ne urăşte". De ţările coloniale şi dependente nu mai vorbim!

DUPĂ CONGRESUL POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII

Din lumea întreagă sosesc veşti despre ecoul excepţional ce l-a avut Congresul popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena. Delegaţii care au participat la Congres, întorşi în ţările lor, fac dări de seamă în faţa masselor populare despre lucrările şi hotărîrile acestui măreţ congres, întărind încrederea popoarelor în posibilitatea rezolvării paşnice a tuturor problemelor internaţionale şi antrenând noui pături sociale în lupta pentru apărarea păcii. Într'adevăr aceste dări de seamă sunt întâmpinate în toate ţările cu entuziasm de toţi cei ce doresc pacea. Din ele rezultă că la Viena şi-a găsit expresie însăşi voinţa de pace a popoarelor lumii, că soluţiile şi principiile expuse în desbaterile congresului şi în apelul cu care s'a încheiat acesta corespund întru totul năzuinţelor de pace ale masselor populare. Deaceea apelul Congresului dela Viena este ca un steag de luptă a popoarelor pentru biruinţa păcii în lume.

La noi în ţară delegaţia care a participat din partea poporului nostru la Congresul popoarelor pentru apărarea păcii a făcut în 8 ianuarie a. c. o dare de seamă publică la Bucureşti asupra lucrărilor şi hotărîrilor istoricului congres. Din prezidiul adunării au făcut parte, reprezentând Biserica noastră, şi I. P. S. Patriarh Justinian şi P. S. Valerian al Oradi i, care a făcut parte din delegaţia dela Viena.

Acad. M. Sadoveanu, deschizând adunarea, a vorbit despre „Premile Internaţionale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare" pe anul 1952, care au fost decernate „unui număr de încă 7 neosteniţi apărători ai păcii, care prin lupta lor au mobilizat popoarele împotriva calamităţii războiului".

Acad. Prof. Traian Săvulescu, preşedintele Academiei R. P. R., conducătorul delegaţiei poporului român la Congresul popoarelor pentru apărarea păcii, a făcut apoi o amplă şi documentată expunere asupra lucrărilor Congresului.

„Congresul dela Viena, a spus vorbitorul, a fost într'adevăr Congresul popoarelor. Aşa dar vestirea profetică a tovarăşului Stalin a început să se întruchipeze. Popoarele s'au ridicat şi simt nevoia să se organizeze pentru a apăra cauza păcii până la capăt. Făcând analiza lucrărilor congresului şi referindu-se la primul punct de pe ordinea de zi — „Independenţa şi securitatea popoarelor" — vorbitorul a arătat că la marele sfat al păcii dela Viena „o serie întreagă de vorbitori au condamnat politica imperialiştilor americani care au desmembrat Germania, care transformă Germania occidentală şi Japonia în focare ale unui nou război mondial, care au pus sub semnul robiei zeci de popoare, care organizează cu febrilitate fel de fel de blocuri şi coaliţii agresive împânzind lumea cu baze de război. Dela tribuna Congresului a răsunat în lumea întreagă glasul acuzator al popoarelor din ţările coloniale, popoare oprimate şi impilate, dar care s'au trezit la lupta pentru libertate şi independenţă naţională. Cuvântările altor delegaţi au exprimat tragedia unor mari ţări capitaliste, cândva libere, dar pe care imperialiştii americani le au redus la situaţia unor ţări vasale lipsite de adevărată independenţă şi suveranitate naţională puse sub ocupaţia trupelor americane şi tratate de către imperialiştii americani ca nişte ţări coloniale. Toţi oratorii şi-au exprimat părerea că nu poate exista securitate fără independenţă naţională".

Analizând apoi desbaterile congresului în jurul celorlalte 2 teme de pe ordinea de zi: „Încetarea războaielor în curs" şi „Destinderea încordării internaţionale" vorbitorul a arătat cum dela tribuna congresului delegaţii popoarelor au înfierat cu tărie monstruosul război deslănţuit de imperialiştii americani în Coreea, faptul că agresorii pârjolesc aşezările omeneşti coreene şi ucid cu cruzime populaţia civilă. El a descris eforturile eroice pe care le fac popoarele coreean şi chinez pentru înlăturarea efectelor barbarului război bacteriologic.

Să punem în faţa programului agresiv al Pactului Atlantic — a spus vorbitorul — răspunsurile tovarăşului Stalin la întrebările ce i-au fost puse de către corespondentul diplomatic al ziarului „New-York Times", răspunsuri luminoase în care marele stegar al păcii mondiale arată că războiul între S.U.A. şi U.R.S.S. nu poate fi considerat inevitabil, în care se afirmă principiul posibilităţii coexistenţii paşnice între ţări cu sisteme economice şi sociale diferite, principiul fundamental al politicii externe staliniste.

După ce a arătat că voinţa hotărîtă a popoarelor şi a găsit expresia în cele două documente istorice adoptate în şedinţa de închidere a Congresului, acad. Traian Săvulescu a spus: marele Congres dela Viena, amploarea şi rezultatele lui, au arătat popoarelor lumii mai limpede ca ori când că pacea poate fi salvată, că ea trebue să fie salvată. Congresul dela Viena a jucat un rol uriaş — şi efectele nu vor întârzia să se arate — în întărirea unităţii popoarelor şi forţelor iubitoare de pace de pretutindeni, în sporirea combativităţii şi a spiritului lor de organizare.

Poporul nostru, care alături de celelalte ţări de democraţie populară, având în frunte Uniunea Sovietică, se află în primele rânduri ale frontului mondial al păcii, merge cu paşi hotărâţi pe drumul lărgirii şi al adâncirii necontenite a mişcării pentru pace în ţara noastră, al dobândirii de noui succese în lupta pentru apărarea păcii, pentru întărirea şi înflorirea Patriei care-şi făureşte fericirea.

Patria noastră apără cauza păcii într'un sector plin de responsabilităţi al frontului mondial al păcii. Fasciştii lui Tito, aceşti nemernici mercenari ai imperialiştilor americani, duşmani înverşunaţi ai Uniunii Sovietice şi ai ţărilor de democraţie populară, se dedau la tot felul de provocări agresive la frontiera noastră.

Dar mâinile imperialiştilor sunt mult mai scurte ca înainte, prea scurte ca să mai poată cotrobăi prin casa noastră. Dacă însă vor încerca să facă aşa ceva, vom şti împreună cu prietenii noştri de nădejde să le scurtăm şi mai mult.

În încheere vorbitorul a spus: În noua etapă de luptă pentru pacea popoarelor, însufleţiţi de hotărîrile Marelui Congres dela Viena, ne îndreptăm cu dragoste gândurile noastre spre Partidul Muncitoresc Român, spre Comitetul său Central în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care călăuzesc poporul pe calea păcii, progresului şi a fericirii.

Poporul nostru îşi exprimă în acelaş timp şi cu acest prilej din toată inima sentimentul de dragoste fierbinte şi recunoştinţă nemărginită faţă de marea Uniune Sovietică în jurul căreia se strâng forţele păcii din lumea întreagă, faţă de gloriosu stegar al păcii tovarăşul I. V. Stalin.

Acad. Camil Petrescu, scriitor, laureat al premiului de stat, s'a oprit în mod special asupra unui aspect care l-a impresionat deosebit: „Dragostea pe care acest mare Congres a arătat-o, de câteori a avut prilejul, Uniunii Sovietice şi reprezentanţilor popoarelor sovietice".

Descriind apariţia la tribună a scriitorului sovietic Korneiciuk, vorbitorul arată: „Este Korneiciuk. Pare foarte încurcat dar surâde fericit. Simte în mod evident, că omeneşte, aplauzele îl depăşesc. Ele sunt adresate peste capul lui, puterii care a înfruntat hoardele lui Hitler, care a eliberat Patria, care a reconstruit mai frumos oraşele, care a ridicat centrale electrice uriaşe, a săpat canalul Volga—Don, a înălţat oraşele siberiene şi pregăteşte transformarea naturii. Puterea care a ajutat şi ajută masele imense ale muncitorimei din lumea întreagă să se elibereze... La sfârşit i se face cea mai călduroasă ovaţie din câte mi-a fost dat să văd până acum în viaţa mea". Ceea ce e de remarcat cu deosebire aci, e că în sală mai puţin de un sfert din participanţi erau comunişti, numărul cel mai mare al delegaţilor fiind constituit din reprezentanţi ai celor mai deosebite curente de opinie publică.

În continuare vorbitorul descrie manifestaţia de simpatie făcută delegaţilor sovietici de populaţia Vienei, cu prilejul „Marşului Păcii".

Acad. N. Hortolomei, preşedintele Societăţii Ştiinţelor Medicale din R.P.R., a vorbit despre rolul intelectualilor şi al ştiinţei în lupta pentru pace.

„Ca medic şi ca om de ştiinţă, spune vorbitorul, care înţeleg să mi consacru eforturile în folosul vieţii oamenilor, al civilizaţiei şi progresului, adresez de aci, poporului nostru iubitor de pace, chemarea de a nu înceta o clipă să-şi ridice glasul de protest împotriva imperialiştilor americani care folosesc arma baccteriologică, de a cere interzicerea armelor de exterminare în massă.

Congresul dela Viena a scos puternic în evidenţă că lupta intelectualilor face parte integrantă din lupta generală a popoarelor pentru pace şi că în vremea noastră ştiinţa, cultura şi aria trebue să fie organic împletite cu lupta pentru pace. Dacă în ţările capitaliste savanţii şi ceilalţi intelectuali cinstiţi trebue să lupte pentru pace în condiţii de prigoană din partea autorităţilor, în R.P.R., ţară de democraţie populară, oamenii de ştiinţă şi toţi ceilalţi intelectuali au toate înlesnirile şi au deci datoria de cinste şi onoare ca — urmând admirabilul exemplu al intelectualităţii sovietice — să-şi consacre forţele şi cunoştinţele vieţii, păcii şi fericirii poporului"...

Ioan Dobre, membru în biroul executiv al C.G.M., după ce a subliniat faptul că la Viena s'a făcut auzit glasul tuturor popoarelor lumii, s'a ocupat de marea voinţă de pace a poporului român.

„Poporul nostru muncitor, popor constructor al unei vieţi noui, fericite şi îmbelşugate, a spus vorbitorul, este profund ataşat cauzei păcii

Muncind cu avânt pentru construirea socialismului, a fericirii şi bunei stări, oamenii muncii din patria noastră aduc o contribuţie preţioasă la lupta pentru apărarea păcii în întreaga lume.

Ţara noastră este un mare şantier. Se construesc noui uzine şi fabrici, canalul

(Continuare în pag. 3)

DUPA CONGRESUL POPOARELOR...

(Urmare din pag. 2-a)

înaintează zi de zi spre mare; la Bicaz se construeşte marea hidrocentrală, capătă viaţă tot mai mult planul de electrificare a ţării.

Cuvintele înţeleptului nostru conducător tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cu privire la posibilitatea îndeplinirii prevederilor planului cincinal în patru ani, au însufleţit şi mai mult eforturile oamenilor muncii din patria noastră, care cu elanul lor nestăvilit, manifestându-şi şi de data aceasta dragostea, încrederea lor nemărginită faţă de partid, au pornit la realizarea cincinalului în patru ani, conştienţi că în felul acesta pun temelii solide noului orânduiri, vieţii fericite de mâine şi contribue la menţinerea păcii în lumea întreagă.

Încă din primele zile ale anului 1953, în fiecare uzină şi fabrică, pe fiecare şantier. au fost obţinute noui şi noui victorii pe frontul construirii socialismului, al apărării păcii.

Agresorii americani şi slugoii lor titoişti nu se pot împăca cu gândul că ţara noastră a încetat de a mai fi o semicolonie a imperialismului, că noi construim un viitor fericit, în care nu mai este loc pentru jecmănitori şi paraziţi. Iată de ce, întărirea necontenită a Patriei noastre, a capacităţii ei de apărare, sporirea vigilenţei revoluţionare sunt sarcini de căpetenie pentru ţara noastră, pentru poporul nostru muncitor".

G. Timică, artist emerit al R.P.R., a descris câteva scene emoţionante petrecute la Congres, după care a zugrăvit contrastul între viaţa grea a actorilor din Austria, şi viaţa frumoasă a actorilor din R. P. R.

„Iată de ce, a spus vorbitorul, după o călătorie în lumea capitalistă, orice om cinstit din ţara noastră, îşi simte inima plină de şi mai multă dragoste pentru Patria noastră R. P. R., e şi mai hotărît să facă totul pentru înflorirea ei, pentru apărarea ei împotriva oricărui vrăjmaş, pentru apărarea independenţei ei, pentru apărarea păcii".

P. S. Valerian de Oradia, a vorbit despre participarea clerului la lucrările Congresului popoarelor şi despre sarcinile slujitorilor cultelor din R. P. R. în lupta pentru pace.

„Pe toţi cei care ne-am întrunit la Viena, a spus P. S. Sa, ne-a unit voinţa de pace şi hotărîrea fermă de a lupta pentru apărarea ei, o hotărîre tare ca stânca de cremene, isvorîtă din dorinţa fierbinte ca văpaia furnalelor.

Hotărîrile istorice ale Congresului popoarelor dela Viena au devenit pentru toţi cei care au colaborat la ele, o poruncă de scriptură sfântă, pentru mărturisitorii şi slujitorii tuturor credinţelor religioase din lume.

Acestea sunt şi rămân ghidul permanent al activităţii noastre de fiecare zi de acum înainte şi de cuprinsul lor vom lega sufletul fiecărui credincios, pentru ca sfânta cauză a păcii să triumfe asupra aţâţătorilor la războiu ca lumina asupra întunerecului, ca viaţa asupra morţii".

Ileana Răceanu, vicepreşedintă a U. F. D. R., s'a ocupat în cuvântarea sa de istoricele hotărîri ale Congresului şi de sarcinile ce revin mişcării pentru pace din ţara noastră.

Ca rezultat al voinţei comune a popoarelor de a preîntâmpina războiul şi de a salva pacea lumii, a spus ea, au apărut măreţele documente adoptate de Congres: Mesagiul către guvernele celor cinci mari puteri şi Apelul adresat popoarelor lumii.

Congresul a cerut în mod unanim şi cu toată hotărîrea încetarea imediată a tuturor operaţiunilor militare în Coreea. Tot odată, Congresul a cerut stăruitor încetarea imediată a operaţiunilor militare în Vietnam, Laos-Cambodge şi Malaya. Rezolvarea paşnică a problemelor germană şi japoneză, asigurarea independenţei naţionale a tuturor statelor, încetarea discriminărilor rasiale, oprirea cursei înarmărilor şi a creării de baze militare pe teritorii streine, interzicerea războiului bacteriologic, chimic, şi armei atomice, desarmarea generală simultană şi proporţională, reluarea schimburilor economice şi culturale între state, cererea ca O.N.U. să redevină un loc de înţelegere între popoare — iată revendicările popoarelor exprimate în Apelul Congresului, document care reflectă năzuinţele aprinse şi dorinţa tuturor oamenilor cinstiţi şi iubitori de pace.

Hotărîrile luate la Congresul popoarelor au găsit un puternic răsunet în ţara noastră, însufleţind şi mai mult poporul nostru în munca paşnică şi constructivă.

A traduce în viaţă hotărîrile Congresului dela Viena înseamnă pentru poporul nostru în primul rând a depune eforturi sporite pentru îndeplinirea sarcinilor Planului de stat pe anul 1953, în toate domeniile de activitate, înseamnă a da viaţă posibilităţii îndeplinirii Planului cincinal în 4 ani, înseamnă a grăbi realizarea minunatelor perspective de viitor înfăţişate de conducătorul iubit al partidului şi poporului nostru tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej.

Hotărârile Congresului ne îndeamnă să demascăm neobosit pe aţâţătorii la războiu americani, să fim vigilenţi faţă de ori ce încercare din afara sau dinlăuntrul Patriei noastre de a submina cuceririle noastre scumpe, să demascăm cu toată tăria clica de agenţi şi spioni Tito-Rankovici. Zi de zi să întărim prietenia şi alianţa cu Uniunea Sovietică, cu ţările de democraţie populară şi solidaritatea cu toate popoarele iubitoare de pace.

Lărgirea continuă a mişcării pentru pace în ţara noastră, întărirea Comitetelor de luptă pentru pace, atragerea în acţiuni concrete pentru apărarea păcii a tuturor cetăţenilor dornici de pace din ţara noastră constitue unele din sarcinile cele mai importante care decurg din hotărîrile Congresului popoarelor".

Cu nesfârşite aplauze participanţii la adunare au adoptat textul unei telegrame adresate Consiliului Mondial al Păcii.

La sfârşit au fost proiectate imagini, redând aspecte dela marele Congres al popoarelor pentru apărarea Păcii, cât şi aspecte dela demonstraţia de massă organizată de populaţia Vienei în cinstea Congresului.

O altă dare de seamă asupra Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii au făcut delegaţii la adunarea cetăţenească din sala teatrului muncitoresc C.F.R. Giuleşti. La această adunare, despre participarea celor mai diferite culte religioase la lupta pentru apărarea păcii a vorbit P. C. Alex. Ionescu, Vicarul Patriarhiei. P. C. Sa a subliniat datoria tuturor clericilor şi credincioşilor de a participa activ la lupta pentru apărarea păcii.

De altfel în toată ţara în Comitetele de luptă pentru pace şi în adunări cetăţeneşti se fac dări de seamă asupra Congresului Popoarelor pentru apărarea Păcii, antrenând astfel noui masse populare în lupta pentru pace şi pentru înfăptuirea hotărîrilor acestui istoric Congres.

Preoţimea noastră este chemată să colaboreze la această acţiune de popularizare cât mai largă a lucrărilor şi hotărîrilor acestui Congres, ca astfel toţi credincioşii să fie angajaţi şi mai activ în lupta pentru pace, în munca pentru realizarea Planului cincinal în 4 ani. Alături de toate popoarele lumii, poporul nostru păşeşte cu entuziasm pe calea păcii, luptând împotriva imperialiştilor americani, aţâţători la războiu. Pe calea aceasta, împreună cu întreg poporul, păşeşte şi Biserica noastră-convinsă că pacea este mai tare ca războiul, că lagărul păcii este mai puternic decât lagărul aţâţătorilor la războiu şi că voinţa popoarelor va impune pacea peste uneltirile imperialiştilor războinici.

Conferinţele preoţeşti din Octomvrie

În Octomvrie 1952 au avut loc în toate protopopiatele de raion conferinţe preoţeşti de orientare, în care preoţii au desbătut tema Biserica şi progresul social, şi au făcut rapoarte asupra activităţii lor pe teren bisericesc şi social. Tema a fost lămurită atât în aspectul ei teoretic şi istoric, cât şi în aspectul ei actua şi practic. Teoretic s'a arătat că Biserica, datorită principiilor ei fundamentale, este pentru progresul social. Aceste principii cuprinse în ideia unei societăţi ideale, sunt: libertatea, egalitatea, fraternitatea, dreptatea, iubirea, imperativul progresului continuu. Istoric s'a văzut aportul Bisericii în problema sclavajului, a femeii şi copiilor, a asistenţei sociale, participarea ei la revoluţia din 1848, contribuţia ei la progresu social în decursul secolelor. În actualitate s'a arătat că ordinea socială socialistă reprezintă cea mai avansată ordine socială, pentrucă în ea s'a desfiinţat exploatarea omului de către om şi s'a realizat o societate de oameni muncitori, egali şi liberi, care participă la bunurile vieţii după dreptate: dela fiecare după capacitatea sa, fiecăruia după munca sa. În consecinţă Biserica noastră e alături de oamenii muncii, care construesc socialismul. Practic s'au precizat sarcinile şi metodele prin care preoţimea colaborează la realizarea progresului social: prin combaterea ideilor retrograde, prin participarea la toate lucrările de folos obştesc, prin sprijinirea reformelor sociale, prin antrenarea în munca de îndeplinire şi depăşire a Planului cincinal.

Rapoartele de activitate au arătat că preoţii au înţeles şi până acum să colaboreze la toate acţiunile luptei pentru pace şi pentru o viaţă mai bună.

*

Afară de aceste conferinţe pe protopopiate, în Octomvrie au avut loc, în vederea pregătirii Congresului Naţional de luptă pentru pace, consfătuiri mai restrânse, în 3—4 centre din fiecare protopopiat, unde s'au adunat preoţii din 10—12 parohii. In aceste consfătuiri s'au discutat evenimentele internaţionale şi evenimentele interne, în special în perspectiva luptei pentru pace şi s'au făcut rapoarte de activitate. Astfel preoţimea s'a orientat în situaţia actuală socială şi politică şi a luptei pentru pace şi a înţeles sarciale ce-i incumbă în aceste zile.

Toate aceste conferinţe, pe raioane, pe centre, ca şi conferinţele interconfesionale de luptă pentru pace, sunt expresia preocupării preoţimii cu problemele de actualitate şi mijloace prin care preoţimea este mereu în contact cu realităţile şi îşi intensifică participarea la evenimentele vremii. Aceasta arată că preoţimea este conştientă nu numai de obligaţiile ei bisericeşti ci şi de datorille ei cetăţeneşti şi de faptul că ea trebuie să fie alături de luptătorii pentru pace, pentru progres, pentru o viaţă mai bună.

L.

Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Deschiderea
Cursurilor Şcoalei de cântăreţi bisericeşti

Deschiderea festivă a cursurilor Şcoalei de cântăreţi bisericeşti din Cluj s'a făcut în ziua de Duminecă 12 Octomvrie 1952, cu următorul program:

La orele 10 dimineaţa a început slujba Sfintei Liturghii în sobor, în Biserica Catedrală a Sf. Episcopii, la care au luat parte toţi elevii şcoalei în frunte cu corpul profesoral. După slujba Sf. Liturghii, s'a ţinut festivitatea deschiderii cursurilor în sala festivă a şcoalei, în prezenţa P. S. Sale Episcopul Nicolae al Clujului, a membrilor Consiliului Eparhial, a corpului didactic, administrativ şi de serviciu al şcoalei, a elevilor şcoalei şi a unei numeroase asistenţe.

Un sobor de preoţi compus din Pr. Vicar Sabin Truţia, Pr. profesori V. Bondrea şi Al. Fărcaşiu, diaconii P. Toaxăn şi Şt. Călugăru a săvârşit slujba sfinţirii apei şi a invocării Duhului Sfânt, după care s'a făcut stropirea asistenţei şi a localului cu apă sfinţită. S'a cântat apoi „Sfinte Dumnezeule" de către corul elevilor şcoalei sub conducerea Pr.-Prof. I. Brie.

Păr. Director Prof. Dr. I. Zăgrean, a rostit apoi cuvântarea de deschidere, în care a arătat rostul Şcoalei de cântăreţi bisericeşti din Cluj. Deasemenea a arătat care sunt datoriile elevilor faţă de aceasă şcoală, îndemnându-i din tot sufletul să şi îndeplinească aceste datorii şi să răspundă cu aceeaşi dragoste faţă de şcoală şi faţă de părinţii-profesori, cu care au fost primiţi în sânul acestei instituţii. Mulţumeşte apoi tuturor sprijinitorilor şi voitorilor de bine ai şcoalei, în primul rând Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în frunte cu I. P. S. Sa Prea Fericitul Patriarh Justinian. Mulţumiri speciale aduce apoi P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului, care a manifestat tot timpul o grijă deosebită pentru această şcoală, acordând un preţios sprijin conducerii acesteia, pentru a se putea face toate lucrările necesare în legătură cu deschiderea ei. Grija şi solicitudinea P. S. Sale faţă de această şcoală este garanţia cea mai bună, că ea va merge din bine în mai bine.

Păr. Director mulţumeşte deasemenea Onor Minister al Cultelor, care a binevoit să acorde ajutoarele materiale necesare pentru şcoală şi să recunoască în schema personalului bugetar o serie de posturi administrative şi de serviciu, fără de care funcţionarea în bune condiţiuni a acestei şcoale era deadreptul imposibilă. Invocând ajutorul lui Dumnezeu, în numele elevilor şi a tuturor colaboratorilor P. C. Sale, promite că îşi vor face cu toţii datoria pentru ca această şcoală să se dovedească într'adevăr o instituţie folositoare, atât pentru Biserică cât şi pentru Patrie.

La sfârşit ia cuvântul P. S. Sa Episcopul Nicolae, care plecând dela parabola semănătorului, care s'a cetit în Evanghelia acestei Duminecă — în cuvinte alese îndeamnă elevii să se dovedească cu toţii a fi pământul cel bun, care să aducă rod înzecit şi însutit la sămânţa cea bună a Evangheliei, semănată în sufletele lor de către părinţii-profesori, ca şi la sămânţa celorlalte cunoştinţe şi ştiinţe predate în cadrul programei.

Prea Sfinţia Sa atrage în special atenţia elevilor ca la strădania lor spre învăţătură să pună drept temelie statornică buna cuviinţă şi purtarea bună, fiindcă numai astfel vor putea deveni buni fii ai Bisericii şi buni cetăţeni ai scumpei noastre Patrii. Mărturiseşte că în toate rugăciunile P. S. Sale va cere ca bunul Dumnezeu să-şi reverse milele Sale cele bogate asupra elevilor şi profesorilor acestei şcoale pentru ca din strădania lor să rodească rodul cel duhovnicesc folositor Bisericii şi poporului.

Serbarea a luat sfârşit cu Imnul Republicii Populare Române cântat de corul elevilor.

I. Bunea

Conferinţă
interconfesională la Sibiu

În cadrul luptei pentru pace a avut loc la Institutul Teologic din Sibiu în 12 Noemvrie 1952, Conferinţa interconfesională, la care au participat deserveni ai tuturor cultelor din oraş.

Deschizând conferinţa, P. C. Prot. Vicar T. Belaşcu, *dă expresie bucuriei de a vedea adunaţi la un loc deserveni ai tuturor cultelor, uniţi în acelaş front comun al luptei pentru pace. Noi — zice P. C. Sa — trebue să fim model de dragoste, bună înţelegere şi de muncă şi luptă pentru pace. Căci pe noi Hristos ne-a trimis să propoveduim pacea. Iar regimul de democraţie populară ne-a dat posibilitatea ca alături de toţi oamenii muncii să contribuim la biruinţa păcii între popoare. De aceea trebue să sădim în sufletele credincioşilor noştri cât mai profundă vrerea luptei pentru pace. Să ducem pretutindenea dragostea păcii şi hotărîrea de-a apăra pacea cu toate puterile. Să facem schimb de experienţă, să ne sfătuim, să ne ajutăm unii pe alţii, ca să folosim metodele cele mai bune şi lucrarea luptei pentru pace să propăşească.*

P. C. Prof. N. Neaga, *susţine teza: „Biserica şi progresul social, în care prezintă într'un tablou impresionant munca paşnică a poporului rom n care-şi construeşte o viaţă nouă şi obligaţia fiecărui preot fiecărui deservent al cultelor, fiecărui credincios, de a participa la acest efort creator al poporului întreg şi de a sprijini toate lucrările de folos obştesc.*

La discuţii participă: pastorul luteran Clima (Turnişor), prot. reformat Nagy, Năilescu (adventist). Milcu (baptist), Lunceanu (creştin după Evanghelie), Gh. Secaş ş. a. În toate cuvântările se reflectă bucuria de a fi împreună, uniţi în lupta pentru pace. „Viitorul este al omului păcii. Şi noi suntem oameni ai păcii şi luptăm pentru desvoltarea Patriei noastre, pentru dragostea dintre om şi om. fără deosebire de naţiune şi cult, pentru pace în lumea întreagă — a declarat prot. Nagy. „Ne bucurăm să colaborăm cu toate cultele pentru măreaţa idee a păcii. Ne bucurăm că regimul ne rezervă un rol activ în construirea marelui edificiu al păcii" — a declarat d. Năilescu. Să ajutăm ca pacea să stăpânească între popoare. Să căutăm pacea nu numai cu vorba, ci cu fapta", a spus d. Milcu... „să păstrăm legătura frăţească unul cu altul. Să fim fii ai păcii: pace cu Dumnezeu, pace cu semenii, pace între popoare" a mărturisit d. Lunceanu. „Să contribuim la formarea omului nou omul păcii şi al muncii creatoare. Să fim cu toţii una în lupta pentru pace" — a declarat P. C. consilier Gh. Secaş.

Discuţiile s'au încheiat printr'o Moţiune în care reprezentanţii cultelor religioase din oraşul Sibiu, „convinşi fiind că din însăşi misiunea lor duhovnicească şi rituală decurge îndatorirea de a sprijini efectiv orice acţiune cinstită pusă în slujba apărării păcii", salută cu bucurie Congresul Naţional de luptă pentru Pace dela Bucureşti şi măreţul Congres al popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, care este „expresia neînfrântei voinţe de pace a omenirii muncitoare împotriva atâtătorilor la un nou război" — imperialiştii americani-englezi, şi „îşi iau angajamentul să-şi intensifice acţiunea pentru apărarea păcii".

„Noi, reprezentanţii cultelor religioase din oraşul Sibiu, facem front comun cu toţi apărătorii păcii şi suntem hotărîţi să luptăm cu toate mijloacele pe care ni le pune la îndemână credinţa noastră religioasă, pentru ca pacea să triumfe asupra forţelor războiului.

Îndrumând în acest sens pe credincioşii noştri, avem convingerea fermă că ne facem întreaga datorie — şi cea mai de seamă datorie actuală — atât faţă de Patria noastră scumpă Republica Populară Română şi faţă de credincioşii noştri, cât şi faţă de marea cauză a omenirii zilelor noastre: Pacea.

Credem şi mărturisim, întru cuvânt şi faptă că „Pacea poate fi salvată, Pacea trebue să fie salvată",

Nu vom precupeţi nici un efort în vederea împlinirii acestei convingeri, care însufleţeşte astăzi întreaga omenire progresistă".

P. C. Prot. T. Belaşcu *a desfăşurat apoi câteva puncte din Planul de muncă de pe Noemvrie în lupta pentru pace. Între altele arată 1. Că toată acţiunea va avea în centru alegerile din 30 Noemvrie; 2. Că la Institutul Teologic Comitetul de luptă pentru pace al Bisericii ortodoxe române va organiza o şedinţă model în această lună, la care învită şi pe reprezentanţii celorlalte culte; 3. Că şi celelalte culte să invite la şedinţele lor în cadrul luptei pentru pace pe reprezentanţii Bisericii ortodoxe, aşa cum procedează Biserica evanghelic-luterană; 4. Că toate rapoartele de activitate se înaintează P. C. Prot. T. Belaşcu, care le va prezenta Comitetului orăşenesc de luptă pentru pace.*

Mulţumeşte tuturor pentru participare şi le urează spor la lucru.

N.

Cu prilejul celei de a 75-a aniversări a naşterii I. P. S. Patriarh Alexei, patriarhul Moscovei şi a întregii Rusii şi în semn de recunoştinţă pentru remarcabila sa activitate desfăşurată atât în timpul Marelui Războiu pentru Apărarea Patriei, cât şi ulterior, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. i-a conferit Drapelul Roşu al muncii.

Peste 20.000 femei sunt ingineri, arhitecţi, tehnicieni, etc.; 30.000 femei au terminat şcolile de calificare industrială; numeroase femei sunt preşedinţi sau în consiliile de conducere ale gospodăriilor agricole colective. Numărul femeilor şefe de echipe în gospodăriile agricole de stat este de 5700, iar al acelora care îndeplinesc munci administrative de 1500. În sfaturile populare sunt 27.841 femei deputate, ceea reprezintă 25,5 la sută din totalul deputaţilor. Apoi avem 31 de femei deputate în Marea Adunare Naţională şi 3 membre în Prezidiul Marii Adunări Naţionale.

Femeia mamă se bucură de un sprijin deosebit, punându-i-se la dispoziţie case de naşteri, al căror număr e în plină creştere, precum şi asistenţă medicală gratuită. Mamele cu mulţi copii primesc ajutor familiar de stat, fiind sprijinite astfel să-şi crească copiii în cât mai bune condiţiuni. Numai în cursul primului trimestru al acestui an, 157.078 mame au primit în cadrul ajutorului familial de stat, suma de 21 milioane lei. Deasemeni în aceeaşi perioadă, au fost acordate 320 premii a câte 1000 Lei fiecare, mamelor ce au născut al zecelea copil. Tot ca o preţuire deosebită pe care guvernul o acordă mamei şi copilului, s'a conferit la mamele cu zece şi mai mulţi copii titlul de onoare de „Mamă Eroină", pentru cele cu 7—9 copii ordinul „Gloria Maternă", iar pentru cele cu 5—6 copii „Medalia Maternităţii".

Au luat fiinţă creşe şi cămine de zi unde ţărăncile muncitoare îşi pot duce copiii pentru a fi îngrijiţi în timpul zilei, dându-li-se astfel putinţa să meargă la muncă şi la activitatea obştească. Anul trecut au funcţionat la sate aproape 2000 grădiniţe sezoniere, iar numărul lor sporeşte neîncetat.

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Aprilie 1953 Prețul unui ex. 40 bani Nr. 13—14

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 1690/1953

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Acum toate de lumină s'au umplut, și cerul și pământul și cele dedesupt." (Din Catavasiile Paștilor)

Iubiții mei fii sufletești,

Așa cântăm plini de bucurie în mărita și luminata noapte a Învierii. Cu adevărat: toate de lumină s'au umplut. Cerul — pentrucă Hristos a ieșit biruitor din mormânt și cu strălucirea Lui dumnezeiască umple de lumină toate cetele îngerești, care-L preamăresc și i se închină. Doar îngerii au fost aceia, cari au vestit femeilor bucuria: „pe Iisus Nazarineanul căutați? — Nu este aici. — A înviat." Pământul — că prin învierea Domnului Hristos Maica Domnului, apostolii și femeile mironosițe au fost scoși din întunerecul desnădejdii la lumina bucuriei și a credinței nesovăielnice și ei au umplut apoi întreg pământul cu lumina aceasta. Și cele dedesupt, că prin înviere porțile iadului s'au sdrobit și au fost sloboziți drepții Vechiului Testament și ridicați în lumina cerului.

Cu adevărat toate s'au umplut de lumină, că Hristos cel răstignit și îngropat, Hristos cel pecetluit și străjuit, s'a arătat mai tare decât moartea și a răsărit din mormânt ca un biruitor, ca să trăiască veșnic. Acum putem striga și noi cu Apostolul Pavel: „Unde-ți este moarte boldul tău? Unde-ți este iadule biruința ta" — că Hristos prin moartea Sa a biruit moartea și a sfărâmat puterea celui rău.

Această biruință a vieții cei fără de moarte nu poate fi decât lucrarea lui Dumnezeu. Dumnezeu este celce l-a înviat. Căci ori cât ar lupta omul împotriva morții, el poate reuși să întoarcă pe cineva la viață și poate să-i mai lungească viața cu câțiva ani sau zeci de ani — dar nu poate da nimănui viață veșnică. Iisus Hristos însă n'a mai înviat cu trup muritor și supus stricăciunii, ca să moară iarăși după câțiva zeci de ani — așa cum a înviat Lazăr, ci Domnul nostru a înviat cu trup nestricăcios, cu trup duhovnicesc, care nu mai moare niciodată. Asupra Lui moartea nu mai are nicio putere. Trupul Lui, plin de strălucirea dumnezeirii, este trup nemuritor, care are putere veșnic în lumina dumnezeirii.

Dar dacă prin înviere Mântuitorul biruit moartea odată pentru totdeauna, tot prin înviere El este — în chip nevăzut — [pururea cu noi. El este viu și plin de putere dumnezeiască și revarsă peste făptura și viața noastră harul și lumina Lui cea dumnezeiască. El a înviat ca să fie cu noi până la sfârșitul veacurilor. Ce bucurie a fost pe Maria Magdalena când l-a văzut pe Iisus și a vorbit cu El! — Ce bucurie a fost pe sfinții Apostoli când Iisus cel înviat li s'a arătat și le-a zis: Pace vouă! — Ce bucurie au avut Luca și Cleopa că s'au învrednicit să vorbească cu El pe drumul Emausului! — Și ce negrăită cutremurare a fost în sufletul lui Saul, când s'a întâlnit cu Iisus cel înviat pe drumul Damascului! Aceeași bucurie au simțit-o toți creștinii dealungul veacurilor, mărturisind că Hristos este viu, că El este cu ei și le umple sufletul de lumina Lui. Cu această bucurie în suflet, că Iisus cel înviat este cu ei, au mers mucenicii la chinuri și moarte senini și neînfricați; cu această bucurie în suflet și-au dus ostenelile pustniciei marii martiri ai monahismului ortodox. Cu această bucurie în suflet — au dus lupta dreptei credințe sfinții Părinți ai Bisericii noastre, mărturisind în soboarele a toată lumea că Iisus Hristos este Dumnezeu și om, Domn și Stăpân al vieții și al morții. Cu această bucurie în suflet — mulțimile de credincioși și-au împlinit datoriile vieții creștinești fără șovăială, încredințați fiind că Hristos cel înviat este cu ei, îi mângâie, îi sprijinește, le luminează calea și-i duce la viața cea veșnică.

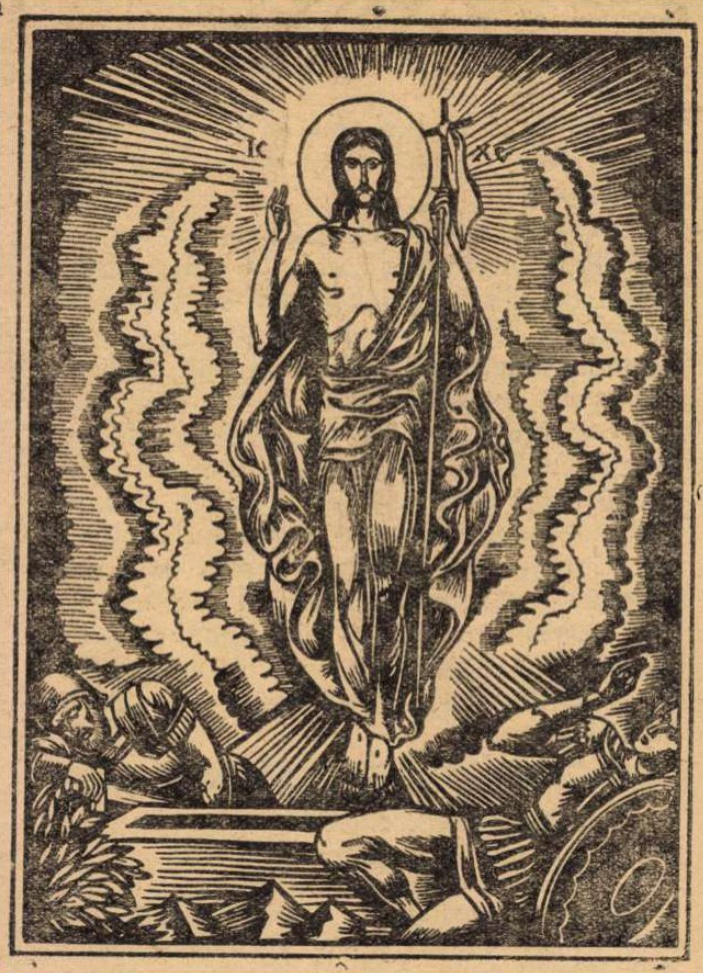

Bucuria aceasta a învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos o trăim și noi la acest măreț praznic. Hristos a înviat și s'a făcut începătură învierii noastre — cum cu atâta bucurie zice Sf. Apostol Pavel. Hristos a înviat — și El este cu noi, cu fiecare credincios, în toate clipele vieții noastre, și în clipa de bucurie, și în clipa de durere, și în clipa de izbăvire, și în clipa de suferință, și în munca noastră, și în rugăciunea noastră, și în familia noastră și în lupta noastră pentru mântuire. El este mereu cu noi și ne luminează mintea, ne întărește voința, ne înflăcărează simțirea, ca să cugetăm numai cele adevărate, să voim și să facem numai cele bune și să avem inima aprinsă de dragostea Lui și a aproapelui.

De aceea, peste viața adevăratului credincios strălucește mereu lumina și bucuria învierii, trăiește în nădejdea că și el va învia în trup nemuritor. El îl simte mereu pe Hristos cel înviat călăuzindu-i pașii vieții. Și Hristos îl îndeamnă și-i dă putere să facă binele și să se ferească de rău, să fie un bun muncitor, fie pe ogoare — unde acum se seamănă în nădejdea recoltelor viitoare — fie în uzine și mine. El îl îndeamnă să ajute la orice lucrare de folos obștesc și să-și pună puterile sale în slujba înfloririi Patriei și bunei stări a întregului popor. El îl povățuește să fie făcător de pace, să fie luptător pentru pace. Astăzi, când toate popoarele doresc pacea și luptăm pentru biruința ei, credincioșii cu bucurie trebue să se așeze

(Continuare în pag. 4)

Apelul creștinilor din Coreea

La un mare meeting al slujitorilor Bisericii din Coreea de Nord și de Sud, împotriva atrocităților imperialiștilor americani, care a avut loc la Phenian, preoții, pastorii și credincioșii prezenți — în frunte cu pastorul Kan Yan Uk, șeful comunității centrale a Uniunii Creștinilor din Coreea de Nord și cu Kim Cian Yun, șeful Comunității Centrale a Uniunii Democratice a Creștinilor din Coreea de Sud — au adoptat un Apel către toți creștinii și slujitorii Bisericii din toate țările. Printr'ânsul slujitorii și credincioșii cultelor creștine din Coreea se adresează în numele lui Hristos, tuturor slujitorilor și credincioșilor cultelor creștine din toată lumea. Care este scopul acestui apel? Scopul lui este de a demasca pe imperialiștii americani și a mobiliza pe toți creștinii la lupta împotriva unui nou război și de încetare a războiului din Coreea.

„În aceste zile — zice Apelul — când prevenirea pericolului unui nou război, apărarea păcii și libertății și păstrării conștiinței curate și rațiunii sunt puse ca probleme imediate pentru oamenii cinstiți și iubitori de pace din întreaga lume, noi nu putem trece sub tăcere atrocitățile săvârșite de armatele americane, deoarece creștinii consideră că a trece sub tăcere asemenea crime este împotriva învățăturii creștine. Trupele americane au fost trimise în Coreea sub masca steagului albastru al O. N. U. și în numele lui Hristos și al creștinătății". Faptele lor însă sunt în opoziție cu învățătura lui Hristos. Crimele săvârșite de ei întrec orice imaginație. Așa: distrugerea azilurilor de bătrâni, a orfelinatelor, a bisericilor și a caselor de rugăciune, uciderea copiilor, batjocorirea și uciderea femeilor și fetelor, luate cu forța din casele de rugăciune, bombardarea orașelor fără nici o alegere numai spre a le face una cu pământul, folosirea armei bacteriologice, a armelor chimice, a napalmului și gazelor otrăvitoare pentru nimicirea în massă a poporului coreean, masacrarea prizonierilor coreeni ș. a. Acestea sunt crime împotriva umanității și călcarea în picioare a principiilor morale creștine,

Ei „încearcă să acopere atrocitățile lor criminale cu numele sfânt al lui Iisus Hristos și al creștinătății; cu toate acestea în Phenianul provizoriu ocupat de ei, l-au omorît pe pastorul Yun Dia Man, credincios principiilor creștinismului. În orașul Ciuncion, provincia Kanvon, americanii adunând peste 30.000 de refugiați din Coreea de Sud, i-a mințit cu cuvintele înduioșetoare: „Domnul Dumnezeu vă arată drumul mântuirii, urmați-ne pe drumul arătat de Dumnezeu". Acestea au fost cuvinte care s'au dovedit a fi altfel. Conform planului premeditat, avioanele de bombardament, de vânătoare și trupele mercenare ale americanilor au nimerit pe toți acești oameni nevinovați.

Guvernanții americani se duc în casele de rugăciune, preamăresc fariseic rugăciunea și strigă despre „libertatea religiei". Totuși toate acțiunile lor sunt contrare învățăturii lui Hristos. În fața crimelor acestor dușmani înverșunați ai creștinismului, rămân în umbră faptele acelor farisei pe care i-a demascat fără cruțare Mântuitorul nostru".

Se pune deci întrebarea: „Se poate oare ca noi creștinii, care avem suflet și conștiință, să îndurăm insultarea josnică a învățăturii lui Hristos?" De aici Apelul pe care îl fac slujitorii și credincioșii creștini din Coreea către creștinii de pretutindeni: „Fideli urmași ai învățăturii lui Hristos și slujitori ai Bisericii din toate țările, ne adresăm vouă în numele religiei și al creștinismului. Creștinismul nu este ceea ce propoveduesc și săvârșesc criminalii americani.

Să înălțăm rugăciune Domnului Dumnezeu pentru ca acești renegați ai lui Hristos să nu mai poată în numele lui Dumnezeu și cu cuvinte creștinești să mintă pe creștinii adevărați din toată lumea.

Dacă voi nu doriți ca bombele americane să omoare mii de oameni în timpul rugăciunii în casele de rugăciune, în timpul muncii pe câmp, acasă, în școli, spitale, pretutindeni, așa cum se întâmplă în Coreea, rugați-vă ca Domnul Dumnezeu să pedepsească cât se poate mai repede pe călăii americani; dacă nu vreți să fiți trimiși forțat de slugile bancherilor americani în focul războiului nedrept, acționați împotriva unui nou război.

Situația actuală cere dela noi să luptăm nu numai pentru pacea și libertatea popoarelor, ci de asemenea pentru apărarea libertății religiei și conștiinței curate a omenirii, împotriva intrigelor imperialiștilor americani, care tind să dezlănțuie un nou război și să cucerească dominația mondială. Deasupra noastră atârnă un pericol, ridicați-vă la lupta pentru preîntâmpinarea unui nou război, ridicați-vă ca un singur om împotriva unui nou război, pentru ca psalmii voștri să nu fie întrerupți de exploziile bombelor americane și crucile voastre să nu se distrugă sub gloanțele mitralierelor cu reacție ale aviației americane.

Să înceteze războiul din Coreea și să plece toate trupele streine de pe pământul Coreean!"

Acesta este Apelul. Cuvintele lui nu pot lăsa nesimțitor pe nici un creștin. Inima ori cărui creștin cinstit se umple de indignare, aflând de atrocitățile ce le săvârșesc americanii în numele lui Hristos. De aceea punând la inimă chemarea clerului și credincioșilor din Coreea, să intensificăm lupta pentru pace împotriva imperialiștilor americani atâțători la un nou război și lupta pentru încetarea războiului din Coreea. Să răspundem prin noui angajamente de luptă și muncă la apelul fraților noștri din Coreea, dovedindu-ne astfel solidaritatea frățească cu ei și următori și propoveduitori adevărați ai învățăturii lui Hristos.

T. R.

„Telegraful Român" din 29 Iulie 1853 (Nr. 59), ne informează câți elevi și studenți erau atunci în Sibiu. Așa: în cursul „trienal" al Academiei de drepturi au fost înmatriculați 48 academici, în gimnaziul „suprem evanghelico-luteran și în școalele reale ce sunt legate cu el" numărul școlarilor a fost de 773. La Institutul pedagogic-teologic al Bisericii noastre au fost 84 „candidați", din care cei mai mulți erau pregătiți în școalele normale și gimnaziale" (p. 234—235).

Ce distanță dela 1853 la 1953! Astăzi în Sibiu sunt o mulțime de școli de toate felurile în care fiii poporului muncitor (peste 12.000 elevi) indiferent de nație și confesiune, se pregătesc pentru marile șantiere ale socialismului, pentru viitorul fericit ce-l construim, pentru pace. Iar la Institutul Teologic peste 200 de studenți din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, se pregătesc ca să devină preoți în parohiile noastre și să îndrumeze pe credincioși pe calea luptei pentru pace și pentru o viață mai bună.

La centenarul Telegrafului Român

DESPRE PURTAREA REVERENZII[1]

Sufletul, mintea, inima și toate simțurile dinlăuntru ale omului numai Dumnezeu le cunoaște deplin și numai El pătrunde secretele lor și tendințele lucrărilor lor. Noi oamenii... trebue să ne mulțumim cu cele dinafară ale omului, cu faptele ce le vedem, cu vorbele ce le auzim și cu toată purtarea care cade în ochii noștri. (Si)... nimic nu ne sare mai întâi în ochi din purtarea dinafară a unui om, ca hainele cu care este îmbrăcat, ca vestmintele ce le are pe sine. La întâlnirea unui om, după privirea hainelor lui poți fără temere de mare greșală să zici: acesta e un soldat, cestalalt... este un plugar țăran ș. c. l. Oare după datinile și obiceiurile care se păzesc, poate cineva totdeauna să deosebească și pe un preot român din oameni?... Cu adevărat barba ce o poartă preoții este un semn venerabil... dar aceasta singură nu e un semn neînșelător, ca să poți distinge printr'însa totdeauna și în tot locu pe preot de ceilalți oameni, fiindcă și alți oameni fără a fi preoți poartă barbă. Așa dar ca să fie și să rămână preotul preot, trebue afară de barbă să mai aibă pe sine un semn, prin care să se cunoască cine este și ce este... și acest semn ni se pare întâi și întâi că este îmbrăcămintea sa.

Știm că preoții români, când se învrednicesc de darul acel sfânt de a sluji în altaru Celui Prea Înalt..., atunci toți se îndatorează a-și face și a purta o haină ce se zice reverendă, a căreia însemnare arată că preotul când o are pe sine merită onoare și respect. Pentruce preoții noștri își uită atât de mult de sine și de dregătoria... ce poartă, și nu îmbracă acea haină când trebue și când se cuvine, ci o țin în ladă spre a o roade molilile, spre a o lăsa moștenire la copii, sau spre a o duce cu sine mai nouă în mormânt? Nu suntem așa de nedrepți ca să cerem ca preotul să se înfățișeze totdeauna și în tot locul în reverenda sa, care e semnul cel mai neînșelător din afară despre poziținea ce ocupă în societate...

...Dar credem că avem dreptate de a cere dela preoți ca să poarte reverenda când merg la biserică și când slujesc înaintea altarului când au a se înfățișa înaintea diregătorilor mari și mici pentru deosebite trebuințe; când merg la orașe și la târguri unde este adunare mare de oameni și unde trebue a se deosebi mai mult spre a se cunoaște că sunt preoți.

(De aceea) ne adresăm către preoți cu iubire frățească și cu ton prietenesc, și îi rugăm ca să-și aducă aminte de sfânta dregătorie ce au..., să-și îndrepteze toată purtarea astfel încât „văzând oamenii faptele lor, să mărească pe Tatăl cel din ceruri". Numai în felul acesta preoții se vor face socotiți și prețuiți... și vor înainta marele interes al Bisericii, al Statului, al omenirii și chiar al lor.

[1] Fragment din articolul „Dela margini", publicat în Telegraful Român Nr. 2 și 3 din 7 și 10 Ianuarie 1853, adecă cu o sută de ani în urmă, în care se critică unele abateri ale preoțimii de atunci, făcându-se considerații nu lipsite de interes și pentru preoții din vremea noastră.

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 2, 26

„Cine știe să facă bine și nu face, păcat are".

Iacov 4, 17

Pe vechiul făgaș

Au trecut patru ani dela neuitatul 21 Octomvrie 1948, când credincioșii și clerul fost greco-catolic din Ardeal, rupți de vitregia vremurilor cu două secole și jumătate înainte din sânul ortodoxiei, au reușit a se întoarce la vatra veche spre folosul poporului și al Bisericii.

Nu ne vom ocupa de datele istorice arhicunoscute, care au determinat acea ruptură, ci vom analiza urmările binefăcătoare precum și realizările din cei patru ani. Fiind vorba de o dare de seamă cu caracter critic, va trebui să arătăm pe lângă realizările pozitive și scăderile care au existat în cei patru ani în sânul clerului revenit. Aceasta o vom face cu atât mai vârtos, cu cât știm că privirea în față și recunoașterea greșelilor înseamnă un pas hotărîtor făcut înainte spre sudura acelora care până deunăzi se închinau în „două strane".

Fără îndoială că drept premise trebue să amintim preludiul acestei măreți și unice realizări, care a constat din caldele și părinteștile chemări făcute de întâistătătorii Bisericii noastre: I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, clerului și credincioșilor foști greco-catolici spre a se reîntoarce în vechiul făgaș. Un factor hotărîtor a fost libertatea religioasă acordată de regimul nostru de democrație populară, care a dat posibilitate tuturor acelora care au înțeles imperativul măreților vremi pe care le trăim să-și exprime voința și la momentul oportun să-și refacă unitatea pe teren bisericesc, unitate pe care au dorit-o de zeci de ani și după efectuarea căreia muncesc și luptă pentru făurirea unei vieți noui și mai fericite în cuprinsul scumpei noastre Patrii.

Desigur că tot la început trebue să menționăm faptul, poate mărunt în aparență, dar pe care, fără exagerare îl putem numi „cheia" succeselor în reîntegrarea credincioșilor spre adevăratul drum al Bisericii noastre: dragostea sinceră și ajutorul frățesc pe care preoțimea revenită a avut-o atât din partea conducătorilor Bisericii mame ardelene, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae, cât și din partea confraților vechi ortodocși în mijlocul și alături de care păstorim.

E cert faptul că preoțimea revenită în acești patru ani a avut de dat un examen. Și acest examen n'a fost ușor. Iată dece: revenirea clerului și credincioșilor foști greco-catolici și reușita acestei reveniri n'a constat numai în aderarea la Biserica ortodoxă, în recunoașterea nouii ierarhii bisericești, în înlocuirea din limbajul ritual al acelor cuvinte și expresii care sunt străine ortodoxiei, ci și într'un factor foarte important, anume factorul psihologic. Și prin învingerea acestui factor, bine analizat, pătruns de fiecare preot și apoi explicat credincioșilor se datorește în unele cazuri reușita consolidării reintregirii bisericești.

Să vedem ce a însemnat acest factor. Suntem în anul 1948. În acest binecuvântat an istoric clerul și credincioșii foști greco catolici au pășit cu dragoste și entuziasm pe drumul reintregirii bisericești. Dar unii preoți și unii credincioși au adus cu ei o anumită structură sufletească, formată în decursul timpului din unele elemente ce nu concordau întru totul cu tradiția ortodoxă. Problema ce trebuia deslegată cu acești credincioși a constat în felul în care preotul a știut să le înlăture toate nedumeririle, să le arate adevărul tradiției ortodoxe, să-i formeze în conformitate cu această tradiție, eliminând elementele ne potrivite cu ea din sufletul lor și asigurându-i că nici credința și nici mântuirea lor sufletească nu sunt periclitate prin faptul că au revenit la adevărata Biserică a strămoșilor noștri. Acolo unde preotul a știut să explice realitățile istorice care au precedat desbinarea dela 1698, unde el a știut să arate în adevărata lumină învățăturile și tradiția Bisericii ortodoxe, acolo desigur reușita acțiunii lui a fost de sută la sută. Astfel că și acești credincioși cu o structură sufletească deosebită s'au adaptat curând și la micile schimbări de ordin lingvistic din ritual, introduse aproape în toate parohiile revenite, și s'au alipit cu toată dragostea de sânul adevăratei noastre Biserici, Biserica ortodoxă română.

În ce privește preoții, aceștia au avut posibilitatea să se documenteze și să se lămurească asupra învățăturii și tradiției ortodoxe prin contactul frățesc cu clerul vechiu ortodox, prin lectură și practică și să adere întru totul la ele debarasându-se de orice element străin de spiritul ortodoxiei. Dacă unii au făcut și greșeli, recunoașterea lor ne ajută să le putem evita în viitor, muncind cu mai mult avânt în noul dar vechiul și adevăratul făgaș al vieții noastre religioase pentru binele sufletesc al credincioșilor pe care îi păstorim. Vom căuta ca și după patru ani dela reîntoarcerea noastră la părinteasca vatră să muncim cu și mai mult zel pentru sudura noastră, cunoscând că prin unitatea în credință aducem un însemnat aport atât Bisericii cât și credincioșilor. În felul acesta înțelegem să facem bilanțul celor patru ani de activitate. Rugăm pe Cel Atotputernic să reverse harul Său peste Biserica, conducătorii și dreptcredincioșii ei din Patria noastră, pe veci adăpostiți la sânul mamei lor duhovnicești, Biserica ortodoxă română.

Preot **Iuliu Cuculat**

Cucerirea interioară

1. Necesitatea cuceririi de sine

În fața preotului stau o mulțime de credincioși pe care el are misiunea ca să-i supună lui Hristos. El posedă toată puterea de a face acest lucru, putere care vine de sus. Dumnezeu i-a dat tot ceea ce-i trebue pentru a-și putea îndeplini misiunea cu folos, rămânând în sarcina lui să-și pună toată osteneala, ca să o ducă la bun sfârșit.

Ca un adevărat păstor el trebue să meargă în fruntea oilor sale și să le conducă spre păsunea cea cerească, pe un drum anevoios, pe calea cea îngustă care duce la mântuire. Nu ori cine poate să meargă pe această cale, căci dacă pe o cale largă și pavată poate să meargă ori ce om, pe cărările întortochiate și prăpăstioase ale unui munte, nu pot să meargă decât cei ce au un exercițiu îndelungat. Călăuza ușurează drumul excursioniștilor prin faptul că el cunoaște locurile cel mai bine și îi face atenți pe toți unde este pericol. Drumul pe care merge preotul cu turma sa, este prăpăstios și plin de primejdii, dar cu toții merg plini de încredere pe urmele păstorului lor. Viața tuturor stă în mâna celui ce merge în frunte, căci o greșală a lui ar aduce moartea celor ce-i urmează. „Paguba din păcatele preotului nu se mărginește numai asupra lui însuși, ci aruncă în prăpastie și sufletele celor slabi care privesc asupra lui" (Sf I. Hrisostom, VI, 9, v. 577).

Ce pregătire trebue să aibă un asemenea om, ce exercițiu, ca să poată conduce pe alții? Păstorul conduce oile sale pe un drum cunoscut: drumul Evangheliei, care își are începutul aici pe pământ, în această viață și sfârșitul în ceruri, în viața viitoare. El cere tuturor să aibă o anumită ținută în mers, să respecte anumite reguli, pentru a ajunge la țintă, însă este dator ca el mai întâi să le respecte și să le urmeze, pentru ca și credincioșii să facă la fel. El trebue să fie un exemplu permanent în fața credincioșilor săi de adevărată trăire creștină, căci ori cât s'ar munci cu predica, viața vorbește mai mult. Lucrul acesta îl spune cu hotărîre Sf Ioan Hrisostom, când declară: „niciodată nu vor putea folosi pe auditori atât de mult cuvintele noastre, pe cât va folosi viața noastră cea neprihănită" (Com. II Tes. p. 340).

Sfinții Părinți cer ca preotul să fie exemplu întru toate cele bune credincioșilor săi, „căci firește este de neapărată trebuință sa fii dintâi însuți curățit și apoi să poți curăți pe alții, să te înțelepțești dintâi tu și pe urmă să înțelepțești pe alții, să devii tu dintâi lumină și pe urmă să luminezi pe alții, dintâi să te apropii tu de Dumnezeu și apoi să apropii de El pe alții, să te sfințești dintâi pe tine și apoi să sfințești pe alții, în sfârșit să ai mâini pentru ca să conduci și minte pentru a da sfaturi altora" (o. c. LXXI, p. 92).

Nu este numai o obligație de a te curăți pe tine însuți, ci mai mult ea este o menire înaltă, după cum spune Sf. Grigorie Teologul: „Noi toți care suntem păstori ne ocupăm și ne trudim pentru vindecarea sufletului. Noi avem menirea înaltă de a ne cunoaște în primul rând și a ne vindeca propriile noastre boale și stricăciuni" (idem XXVI, p. 63).

Dece se cere neapărat această curățire interioară a preotului? Primul motiv l-am văzut mai sus: pentru a fi exemplu în cele bune păstoriților săi; să fie înaintea tuturor pe calea desăvârșirii, pentru a-i putea conduce. Al doilea motiv este de a nu da prilej de sminteală printr'o purtare neconformă cu Evanghelia. Un preot nepregătit aduce multă pagubă și lui și comunității, agonisindu-și totodată și osânda dela Dumnezeu, pentru că a fost prilej de sminteală credincioșilor.

În afară de faptul că preotul, ca om, trebue să se mântuiască și pentru aceasta i se cere să fie desăvârșit, el mai are și obligația față de turma sa, ca prin viața sa să o poată conduce. „Preotul nu poate avea succes în lucrarea sa de îmbunătățire a lumii, decât dacă e este un înbunătățit și un desăvârșit, sau pe cale de a deveni astfel" (Pr. I. Gh. Coman).

Preotul nostru ortodox este legat de acel nucleu al societății, anume: familia. Din mijlocul ei pornește el în toate acțiunile sale și tot în mijlocul ei se întoarce pentru a-și plânge necazurile, sau să-și sărbătorească victoriile din câmpul său păstoresc. Se cuvine deci, ca această familie să-i ofere un loc de odihnă spirituală, să fie pentru el colțul de recreere și reculegere, de de unde să plece apoi din nou la lucru, mai puternic. Pentru a-i oferi acest colț de odihnă și liniște spirituală, familia lui trebue să fie educată dupa perceptele Evangheliei, după propriul său suflet. „Preoția fiind divină prin origină și scop, adică urmărind desăvârșirea sufletelor și îndumnezeirea credincioșilor, cum vor putea atinge preoții acest scop, dacă ei înșiși nu sunt îndumnezeiți? Ei și familiile lor. Stilul religios al familiei preotului are o mare influență asupra evlaviei personale a acestuia. Se impune ca întreaga familie să slujească lui Dumnezeu într'un fel sau altul" (idem). Chiar și cu familia sa va avea mul de lucru până să o aducă pe făgașul Evangheliei, dar cea mai grea luptă o va avea de dat cu sine însuși. Mai ușor cred că-i va fi să convingă pe păstoriți să vină la picioarele lui Hristos, decât să-și învingă propriul suflet, sdrobindu-și mândria și împietrirea inimii și rutina. Pornind în misiunea sa, preotul va trebui să se privească, să se judece întâi pe sine și apoi pe ceilalți semeni. El are menirea să cucerească sufletele păstoriților pentru Hristos, dar prima cetate pe care o are de cucerit și dărâmat din temelie, este el însuși.

Iată dar, atâtea motive care impun în mod categoric preotului, dacă vrea să fie un adevărat

(Continuare în pag. 4)

Cucerirea interioară

[Urmare din pag. 3]

slujitor al lui Dumnezeu, să se cucerească pe sine însuşi.

2. Mijlocul propriei cuceriri.

Cel mai bun sistem pentru a ajunge să locuiască Hristos în noi este plantarea sufletului cu virtuţi. Virtuţile sunt necesare tuturor creştinilor, dar preotul trebue să le posede în mod deosebit, deoarece asupra lui, asupra vieţii lui sunt îndreptate toate privirile. Păcatele care la credincioşi de rând trec neobservate, sau cel puţin nu sunt atât de dăunătoare întregei ţinute morale proprii, pentru preot ele devin adevărate pete pe hainele albe ale sufletului său. „Nici un mijloc nu este ca greşalele preotului să rămână ascunse, ci şi cele mai mici sunt repede vădite" (Sf. Ioan Hrisostom, III, 14, v. 251).

Există un raport între persoana care greşeşte şi greşala în sine. Cu cât păcătosul este pe o treaptă mai ridicată în societate, cu atât greşala sa are mai multă condamnare, pe când aceeaşi greşală săvârşită de un om de rând se pierde în marea banalităţii. Preotul şi episcopul ocupă locul cel mai înalt din Biserică fiind în privinţa demnităţii deasupra tuturor credincioşilor, deoarece sunt „prietenii lui Hristos" (Ioan 15, 14) şi posedă cheile împărăţiei cerurilor (Matei 16, 19) şi pentru că sunt atât de sus, conduita lor morală trebue să fie exemplară. „De aceea preotul trebue să răspândească în toate părţile frumseţea sufletului lui, ca să poată să bucure şi în acelaş timp să lumineze sufletele celor ce privesc la dânsul. Căci păcatele unor credincioşi sunt făptuite ca într'un fel de întunerec şi pierd numai pe cei ce le-au făptuit, dar greşala unui bărbat de vază şi în faţa privirilor celor mulţi este o pagubă pentru toţi. Căci toţi privesc greşala nu după măsura faptului, ci după demnitatea celui ce greşeşte" (Sf. Ioan Hrisostom III, 14, v. 260—261).

Pentru reaua influenţă pe care o au greşalele preotului asupra credincioşilor, Sf. Grigorie Teologul cere ca să nu dăm nici măcar bănuială de păcat. „Este frumos lucru să nu dăm nimănui motive de sminteală sau de poticnire, nici prin păcat, dacă se poate şi împrejurările o îngădue, nici măcar prin bănuiala de păcat, întrucât ştim bine că dacă vom sminti pe unul dintre cei mici ne aşteaptă grea şi aspră pedeapsă dela judecătorul cel nepărtinitor" (o. c. II, p. 48).

Pe treapta înaltă pe care e aşezat, preotul este văzut din toate părţile de credincioşi şi cei ce nu sunt vrednici de această misiune se vădesc imediat. „Cel ce are înclinaţie spre păcat nu poate, când e pus în văzul tuturor, să rămână necunoscut, ci e descoperit din toate părţile şi precum focul lămureşte inima metalelor, tot astfel şi slujba clericală este piatra de încercare cu care se judecă sufletele creştinilor; dacă este vreunul mânios, bicisnic, ambiţios, lăudăros şi însfârşit cu orice alt cusur, toţi descoperă şi-i probează repede scăderile. Şi nu numai că le lămureşte, ci le face şi mai rele şi mai mari" (Sf. Ioan Hrisostom, VI, 8, v. 553—554).

Demnitatea preoţiei cere curăţenie şi autoritatea preotului este condiţionată atât de rangul său, cât şi de viaţa sa virtuoasă". Nu numai că trebue să îsgonească din inima sa pornirile cele rele, ci să şi sădească în locul lor pe cele bune, pentru ca să impună credincioşilor mai mult prin virtutea sa, decât prin rangul cu care este investit" (Sf. Grigorie Teol., XIV, p. 55).

(Va urma)

Pr. **C. Grosu**

„Vrednic este lucrătorul de plata sa"
I Timotei 5, 18

Semnificaţia unificării religioase

La 21 Octomvrie a fiecărui an, retrăim clipe de aleasă bucurie sufletească. Patru ani s'au scurs dela înfăptuirea marelui act istoric, reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române, prin care credincioşii români din Ardeal au rupt peretele vrajbei şi s'au întors în turma sfintei ortodoxii, realizând astfel visul strămoşilor.

Ce-ar găsui strămoşii din morminte
Când am uita dorinţele lor sfinte?

Credincioşii ardeleni au fost ortodocşi dela început, primind creştinismul dela misionarii Bisericii răsăritene. Unirea forţată cu Roma dela 1698 a adus ruptura sufletească între fraţi, pricinuind lupte confesionale între ei, lacrimi şi sbuciumări. Unde era frământare şi vrajbă, Roma apărea în mijlocul celor tulburaţi, cu veninul urii ucigătoare de suflete. Vom fi avut atunci mai multă avere pământească decât înainte de 1698, dar am ajuns să avem mai puţin suflet şi mai puţină bucurie sufletească. Unirea cu Roma a adus neînţelegerea, neliniştea şi multe alte rele pentru întreg poporul, căci vrăjmaşii ortodoxiei nu vesteau dragostea şi nu lucrau ale păcii.

Voia lui Dumnezeu aceasta este, ca toţi cei ce cred în El să fie una, una în duh şi adevăr, în credinţa cea adevărată. În condiţiile democraţiei populare, credincioşii gr.-catolici au sfărâmat peceţile silnice ale Vaticanului, au ieşit de sub tutela Romei prin actul dela 21 Octomvrie 1948. Acesta este un act de seamă prin care unitatea poporului se întăreşte, iar vrăjmaşul lui se spulberă ca frunzele în furtună, scrie P. S. Valerian al Oradiei. Unificarea religioasă aşează astfel o temelie nouă nu numai la întărirea Bisericii strămoşeşti, dar în acelaş timp şi la întărirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română. Vremea cerea unificarea credincioşilor, pretindea o Biserică unitară, care să adune la olaltă toate forţele, toate energiile risipite în lupte amare şi inutile, spre a le dinamiza şi a le uni în efortul comun de progres spiritual şi material.

După 4 ani de unificare religioasă, ne dăm seama că pentru noi nu pot fi cărări mai drepte mai bune şi mai desăvârşite în afară de Biserica părinţilor noştri. Să facem deci totul pentru consolidarea marelui act. O sarcină urgentă este de a porni o acţiune intensă în această direcţie — spune I. P. S. Patriarh Justinian — cu hotărirea de a duce mai departe făclia nestinsă a dreptei noastre credinţe. Avem datoria sfântă de a lucra pentru întărirea ortodoxiei şi aşa se va revărsa binecuvântarea peste credincioşii aceştia iubiţi de Dumnezeu şi peste această ţară, Republica Populară Română, pe care El ne-a hărăzit-o liberă, bogată şi înfloritoare prin vrednicia şi lupta de veacuri a poporului muncitor.

Preot **I. Gh. Ivanciuc**

Nr. 5673/1952.

Comunicat

către toate Oficiile parohiale din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia şi Sibiu

La adresa societăţii „Sovrom Asigurare" din Sibiu Nr. 73904 din 22 Noemvrie 1952, cu privire la asigurarea pe viaţă a preoţilor şi cântăreţilor bisericeşti din Arhiepiscopia noastră, Vă facem cunoscut rezoluţia Prea Fericitului Patriarh Justinian pusă pe adresa Nr. 11382/1949, care sună astfel: „Se va trata cu fiecare preot în parte şi cei ce vor fi convinşi de avantagiile asigurării, au toată deslegarea pentru a se asigura".

Sfătuim şi îndemnăm C. preoţi şi cântăreţi bisericeşti din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre să ţină seamă de rezoluţia I. P. S. nostru Patriarh Justinian.

Sibiu, 22 Noemvrie 1952.

Consiliul Arhiepiscopesc

(Urmare din pag. 1)

în rândurile luptătorilor pentru pace pentru ca să aducă partea lor de muncă şi luptă ca pacea să biruiască războiul, viaţa să biruiască moartea şi poporul să propăşească pe calea păcii spre o viaţă din ce în ce mai bună şi mai fericită. Aceasta ne învaţă Hristos cel înviat: să săvârşim binele şi să înlăturăm răul, să muncim şi să luptăm pentru mântuirea noastră şi pentru biruinţa păcii în lume, pace pentru care a luptat atât de hotărît toată viaţa sa, neînfricatul I. V. Stalin.

Iată astăzi de lumină s'au umplut şi cerul şi pământul şi cele dedesupt. În praznicul acesta al luminii şi bucuriei Vă împărtăşim, iubiţii mei fii sufleteşti, binecuvântarea Noastră arhierească şi Vă doresc ca bucuria învierii să vă umple toate clipele vieţii Voastre şi să vă lumineze calea spre viaţa cea veşnică.

Dat în Sibiu la luminatul praznic al Învierii Domnului din anul 1953;

al vostru al tuturor de tot binele voitor

† **NICOLAE,**
Arhiepiscop şi Mitropolit

În Noemvrie 1952 a avut loc la Berlin o Conferinţă internaţională pentru reglementarea paşnică a problemei germane, la care au participat delegaţi din R. D. Germană, Germania occidentală, Franţa, Italia, Belgia, R. P. Polonia, R. Cehoslovacia etc. Cu această ocazie Pastorul evanghelic Martin Niemöller (Germania occidentală) a declarat că pentru reglementarea paşnică a problemei germane trebue făcut în primul rând tot ce este cu putinţă pentru a împiedica ratificarea tratatelor dela Bonn şi Paris. Deasemenea trebue împiedecată formarea „armatei europene" El a subliniat că este necesar să se ceară celor patru mari puteri să cadă de acord asupra unui tratat de pace cu Germania şi asupra alegerilor libere în întreaga Germanie. Tratatul de pace trebue încheiat cu un guvern al întregii Germanii şi cu consimţământul unui asemenea guvern constituit pe baza unor alegeri libere în întreaga Germanie.

Conferinţa s'a încheiat cu o declaraţie comună adoptată de delegaţii din Germania occidentală şi cea răsăriteană, care oferă o bază pentru continuarea cu succes a tratativelor pe întreaga Germanie. Conferinţa a adoptat şi o rezoluţie, care cheamă la reglementarea cât mai grabnică pe cale paşnică a problemei germane

Nr. 6074/1952.

Comunicat oficial

către toate Oficiile protopopeşti, parohiale şi mănăstireşti din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia şi Sibiu

Pentru bunaadministrare a bunurilor noastre, protopopeşti, parohiale şi mânăstireşti, facem cunoscut că rămân în vigoare şi pe 1953, instrucţiunile publicate în Tel grafu l Român Nr. 8—10, 11—12, 13—14, 20—21, 33—35 şi 42—43, toate din 1949, scrise de părintele consilier Ioan Veltan.

Bugetele pe 1953, se vor întocmi şi înainta în termen oficiilor protopopeşti, care le vor înainta iarăş în termenul fixat Arhiepiscopiei noastre pentru aprobare.

Oficiile protopopeşti vor lua măsuri din timp ca toate bugetele parohiilor să fie înaintate deodată, pentru aprobare nu pe rând.

Deasemenea se vor respecta întocmai toate dispoziţiile în vigoare, cu privire la întocmirea şi executarea bugetelor protopopiatelor şi mănăstirilor.

Cei ce nu se vor conforma, vor fi sancţionaţi.

Sibiu, 8 Decemvrie 1952.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu

ANUL 101 SIBIU SIBIU, 15 Aprilie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 15—17

BIBLIOTECA ... SIBIU

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu. strada 1 Mai Nr. 35.

Temeiurile luptei noastre pentru pace

Eliberată de glorioasa Armată Sovietică, după 23 August 1944, ţara noastră a pornit pe drumul luminos al construirii socialismului. Puterea politică şi economia naţională aparţinând poporului muncitor, care a făurit Republica Populară Română, statul oamenilor muncii dela oraşe şi sate, producţia noastră nu se mai desfăşoară la întâmplare, anarhic, ca în economia capitalistă, ci în chip organizat. Primul nostru Plan Cincinal este expresia şuvoiului de viaţă nouă, care s'a sălăşluit fermă în toate domeniile de activitate şi mărturia cea mai grăitoare a voinţei de pace care însufleţeşte poporul nostru muncitor.

Această voinţă de pace a Republicii Populare Române, manifestată energic şi demn atât înlăuntrul Patriei noastre prin măreţele construcţii ale Cincinalului, cât şi în afara graniţelor ei la congresele partizanilor păcii şi la sesiunile Consiliului Mondial al Păcii, se oglindeşte precis şi clar în noua Constituţie a Republicii noastre. Capitolul introductiv al ei în al. 6, consfinţeşte solemn şi definitiv acest lucru: „Politica externă a Republicii Populare Române este o politică de apărare a păcii, de prietenie şi alianţă cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste şi cu ţările de democraţie populară, o politică de pace şi prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace".

Pe plan extern pacea este ridicată astfel la rang de criteriu de selecţionare a prieteniilor noastre. În fruntea ţărilor cu care R. P. R. întreţine relaţii de prietenie şi alianţă este Uniunea Sovietică, marele bastion al păcii, libertăţii şi independenţei popoarelor, care îşi pune toată neegalabila ei putere întru apărarea păcii. În al doilea rând prietenia noastră se îndreaptă spre ţările de democraţie populară, care construind cu succes socialismul sprijinesc activ şi sincer lupta pentru pace. Suntem apoi prieteni ai tuturor popoarelor iubitoare de pace, care luptă împotriva imperialiştilor americani-englezi aţâţători la război.

Ca cetăţeni şi ca buni patrioţi ai R. P. R., preoţii şi credincioşii împărtăşesc întru totul această politică de pace şi prietenie şi sunt luptători activi pentru pace.

Dar ca creştini şi ca preoţi? Mărturisim răspicat că credinţa noastră creştinească ne mână pe acelaş drum: pacea este un imperativ al vieţii creştine. Doctrina creştină — în articulaţiile ei teoretice şi în aplicaţiile ei practice — este o doctrină a păcii. A păcii sufletului împăcat cu Dumnezeu şi a păcii între oameni, între diferitele seminţii ale pământului. Mesajul cu care cerul s'a adresat oamenilor, prin soliile îngerilor pogorîţi deasupra leagănului din Vifleem, a fost un mesaj de pace: „Pe pământ pace, între oameni bună voire" (Luca 2, 14). Biserica îmbrăţişează deopotrivă toate popoarele, căci toate sunt egale în faţa lui Dumnezeu: „Nu mai este Iudeu nici Elin, nu mai este barbar nici scit — căci voi toţi una sunteţi" (cf. Gal. 3, 28; Col. 3, 11; Rom. 10, 12 ş. a.) Naţionalismul şovin şi discriminările rasiale sunt respinse categoric de concepţia creştină despre valoarea şi demnitatea omului şi despre egalitatea popoarelor. Credincioşii noştri au respectat întotdeauna pe cei de alt neam şi de altă credinţă, luptând alături de toţi oamenii muncii pentru o viaţă mai bună. Dovadă în acest sens stau revoluţiile ţărăneşti din Ardeal în care au fost alături ţăranii muncitori indiferent de naţiunea sau religia căreia le aparţineau. Iată de ce, când a răsunat în lume chemarea la lupta pentru pace, oamenii Bisericii au răspuns cu entusiasm la chemarea aceasta. Astăzi noi participăm cu toată hotărîrea şi în chip organizat la această luptă măreaţă, cot la cot cu celelalte culte, cu organizaţiile de massă, cu toţi oamenii muncii, dând urmare tuturor directivelor Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. Îndătuirile Comitetelor de de Luptă pentru Pace ale Bisericii ortodoxe române din diferite centre şi activitatea desfăşurată de clerul nostru în cadrul Comitetelor ai căror membrii sunt, mărturisesc fără nici o îndoială în acest sens.

Ca luptători activi pentru pace din rândurile oamenilor Bisericii am înlăturat dintru început pacifismul pasiv şi neputincios de origină burgheză şi am înţeles că pacea se impune şi se cucereşte numai prin lupta activă pentru pace, lupta unită şi organizată a oamenilor muncii şi că această luptă însemnează în primul rând muncă avântată pentru întărirea Patriei, pentru bunăstarea poporului muncitor. Întărirea Patriei este o contribuţie însemnată la lupta pentru pace, la întărirea lagărului păcii.

Convinşi că puternicul front al păcii, în fruntea căruia se află marea Uniune Sovietică, va bara drumul războiului şi va impune pacea împotriva uneltitorilor de noui războaie, clerul şi credincioşii noştri se angajează să intensifice lupta pentru pace, punându-şi toate forţele lor in slujba Patriei şi a luptei pentru apărarea păcii. Astfel vor contribui şi ei la realizarea imperativului înscris pe flamurile marelui Congres al popoarelor ce s'a ţinut la Viena în Decemvrie: „Pacea poate fi salvată! Pacea trebue să fie salvată!"

GR. T. M.

Pentru apărarea păcii

Mişcarea mondială a Partizanilor Păcii se întăreşte pe zi ce trece, pentrucă principiile ei de luptă împotriva imperialismului cotropitor american şi a armelor sale de tot felul, sunt tot mai bine înţelese de popoarele iubitoare de pace şi independenţă.

Astfel, între numeroasele conferinţe generale şi locale ale partizanilor păcii, se numără şi Conferinţa Interconfesională pentru pace, ţinută în Republica Populară Bulgaria, la 5 Octomvrie 1952, în Sofia. *În faţa unei numeroase asistenţe şi-au spus cuvântul reprezentanţii Bisericii ortodoxe, şi celei catolice, şi evanghelice şi ai cultelor neoprotestante. Cu toţii au subliniat rolul hotărîtor al mişcării Partizanilor Păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică.*

În cuvântarea de deschidere I. P. S. Mitropolit Kirit din Plovdiv, preşedintele Sf. Sinod a subliniat rolul de pace al Bisericii, pentrucă pacea este darul lui Dumnezeu, mijlocit prin Mântuitorul Hristos. Deci voinţa divină este facerea de pace între oameni şi în lume. Ca creştini, noi nu putem să ne străduim altfel, decât tocmai pentru această pace, combătând războiul în numele credinţei şi al principiilor umanitare. Fiind Biserică a lui Hristos, ea urmăreşte cu aceeaşi convingere principiile păcii în lume. După ce arată ce înseamnă un război, cu grozăviile lui, Mitropolitul Kiril încheie cu chemarea: „Oamenilor, străduiţi-vă întru apărarea păcii!"

Conferinţa principală a fost ţinută de Mitropolitul Climent din Stara-Zagora, sub titlul: „Religia întru apărarea păcii". Ea era împărţită în următoarele capitole: 1. In faţa ameninţării din partea imperialiştilor americani şi englezi care înseamnă un nou război; 2. Mişcarea mondială pentru apărareu păcii şi locul Bisericii ortodoxe în această mişcare, indicând participarea concretă la toate lucrările; 3. Participarea celorlalte Biserici şi culte la lupta pentru pace, în care arată colaborarea cultelor în lupta pentru pace în ţările de democraţie populară, ca şi străduinţele sincere ale deconului H. Johnzon, ale abatelui J. Boulier şi altora din Apus; 4. Necesitatea acordului în străduinţa comună pentru apărarea păcii, în care caută să convingă şi pe apuseni de necesitatea colaborării; 5. Cum se justifică necesitatea colaborării Bisericii la opera păcii în lume, pe baza principiilor evanghelice. Iar în încheere indică măsurile concrete, care derivă din străduinţa aceasta pentru pace. (După Naroden Pastir, Nr. 28—9, Sofia 1952).

Prof. M. Şesan

Campania agricolă de primăvară

Suntem la începutul campaniei însămânţărilor de primăvară, de succesul căreia depinde să culegem o recoltă bogată anul acesta. Obţinerea unei recolte bogate crează condiţii favorabile pentru creşterea salariilor reale ale muncitorilor şi funcţionarilor şi a venitelor ţărănimii muncitoare. Ea asigură aprovizionarea la preţuri convenabile a oamenilor muncii şi este o însemnată contribuţie la întărirea Patriei şi la cauza păcii în lume.

Odată pregătirile pentru campania însămânţărilor terminate, în primele zile de primăvară însămânţările trebuesc începute. În privinţa aceasta o mare însemnătate are respectarea epocilor de însămânţare stabilite de Ministerul Agriculturii. Obţinerea unei recolte îmbelşugate atârnă nu numai de modul cum însămânţăm, ci şi de data la care însămânţăm. Experienţa din anii trecuţi a dovedit că cele mai bune recolte se dobândesc atunci când se respectă termenele fixate în mod ştiinţific de Ministerul Agriculturii. Cu cât însămânţările sunt făcute mai târziu, cu atât recoltele sunt mai slabe. De altfel campania aceasta e o campanie de scurtă durată: fiecare bucată de pământ abia svântată trebueşte îndată însămânţată. Munca trebue făcută la timp şi în cea mai mare grabă.

O altă condiţie a recoltelor bogate este aplicarea metodelor agrotehnice avansate, respectarea agrominimului. Trebue folosită din plin bogata experienţă a agriculturii sovietice. Aceasta priveşte îngrăşarea ogoarelor, arătura la adâncime reglementară, alegerea şi tratarea seminţelor, folosirea maşinilor de semănat ş. a. Un mijloc principal pentru mărirea producţiei îl constitue întovărăşirile agricole, care arată ţăranilor muncitori avantagiile deosebite ale muncii mecanizate pe terenuri întinse. Rezultatele de anul trecut ale întovărăşirilor agricole şi ale gospodăriilor agricole colective — care în medie au avut o recoltă cu 25% mai mare decât a gospodăriilor individuale — sunt o dovadă elocventă în acest sens. De aceia trebue dusă muncă de lămurire între ţăranii muncitori ca să se întovărăşească de bună voie şi să formeze întovărăşiri agricole şi gospodării agricole colective, păşind astfel pe calea recoltelor îmbelşugate şi a unei vieţi luminoase.

E vremea în care la ţară se mobilizează toate forţele pentru reuşita campaniei de însămânţări de primăvară. Preoţimea noastră e îndrumată să susţină munca organelor locale de stat şi să ducă muncă de lămurire în sânul credincioşilor pentru realizarea integrală şi la timp a planului de însămânţări, aducând astfel contribuţia ei la întărirea Patriei şi biruinţa păcii în lume.

La Conferinţa Unională a Partizanilor Păcii din U.R.S.S., ţinută în Decemvrie 1952, I. P. S. Patriarh Alexei al Moscovei şi al întregei Rusii, a arătat că delegaţii la Conferinţă trebue să dea reprezentanţilor poporului sovietic la Congresul popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena mandatul de a ţine sus steagul dragostei de pace a oamenilor sovietici şi de a sprijini toate hotărîrile menite să apere omenirea de primejdia războiului. In numele Bisericii Ortodoxe Ruse, I. P. S. Patriarh Alexei a chemat pe toţi şefii Bisericii, pe conducătorii comunităţilor religioase, pe toţi credincioşii din rândurile tuturor popoarelor, nu numai să continue, ci să şi adâncească şi să intensifice lupta pentru pace.

La Institutul Teologic Universitar din Sibiu s'a prăznuit în Noemvrie 1952 mileniul Bibliotecii Patriarhiei de Alexandria. In cadrul şedinţei festive, P. C. Prof. M. Şesan a prezentat istoricul acestei Biblioteci şi importanţa ei.

Sărbătorirea I. P. S. Patriarh ALEXEI al Moscovei
şi al întregei Rusii la Institutul Teologic Universitar din Sibiu

În 27 Octomvrie 1952, I. P. S. Patriarh Alexei al Moscovei şi al întregii Rusii a împlinit venerabila vârstă de 75 ani dintre care 50 ani a muncit în ogorul Bisericii, ca ierodiacon, ieromonah, episcop, arhiepiscop, mitropolit şi patriarh (7 ani). Cu această ocazie Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a conferit I. P. S. Sale Drapelul Roşu al Muncii în semn de recunoştinţă pentru remarcabila lui activitate atât în timpul Marelui Războiu pentru Apărarea Patriei cât şi ulterior.

Aniversarea aceasta este prilej de bucurie şi pentru Biserica noastră, cu care I. P. S. Sa întreţine legături de frăţească dragoste şi care vede în I. P. S. Sa pe ierarhul deplin dăruit Bisericii sale şi patriotul convins şi luptătorul neşovăelnic pentru pace.

Institutul Teologic Universitar din Sibiu a dat glas preţuirii unanime de care se bucură I. P. S. Sa între preoţii şi credincioşii din Ardeal, prin festivitatea ce a avut loc în Aula Institutului la 21 Noemvrie 1952, orele 11.30.

După un cor bisericesc rusesc, P. C. Rector S. Vlad arată scopul acestei festivităţi: sărbătorirea a 7 ani de patriarhat, 50 ani de slujire la altarul Domnului şi 75 ani de viaţă a I. P. S. Patriarh Alexei. Amintind legăturile dintre Biserica ardeleană şi Biserica ortodoxă Rusă, care ne-a fost întotdeauna ocrotire şi ajutor, scoate în lumină faptul că datorită I. P. S. Patriarh Alexei legăturile acestea sunt astăzi foarte strânse. I. P. S. Sa a intrat în legături cu Biserica noastră nu numai prin schimb de scrisori, reviste şi cărţi, sau prin delegaţii la diferitele festivităţi bisericeşti, ci şi prin faptul că ne-a vizitat în persoană, cinstind cu prezenţa I. P. S. Sale şi Mitropolia Sibiului şi Institutul nostru Teologic. Vizita aceasta a rămas în inimile noastre ca un eveniment deosebit de important.

De aceea acum luăm şi noi parte cu tot sufletul la sărbătorirea Prea Fericitului Patriarh Alexei.

Urmează conferinţa P. C. Păr. Chiril Pistrui despre viaţa şi activitatea I. P. S. Patriarh Alexei. Conferenţiarul arată că în fiecare an la 25 Februarie, odată cu sărbătoarea Sf. Alexei, Biserica ortodoxă rusă cinsteşte şi pe Intâistătătorul ei, Prea Fericitul Patriarh Alexei. Redă apoi datele biografice mai importante: născut la 27 Octomvrie 1877 în Moscova, după ce a absolvit liceul şi Facultatea de Drept, s'a înscris la Academia Teologică din Moscova, călugărindu-se încă de pe vremea când era în anul II de Teologie (1902). Sfinţit diacon, apoi preot (1903), după terminarea teologiei ocupă pe rând diferite funcţiuni bisericeşti ca: inspector la Seminarul din Pscov (1905), rector al Seminarului din Tula (1906) şi al Seminarului din Novgorod (1911), episcop de Tihvin (1913), vicar al Novgorodului, vicar prim al eparhiei Petrogradului (Leningrad), arhiepiscop al Novgorodului (1926), mitropolit de Leningrad (1933) şi Patriarh al Moscovei şi întregii Rusii (din 2 Februarie 1945).

Trece apoi la caracterizarea activităţii I. P. S. Sale din care se străvede un ierarh cu vederi largi, iubitor de Biserică şi Patrie, un luptător neobosit pentru cauza păcii. In domeniul bisericesc realizările I. P. S. Sale sunt multiple. Astfel I P. S. Sa a reuşit să înlăture dezidenţele religioase din sânul Bisericii ortodoxe ruse şi a întărit unitatea acestei Biserici. La 9 Martie 1946 avu bucuria să reprimească în sânul Bisericii ortodoxe pe preoţii şi credincioşii greco-catolici din Ucraina Sudică şi Galiţia, care şi-au manifestat această dorinţă în soborul dela Lvov, condus de preotul Gavriil Costelnic. Dar în 1949 reveniră la ortodoxie şi preoţii şi credincioşii greco-catolici din Rusia Subcarpatică. Biserica ortodoxă rusă se organizează, înfiinţând cursuri de îndrumare preoţească pe lângă eparhii şi reorganizând seminariile şi academiile teologice unde alegerea candidaţilor se face după vocaţie. Viaţa parohiilor şi mănăstirilor progresează.

Totdeodată I. P. S. Sa reuşeşte să aducă sub ascultarea canonică de patriarhia Moscove şi a întregii Rusii comunităţile bisericeşti ruse de peste hotare. Biserica ortodoxă cehă, reorganizată de I. P. S Elefterie, exarh al Patriarhiei de Moscova, este declarată în 1951 Biserică ortodoxă autocefală. Deasemenea Biserica ortodoxă polonă (1948).

Legăturile cu celelalte Biserici ortodoxe se întăresc, prin călătoria I. P. S. Sale la Ierusalim Alexandria, Damasc, în ţara noastră, etc. şi prin diferitele consfătuiri între Intâistătătorii Bisericilor ortodoxe autocefale ce au avut loc la Moscova, începând cu cea de anul 1948, când s'a precizat atitudinea ortodoxiei faţă de diferitele probleme la ordinea zilei, între care: faţă de Vatican, de mişcarea ecumenică şi de lupta pentru pace.

Patriotismul lui ferbinte s'a manifestat în mod deosebit în vremea Marelui Războiu de Apărare a Patriei. Fiind mitropolit de Leningrad, I. P. S. Sa rămâne în mijlocul turmei Sale în cele 900 de zile ale asediului hitlerist. In aceste zile grele şi de eroism colectiv, I. P. S. Sa ajută mângâie, îmbărbătează, fiind mereu alături de popor. El cheamă pe credincioşi să reziste, să-şi apere pământul sfânt al Patriei împotriva cotropitorilor fascişti şi face apel ca toţi să contribue cu daruri materiale pentru apărarea Patriei. Astfel eparhia Leningradului trimite 500.000 ruble pentru construirea coloanei de tancuri „Dimitrie Donscoi". Felul cum a ştiut să-şi împlinească datoria de ierarh şi datoria patriotică a atras asupra persoanei lui dragostea şi recunoştinţa credincioşilor, iar ca răsplată a meritelor lui patriotice a fost cinstit cu decoraţia „Apărarea Leningradului". După încheerea războiului I. P. S. Sa conduce Biserica ortodoxă rusă pe drumul colaborării loiale cu statul pentru înflorirea Patriei Sovietice şi binele poporului muncitor. In special e de remarcat activitatea deosebit de bogată în lupta pentru pace. Aceasta se vede nu numai din cuvântări şi pastorale, ci şi din iniţiativa de a realiza un front unitar al Bisericii ortodoxe în lupta pentru pace şi a colabora cu toate cultele în această măreaţă cauză a omenirii muncitoare. E suficient să amintim în acest sens: Apelul consfătuirii panortodoxe din 1948 către creştinii din toată lumea pentru preîntâmpinarea unui nou războiu şi menţinerea păcii; aderarea la hotărîrile Consiliului Mondial al Păcii în sesiunile dela Stocholm, Praga şi Berlin; realizarea colaborării şi unităţii de acţiune cu toate Bisericile ortodoxe în lupta pentru pace; consfătuirea tuturor cultelor din U.R.S.S. pentru intensificarea luptei pentru pace, etc. Astfel că putem spune că Prea Fericitul Patriarh Alexei întrupează şi călăuzeşte lupta pentru pace a Bisericii ortodoxe ruse şi a tuturor Bisericilor ortodoxe, care sunt active în lupta pentru pace, constituind un front unitar, ce participă cu entuziasm la lupta sutelor de milioane de oameni ai muncii din toată lumea pentru apărarea păcii. Astfel I. P. S. Sa împlineşte nu numai imperativul vremilor de azi, ci şi lăsământul Mântuitorului: Pace las vouă (Ioan 14, 27).

Aceasta este viguroasa personalitate a Inalt Prea Sfinţitului Patriarh Alexei, care înscrie o nouă epocă glorioasă în viaţa Bisericii ortodoxe ruse, asemeni lui Petru Movilă.

După un alt imn bisericesc se dă citire următoarei telegrame:

(Continuare în pag 4).

I. P. S. Nicolae sărbătorit la Sibiu

Ziua onomastică a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a fost sărbătorită de studenții teologi și clerul ortodox din Sibiu cu aceeaș dragoste ca și în alți ani.

În preziua praznicului în cadrul rugăciunii de seara din Capela Institutului Teologic, P. C. Prof. A. Moisiu la meditația despre inima creștină a amintit în cuvinte emoționante inima Ierarhului, care s'a dăruit lui Hristos și Bisericii Sale. După încheerea rugăciunii de seara, studenții teologi au cântat: Condacul și Troparul Sf. Nicolae, iar d. Solovăstru (an. IV) a vorbit în numele lor, arătând grija deosebită a I. P. S. pentru școala teologică și formarea viitorilor preoți, fiind un Părinte bun și pildă de muncă și rugăciune pentru studenții teologi și a mulțumit pentru părintească grijă a Înaltului Ierarh, urându-i încă mulți ani de fericită și rodnică activitatte.

I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, răspunzând acestei manifestații asigură pe studenții teologi de cele mai calde simțăminte și le spune că esențialul e să-și deschidă sufletul față de Hristos și să adâncească legătura cu El. Această legătură se realizează prin studiul teologic și prin rugăciune. Cunoștințele dobândite pot fi — unele — uitate, dar dragostea de Mântuitorul nostru Iisus Hristos rămâne statornică. Credincioșii așteaptă să primească preoți vrednici. De aceea studenții teologi trebue să se pregătească temeinic, prin toate mijloacele ce le au la dispoziție, spre a corespunde poruncii lui Hristos și așteptărilor credincioșilor. Ei trebue să corespundă și împrejurărilor de viață prin care trecem, devenind apostoli activi ai păcii.

În ziua praznicului, în cadrul Sf. Liturghii s'a citit o rugăciune de mulțumită pentru binefacerile ce le-a revărsat Dumnezeu peste I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, și P. C. Prot. A. Nanu a predicat despre viața Sf. Nicolae, aducând totodată omagiul clerului și credincioșilor pentru I. P. S. Sa. A urmat o recepție la Reședința mitropolitană, la care au participat consilierii, profesorii dela Institutul Teologic, preoți și credincioși. In numele tuturor vorbește P. S. Teodor, care arată că I. P. S. Sa a făurit o preoțime nouă, bazată pe știința teologică, cucernicie, disciplină, morală și caracter moral și orientată în marile probleme pe care le pune viața de azi. Sărbătorirea de azi e îndemn la o muncă mai intensă pe această linie.

I. P. S nostru Mitropolit Nicolae, răspunzând, arată că noi suntem unelte trecătoare în planul providenței divine, care călăuzește Biserica. Trebue numai să înțelegem voia lui Dumnezeu în toate evenimentele și să ne punem în slujba ei. De aceea am zis și zic: dacă am făcut ceva, am făcut ceea ce trebuia să fac. De aceea când privesc peste cei aproape 32 ani de arhipăstorire, mulțumesc lui Dumnezeu pentrucă m'a întărit și călăuzit și clerului și credincioșilor pentrucă m'au ajutat. Când ai pe Dumnezeu și dragostea ta de credincioși și a credincioșilor de tine — ai toți factorii necesari spre a săvârși lucrarea la care ești chemat. În toată vremea am avut colaborarea caldă a preoțimii și credincioșilor. Aceasta pentrucă problemele, ce a trebuit să le rezolv, au isvorît din sânul credincioșilor, au fost legate de viața lor însăși. Aici e taina ortodoxiei: în legătura strânsă dintre ierarhie și credincioși.

Dar ca să putem realiza tot ce vrea Dumnezeu dela noi, avem nevoie de vremi de pace. Să ne rugăm dar Domnului să ne întărească puterile de luptă pentru pace, pentru mântuirea credincioșilor, ca în vremi de pace să săvârșim lucrul Evanghelistului.

Astfel s'a prăznuit la Sibiu onomastica I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, fiind prilej de adâncire a legăturii sufletești a clerului și credincioșilor și de întărire în lupta pentru mântuire și pentru pace.

M.

Virtuțile preotului

Cucerirea interioară a preotului se face prin virtute. Preotul trebue să posede toate virtuțile și să le practice în orice clipă, căci folosirea lor zi de zi devine o obișnuință și astfel virtutea se impune singură, fără prea mult efort de voință. Nu este cazul să înșirăm toate virtuțile, căci nu este necesar, deoarece ele sunt știute de toți, însă vom analiza unele principii pe care ni le dau scriitorii cercetați de noi, spre a face posibilă statornicia virtuții. Cu alte cuvinte, vom cerceta acele condițiuni generale care îngădue ca virtutea să se statornicească în om și ca să nu fie tulburată de nimic și nici să sufere vreo delăsare sau cădere, ci să fie veșnic trează și gata de luptă.

În primul rând, preotul trebue să aibă o stare continuă de liniște sufletească, să rămână netulburat de supărările pe care i le fac păstoriții. „Supărarea este un amăgitor răutăcios fiindcă tulbură sufletul în așa fel că pentru gândirea liniștită nu mai rămâne absolut nici un loc. Ceeace trebue a face mai întâi este deci, ca pre cât se poate liniștea sufletească să se facă dispoziție naturală a sufletului prin neîntrerupta obișnuință, prin lupta cu sine și prin statornica hotărîre" (Sf. Ambrozie: I, 21, v. 90). „Dacă, deci mânia ocupă deodată sufletul tău și cu nepresimțită putere se repede asupra ta, atunci nu părăsi locul tău; locul tău însă pe care trebue să stai este: răbdarea, înțelepciunea, gândirea liniștită, înfrânarea necazului" (id. I, 21, v. 92). Mânia acoperă gândirea și prin faptul că tulbură toată buna chibzuință, ne face să cădem în păcat. Ori cine la o hotărire în mânie, nu se poate să nu păcătuiască și dacă mai socotim acuzațiile pe care le aducem semenilor noștri, de cele mai multe ori nedrepte, în mânia noastră și ura care îi urmează, înăbușind dragostea, ne vom da seama câtă pagubă aduce bunei statorniciri a virtuților. Suntem ferm convinși că avem toată dreptatea și nu acordăm nici o circumstanță atenuantă celui cu care am venit în conflict acuzându-l de tot răul, iar pe noi văzându-ne complect curați. Contrar acestei porniri greșite, același sfânt părinte, ne învață să luptăm mutând acuzația de pe adversar pe noi înșine, făcând adică invers de cât ceea ce am fi făcut în mod pătimaș. „Când vă mâniați, atunci mâniați-vă pe voi înșivă fiindcă voi sunteți atâțați și atunci nu veți păcătui. Cine adică se mânie pe mânie pe sine însuși, fiindcă se atâță așa de repede, acela încetează de a mai avea mânie pe altul; cine însă voește să arate mânia sa ca îndreptățită, acela mai mult încă se aprinde și cade repede în păcat și vină" (id. I, 21, v. 96). Cu alte cuvinte să te mânii pe propria-ți mânie pentru că te-ai aprins prea repede. „Pentru aceea este cu totul potrivit, ca prin gândirea liniștită prin care se exercitează spiritul, să poarte grija ca să nu se aprindă în atâțare neașteptată, ci având la îndemână rațiunea să fie condus la dânsa spre a fi îmblânzit" (Id. v. 97). Acesta ar fi primul pas în cucerirea interioară: stăpânirea mâniei. Desigur că într'un om care nu se mai tulbură de orice supărare și chiar până la urmă din nimic, pot să locuiască toate virtuțiile, el fiind stăpân pe casa lui. Această pace interioară trebue să se manifeste în afară printr'un echilibru al acțiunilor noastre.

Stăpânirea peste pornirile firești trebue să o aibă rațiunea și voința. Acestea coordonează acțiunile noastre atât cele interioare cât și cele exterioare. Suntem împinși de a dori anumite lucruri, sau a săvârși anumite fapte; apoi tindem să dăm mai multă importanță anumitor lucruri, pe când pe altele le trecem cu vederea, dovedim prin aceasta, în fața credincioșilor, un desechilibru interior. De aceea rațiunea va trebui să conducă totul în modul cel mai echilibrat. „În viața de toate zilele să observăm, mai întâi ca puterea de a dori să nu se opună rațiunii, căci numai prin aceasta, acțiunile noastre, conforme cu datoria, pot fi puse în acord cu legea morală generală. Al doilea, trebuie a ține cu tărie, ca unui lucru să nu-i dăm nici mai mare, nici mai mică importanță decât în sine, spre a evita părerea că dăm unui lucru mic prea multă atenție sau că am disprețui un lucru important prin prea mică osteneală. Al treilea este a ține măsura exactă în toate năzuințele și acțiunile și a nu permite nici-o înșelăciune cu privire la ordinea adevărată și la oportunitate (Id. I,24 v. 105).

Acest echilibru exterior dă posibilitatea virtuților să se manifeste, întărindu-se prin aceasta exercitare, după ce li s'a dat posibilitatea de stabilizare prin echilibrul interior.

În toate actele vieții tale să se vadă că ești plin de virtute și nu trebuie să îngădui nici odată răul, sub nici o formă ar fi el săvârșit, căci în felul acesta te faci părtaș făptuitorului. Este un merit al bărbăției să te arăți hotărît în orice împrejurare a vieții. „Lauda bărbăției nu este nicidecum numai în puterile brațului sau ale corpului, ci mai mult în tăria sufletului: și nici nu cere legea tăriei ca să cauzăm nedreptate, ci din contra să o înlăturăm" (Id. I, 26 v 105).

Al doilea factor care îngăduie virtuților să locuiască în preot este cel expus mai sus și anume: cumpătarea. Ea însăși este o virtute, cardinală, însă prin faptul că pune o regulă atât în manifestările interioare cât și în cele exterioare ale preotului, îi dă acestuia posibilitatea de a face progres pe calea desăvârșirei.

Ispita banului a fost foarte puternică în toate timpurile și a adus mari pagube vieții morale și de aceea Sf. Ap. Pavel o numește începutul tuturor relelor (I Tim. 6, 10). Lupta ei împotriva virtuților este foarte cunoscută. Aceasta mai ales în stăpânirea capitalistă. Preotul nu este scăpat de această ispită. De aceea Sf. Ambrozie ne sfătuește: „Să nu băgăm în seamă banii, de sgârcenie să fugim ca de ciumă, căci slăbește virtutea. Nimic nu este mai opus bărbăției decât a fi învins de dorința de câștig" (o. c. I, 39 v. 103). Iată dar a treia condiție a cuceririi interioare: neiubirea de arginți, căci iubirea de arginți este după cum am văzut o ciumă pentru virtuți.

Aceste condiții fiind îndeplinite se poate ajunge la posedarea tuturor virtuților, la cucerirea deplină a propriului eu. Însă nu trebue să ne pripim sau să ne pierdem răbdarea atunci când vedem că osteneala noastră nu este încununată de succes. Drumul virtuții este lung și greu și are multe povârnișuri, multe mărăcinișuri și multe greutăți, așa că să nu ne așteptăm dintr'odata la reușită. De aceea pe lângă cele spuse mai sus „trebue căutat dacă preotul ar mai fi înzestrat și cu o altă virtute și aceasta este: răbdarea" (Sf. I. Hrisostom III 16 v. 301). Cu drept cuvânt Sf. I. Hrisostom numește răbdarea „liman neinviforat", unde se odihnește sufletul, deoarece tot cel ce lucrează fără răbdare sau strică sau nu isbutește să aducă nici o roadă, în timp ce cel ce are putere să aștepte lucrând, se va bucura de isbândă. Mântuitorul însuși a arătat că roada se aduce numai prin răbdare, când spune în parabola semănătorului că sămânța care a căzut în pământ bun a rodit însutit, aducând „roade întru răbdare" (Lc. 8, 15).

Virtutea pentru a fi îndeplinită cere jertfă. Curățenia preotului trebue să fie permanentă, în tot locul și în orice împrejurare a vieții. Virtuțiile trebue să se confunde cu însăși persoana preotului și când zicem preot să înțelegem un creștin plin de virtute. El să fie atât de curat și atât de sigur de curățenia și nevinovăția lui, încât să poată sta în fața tuturor cu curaj, fără teamă de a fi găsit pătat cu ceva.

Rămâne deci stabilit că în preot trebue să fie: o deplină liniște sufletească, o cumpătare în toate acțiunile, o totală desinteresare de bunurile materiale și o răbdare fără margini, spre a locui în el toate virtuțile și a le asigura tuturor o desvoltare fericită.

VITRINA CĂRȚII

Alexei, Patriarhul Moscovei și a întregii Rusii: Predici, Cuvântări, Pastorale și Articole. Moscova 1948, p. 248.

Cartea aceasta cuprinde aranjate cronologic articole, predici, cuvântări și pastorale ale I P. S. Patriarh Alexei din anii 1941—1948. Ea are 16 capitole, în care se tratează despre: „Credincioșii Leningradului în timpul blocadei germane", „Biserica Ortodoxă Rusă și activitatea ei patriotică în timpul Marelui Războiu pentru Apărarea Patriei", „Patriarhul Serghie, Alegerea Mitropolitului Alexei ca Patriarh", „Revenirea Bisericilor ortodoxe ruse din străinătate la sânul Patriarhiei Moscovei", „Legături cu ierarhii de peste graniță", „Călătoriile Patriarhului Alexei în țările Orientului ortodox", „Cuvântări rostite la înscăunări de episcopi, la slujbele dela lavra Troitko Sergheeva, la diferite aniversări, la Academiile Teologice și Seminariile Teologice", „Pastorale, epistole și felicitări de Sfintele Sărbători etc.

Din ea se desprinde activitatea multilaterală desfășurată de I. P. S. Patriarh Alexei pentru Biserica ortodoxă Rusă, pentru unitatea ortodoxiei și pentru Patria Sovietică.

I. P. S. Alexei are o concepție înaltă despre patriarhat și despre episcopat „Patriarhatul — zice I. P. S. Sa — este chipul însuflețit al lui Hristos". Sarcina sa este de a păstra în evlavie și sfințenie turma încredințată lui de Dumnezeu, prin exemplul vieții sale", prin iubire și la nevoie prin severitate. El trebue să păzească neatinsă învățătura Bisericii, canoanele și tradițiile Ei. El trebue „să-și dăruiască inima sa pentru turma sa", contopindu-se cu grijile ei (p. 110—112).

Din acest suflet deplin dăruit Bisericii și credincioșilor a răsărit toată activitatea pentru strângerea legăturilor cu Patriarhatele ortodoxe de pretutindeni, pentru reprimirea schismaticilor și scizioniștilor în sânul Bisericii ortodoxe Ruse, pentru viața bisericească internă. Activitatea de realizare a unui front unitar ortodox în diferite probleme și în special în lupta pentru pace ne este cunoscută. De asemenea aceea de restabilire a unității Bisericii ortodoxe Ruse. Amintim acum activitatea internă a I. P. S. Sale. In privința aceasta I. P. S. Sa dă o atenție deosebită Academiilor Teologice și Seminariilor Teologice. Vechea școală bisericească, zice I. P. S. Sa, a fost o școală semi-laică, de castă, cu un studiu rigid, formal, scolastic, care era golit de orice duh religios, majoritatea elevilor ei fiind pătrunsă de un spirit laic monden. Școala teologică din zilele noastre este străină de spiritul de castă, primind pe cei ce simt chemare spre slujba Bisericii. Scopul ei e de a da Bisericii preoți luminați și evlavioși. De aceea științele teologice nu trebue să aibă numai scopuri științifice, ci și un scop educativ, de formare sufletească a studenților. La acestea se adaugă slujbele și cântările bisericești, care cresc pe studenți într'o atmosferă de evlavie (p. 170—173).

In ce privește viața parohiilor, I. P. S. Sa îndeamnă pe toți la muncă și rugăciune, la dragoste și ajutor reciproc, la viață creștinească intensă, la educație religioasă în familie etc. (p. 159—160). Cere deasemenea înlocuirea mărturisirii în comun cu mărturisirea individuală, pregătirea duhovnicească pentru Sf. Impărtășanie, ordine la Sf. slujbe, cântarea executată pe melodiile duhovnicești ș. a.

Cu această lucrare pentru Biserică, I. P. S. Sa împletește în mod armonic lucrarea patriotică. „Biserica — zice I. P. S. Sa — este una cu Patria, îi slujește, colaborează cu Guvernul, îi ajută și răspunde la chemările lui". Aceasta nu numai „în timpul războiului", când „Biserica Rusă a arătat întregii lumi unitatea sa deplină cu Guvernul, ci și acum în opera de construcție pașnică" (p. 240). Astfel I. P. S. Patriarh Alexei la toate aniversările felicită pe Generalissimul I. V. Stalin, arată marile realizări ale regimului sovietic pentru oamenii muncii, îndeamnă pe credincioși să fie cei mai devotați cetățeni ai Patriei și să-și împlinească cu avânt și conștiinciozitate toate datoriile cetățenești, muncind pentru înflorirea Patriei și pentru binele poporului (p. 235—241).

Toate aceste învățături și multe altele, sunt prezentate într'o formă simplă și concisă, într'o limbă cu mireasmă biblică și comunicativă, ca o împărtășire dela sufletul Părintelui la inima credincioșilor. In ea se oglindește viața Bisericii ortodoxe Ruse în ultimii 7 ani. De aceea se recomandă spre citire tuturor doritorilor de a se împărtăși din viața acestei mari Biserici surori și a cunoaște mai bine personalitatea I. P. S. Patriarh Alexei. (După „Glasul Bisericii").

T. P.

Sărbătorirea I. P. S. Alexei...

(Urmare din pag. 2)

Înalt Prea Sfinției Sale
Prea Fericitului Patriarh
A L E X E I
al Moscovei și întregii Rusii
Moscova

Clerul și credincioșii de sub păstorirea Noastră, cum și Noi personal, și Institutul Teologic cu profesorii și studenții împreună cu Rectorul lor, cu inimile înălțate de adâncă stimă și admirațiune față de Înalt Prea Sfinția Voastră, cu ocaziunea împlinirii vârstei de 75 ani și a rodnicei activități de 50 ani în via Domnului, încununați de cei 7 ani de patriarhat,

Vă roagă să primiți felicitările lor și urări de viață îndelungată și spornică în opera sfântă a înălțării ortodoxiei și poporului, cu vremi de pace statornică și netulburată. Ridicând fierbinți rugăciuni către Părintele ceresc, rămânem ai I. P. S. Voastre cu toată dragostea și devotamentul creștinesc.

Întru mulți fericiți ani!
Sibiu, 23 Noembrie 1952.

NICOLAE,
Mitropolitul Ardealului

† Preotul GHEORGHE CONSTANTIN

La 27 Noemvrie 1952 a încetat din viață Preotul Gh. Constantin dela parohia Orașul-Stalin-Stupini.

În vârstă de 64 ani, cu o sănătate slăbită, dar cu multă dragoste de muncă a făcut din preoție o misiune sfantă. A fost demn și s'a impus prin vrednicia muncii sale. Zorile îl găseau de multe ori pe câmpul brăzdat de plug; apoi se întorcea, cu sudoarea pe frunte, la altar, unde slujba lui înălța pe credincioși pentru că isvora dintr'un suflet care bătea cu toată sinceritatea pentru Hristos.

În cei 23 de ani cât a păstorit parohia Stupini a transformat-o într'un port duhovnicesc de unde glăsuie cuvântul lui Dumnezeu.

Serviciul înmormântării a fost săvârșit de un sobor de 15 preoți, iar cuvântul de rămas bun a fost rostit de prot. N. Bârsan.

A fost un slujitor al lui Hristos și un frate pentru toți.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepții!

N. B.

„Vrednic este lucrătorul de plata sa"
I Timotei 5, 18

INFORMAȚII

Au fost distinși cu Premiul de Stat a R.P.R. un număr de peste 200 oameni de știință artiști, scriitori, tehnicieni, care au lucrat în domeniul științelor fizico-matematice, chimice, tehnice, agricole, geologice, medicale, istorico-filologice, în domeniul prozei, poeziei, dramaturgiei, muzicii, picturii, sculpturii, arhitecturii, cinematografiei, artei teatrale și artei grafice și în domeniul perfecționărilor radicale ale metodelor de producție în anii 1950 și 1951. Aceasta arată marele avânt al creației științifice, tehnice artistice și literare și prețuirea de care se bucură știința, arta și literatura în regimul de democrație populară.

La alegerile din 30 Noemvrie 1952 pentru Marea Adunare Națională, Frontul Democrației Populare a repurtat un succes desăvârșit din 10.353.469 cetățeni prezentați la vot, au votat cu candidații F. D. P. 10.233.369 cetățeni adică 98'84% din numărul total al alegătorilor care au luat parte la vot. Aceasta arată unitatea moral-politică a poporului nostru și hotărirea lui de a păși mai departe pe calea construirii socialismului în țara noastră și a luptei pentru pace în întreaga lume. Deputații aleși sunt oameni ai muncii dela orașe și sate, care reprezintă voința și năzuințele celor mai largi mase ale celor ce muncesc. Ei sunt patrioți înflăcărați și luptători nesovăelnici pentru socialism, pentru Patrie și pace și progres.

Salutând victoria desăvârșită în alegeri a F. D P., oamenii muncii din țara noastră și au luat noui angajamente în producție pentru realizarea planurilor măreți pentru care au votat. De aceea alegerile au constituit un punct de plecare spre noui victorii pe drumul construirii socialismului, pe drumul prevederilor împlinirii Planului Cincinal în 4 ani, pe drumul întăririi Patriei și biruinței păcii în lume.

Planul de Stat pe 1953 — an hotăritor pentru îndeplinirea Planului Cincinal în patru ani — continuând realizările din primii doi ani, prevede sarcini, ce depășesc simțitor prevederile Planului Cincinal, pentru acest an, apropiindu-se de nivelul pre-văzut pentru 1954. As fel față de 1952 în 1953: producția industrială va atinge un nivel de 124% (în industria mijloacelor de producție chiar 128%) producția agricolă va crește prin lărgirea sectorului socialist, mecanizarea și înzestrarea agriculturii cu mașini agricole (1400 tractoare, 1350 batoze, 1600 secerători-legători 1200 semănători etc.), volumul transporturilor va crește cu 21%, volumul desfacerilor de produse alimentare va crește cu 24,6%; oamenii muncii dela orașe vor primi cu 27% mai multe produse alimentare, iar țărănimea muncitoare cu 24% mai multe produse industriale; venitul național va atinge un nivel de 128%; deasemenea se prevăd investiții mari pentru culturalizarea masselor, apărarea sănătății celor ce muncesc, construirea de locuințe (mai mult decât dublul celor din 1952), asigurarea cadrelor necesare (numărul muncitorilor va crește cu aproape 200.000); productivitatea muncii va crește în industrie cu 14,2%, în agricultură cu 14,4%; o mulțime de uzine și fabrici noui vor intra în funcțiune ș. a.

Realizarea sarcinilor acestui plan creează condițiile împlinirii planului nostru cincinal în patru ani. El este un nou și însemnat pas înainte în construirea socialismului în țara noastră.

Sâmbătă, 29 Noemvrie 1952, în Capela Mitropolitană a avut loc parastasul ridicat întru pomenirea Mitropolitului Andrei, în prezența I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, Consilierilor, preoților din Sibiu, profesorilor și studenților Institutului Teologic. La sfârșit P. C. Prof. Dr. Gr. T. Marcu a evocat amintirea apostolului Andrei, pe care-l prăznuim în ziua de 30 Noemvrie și a prezentat pe ctitorul Mitropoliei noastre ca pe un adevărat „preot" al Bisericii noastre.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 202—4—53

Biblioteca Central Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Mai 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 18—19

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

In pragul preoţiei

1. Cunoaşte-te pe tine însuţi

Nenumărate trebue să fie calităţile preotului pentru a putea face faţă misiunii sale şi de aceea marii Părinţi ai Bisericii şi-au pus problema vredniciei celor ce intră în cler, deoarece de vrednicia lor depinde viaţa creştinismului. Cel ce vine să primească hirotonia trebue să împlinească anumite condiţiuni şi să fie trecut printr'un examen minuţios, atât al său propriu, cât şi al sfinţitorului, deoarece nu se poate încredinţa turma pe mâna oricui. Sfinţii Părinţi înşişi s'au ferit de a primi această înfricoşată taină din pricina răspunderii imense care îi incumbă, cum au fost Sf. Grigorie Teologul şi Sf. Ioan Hrisostomul.

Primul lucru care se cere candidatului este să-şi dea seama de greaua misiune, spre care se îndreaptă. De aceia un examen interior propriu este absolut necesar înainte de a primi harul. Fiecare se cunoaşte pe sine şi mai bine este pentru el să-şi aleagă orice carieră în viaţă, decât, atunci când îşi dă seama că este nevrednic să meargă totuşi spre preoţie.

Un lucru de căpetenie care se cere candidatului la preoţie, este ca el să aibă o inclinaţie spre acest oficiu, să simtă o flacără arzătoare în sufletul său care să-l mâne spre această sarcină, cu un cuvânt să aibă vocaţie. Această chemare interioară porneşte din dragostea pentru Dumnezeu şi pentru credincioşii săi şi conduce cu necesitate la slujirea lor. Cine ar put a îndrăsni să se facă preot câtă vreme inima lui nu arde în el la cuvintele cele curate şi ferbinţi ale lui Dumnezeu şi la tâlcuirea Scripturilor, câtă vreme nu le întipăreşte pe placa inimii sale, ca să aibă gândul lui Hristos, câtă vreme nu pătrunde până la comorile cele ascunse, nevăzute, pentruca să primească bogăţiile lor şi apoi să îmbogăţească din ele şi pe alţii, oferind cele duhovniceşti oamenilor celor duhovniceşti" (Sf. Grigorie p. 106).

Pe această chemare se pune mare preţ deoarece pe ea, ca pe o piatră de temelie puternică se întemeiază toată activitatea de mai târziu a preotului. Dacă el priveşte preoţia ca o simplă meserie sau o funcţie oarecare, atunci când se află în faţa greutăţilor va părăsi turma sa. Pentru păstorire se cer oameni care să iubească din toată inima şi din tot cugetul pe Dumnezeu şi să fie în stare să-şi pună sufletul pentru oi, asemenea păstorului celui bun. Credincioşii care au ştiut să se jertfească, au fost aceia care au putut să slujească lui Dumnezeu cu vrednicie, în toate timpurile şi locurile „lăsând toate şi urmând lui Hristos" (Mat. 19, 27). Biserica lui Hristos are nevoie de păstori care să îndure greutăţi, să se lapede de sine, în întreg înţelesul cuvântului, să-şi ia crucea şi să urmeze lui Hristos, în toate zilele vieţii lor. De aceea Sf. Grigorie Teologul era indignat văzând cum cei nevrednici se repezeau spre preoţie ca la un lucru de nimic, nesocotind răspunderea care şi o asumă în faţa lui Dumnezeu. „Mi-era ruşine mie de alţii care se îndeasă spre Sfânta Sfintelor cu mâinile necurate, cum se zice, şi cu sufletele nesfinţite; care mai înainte de a fi vrednici să se apropie de cele sfinte, uneltesc fel şi chip ca să dobândească scaunul, se îngrămădesc şi se îmbulzesc în jurul sfintei mese ca şi cum pentru dânşii treapta aceasta nu este un model de virtute, ci un mijloc de câştigare a existenţii; nu o slujbă împreunată cu grea răspundere, ci o funcţie lipsită cu totul de răspundere" (Sf. Grigorie, pag. 52).

Aceştia nu mai socotesc preoţia ca o misiune, ca o viaţă de jertfă, ci aşa cum spune Sf. Grigorie Teologul „un mijloc de câştigarea existenţei". Şi azi examenele de studii nu pot să arate în mod precis pe cei nevrednici de preoţie, desi sunt necesare şi acestea pentru un viitor preot, ci se cere un examen al moralităţii. Credincioşii noştri nu au nevoie numai de dogmatică, exegetică, istorie şi alte discipline teologice, cu care se prezintă tinerii preoţi în faţa lor, ci au nevoie şi de un exemplu moral, care să le stea permanent în faţă. Viaţa morală, după morala evangheliei, iată ce se cere unui preot în parohie, ca învăţătura ce o dă să fie întărită prin viaţa sa,

Sunt oameni care au un renume bun, deşi în viaţa lor intimă nu sunt cu nimic mai presus decât cei păcătoşi, pe când alţii care duc în adevăr o viaţă aleasă, rămân necunoscuţi. Dacă tu te simţi că faci parte din prima categorie, atunci trebuie să faci atenţi pe cei ce vor să te aleagă, asupra greşalei lor, ca nu cumva să ajungă la ceea ce se temea Sf. Ioan Hrisostomul să ajungă. „Mă tem ca nu cumva primind turma lui Hristos puternică şi bine hrănită, s'o pierd după aceea prin neîngrijirea mea şi să mânii împotriva mea pe Dumnezeu, care într'atât de mult o iubeşte încât s'a dăruit pe Sine pentru mântuirea şi răscumpărarea ei" (II, 4). La aceasta ar trebui să se gândească toţi cei ce cu nevrednicie şi cu gânduri necurate vin spre preoţie, că Hristos s'a dat jertfă pentru turma pe care ei o au de păstorit şi dacă nu li se va cere răspundere pentru altceva, li se va cere pentru sângele lui Hristos, pe care l-au făcut nelucrător prin răutatea şi neglijenţa lor. Deci cel ce se simte nevrednic, să aibă curajul sincerităţii şi să nu se angajeze într'un jug pe care nu-l va putea purta.

Vrednicia sau nevrednicia candidatului trebue să fie socotită în raport cu importanţa şi greutatea slujirei spre care vine, că sunt unii oameni care sunt mai buni în unele privinţe, dar în altele nu. Pentru preoţi se cer credincioşii cei mai buni din toate punctele de vedere, se cer credincioşi perfecţi. Se poate întâmpla ca pretendentul la preoţie să nu-şi poată cunoaşte propriul suflet, să se creadă altfel decât este în realitate, să se creadă vrednic pe când el este nevrednic, puternic, pe când el este slab şi totodată să nu cunoască greaua răspundere spre care vine, din pricină că nu a fost lămurit asupra ei. Cât de folositori sunt pentru Biserică credincioşii modeşti, care deşi sunt vrednici, totuşi stau deoparte şi aşteaptă să fie chemaţi cercetându-şi întru smerenie sufletul şi întru realitate jugul preoţiei, spunând cu toată convingerea ca Sf. Ioan Hrisostom. „Eu îmi cunosc sufletul, slăbiciunea şi micimea lui. Cunosc şi măreţia acestei slujiri şi cât de nespus de grea este înfăptuirea ei" (C. III, 8!) Modestia îşi are şi ea limitele ei. Nu însemnează ca cei buni din modestie să fugă de preoţie, căci atunci locul lor va fi luat de cei slabi. Biserica are nevoie de preoţi, căci prin ei viază. Există chiar o obligaţie pentru credincioşii vrednici să nu fugă de slujirea preoţiei, ci s'o îmbrăţişeze cu toată evlavia.

În felul acesta am ajuns la o răspântie a candidatului, de oarece dacă este virtuos din smerenie se va feri de preoţie, socotindu-se nevrednic şi deci alegătorii nu-l vor putea cunoaşte, iar pe de altă parte cel slab va uza de toate mijloacele ca să ajungă acolo unde şi-a propus. De aceea e nevoie să fie şi un examen venit din afară, prin care să treacă toţi cei ce

(Continuare in pag. 2)

În pragul preoţiei

[Urmare din pag. 1]

candidează şi cei ce sunt consideraţi a fi vrednici de preoţie. Examinarea aceasta o face autoritatea bisericească. Sf. Ioan Hrisostom cere pentru această cercetare un timp îndelungat, pentru ca episcopul să se poată convinge pe deplin de vrednicia candidatului, căci numai timpul cu întâmplările lui neprevăzute poate să pună în adevărata ei lumină vrednicia sau nevrednicia lui. O alegere nepotrivită, pe lângă alte multe răutăţi, aduce tulburare în Biserică, desbinare între credincioşi, neîncredere în păstoria lor ş. a. De aici nu rezultă că dacă autoritatea bisericească trebue să ţină seama de voia credincioşilor din parohie, ea nu poate face o altă alegere, având în vedere în primul rând binele Bisericii. „Trebue dar ca cel ce voieşte să hirotonească să facă cercetare multă, iar cel hirotonit să-şi facă însuşi şi mai multă cercetare“ (C. III, 15).

2. Criteriile alegerii

Sfinţii Părinţi nu ne dau un cod de ceea ce se cere candidatului, ci din câteva spicuiri vom prezenta unele din aceste condiţii în afară de aceea a chemării spre preoţie, de care am vorbit mai sus.

Faptul că preotul are de păstorit feluriţi credincioşi, de felurite concepţii, stări sufleteşti, culturi şi caractere, i se impune să posede o extraordinară putere de acomodare la situaţia fiecăruia pentru a-l putea înţelege cât mai bine şi implicit să l poată ajuta. Să poată proceda, aşa cum a procedat Sf. Ap. Pavel, când spune: „M'am făcut tuturor toate, ca măcar pe unii să-i mântuesc“ (I Cor. 9, 22). Parohia este formată din credincioşi diferiţi „din indivizi neomogeni, fiecare cu obiceiurile şi părerile sale, pentru care motiv, este de neapărată trebuinţă ca şi conducătorul Bisericii să fie om dintr'o bucată, când este vorba de conducerea turmei, în general, dar şi cât mai dotat cu putinţă de acomodare, când este vorba de a trata pe fiecare individ în parte şi a imprima în sufletul fiecăruia învăţătura cea folositoare“ (Sf. Grigorie P. 73).

Aşa dar, primul criteriu este putinţa de acomodare la fiecare credincios în parte şi mână fermă în conducerea turmei drept-credincioase.

O altă condiţie este evlavia şi curăţia vieţii. „A-ţi propune să înveţi pe alţii, câtă vreme tu însuţi nu eşti destul de învăţat sau cum spune proverbul, să înveţi olărie începând cu oale mari, adică să cauţi să sădeşti pietatea în sufletele altora înainte de a o avea tu însuţi, mie mi se pare un lucru nebunesc şi semeţ: nebunesc, fiindcă nu-ţi dai seama de neştiinţa ta, şi semeţ pentrucă te apuci de un lucru pe care abia îl pricepi“ (Sf. Grigorie, p. 75).

Un lucru care se cere neapărat candidaţilor este practica vieţii. „Spre a fi cineva vrednic de o asemenea slujbă, nu e deajuns să fie numai cu viaţa curată, ci trebuie să fie şi foarte priceput şi încercat de multe; trebue să cunoască toate treburile vieţii nu mai puţin decât cei care trăiesc în mijlocul lumii şi totuşi trebue să fie despărţiţi de lume mai mult decât monahii, care locuesc pe munte. Şi pentrucă preotul e silit să aibă legături cu oamenii, care au femei, cu alţii care cresc copii, cu alţii care sunt în felurite slujbe, cât de felurit nu trebue el să se poarte cu toţi aceştia? Şi când zic felurit, nu înţeleg să fie un înşelător, nici linguşitor şi prefăcut, ci în deplină libertate şi plin de siguranţă, să ştie să fie şi mlădios după trebuinţă, iar când starea lucrurilor ar cere aceasta, el trebue să fie deopotrivă de blând sau de aspru“ (Sf. I. Hrisostom c. IV. 4/2).

Nu mai puţin însă preotul trebue să aibă cunoştinţele teologice necesare, să fie cunoscător al Sf. Scripturi şi să fie un om cult care să nu fie străin nici de cultura vremii sale.

Multe sunt condiţiile care se impun candidatului, multe trebue să fie calităţile lui, aşa că a le înşira pe toate ar fi peste putinţă. Ele se concentrează însă, ca şi toată viaţa bunului creştin, în dragostea faţă de Dumnezeu. Din această dragoste slujeşte păstoriţilor şi această dragoste trebue să o dovedească statornică, în orice împrejurare a vieţii (Sf. Ambrozie c. I, 50).

Un preot tânăr, care vrea şi trebue să fie un adevărat preot al lui Hristos, are obligaţia ca prin viaţa curată să îndepărteze orice bănuială asupra moralităţii sale. El are o cultură, o conştiinţă a misiunii sale şi aceasta îl împiedecă să fie confundat cu un începător în ale vieţii morale. El are înaintea sa secole de experienţe ale trăirei şi jertfei creştine şi cunoscând această experienţă, nu are decât să urmeze binele, lăsând la o parte răul.

În felul acesta şi un tânăr se poate impune credincioşilor prin virtuţile şi înţelepciunea sa, urmându-se exemplul lui Timotei, căruia Sf. Ap. Pavel îi scria: „Nimeni să nu dispreţuiască tinereţele tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţenia“ (I Tim. 4, 12).

Deci îmbinând examenul personal cu examinarea autorităţii bisericeşti, candidatul la preoţie, dacă se socoteşte pregătit pentru această misiune, să păşească spre împlinirea ei, convins fiind că harul lui Dumnezeu îl va ajuta să ducă lupta cea bună, dacă el îşi va pune toate forţele sale în această luptă.

Pr. C. GROSU

Pastorul Hugo van Dalen (Biserica reformată din Olanda), care a vizitat Uniunea Sovietică în 1952, a declarat între altele: „Zilele pe care le-am petrecut în Uniunea Sovietică m'au convins că politica acestei ţări, a guvernului său şi a întregului popor sovietic, este o politică a păcii. Această concluzie este confirmată de amploarea uriaşă a coustrucţiei paşnice, care se desfăşoară pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice. La întoarcerea în patria mea voi spune adevărul despre viaţa fericită a poporului sovietic, despre libertatea acordată de stat Bisericii Ortodoxe Ruse şi celorlalte comunităţi religioase, voi vorbi despre uriaşele eforturi, pe care le face Uniunea Sovietică pentru apărarea păcii în lumea întreagă“.

Iar Pastorul Alf Iohansen (Biserica luterană din Danemarca), arată că a luat parte la numeroase slujbe religioase. „La Moscova, zice el, se săvârşesc în fiecare Duminecă slujbe religioase în peste 55 de biserici. Numărul celor ce iau parte la aceste slujbe trec de 250.000. In afară de slujbele duminecale, se săvârşesc în fiecare dimineaţă dealungul săptămânii slujbe de câte 2 ore: la Moscova se fac deasemenea şi slujbe de seara“. Subliniază de asemenea voinţa fermă a oamenilor sovietici de a apăra pacea: „o uriaşă operă de reconstrucţie e în curs de desfăşurare în Uniunea Sovietică şi pacea le e necesară pentru realizarea lucrărilor lor paşnice“.

Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Pe calea gospodăriilor agricole colective

In 3—5 Martie s'au împlinit 4 ani dela Rezoluţia şedinţei plenare a C. C. a P. M. R., din 3—5 Martie 1949, în chestiunea întăririi alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare, care a pus problema transformării socialiste a agriculturii. Atunci s'a arătat că mica gospodărie individuală generează capitalismul, face imposibilă aplicarea metodelor agrotehnice şi mijloacelor mecanizate, menţine exploatarea chiaburească şi nu poate face faţă cerinţelor crescânde ale industriei socialiste şi ale oamenilor muncii. Ea nu poate scoate ţărănimea muncitoare din întuneric, mizerie şi asuprire. Singura cale de eliberare a ţărănimii muncitoare de exploatare şi de ridicare a nivelului ei material şi cultural este calea agriculturii socialiste, care prin desfiinţarea exploatării omului de către om, prin cultivarea de întinderi mari de pământ cu mijloace mecanizate şi după metodele agrotehnice sovietice avansate, ridică producţia şi productivitatea muncii la un nivel nemaivăzut şi asigură astfel aprovizionarea industriei socialiste, a oamenilor muncii şi ridicarea nivelului de trai şi cultural al ţăranilor muncitori. In privinţa aceasta ne stă în faţă luminoasa experienţă a ţăranilor colhoznici sovietici.

Infiinţarea gospodăriilor agricole colective — preciza Rezoluţia — se va face pe măsura împlinirii următoarelor condiţiuni: 1. Pe măsura creşterii industriei socialiste producătoare de maşini agricole; 2. Pe măsura formării cadrelor de agronomi; 3. Pe măsura lămuririi masselor ţărănimii muncitoare. S'a accentuat în special principiul liberului consimţământ. Hotărîrea C. C. al P. M. R. din 18 Septemvrie 1951 condamnă cu energie încălcarea acestui principiu de către unii activişti care au folosit metode de constrângere economice sau administrative sau metode demagogice (promisiuni de favoruri) spre a determina pe ţăranii muncitori să intre în gospodăriile agricole colective. Numai convingerea profundă a ţărănimii muncitoare despre marea superioritate a agriculturii socialiste asupra celei individuale poate sta la baza unor gospodării colective trainice. Iar ţăranul poate fi convins în primul rând prin fapte. In acest sens au fost cu adevărat mijloace de convingere: cărţile şi filmele despre viaţa ţăranilor colhoznici din Uniunea Sovietică, vizitele făcute de colhoznicii sovietici la noi în ţară, rezultatele obţinute în gospodăriile agricole colective dela noi. Astfel ţăranii muncitori au putut vedea că în gospodăria colectivă se pot obţine recolte neobişnuit de mari, că acel ce munceşte conştiincios primeşte venite mai mari decât în gospodăria individuală, că aceasta este calea prin care ei pot să-şi făurească o viaţă îmbelşugată şi fericită.

Astăzi Statul pune la îndemâna ţărănimii muncitoare peste 10.000 de tractoare şi mii de maşini şi unelte agricole. Numărul staţiunilor de maşini şi tractoare au crescut dela 81 câte erau în 1948, la 188 în 1951. Şcolile agricole au dat şi dau mereu noui cadre de agronomi, necesare organizării gospodăriilor colective. Peste 120.000 de familii de ţărani muncitori au pornit de bună voie pe calea agriculturii socialiste, înfiinţând aproape 1800 de gospodării agricole colective. Anul trecut gospodăriile colective au obţinut în medie o producţie de cereale cu 25% mai mare decât gospodăriile individuale, iar membrii lor au avut venite mult mai mari decât cei ce gospodăresc individual.

Astfel că sunt date toate condiţiunile pentruca prin muncă de lămurire dela om la om, prin conferinţe, filme, broşuri, articole la gazeta de părete, vizite la gospodăriile agricole colective ş. a. noui masse de ţărani muncitori să fie convinşi să se asocieze de bunăvoie în gospodării agricole colective. Numărul gospodăriilor colective creşte mereu. In toate părţile ţării ţă-

(Continuare în pag. 3)

Premiile Păcii

Comitetul pentru decernarea Premiilor Internaționale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare" a decernat în Decemvrie 1952 înalta distincție a luptei mondiale pentru pace, celor mai de frunte luptători pentru pace și pentru colaborare între popoare:

1. Yves Farges, care reprezintă pe francezii democrați și cinstiți, nelegați de nici un partid politic, care țin la libertatea și independența țării lor, pe care o apără împotriva imperialiștilor americani: el a demascat pe agresorii americani, care folosesc arma bacteriologică în Coreea și China;

2. Dr. S. Kitchlew, președintele Consiliului Păcii din India, care leagă strâns lupta pentru pace de lupta pentru independență națională și împotriva colonialismului anglo-american;

3. Elisa Branco, activistă a Federației femeilor braziliene, luptătoare hotărîtă împotriva participării la războiul dus de imperialiștii americani în Coreea;

4. Paul Robeson, cunoscutul cântăreț negru din S. U. A. care simbolizează mișcarea pentru pace care crește mereu și în rândurile poporului american;

5. Poetul german Iohannes Becher, luptător pentru unitatea, independența și libertatea Germaniei și pentru pace;

6. Preotul canadian James Endicott, conducătorul mișcării pentru pace din Canada, fost misionar în China, care a demascat războiul bacteriologic dus de imperialiștii americani în Coreea și este luptător neînfricat pentru pace, pentru colaborarea pașnică între popoare, împotriva planurilor războinice ale imperialiștilor americani-englezi.

7. Scriitorul sovietic Ilya Ehrenburg, care în romanele și articolele lui demască cu o vigoare extraordinară pe agresorii imperialiști și arată marea forță a lagărului păcii.

Această distincție însă nu are numai un caracter personal: ea nu onorează numai pe cei ce o primesc, ci se reflectă asupra mișcării pentru pace din țările respective, ca o deosebită prețuire a succeselor ei.

Premiile sunt un omagiu adus marelui popor sovietic, care stă în fruntea luptei mondiale pentru apărarea păcii, poporului francez și poporului german, care luptă împotriva politicii de război a guvernelor dela Paris și Bonn și pentru pace, poporului brazilian ca și tuturor popoarelor din America latină, care luptă pentru independență și împotriva participării la războiul din Coreea, poporului indian și tuturor popoarelor din Asia, care luptă pentru libertate și pentru încetarea războiului din Coreea, poporului american și poporului canadian, care vor să se încheie pace în Coreea și să se instaureze o epocă de pace îndelungată, bazată pe conveţuirea pașnică între diferitele sisteme economice și sociale.

Ne bucurăm că între cei distinși cu acest premiu internațional este și un preot, arătându-se în felul acesta prețuirea ce se acordă și luptei slujitorilor cultelor religioase pentru apărarea păcii. Aceasta este un îndemn pentru preoțime și un exemplu, ca să-și intensifice activitatea în lupta pentru pace.

Decernarea premiilor Stalin constituie un prilej însemnat de intensificare și lărgire a luptei popoarelor pentru pace. Ea insuflă popoarelor încredere în biruința păcii în lume și le dă noui forțe de luptă pentru apărarea păcii și consolidarea ei.

(Urmare din pag. 2)

ranii muncitori se conving din ce în ce mai mult de superioritatea agriculturii socialiste și pășesc cu încredere pe calea unui viitor fericit.

In această muncă de lămurire e chemată să participe și preoțimea noastră, dându-și contribuția sa la transformarea socialistă a agriculturii și crearea viitorului fericit al țărănimii muncitoare.

E vreme potrivită: să intensificăm munca de lămurire pentru formarea de noui gospodării agricole colective!

IN LUPTA PENTRU PACE

Miercuri 3 Decembrie 1952, a avut loc la Institutul Teologic Universitar din Sibiu o consfătuire interconfesională pe linia luptei pentru pace. Prezenți, delegații cultelor: ortodox român (în frunte cu păr. vicar Traian Belașcu), evanghelic C. A. (în frunte cu prot. A. Herman), romano catolic (prot. Nagy Eugen), reformat (prot. Nagy Iuliu) și reprezentantul cultelor neoprotestante pastorul baptist Mircu Cocariu.

1. Păr. președinte T. Belașcu arată scopul acestei consfătuiri: 1. Să ne dăm seama de importanța alegerilor pentru Marea Adunare Națională și 2. Să întâmpinăm cu cinste și cu înfăptuiri concrete Congresul Național al Comitetelor de luptă pentru pace din R. P. R. Ad. 1. În Marea Adunare Națională, poporul a ales cu însuflețire deosebită pe cei mai buni fii ai poporului nostru. La dobândirea biruinții alegerilor preoțimea și-a dat contribuția ei cu râvnă și dragoste, lucru de care P. C. Sa s'a convins pe teren (în raioanele Mediaș și Târnăveni), fapt recunoscut cu mulțumire de organele locale ale puterii de Stat. Colaborarea dintre aceste organe și preoțime se adâncește.

Ad. 2. Stăm acum în fața unui nou eveniment: Congresul Național pentru apărarea păcii din R. P. R., care va avea loc la București (5—7 Dec. 1952). Să folosim toate relațiile și toate putințele noastre pentru a dinamiza pe credincioși în purtarea cu elan a luptei pentru pace. Cei ce participă la Congres, vor face o dare de seamă publică, la înapoiere. Ceilalți, își vor face datoria cu toată tragerea de inimă în zilele Congresului și după aceea, folosind metodele cunoscute de luptă pentru pace.

În aplauzele celor prezenți, P. C. Sa a dat citire unei Moțiuni de adeziune, care a fost aprobată în unanimitate.

2. La discuții păr. Belea arată că viitorul Patriei noastre este luminos și plin de făgăduinți. Noi am depășit rivalitățile confesionale de altă dată. Suntem una, în același front al apărării păcii. Noi am ales calea păcii, calea vieții, cum spune Sf. Scriptură. Aceasta o dovedește activitatea preoțimii noastre. Noi mergem cu poporul, iar poporul a ales la 30 Noemvrie 1952 pe deputații păcii. Cu referire la Constituția R. P. R., a arătat că politica Patriei noastre este o politică de apărare a păcii. A dat apoi îndrumări concrete privitor la modul cum fiecare cult trebue să desvolte lupta pentru pace între credincioșii lui.

3. Prot. rom.-cat. Nagy Eugen, arată că lupta pentru pace este voită de Dumnezeu. Avem datoria să ne încadrăm în ea. La romano-catolici, după fiecare Liturghie, se fac rugăciuni speciale pentru pace. Ajungă victimele celor două războaie mondiale. Omenirea vrea pace.

4. Prot. evang. A. Hermann arată ce însuflețire a fost la București, la consfătuirea interconfesională pe țară. La 30 Noemvrie 1952, s'au copt fructele acestei însuflețiri. Primim toate îndrumările date aici de păr. Belașcu și Belea. Armonia între confesiuni a crescut. De aceea crește și eficacitatea luptei noastre unite pentru pace. Ne dăm seama că ne aflăm la o cotitură a istoriei, dar suntem convinși că prin luptă activă pentru pace vom ajunge ziua în care se vor risipi toți norii ingrijorărilor și pacea va triumfa asupra războiului.

5. Pastorul evanghelic Karl Reinert arată că în evenimentele din ultimii ani, Biserica trebue să vadă voia lui Dumnezeu. In Biblie avem principiul să ne ținem alături de popor, cum spune Sf. Apostol Pavel. Aceasta însemnează să ne legăm de clasa muncitoare. Acest drum este drumul indicat de Biblie. De aceea, altarul trebue unit cu lupta pentru pace.

6. În numele tuturor comunităților neoprotestante, pastorul baptist Mircu Cocariu declară că primește toate hotărîrile și îndemnurile luate în această consfătuire. Poate că începuturile luptei noastre pentru pace au fost slabe, dar proorocul ne îndeamnă să nu disprețuim începuturile slabe, căci ne dăm seama acum unde am ajuns: la desfășurarea unei lupte intense, bine organizate pentru pace. Noi, păstorii propoveduim Evanghelia. Evanghelia este vestea cea bună, iar mai bună veste ca pacea nu este. Își ia angajamentul să organizeze un colț al păcii pentru credincioșii baptiști, care să-l ajute ca — pe lângă cuvântul propoveduirii păcii — să lupte activ pentru pace,

7. Prot. reformat Nagy Iulius declară că primește cu mare bucurie și rezultatele luptei pentru pace, desfășurată până acum, ca și sarcinile de luptă pentru pace de aici înainte. In lupta pentru pace nu este stagnare. Muncim

(Continuare în pag. 4)

Pentru aprovizionarea cu legume și zarzavaturi

Pentru buna aprovizionare a populației muncitoare e nevoie de mărirea producției-marfă în agricultură. Un sector de mare însemnătate în acest sens este acela al producției și valorificării legumelor și zarzavaturilor.

În ce privește producția e nevoie să se împlinească planul legumicol întreg, să se cultive în întregime și la timp suprafețele planificate, cu precădere cele irigate. In acest scop se procură cultivatorilor semințe și materiale de irigație, li se dau credite și îndrumările necesare. Gospodăriile agricole de Stat, gospodăriile agricole colective, întreprinderile ca și gospodăriile individuale trebue să dea o atenție deosebită cultivării legumelor și zarzavaturilor, spre a se asigura cantitatea necesară pentru aprovizionarea oamenilor muncii

In ce privește valorificarea trebuesc excluși speculanții care cumpără legumele și zarzavaturile dela țăranii muncitori pe un preț de nimic și le vând pe prețuri de speculă, îngreuind astfel aprovizionarea muncitorilor. Spre a se înlătura specula și a asigura aprovizionarea oamenilor muncii la prețuri convenabile și a da posibilitate țăranilor muncitori să-și valorifice produsele în mod just, cooperativele au primit sarcina să încheie contracte cu producătorii particulari pentru livrarea de legume și zarzavaturi. Aceste contracte — de pe urma cărora țăranii muncitori au mari avantagii materiale — sunt una din căile prin care aceștia sunt atrași în rânduiala planului de stat și prin care se întărește alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

La încheerea contractelor cooperativele plătesc avansuri după natura culturilor, ca producătorii să poată face lucrările de însămânțare și recoltare. Producătorii sunt sprijiniți prin procurare de semințe, materiale, îngrășăminte chimice, etc. In schimbul acestor avantagii și a câștigului ce-l vor avea din valorificarea produselor, producătorii sunt obligați a folosi avansurile numai în scopul prevăzut, să respecte executarea întocmai a contractului, să predea la ermenele fixate produsele fixate în cantitățile fixate. In felul acesta se va asigura pe deoparte valorificarea justă a acestor produse, care aduc țăranilor muncitori venite frumoase, pe de altă parte se va asigura aprovizionarea poporului muncitor cu cantitățile necesare de legume și zarzavaturi, excluzându-se din comerț speculanții.

Anul acesta contractările trebuesc extinse. Preoțimea noastră este îndrumată să explice credincioșilor dela sate avantagiile cultivării de legume și încheerii de contracte cu cooperativele de consum, ca să închee astfel de contracte cât mai mulți producători individuali. In felul acesta ne dăm contribuția la realizarea planului de stat și la întărirea Patriei noastre și a păcii în lume.

Bisericuța'n fapt de seară

Adeseori privesc: acolo, sus,
În bradul dinspre-altar, încremenit,
Adastă'ntr'un picior, pe gânduri dus,
Un cocostârc, străjer neadormit.

Când soarele-asfințește 'ncetișor, —
Pe spate-și lasă pliscul larg deschis
Și turuie cu râvnă și cu zor
De parcă ar toca de paraclis.

Pe dată îi răspund câțiva copii,
Țâșnind din noaptea bradului înalt,
Cu glasuri ca de clopote-argintii,
De parcă iau viața cu asalt!

...Mai zăbovesc la ușa dela tindă,
Să mai ascult odată plânsul mut
Al rănii ce i-a scris-o — drept colindă
O schijă a războiului trecut...

În naos mă închin c'o rugăciune
La chipul Prea Curatei Născătoare.
Privirea ei de Maică parcă-mi spune:
„Când văd vărsări de sânge, rău mă doare!"

...Mai răsfoesc veșmintele din strană
Și 'n fiecare filă picurată
Cu stropi ferbinți de ceară, văd o rană
Și lacrămi de-ale lumii de-altădată...

O rază 'ntârziată se strecoară
Pe lespezi, în altar, cu pași de vis
Și-și tremură lumina ei ușoară
La căpătâiul Lui, pe antimis...

De-afară mai pătrunde, când și când,
Copilărescul svon de lângă brad,
Și-atuncea parcă văd pe chipu-I blând
Lumina cum și-așterne drum și vad.

...Dar raza a pierit. Iar Iisus,
Din crucea de pe care-I răstignit,
Șoptește: „Țineți minte ce v'am spus
De-acești copii, și mult ce i-am iubit!"

— „Da, Doamne, ținem minte! La altar
Sorbim din jertfa Ta putere nouă
Și-om face să nu fie în zadar
Porunca Ta și daru-Ți: „Pace vouă!"

. . . . . .

E seară și e pace. Colo, sus,
În bradul dinspre-altar, încremenit
Adastă'ntr'un picior, pe gânduri dus
Un cocostârc, străjer neadormit.

...Se stinge zvon sburdalnic de copii
Pe uliță. Și'n glasurile lor
De clopote micuțe, argintii,
Se-aude parcă: „Pace tuturor!"...

Pr. Constantin Olariu

În lupta pentru pace

(Urmare din pag. 3)

până la seceriș, adică până la biruința păcii asupra atâțătorilor la război.

8, Părintele președinte Tr. Belașcu arată că e viu impresionat de participarea la discuții și de nivelul înalt la care s'au desfășurat discuțiile, pe bază de realități și pe baza Bibliei. Aceasta este una dintre cele mai frumoase și mai rodnice ședințe de luptă pentru pace. Facem salturi din ce în ce mai mari către pace. Vine sărbătoarea Crăciunului, sărbătoarea păcii. „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" — acesta este imnul care a răsunat deasupra leagănului din Vifleem. Să ducem solia acestui imn credincioșilor cu care venim în contact, să l ducem la Congresul dela București. Pacea să nu fie o vorbă deșartă, ci o realitate vie. Din pacifism pasiv, preoțimea a trecut la luptă activă pentru pace. Aceasta este calea orientării și activității ei.

Ridicând ședința delegații cultelor din orașul Sibiu au trecut apoi la semnarea Moțiunii votate.

Gr. T.

VITRINA CĂRȚII

Avro Manhattan: *Vaticanul*, 2 vol. în românește de G. Voropanov și Tudor Mihail. Editura de stat 1949.

Este îndeobște cunoscut faptul că papalitatea a înlocuit idealul religios al mântuirii credincioșilor cu dorința și grija permanentă de expansiune și dominare a popoarelor. Acest adevăr ne este prezentat pe baza unui impresionant material documentar în cartea lui Avro Manhattan: Vaticanul. In ea se desvăluie rolul Bisericii catolice în politica mondială din ultimii cincizeci de ani. Citind această carte îți dai seama că activitatea politică a iezuiților din veacurile trecute a fost cu mult depășită în rafinament, viclenie și perfidie de politica Vaticanului în ultimii cincizeci de ani, a cărui mână de paianjen acaparator se întinde în problemele politico-economice ale aproape tuturor statelor moderne.

Volumul întâi cuprinde următoarele capitole: 1. Biserica catolică în lumea contimporană. 2. Statul papal-Vaticanul. 3. Cum este condusă Biserica catolică. 4. Ordinele călugărești. 5. Politica Vaticanului între cele două războaie mondiale. 6. Spania, Biserica catolică și războiul civil. 7. Italia, Vaticanul și fascismul. 8. Germania, Vaticanul și primul război mondial.

Volumul II cuprinde: 1. Nazismul, Vaticanul și al doilea război mondial. 2. Austria și Vaticanul. 3. Cehoslovacia și Vaticanul. 4. Polonia și Vaticanul. 5. Belgia și Vaticanul. 6. Franța și Vaticanul. 7. Statele Unite și Vaticanul, și 8. Politica Vaticanului în restul lumii.

Este deajuns înșirarea aceasta de titluri pentruca să ne dăm seama despre acțiunea tentaculară a Vaticanului de a supune cât mai multe popoare poftei lui de supremație și despre alianța lui cu sistemul capitalist. Fascismul și nazismul, socialismul de dreapta și imperialismul americano-englez au fost — după datele cărții lui Manhattan — cu zel slujite de Vatican, cu lingușire, persuasiune, mituire, indulgență și alte metode și mai puțin morale.

Autorul prezintă în mod amănunțit rolul și influența politică a catolicismului în multe țări capitaliste din Europa, America și Asia, cât și desfășurarea luptei politice dusă de Vatican împotriva forțelor progresului și ale democrației. Trăgând concluziile la studiul său, Manhattan scrie: „Este clar că în sec. XX-lea, ca și în secolele trecute, Biserica catolică tinde să împedece desvoltarea forțelor progresiste. Aceasta o confirmă faptul că după terminarea celui de al doilea război mondial au început să apară pretutindeni, ca ciupercile după ploaie, nenumărate „partide catolice", care nu au făcut altceva decât să pună în aplicare în toate domeniile vieții de stat a popoarelor respective tendințele curiei papale".

Cartea lui Avro Manhattan este un document concludent față de abaterile de care s'a făcut vinovată conducerea Bisericii catolice în istorie. Ea constitue o acuzare, dar și un avertisment. De aceea se recomandă tuturor celor ce vor să înțeleagă atitudinea Vaticanului în actualitate.

C.

Episcopia Aradului a dispus printr'o circulară ca în parohiile unde sunt două biserici cu doi preoți, unul revenit și unul vechi ortodox, preoții să slujească alternativ la ambele biserici, căutând fiecare să introducă terminologia ortodoxă la altar și la strană. Aceste parohii, chiar dacă au două epitropii, formează o singură unitate parohială, cu un singur buget și cu un singur Consiliu parohial. Intregirea salariilor ambilor preoți se va achita din acelaș buget.

† Preoteasa E. ȘORTAN

In 14 Noemvrie 1952 a adormit în Domnul preoteasa E. Șortan din Blăjeni (Brad), în vârstă de 75 ani.

Născută în Buciumani, la poalele Detunatei, se căsătorește cu Preotul Ioan Șortan, preot în parohia de munte Blăjeni. După 20 de ani de căsnicie creștinească, binecuvântată cu 12 copii, vrednica soție și mamă rămâne văduvă, părintele I. Șortan fiind secerat de o boală datorită obligațiilor pastorale față de credincioșii risipiți la mari depărtări. Impresionat profund de vestea aceasta, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, aduce 6 copii ai preotesei văduve la Orfelinatu din Sibiu, crescând din ei: un avocat, un medic, un croitor, două învățătoare și o funcționară. Astfel ea a avut bucuria să-și vadă copiii aranjați. După 35 ani de văduvie se stinge din viață cu conștiința împăcată a datoriei împlinite.

La înmormântarea ei a slujit un sobor de 5 preoți de față fiind copiii, rudele și credincioșii, care au cinstit-o și au iubit-o.

Panegiricul a glăsuit despre viața simplă, de muncă și dăruire de sine, a acestei vrednice preotese și mame.

Dumnezeu s'o odihnească în pace!

N.

† POMPILIU E. CONSTANTIN

1878—1952

In ziua de 1 Decemvrie 1952 a trecut pragul veșniciei Pompiliu Constantin, învățător și preot din Daneș, Raionul Sighișoara.

Miercuri 3 Decemvrie, serviciul înmormântării a fost săvârșit de un impresionant sobor de 10 preoți în frunte cu Prot. Dragolea Ioan și Stoica Emilian din Sighișoara. Pompiliu Constantin a muncit neobosit, slujind deopotrivă Școala și Biserica; pe cea dintâi a slujit-o cu demnitate, cu prestanță și autoritate timp de aproape o jumătate de veac, iar pe cea de a doua a slujit-o toată viața cu blândețe și cu dragoste, dar mai ales în o puternică credință.

Pompiliu Constantin era veșnic plin de viață și de acțiune. Viața și vo'a bună clocotea într'ânsul ca într'un vulcan în plină erupție.

Mai avea un frumos și neprețuit talant: vocea-i limpede și cristalină ca apa isvorașului de munte, cu care toată viața a slăvit pe Dumnezeu.

Munca dăscălească desfășurată de Pompiliu Constantin în cei 50 de ani și-a presărat-o în satele din jur: Criș, Vidacut, Hetur și Sighișoara, dar cei mai mulți ani din această viață și-a consacrat frumosului și fruntașului său sat natal Daneș, timp de aproape 30 ani.

A fost sfințit preot în 4 Ianuarie 1915, iar ucenicia în via Domnului și-a făcut-o în Băcia și în Florești, iar după aceea în toate satele unde a funcționat și ca învățător.

Toată viața a fost omul ordinei, punctualității și frățietății. Biserica a cinstit-o și umplut-o cu figura lui, dar mai ales cu vocea lui, căreia i-a fost credincios până la ultima clipă. A închis ochii cu șoapta rugăciunii pe buze.

Protopopii Stoica și Dragolea, precum și preoții Stoicovici și Sârbu în cuvântările lor au descifrat în cuvinte alese viața și munca părintelui Pompiliu, aducând în acelaș timp cuvinte de mângâiere îndureratei preotese Elena.

Participarea credincioșilor din parohie și jur la înmormântarea lui a mărturisit cu prisosință despre munca și personalitatea lui Pompiliu Constantin din Daneș, care a slujit neobosit 50 de ani Scoala și Biserica.

In veci fie pomenirea lui!

D. I.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 249—4—53

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 15 Mai 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 20—21

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Vizita P. S. VALERIAN la Sibiu

În zilele de 21—24 Februarie a. c., P S. Valerian al Oradiei a fost oaspetele I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi al clerului şi credincioşilor din Sibiu. Au fost zile în care P. S. Sa a simţit dragostea şi cinstirea cu care-l înconjoară clerul şi credincioşii de aici şi în care clerul şi credincioşii au avut ocazie să se bucure de îndrumările P. S. Sale. Astfel ele constitue încă o piatră de temelie la legătura frăţească existentă între Centrul Mitropolitan şi Eparhia Oradiei.

Din multiplele manifestări ale acestor zile amintim în special: slujba din Catedrala Mitropolitană (22 Febr.) şi şedinţa păcii din Aula Institutului Teologic Universitar (24 Febr.). Slujba din Catedrală a săvârşit-o P. S. Sa, înconjurat de un sobor numeros de P. C. Consilieri, protopopi, preoţi şi diaconi. În cursul Sf. Liturghii P. S. Sa a hirotonit un diacon. Iar la sfârşitul Sf. Liturghii a predicat despre Dumineca Ortodoxiei. Făcând o scurtă privire asupra luptelor iconoclaste din sec. VIII, încheiate sub împărătesele Teodora şi Irina prin biruinţa dreptei credinţe, P. S. Sa trece la definirea duhului Ortodoxiei, prezentând diferitele ei aspecte. „Biserica creştină până în veacul IV—V, a mers pe calea trasată de Mântuitorul, Sf. Apostoli şi Sf. Părinţi, adică de a se devota operei de mântuire sufletească a maselor de credincioşi şi sprijinirii poporului împotriva asupritorilor lui. Începând cu veacul al V-lea partea apuseană a Bisericii creştine, în frunte cu episcopul Romei, a început să se abată dela linia apostolică a Bisericii, încercând să transforme Biserica într'un stat politic, ba ceva mai mult într'un fel de supra stat, iar din episcopul Romei să facă un rege al regilor. Biserica Ortodoxă n'a putut să urmeze creştinătatea apuseană pe acest drum greşit, care pune Biserica în conflict cu puterea de stat şi care a dus la atâtea războaie religioase, în care au murit mulţime nenumărată de oameni nevinovaţi. Ortodoxia a rămas la linia trasată nouă de Domnul Iisus Hristos: „Daţi Statului ce este al Statului, şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu". Pentru noi ortodocşii împărăţia lui Dumnezeu nu se realizează definitiv în această lume, ci desăvârşirea ei vine deabia după judecata viitoare. La noi Biserica nu este un stat în stat, ci este mama cea bună, care dela leagăn până la groapă ne conduce paşii către raiul din care am căzut prin trufia şi lăcomia protopărinţilor noştri. Biserica ne dă mana cea duhovnicească prin rugăciunile, ierurgiile şi sfintele taine, prin care primim harul lui Dumnezeu fără de care nimeni nu se poate mântui.

Biserica Ortodoxă nu caută să-şi impună credinţa sa cu forţa. Deviza papalităţii „sileşte-i să intre", prin care ea impune voinţa şi credinţa ei chiar cu forţa brutală — inchiziţia, războaiele religioase, cenzura, excomunicarea şi interdictul — sunt streine Ortodoxiei şi ea nu va apela niciodată la asemenea măsuri de constrângere morală.

Ortodoxia nu se bazează numai pe Sf. Petru cum fac unii sau numai pe Sf. Pavel cum fac alţii, ci se bazează pe moştenirea sfântă lăsată nouă de Mântuitorul, având râvna lui Petru, adâncimea teologică a lui Pavel şi dragostea nesfârşită pentru oameni a Sf. Ioan evanghelistul. Biserica strămoşească consideră lumea bună, întrucât ea a fost mântuită cu scump sângele Mântuitorului vărsat din belşug pe Crucea de pe Golgota. Dacă în lume sunt stări de lucruri rele, acelea nu vin dela Dumnezeu, ci ele isvorăsc din întrebuinţarea anarhică a voinţei libere a omului, care se lasă ispitit de diavolul, isvorul tuturor răutăţilor care dintru început a fost „ucigător de oameni".

Iată motivul pentru care Ortodoxia s'a ferit întotdeauna de a teoretiza asupra problemei sociale. Preocuparea centrală a Ortodoxiei nu este aceea de a se amesteca direct în rezolvarea problemei sociale, ci ea se preocupă în concret de a îmbrăca pe toţi creştinii în „haina de nuntă", care să le permită a participa la ospăţul ceresc cu mirele Hristos. Rezolvarea problemelor sociale, isvorîte din asuprire şi din lăcomia omenească, Biserica Ortodoxă o lasă în seama Statului şi în sarcina ştiinţei, în a căror treburi ea nu are nici o pretenţie de a se amesteca. În felul acesta noi am putut să trăim alături cu Statul fără conflicte, am putut lăsa să se desvolte ştiinţa fără a arde pe nimeni pe rug. Şi dacă noi n'am avut conflicte în trecut cu organizările de Stat, în care erau multe nedreptăţi şi rele sociale, cu atât mai puţin putem avea acum când destinele Statului sunt conduse de popor.

Noi ştim că împărăţia lui Dumnezeu este în inima noastră, iar soarta oamenilor în mâna lui Dumnezeu. Deci Biserica îşi rezervă centrul ei de activitate asupra sufletelor credincioşilor. Prin învăţătura noastră de credinţă, noi am pus la adăpost sufletele credincioşilor de orice invidie faţă de ştiinţă, dela care noi ortodocşti suntem totdeauna gata de a învăţa tot ce ajută progresul lumii şi bună starea oamenilor. Ortodoxia ecumenică nu şi-a bătut niciodată capul cum să întemeieze împărăţii lumeşti şi nu şi-a pus credincioşii să se omoare între ei pentru ambiţii omeneşti de stăpânire lumească. Ortodoxia a învăţat pe oameni să respecte ordinea de Stat nu din frică ci din convingerea conştiinţei că aceasta împlineşte un rol binefăcător pentru societate şi ea va continua şi de acum înainte a fi alături de popor şi de vrerile lui după mai bine, după dreptate socială şi pace universală.

Mă adresez femeilor de faţă şi le aduc aminte că biruinţele Ortodoxiei asupra tiraniei împăraţilor, care voiau să ia libertatea religioasă a Ortodoxiei, se datoresc la două semene ale lor, femeile Irina şi Teodora. Acestea riscându-şi viaţa au apărat sfinţenia învăţăturii ortodoxe. Exemplu de iubire şi devotament pentru Ortodoxie să ia toate femeile credincioase dela Irina şi Teodora, apărătoare zeloase ale dreptei credinţe.

Ştiu că pe aceste plaiuri Ortodoxia a avut de înfruntat multe şi grele lupte, din care a ieşit biruitoare numai după multe jertfe sângeroase. Păstraţi, iubiţi şi apăraţi Ortodoxia, mama iubită a acestui popor, trudit şi mult chinuit în trecut de asupritori haini. Faceţi aşa fel ca niciodată tragedia din 1700 să nu se mai abată asupra sufletului românesc ardelean. Să nu urîţi pe nimeni pentru credinţa lui religioasă, diferită de a noastră. pentru apartenenţa lui la altă naţiune, religie sau rasă. Iubiţi, respectaţi şi apăraţi pe toţi oamenii, căci aşa porunceşte duhul Ortodoxiei. Cerem tuturor naţiunilor conlocuitoare şi tuturor confesiunilor creştine şi necreştine să ne răspundă cu aceeaşi monedă, adică la dragoste cu dragoste şi la respect cu respect.

Războiul este cea mai grozavă calamitate ce bântue peste oameni şi popoare. El degradează completamente fiinţa omenească, aduce pustiire, lacrimi şi jale în mijlocul societăţii omeneşti, distruge cele mai mari şi scumpe comori ale culturii, artei şi civilizaţiei. Pacea este comoara cea mai scumpă a oamenilor şi noroadelor, pentrucă numai atunci când este pace între popoare, munca prosperitatea, fericirea şi dreptatea îşi pot face loc în lume. Credincioasă Domnului ei Iisus Hristos, care dela leagănul din Betleem până la muntele Calvarului şi până la despărţirea de lume de pe muntele Maslinilor, a propoveduit pacea, Ortodoxia propovedueşte pacea între oameni şi noroade, condamnă şi luptă împotriva celor ce prin războaie de cotropire, încearcă să robească lumea şi pe semenii lor. Concretizând în versuri binefacerile stării fericite a păcii şi drumul luminos pe care merg toţi oamenii cinstiţi în statornicirea ei, spun şi eu aici ceea ce a spus poetul René Depestre la Congresul dela Viena:

Pace tuturor caselor de pe pământ,
Pace copiilor, curatului lor cânt;
Pace tuturor femeilor — frumuseţii —
Pace cărţii, maşinii, avionului, pâinii şi focului
Ce ne luminează drumul larg al vieţii.

(Continuare în pag. 4)

Consfătuirea interconfesională dela Sibiu, în legătură cu Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena

Marți, 24 Februarie a. c., orele 10, în sala de festivități a Institutului Teologic Universitar din Sibiu a avut loc o ședință festivă pentru prelucrarea documentelor Congresului dela Viena. Ședința a fost prezidată de I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* al Ardealului. În prezidiu au fost aleși: P. S. Valerian al Oradiei, D. F. Müller, episcop al Bisericii Evanghelice C. A., d-ra Gâță Zoe, secretara Comitetului Regional de luptă pentru pace, C. Sorici, președintele Comitetului orășenesc de luptă pentru pace, I. Rodeanu, Inspector general în Ministerul Cultelor (Regiunea Stalin), N. Bălgrădeanu, șeful cultului Baptist și Ștefan Nailescu, șeful cultului Adventist. Au participat salariații Mitropoliei ortodoxe române și ai Institutului Teologic, studenții teologi, protopopi din Regiunile Stalin, Autonomă maghiară parte din Regiunile Cluj și Hunedoara, preoții din Raionul Sibiu, reprezentanții celorlalte culte din orașul Sibiu.

I. P. S. nostru Mitropolit, deschizând adunarea, spune între altele, că are deosebita bucurie de a saluta această întrunire privitoare la idealul cel mai frumos care ne încălzește pe toți: pacea. Biserica Ortodoxă Română în tot cursul existenței sale a propagat pacea și nu a nutrit gânduri dușmănoase față de cei de alt neam sau de altă credință. Poporul Român de pe aceste plaiuri a respectat limba și credința altora. În calitate de conducător sufletesc al credincioșilor din această parte a țării, I. P. S. salută pe reprezentanții celorlalte culte, rugându-i să se simtă ca între frați, uniți prin lupta activă pentru pace (aplauze). Aplauzele le interpretează ca un act de consimțământ sincer față de lucrarea păcii pe care o săvârșim. Dă apoi cuvântul Prea Sfințitului Valerian *al Oradiei care prezintă Congresul Popoarelor pentru apărarea Păcii dela Viena.*

P. S. Sa arată că a participat la acest Congres ca delegat al Comitetului Permanent de Luptă pentru pace din R. P. R. Populația Vienei a făcut o primire extrem de călduroasă celor aproape 2000 de delegați, ce reprezentau 85 de țări, oameni de toate rasele, de toate culorile, de toate convingerile politice sau religioase, de toate profesiunile. Congresul dela Viena intră în istorie ca primul Congres al Popoarelor pentru Pace. P. S. Sa, arată în continuare, care au fost problemele desbătute la acest măreț Congres: 1. Problema independenței și securității țărilor. Delegații la Congres au arătat că oamenii păcii au puterea să impună respectarea independenței și securității țărilor lor, guvernelor care sunt angajate într'un fel sau altul alături de imperialiștii atâțători la război. Toate popoarele lumii au dreptul la independență și securitate deplină și sunt hotărîte să apere până la capăt aceste bunuri de preț. P. S. Sa citează din cuvântările lui J. P. Sartre, Ilya Ehrenburg, L. Aragon ș. a., care au precizat că nu poate exista o adevărată pace dacă nu se asigură independența țărilor și securitatea lor.

2. Încetarea războaielor în curs, este o condiție esențială pentru realizarea unei păci trainice. Fiecare picătură de sânge omenesc este prețioasă. Războiul din Coreea și din țările coloniale și dependente trebuește curmat, căci e un focar de noui războaie. P. S. Sa citează din cuvântările lui Teranova, J. P. Sartre, Sumian-Sen, Go-Mo-Jo, Korneiciuc, E. Cotton ș. a. A se pune capăt războiului din Coreea înseamnă a împiedica deslănțuirea de războaie și mai vaste. În fața atâțătorilor la război stă marele lagăr al păcii, în frunte cu poporul Sovietic. Forțele păcii sunt mai puternice decât cele ale războiului. Și victoria va fi a popoarelor. S'a făcut apel și la poporul american, ca prin lupta lui să pună capăt politicei războinice a guvernului său. S'a făcut apel la femeile americane de a rechema pe soții și fii lor din Coreea, care ucid fără alegere populația civilă coreeană. Femeile nu pot accepta marea nebunie a războiului, care distruge ceea ce au ele mai scump. Deci lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace și a poporului american, trebue să ducă la încetarea războaielor în curs și la stabilirea păcii.

3. Lupta pentru independența și securitatea popoarelor și încetarea războaielor în curs creează premisele pentru risipirea încordării internaționale. Citând din diferite cuvântări, în special din Ilya Ehrenburg, P. S. Sa arată că oameni cu concepții diferite pot trăi în pace pe acest pământ. Așa cum a declarat un delegat de culoare (negru), pielea oamenilor e felurit pigmentată, dar în toți este același sânge roșu. Sau cum a spus alt delegat că toți locuim același pământ și suntem pui ai aceluiaș cuib. Pentru aceasta trebuesc înlăturate pactele agresive și încheiat un pact al păcii între cele cinci mari puteri, trebuesc intensificate schimburilor economice și culturale dintre țări, O. N. U. trebue să revină la rolul de apărător al păcii, după prevederile Chartei. În felul acesta popoarele pot duce o coexistență pașnică și se poate ajunge la o destindere internațională.

P. S. Sa trece apoi la contribuția cultelor religioase prezente la Congres. La Congres au fost reprezentate toate religiile lumii, arătând că toate religiile fac cauză comună pentru pace. Concluzia la care au ajuns a fost: că religiile trebue să facă front comun împotriva războiului și pentru pace. Astfel reprezentantul budiștilor a afirmat că legea budistului îi cere să îndepărteze nenorocirea și să răspândească fericirea, adică să lupte pentru o existență pașnică și fericită. Un indian, discipol al lui M. Gandhi, a arătat că bomba atomică este culmea nebuniei și că pacea este ca și adevărul, scopul existenței omului. Reprezentantul musulman a spus de asemenea că musulmanii se roagă în fiecare zi ca Dumnezeu să împiedice noui vărsări de sânge, noui războaie, care sunt fluvii de lacrimi și suferințe, și să mențină pacea. Doar oamenii sunt raze ale aceluiaș soare, fii ai aceluiaș părinte. Nimic nu-i poate separa când e vorba de apărarea păcii. Pastorul Essen a vorbit despre lupta poporului German pentru unitate, democrație și pace. A. Piagio (prof. la Universitatea din Neapole) în numele Mișcării Creștine pentru pace din Italia, a dat expresie dorinței Italienilor pentru pace, a condamnat cursa înarmărilor, rasismul, persecuția împotriva luptătorilor pentru pace și a cerut o politică de pace și reconstrucție, de intensificare a schimburilor culturale și economice dintre popoare și în special cu Uniunea Sovietică. Preotul I. Mate a reprezentat pe catolicii din R. P. Ungară, condamnând războiul bacteriologic și armele de nimicire în massă, cerând încetarea războiului din Coreea și încheerea unui pact al păcii. De asemenea romano-catolicii austrieci s'au declarat împotriva unui nou război și pentru pace neaprobând atitudinea regretabilă a Cardinalului Initzer. Punctul culminant al acestor mărturisiri l-a constituit apelul clerului din Anglia pentru încetarea războiului din Coreea, apel iscălit de reprezentanții tuturor religiilor și primit cu entuziasm de congres, Astfel cultele religioase au dovedit că vor să lupte unite, alături de sutele de milioane de oameni ai muncii, pentru pace și împotriva războiului.

La încheiere Congresul dela Viena a adoptat mesagiul către guvernele celor cinci mari puteri și apelul către popoare, care exprimă voința de pace a popoarelor, principiile și mijloacele prin care se poate asigura pacea. În cuvântarea de încheiere a Congresului s'a accentuat că spre a învinge trebue să crezi într'un ideal și să ai curaj de a lupta pentru el Popoarele cred în idealul măreț al păcii și au curajul să lupte, înfruntând toate greutățile, pentru realizarea acestui ideal. Și dacă e adevărat proverbul chinez că dacă toți oamenii s'ar hotărî să sufle ar fi furtună și dacă toți s'ar hotărî să bată din picior ar fi cutremur, e tot așa de adevărată și convingerea că dacă toți oamenii se unesc să împiedice furtunile și cutremurele, adică războiul, pacea va birui.

Biserica Ortodoxă aderă cu însuflețire la hotărîrile istorice ale Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, pentrucă ea împlinește astfel porunca Mântuitorului de a fi făcătoare de pace și se află alături de popor, care luptă pentru pace. Congresul dela Viena a arătat că popoarele au luat cauza păcii în mâinile lor și o vor apăra până la capăt. Hotărîrile lui sunt un ghid permanent al activității noastre. Obligația noastră a tuturor este să susținem din toate puterile lupta pentru pace și munca de întărire a Patriei noastre R P. R.

Conferința P. S. Sale — într'o redactare mult lărgită — este gata de a fi popularizată și pe calea tiparului, devenind astfel un mijloc permanent pentru alimentarea luptei pentru pace din Patria noastră.

Expunerea — care a durat peste o oră — a fost viu aplaudată,

I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae exprimă mulțumiri P. S Valerian, pentrucă ne-a arătat mai concret și mai pe larg însemnătatea și desfășurarea acestui Congres.

I. P. S. deschide apoi discuțiile, la care au luat parte în ordinea înscrierii, următorii:

a) *Dl Dr. F. Müller,* episcopul Bisericii evanghelice C. A. din R. P. R.: Biserica evanghelică C. A. ține mult la conviețuirea frățească cu Biserica Ortodoxă Română. Biserica evanghelică C. A. s'a încadrat dela început în lupta pentru apărarea păcii. Primul războiu mondial a lăsat în urma sa 10 milioane de victime, iar în al doilea au fost uciși 27 de milioane de oameni. Astfel de jertfe zadarnice, având în vedere desvoltarea pe care au luat-o armele de nimicire, trebue împiedicate, ca să salvăm viața oamenilor și bunurile lor culturale și materiale. Cred că nu există om pe lume care să poată spune că poate viețui singur. De aceea suntem datori să ne înfrățim și să luptăm pentru pace. Conferința P. S. Valerian ne-a dat și material abundent și mult curaj, pentru a îndruma pe credincioșii noștri pe linia luptei pentru pace, în conformitate cu mărturisirea noastră de credință, confesiunea augustană.

O comparație între Viena de dinainte și după al doilea război mondial arată ce urme costisitoare lasă războiul. Să ne lăsăm îndrumați de toate posibilitățile pe care le avem, pentru a promova cât mai intens mișcarea pentru pace în rândurile acelora pe care noi îi conducem.

b) *Prot. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu,* dela Institutul Teologic Universitar Sibiu a spus în rezumat următoarele: expunerea amplă și plină de naturaleță a P. S. Valerian a avut darul să aducă în această sală ceva din adierile Congresului dela Viena. Noi, aici, ca și cei întruniți la Viena, reprezentăm diferite naționalități conlocuitoare și mărturisim diferite credințe religioase. Pe toți ne unește aceeași fierbinte dorință și voință de a apăra pacea și de a învăța din cele expuse cum s'o apărăm mai cu efect. Pe toți ne însuflețește convingerea mărturisită de Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. în scrisoarea trimisă Congresului dela Viena: Poporul nostru are profunda convingere că tunurile pot fi făcute să amuțească, că războiului rece îi poate lua locul o sinceră colaborare internațională, că țări cu sisteme politice și sociale diferite pot coexista în mod pașnic, că

(Continuare în pag. 2)

Consfătuirea interconfesională dela Sibiu....

(Urmare din pag. 2)

spiritul tratativelor poate triumfa asupra acţiunilor bazate pe forţă.

Pentru Biserica noastră, lupta pentru pace este familiară, este îndatorire permanentă şi a depăşit demult stadiul dorinţei, al pacifismului pasiv, evoluând în lupta activă pentru pace.

Pentru pace nu luptăm singuri ci laolaltă cu celelalte confesiuni conlocuitoare şi cu toţi partizanii păcii din R. P. R. şi din lumea întreagă. Lupta pentru pace noi nu o ducem în saluri, nu i dăm caracter de campanie, ci pentru noi ea este o acţiune permanentă, perfect încadrată în concepţia creştină de viaţă şi în îndatoririle noastre patriotice.

Noi luptăm pentru pace, pentrucă iubim viaţa. Pământul, raţional cultivat, ne poate hrăni pe toţi. Noi nu suntem de părerea acelora care vor să extermine mai mult de jumătate din populaţia planetei, ca să huzurească unii îmbuibaţi. Suntem convinşi că naturii i se pot smulge roadele prin muncă cinstită, desfăşurată în pace. Îşi ia angajamentul de a îndruma în acest sens pe studenţii teologi şi pe toţi oamenii de bine, la altar, la catedră, pe amvon şi în convorbiri particulare.

c) *Prof. Prof Dr. Milan Şesan*, dela Institutul Teologic Sibiu, vorbeşte despre popularizarea documentelor Congresului dela Viena între credincioşii Bisericilor Creştine. Evocă atmosfera de frăţie interconfesională pe care a văzut-o la consfătuirea dela Lukaciovice, Republica Cehoslovacă, la care a participat ca delegat al Patriarhiei Române — precum şi câteva figuri de personalităţi bisericeşti active acolo.

Popularizarea documentelor dela Congresul dela Viena o vom face prin presă, prin acţiune de lămurire dela om la om şi prin conferinţele interconfesionale de luptă pentru pace.

d) *Preot Gheorghe Bordeanu*, şef de secţie dela Mitropolie, a vorbit despre războiul bacteriologic. Înainte de al doilea război mondial, preot de sat fiind, am fost chemat cu alţii la nişte cursuri de apărare în capitala de judeţ. Acolo s'a vorbit printre altele şi despre gaze otrăvitoare. Totuşi hitleriştii n'au folosit această armă îngrozitoare. În schimb, acum, s'a folosit în Coreea şi China de Nord până şi odioasă armă bacteriologică, fapt stabilit de comisii de experţi şi chiar de ofiţeri căzuţi prizonieri.

Noi ne asociem din tot sufletul acelor oameni de bine care caută să spulbere aceste arme mişeleşti, nedemne de ştiinţa înaintată a veacului nostru şi de condiţia de om.

e) *Preot N. Bârsan*, protopop al Raionului Stalin, a vorbit despre necesitatea încheierii urgente al unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. Documentele Congresului dela Viena sunt străbătute de convingerea că cea mai bună cale de urmat pentru bararea drumului războiului este calea tratativelor. Popoarele cer cu hotărîre acest lucru: În numele preţuirii omului ele vor pace şi progres, ele se declară pentru viaţă, pace şi muncă. Alături de ele stă şi Biserica creştină. Creştinismul este religia vieţii, a păcii şi a muncii.

Pentru aceste valori netrecătoare s'a făurit măreaţa noastră Constituţie, au fost aleşi deputaţii Marii Adunări Naţionale — deputaţii păcii — şi tot în acelaşi scop s'a ţinut şi Congresul dela Viena.

Nu e destul numai să predicăm despre pace ci trebue să luptăm activ pentru ea, împotrivindu-ne cu dârzenie celor ce întrebuinţează ciuma, holera şi foametea ca să distrugă viaţa.

f) *Preot Iuliu Manu*, protopop al Raionului Tg.-Mureş, a vorbit despre colaborarea ce trebue să existe între Biserică şi organele puterii de stat, colaborare care ca să fie un factor activ în lupta pentru pace — trebue să se manifeste pe teren economic, cultural şi social. Dă exemple concrete despre ceea ce se poate lucra în această direcţie. Indemnăm la luptă activă pentru pace prin munca de întărire a Patriei.

g) *Pastor Weber*, protopop de centru evanghelic C. A. vorbeşte în nemţeşte despre problema unificării Germaniei şi problema Japoneză. Cu citate biblice, arată că toate popoarele năzuesc sincer spre asigurarea unei păci trainice.

h) *Nagy Iulius*, protopop reformat, vorbeşte despre independenţa popoarelor coloniale, condiţie necesară pentru asigurarea unei păcii durabile în lume. Fraţii noştri subjugaţi din colonii au dreptul la libertate şi independenţă. Biserica creştină înţelege năzuinţa lor şi o sprijineşte, căci Dumnezeu nu ne-a chemat la robie, ci la libertate. Cu citate potrivite din poezia progresistă maghiară — rostite în ungureşte — Domnia sa arată că noi trebue să înteţim lupta pentru pace pe toate tărâmurile,

i) Dl *N. Bălgrădeanu*, din partea cultului Baptist, arată că regimul de democraţie populară din R. P. R. a asigurat acestui cult deplina libertate religioasă, pe care regimurile burghezo-moşiereşti i-au refuzat-o sistematic. In R. P. R. libertatea religioasă este garantată tuturor cultelor. Înfrăţite, cultele din R. P. R. stau alături în lupta pentru pace.

j) *Dl Şt. Nailescu*, din partea cultului Adventist, a vorbit despre raportul de colaborare între cultele din Patria noastră. Cultele sunt o singură familie ce urmăresc scopul comun: pacea între popoare. Să contribuim cu toate mijloacele la realizarea acestui scop.

k) *Dl Dumitru Lunceanu*, din partea Cultului Creştin după Evanghelie, arată că războiul îl face pe om ucigaş al fratelui său, aşezându-l alături de Cain, cel ce a omorît pe Abel. Pe când pacea e mai scumpă decât orice, de aceea să căutăm pacea şi să luptăm pentru ea.

l) *Studentul teolog Creţu Aurel*, a vorbit despre problema Coreeană. Folosind numeroase date concrete, a arătat cum eroicul popor coreean, este victima unei agresiuni premeditate din partea imperialiştilor, care distrug vieţi şi bunuri acumulate prin muncă de veacuri. Rezistenţa eroică a poporului coreean este contribuţie însemnată la lupta pentru pace. Aţâţătorii la războiu au dovada, în Coreea despre ceea ce pot păţi în oricare altă parte a pământului, dacă extind teatrul de războiu. Sprijinind lupta eroică a poporului coreean, noi sprijinim pacea lumii.

m) *Prietenul Sorici Constantin*, preşedintele Comitetului orăşenesc de luptă pentru pace Sibiu, în numele oamenilor cinstiţi şi muncitori din oraşul nostru aduce sincere mulţumiri P. S. Episcop Valerian pentru frumoasa şi documentata expunere, precum şi organizatorilor acestei deplin reuşite întruniri festive.

Dacă până acum câteva momente continuau să existe pentru noi unele nedumeriri asupra ţelurilor pe care le urmăreşte mişcarea pentru pace, în urma acestor expuneri socotesc că astfel de nelămuriri nu mai au ce căuta între noi.

Astăzi, când aţâţătorii la un nou război au depăşit orice măsură, cauza păcii este îmbrăţişată şi apărată de toate popoarele.

Adunarea noastră, care reprezintă oameni cu diferite opinii şi credinţe religioase, demonstrează că Ilya Ehrenburg a avut perfectă dreptate când a comparat mişcarea pentru pace cu un mare fluviu care-şi adună apele din întreg pământul. Adunarea noastră şi discuţiile purtate aici, dovedesc că avem acelaş limbaj comun, limbajul păcii.

Adresează un călduros apel mamelor de a lupta pentru pace, pentru fericirea copiilor lor.

Nu este deajuns numai de a dori pacea. Aceasta este foarte puţin lucru. Astfel de dorinţă de pace întâlnim de mii de ani, şi cu toate acestea războaie au fost destule în cursul vremii. Astăzi există o altă cale de apărare a păcii, acea indicată de Generalissimul Stalin: „Pacea va fi menţinută şi consolidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menţinerii păcii şi o vor apăra până la capăt".

Forţele păcii au început să-şi arate tăria în lume. Ele vor bara calea aţâţătorilor la un nou războiu, dovedind că pacea poate fi salvată şi trebue să fie salvată. Să răspândim ideile păcii peste tot şi să muncim pentru înflorirea Patriei R. P. Română.

o) *Protopop Aurel Brumboiu, Făgăraş*, dă citire *Moţiunii* care este adoptată cu aplauze unanime. Moţiunea cere: 1. Încheierea unui pact al păcii. 2. Rezolvarea democratică şi în spiritul păcii a problemei germane şi Japoneze. 3. Încetarea războaielor în curs. 4. Interzicerea bombelor atomice şi a armelor de exterminare în massă. 5. Înlăturarea discriminărilor rasiale, naţionale şi religioase. 6. Dreptul la libertate şi viaţă în favoarea soţilor Rosenberg. 7. Intensificarea relaţiilor comerciale, culturale şi economice dintre state.

Reprezentanţii cultelor îşi iau angajamentul de a fi luptători activi pentru măreaţa cauză a păcii, pentru biruinţa căreia nici o jertfă nu este prea mare.

p) I. P. S. Mitropolit Nicolae în cuvântul de încheiere arată că numai atunci când alegi ţinte mari poţi angaja popoarele pentru rezolvarea lor. O astfel de ţintă este pacea şi constată că aici s'a exprimat limpede şi hotărît poziţia noastră actuală faţă de problema păcii popoarelor. Suntem deplin satisfăcuţi cu rezultatele pe care le-a dat această adunare, rezultate pe care I. P. S. Sa, le sintetizează astfel:

Lupta pentru apărarea păcii a devenit preocupare de căpetenie a tuturor popoarelor, câştigând noui adepţi, întărind biruinţa ei asupra celor care voesc să târască omenirea într'o nouă conflagraţie mondială.

Credincioşii Sf. noastre Biserici Ortodoxe Române în armonie desăvârşită cu celelalte culte şi instituţii de stat îşi dau mâna în lupta pentru pace.

Lupta pentru pace a intrat în conştiinţa popoarelor lumii şi ne angajează pe noi pe toţi la acţiunea de împlinire a ţelurilor ei.

Convinşi de necesitatea menţinerii şi consolidării păcii, să atragem în rândurile noastre şi pe aceia care nu sunt încă lămuriţi îndeajuns.

Urgisind războiul şi apărând pacea, noi împlinim ruga ce se înalţă luminoasă din pragul tuturor altarelor „pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm".

Invoc binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestei lupte salvatoare. Să fim soli ai luptei pentru pace atât în lăuntru cât şi în afara graniţei Patriei noaste scumpe R. P. Română.

Închei această manifestare cu cuvintele: Suntem convinşi că *pacea poate fi apărată şi trebue să fie salvată!*

Şedinţa se ridică la orele 14 şi 10 minute.

N. B.

Nr. 1204/1953.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. I **Mercurea-Sibiului** din protopopiatul Sebeş, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Cererile de concurs, însoţite de autobiografie, în care se va arăta în mod clar şi studiile teologice făcute şi notele obţinute la Examenul de capacitate preoţească şi la Examenul dela Cursul de Îndrumare pastorală, se vor înainta Consiliului nostru arhiepiscopesc care va întregi *parohia prin numire.*

Sibiu, din şedinţa senatului bisericesc din 17 Martie 1953.

Consiliul Arhiepiscopesc

Paștile la Oradea

Un călător italian scriind impresii despre lucrurile văzute în țara noastră, spune printre altele, că în România, în timpul Paștilor, te simți ca printre creștinii primelor veacuri. Bucuria duhovnicească a Invierii Domnului este sărbătorită cu entuziasm profund creștin. La Oradea cele două catedrale românești, clădite în barocul secolului al XVIII-lea și împodobite cu picturi de o reală valoare artistică, în tot timpul săptămânii Patimilor au fost mereu pline de credincioși. In ambele catedrale slujesc când preoți vechi ortodocși, când reveniți. Au și uitat că au fost despărțiți cândva, deși până în 1948 Oradea a fost orașul celor mai cumplite certuri și polemice confesionale. P. S. Sa Valerian Zaharia, Episcopul Oradiei este prezent aproape zilnic la slujbe.

Când slujește în măreața catedrală revenită, numește a treia persoană Sfântul Spirit. Cântăreții celor două strane se ajută reciproc, înlocuindu-se când e cazul, căci doar una suntem.

In Sâmbăta Floriilor P. S. Sa a slujit la vecernie și priveghere, a miruit imensa mulțime. La citirea Evangheliilor în Joia Mare, la Prohodul Domnului, la Inviere, P. S. Sa este în fruntea soboarelor numeroase din cele două catedrale. In ziua de Paști, P. S. Sa înconjurat de 18 preoți, a slujit în catedrala revenită vecernia, în timpul căreia s'a citit, după obiceiu, Sfânta Evanghelie (Ioan 20, 19-24) în 10 limbi.

Colaborarea de zi cu zi și împreună liturghisirea preoților vechi ortodocși și reveniți este binefăcătoare și pentru unii și pentru alții. Credincioșii se bucură, căci ei totdeauna au dorit ca preoții lor să slujească împreună. Slujbele din timpul Săptămânii Patimilor au reînviat la Oradea bogata tradiție răsăriteană, ele făcându-se după cele mai autentice forme tipiconale orientale. P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia a vizitat Sf. Mormânt în Catedrala veche și în cea nouă. Cele două catedrale formează o unitate, nu numai oficial, ci și în activitatea lor spirituală de zi cu zi.

Faptul că preoții slujesc și într'o catedrală și în alta, indiferent dacă sunt vechi sau noui întru slujirea Bisericii ortodoxe, îndeamnă și pe credincioși să meargă și într'o catedrală și în alta, indiferent dacă au fost ortodocși sau reveniți.

Progresul uriaș făcut pentru consolidarea actului epocal al revenirii din 1948, se datorește faptului că P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia are o superioară înțelegere a acestei probleme și o susține zi de zi, tratând cu părintească dragoste și cu creștinească înțelegere, pe toți fiii duhovnicești din vasta Eparhie.

Iosif E. Naghiu

La centenarul „TELEGRAFULUI ROMÂN"

Noua „casă seminarială"

„Telegraful Român" din 19 August 1853 (Nr. 65) anunță că „s'a adunat prin colecte pentru înființarea institutului eparhial pedagogico-teologic 27.601 fl. 30½ kr. și că s'au cheltuit 26.643 f." cu cumpărarea casei celei noui pentru Institut. Restul banilor se va folosi pentru acoperirea cheltuelilor Institutului.

Iar în Nr. 79 din 7 Octomvrie 1853, Telegraful Român anunță, într'o corespondență datată din 5 Octomvrie, sfințirea nouilor „Case seminariale", slujirea Doxologiei de deschidere a cursurilor Institutului pedagogico-teologic în noul local, cu care ocazie „s'au citit de Episcop și rugăciuni în genunchi pentru aceia, care au contribuit la cumpărarea Casei seminariale". Telegraful Român ne informează că la Institutul acesta, în cei doi ani de cursuri se predau următoarele materii: Anul I: Aritmetica, Geografia, Dreapta scriere, Pedagogie, Gramatica, Metodica, Istoria bisericească, Fizica populară și Economia; Anul II: Teologia dogmatică, Morala, Pastorala Dreptul canonic, Retorica bisericească, teoretică și practică și Exegetica". Aceste studii se predau de trei profesori, lângă care mai este și al patrulea profesor pentru deprinderea clericilor în tipicul și cântările bisericești".

„Cine își aduce aminte — continuă ziarul — cum până înainte cu câțiva ani cursul preoției era țărmurit numai pe lângă șase luni și pre lângă două-trei studii, cine consideră mai departe că tot numai acele mijloace din fondurile eparhiei stau astăzi spre dispuseciunea scaunului episcopesc, care au stătut și mai înainte, acela nu poate să nu recunoască zelul, strădania și sacrificiile arhipăstorului, care a știut să aducă Institutul acesta la treapta și la starea cea îmbucurătoare, în care îl vedem într'adevăr, că se află".

După 100 de ani, în 1953, Institutul Teologic din Sibiu are 4 ani de studii teologice, cu 10 catedre, 4 lectorate, 2 asistențe, 1 conferință și 1 duhovnic, având un corp profesoral din 17 persoane. La „casa seminarială" s'au adăugat în cursul timpului noui clădiri, în care s'a mutat Institutul Teologic, o capelă minunată și o bibliotecă bine înzestrată. Iar pentru întreținerea Institutului nu stau la dispoziție numai „fondurile eparhiale", ci și contribuția Statului, care prin Ministerul Cultelor plătește întreg personalul didactic, administrativ și serviciu (37 persoane), acordă burse pentru studenți și subvenții pentru alte cheltueli. În anul 1951—1952, contribuția Ministerului Cultelor a fost de Lei 354,000. Aceasta arată marea distanță dintre 1853 și 1953 și posibilitățile deosebite pe care le acordă Bisericii noastre Statul de democrație populară, care nu numai că garantează libertatea de organizare și funcționare a Institutului Teologic, ci și contribue la susținerea lui.

VITRINA CĂRȚII

Soborul Popoarelor

Cu acest titlu, ce evocă lumea cronicărească a literaturii vechi românești, a apărut la Oradea o carte nouă. Este opera P. S. Episcop Valerian Zaharia al Oradiei, vajnic luptător pentru pace și iscusit mânuitor al condeiului. A scris multe articole în ziarele „Universul" și „Națiunea" despre problemele ce frământă cultele religioase. Deși este din Moldova, cunoaște foarte bine problemele confesionale ale Transilvaniei. În 1948, când s'a petrecut marele eveniment al revenirii Bisericii unite la sânul Bisericii ortodoxe, P. S. Sa, în calitate de inspector la Ministerul Cultelor, a cutreerat Transilvania, ca un luptător entuziast pentru îndeplinirea mărețului ideal al reîntoarcerii uniților la ortodoxie.

Ca Episcop al Oradiei este luptător activ pentru pacea lumii. A participat la Congresul Popoarelor pentru Pace, ținut la Viena în Decemvrie 1952, ca membru în delegația trimisă de poporul muncitor din țara noastră. Cu spiritul de observație al publicistului, care de mulți ani colaborează la reviste și ziare, a scris o carte despre Congresul dela Viena. Pe 160 de pagini evocă felul în care a decurs Congresul. Cuvântările tuturor delegațiilor s'au publicat în mai multe limbi, într'un ziar tipărit la Viena cu titlul: Congresul dela Viena. P. S. Sa se ocupă în mod special de participarea delegaților cultelor religioase.

Din țara noastră a mai participat I. P. C. Sa Alex. Ionescu, Vicarul Mitropoliei Ungro-Vlahiei (București). Din delegația sovietică a făcut parte I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, iar din delegația bulgară a făcut parte I. P. S. Sa Mitropolitul Chiril al Plovdivului, care a și vorbit în numele Bisericii Ortodoxe.

Participarea delegaților cultelor la Congresul dela Viena dovedește că reprezentanții cultelor doresc ca în lume să fie pace, așa cum de veacuri spun în ecteniile bisericești preoții noștri. Delegații marilor religii din Orient, a budismului, a islamului, au exprimat cu hotărîre dorința lor și a milioanelor de oameni pe care îi reprezintă, de a se ruga și lupta pentru pacea din toată lumea.

După ce s'a reîntors P. S. Sa dela Viena, a ținut conferințe în toate centrele episcopale și mitropolitane din țară (Iași, Roman, Cluj, Sibiu, Arad, Timișoara, Râmnicul-Vâlcii etc.) despre Congresul dela Viena și despre participarea delegațiilor cultelor la acest Congres.

Tânărul Episcop al Oradiei este luptător activ pentru pace. Cartea pe care a scris-o acum se citește cu drag, fiind o splendidă prezentare a problemelor de azi a luptei pentru pace. Cartea a apărut în 7000 de exemplare și este o lucrare care tratează o problemă foarte importantă, pacea lumii.

Pastoralele de Crăciun și de Paști ale P. S. Episcop Valerian au pomenit și de dorința popoarelor de a fi pace în lume.

P. S. Sa Valerian Zaharia, deși a scris mult până acum, este încă tânăr, cu multe posibilități de a da opere importante și de acum înainte. Cartea Soborul Popoarelor este prima prezentare detailată în românește a Congresului dela Viena.

Iosif E. Naghiu

Vizita P. S. Valerian la Sibiu

(Urmare din pag. 1)

Să respectăm, să muncim și să jertfim orice pentru binele și ridicarea poporului și a Patriei. Dacă vremurile vor cere, să dăm totul, chiar și viața, pentru apărarea Ortodoxiei, poporului și Patriei noastre iubite R. P. R.

Binecuvântarea Sf. Treimi, rugăciunile celor 300 de Sf. Părinți, care au salvat Ortodoxia la 787, să vă ajute a fi fericiți în această viață și în cea viitoare, să puteți fi cei mai buni fii a Ortodoxiei și ai Patriei, iar în viața viitoare să ne învrednicească Dumnezeu pe noi pe toți a avea haina de nuntă, care să ne dea dreptul la ospățul ceresc, ce va dura în vecii vecilor, Amin".

Predica a fost ascultată cu mare atenție de credincioșii care umpleau catedrala, sorbind din cuvintele ei îndrumarea cea adevărată a credinței și noui îndemnuri de a fi buni credincioși ai Bisericii, cetățeni patrioți ai Statului și luptători activi pentru pace.

Marți, 24 Februarie a. c., a avut loc în Aula Institutului Teologic o ședință a păcii, în cadrul căreia P. S. Sa a ținut o amplă conferință despre Congresul popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena. Ședința aceasta a avut un succes deosebit. Asupra ei publicăm o dare de seamă completă.

Astfel în aceste câteva zile cât a fost oaspetele Sibiului, P. S. Sa a desfășurat o activitate rodnică. Pentru aceasta clerul și credincioșii Arhiepiscopiei noastre îi păstrează toată cinstirea și recunoștința lor.

N.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 249—4—53

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Iunie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 22—23

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cinci ani de păstorire patriarhicească

Momentul sărbătoresc şi bisericesc din 6 Iunie 1948, nu este numai al Arhiepiscopiei Ungro-Vlahiei, ci este al întregei Biserici Ortodoxe Române. Slujitorii Bisericii şi fiii ei binecredincioşi cinstesc şi sărbătoresc în ziua de 6 Iunie a. c. pe Întâiul stătător al Bisericii noastre şi Cârmuitorul destinelor ei, pe I. P. S. şi Prea Fericitul *Justinian*, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cu prilejul împlinirii a 5 ani dela alegerea I. P. S. S- ca Patriarh.

Ziua de 6 Iunie 1948, când I. P. S. Sa s'a urcat pe scaunul patriarhal, înseamnă cu adevărat inaugurarea unor timpuri noui şi binecuvântate pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română. Din această zi un duh nou şi un puternic suflu dinamic, s'a revărsat peste Biserica noastră, datorită străduaniilor şi iniţiativelor I. P. S. Patriarh care „a aşezat la loc de cinste adevăratul apostolat al faptelor, înlăturând falsul apostolat al vorbelor".

Este un strălucit şi fericit prilej pentru noi toţi, ori unde ne-am găsi în slujirea Bisericii, a face un sărbătoresc popas, pentru a da expresie sentimentelor noastre filiale de aleasă bucurie, veneraţie şi recunoştinţă netrecătoare pentru realizările şi covârşitoarea personalitate înfăptuitoare a I. P. S. Patriarh, care veghează azi neadormit asupra intereselor şi destinelor Bisericii Ortodoxe Române.

Nu datoria protocolară a momentului sau obligaţia profesională ne îndeamnă a prăznui aniversarea aceasta glorioasă pentru Biserica noastră, ci dragostea noastră sinceră şi curată faţă de Cel ce cârmueşte azi Biserica dreptei credinţe cu atâta iscusinţă, pricepere, energie şi înţelepciune. Al treilea Patriarh al Bisericii şi al fiilor ei, a reuşit să realizeze înfăptuiri neperitoare şi epocale pentru istoria şi viaţa Ortodoxiei româneşti. Toate marile realizări, iniţiative, reforme şi înnoiri bisericeşti de azi, au pornit din bogata experienţă bisericească acumulată şi datorită aleselor însuşiri, daruri şi puteri sufleteşti excepţionale care împodobesc chipul duhovnicesc al Arhipăstorului şi Cârmuitorului nostru sufletesc. „Un spirit ager, care pătrunde cu preciziune şi claritate problemele vieţii şi caută şi găseşte soluţiile cele mai bune, o mare energie înfăptuitoare datorită căreia ideile devin fapte şi soluţiile realităţi; o capacitate deosebită de organizare practică şi de dinamism, de antrenare în acţiune, o inimă largă, generoasă, care îmbrăţişează deopotrivă nouile idealuri şi sufletul poporului", iată o strălucită caracterizare asupra personalităţii I. P. S. Patriarh (I. P. S. Nicolae în Rev. B. O. R. Nr. 3 – 6, 1951 pag. 107).

În cadrul strâmt al unui articol din acest ziar, care are pe I. P. S. Patriarh ca strălucit colaborator, nu poţi trece în revistă tot ce a înfăptuit şi organizat mintea de vizionar, nepotolita râvnă de reforme şi de înfăptuiri, a Prea Fericitului Părinte al Bisericii noastre, în aceşti 5 ani de slujire a Bisericii şi credincioşilor. Vom încerca totuşi să prezentăm măcar o parte din „roadele bogate ale I. P. S. Sale, ale acestui mare spirit dinamic şi creator, care ştie să călăuzească Biserica în conformitate cu nevoile vremii şi a transforma în realităţi vii atâtea imperative ale vieţii bisericeşti" (Telegr. Rom. 1951, Nr. 20-21). Ca un alt Justinian, I. P. S. Patriarh, a revizuit, a completat şi a reînoit toată legislaţia noastră bisericească, dând Bisericii un nou Statut de organizare şi noui legi şi regulamente, conforme cu realităţile actuale ale vieţii şi orânduirii celei noui din Patria noastră. Viaţa bisericească se organizează pe temeiuri noui şi un duh de viaţă nouă se instaurează odată cu venirea Patriarhului Reformator la conducerea Bisericii noastre. Biserica îşi formează nouile cadre în şcolile de învăţământ religios, trecute sub conducerea, oblăduirea şi purtarea ei de grije. Viitorii slujitori ai Bisericii sunt crescuţi în o nouă orientare şi pregătiţi în 3 tipuri de şcoli bisericeşti: şcoli de cântăreţi, seminarii monahale şi Institute Teologice de grad universatar, unde se formează, spre a fi după terminarea studiilor, atât zeloşi propoveduitori ai învăţăturii creştine, cât şi înfăptuirii „apostolatului social" şi al slujirii binelui obştesc, aşa cum cere azi Patriarhul Apostolatului social. Se resimte acum o înviorare a activităţii preoţeşti, se porneşte un avânt şi un ritm de viaţă nouă bisericească şi socială, chemându-se preoţimea la o lucrare practică şi de acţiuni viguroase pe tărîmul social. Preoţimea filantropică şi culturală, este mai conştientă şi mai înţelegătoare asupra misiunii şi rostului ce are Biserica în ceasurile de faţă. În acest scop al înţelegerii înaltului apostolat evanghelic şi al lucrării sociale a Bisericii, I. P. S Sa a iniţiat pentru preoţi, Cursuri de îndrumare misionară şi socială, conferinţe preoţeşti lunare pentru orientarea preoţimii în nouile probleme ale vremii. Trei reviste teologice în afară de cele eparhiale, scrise cu multă competenţă şi autoritate ştiinţifică de profesorii Institutelor Teologice, pun la dispoziţia preoţilor pentru studiu şi orientare tot materialul trebuitor. Un suflu de înviorare stăpâneşte şi în aşezămintele călugăreşti de sub vegherea continuă a Întâistătorului, care a reuşit să pună monahismul în folosul obştei româneşti. S'a introdus peste tot viaţa chinovitică, cu munca şi rugăciunea organizate în comun. Şi viaţa duhovnicească a marei obştii creştineşti a fost organizată pe baze noui. Curentul cel nou de înbisericire a credincioşilor şi catehizarea tuturor creştinilor de toate vârstele în Biserici, în legătură cu cultul divin, prin introducerea cântării obşteşti la slujbele bisericeşti, sunt idei şi înfăptuiri măreţe ale Marelui Chiriarh sărbătorit.

Cărţile noui ce se tipăresc azi pentru îmbisericirea şi catehizarea credincioşilor sunt unice. Cartea de rugăciuni, cărţile de cântări liturgice, Cartea de învăţătură ortodoxă, toate alcătuite sub îndrumarea şi purtarea de grije a Prea Fericitului Patriarh şi revizuite în ultima instanţă chiar de I. P. S. Sa, sunt capodopere ale Ortodoxiei noastre, toate vorbind de marea acţiune a învăţării adevărurilor creştine şi de trăirea lor, cât şi de promovarea culturii bisericeşti datorită imboldului dat de I. P. S. Sa. Patriarhul nostru este şi un mare cărturar bisericesc, aşa cum ni-l indică lucrările şi tipăriturile de până acum şi în special cele 4 vol. din „Apostolatul social". Din dreptul de autor Prea Fericitul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române a găsit de bine să reclădească prin osteneala, râvna, osârdia şi toată cheltuiala Sa, 3 biserici la: Dragoslavele, Cermeieşti-Vâlcea şi Sanatorul Arhiepiscopiei dela Tekirghiol, devenind prin aceasta Ctitor de locaşuri sfinte.

Prea Fericitul Patriarh al Bisericii noastre este unul din pilonii şi stâlpii Ortodoxiei ecumenice, reuşind prin strângerea legăturilor fireşti şi frăţeşti cu toate Bisericile dreptcredincioase, să ridice prestigiul Bisericii ortodoxe în întreaga lume, cum n'a fost până în prezent. Ortodoxia universală apare azi ca o forţă organizată, ca un front unitar, activ, la aceasta contri-

[Continuare în pag. 2)

Cinci ani de păstorire patriarhicească

(Urmare din pag. 1)

buind mult şi Patriarhul României. Prin cele 3 vizite ale I. P. S. Sale la Patriarhul Alexei al Rusiei, apoi prin întoarcerea vizitei în ţara noastră a Cârmuitorului ortodoxiei ruseşti, ca şi prin vizitarea noastră din partea altor capi ai Ortodoxiei şi mai ales a Patriarhului Alexandru III lea al Siriei şi al întregului Orient, s'au cimentat legăturile de prietenie, solidaritate şi colaborare între Bisericile ortodoxe surori. I. P. S. Sa a şi fost decorat cu cea mai înaltă decoraţie siriană pentru activitatea Sa pe tărîmul bisericesc, în deosebi pentru revenirea în massă a gr.-catolicilor din Ardeal, la Ortodoxia apostolică. În relaţiile dintre cultele din ţara noastră s'a stabilit o atitudine irenică, pentru prima dată în istoria cultelor religioase. În locul vechilor duşmănii şi lupte interconfesionale Patriarhul nostru a pus la temelia legăturilor dintre bisericile, credinţele şi cultele existente pe teritoriul Patriei noastre, înţelegerea şi respectul fiecăruia pentru credinţa celuilalt. In trei chemări adresate credincioşilor tuturor bisericilor, şefii cultelor, în frunte cu Patriarhul Bisericii ortodoxe au cerut tuturor creştinilor să contribue fiecare după puterea lui, la făurirea marilor idealuri şi năzuinţe ale poporului şi la lupta pentru apărarea şi salvarea păcii între popoare.

Grija părintească a Veneratului nostru Patriarh s'a îndreptat şi asupra Românilor ortodocşi din afara graniţelor ţării, în special asupra Românilor din America care timp de 12 ani rămăseseră fără cârmuire arhierească. In acest scop a fost investit cu harul arhieriei în Catedrala ortodoxă din Sibiu, P. S Andrei Moldovan, ca episcop şi păstor duhovnicesc al acestor români, în dependenţă canonică de Biserica românească şi de Sf. Sinod al Bisericii noastre. „Reîntregirea bisericească este cu adevărat actul epocal al arhipăstoririi sale" subliniază I. P. S. Mitropolit Nicolae în revista citată. Alături de I. P. S. nostru Mitropolit, care de aproape 40 de ani, a luptat pentru acest mare ideal al Bisericii, reîntregirea bisericească a poporului român prin revenirea Românilor foşti uniţi cu Roma, în staulul Bisericii strămoşeşti, a devenit o realitate şi un fapt împlinit în zilele fericitei păstoriri şi cu ajutorul Patriarhului Unificării bisericeşti. Aceasta este una din cele mai mari fapte bisericeşti ale timpului nostru, care crează aureolă istorică în jurul înfăptuitorilor ei.

O altă mare faptă a arhipăstoririi I. P. S. Patriarh este organizarea şi dinamizarea epocalei acţiuni bisericeşti pentru pace. In această mare problemă I. P. S. nostru Păstor are o activitate şi o atitudine categorică şi constantă, convins fiind că prin aceasta slujeşte vieţii, împlinind un comandament evanghelic şi testamentul Mântuitorului. Clerul Bisericii dela supremul conducător până la ultimul slujitor din cel mai ascuns ungher al Ţării româneşti, după pilda I. P. S. Patriarh, formează azi o mare armată a păcii şi a salvgardării ei. Cu tot entuziasmul şi sinceritatea, Biserica prin clerul şi credincioşii ei este alături de frontul luptătorilor popoarelor. Nu există azi biserică în ţara noastră, în care să nu răsune glasuri şi îndemnuri de pace, nu există cleric care în conversaţiile sale cu credincioşii să nu amintească de binefacerile muncii paşnice, de necesitatea menţinerii şi înstăpânirii păcii şi despre primejdia războaielor aducătoare de pustiiri de moarte. De altfel şi Sf. Sinod al Bisericii noastre a venit întotdeauna în ajutorul credincioşilor, trimiţându-le prin pastoralele citite în biserici, sfătuiri şi îndemnuri neîncetate la lupta pentru pace.

I. P. S. Patriarh a reuşit să stabilească raporturi de sinceră colaborare şi de armonie cu Conducerea Patriei noastre, care a oferit Bisericii şi tuturor cultelor o deplină libertate de manifestare şi de orientare a credinţei religioase, Biserica oferindu-şi toată contribuţia ei la realizarea marilor înfăptuiri sociale şi obşteşti din ţara noastră. Pentru toate lucrurile mari înfăptuite în Biserica credinţei noastre, I. P. S. Patriarh Justinian se poate numi cu drept cuvânt Patriarhul marilor reforme şi înnoiri bisericeşti.

Am amintit numai câteva din marile reforme înfăptuite în timp l celor 5 ani de păstorire arhierească a Părintelui Duhovnicesc al Bisericii noastre, datorită spiritului organizator şi plin de iniţiativă al celui de al III-lea Patriarh. La acest sărbătoresc popas, clericii şi credincioşii de pretutindeni, înconjoară cu dragoste şi recunoştinţă pe I. P. S. Patriarh pentru tot ce a înfăptuit în ogorul bisericesc şi se roagă Dumnului pentru sănătatea şi îndelunga vieţuire a I P. S. Sale, pentru binele Bisericii şi al credincioşilor ei.

Pr. N. POPESCU-DOBRICENI

Praznicul vieţii

Învierea Domnului este praznicul vieţii. Ea este praznicul vieţii pentrucă Învierea lui Hristos înseamnă biruinţa vieţii asupra morţii, prin care biruinţă se încununează toată lucrarea Mântuitorului din cursul existenţei Lui pământeşti şi se face început existenţei Lui veşnice.

De fapt Iisus Hristos, ca Dumnezeu, este viaţa însăşi: „El era viaţa", cum zice Ap. Ioan şi isvorul oricărei vieţi, căci „toate printr'ânsul s'au făcut" (Ioan 1, 3—4). El este viaţă divină, viaţă veşnică, viaţă fără de început şi fără sfârşit. Luând chip de om, viaţa cea veşnică s'a întrupat în viaţă omenească, viaţa absolută s'a îmbrăcat în viaţă relativă. De ce? Tocmai pentru ca să elibereze pe om de sub stăpânirea păcatului şi a morţii ca să elibereze viaţa omenească de sub robia morţii. Căci cu adevărat omul a văzut în moarte un duşman (cf. I Cor. 15, 20), cel mai redutabil duşman al vieţii, care nimiceşte viaţa aceasta, îi stinge năzuinţele şi-i opreşte realizările. De aceea viaţa ridică mereu val după val — generaţii după generaţii — care trec mereu peste pragul morţii, ca să se lovească iarăşi de el — şi astfel viaţa e în necontenită luptă cu moartea, pe care vrea s'o biruiască. De aceea una din năzuinţele omului este şi aceasta: de-a împinge hotarele vieţii cât mai departe, dacă ar fi posibil de-a ajunge la o viaţă fără de moarte

Şi iată tocmai aceasta este vestea pe care a venit să ne-o aducă Hristos prin învierea Sa: că moartea a fost înghiţită de viaţă, că viaţa este atotbiruitoare. Însuşi faptul că Dumnezeu care este viaţa, s'a întrupat şi a trăit ca un om, este dovadă despre valoarea pozitivă pe care El o acordă vieţii omeneşti. Viaţa Lui a fost viaţă divin-umană, viaţă în care se împleteşte divinul cu umanul, Şi în această viaţă El a cunoscut ce este tihna căminului părintesc, bucuria şi osteneala muncii, mulţumirea prieteniei, întristările neînţelegerii, singurătatea şi viaţa în mijlocul mulţimilor, mâncarea şi băutura, veselia nunţii şi a cinei împreună cu cei iubiţi ş. a. — adică a cunoscut cele ce ţin de anii vieţii noastre din pruncie până la maturitate şi prin aceasta a arătat că toate acestea au o valoare pozitivă. El a trăit simplu ca un om simplu şi a primit bucuriile vieţii cu toată simplitatea, afară de păcat. Viaţa Lui este viaţă omenească, însă netulburată de viforul păcatului.

Pe de altă parte, El s'a pus în slujba vieţii. Căci El este slujitor al vieţii nu al morţii. El „a venit ca lumea viaţă să aibă". Desigur este vorba în primul rând aici despre viaţa spirituală nouă, pe care o dărueşte tuturor celor ce cred într'ânsul. Păcatul este moarte pentru suflet, precum fapta cea bună viaţă. Şi toată lucrarea lui Iisus este să trezească din somnul păcatului, să deştepte din moartea păcatului sufletele celor păcătoşi şi să le aducă la viaţa cea nouă, la viaţa care zămisleşte facerea de bine. Că el a venit pentru cei păcătoşi, pentruca ei să renască la viaţă. Astfel vedem cum face din pescari apostoli, din vameşi ucenici, din păcătoase mironosiţe, din robi ai păcatului sfinţi. Toţi aceştia primesc o nouă viaţă, devenind fii ai lui Dumnezeu după har. Şi semnul acestei înnoiri este: iubirea. „Noi ştim că ne-am mutat din moarte la viaţă — zice Sf. Ap. Ioan — pentrucă iubim pe fraţi" (Ep. I C. 3, 14). Iubirea lui Hristos i-a trezit la viaţă şi viaţa aceasta se arată în iubire. „Căci după aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii mei de veţi avea dragoste între voi" zice Mântuitorul către apostoli (Ioan 13, 35).

Iisus Hristos a trăit o viaţă fără de păcat, al cărei centru a fost iubirea. De aceea El a dăruit şi dărueşte tuturor celor ce cred într'ânsul această viaţă, eliberându-i de moartea păcatului şi punând în centrul vieţii lor iubirea. Prin puterea lui Hristos, credincioşii renasc la o viaţă spirituală nouă.

Dar Mântuitorul nu preţuieşte numai viaţa spirituală, ci şi viaţa trupului. Întruparea însăşi e dovada acestei preţuiri. Iar cei 33 ani de viaţă — cu toate bucuriile şi întristările ei — sunt de asemenea o mărturie în acest sens. El participă la viaţa celorlalţi; se bucură de ospitalitatea altora, merge la nuntă, se întristează de moartea lui Lazăr ş a. El se bucură de vederea unei vieţi plenare, atât sufleteşti, cât şi trupeşti. De aceea vindecă pe cei bolnavi şi face ca orbii să vadă, schiopii să umble, surzii să audă, paraliticii să se ridice, îndrăciţii să revină la viaţa normală etc. (cf. Mat. 11, 5). În toate acestea El se arată a fi în slujba vieţii, a unei vieţi sănătoase, a unei vieţi depline, neciuntite de infirmităţi trupeşti sau de boală. El vrea ca omul să fie întreg şi la trup, să fie deplin sănătos şi să aibă o viaţă fără boală şi fără infirmităţi. El vrea să elibereze viaţa de slăbiciune şi durere, care sunt „solii morţii" în sânul vieţii.

Mai mult: El învaziă morţii. Impresionat de durerea părinţilor, El readuce din moarte la viaţă pe tânărul din Nain şi pe fiica lui Iair; impresionat de durerea surorilor şi de moartea prietenului Său Lazăr, El îl recheamă din mormânt la lumina vieţii. Astfel Iisus se arată duşman al morţii şi slujitor al vieţii. El nu vrea ca tinereţea să fie înghiţită de moarte, ci vrea ca tot omul să fie viu, ca viaţa „să trăiască" cât mai mult.

Iată dar lupta pe care a dus-o Iisus împotriva morţii şi pentru viaţă; împotriva morţii sufletului şi pentru viaţa lui; împotriva morţii trupului şi pentru viaţa lui. El este viaţa cea veşnică. El e viaţă divin umană şi El stă în slujba vieţii, devenind isvor de viaţă spirituală şi fizică pentru toţi cei ce cred într'ânsul.

Ar fi suficiente aceste elemente din viaţa lui Iisus, ca să ne dăm seama că El este de partea vieţii şi luptă pentru desăvârşirea ei.

Prin învierea Sa, Mântuitorul însă arată viaţa biruitoare şi peste moarte. Trupul Lui, cuprins de răceala morţii, învie, devenind părtaş la viaţa cea veşnică. De aceea asupra Lui moartea nu mai are putere; El este fără de moarte. De astă dată nu moartea a avut ultimul cuvânt, ci viaţa; mormântul s'a dovedit isvoritor de viaţă. Prin aceasta Hristos „s'a făcut începătură celor ador-

(Continuare în pag. 4)

Biserica Ortodoxă Română în lupta pentru pace

Lupta pentru pace constituie una din misiunile căreia Biserica Ortodoxă Română i s'a consacrat dintru început cu toată convingerea şi cu tot elanul. De ce? Pentrucă a socotit că lupta pentru pace face parte integrantă din însăşi misiunea ei de propoveduitoare a Evangheliei lui Hristos. Biserica trebue să fie propoveduitoarea păcii între popoare. Căci Hristos a venit în lume ca „Domn al Păcii" şi a întemeiat Biserica Sa „ca împărăţie a păcii", trimiţând pe apostoli şi pe urmaşii lor să fie vestitori ai păcii, pe steagul cărora este scris: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire". Însăşi lucrarea de mântuire a sufletelor credincioşilor nu se poate realiza decât în climatul păcii, care e condiţia necesară a oricărei activităţi creatoare.

Deci lupta pentru pace a Bisericii noastre isvoreşte din însăşi misiunea ei religioasă, din însăşi învăţătura lui Hristos, pe care o mărturiseşte. Putem spune cu I. P. S. Mitropolit Nicolae de Crutiţi că „creştinul, care nu este în frontul păcii nu înţelege esenţa creştinismului", pentrucă creştinismul este religia păcii.

Dar lupta pentru pace a Bisericii Ortodoxe Române isvoreşte şi din patriotismul ei, din dragostea ei de ţară şi popor. Biserica Ortodoxă Română cuprinde credincioşi din sânul poporului român, legaţi de ţara aceasta şi de viaţa cea nouă pe care şi-o făureşte poporul muncitor. Ea este alături de popor în munca lui pentru întărirea Patriei şi în lupta lui pentru apărarea păcii. Pacea este bunul cel mai de preţ, condiţia necesară pentru ca activitatea creatoare a poporului să poată înălţa marile construcţii ale socialismului, clădind o Patrie minunată şi înfloritoare. Biserica îşi aduce colaborarea sa la această gigantică operă paşnică şi luptă alături de popor pentru pace, pentru o viaţă mai bună.

Isvorîtă din conştiinţa religioasă şi din patriotismul Bisericii noastre, lupta pentru pace a ei, ia diferite forme şi utilizează diferite mijloace.

Amintim aici numai câteva din realizările Bisericii Ortodoxe Române în lupta pentru pace. Pe plan extern Biserica Ortodoxă Română a luat parte la Consfătuirea pan ortodoxă din 1948, care a lansat un Apel pentru pace către toţi creştinii: a încheiat în 1950 o alianţă cu Biserica Ortodoxă Rusă, pentruca ambele Biserici să lucreze de comun acord întru apărarea păcii; a semnat în 1951 Apelul către creştinii din lumea întreagă pentru apărarea păcii, împreună cu Biserica ortodoxă din Siria, Rusia, Georgia şi Bulgaria; a participat la Congresele internaţionale ale Partizanilor Păcii, manifestându-şi adeziunea faţă de lupta lor pentru pace şi susţinând Apelul dela Stockholm pentru interzicerea armei atomice şi Apelul pentru încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri etc.

Pe plan intern, Biserica noastră activează în armonie cu celelalte culte. De aici chemările tuturor cultelor către credincioşii lor din 1950, 1951 şi 1952, ca să devină luptători activi pentru pace, să semneze Apelul pentru interzicerea armei atomice şi Apelul pentru un Pact al Păcii între cele 5 mari puteri, să muncească şi să lupte pentru întărirea Patriei, să aleagă în Marea Adunare Naţională pe cei mai buni fii ai poporului muncitor şi cei mai vajnici luptători pentru pace etc. Colaborarea aceasta a cultelor în lupta pentru pace s'a arătat nu numai în aceste consfătuiri pe ţară, încheiate prin chemări către credincioşi, ci şi în consfătuirile interconfesionale din raioane, unde se realizează un fructuos schimb de experienţă şi o rodnică unitate a tuturor cultelor în cauza păcii.

Activitatea proprie a Bisericii Ortodoxe Române s'a arătat în Hotărîrile şi îndrumările Sf. Sinod, în Pastoralele şi îndrumările ierarhilor, în lucrarea clerului şi credincioşilor. Într'adevăr Sf. Sinod a adresat în 1950 clerului şi credincioşilor o chemare ca să participe activ la lupta pentru pace. De atunci Sf. Sinod n'a încetat să cheme pe preoţi şi credincioşi ca să sprijinească Apelurile Consiliului Mondial al Păcii şi toată lupta pentru pace ce se desfăşoară în ţara noastră. În sesiunea din Iunie 1952, Sf. Sinod a luat noui hotăriri de intensificare a luptei pentru pace, pentruca fiecare preot şi fiecare credincios să devină un luptător activ pentru pace. În Pastoralele lor, ierarhii Bisericii noastre au ridicat glas puternic pentru pace, îndemnând pe credincioşi să contribue cu toate forţele lor la apărarea păcii. Revistele Patriarhiei şi ale Mitropoliilor şi îndrumătoarele pastorale tratează deasemenea problema şi realizările luptei pentru pace. Iar preoţimea noastră în marea ei majoritate face parte din Comitetele de luptă pentru pace, în cadrul cărora activează cu bune rezultate. Pe de altă parte se folosesc toate mijloacele, pentru a intensifica lupta pentru pace, conform îndrumărilor Sfântului Sinod: rugăciunea pentru pace, predici şi cuvântări despre lupta pentru pace, răspândirea broşurilor şi chemărilor pentru apărarea păcii, colaborarea cu organele locale ale puterii de stat în lucrările de folos obştesc, sprijinirea iniţiativelor Guvernului şi muncii poporului pentru construirea socialismului în ţara noastră, munca de lămurire dela om la om ş. a. Credincioşii Bisericii noastre participă activ la lupta pentru pace şi la opera constructivă a poporului muncitor.

Astfel Biserica Ortodoxă Română, atât pe plan extern, cât şi pe plan intern, îşi împlineşte misiunea ei de a lupta pentru pacea a toată lumea, pentru care se roagă în fiecare zi. Ea înţelege că pacea nu se cerşeşte, ci se cucereşte, nu se aşteaptă, ci se impune prin lupta unită a tuturor. Ea adaugă forţele sale tuturor oamenilor cinstiţi, ca umăr la umăr cu ei să-şi aducă partea sa de contribuţie la biruinţa păcii în lume. Pe calea aceasta nu există oprire: lupta trebue continuată cu elan sporit până când pericolul unui nou războiu va fi definitiv înlăturat şi pacea va stăpâni în lumea întreagă. Aceasta este voinţa popoarelor, care s'a manifestat într'un mod grandios la marele Congres al popoarelor pentru apărarea păcii ce s'a ţinut la Viena în Decemvrie 1952; acesta este şi angajamentul de luptă al Bisericii noastre.

Clerul şi credincioşii sunt convinşi că forţele păcii vor fi biruitoare — căci de partea lor este voia lui Dumnezeu şi sutele de milioane de oameni ai muncii, luptători hotăriţi pentru pace.

T.

Pentru aplicarea minimelor agrotehnice

Anul trecut în Aprilie s'a publicat Hotărîrea Guvernului cu privire la introducerea minimelor agrotehnice precum şi o broşură cu regulele întocmite de Ministerul Agriculturii în vederea aplicării acestei Hotăriri. Lucrările agrotehnice prevăzute în aceste minime sunt obligatorii pentru toate gospodăriile agricole. Ele au şi fost larg popularizate şi aplicate încă de anul trecut. Primind ajutor din partea Statului în seminţe selecţionate, găsind la cooperative uneltele de care au nevoie, folosind maşinile şi tractoarele S.M.T., fiind îndrumaţi de tehnicieni şi agronomi şi aplicând minimele agrotehnice, ţăranii cu goapodării mici şi mijlocii şi în special gospodăriile agricole colective şi-au ridicat productivitatea muncii şi au ajuns să aibă o producţie agricolă mai mare decât în anii precedenţi. Dacă ţărănimea muncitoare rămânea la înapoiatele mijloace de lucrare a pământului, la deprinderile agriculturii „patriarhale" — recolta ar fi rămas tot aşa de mică, încât nu şi-ar fi putut acoperi nici nevoile proprii. Sub regimul de democraţie populară însă problema ridicării producţiei agriculturii este o problemă de Stat; ea e una din condiţiile esenţiale ale ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii şi ale înaintării industriei socialiste, care este aprovizionată astfel cu materiile prime necesare. De aceea Guvernul a stabilit aceste minime agrotehnice, a căror aplicare e obligatorie, ca să ridicăm agricultura la un nivel mai înalt. Hotărîrea Guvernului şi broşura Ministerului Agriculturii arată amănunţit lucrările agricole obligatorii şi cum să fie executate, începând cu desmiriştitul şi terminând cu recoltarea şi depozitarea spre păstrare a culturilor principale de cereale, leguminoase, oleaginoase, textile industriale, alimentare şi furajere. Neaplicarea acestor minime agrotehnice cauzează pierderi mari de recolte şi produse agricole. Despre roadele aplicării metodelor agrotehnice avansate vorbesc însăşi rezultatele din numeroasele gospodării agricole colective, întovărăşiri agricole şi gospodării mici şi mijlocii ţărăneşti, care au respectat întocmai îndrumările date şi au dobândit plusuri de recoltă de 500—1500 kg. la hectar. Aceste rezultate arată în chip evident însemnătatea aplicării minimelor agrotehnice atât pentru Stat, cât şi pentru ţăranii muncitori. Pentru Stat — pentrucă se măreşte producţia, pentru ţăranii muncitori — pentrucă li se măresc veniturile. E falsă părerea că ţăranul muncitor ţine morţiş la „ce a moştenit", adică să lucreze aşa „cum a apucat din bătrâni" şi deci că ar fi refractar faţă de metodele de lucru avansate. Dimpotrivă, ţăranii muncitori sunt dornici să-şi perfecţioneze munca şi să dea astfel roade din ce în ce mai bogate şi aplică cu însufleţire metodele agrotehnice avansate, convinşi fiind că în felul acesta contribue la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, la înmulţirea veniturilor proprii şi la întărirea Patriei.

De aceea, pe baza succeselor dobândite în anul trecut, învăţând şi din rezultatele bune şi din slăbiciunile existente în munca de răspândire şi aplicare a minimelor agrotehnice, anul acesta trebue continuată cu elan munca de lămurire pentru aplicarea şi mai exactă a tuturor lucrărilor agrotehnice avansate nu numai de către gospodăriile agricole colective şi întovărăşirile agricole — ci şi de către toţi ţăranii muncitori cu gospodării individuale. Desigur în această muncă sarcina principală o au tehnicienii secţiilor agricole şi ai S.M.T. şi Sfaturilor Populare. Dar şi preoţimea e chemată să-şi dea contribuţia sa. Preotul trebue să cunoască bine Hotărîrea Guvernului şi broşura Ministerului Agriculturii, să-şi însuşească toate cunoştinţele necesare aplicării minimelor agrotehnice, să le aplice în propria lui gospodărie şi să sfătuiască pe credincioşi de a le aplica întocmai.

Aplicând minimele agrotehnice, ţărănimea muncitoare asigură o recoltă îmbelşugată şi în acest an, pentru creşterea bunăstării poporului muncitor, pentru întărirea Patriei şi a frontului păcii în lume.

Pentru înflorirea oraşelor noastre

Cu un entuziasm deosebit au primit oamenii muncii din ţara noastră Hotărîrile C. C. al P. M. R. şi ale Consiliului de Miniştri R. P. R. din 13 Noemvrie 1952 cu privire la:

1. Construcţia şi reconstrucţia oraşelor şi organizarea activităţii din domeniul arhitecturii; 2 Planul general de reconstrucţie socialistă a oraşului Bucureşti; 3. Construirea metro ului din oraşul Bucureşti.

„Desvoltându-se anarhic — zice Hotărîrea — după interesele înguste ale burgheziei şi moşierimii, oraşele din ţara noastră prezentau un izbitor contrast între cartierele bogate ale claselor dominante şi cartierele sărace, în care oamenii muncii trăiau în mizerie, în case dărăpănate, fără apă, canalizare şi lumină". Pe de altă parte în arhitectură s'a adoptat servil moda caselor-cutii din Apus, neglijându-se tradiţia artistică a poporului nostru. Acum însă când construcţiile se fac pentru poporul muncitor, e nevoie să se pornească la construcţia şi reconstrucţia oraşelor noastre după planuri de sistematizare, care să prevadă desvoltarea lor armonioasă pe baze ştiinţifice. „Ideea conducătoare a întregii activităţi de arhitectură şi construcţii în R.P.R. — zice Hotărîrea — trebue să fie grija stalinistă faţă de om, creindu-se centre populate şi oraşe socialiste, care să asigure cele mai bune condiţii de existenţă pentru oamenii muncii şi satisfacerea maximală a necesităţilor lor zilnice de trai". Aceste construcţii trebue să fie în acelaş timp opere de artă, care să exprime „conţinutul bogat de idei al epocii de făurire a socialismului în forme noui, elaborate pe baza prelucrării creatoare a moştenirii arhitecturii clasice, a marilor realizări ale arhitecturii sovietice... şi a celor mai bune tradiţii artistice ale poporului român".

Pentru aducerea la îndeplinire a acestui plan măreţ, s'a hotărît înfiinţarea: Comitetului de Stat pentru Arhitectură şi Construcţii al Consiliului de Miniştri; a funcţiunii de arhitect şef al oraşului, care conduce secţiunile de arhitectură şi sistematizare de pe lângă Sfaturile Populare Regionale şi Orăşeneşti; a Institutului pentru proiectarea oraşelor şi construcţiilor publice şi de locuit (I.S.P.R.O.R.); a Institutului de Arhitectură; a Uniunii Arhitecţilor din R.P.R. etc. De pe acum vedem în minte oraşele viitorului apropiat, oraşe înfloritoare, cu străzi şi bulevarde largi, cu parcuri şi grădini, cu clădiri publice monumentale, cu case spaţioase, care să asigure oamenilor muncii o viaţă demnă şi civilizată.

In ce priveşte Capitala, „pentru a asigura îmbănătăţirea condiţiilor de viaţă a oamenilor muncii şi pentru transformarea Capitalei Patriei noastre într'un oraş frumos, demn de epoca eroică de construire a socialismului şi comunismului", s'a hotărît „să se treacă la elaborarea pe baze ştiinţifice a planului general de sistematizare şi reconstrucţie socialistă a oraşului Bucureşti, întocmit pentru o perioadă de 15—20 ani". In cadrul acestui plan se va crea „o soluţie arhitectuală de ansamblu a Capitalei, bazată pe menţinerea sistemului actual radial-inelar al străzilor principale, cu îmbunătăţirea şi reconstruirea reţelei de străzi şi pieţe", realizându-se „dealungul magistralelor şi în pieţele oraşului ansambluri şi clădiri monumentale", care să exprime ideile măreţe ale epocii de făurire a socialismului; se va construi un metro (cale ferată electrică subterană), care „va lega principalele centre şi raioane ale oraşului şi va fi cel mai bun şi mai ieftin mijloc de transport al oamenilor muncii din Capitală" şi ale cărui staţii vor fi „opere arhitectonice de înaltă valoare artistică"; se va transforma râul Dâmboviţa într'un râu navigabil, cu port fluvial la intrarea în oraş a Canalului Bucureşti—Dunăre, iar cheiurile lui vor fi lărgite şi împodobite cu grădini şi peluze de arbori şi flori şi cu un sistem de ansambluri complexe de clădiri publice monumentale şi de locuit; se va lichida contrastul dintre centru şi periferii, prin ridicarea nivelului cartierelor mărginaşe la nivelul celor din centrul oraşului; se vor pune în valoare monumentele istorice şi de arhitectură, precum şi elementele de frumuseţe naturală (ape, păduri, plantaţii etc.); se vor crea noui parcuri, grădini, squaruri, spaţii verzi legate într'un sistem unitar şi continuu, ca să fie ca un rezervor de aer curat şi proaspăt pentru oraş şi locuri de joc pentru copii şi recreaţie pentru oamenii muncii; se vor amplasa raţional, instituţiile culturale, sociale, publice şi de deservire a cartierelor de locuinţe pentru nevoile populaţiei muncitoare; se vor scoate din Capitală industriile vătămătoare din punct de vedere sanitar, periculoase în ce priveşte incendiile sau care degradează terenul de construcţie; se va crea o zonă de păduri şi parcuri în jurul Capitalei, precum şi o zonă de rezervă pentru viitoarele construcţii, se va desvolta în zona preorăşenească industria de deservire a nevoilor populaţiei şi o bază agricolă pentru aprovizionarea populaţiei cu legume şi fructe; se vor desvolta transporturile comunale şi feroviare (troleibuze, autobuze, taxiuri, tramvaie, electrificarea reţelei de căi ferate) şi reţelele de alimentare cu apă, energie electrică, energie termică, gaze, radioficare şi telefoane; se vor reface pavajele şi se vor asfalta magistralele şi pieţele principale etc.

Pentru conducerea generală a lucrărilor de întocmire a proectului general de sistematizare şi reconstrucţie a Capitalei s'a înfiinţat o Comisie sub conducerea d. Prim-ministru Gh Gheorghiu-Dej, chezăşie sigură că planul acesta se va realiza. Schiţa proiectului va fi gata în termen de un an.

In privinţa Metro-ului, lucrările de organizare a şantierului vor începe în cursul acestui an, iar lucrările de construcţie vor începe în anul 1954.

Astfel Bucureştii vor avea cu adevărat înfăţişarea pe care trebue s'o aibă Capitala unei ţări libere şi fericite, va fi un oraş frumos care va exprima măreţia epocii eroice de construire a socialismului.

Pentruca această uriaşă operă de construcţie şi reconstrucţie a Bucureştiului şi oraşelor noastre să devină realitate e nevoie de lupta şi munca hotărîtă a întregului popor muncitor, de contribuţia activă a fiecărui om al muncii. Ea este cauza întregului popor. De aceea şi preoţimea este chemată să contribue, alături de toţi oamenii muncii, la realizarea acestui ţel măreţ, la făurirea oraşelor înfloritoare, în care oamenii muncii să aibă parte de toate bucuriile unei vieţi îndestulate şi fericite. Să răspundem cu cinste acestei chemări!

Praznicul vieţii

(Urmare din pag. 2)

miţi"; că dacă El a înviat şi noi vom învia. „Căci trebue ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune şi acest trup muritor să se îmbrace în nemurire", exclamă cu entuziasm Sf. Ap. Pavel. Atunci — când vom învia toţi — moartea „vrăjmaşul cel din urmă" se va nimici şi se va împlini ceea ce s'a scris: „Înghiţitu-s'a moartea în biruinţă. Unde îţi este moarte boldul?" (I Cor, 15, 20—23, 26, 53—55).

De aceea Învierea Domnului este praznicul vieţii, al biruinţei vieţii asupra morţii.

*

Ce obligaţii ne impune Învierea — ca praznic al vieţii. Desigur în primul rând, ca să preţuim viaţa — aşa cum a preţuit-o Hristos — s'o preţuim ca pe un dar al lui Dumnezeu. Să preţuim viaţa proprie, dar şi viaţa semenilor noştrii, viaţa poporului.

Preţuirea vieţii însemnează apărarea şi ocrotirea ei împotriva oricărei ameninţări. Această apărare şi ocrotire începe odată cu apariţia ei ca germene în sânul matern şi se continuă cu viaţa copiilor, a tinerilor şi a tuturor oamenilor' Dreptul la viaţă aparţine tuturor. El trebueşte apărat Cel mai crunt duşman al vieţii — în acest sens — este războiul. De aceea a apăra viaţa însemnează a lupta pentru pace, a lupta împotriva aţâţătorilor la războiu,a lupta alături de sutele de milioane de oameni cinstiţi pentruca pacea să înfrângă războiul şi viaţa să înflorească biruitoare sub zările păcii.

Dar preţuirea vieţii însemnează totdeodată lupta pentru o viaţă mai bună, mai fericită. Ce viaţă e aceea, care creşte în cocioabele mizeriei, sub apăsarea exploatării capitaliste? — O viaţă de chin, ca o moarte lentă, de zi de zi, de clipă de clipă. O viaţă în care — asemeni lui Iov — îţi blestemi clipa în care te ai născut. O viaţă care îndeamnă la revoltă, la luptă, ca să frângi lanţurile oprimării. Căci viaţa este forţă de expansiune: ea nu poate sta ofilită sub zodia întunerecului şi a mizeriei: Ea cere lumină şi belşug. De aici lupta milioanelor de exploataţi împotriva exploatării lor, lupta lor pentru libertate, pentru o viaţă nouă, mai bună şi fericită.

Această viaţă mai bună şi mai fericită şi-o construesc sutele de milioane de oameni ai muncii din lagărul socialismului, democraţiei şi păcii. Legea fundamentală a orânduirii socialiste este satisfacerea maximală a nevoilor materiale şi culturale ale societăţii; scopul producţiei socialiste este omul cu nevoile lui materiale şi culturale. Totul slujeşte omului muncitor ca el să şi făurească o viaţă cu adevărat fericită. De aici grija de sănătatea lui, ca să se bucure de un trup viguros, neslăbănogit de boli şi neciuntit de infirmităţi. De aici grija de ridicarea nivelului lui de trai: locuinţă, îmbrăcăminte, alimentaţie, ş a. De aici grija pentru ridicarea nivelului lui cultural. Omul muncitor participă astfel la toate bunurile culturii şi civilizaţiei şi se bucură de o viaţă plină, îmbelşugată, fericită. Pentru această viaţă el munceşte cu elan, cu eroism. Această viaţă el este în stare s'o apere cu toate puterile sale împotriva uneltirilor.

Preoţii şi credincioşii noştri trebue să fie — şi sunt — alături de cei ce apără viaţa împotriva războinicilor semănători de moarte, alături de cei ce muncesc şi luptă pentru o viaţă mai bună şi mai fericită, împotriva oprimatorilor vieţi. Ei ştiu că Hristos i-a chemat spre a fi în slujba vieţii nu a morţii, în slujba unei vieţi plenare nu a unei vieţi ciuntite, slăbănogite. De aceea ei vor lupta — şi luptă — alături de sutele de milioane de oameni ai muncii pentru viaţă, pentru fericirea vieţii. Luptând să-şi înnoiască viaţa în duhul lui Hristos, să se elibereze din moartea păcatului şi să aducă roadele Duhului, credincioşii trebue să fie elemente active în munca întregului popor — pentru viaţa cea nouă, îmbelşugată şi fericită. În felul acesta, ei ştiu că îşi împlinesc datoria nu numai pentru viaţa pământească, ci şi pentru viaţa cea veşnică, biruitoare peste moarte pentru totdeauna.

*

Învierea Domnului este Praznicul vieţii, al vieţii care a biruit moartea şi o biruieşte mereu.

Ea ne aduce aminte că Iisus Hristos a slujit vieţii şi că şi noi — cei ce credem într'ânsul — suntem chemaţi a fi în slujba vieţii şi a lupta pentru viaţa cea nouă alături de oamenii muncii din toată lumea. Numai aşa vom putea cânta cu deplină bucurie: „Hristos a înviat din morţi — cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le!"

T. R

ANUNŢ

Începând cu data de 10 Iunie a. c. numărul Bontului nostru de virament la Banca R. P. R. Sibiu, este 060006. Sumele cuvenite Arhiepiscopiei se vor vira în noul Cont.

Cassa de Ajutor reciproc are Contul 070046.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 359—6—53

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 15 Iunie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 24—25

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi ale Adunării Naţionale Bisericeşti

In Iunie s'au împlinit cinci ani dela alegerea şi instalarea I. P. S. Patriarh Justinian. Acest eveniment a fost prăznuit după cuviinţă în toată Biserica noastră. In Dumineca din 7 Iunie s'a slujit în toate bisericile un Te-Deum de mulţumire şi într'un cuvânt potrivit s'a arătat credincioşilor bogata activitate desfăşurată de I. P. S. Patriarh Justinian în cei 5 ani de patriarhat. Deasemenea şedinţele sf. Sinod şi ale Adunării Naţionale Bisericeşti din 6—8 Iunie au avut un caracter festiv, dând expresie devotamentului episcopatului, clerului şi credincioşilor faţă de I. P. S. Patriarh Justinian şi opera ce a desfăşurat. Prăznuirea celor cinci ani de patriarhat a fost astfel praznicul întregei Biserici. Şi cum activitatea Inaltului Ierarh se identifică cu lucrarea însăşi a Bisericii, prăznuirea aceasta n'a fost numai prilej de a face bilanţul unei activităţi, ci şi prilej de a arăta drumul pe care a mers Biserica şi sarcinile pe care le are în actualitate Căci aceste popasuri festive nu au numai menirea de a privi spre trecut şi a vedea în ce măsură ţintele propuse s'au realizat, ci şi menirea de a privi spre viitor şi, pe baza experienţii trecutului şi imperativelor prezentului, a trasa liniile de orientare pentru mersul înainte al Bisericii. Desfăşurarea lucrărilor sf. Sinod si Adunării Naţionale Bisericeşti sunt o mărturie în acest sens. Astfel înafară de chestiunile curente rezolvate cu această ocazie, în cadrul unei festivităţi, clerul Arhiepiscopiei Bucureştilor a dăruit I. P. S. Patriarh prin P. C. Alexandru Ionescu, vicarul Arhiepiscopiei, o mantie arhierească în semn de dragoste şi deosebită preţuire, iar Institutele Teologice din Bucureşti şi Sibiu I-au înmânat o cârje arhierească drept mulţumire pentru grija părintească pe care o are faţă de învăţământul teologic, iar în cadrul Doxologiei din 6 Iunie a vorbit P. S. Teoctist despre realizările I. P. S. Patriarh Justinian. Tot în ziua aceea, seara, în cadrul unei serbări date de Institutul Teologic din Bucureşti, P. C. Prof. N. I. Nicolaescu a evidenţiat meritele I. P. S. Patriarh, în special pentru învăţământul bisericesc şi cultura teologică. In şedinţa sf. Sinod şi a Adunării Naţionale Bisericeşti din 7 Iunie au vorbit despre activitatea I. P. S. Patriarh Justinian: I. P. S. Sebastian al Moldovei, iar Dl Prof. Coriolan Tătaru în numele credincioşilor Bisericii noastre. Toţi vorbitorii au arătat bogata şi multilaterala activitate a I. P. S. Patriarh Justinian, datorită căreia Biserica noastră a fost îndrumată pe făgaşul unei intense trăiri religios morale în spiritul ortodoxiei, dar şi a unei rodnice colaborări la construirea vieţii celei noi, întărirea patriei şi lupta pentru apărarea păcii. In special problema luptei pentru pace şi a intensificării activităţii clerului şi credincioşilor în această luptă, a stat în centrul atenţiei sf Sinod şi Adunării Naţionale Bisericeşti. Astfel în prima şedinţă a sf. Sinod din 6 Iunie, *P. S. Valerian al Oradiei a făcut o amplă dare de seamă asupra Congresului popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, a problemelor discutate, a soluţiilor adoptate, a participării cultelor şi a Bisericii ortodoxe la lucrările Congresului, arătând că Biserica noastră osândeşte războiul de cotropire şi orice concepţii care vor să justifice pretenţiile de dominaţie mondială a imperialiştilor şi sprijineşte întru totul hotărîrile Congresului privitoare la rezolvarea tuturor problemelor internaţionale prin tratative, privitoare la independenţa şi securitatea statelor, la încetarea războaielor în curs şi la încheierea unui pact al păcii între cele cinci mari puteri.*

După ce a arătat răsunetul pe care l-au avut în lumea întreagă hotărîrile Congresului popoarelor dela Viena şi aportul pe care l-au adus ele la întărirea păcii, P. S. Sa a subliniat în continuare dragostea fierbinte de pace a poporului nostru, care-şi închină munca sa paşnică şi creatoare făuririi unei vieţi mai bune. „Strâns legaţi de năzuinţele întregului popor şi dornici să vedem patria noastră aducând contribuţii tot mai de seamă la cauza păcii, noi socotim ca o înaltă îndatorire patriotică şi de păstori sufleteşti sprijinirea temeinică a sporitelor eforturi ce se depun pretutindeni pentru apărarea şi consolidarea păcii", a încheiat P. S. Valerian.

Luând cuvântul I. P. S. Patriarh Justinian a subliniat bucuria cu care poporul nostru şi alături de el toţi fiii Bisericii ortodoxe române au salutat hotărîrile Congresului popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena şi însufleţirea cu care au dat un nou avânt luptei lor pentru cauza păcii. La propunerea I. P. S. Sale sf. Sinod a adresat către cler şi credincioşi următoarea chemare:

„Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a întâmpinat cu multă bucurie mesajul către guvernele celor cinci mari puteri şi apelul către toate popoarele lumii adresate de Congresul popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena.

Exprimând năzuinţele popoarelor paşnice şi voinţa fermă a tuturor oamenilor iubitori de pace din lumea întreagă, chemările Congresului dela Viena arată calea pe care se va putea ajunge la consolidarea păcii pe întreg pământul. Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române împărtăşeşte întru totul conţinutul acestor documente şi sprijină cu toată hotărîrea chemările congresului popoarelor de a se pune capăt războaielor în curs şi în primul rând vărsării de sânge în Coreea şi de a se începe cât mai grabnic tratative între marile puteri pentru încheierea unui pact al păcii, care să constitue piatra de temelie pentru zidirea unei păci drepte şi trainice şi pentru înfăptuirea unei armonioase conlucrări între toate popoarele şi statele din lume.

Mărturisind şi pe această cale dragostea puternică de patrie, care încălzeşte inimile clericilor şi credincioşilor ortodocşi şi hotărîrea lor nestrămutată de a contribui din toate puterile la biruinţa păcii în lumea întreagă, Sf. Sinod al B. O. R., întrunit în sesiunea ordinară a anului 1953, îndeamnă pe toţi fiii altarelor ortodoxe să urmeze cu sfinţenie îndrumările evangheliei lui Hristos, Domnul păcii şi să sprijine neîncetat şi din toate puterile lor lupta sfântă a poporului nostru pentru apărarea păcii şi munca lui paşnică şi creatoare pentru propăşirea şi înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Populară Română".

Deasemenea Sf. Sinod a trimis următoarea telegramă Consiliului Mondial al Păcii:

CĂTRE
CONSILIUL MONDIAL AL PĂCII
PRAGA

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a primit cu multă însufleţire mesagiul către guvernele marilor puteri şi apelul către popoarele lumii, adresate de către Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, pentru încetarea războaielor în curs şi în primul rând a războiului din Coreea şi pentru începerea tratativelor între marile puteri în vederea soluţionării pe cale paşnică a tuturor problemelor care dau naştere la încordare şi nelinişte în viaţa internaţională.

Cu aceeaşi bucurie a luat cunoştinţă Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române de scrisoarea prin care Comisia

(Continuare în pag. 2)

Lucrările Sfântului Sinod...

[Urmare din pag. 1]

Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii cere guvernelor celor cinci mari puteri să înceapă cât mai grabnic tratative în vederea încheerii unui Pact al Păcii, iar celorlalte guverne să sprijine această nobilă dorință a tuturor popoarelor lumii.

Deasemenea Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a fost bucuros să constate că multe guverne au răspuns favorabil la această scrisoare a Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit în sesiunea ordinară a anului 1953, a adresat către clerici și credincioșii săi, îndemnul de a-și spori contribuția lor în marea acțiune menită să asigure biruința deplină și grabnică a păcii pe pământ.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, împlinind porunca de slujire a păcii, lăsată de întemeetorul credinței creștine, binecuvintează și sprijină toate acțiunile inițiate de uriașa mișcare mondială pentru pace, în rândurile căreia s'au înrolat cu însuflețire și luptă cu hotărîre toți slujitorii și credincioșii sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

Președinte:
† JUSTINIAN,
Patriarhul Bis, Ort. Rom.

Membrii Sfântului Sinod:
† *Sebastian* al Moldovei și Sucevei: † *Nicolae*, al Ardealului; † *Firmilian* al Olteniei; † *Vasile* al Banatului; † *Iosif* al Râmnicului și Argeșului; † *Antim* al Buzăului; † *Teofil* al Romanului și Hușilor; † *Nicolae* al Clujului: † *Andrei* al Aradului; † *Chesarie* al Dunării de jos; † *Valerian* al Oradiei; † *Antim Târgovișteanu*; † *Teoctist Botoșăneanu*.

I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei amintind, în cuvântarea sa, contribuția adusă de de Biserica Ortodoxă cauzei păcii, prin activitatea desfășurată sub îndrumarea I. P. S. Patriarh Justinian și al întregului Sf. Sinod, a spus: „Dela cel dintâi apel către creștinii din toată lumea adresat de Întâistătătorii Bisericilor Autocefale Ortodoxe la Moscova în ziua de 17 Iulie 1948, Biserica Ortodoxă Română s'a aflat întotdeauna în rândurile celor ce doresc fierbinte pacea și luptă pentru cucerirea ei. Clerul și credincioșii noștri s'au angajat în această acțiune de apărare a păcii și nu vor avea odihnă până la câștigarea nobilei cauze: întronarea definitivă a păcii între popoare. Cauza păcii a fost luată în propriile lor mâini de sute de milioane de oameni aparținând tuturor raselor și celor mai diferite convingeri religioase și politice; ea va izbândi căci este o cauză sfântă și binecuvântată de Dumnezeu".

Dl Prof. Coriolan Tătaru, vorbind în numele credincioșilor, a spus: „Biserica noastră Ortodoxă sub arhipăstoria I. P. S. Patriarh Justinian participă intens la lupta pentru pace, slujind după credință împlinirea celor propoveduite: pe pământ pace și între oameni bună voire. Biserica ortodoxă propoveduește și sprijină convețuirea frățească a minorităților naționale din R. P. R. în condițiile respectării și stimei specificului fiecărei naționalități". DSa a arătat apoi că credincioșii, care s'au smuls din lanțurile robiei spirituale în care-i ținuse papalitatea 250 de ani, sunt astăzi fii buni ai Bisericii Ortodoxe Române și nutresc sentimente de sinceră prețuire și respect pentru membrii Sf. Sinod, care îi călăuzesc pe drumul slujirii nobilelor idealuri de pace și prosperitate ale poporului muncitor din Patria noastră.

I. P. S. Patriarh Justinian a mulțumit reprezentanților clerului și credincioșilor pentru urările exprimate, subliniind că realizările Bisericii Ortodoxe Române în cei cinci ani care au trecut dela înscăunarea I. P. S. Sale se datoresc largei libertăți religioase din țara noastră, conlucrării frățești dintre toți membrii Sf. Sinod și entuziasmului cu care clerul și credincioșii au răspuns îndemnurilor și povățuirilor date de conducerea Bisericii Ortodoxe. Clerul și credincioșii sunt astăzi mai legați de sfânta noastră Biserică, fiindcă ei văd cum conducerea supremă bisericească nutrește aceleași năzuințe ca și ei: că Sf. Sinod îi călăuzește pe calea slujirii poporului, pe calea slujirii păcii, adică pe calea împlinirii înaltelor porunci lăsate de Mântuitorul tuturor celor ce mărturisesc numele Său, Clerul și credincioșii ortodocși participă cu însuflețire la munca pașnică și creatoare din patria noastră, ei muncesc plini de avânt alături de întregul popor pentru înflorirea și propășirea scumpei noastre Republici Populare, ei luptă împreună cu poporul nostru și cu toate popoarele pașnice din lume pentru apărarea și consolidarea păcii pe pământ.

I. P. S. Sa a arătat apoi că în fața Bisericii Ortodoxe Române se ivesc mereu alte probleme care-și așteaptă soluționarea, alte năzuințe care se cer împlinite. „Să înțelegem bine chemarea vremii noastre. Progresul permanent al poporului nostru va duce la prefaceri și mai mărețe în viața țării noastre. Clerul ortodox trebue lămurit și călăuzit spre înțelegerea frumuseții acestor noui așezări, pentru ca la rândul său să poată răspunde lămurit și după dreptate la întrebările pe care credincioșii le vor pune. Trebue să cultivăm în sufletele fiilor Bisericii noastre dragostea înflăcărată pentru Patria noastră și pentru toate înfăptuirile muncii pașnice a poporului nostru. Să creștem în inimile lor voința de neînfrânt de a apăra și a spori neîncetat aceste minunate cuceriri și realizări; să desvoltăm simțămintele de răspundere față de bunul obștesc, față de binele și fericirea obștească să sporim zi cu zi hotărîrea clericilor și credincioșilor noștri de a lupta cu și mai mult avânt pentru apărarea vieții, pentru apărarea păcii, a libertății și a independenței Patriei noastre. Aceste înalte îndatoriri decurg din însăși învățătura credinței noastre, din poruncile dumnezeeștilor Evanghelii, pe care le predicăm dela altarele noastre și pe care trebue să le prefacem în îndreptar pentru viață, ca să ne putem numi cu adevărat fii și păstori ai Bisericii lui Hristos. Împlinirea unor astfel de îndatoriri sfinte va constitui încă o dovadă a patriotismului nostru, a devotamentului nostru față de Statul nostru democrat-popular, care ne-a asigurat cele mai bune condiții pentru desfășurarea lucrării noastre. Din bucuria înfăptuirilor de până acum să isvorască puteri noui pentru împlinirea îndatoririlor ce ne stau în față, să isvorască în cugetele noastre ale tuturor un nou elan de muncă, de conlucrare frățească și rodnică spre binele sf. noastre Biserici, spre binele Patriei și poporului nostru".

I. P. S. Patriarh Justinian și a încheiat cuvântarea spunând: „Încrezători în biruința deplină care va încununa munca pașnică și creatoare a poporului nostru, încrezători în triumful cauzei sfinte a păcii în lumea întreagă și înflăcărați de idealul slujirii Bisericii Ortodoxe a lui Hristos, să pornim înainte spre noui și bogate înfăptuiri".

Adunarea Națională Bisericească a trimis apoi Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R. o telegramă, în care, exprimând însuflețirea pentru chemarea Sf. Sinod de a intensifica lupta de apărare a păcii și evidențiind avântul poporului nostru în lupta pentru pace, afirmă că „clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române sunt hotăriți să continue și să sporească activitatea lor în slujba cauzei sfinte a păcii, fiind încredințați că lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace va fi încununată de biruință și că pacea omenirii va fi salvată".

*

Astfel lucrările Sf. Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești au pus din nou în lumină activitatea Bisericii noastre în lupta pentru pace și chemarea ei de a continua această luptă, alături de toți luptătorii pentru pace, până la biruința finală. Pentru activitatea patriotică și contribuția adusă cauzei păcii, printr'un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale au fost decorați: I. P. S. Patriarh Justinian cu ordinul „Steaua Republicii Populare Române" cl. I; I. P. S. Sebastian al Moldovei și I. P. S. Nicolae al Ardealului cu același ordin cl. II; P. S. Valerian al Oradiei cu același ordin cl. III; P. C. Prot. A. Vlaiculescu, P. C. I. Gagiu și A. Cerna-Rădulescu cu același ordin cl. IV; P. C. Vicar arhiepiscopesc A. Ionescu cu ordinul „Apărarea Patriei" cl. II. Solemnitatea înmânării decorațiilor a avut loc în 7 Iunie la Prezidiul Marei Adunări Naționale. La solemnitate au fost de față Dnii: Dr. Petre Groza, președintele Prezidiului, P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, Gh. Marussi, secretarul Prezidiului. Au participat deasemenea conducătorii Bisericii Ortodoxe Române, membrii ai Adunării Naționale Bisericești și delegați ai Ministerului Cultelor. După ce D. Gh. Marussi a dat citire decretului, d. Dr. Petre Groza a înmânat înaltele distincții felicitând pe cei decorați. A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian.

Cu această ocazie I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a făcut următoarele declarații: „Am primit înaltele ordine acordate de conducerea Statului nostru cârmuitorilor Bisericii noastre și unor reprezentanți ai clerului ortodox cu o legitimă și rară bucurie, pentru că am văzut în această distincție prețuirea muncii și strădaniilor Bisericii Ortodoxe Române pentru ridicarea Patriei și pentru apărarea păcii. Acord decorării mele semnificația adânc grăitoare de prețuire a contribuției aduse pe tărîm bisericesc la întărirea unității poporului nostru, prin consecvența cu care am militat o viață întreagă pentru eliberarea din cătușele Vaticanului a credincioșilor și clerului din Ardeal, căzuți în mrejele papalității acum un sfert de mileniu.

Puține acte vor fi trezit un răsunet mai viu în sufletele credincioșilor și clerului din Ardeal, ca acesta care chezășuește și confirmă în același timp bunele raporturi dintre Biserică și Stat, menite să sporească încrederea în viitorul Patriei și dragostea față de conducătorii firești ai poporului nostru. Voi împărtăși clerului și credincioșilor ortodocși din Ardeal sentimentele mele de nespusă bucurie, prin declarațiile pe care le voi răspândi prin presa bisericească și prin viu grai, arătând semnificația acestui act pentru întărirea dragostei de Patrie și a hotărîrii de a lupta pentru apărarea păcii. Deasemenea socotesc ca o datorie de onoare a mea să sprijin orice acțiune menită să promoveze bunăstarea și propășirea Patriei noastre scumpe, R. P. Română".

*

Clerul și credincioșii din Ardeal au participat la aceste zile de praznic cu tot entuziasmul, aducând omagiul și dragostea lor I. P. S. Patriarh Justinian, patriarhul Reîntregirii bisericești. Căci pentru clerul și credincioșii din Ardeal arhipăstorirea I. P. S. Sale este legată în deosebi de epocalul act al Reîntregirii bisericești, prin care desbinarea dintre frați s'a risipit și turma dreptcredincioasă a devenit iarăși una. Datorită înțelepciunii și dragostei I. P. S. Sale, reîntregirea bisericească s'a consolidat, cu toate uneltirile din umbră ale agenților Vaticanului. Astfel că astăzi, cler și popor, într'o unitate ne-

(Continuare în pag. 3)

Pentru intensificarea luptei pentru pace a clerului nostru

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în sesiunea din 1952 a hotărît intensificarea luptei pentru apărarea păcii în rândurile clerului şi credincioşilor ortodocşi. Sesiunea aceasta a fost o măreaţă manifestare a patriotismului Bisericii noastre şi a voinţei Ei de a lupta pentru pace cu toate mijloacele de care dispune. „Biserica Ortodoxă — a spus I. P. S. Patriarh Justinian — nu are alt drum decât drumul pe care merge poporul întreg: ea merge cu hotărîre pe calea pe care merge poporul, fiindcă înţelege că aceasta este calea cea bună". „Noi avem datoria sfântă de a mărturisi recunoştinţa noastră faţă de conducătorii poporului nostru, prin legământul pe care-l facem de a desfăşura în viitor o activitate şi mai vie, pentru a face din fiecare credincios al altarelor ortodoxe un fiu devotat al Patriei, un cetăţean loial al Statului şi un hotărît luptător pentru apărarea păcii, pentru a asigura desvoltarea şi înflorirea scumpei noastre Republici. Prinosul dragostei de Patrie va trebui să fie deci întrupat în faptele noastre: osârdia noastră întru sprijinirea tuturor acţiunilor iniţiate de Guvern, pentru a asigura poporului o viaţă din ce în ce mai fericită — şi lupta noastră dârză pentru apărarea păcii împotriva aţâţătorilor la războiu, împotriva agresorilor imperialişti, americano-englezi". Sunt cuvinte care afirmă cu putere ataşamentul neţărmurit al clerului şi credincioşilor faţă de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română şi arată totodată că adevăratul patriotism se vădeşte în fapte, în munca entuziastă pentru o viaţă mai bună, în lupta neogoită pentru apărarea păcii.

În ceea ce priveşte lupta pentru apărarea păcii, I. P. S. Patriarh Justinian, făcând un bilanţ general al contribuţiei clerului şi credincioşilor la această nobilă cauză, recunoaşte că contribuţia aceasta „este desigur însemnată: preoţii şi credincioşii Bisericii noastre participă activ la lupta pentru apărarea păcii, fiii Bisericii noastre au întărit prin semnăturile lor Apelurile Consiliului Mondial al Păcii pentru interzicerea armelor de nimicire în massă a populaţiei paşnice, pentru încheerea unui pact al păcii între cele cinci mari puteri şi pentru încetarea războiului agresiv din Coreea, iar Sf. Sinod, în unanimitate, a condamnat întrebuinţarea armei bacteriologice". Această activitate pentru apărarea păcii „a fost apreciată în chip deosebit atât înlăuntrul, cât şi în afara ţării. Unitatea de acţiune pentru pace dintre Biserica noastră şi Biserica Ortodoxă Rusă, a adus un deosebit prestigiu Ortodoxiei şi în rândurile apărătorilor păcii şi a constituit un exemplu şi un îndemn şi pentru alte Biserici şi pentru credincioşii altor culte religioase".

Biserica noastră prin aceasta însă n'a epuizat toate posibilităţile ei de a contribui la lupta pentru apărarea păcii. Ea „poate aduce contribuţii şi mai însemnate cauzei păcii. De aceea ea are datoria să-şi sporească lucrarea sa ..". Astfel: „ea poate intensifica lucrarea ei pentru a nu rămâne nici un cleric şi nici un credincios ortodox neînrolat sub steagul luptătorilor pentru pace, ea poate lămuri şi pe puţinii care mai cred că au dreptul să rămână simpli spectatori în această luptă de care depinde soarta omenirii, că nu există neutralitate, că nu poate exista nepăsare faţă de problema păcii". În acest sens în telegrama adresată Consiliului Mondial al Păcii se aminteşte „hotărîrea adoptată de Sf. Sinod de a intensifica în viitor acţiunea pentru pace a Bisericii Ortodoxe Române, în scopul de a face din fiecare preot şi credincios al ei un luptător hotărît împotriva celor ce ameninţă pacea şi viaţa omenirii întregi", imperialiştii americano-englezi.

La hotărîrea Sf. Sinod de a intensifica lupta pentru pace a Bisericii noastre, clerul ortodox din ţara noastră a răspuns prin cuvântul P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu, care în sesiunea de anul trecut a Adunării Naţionale Bisericeşti, a declarat: „Noi preoţii ortodocşi luptăm pentru pace, pentrucă aceasta este porunca dată nouă de Mântuitorul şi ea constitue îndatorirea de căpetenie a misiunii noastre sacerdotale. Noi vrem ca voinţa de pace a poporului nostru, care-şi construeşte o viaţă nouă şi fericită, să fie cunoscută până în cel mai depărtat colţ al pământului". Înfăţişând apoi realizările clerului nostru în lupta pentru pace, P. C. Sa, a încheiat cu aceste cuvinte: „Noi, slujitorii altarelor ortodoxe vom îndeplini toate îndemnurile Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi ale I. P. Sfinţitului nostru Patriarh Justinian, sporind străduinţile noastre în slujba păcii, deoarece suntem convinşi că astfel ne facem datoria de preoţi şi ne dovedim dragostea fierbinte de Patrie şi de popor, în mijlocul căruia desfăşurăm lucrarea noastră sfântă". Acest angajament este angajamentul întregului cler ortodox.

Care sunt mijloacele prin care clerul nostru transformă angajamentul acesta în realitate vie? Le-a evidenţiat I. P. S. Patriarh Justinian în următoarele puncte:

„*a)* Prin săvârşirea de servicii religioase pentru pace; prin înălţarea de rugăciuni de obşte prin predici, alocuţiuni şi cuvântări ocazionale în adunări publice; prin intrarea neşovăelnică a fiecărui preot în Comitetele de luptă pentru apărarea păcii şi prin participarea activă la munca acestora; prin conferinţe, prin scris, prin difuzarea lucrărilor, broşurilor, moţiunilor, rezoluţiilor şi Apelurilor pentru pace; prin convorbiri directe cu credincioşii; prin sfaturi, prin pilde şi prin toată activitatea strădalnică de păstori de suflete;

b) Prin îndemnarea credincioşilor de a munci cu avânt, fiecare în câmpul său de activitate, pentru îndeplinirea şi depăşirea planurilor gospodăreşti de Stat, arătându-le că prin întărirea economiei naţionale contribuim esenţial la consolidarea lagărului păcii, democraţiei, libertăţii şi progresului;

c) Prin sfătuirea închinătorilor dreptei-credinţe de a da ascultare legilor ţării şi a urma pilda de dăruire, de muncă şi jertfă a cârmuitorilor Patriei noastre scumpe, înconjurându-i cu dragostea neţărmurită cu care-i înconjoară întregul popor muncitor. Făcând aceasta luptăm pentru pace;

d) Prin combaterea hotărîtă a svonurilor lansate de duşmanii ticăloşi din lăuntrul şi din afara ţării, care, nemaiputând exploata truda muncii poporului nostru, îşi varsă mereu otrava urei lor, încercând să clatine inimile slabe, neştiutoare sau naive.

Luminând credincioşii în acest sens apărăm marile cuceriri democratice ale poporului nostru, apărăm pacea, apărăm viaţa, apărăm liniştea căminurilor noastre, apărăm fericirea şi bunăstarea noastră, apărăm însăşi mântuirea sufletelor noastre.

Dela această sacră îndatorire nici un preot, nici un închinător a lui Hristos nu poate lipsi. Fiecare slujitor al altarului şi fiecare credincios al Bisericii noastre trebue să devină un dârz şi hotărît luptător pentru apărarea păcii, conştient fiind că „spre pace ne-a chemat Dumnezeu".

Aceste îndrumări au şi început să devie realitate. Activitatea clerului ortodox în lupta pentru apărarea păcii s'a intensificat în cursul anului 1952 şi în cursul acestui an. Glasul preoţimii răsună tot mai hotărît alături de glasul sutelor de milioane de oameni ai muncii pentru pace, pentru bunăstare, pentru progres; fapta preoţimii este tot mai roditoare în câmpul vast al luptei pentru pace. Preoţii din Patria noastră participă la toate acţiunile de folos obştesc ale Statului şi la toate acţiunile desfăşurate sub steagul luptei pentru pace. Contribuţia lor n'a lipsit nici în campania de pregătire a Congresului naţional pentru Apărarea Păcii şi a Congresului popoarelor pentru Apărarea Păcii, nici în munca de lămurire în legătură cu hotărîrile Consiliului Mondial al Păcii şi cu hotărîrile Congresului popoarelor pentru Apărarea Păcii ţinut la Viena în Decemvrie 1952, nici în campania electorală pentru alegerea deputaţilor în Marea Adunare Naţională, nici în munca pentru realizarea şi depăşirea planului cincinal etc. Ea îşi dovedeşte devotamentul faţă de Patrie şi ataşamentul faţă de cauza păcii prin fapte. Astfel că chemarea Sf. Sinod pentru intensificarea luptei pentru pace a găsit un viu ecou în sufletul preoţimii noastre şi al credincioşilor noştri.

Această chemare trebue să fie un permanent îmbold pentru fiecare preot să-şi pună toate forţele în slujba păcii, ca să facă din fiecare credincios un luptător activ pentru pace. Ea să trezească la o acţiune mai spornică pe cei ce sunt întârzielnici, să antreneze pe cei activi la o activitate şi mai bogată, iar pe cei ce sunt în frunte să-i facă să-şi perfecţioneze mereu metodele de muncă, să nu se mulţumească cu succesele dobândite, ci să le lărgească necontenit. Căci Hristos ne-a chemat la luptă, ca „cei ce dorm" să se trezească, iar cei buni să devină şi mai buni. Iar poporul român, popor iubitor de pace, care pentru desfăşurarea muncii lui creatoare are nevoie de pace, ne cere să fim luptători activi pentru pace.

De aceea văzând chemarea Sf. Sinod, să intensificăm acţiunea noastră pentru apărarea păcii, convinşi că pacea poate fi salvată, că pacea va birui prin lupta unită şi organizată a sutelor de milioane de oameni cinstiţi din lumea întreagă.

T. R.

Lucrările Sfântului Sinod...

(Urmare din pag. 2)

sdruncinată păşesc pe drumul arătat de conducerea Bisericii noastre, atât în viaţa bisericească cât şi în activitatea socială şi lupta pentru pace.

Clerul şi credincioşii din Ardeal au primit cu legitimă bucurie vestea decorării I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae, P. S. Valerian şi celorlalţi reprezentanţi ai Bisericii Ortodoxe Române, socotind că prin aceasta se recunoaşte activitatea patriotică şi în lupta pentru pace a acestora, dar şi participarea clerului şi credincioşilor la munca de întărire a Patriei şi la lupta pentru apărarea păcii.

Lucrările Sf. Sinod şi ale Marei Adunări Naţionale, ca şi decorarea reprezentanţilor clerului nostru, sunt un îndemn pentru clerul şi credincioşii din Ardeal: de a adânci din ce în ce mai mult unitatea sufletească între fraţii vechi ortodocşi şi cei reveniţi în sânul Bisericii noastre; de a urma întru toate îndrumările Sf. Sinod şi ale Ierarhilor Bisericii noastre; de a munci cu mai mult zel pentru construirea vieţii celei noui, pentru Patrie, şi de a intensifica lupta pentru apărarea păcii. Cei cinci ani de patriarhat ai I. P. S. Patriarh Justinian au deschis drumul: pe drumul acesta al sănătoaselor tradiţii ortodoxe şi al colaborării la lupta pentru pace, pentru viaţă, pentru fericire, clerul şi credincioşii din Ardeal merg cu hotărîre înainte.

T. R

Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

În lupta pentru pace

Comitetul bisericesc ortodox de luptă pentru pace din Sibiu, a organizat o ședință festivă publică, Marți 20 Ianuarie 1953, orele 14, în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu.

Prezenți: Președintele Comitetului orășenesc de luptă pentru pace, tov. Sorici Const.; vicepreședintele Comitetului Raional de luptă pentru pace, tov. Dumitrescu; salariații Arhiepiscopiei ortodoxe a Sibiului, protopopul de raion Todor N. împreună cu 32 preoți din parohiile Raionului, alți salariați bisericești, studenții Institutului Teologic, reprezentant al cultelor neoprotestante.

Președintele Vicar *Tr. Belașcu*, deschide ședința și propune alegerea în prezidiu a următorilor: Vicar Belașcu Tr., tov. Soriciu C., tov. Dumitrescu, Rector S. Vlad, Prot. N. Todor și D. Lunceanu (din partea cultelor neoprotestante). Propunerea este acceptată cu aplauze unanime.

Se trece apoi la desfășurarea *Ordinei de zi:*

I. Partea festivă: 1. Imnul partizanilor păcii, de I. D. Chirescu; 2. O seară în port (cu solo), de Soloviov-Sedoi; 3. Imnul tineretului, toate trei executate de corul studenților teologi, dirijat de Prof. Pr. Soima Gh.

II. Desbaterea publică.

1. Prot. Secaș Gh., prezintă referatul intitulat: „Adâncirea și cunoașterea documentelor Congresului Național al Comitetelor de luptă pentru pace din Republica Populară Română și a documentelor Congresului Popoarelor pentru Pace dela Viena.

2. Se deschide discuția asupra referatului. Iau cuvântul următorii:

Băilă Alex., student anul III, face un scurt rezumat al celor expuse și arată că își însușește întru totul documentele celor două Congrese pentru pace.

Crețu Aurel, stud. teol. anul II, după ce arată sarcinile luptătorilor pentru pace, își ia angajamentul de-a fi în orice împrejurare un factor mobilizator al colegilor săi în activizarea acestei lupte.

Pr. Prof. Dr. D. Belu, arată că Biserica creștină ortodoxă propoveduește pacea activă, nu pacifismul pasiv. Doctrina creștină nu se oprește la dorința de pace, ci fericește pe făcătorii de pace.

Pr. Căpâlnean Ilarie (Hașag) arată cu date concrete cum contribue la lupta pentru pace prin îndeplinirea sarcinilor obștești.

În acelaș sens, prezentând date concrete, vorbește și preotul Nistor Toma (Vurpăr).

Pr. Mogoș Simion (sat Cacova) arată excepționalele succese înregistrate în munca pe tărâmul pomicol, laolaltă cu păstoriții săi și cu organele locale ale puterii de Stat.

Pr. Olteanu N. (Mohu) arată cum sprijină îndeaproape acțiunile de folos obștesc.

Pr. Ivan Victor (Șelimbăr) arată cum colaborează îndeaproape cu organele locale ale puterii de Stat și cu gospodăria colectivă din parohia sa pentru îndeplinirea la vreme și în cele mai bune condițiuni a sarcinilor economice și culturale obștești.

Tov. Soriciu Const., președintele Comitetului orășenesc de luptă pentru pace, își arată deplina satisfacție pentru reușita acestei desbateri publice. Oamenii Bisericii au datoria de-a ține cont în toate manifestările lor pe linia luptei pentru pace de ceea ce îi unește pe oameni — și nu de ceea ce îi desparte. Subliniind însemnătatea Congresului dela Viena, tov. Soriciu a arătat că acesta a fost primul Congres al Popoarelor pentru Apărarea Păcii, și nu numai un congres al partizanilor păcii. Acest congres s'a ridicat mai presus de opinii, de credințe și de partide, fiind un Congres al popoarelor, pentru apărarea celui mai de seamă bun al omenirii; pacea.

Tov. Dumitrescu, vicepreședinte al Comitetului Raional de luptă pentru pace, s'a arătat deplin satisfăcut de participarea activă a preoțimii la purtarea luptei pentru pace. Cu bucurie a ascultat cum luptă preoții din Raion pentru pace. Lupta pentru pace va birui.

Rezumând desbaterile, președintele Prot. stavr. Vicar Tr. Belașcu, a arătat că această ședință — care a durat două ore — s'a transformat într'o puternică manifestație pentru pace. Referatul prezentat aici ne-a împrospătat documentele celor două Congrese pentru pace, ne-a arătat rolul covârșitor, de conducătoare a luptei pentru pace, pe care îl îndeplinește cu consecvență Marea Uniune Sovietică.

Pe de altă parte, din discuții s'a văzut că preoțimea participă cu tot mai mult elan și cu acte concrete la apărarea păcii. Prezența tov. Soriciu și Dumitrescu la această desbatere, a animat-o și a fost împreunată cu învățăminte pentru preoți, în ce privește manifestările lor viitoare pe această linie.

Sala în care a avut loc această desbatere, era împodobită cu panouri în care se popularizează hotărîri ale celor două congrese amintite.

Ședința s'a încheiat într'o atmosferă de mare însuflețire la orele 16.

Gr. T. Marcu

† Preot VICTOR STANCA (1880-1952)

În ziua de 29 Decemvrie 1952, a adormit în Domnul venerabilul preot pensionar Victor Stanca din parohia Vurpăr, protopopiatul Alba.

Cu toți cei 72 de ani ce-i avea, părintele Victor era încă surprinzător de viguros trupește: asta îl ajutora mult, până aproape'n ultimul timp, să alerge, cu vreme și fără vreme, să se facă tuturor toate, peste tot, într'o parohie atât de mare cumu-i Vurpărul.

Dumnezeiescul har al preoției l-a primit acum 50 de ani. O jumătate de veac deci, a plinit sacrul oficiu preoțesc; l-a plinit deplin conștiu de înalta, de sublima sa chemare: întru aceasta pot sta mărturie atât credincioșii — se înțelege, cei mai în vârstă — din Apoița, pe care i-a păstorit în primii 10 ani de preoție, cât și enoriașii ce i-a avut vreme de 40 ani în parohia unde l-a surprins moartea.

Slujba înmormântării mult regretatului de toți preot Victor Stanca a avut loc la zi întâi a lui Ianuarie 1953, în prezența tuturor credincioșilor din parohie. Cuvinte simțite, răsfrângând marea durere a tuturor după cel dispărut, au rostit: preotul Alexandru Iacobescu și Saviton Cornea din Vințul de jos, iar la urmă, în numele credincioșilor vurpăreni — cântărețul bisericesc Nicolae Albu. Deosebi, ultimul cuvântător, a impresionat profund pe cei de față prin graiul său ca de fiu ce-și pierde un bun și iubit părinte.

Răposatul în Domnul preot Victor Stanca lasă în urmă-i, nu puțin îndurerați, o soție, trei fiice și un fiu. Dorindu-le tuturor dela preamilostivul Domn Dumnezeu mângâiere și întărire sufletească, dorim și celui mutat dintre acestea de aici, iertare de păcate și ferice odihnire.

Preot **Ion I. Suciu**

† **Preotul-pensionar MIRON RADU,** fost paroh al parohiei revenite Lisnău, Raionul Sf. Gheorghe, a decedat la 27 Decemvrie 1952, în vârstă de 71 ani și a fost înmormântat în parohia Tohanul vechiu, Raionul Stalin, unde — în ultimul timp — s'a stabilit și a mai slujit.

Adevăruri elementare

Există unele lucruri elementare, care câteodată trebuesc reamintite. Astfel în ce privește învățătura Bisericii, orice preot trebue să știe că Biserica Ortodoxă își bazează învățătura sa pe Sf. Scriptură și Sf. Tradiție, că ea este păstrătoarea tradiției primar-creștine. Deci când e vorba de formularea și propoveduirea unei învățături ortodoxe trebuesc arătate temeiurile ei scripturistice și mărturiile Sf. Tradiții. Nimenea nu poate socoti ca suficient documentată acea învățătură dacă n'are date precise în Sf. Scriptură și Sf. Tradiție și dacă nu este susținută de Sf. Părinți. Mărturia unor scriitori bisericești din secolul 13—14 și cele ulterioare nu e îndestulătoare pentru proclamarea unei învățături ca universal ortodoxă.

Un alt adevăr este și acesta: Biserica, atunci când a canonizat pe sfinți, nu a confirmat ca fără greșală toată învățătura și toate expresiunile folosite de ei, în așa fel încât în învățătura lor să nu găsim nici o greșală. Socotința că odată ce un credincios este proclamat sfânt de Biserică, toată învățătura lui este infailibilă, nu aparține Ortodoxiei. Ea poate duce la acceptarea întru totul a învățăturilor unui sfânt, care nu mai sunt verificate prin învățătura universal-ortodoxă. Ori noi știm că în ce privește învățătura au existat sfinți care au greșit. E cunoscut, în privința aceasta, exemplul Sf. Grigorie de Nissa, care e Sf. Părinte și care totuși a împărtășit păreri, pe care Biserica nu le-a acceptat. Deci pentruca o învățătură să fie socotită ortodoxă, e nevoe să o găsim nu numai în scrierile unui sfânt, ci ea să fie învățătura confirmată de toți Sf. Părinți, în orice caz de majoritatea lor și să fie în concordanță cu mărturisirea Bisericii întregi. A avea preferințe față de anumiți sfinți sau scriitori bisericești și a le urma întru totul învățătura este a te supune la pericolul ca, în anumite puncte, să aderi la atitudini personale, care nu se fundamentează pe mărturia Bisericii întregi și care deci se socotesc ca păreri particulare și nu ca învățătură bisericească universală.

Cine nu ține seamă de aceste adevăruri elementare: *a)* temeinicirea învățăturii pe Sf. Scriptură și Sf. Tradiție (în special Sinoadele ecumenice și Sf. Părinți); *b)* Consensul Sf. Părinți, nu părerea unui singur sfânt — riscă să pornească pe calea unor păreri teologice, care pot suscita discuții interesante, însă nu pot fi acceptate de toți, ca învățături ale Bisericii noastre.

T.

INFORMAȚII

Duminecă 14 Iunie a. c. la Sfânta Liturghie din Catedrala mitropolitană dela Sibiu, P. C. Vicar T. Belașcu a făcut o dare de seamă în fața credincioșilor asupra festivităților dela București din 6-8 Iunie.

La sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta a luat parte ca invitat și P. S. Valerian al Oradiei, ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române în delegația Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R. care a participat la această sesiune.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 466—7—53

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Iulie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 26—27

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru cauza păcii

„Toate popoarele urăsc războiul“ şi toate „popoarele vor să trăiască în pace“: acestea sunt cuvintele Apelului Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena din Decemvrie 1952. Ele oglindesc realitatea în mod deplin. Într'adevăr toate popoarele urăsc războiul. Nu există popor care să dorească războiu. De ce? Pentrucă pentru toate popoarele războiul nu este decât mizerie, nimicire de bunuri culturale şi materiale, ruină, sânge şi moarte. Războiul pentru orice popor este o perioadă de grea încercare, de sângerări şi suferinţe extraordinare, pe care nimeni nu le poate dori. Războiul îl voiesc numai aceia, cari nu ştiu ce este frontul de luptă decât din comunicate, care nu suferă de loc de pe urma lui şi pentru care războiul e o perioadă de afaceri grase, un prilej de mărire a profiturilor, a dividendelor, de îmbogăţire pe spinarea popoarelor.

Dar în faţa acestor negustori ai morţii, acestor profitori ai războiului, se ridică popoarele însăşi, care urăsc războiul şi care vor să trăiască în pace. Popoarele urăsc războiul din motivele arătate şi iubesc pacea, pentrucă pacea este climatul prosperităţii, ea e condiţia oricărei activităţi creatoare şi a vieţii însăşi. Cine zice pace, în primul rând înlătură întreg coşmarul suferinţelor ce le-ar aduce războiul. Şi aceasta este foarte mult. În al doilea rând, pace însemnează viaţă, însemnează muncă productivă, însemnează angajarea tuturor forţelor pentru ridicarea nivelului cultural şi material al popoarelor. Pacea este condiţia unei vieţi de muncă, de realizări, condiţia unei vieţi mai bune şi mai fericite.

Şi popoarele şi-au spus cuvântul. La măreţul Congres al Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena s'a arătat nu numai voinţa de pace a popoarelor, ci şi principiile şi mijloacele prin care pacea se poate menţine şi consolida.

Principiul fundamental, care stă la temelia păcii în vremea noastră este principiul stalinist al *coexistenţei şi colaborării paşnice între ţări şi popoare* cu *„moduri de viaţă“ diferite*. Ideia aceasta, exprimată pentru primadată de Lenin şi menţinută cu consecvenţă în politica externă a Uniunii Sovietice, a fost afirmată adeseori cu vigoare de marele conducător al Statului sovietic I. V. Stalin. Astfel în răspunsul dat în Aprilie 1952 unui grup de redactori ai unor ziare americane, I. V. Stalin spunea: „Coexistenţa paşnică a capitalismului şi comunismului este pe deplin posibilă atunci când există de ambele părţi dorinţa de a colabora, când există voinţa de a-şi îndeplini obligaţiile asumate, când se respectă principiul egalităţii şi neamestecului în treburile interne ale altor state“. Ca o consecinţă a acestui principiu, în răspunsul ce l-a dat I. V. Stalin în Decemvrie 1952 corespondentului diplomatic al lui „New-York Times“, a afirmat din nou convingerea „că războiul între Statele-Unite ale Americii şi Uniunea Sovietică nu poate fi considerat inevitabil, că ţările noastre pot să trăiască în pace şi de acum înainte“.

Acesta este principiul larg, pe baza căruia e posibilă pacea între popoare cu sisteme economice şi sociale deosebite. Este principiul, pe care îl aprobă toate popoarele lumii, căci ele — cum spune Apelul Congresului dela Viena — „vor să trăiască în pace, oricare ar fi regimul social din ţările lor, oricare ar fi idealul lor suprem“. Este principiul, căruia delegaţia noastră la Congresul dela Viena, prin cuvântarea d. Tr. Săvulescu, i-a dat o prezentare mai amplă, exprimând nu numai convingerea poporului nostru, ci a tuturor popoarelor: „Poporul nostru socoteşte că deosebirile între diferitele concepţii şi moduri de viaţă nu pot şi nu trebue să constitue motive valabile de vrajbă, de încordare, de conflicte internaţionale şi cu atât mai puţin de conflicte armate, că aceste deosebiri nu pot şi nu trebue să împiedice colaborarea între state, între popoare. Coexistenţa, colaborarea între sisteme diferite sunt pe deplin posibile. Ele sunt condiţionate numai de faptul ca de ambele părţi să existe dorinţa sinceră de colaborare, să existe voinţa de a-şi îndeplini obligaţiile asumate, să se respecte cu sfinţenie principiul egalităţii de drepturi, al neamestecului în treburile interne ale statelor.

Ştim cu toţii că există moduri de viaţă diferite. Diferite popoare preferă pe unul sau pe altul dintre ele. Există însă un „mod de viaţă“ pe care toate popoarele îl detestă şi îl resping în unanimitate: aceasta este viaţa sub bombe, acea „viaţă“ — dacă poate fi numită aşa — care înseamnă case, monumente, spitale distruse de bombe, copii arşi de napalm în braţele mamelor, carbonizate şi ele, oameni paşnici omoriţi de bolile pricinuite de microbii împrăştiaţi din avioane. Iată „modul de viaţă“, pe care-l propoveduesc adepţii imposibilităţii coexistenţii paşnice a celor două sisteme şi ai „eliberării“ forţate, pe care ei ar vrea să-l răspândească pe întreg pământul, în numele pretinsei lor misiuni civilizatoare.

Există însă un alt mod de viaţă scump tuturor popoarelor lumii. Acesta este pacea. Pentruca el să triumfe pe pământ este necesară dorinţa de a se ajunge la hotărîri comune, la înţelegerea şi colaborarea tuturor oamenilor de bunăvoinţă, indiferent de concepţiile care-i călăuzesc“... Desigur că din acest principiu decurge imperativul reluării schimburilor de bunuri materiale şi culturale între state şi a înlăturării oricăror piedici din calea acestor schimburi. Căci numai aşa se poate manifesta colaborarea dintre ţări şi popoare.

Odată acceptat principiul posibilităţii coexistenţii paşnice şi colaborării dintre sisteme diferite, este evident şi principiul celalalt, pe care Congresul popoarelor pentru Apărarea Păcii l-a formulat ca pe o convingere fermă: „Noi credem că între state nu există divergenţe care să nu poată fi rezolvate prin tratative“. Popoarele vor face totul pentru triumful spiritului tratativelor“ şi pentru „a pune capăt politicii forţei“. Deci al doilea principiu, care isvoreşte din voinţa de pace a popoarelor, este *principiul „rezolvării tuturor problemelor interstatale prin tratative şi nu prin soluţii de forţă“*. Goana înarmărilor „departe de a sluji pentru menţinerea păcii, „adânceşte primejdia“ războiului „pentru toate statele“ se afirmă pe bună dreptate în Apelul Congresului dela Viena. A se înarma, a născoci arme de ucidere în massă, ca să menţii pacea, este o absurditate, prin care imperialiştii vor să-şi camufleze pregătirile de războiu. Pacea nu se poate stabili pe tunuri, baionete şi arme atomice; ea nu se poate impune prin „soluţii de forţă“. Pentru a păstra şi consolida pacea e nevoie nu de înarmare, ci de o dezarmare generală, simultană, progresivă şi proporţională; nu de continuarea războaielor existente, ci de încetarea lor; nu de stocări de arme ucigătoare, atomice, chimice sau altfel de arme de exterminare a populaţiei civile, ci de interzicerea necondiţionată a acestor arme; nu de aţâ-

(Continuare în pag. 2)

Sinodul V ecumenic

În Mai s'au împlinit 1400 ani dela sinodul V ecumenic. Însemnătatea acestui sinod constă în faptul că a confirmat hotărîrile sinoadelor III şi IV, condamnând persoana şi scrierile lui Teodor de Mopsuestia, în scrierile lui Teodoret din Cir şi în pretinsa scrisoare a lui Ibis (cele 3 capitole), tezele nestorianismului, dar respingând şi tezele monofizitismului şi stabilind definitiv ca doctrină ortodoxă a Bisericii întregi învăţătura calcedonică despre persoana lui Iisus Hristos: o persoană în două firi, firea dumnezeiască şi firea omenească, fiind unite în Hristos ipostatic.

De fapt doctrina despre unirea ipostatică este singura care corespunde cu datele Sf. Scripturi şi Sf. Tradiţii şi cu desfăşurarea logică a acestor date. Într'adevăr în Sf. Scriptură Iisus Hristos apare şi ca Dumnezeu şi ca om. El este şi Fiu al lui Dumnezeu şi Fiu al omului. Ca Fiu al lui Dumnezeu El este de o fiinţă cu Tatăl — doctrină precizată definitiv la sinodul I ecumenic. Ca Fiu al omului El este de o fiinţă cu noi oamenii fiind întru totul asemenea nouă afară de păcat.

Problema care s'a pus — din care s'au născut nestorianismul şi monofizitismul — a fost acesta: recunoscând că Iisus Hristos este şi Dumnezeu şi om, cum s'a realizat în El uniunea dintre firea dumnezeiască şi firea omenească? Nestorienii au pus accent pe despărţirea firilor şi au ajuns să despartă pe Hristos în două persoane: El e om şi Dumnezeu, în înţelesul că Dumnezeu s'a sălăşluit în omul Hristos ca într'un templu. Deci din Fecioara Maria s'a născut un om, în care mai târziu s'a sălăşluit Fiul lui Dumnezeu. Ea este Născătoare de om (=Hristos), nu Născătoare de Dumnezeu. Monofiziţii au pus accentul pe unitatea persoanei până la o admite o singură fire în Iisus Hristos, întrucât firea omenească este absorbită în firea dumnezeiască sau întrucât se poate vorbi de o fire combinată, formată din amestecul celor două firi. Sinodul IV ecumenic a dat expresie doctrinei ortodoxe, care conformă cu Sf. Scriptură, salvând şi unitatea persoanei şi deosebirea firilor. Deosebirea firilor întrucât afirmă că firile îşi păstrează fiecare însuşirile ei, nu se amestecă şi nici nu se schimbă. Unitatea persoanei, întrucât aceste firi sunt unite ipostatic. Cum? Principiul personal în Iisus Hristos este Logosul divin, a doua persoană a Sfintei Treimi. Acest Logos s'a întrupat, adică şi-a creat din Fecioara Maria trup omenesc, pe care l-a însufleţit cu suflet raţional. Deci principiul personal al firii Lui omeneşti este tot Logosul divin. Omenitatea lui Iisus Hristos nu constitue o persoană deosebită, ci subsistă în cuvântul lui Dumnezeu. Deci în Iisus Hristos există o persoană — cea a Logosului divin — în două firi — firea dumnezeiască şi firea omenească.

Această soluţie — care e cea justă — a fost posibilă prin distincţia făcută între conceptele de: „persoană" şi „fire". Firea este natura, fie natura dumnezeiască, fie natura omenească, persoana este „fiinţa ce stă în sine şi de sine şi formează un întreg unitar". Firea nu stă de sine şi în sine, ci într'o persoană. Astfel firea omenească în Iisus Hristos nu stă de sine, ci subsistă în Logosul divin, care este principiul ei personal.

Doctrina aceasta — cu toate consecinţele uniunii ipostatice — a fost întărită din nou de sin. V ecumenic şi a rămas valabilă în întreaga Biserică ortodoxă şi în catolicism şi la unele direcţii protestante.

Dar afară de însemnătatea dogmatică a sin. V, el are importanţă pentru ortodoxie şi din alt punct de vedere. Şi anume: el reafirmă principiul solidarităţii. Într'adevăr ceea ce se accentuiază atât în discuţiile care au precedat sinodul, cât şi în şedinţele sinodului — este ataşamentul nesovăelnic faţă de sinoadele dela Niceea, Constantinopol, Efes şi Calcedon, cele 4 sinoade ecumenice, care au precedat sinodul din 553. Tot ceea ce aceste sinoade au hotărît are „putere de lege" — zice papa Vigiliu. Autoritatea sinoadelor ecumenice, ca expresii ale conştiinţei Bisericii întregi şi ca normative pentru credinţă, este recunoscută nu numai de episcopii orientali, ci şi de cei occidentali, în frunte cu papa Vigiliu. De aici şi lupta ca nimic să nu se schimbe din hotărîrile dogmatice ale acestor sinoade şi autoritatea lor să nu fie micşorată prin eventuale hotărîri ulterioare. De aceea toate discuţiile şi hotărîrile sinodului V ecumenic au în vedere sinoadele anterioare şi în special întărirea sinod. IV ecumenic împotriva atacurilor nestoriene şi monofizite.

Însemnătatea deosebită ce se acordă sinoadelor, face de asemenea ca toţi să fie de acord — şi papa — că problema „celor trei capitole" care tulburase întreaga Biserică, nu poate fi rezolvată numai prin deciziunea unui patriarh — cum ar fi cel dela Roma, sau cel dela Constantinopol — nici chiar a tuturor patriarhilor, ci numai printr'un sinod ecumenic, în care să fie reprezentată Biserica toată şi ale cărui hotărîri să fie astfel valabile pentru toţi. De aici convocarea sin. V ecumenic, care pe baza sinoadelor anterioare, ajunge la o decizie unanimă, acceptată pretutindeni în Biserică, în problema celor trei capitole.

Biserica noastră ortodoxă a păstrat nu numai doctrina despre persoana lui Iisus Hristos formulată în sinoadele ecumenice, ci şi principiul sinodal, căruia i s'a dat însemnătate centrală în primele veacuri creştine, care nu cunosc infailibilitatea papală. Orice patriarh şi orice papă — fie de Roma, fie de Constantinopol, fie de Alexandria — pot să greşească — există cazuri. De aceea Biserica nu se identifică cu părerea unui singur ierarh: infailibilitatea papală, dogmatizată abia în 1870, este o imposibilitate în cadrul creştinismului patristic şi autentic. Numai un sinod ecumenic poate da expresie justă credinţei Bisericii întregi. Rămânând credincioasă principiului sinodal, ortodoxia s'a păstrat pe temelia neclintită a sinoadelor ecumenice fără adăugare şi fără schimbare.

De aceea comemorarea a 1400 ani dela sinodul V ecumenic este o reconfirmare a faptului că Biserica ortodoxă este Biserica adevăratului spirit creştin, Biserica sinoadelor ecumenice şi a Sf. Părinţi, care n'a schimbat nimic din revelaţia divină şi din depozitul de credinţă a primelor veacuri creştine, mărturisind deopotrivă principiul sinodalităţii şi credinţa în persoana divin-umană a lui Iisus Hristos

T. R.

„Ascultaţi de mai marii voştri şi supuneţi-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 7

Învierea

Sosit-a iarăşi noaptea sfântă...
Rar sună clopotul duios,
Şi lumea 'n mii de glasuri cântă:
„A înviat din morţi Hristos!"

În inimile noastre bate
Azi dragostea-i fără de margini,
Şi 'n suflet plin de pietate
Se 'nalţă sfintele imagini.

Deşi pe-o clipă-i dat avântul
Curat, sublim şi eminent,
Dar ce ferice e pământul!
E prea măreţ acest moment!

Şi 'n noaptea asta minunată
Suntem alături de Hristos,
Din înălţimea luminată
El ne priveşte mângâios...

Din ceruri raze d'aur plouă,
Şi 'n freamăt codrul deşteptat
Răspunde soarelui şi nouă:
„E drept că Domnul a 'nviat!"

Pr. **Simion Mihnea,**
Romăneşti—Sătu-Mare

Pentru cauza păcii

[Urmare din pag. 1]

ţare la războiu, ci de propoveduirea înţelegerii şi colaborării între popoare; nu de încheerea Pactelor militare, ca Pactul Atlanticului, ci de un Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. Atunci spiritul tratativelor va triumfa asupra soluţiilor impuse cu forţa.

Al treilea principiu de mare importanţă pentru cauza păcii este principiul care *„proclamă dreptul tuturor popoarelor de a-şi hotărî soarta şi de a-şi alege modul de viaţă fără nici un fel de amestec în treburile lor interne"*, adică principiul independenţei naţionale şi suveranităţii (Apelul Congresului dela Viena). Acest principiu este incompatibil cu „crearea de baze şi prezenţa trupelor străine pe teritoriul naţional". Conform acestui principiu poporul german şi poporul japonez trebue să aibă posibilitatea să facă alegeri libere şi să se constitue într'o Germanie unită şi democratică şi într'o Japonie democratică şi iubitoare de pace. Deasemenea acest principiu cere posibilitatea de autoguvernare pentru popoarele coloniale şi dependente, care luptă pentru independenţă şi a căror luptă este înăbuşită cu forţa. Independenţa naţională este chezăşia păcii.

Principiile acestea stau la baza politicii de pace a Uniunii Sovietice, ele exprimă însăşi vrerea popoarelor, care şi-a găsit o măreaţă expresie în Congresul pentru Apărarea Păcii dela Viena. Popoarele vor pace şi ele ştiu că pacea e posibilă. Ele cunosc căile de realizare a păcii. Dinamizate de voinţa de a apăra pacea, având în faţă principiile şi căile de menţinere şi consolidare a păcii, popoarele se unesc în lupta pentru pace împotriva atâţătorilor la războiu. Ele sunt hotărîte să ducă această luptă până la capăt. Ele ştiu că stă în puterea lor să schimbe cursul evenimentelor. Biruinţa le aparţine: ele vor impune pacea în toată lumea.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

„Vrednic este lucrătorul de plata sa"
I Timotei 5, 18

SINODUL V ECUMENIC

În luna Mai din anul acesta s'au împlinit 1400 de ani dela ținerea sinodului al V-lea ecumenic dela Constantinopole, din 553, care a dat decizii importante împotriva ereziei nestoriene și monofizite.

În epoca marilor frământări pentru Ortodoxie, care ține dela primul Sinod ecumenic din 325 și până la Duminica Ortodoxiei din 11 Martie 843, grija principală a ierarhilor Bisericii era aceea, de a păstra cu mare atenție hotărîrile Sinoadelor ecumenice, care singure erau în măsură să-i ferească pe credincioși de variate explicări eretice.

Pentru aceste motive, împăratul Justinian I, autorul Codicelui de drept, din 534, se străduește, chiar dela început, pentru păstrarea neștirbită a „credinței ortodoxe", așa cum a fost ea definită la Niceea, Efes și Calcedon. În ce privește ierarhia onorifică, reafirmă prin Novela 131 din 543, că episcopul Romei celei vechi se bucură de cinstire între toți (primus, omnium sacerdotum) iar arhiepiscopul Constantinopolei, din Roma cea nouă, să aibe locul doi (secundum locum habeat). Măsura aceasta față de Roma, avea de scop să lege mai strâns pe episcopul ei de Bizanț, într'o vreme în care împăratul urmărea restaurarea lui „orbis terrarum-oikuméne" în Apus, iar în Răsărit dorea lichidarea restului de nestorieni și monofiziți.

Dar întâmpină multe greutăți pe motivul, că soția sa Teodora avea multe prietenii printre monofiziți și prin urmare îi sprijinea pe aceștia. Chiar în acest sens, diaconul Vigiliu, om ambițios și neslatornic, promite împărătesei, că dacă ea va reuși să-l aducă episcop la Roma, el o va sprijini în scopurile ei monofizite. Într'adevăr, în 537, el ajunge episcop, cu ajutorul generalului Belisar. Acum împărăteasa așteaptă dela el să-și implinească promisiunea.

Între timp, împăratul Justinian caută o împăcare cu nestorienii și monofiziții, ca să restabilească unitatea în credință și atunci i se sugerează câteva sfaturi. Astfel nestorienii promit că se vor împăca, dacă vor vedea că Origen, care era socotit de ei părintele spiritual al monofiziților, va fi osândit. Dar contra acestui plan se ridică arhiepiscopul Teodor Askida din Cesareea Capadociei, care înclină spre monofizitism și origenism, mai ales că acesta era înfloritor în Palestina și Alexandria. De altă parte, monofiziții promiteau revenirea, dacă vor vedea osândiți pe Teodor de Mopsuestia, Teodoret din Cir și Ibas din Edessa, în care vedeau pe părinții spirituali ai nestorianismului și dușmanii Sfântului Ciril cel Mare, pe care monofiziții afirmau că-l înțeleg mai bine decât sinodul din Calcedon. În acest sens colaborează împărăteasa Teodora cu Iacob Țanțal-Baradai din Edessa și cu patriarhul Efrem din Antiohia, care afirmă, că la Calcedon s'ar fi manifestat tendințe nestoriene și că condamnarea „celor 3 capitole" ar restabili adevărul dela sinodul din Efes ținut în 449, socotit însă tâlhăresc de către ortodocși. Astfel se stabilește „problema celor trei capitole" care cuprindea: condamnarea persoanei și operei lui Teodor de Mopsuestia, scrisoarea lui Teodoret din Cir contra Sf. Ciril și a Sinodului din Efes, precum și scrisoarea similară a lui Ibas din Edessa, adresată persanului Mar.

Din partea lor, ortodocșii, deși aprobau condamnarea numitelor scrieri, pentru punctele lor greșite, totuși observau, că monofiziții au de scop să lovească prin aceste 3 capitole de fapt în deciziile sinodului ecumenic dela Calcedon, care tocmai îl condamnase pe monofizitul Eutihie. Deci, problema celor 3 capitole ar forma numai un mijloc de diversiune în discuție, mai ales că la Calcedon Teodoret și Ibas au fost absolviți de condamnare, mărturisind credința ortodoxă. Acesta era acum și punctul de vedere al papii Vigiliu dela Roma.

În această situație, Justinian, susținut de patriarhul ecumenic Mina (4552) scrie un tratat contra monofiziților, în 542, apoi dă un decret de condamnare contra lui Origen, socotit părintele tuturor ereziilor ulterioare și la urmă în 543—44, condamnă cele 3 capitole, sperând astfel să i facă pe toți să tacă, spre liniștea Bisericii și în vederea împăcării generale. Pentru acest motiv îl cheamă și pe Vigiliu la Constantinopole. Analizând problema întreagă, într'un sinod de 70 episcopi latini apuseni și africani, Vigiliu emite, în Aprilie 548, un Judicatum, în care condamnă cele 3 capitole, dar în așa fel, ca să nu fie știrbită autoritatea sinodului dela Calcedon. Dar acest gest e socotit în Apus ca o capitulare în fața pretențiilor monofizite și îndreptar contra sinodului IV ecumenic, de aceea Vigiliu e apostrofat cu multe reproșuri din partea episcopilor din Italia și mai ales de cei din Africa, care la un sinod din 550 îl exclud din comunitatea ortodoxă, dorind chiar mai demult să-și mențină autonomia față de papalitate. Atunci Vigiliu, văzând că nu-i poate convinge pe Apuseni de ortodoxia condamnării celor 3 capitole, retractează Judicatul său, probabil și cu învoiala lui Justinian. Dar prin aceasta intră în dușmănie cu împărăteasa.

Spiritele fiind agitate, Vigiliu cade de acord cu Justinian să se convoace un sinod ecumenic; el propune ca loc Sicilia și un număr egal de episcopi răsăriteni și latini, dar Justinian convoacă Sinodul la Constantinopole. Până la întrunirea lui, forțând lucrurile după sfatul lui Askida, care credea în autoritatea împăratului în cele bisericești (tendințe cezaropapiste), Justinian emite o nouă „mărturisire de credință", în 551, în contra celor 3 capitole. Atunci Vigiliu, încrezut în autoritatea de „judex" a vechii Rome, suspendă legăturile cu împăratul, aplică cenzuri patr. Mina și lui Askida și afirmă că cine va aproba decretele imperiale, înainte de a se fi pronunțat sinodul ecumenic, căruia îi revine datoria să rostească ultimul cuvânt, să fie excomunicat. Dar această nestatornicie, dublată de dorința de a se arăta martir pentru credința sa, îl fac antipatic atât la Constantinopole, precum și în Apus, deși apelul său către un sinod ecumenic, era deplin concret și justificat.

In aceste împrejurări se întrunește Sinodul ecumenic la Constantinopole, în ziua de 5 Mai 553 sub președenția patr. ecum. Eutihie și fiind de față patriarhii Apolinarie din Alexandria, Domnu al Antiohiei, Eustachie al Ierusalimului, 153 episcopi răsăriteni și 8 latini. Papa Vigiliu însă nu participă. Despre mersul desbaterilor suntem însă informați mai mult după o redacție latină a actelor, alcătuită pe vremea papii Gelasiu, după 578, pentrucă actele grecești originale s'au pierdut.

Impăratul Justinian justifică convocarea sinodului, recunoaște autoritatea sinoadelor ecumenice premergătoare și propune condamnarea celor 3 capitole, alături de condamnarea lui Origen, Didim cel Orb și Evagrie Ponticul pentru învățătura lor despre „apokatastasă". După ce o delegație patriarhală la Vigiliu se întoarce cu refuz, acesta cerând o amânare de 20 zile, se încep ședințele, la 6 Mai. In ședințele din 12, 17 și 19 Mai este analizată chestiunea celor 3 capitole și avându-se în vedere faptul, că poate fi condamnat și un mort, se iau deciziile cuvenite de condamnarea celor 3 capitole, care „într'adevăr erau eterodoxe" și deci meritau să fie condamnate din punct de vedere ortodox.

La ședința 7-a din 26 Mai, e adus spre discuție cazul lui Vigiliu, care absentase dela sinod și care compuse un „Constitum de tribus capitulis" — constatare, la 14 Mai, în care condamnă 60 de teze ale lui Teodor, mai adaugând și 13 ale sale, dar declarând cele 3 capitole drepte și evitând să condamne efectiv pe Teodor, Teodoret și Ibas, afirmând numai vag, că osândește orice teză a lor, care se îndreaptă contra credinței ortodoxe. Constitutum e semnat de 16 episcopi și 10 clerici latini, între cari și de diaconul Pelagiu, care scrie în apărarea lui Teodor, precizând că condamnarea celor 3 capitole ar însemna restabilirea sinodului tâlhăresc din 449. Se citesc 7 documente și sunt ascultați martorii, încât se constată că Vigiliu a fost dela început pentru condamnarea capitolelor; deci i se impută nestatornicia, pentru care e tras la răspundere; mai ales că nu s'a prezentat la sinod, pe care singur l-a recomandat. Prin urmare el s'a făcut străin de comuniunea Bisericii și numele său merită să fie scos din diptice.

La ultima ședință, a 8-a, din 2 Iunie, se formulează condamnarea celor 3 capitole, însă în așa fel, ca să fie respectată autoritatea celor 4 sinoade ecumenice, deci și cel dela Chalcedon, fiind supuși din nou anatemei Arie, Macedonie, Apolinarie, Nestorie, Eutihie și Origen. Se precizează 14 anatematisme.

Constatăm astfel, că deși inițiativa pentru condamnarea celor 3 capitole a avut-o monofiziții, totuși în rezoluția sa, sinodul ecumenic, după deliberări amănunțite, se arată perfect ortodox, dovedind iarăși, că în frământările teologice, susținute de indivizi, oricine ar fi el, numai un sinod întrunit sub asistența Sf. Duh, poate să dea decizii deplin valabile și ortodoxe. Deci peste individualisme teologice domină în Biserică, drept for suprem Sinodul general.

Atunci Vigiliu își dă seama că nu poate înfrunta un sinod ecumenic și la 8 Dec. 553, revine asupra atitudinii sale și condamnă cele 3 capitole, sub rezerva să nu se știrbească autoritatea sinodului dela Chalcedon, la care ținea foarte mult. Printr'un nou „Constitutum" din 23 Februarie 554, Vigiliu recunoaște deciziile Sinodului ca al V-lea ecumenic și se supune lui. Același lucru îl face și diaconul Pelagiu, care în 555 ajunge papă la Roma. In această calitate se străduește să impună în Apus deciziile sinodului ecumenic, dar pentru aceasta este înfruntat, că nu păstrează linia corectă. Răspunde arătând și explicând subtilitatea problemelor dela Constantinopole, precum și vizând multele neadevăruri ce circulau în Apus despre Răsărit, avându-și originea în informațiile eronate ale nestorienilor nemulțumiți. Deci Justinian a stat dela început pe poziție corectă și numai Teodora a încurcat socotelile, prin legătura ei cu monofiziții.

Ca argument hotărîtor pentru acceptarea deciziilor dela Constantinopole, papa Pelagiu îl vede în realitatea, că „toată lumea urmează sinodul dela Constantinopole, care a fost ratificat de aproape 4000 de episcopi, deci el, Pelagiu, ca papă, nu putea să fie contra lui". Pentru aceste motive, toți episcopii apuseni se supun pe rând deciziei Sinodului V-lea ecumenic și numai în Veneția și Istria dăinue schisma, în care arhiepiscopul din Acvilea își arogă un timp titlul de patriarh.

Hotărîrile Sinodului V-lea ecumenic au dovedit, că nici străduințe cesaropapiste, nici tendințe papiste și nici diversionismul oportun, nu au ce căuta în Biserică. Iar dacă totuși acestea se manifestă într'o lume feudală atunci Sinodul ecumenic răspunde cu ultimă autoritate, spre a păzi neștirbită învățătura creștină.

Prof. M. Șesan

Bibliografie.

Posnov M.: Istoria na christ. crkva, Sofia 1933, p. 454—466; Siblescu V.: Impăratul Justinian și ereziile, București 1938, p. 104—133.

Sedințele sinodului V ecumenic

Sinodul V ecumenic s'a deschis la 5 Mai 553 în Sf. Sofia. De față erau: patriarhii Eutihie al Constantinopolului, președintele sinodului, Apolinarie al Alexandriei, Dominus al Antiohiei, 3 episcopi reprezentând pe Eustochius al Ierusalimului și 145 mitropoliți și episcopi.

După deschiderea sinodului s'a citit scrisoarea împăratului Justinian, în care acesta, după ce arată că toate discuțiunile referitoare la credință au fost încheiate printr'un sinod ecumenic, face un scurt istoric al încercărilor lui „de a restabili unirea printre Biserici și a face să fie recunoscute peste tot sinodul dela Calcedon și cele trei sinoade ce l-au precedat" și spune că scopul acestui sinod e de a cerceta problema celor trei capitole, agitate de nestorieni: Teodor de Mopsuestia, scrierile lui Teodoret și pretinsa scrisoare a lui Ibas. După ce expune atitudinea contradictorie a lui Vigiliu, papa Romei vechi, Justinian asigură sinodul că se ține întru totul de hotărîrile celor 4 sinoade și de Sfinții Părinți și scrierile lor ortodoxe și recomandă sinodului să compare cele 3 capitole cu deciziile sinodului dela Calcedon.

După cetirea acestei scrisori, sinodul trimite o delegație ca să invite pe Vigiliu la ședințele lui. Vigiliu, însă n'a dat nici un răspuns, pretextând că e indispus.

În ședința 2-a din 8 Mai, delegația raportează că papa Vigiliu în 6 și 7 Mai a cerut o amânare de 20 zile ca să-și spună părerea în chestiunea celor trei capitole. Se trimit apoi delegați la Episcopii apuseni prezenți la Constantinopol spre a fi invitați la Sinod.

În ședința 3-a din 9 Mai se citesc procesele verbale ale ședințelor anterioare și episcopii dau o mărturisire de credință, în care își exprimă ataşamentul la hotărîrile primelor 4 sinoade și învățătura Sfinților Părinți. Sinodul amenință cu anatema pe toți credincioșii ce s'ar separa de Biserică.

A 4-a ședință s'a ținut în 12 (sau 13 Mai). În această ședință s'au citit pasagii din scrierile lui Teodor de Mopsuestia, în care el se pronunță în sens nestorian, că adică Logosul divin a locuit într'un om, ca într'un templu. După terminarea lecturii acesteia, sinodalii au strigat: „Noi nu cunoaștem decât simbolul dela Niceea, pe care ni l-au transmis celelalte 3 sinoade, în acest simbol am fost botezați, în acesta botezăm. Anatema lui Teodor! El a înlăturat Evangheliile, a blasfemiat întruparea lui Dumnezeu.. Noi toți, anatemizăm pe Teodor și scrierile lui!"

În ședința 5-a din 17 Mai s'au citit părerile Sf. Părinți și ale edictelor imperiale despre Teodor: Sf. Ciril, clerul armean și persan, patriarhul Proclu de Constantinopol, Hesychiu de Ierusalim, Grigorie de Nyssa, împăratul Teodosie cel tânăr ș. a.

S'a discutat apoi problema dacă poate sau nu poate fi anatemizat un creștin care a murit și a fost rezolvată în sensul că poate fi anatemizat. Nu se poate obiecta că Teodor a murit în comuniune cu Biserica, pentrucă numai acela moare în comuniune cu ea, care păstrează până la moarte învățătura cea adevărată.

În sfârșit s'au citit actele sinodului din Mopsuestia.

Trecându-se la citirea scrierilor lui Teodoret din Cyr, se constată că acesta a combătut învățătura Sf. Ciril, despărțind în Iisus Hristos în chip nestorian divinitatea de omenitate și condamnând uniunea ipostatică.

În ședința 6-a din 19 Mai s'a citit pretinsa scrisoare a lui Ibas către Maris, dovedind că scrisoarea n'a fost acceptată de sinodul IV ecumenic. În acest sens se citesc și câteva acte dela sinodul din Efes și din Calcedon și se pun față în față pasagii din pretinsa scrisoare și din hotărîrile dela Calcedon, arătându-se astfel că învățătura din scrisoare este de origine nestoriană, în completă opoziție cu învățătura Calcedonului.

Constatând că scrisoarea atribuită lui Ibas „este în opoziție absolută cu regula de credință a sinodului dela Calcedon, sinodalii strigă: „Scrisoarea eretică; noi totuși o condamnăm; ea n'are nimic comun cu sinodul dela Calcedon; ori cine aderă la ea este eretic; declarația de credință făcută la Calcedon a condamnat această scrisoare; anatema lui Teodor, lui Nestori și pretinsei scrisori a lui Ibas; ...ori cine nu anatemizează această scrisoare se pune în opoziție cu sinodul dela Calcedon"...

Ședința 7-a din 26 Mai este ocupată de judecarea atitudinii contradictorii a papei Vigiliu, care după ce condamnase cele trei capitole, revine asupra acestei condamnări în al său constitutum din 15 Mai, în care condamnă numai doctrinele opuse Calcedonului și nu pe Teodor, Teodoret și scrisoarea lui Ibas. Sinodul acceptă propunerea din scrisoarea lui Justinian de-a șterge numele lui Vigiliu din diptice, dar de a păstra „unitatea" și legătura „cu scaunul apostolic al vechei Rome".

În ședința 8-a din 2 Iunie se citește și aprobă sentința sinodală, în care după ce se face o scurtă dare de seamă asupra desbaterilor sinodului, sinodalii condamnă și anatemizează pe Teodor din Mopsuestia și scrierile lui, scrierile lui Teodoret din Cyr și pretinsa scrisoare a lui Ibas, deci anatemizează cele trei capitole, împreună „cu toți cei ce le apără" și cari le socotesc ortodoxe, ascunzându-se sub autoritatea Sf. Părinți și a Calcedonului în mod fals. Urmează 14 anateme, în care sinodul concentrează învățătura cea adevărată (ortodoxă) și condamnarea ereticilor. Din acestea 12 sunt îndreptate împotriva lui Teodor de Mopsuestia și a nestorianismului, iar celelalte privesc monofizitismul, pe Teodoret din Cyr și Ibas.

La aceste anateme sinodul a adăugat următoarea declarație: „Odată făcută această mărturisire de credință referitoare la adevărurile ce le am primit din Sf. Scriptură și din învățătura Sf. Părinți și din definițiunile date de cele patru sinoade.... odată adusă de noi această condamnare contra ereticilor și a impietății lor și contra celor ce au încercat sau încearcă a justifica cele trei capitole... și care au perseverat sau persevrează în greșala lor; dacă vreunul ar porni să predice, să învețe sau să scrie lucruri contrare punctelor definite de noi..., dacă ar fi episcop sau înscris în rangul clericilor... va trebui să fie lipsit de episcopat sau de funcția sa bisericească, iar dacă este călugăr sau mirean, va fi anatemizat".

Toți episcopii prezenți au semnat hotărîrea sinodului, în total 164 episcopi, dintre care 8 episcopi din Africa.

Astfel s'au desfășurat ședințele celui de al V-lea sinod ecumenic, care a confirmat ca ortodoxe hotărîrile sinoadelor anterioare, și în special hristologia Calcedonului, condamnând din nou nestorianismul și monofizitismul. N. M.

Alte 388 familii din Raionul Sibiu s'au înscris în gospodăriile colective. În Raionul Sibiu au fost înființate 15 gospodării colective, care pe zi ce trece obțin tot mai frumoase rezultate în urma folosirii mașinilor și tractoarelor S. M. T. și a muncii în colectiv.

Pe lângă producția mult sporită la hectar, obținută de către colectiviști, aceștia își desvoltă neîncetat și ramurile anexe de pe lângă gospodăriile colective, care aduc importante venituri.

Membrii gospodăriei colective „Victoria Socialismului" din comuna Vurpăr au mărit ferma de oi la peste 730 capete, cea de vaci la 23 capete, crescătoria de păsări numără peste 290 găini, iar cea de porci numără azi 54 capete. Deasemenea au și 32 colonii de albine.

Membrii gospodăriei colective „Tractorul Roșu" din Cristian, au avut în anul 1952, peste 150.000 lei venituri numai prin valorificarea unor produse din ramurile anexe.

Datorită superiorității muncii în colectiv și a rezultatelor obținute 388 noui familii de țărani cu gospodării mici și mijlocii din Raionul nostru au făcut cereri și au fost primite în gospodăriile colective în anul 1952.

† Preot GHEORGHE ANDERCO din Bixad

A adormit în Domnul după lungi și grele suferințe, în vârstă de 69 ani. Vestea morții lui a impresionat adânc preoțimea întregului protopopiat al Raionului Oaș-Negrești, Regiunea Baia-Mare, pe care l-a condus mai mulți ani.

A fost hirotonit acum 43 de ani pentru parohia Bixad, pe care a păstorit-o până la sfârșitul vieții sale.

Înmormântarea rămășițelor sale pământești s'a făcut în ziua de 27 Ianuarie 1953, ora 14, într'un cadru deosebit de solemn fiind prohodit după toată rânduiala de un sobor de preoți în frunte cu Părintele Emilian Pascu din Negrești.

P. C. Sa adresându-se credincioșilor veniți din toate parohiile la această îndurerată ceremonie, în cuvinte pline de blândețe și duioșie a evocat în culori vii icoana vieții și faptele regretatului defunct, cuprinzând într'un mănunchi frumoasele virtuți, nobilele însușiri și alesele vrednicii, cu care i-au fost împodobită patriarhalai figură.

In numele protopopiatului Oaș-Negrești, P. C. Sa a arătat apoi personalitatea de apostol a acestui preot, care pentru meritele sale a fost distins ca protopop onorar și arhidiacon onorar, conducând mai mulți ani și protopopiatul Țării Oașului al cărui fiu a fost.

În numele parohiei Bixad a vorbit părintele Sergiu Groapa care într'un desvoltat panegiric, în cuvinte deosebit de alese a arătat cât de mare este pierderea pe care o sufere preoțimea acestui protopopiat și parohia Bixad.

După ce vorbitorii au zugrăvit astfel omul și faptele, preoții în glasul clopotelor care i au adus ultimul omagiu, au ridicat din biserica parohială, pe care a servit-o 43 de ani, sicriul ducându-l spre locul de veșnică odihnă, săpat în preajma bisericii la care atât de mult a contribuit.

Dumnezeu să așeze nobilul și neuitatul său suflet în lăcașurile măririi Sale.

Pr. **Emilian Pascu**
Negrești-Oaș

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 482—7—53

SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 15 Iulie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 28—30

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Preotul în lupta pentru pace

În activitatea sa de păstor de suflete, preotul trebue să *asculte necontenit de glasul timpului* şi de glasul poporului. Pentrucă glasul timpului şi glasul poporului *este însuşi glasul lui Dumnezeu.*

Drept aceea, preotul nu-şi poate îndeplini rolul său de îndrumător al credincioşilor decât stând mereu cu urechea aplecată la inima timpului şi a poporului ca să simtă bătăile acestei inimi şi să desprindă dintr'ânsele *imperativele* ceasului de faţă.

Orice păstor de suflete, care se conformează acestui principiu cardinal al pastoraţiei îşi dă seama că *porunca supremă a ceasului de faţă este apărarea şi consolidarea păcii.* Este o poruncă a iubirii de Dumnezeu şi a iubirii de oameni o poruncă care se desprinde prin urmare din cel mai înalt principiu de viaţă al creştinismului. In consecinţă, lupta pentru apărarea şi consolidarea definitivă a păcii, *este şi un comandament creştin.* Numai cei ce stau cu toată fiinţa lor în slujba acestui comandament, sunt cu adevărat creştini şi vrednici să poarte numele de adepţi ai lui Hristos.

Cât de profund necreştină apare figura morală a acelora, care, dornici de exploatarea cruntă şi fără limită a semenilor lor, vor să deslănţuiască, un nou războiu mondial. Ei nu sunt fiii lui Dumnezeu, după cum nu sunt nici slujitorii luminii şi ai vieţii. Din contră, sunt fiii celui rău, slujitorii întunerecului şi ai morţii.

Trăim ceasul cel mare, în care cerul şi pământul oamenilor cinstiţi ne cheamă la cea mai mare şi mai decisivă acţiune din câte cunoaşte istoria lumii: lupta pentru biruinţa deplină a păcii. *Preotul are sarcina de a se înrola şi mai activ în această luptă!*

Prin însăşi misiunea lui de slujitor al Bisericii lui Hristos, preotul este un vestitor al păcii şi un ostenitor credincios în lucrarea de sălăşluire a armoniei între oameni. Un preot care neglijează această latură esenţială a misiunii sale, este vinovat în faţa lui Dumnezeu şi în faţa oamenilor.

În cadrul luptei pentru pace nu poate exista pasivitate. Cel ce nu-şi pune toată puterea sa de muncă în slujba acestei acţiuni, pactează în chipul cel mai condamnabil cu puterile răului şi ale distrugerii. Chemat să fie slujitorul vieţii, al binelui şi al propăşirii spirituale şi materiale a celor pe care-i păstoreşte, *preotul trebue să fie un activ luptător pe frontul păcii.*

Să nu uităm că păstoriţii privesc cu o mie de ochi la atitudinea în toate laturile de viaţă a preotului. Pilda faptei sale este de mare însemnătate în sânul parohiei. De aceea, după cum nivelul de viaţă duhovnicească al parohiei atârnă în largă măsură de însăşi viaţa şi activitatea păstorului, tot aşa antrenarea în *lupta pentru pace a parohienilor, atârnă în mare parte şi de ceea ce face preotul în această privinţă.*

Cinste preotului care ştie să se arate, în faţa păstoriţilor săi, cel mai viu, mai puternic şi mai convingător exemplu de adevărat luptător pentru pace.

El va binemerita nu numai dela Tatăl ceresc, ca unul ce a îndeplinit o mare poruncă a Lui, ci şi în faţa Patriei, ca unul ce-a răspuns la cea mai mare îndatorire patriotică a ceasului de faţă.

Preot **VALER BÂNDA**
Ilimbav

În Arhiepiscopia noastră sunt 465 preoţi membrii în Comitetele de luptă pentru pace, desfăşurând pretutindeni o frumoasă şi rodnică activitate.

La Conferinţa administrativă din protopopiatul Luduş din Ianuarie a. c. au fost evidenţiaţi următorii preoţi:

I. Iacobescu, I. Bordea, V. Stanciu, D. Erhan şi A. Mara pentru activitatea desfăşurată în Comitetele de luptă pentru pace;

I. Iacobescu, I. Bordea, V. Stanciu, D. Erhan şi T. Dicu pentru activitatea misionară;

I. Bordea, D. Erhan şi A. Serban pe tărâm administrativ.

În parohia Cerghid, Regiunea Autonomă Maghiară, preotul-paroh I. Sămărghiţan se interesează îndeaproape de bunul mers al Bisericii, având bune relaţii cu credincioşii, activând în cadrul Comitetului parohial, pregătind corul pentru Sf. Liturghie şi făcându-şi toate datoriile pastorale cu dragoste şi tragere de inimă.

Din contribuţia Ministerului Cultelor pentru refacerea bisericilor

Faptele vorbesc

— Înfăptuiri în Raionul Câmpeni —

În sus pe valea Arieşului mare la Gârda şi pe valea Arieşului mic la Goeşti, călătorul poate vedea două bisericuţe din lemn, acoperite cu şindrilă şi cu turnuri înalte şi ascuţite ce parcă vor să străbată zarea.

Inlăuntru, pe pereţii acoperiţi cu un strat subţire de gips se află o pictură cam rudimentară, care încearcă să umple toate golurile.

Bisericile sunt foarte bătrâne şi poartă sute de ani în construcţia lor.

Condiţiunile de existenţă foarte scăzute ale credincioşilor acestor bisericuţe, în timpul regimului burghezo-moşieresc, le adusese într'o stare foarte deplorabilă, cu acoperişurile de şindrilă sparte de vânt şi ploaie, ameninţându-le cu distrugerea.

În grija pe care Guvernul R. P. R. o are faţă de tot ce reprezintă un bun al poporului, prin Ministerul Cultelor, a pus la dispoziţia acestor biserici sumele necesare pentru punerea lor la adăpost de degradare, prin care sume s'au făcut reparaţiuni generale la acoperiş şi consolidarea turnurilor.

Lucrările s'au terminat acum de curând, redând funcţionării aceste sf. locaşuri.

Ca opere de artă aceste bisericuţe de lemn, nu spun prea mult, dar prin vechimea lor istorică, aceste mărturii vii, mustrătoare ale trecutului întunecat, se vor păstra ca piese de valoare pentru noua generaţie, despre timpurile de grea asuprire ale feudalismului.

Prin forma lor te impresionează: din căciulile lor înalte de şindrilă, svâcnesc către cer, ascuţişurile cutezătoare ale turlelor lor, simbol minunat al trăirii foştilor iobagi, din a căror mizerie ţâşnea dorinţa unei vieţi mai bune.

De câte ori clopotele lor au sunat prelung în răsmeriţe, chemând la dreptate poporul...

Şi câte nu pot mărturisi prin vechimea lor aceste bisericuţe... câţi impilatori care au iobăgit poporul de muntani, au trecut indiferenţi pe lângă ele... Câţi exploatatori ai podoabelor acestor munţi, au trecut cutezători pe lângă ele!.. Câţi demagogi ai partidelor istorice şi fals democrate le-au necinstit prin sfruntatele minciuni ale făgăduinţelor irealizabile!..

Ele, care au văzut iureşul gloatelor lui Horea şi au întărit făgăduinţa lor de jertfă pentru scuturarea jugului şi câştigarea libertăţii!..

Au văzut ele şi guverne pretinse creştine, ce deschideau sesiunile adunării corpurilor legiui-

(Continuare în pag. 2)

Faptele vorbesc

(Urmare din pag. 1)

toare la Patriarhie cu mare fast, cu slujbă şi paradă; dar ele rămâneau pe mai departe mărturii mustrătoare ale obidei, sărăciei, exploatării şi indiferenţei oficiale.

Şi acum rămân surprinse, când gătite în haină nouă, din grija celor ce muncesc, prind din înălţimi svonuri de ameninţare pentru liniştea Patriei noastre, dela cei ce au asuprit-o şi dela acoliţii lor.

Oficine ale urei şi vrajbei, prin toate mijloacele, duc o propagandă deşanţată contra Patriei noastre şi conducerii ei democratice.

Dar noi nu le răspundem prin vorbe, ci prin fapte.

Dacă de acolo vin strigăte de ură, glasuri de fiare apocaliptice, falşi creştini protagonişti ai războiului, ciocli ai omenirii nevinovate, printr'un războiu nedrept, foamete şi mizerie — de aici dela noi se ridică un imn de slavă al muncii şi al Păcii.

Sute şi sute de fabrici, dau materiale peste plan, grăbind paşii belşugului. Intreaga ţară este un şantier imens în care se deschid canaluri, se ridică baraje imense, se construesc hidrocentrale şi termocentrale, se construesc palate de cultură, şcoli, combinate, se deschid noui căi de transport, se înfrumseţează şi se construesc oraşe noui, se îngrijeşte şi de biserici, se face o agricultură raţională pentru a stoarce pământului tot mai multă hrană pentru oamenii muncii, deci o grije totală pentru tot ceea ce pregăteşte fericirea poporului.

Şi atunci locul Bisericii unde ar putea fi? Biserica este, şi nu poate fi altfel, decât alături de popor, luptând împreună cu poporul pentru pace şi pentru viaţa cea nouă.

N. Săndulescu

Belşug în casele colectiviştilor. La gospodăria agricolă colectivă din comuna Sânpetrul, Regiunea Stalin, a avut loc într'un cadru sărbătoresc împărţirea veniturilor.

Lucrând pământul cu maşinile şi tractoarele Statului şi aplicând regulile agrotehnice prevăzute de agrominim, gospodăria colectivă a obţinut o producţie de grâu cu 1500 kgr. la ha. mai mare decât au realizat ţăranii cu gospodării individuale. Şi la celelalte culturi, ca de pildă, ovăz, sfeclă şi zahăr, cartofi şi altele, producţia realizată de gospodăria colectivă a fost cu mult mai mare decât cea realizată de ţăranii cu gospodării individuale.

Valorificând mari cantităţi de produse vegetale şi animale prin cooperativă şi pe piaţa oraşului, gospodăria agricolă colectivă a realizat în anul 1952 un venit de 302.000 lei. Aceasta a dat posibilitate colectiviştilor să-şi mărească proprietatea obştească. Ei au construit în cursul anului trecut, un coteţ pentru 700 păsări, au înfiinţat o fermă cu 14 vaci de lapte şi o crescătorie cu 80 de porci.

Recoltele mari obţinute de gospodăria colectivă, veniturile băneşti aduse de grădina de zarzavat şi fermele zootehnice au mărit mult veniturile gospodăriei şi totodată valoarea zilei-muncă. Colectivistul Mihail Zedernţ, de pildă, a primit pentru cele peste 800 zile-muncă, făcute împreună cu familia sa, 2186 kgr. grâu, 1694 kgr. orz şi alte produse, precum şi 4035 lei. Colectivistul Victor Pastor, care împreună cu familia a făcut în cursul anului aproape 600 zile-muncă, a primit 1817 kgr. grâu, 1253 kgr. orz, 5167 kgr. cartofi şi 2985 lei.

În protopopiatul Rupea s'au făcut reparaţii la bisericile din parohiile Dacia şi Beia.

În parohia Cerghizel, Regiunea Autonomă Maghiară, la îndemnul preot.-paroh Bazil Şiara, credincioşii au cumpărat pe seama bisericii un rând de vestminte negre pentru înmormântare şi un potir.

Hotărîrile dogmatice ale sinod. V ecumenic

Hotărîrile cu caracter dogmatic ale sinodului al V-lea ecumenic se găsesc formulate în cele 14 anatematisme primite de acest sinod şi învestite astfel cu autoritate universală în Biserică. În primele zece anatematisme se combat ereziile referitoare la persoanele Sf. Treimi, în a 11-a, se înşiră nominal şi se condamnă ereticii principali, condamnaţi şi de către sinoadele anterioare, în ultimele trei se condamnă cele trei capitole, adică scrierile lui Teodor de Mopsuestia, (a 12-a), ale lui Teodoret de Cir în favoarea lui Nestorie şi împotriva lui Ciril de Alexandria (a 13-a), apoi epistola atribuită lui Ibas de Edesa către Maris (a 14 a).

În general formulele dogmatice ale sinodului al V-lea ecumenic se înfăţişează ca reîntăriri ale formulelor dogmatice oficiale anterioare şi în special, ca precizări, determinări şi reconfirmări ale definiţiei dela Calcedon, referitoare la unirea ipostatică.

Prima anatematismă cuprinde o formulă trinitară determinată: unitatea fiinţei divine şi a însuşirilor esenţiale şi treimea ipostasurilor sau persoanelor Divine. Vizate sunt în deosebi aici ereziile lui Sabelie şi Arie. A doua anatematismă afirmă naşterea dublă a Cuvântului, a aceluiaş Cuvânt al lui Dumnezeu: naşterea eternă şi spirituală din Tatăl şi naşterea în timp şi trupească din Sfânta Fecioară Maria, Născătoare de Dumnezeu. Atribuindu-se cele două naşteri nu la două persoane distincte, ci uneia, adică aceluiaş singur Cuvânt al lui Dumnezeu, se exclude din capul locului orice putinţă de împărţire şi separare în persoana lui Iisus Hristos. Aici sunt vizate opiniile eretice teodoriene şi nestoriene, după care cele două naşteri nu aparţin aceleiaşi persoane, ci naşterea temporală n'ar putea fi atribuită Cuvântului veşnic, ci numai omului născut trupeşte, cu care Cuvântul s'a unit doar în chip moral.

A treia anatematismă determină sub alt aspect unitatea de persoană şi dualitatea de firi în Iisus Hristos. Adică se precizează că acelaşi Cuvânt al lui Dumnezeu s'a întrupat şi s'a făcut om şi că Lui îi revin şi minunile şi patimile în trup. Se condamnă aşa dar teoria nestoriană după care în Iisus Hristos sunt nu numai două naturi ci şi două ipostasuri, acela al Cuvântului căruia îi revin minunile şi acela al omului Hristos, căruia îi revin patimile şi moartea, în Iisus Hristos fiind astfel două persoane distincte. A patra anatematismă condamnă unele detalii ale teoriei dio prosopiste a lui Teodor de Mopsuestia, după care existând în Iisus Hristos două ipostasuri unite moral, ipostasul uman se bucură prin bunăvoinţa celui divin de mărire şi cinste; astfel că numai după demnitate şi adoraţie se poate vorbi de un singur Iisus Hristos, nu după unitatea de persoană cum învaţă Biserica pe temeiul revelaţiei. A cincia anatematismă, ca şi cea precedentă, condamnă opinia despre dualitatea reală de persoană în Iisus Hristos, dualitate ascunsă sub unitatea aparentă a aceleiaşi măriri şi demnităţi. Se arată apoi adevăratul sens al expresiunii calcedoniene unire ipostatică sau unire după ipostas ca unire reală a celor două naturi, dumnezeească şi omenească, în unitatea Persoanei lui Dumnezeu Cuvântul, iar nu fuziune a două ipostasuri într'un ipostas compus, cum doresc nestorienii să interpreteze această expresie calomniind sinodul din Calcedon. Din adevărul unirii ipostatice rezultă în această ordine că prin întrupare nu se adaogă Sf. Treimi un al patrulea ipostas sau persoană, astfel că Sf. Treime îşi menţine neschimbabilitatea.

A şasea anatematismă precizează înţelesul numirii de Născătoare de Dumnezeu (Teotocos) şi-i determină însemnătatea, reconfirmându-se cele formulate de sinoadele III şi IV ecumenice. Sf. Fecioară este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu şi nu născătoare de om sau de Hristos, cum spun nestorienii, căci natura omenească este din chiar momentul zămislirii celei mai presus de fire nedespărţit şi neîmpărţit unită cu cea dumnezeească în Persoana lui Dumnezeu Cuvântul, care se naşte din Ea. Astfel cel care se naşte din Fecioara nu este om simplu ci Dumnezeu adevărat, iar Ea născându-L este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, nu în sensul că ar naşte Fiinţa veşnică Divină, ci în acela că naşte pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat.

A şaptea anatematismă determină înţelesul formulei calcedoniene „în două naturi". Aceasiă formulă vrea să menţină distincţia reală dintre naturi în unitatea ipostasului, înlăturând orice transformare sau schimbare în sens eutihian a naturii umane în cea divină şi invers; după cum prin dualitatea naturilor în unirea ipostatică exclude şi încercarea de a introduce dualitate de persoane sau de ipostasuri, cum vreau nestorienii. Formula sinodului nu separă cele două naturi, ca şi cum şi-ar avea individualitatea şi personalitatea proprie, ci previne orice confuzie şi amestec dintre ele în inefabila unire ipostatică. A opta anatematismă condamnă în special monofizitizmul, care încă în sinodul dela Calcedon a încercat să introducă formula din două naturi în locul celei de în două naturi, definitiv adoptată de sinod. Numai formula a doua menţine neamestecate şi neschimbate naturile divină şi umană în persoana Cuvântului întrupat, cel de o fiinţă cu Tatăl după divinitate şi de o fiinţă cu noi după omenitate.

A noua anatematismă confirmă învăţătura despre una dintre consecinţele unirii ipostatice, anume o singură închinare lui Iisus Hristos, condamnând pe cei care neluând în seamă unitatea ipostasului aduc două închinări (adorări), una Cuvântului şi alta omului. Se subliniază astfel din nou unitatea persoanei sub raportul adorării. A zecea anatematismă consideră altă consecinţă a unirii ipostatice, anume comunicarea însuşirilor într'unul din aspectele ei particulare. Anume, Iisus Hristos care s'a răstignit în trup sau cu trupul, fiind Dumnezeu adevărat şi Unul din Treime, se poate spune că Dumnezeu s'a răstignit pe Cruce.

A unsprezecea anatemizează pe toţi ereticii şi pe cei ce simpatizeapă cu ei (Arie, Eumonie, Macedonie, Apolinarie, Nestorie, Eutihie, Origen). A douăsprezecea anatematismă condamnă erorile lui Teodor de Mopsuestia, care vorbeşte despre un progres moral în Iisus Hristos, despre o unire progresivă a omului Iisus Hristos cu Cuvântul, printr'un efort personal, trecând prin lupta cu patimile sufletului şi cu dorinţele cărnii, până la imutabilitatea în bine şi la impecabilitate abia după înviere. A treisprezecea anatematismă e îndreptată împotriva scrierilor lui Teodoret din Cir, în care acesta susţine pe Nestorie şi Teo-

(Continuare în pag. 4)

Sărbătorirea Centenarului „Telegrafului Român"

La 3 Ianuarie a. c. „Telegraful Român" a împlinit 100 ani de apariţie regulată. Acest eveniment a fost sărbătorit după cuviinţă prin tipărirea unui Număr festiv, printr'o predică în Catedrala Mitropolitană, printr'o şedinţă festivă şi o expoziţie la Institutul Teologic din Sibiu.

Numărul festiv a apărut cu data de 1 Ianuarie a. c., cuprinzând articole comemorative. Celelalte festivităţi au avut loc Duminecă 11 Ianuarie a. c. Dimineaţa, în cadrul Sf. Liturghii, a predicat P. C. Prof. N. Mladin, redactor al „Telegrafului Român", arătând realizările bisericeşti ce s'au oglindit în acest ziar în cei 100 ani de apariţie, ca şi contribuţia lui în lupta pentru pace. „Păşind în anul 101 al existenţei sale „Telegraful Român" îşi continuă opera de îndrumare a preoţimii noastre pe căile Domnului şi de oglindire a realizărilor Bisericii noastre. În paginile lui se reflectă nu numai lucrarea mântuitoare a Bisericii, ci şi contribuţia ei la lupta pentru pace, la statorirea păcii în lume, pentruca viaţa noastră în pace s'o petrecem, ca cu pace să ne rugăm Domnului, cu pace să ne plecăm peste coarnele plugului, peste maşinile uzinelor, peste slova cărţilor. El păşeşte înainte pe calea lui Hristos, pe calea păcii şi a progresului".

După masă, la ora 16, a avut loc în Capelă, în prezenţa I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, a P. C. Consilieri şi Profesori şi a studenţilor Institutului Teologic, un Te-Deum de mulţumire, slujit de P. C. I. Munteanu, secretar arhiepiscopesc, N. Belea, duhovnicul Institutului şi N. Mladin, redactorul „Telegrafului Român".

Îndată după Te-Deum s'a desfăşurat în faţa aceluiaş public în Aula Institutului Teologic şedinţa festivă, închinată Centenarului „Telegrafului Român".

Şedinţa s'a deschis prin „Tatăl nostru" cântat de corul studenţilor condus de P. C. Gh. Şoima. Urmează cuvântarea P. C. consilier Gh. Secaş, care aduce salutul Consiliului arhiepiscopesc.

P. C. Sa arată cum ideia tipăririi unui ziar pentru românii din Ardeal a avut-o episcopul Şaguna încă mai de mult. Astfel a încercat să primească aprobarea trebuincinasă în 25 Febr. 1849, apoi în 1850, pentruca abia petiţia din 30 Oct. 1852 să fie rezolvată favorabil prin răspunsul din 15 Decemvrie 1852. Astfel se închee contractul cu primul redactor, prof. Aaron Florian, care şi publică „Prenumeraţiunea la Telegraful Român", arătând în ea scopurile ce le va urmări noul ziar. Aşa a apărut la 3 Ianuarie 1853 primul Nr. din Telegraful Român. Fiecare Nr. înainte de a fi publicat trebuia să fie prezentat episcopului, spre a-l vedea. Astfel că Telegraful Român a fost „gazeta condusă şi inspirată de ierarhii Bisericii noastre: Până în 1920 el a fost în slujba „ridicării nivelului de viaţă a poporului nostru dreptcredincios". După 1920, prin venirea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, a fost instaurată o epocă teologică şi cărturărească a „Telegrafului Român".

Înaltul Ierarh de astăzi, priveghează ca şi acum 100 de ani întemeetorul „Telegrafului Român", la tot ce se scrie în această gazetă şi fiecare număr i-se trimite înainte de tipărire pentru înalta aprobare.

Din prilejul Centenarului „Telegrafului Român", Mitropolia noastră, cinsteşte după cuviinţă ostenelile trecute ale lui, ale tipografilor şi-a celor ce-au purtat condei în coloanele „Telegrafului Român".

Pentru prezent şi viitor, cere ajutorul cerului pentru publicaţia noastră, urându-i „să se ţină necontenit la înălţimea timpurilor pe care le străbate".

După bucata: „Mama", cântată de cor (solo; Gh. Papuc a. IV), ia cuvântul P. C. Prof. N. Mladin, în numele redacţiei „Tel. Român". P. C. Sa arată că „Tel. Român" înainte de 1918 a avut caracterul unui periodic al românilor ardeleni care a pledat pentru ridicarea nivelului lor economic şi cultural şi pentru o Biserică activă. Aminteşte deasemenea legăturile strânse dintre „Telegraful Român" şi Institutul Teologic şi „Telegr. Român" şi Tipografia arhidiecezană.

După 1918 „Tel. Român" a fost organ oficial al Arhiepiscopiei noastre, iar de aproape 2 ani este organ oficial al Arhiepiscopiei Sibiului, Episcopiei Clujului şi Episcopiei Oradiei. În acest răstimp el a reflectat realizările variate ale Bisericii noastre, ca: înfiinţarea Episcopiilor de Cluj şi de Oradea, reorganizarea Bisericii Ortodoxe Române, tipărirea cărţilor teologice, progresele Institutului Teologic şi ale Şcoalei de cântăreţi bisericeşti, reînvierea vechilor mănăstiri, abrogarea Concordatului, reîntregirea bisericească ş. a.

„Dar — continuă vorbitorul — în cele două perioade ale lui, „Tel. Român" n'a fost numai oglinda realizărilor bisericeşti, ci el a fost şi alături de năzuinţele spre progres ale poporului. Et a îndrumat înainte de 1918 pe românii ardeleni, pe căile progresului, iar după 1918 a călăuzit preoţimea noastră să fie alături de popor în lupta lui pentru o viaţă mai bună. Astăzi „Telegraful Român" continuă să fie îndrumătorul clerului din Mitropolia Ardealului în munca lui pastorală, oglinda realizărilor Bisericii noastre şi luptător alături de popor pentru pace. Nu există număr, în care afară de probleme şi fapte bisericeşti, să nu fie şi articole despre lupta pentru pace a popoarelor şi despre datoriile cetăţeneşti şi patriotice ale preoţilor şi credincioşilor noştri. Astfel el îşi dă contribuţia sa nu numai la lucrarea bisericească a mântuirii, ci şi la lupta pentru pace, pentru viaţa cea nouă, pentru fericire, în care este angajat întreg poporul muncitor. El mărturiseşte convingerea că popoarele pot convieţui în pace şi pot colabora unele cu altele, indiferent de sistemele economice şi sociale ce le au, că toate problemele internaţionale pot fi rezolvate prin tratative şi în spirit paşnic, nu prin soluţii de forţă şi că încetarea războaielor în curs, interzicerea armei atomice şi altor arme de exterminare în massă, desarmarea progresivă, simultană şi proporţionată şi mai ales încheerea Pactului Păcii între cele cinci mari puteri — pot duce la stabilirea unei păci statornice între popoare şi da posibilitate popoarelor să-şi consacre toate forţele muncii paşnice creatoare — pentru ridicarea nivelului de trai şi cultural al tuturor celor ce muncesc.

Astfel — în epoca măreaţă de luptă pentru pace şi construire a vieţii celei noui — „Telegraful Român" îşi împlineşte misiunea sa de îndrumător al clerului nostru pe căile păcii, ale progresului şi ale patriotismului constructiv.

*

Acestea ar fi diferitele aspecte ale lucrării „Telegrafului Român" în cei 100 de ani de existenţă. În aceşti ani el a fost îndrumat de 6 Mitropoliţi, a fost redactat de 22 redactori, a apărut în aproape 10.000 de Numere dintre care unele festive, opărând odată la două săptămâni, odată pe săptămână, de 2—3 ori pe săptămână şi uneori zilnic, a fost cinstit cu colaborarea a o mulţime de condee valoroase, a fost citit de zeci de mii de abonaţi, stând mereu în slujba Bisericii şi a progresului. De aceea la această aniversare „Telegraful Român" cinstind pe toţi ostenitorii sprijinitorii şi cetitorii lui, pe cei ce l-au ocrotit, l-au redactat, l-au cules, l-au tipărit şi l-au citit, încrezător în Biserica ardeleană reîntregită şi în biruinţa păcii şi muncii paşnice a poporului nostru, păşeşte înainte în anul 101 cu hotărîrea de-a fi şi mai departe călăuzitorul preoţimii pe cărările dreptei credinţe, ale păcii şi ale progresului

Dumnezeu să-i lumineze calea şi să-l întărească în realizarea misiunii sale!" încheie vorbitorul în aplauzele celor prezenţi.

*

Urmează poezia „Biserica" de Pr. Ştefan Tascianu (publicată în „Tel. Rom.") recitată de stud. teol. Grindu (an. I).

Apoi stud. Papuc Gh. (an. IV) citeşte articolul apărut în „Tel. Român" din 24 Decemvrie 1864 cu ocazia ridicării episcopiei Sibiului la rangul de Mitropolie ortodoxă română a Ardealului. In acest articol răsună marea bucurie a credincioşilor noştri de atunci, căci înfiinţarea Mitropoliei este unul din evenimentele de mare însemnătate din viaţa Bisericii noastre.

Al doilea eveniment de o amploare asemănătoare pentru Biserica ardeleană în aceşti 100 de ani este reîntregirea bisericească din 1948. De aceea urmează poezia: 21 Octomvrie 1948 de Pr. Şt. Tascianu (publicată în T. R.) recitată de stud. teol. Tămaş (a. I). Apoi stud. teol. Zaharia Gh. (a. III) citeşte un fragment dintr'un discurs al I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae (publicat în „T. R." în 1928), în care I. P. S. arăta că „uniaţia este un incident", o paranteză, care se va închide odată, când vom fi iarăşi „o turmă şi un păstor". Studentul teol. Buzan S. (a. III) citeşte — ca un răspuns — Moţiunea din 21 Octomvrie 1948 dela Alba-Iulia, când credincioşii şi clerul fost greco-catolic au rupt toate legăturile cu Vaticanul şi au revenit în sânul Bisericii noastre. La acest act epocal se aude răspunsul plin de dragoste părintească al I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae (citit de stud. teolog Zaharia Gh.). Astfel retrăim marele eveniment al reîntregirii bisericeşti, aşa cum a fost el reflectat în „Telegraful Român".

Urmează un alt aspect al activităţii Bisericii noastre şi al „Telegrafului Român": contribuţia la lupta pentru pace. Studentul teolog Georgescu (a. III) recită poezia Pr. Şt. Tascianu; „Pe pământ pace" (publicată în „T. R."), iar stud. teol. Z. Moşoiu (a. III) citeşte un articol din „T. R.": „Semnătura pentru pace", în care se arată obligaţia creştinească şi cetăţenească a preoţimii noastre de a lupta pentru pace.

Şedinţa se închee prin Imnul Tineretului Democrat, cântat de corul studenţilor teologi.

Indată după aceasta P. C. Prof. Milan Şesan prezintă Expoziţia „Telegrafului Român", care este aranjată în Aulă. Sub icoana Mântuitorului, era un panou mare, pe care deoparte şi de alta era chipul ierarhilor din 1853 şi din 1953, iar la mijloc sub firele de Telegraf, pe care erau anii 1853—1953, scria: Centenarul ziarului „Telegraful Român". Deoparte şi de alta a Aulei erau mese cu exemplare din „Telegraful Român" aranjate pe probleme, cu tablouri indicatoare şi fişe lămuritoare. Iar în două vitrine mari erau aranjate cărţile apărute în Tipografia Arhidiecezană şi recenzate în „Tel. Român". P. C. Prof. M. Şeşan prezintă problemele în jurul cărora e grupată expoziţia: 1. Slova „T. R." (1853: cirile; 1859: unele articole cu litere latine; 1863: întreg cu litere latine); 2. Redactorii „T. R." (22 redactori); 3. Mitropoliţii Ardealului (dela 1864 până azi); 4. Realizări bisericeşti (Catedrala, Mănăstirea Brâncoveanu, Institutul Teologic); 5. Cărţi (prezentări în „T. R."); 6. Probleme bisericeşti (Statutul organic, Reorganizarea Bisericii Ortodoxe Române, Legea Cultelor, Lupta împotriva Concordatului etc.); 7. Reîntregirea bisericească (din 1948 până azi); 8. Relaţii bisericeşti româno-ruse (Vizita I. P. S. Alexei la Sibiu. Serbările dela Moscova ş. a.); 9. Cursurile de îndrumare preoţească; 10. Numere speciale (Maica Domnului, Sinodul apostolesc, Sinodul IV ecumenic etc.); 11. „Telegraful Român" în lupta pentru pace (cu o foarte bogată documentare din 1949 până astăzi).

La aranjarea Expoziţiei au lucrat: M. Şe-

(Continuare în pag. 4)

Adunarea Eparhială şi Cursurile de Indrumare, seria 14

Duminecă 15 Febr. a. c. a avut loc festivitatea deschiderii Cursurilor de Indrumare, seria 14 şi deschiderea Adunării Eparhiale din Sibiu.

După ce s'a săvârşit Sf. Liturghie şi s'a citit rugăciunea de deschidere a cursurilor şi a Adunării Eparhiale, P. C. Prof. Gr. T. Marcu a luat cuvântul în numele Institutului Teologic Universitar Sibiu. După ce arată ce este preoţia după cuvintele Sf. Ap. Pavel, Sf. Grigorie de Nazianz şi a Sf. Ioan Gură de Aur, P. C. Sa precizează că ştiinţa şi evlavia sunt cei doi ochi duhovniceşti ai preotului. Trece apoi la Cursurile de îndrumare, precizând că ele sunt necesare pentrucă preotul trebue să înveţe mereu, să fie un şcolar perpetuu şi pentrucă el trebue să se orienteze just în problemele sociale ale vremii şi să contribue astfel la măreaţa operă de propăşire obştească ce se desfăşoară astăzi în ţara noastră. Deasemenea el trebue să fie un hotărît luptător pentru pace: „Nevoi-ne-vom să ne rugăm cu sârg — zice P. C. Sa — şi să lucrăm fără preget la sălăşluirea şi consolidarea păcii în lume. Drum comun cu protivnicii păcii şi cu duşmanii Patriei noastre, noi nu avem! Noi urgisim războiul şi iubim viaţa şi ştim ce avem de făcut: Cine iubeşte viaţa şi vrea să vadă zile bune... să caute pacea şi s'o urmeze (I Petru 3, 10—11).

Relevă în sfârşit unitatea ce se realizează la cursuri între preoţii din diferitele părţi ale Ardealului, înfrăţiţi prin identitatea slujirii Bisericii şi Patriei. Astfel preoţii se dovedesc a fi elemente active ale societăţii din care fac parte, nizuind permanent s'o slujească în conformitate cu învăţătura Bisericii şi cu interesele superioare ale Patriei noastre R. P. Română.

In cuvântul de deschidere, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, salută cu bucurie părintească deopotrivă pe preoţii cursişti şi pe membrii Adunării Eparhiale. Aceştia reprezintă clerul şi credincioşii, care constitue forţa de viaţă şi progres a Bisericii. Deci prima grijă a I. P. S. Sale a fost aceasta: să formeze un cler luminat, capabil să răspundă cerinţelor Bisericii şi credincioşilor. Cursurile de îndrumare au tocmai acest rost: de a împrospăta cunoştinţele teologice, a înviora evlavia preoţimii, a o orienta în problemele sociale, ce se pun astăzi şi a o îndruma pe calea colaborării active la munca pentru o viaţă mai bună şi la lupta pentru pace.

A doua grijă de mare însemnătate a fost nu numai păstrarea legăturii cu credincioşii, ci şi participarea activă a lor la viaţa Bisericii noastre. Aceasta s'a şi realizat prin participarea credincioşilor la sf. slujbe, la susţinerea materială a Bisericii, la activitatea Comitetelor parohiale şi a tuturor celorlalte organe. Insăşi Adunarea Eparhială este expresia acestei participări vii a credincioşilor la viaţa Bisericii noastre. Ca şi clerul, credincioşii s'au arătat conştienţi de răspunderile ce le au în cadrul Bisericii.

Dar această desfăşurare a vieţii noastre bisericeşti a fost posibilă numai prin relaţiile de de încredere şi bună înţelegere dintre Stat şi Biserică. Statul garantează libertatea exercitării cultului şi acordă sprijin material, iar Biserica participă la operele de folos obştesc şi la lupta pentru pace. Biserica este alături de popor, socotind că prin lupta pentru pace împlineşte una din misiunile ei esenţiale şi luptă pentru binele poporului.

Mulţumind I. P. S. Patriarh Justinian şi Onor. Guvern, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae declară deschise cursurile de îndrumare seria 14 şi Adunarea Eparhială, invocând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor lor.

După aceasta se încep lucrările Adunării Eparhiale. După ce se face prezenţa membrilor, se aleg Comisiile şi se împart rapoartele, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae propune trimiterea de Telegrame: I. P. S. Patriarh Justinian, Dlui Dr. Petru Groza, preşedintele Prezidiului Marei Adunări Naţionale a R. P. R. şi Dlui P. Constantinescu-Iaşi, Ministrul Cultelor. Adunarea aprobă textul telegramelor.

După o pauză, se prezintă referatele Comisiilor. Comisia organizatorică: (Raportor Ciuchendea, prot. Sebeş), prezintă raportul general al secţiunilor unite, care cuprinde următoarele capitole: 1. Vizitaţii canonice şi sfinţiri de biserici: 2. Centrul eparhial; 3. Protopopiate raionale; 4. Activitatea clerului şi cimentarea actului reintregirii bisericeşti; 5. Sf. Mănăstire Brâncoveanu; 6. Biserica şi Pacea; 7. Casa de Ajutorare a Clerului; 8. Şedinţe Consistoriele. Din acest raport s'a văzut activitatea multilaterală şi rodnică din Arhiepiscopia noastră atât pe teren bisericesc, cât şi în lupta pentru pace, în care preoţimea noastră este angajată cu tot sufletul,

Comisia propune: Aprobarea raportului în general şi în special, să se aducă mulţumiri I. P. S. Mitropolit Nicolae şi colaboratorilor I. P. S. Sale pentru activitatea desfăşurată, să se intensifice lupta pentru pace a preoţimii, să se ia măsuri pentru plata sidoxiei etc.

Adunarea aprobă propunerile Comisiei.

Comisia bisericească: (Raportor I. Comşa, Oraşul Stalin), prezintă raportul secţiei bisericeşti, care cuprinde: 1. Praznice ale credinţei; 2. Comemorări şi aniversări (I. P. S. Mitropolit Nicolae la 70 de ani, „Telegraful Român" la 100 de ani); 3. Institutul Teologic Universitar; 4. Şcoala de cântăreţi bisericeşti; 5. Salarizarea clerului; 6. Date statistice. Raportul acesta a oglindit viaţa Bisericii, aşa cum se desfăşoară ea la parohii şi în şcolile noastre bisericeşti. E o viaţă în care pulsează duhul lui Hristos şi chemarea de pace şi viaţă nouă a vremilor noastre.

La discuţii P. C. Prot. Sp Cândea evidenţiază activitatea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi activitatea preoţilor în lupta pentru pace.

Comisia propune să se aducă mulţumiri I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, On. Minister al Cultelor, profesorilor de teologie şi tuturor celor ce au sprijinit Biserica noastră. Adunarea aprobă raportul şi propunerile Comisiei.

Comisia culturală: (Raportor Prot. Brumboiu-Făgăraş), prezintă raportul Secţiei culturale, care cuprinde: 1. Activitatea predicatorială; 2. Corpul misionarilor protopopeşti; 3. Presa bisericească şi calendarele bisericeşti; 4. Conferinţele protopopeşti; 5. Catehizaţia credincioşilor; 6. Cursurile de îndrumare misionară. Din toate acestea s'a arătat munca de orientare a preoţimii şi credincioşilor pe calea Bisericii, a păcii şi a muncii constructive şi activitatea misionară a preoţimii noastre.

Comisia propune să se ia raportul la cunoştinţă cu mulţumită. Adunarea Eparhială aprobă propunerea.

Comisia financiară: (Raportor Dl Pleşa), citeşte raportul Secţiei economice, care cuprinde: 1. Bugetul anului 1952 (încasat: 2.860.996 Lei, cheltuit: 2.716.859); 2. Dotaţii; 3. Casa de Ajutor Reciproc; 4. Clădirile Arhiepiscopiei; 5. Reparaţii de Biserici şi case parohiale ş. a.

Ministerul Cultelor a contribuit cu suma de 1.734.975 Lei pentru Arhiepiscopie, plus 850.000 Lei ca subvenţii şi burse la Institutul Teologic şi Şcoala de cântăreţi bisericeşti şi ca dotaţii la Mănăstiri şi parohii.

La discuţii P. C. Prof. Sp. Cândea propune a se aduce mulţumiri On. Minister al Cultelor pentru sprijinul ce ni l-a acordat. Comisia propune să se ia act cu mulţumire de raport. Adunarea acceptă propunerea.

Se aprobă apoi rapoartele speciale, prin care parohiile din Zărneşti sunt ridicate la cl. I şi se prezintă Bilanţul şi Planul financiar pe 1953.

Epuizându-se ordinea de zi, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, se declară mulţumit de felul cum au decurs lucrările acestei sesiuni, de străduania referenţilor, de interesul membrilor Adunării pentru problemele şi realizările Bisericii noastre.

In numele membrilor Adunării Eparhiale D. Ciuceanu dă expresie sentimentelor de înaltă şi filiască preţuire pentru I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi arată că drumul Bisericii ortodoxe este drumul păcii şi al vieţii. Biserica stă alături de popor şi cu poporul, alături de Guvernul R. P. R., în lupta pentru pace şi pentru o viaţă mai bună.

M.

Hotărîrile dogm. ale sinod. V ec.

(Urmare din pag. 2)

dor şi combate pe Sf. Ciril al Alexandriei. A patruşprezecea anatematismă condamnă scrisoarea atribuită lui Ibas către Maris persul, scrisoare în care se aduc acuze nedrepte Sinodului III ecumenic şi Sf. Ciril de Alexandria, tratându-l ca apolinarist, se ia o atitudine părtinitoare faţă de Teodor de Mopsuestia şi faţă de Nestorie, se neagă îndreptăţirea numirii de Maică a lui Dumnezeu dată Fecioarei Maria şi se tăgăduieşte identitatea personală dintre Cuvântul lui Dumnezeu şi om în întrupare (idei nestoriene).

Celor 14 anatematisme se adaogă declaraţia Sf. Părinţi participanţi asupra „singurei şi neschimbătoarei credinţe" formulate de sfintele sinoade şi se anatemizează oricine ar învăţa contrar celor statornicite în acest sinod.

Reese chiar şi din redarea schematică a conţinutului dogmatic al anatematismelor sinodului V ecumenic, că însemnătatea deciziunilor acestui sinod este deosebit de mare pentru lămurirea, precizarea, formularea şi păzirea dreptei credinţe.

I. TUDORAN

Sărbătorirea Centenarului T. R.

[Urmare din pag. 3]

san, V. Popa, N. Mladin, Florescu, Plămădeală (a. IV), Gr. Popa (a. III), Gh. Bota, C. Voicu şi alţi studenţi teologi. Iar şedinţa festivă a fost organizată de: N. Mladin, Gh. Şoima şi N. Teposu (a. IV).

După prezentarea Epoziţiei se face vizitarea ei.

Astfel s'au încheiat serbările prilejuite de Centenarul „Telegrafului Român". Ele au fost o ocazie de reîmprospătare a realizărilor „Telegrafului Român" şi de angajare de a continua munca şi lupta pentru binele Bisericii, pentru pace şi pentru viaţa cea nouă. Aşa a păşit „Telegraful Român" în anul 101 al apariţiei sale, cu hotărîrea fermă de a sta mereu în slujba Bisericii şi de a colabora necontenit la lupta pentru pace, pentru fericirea poporului muncitor.

„Ascultaţi de mai marii voştri şi supuneţi-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 7

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 497—7—53

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 August 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 31—33

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cinci ani de patriarhat

În lunie a. c. s'au împlinit cinci ani de când I. P. S. Patriarh *Justinian* stă la cârma Bisericii noastre şi o călăuzeşte cu înţelepciune pe alvia unor mari realizări.

Într'adevăr programul enunţat de I. P. S. Sa la alegere şi la instalare în 1948 a fost realizat punct de punct şi pe linia lui Biserica noastră e mereu îndreptată spre zări din ce în ce mai luminoase. Această consecvenţă este însă condiţia unităţii în atitudine şi a desvoltării vieţii bisericeşti, în toate aspectele ei.

Care este programul — şi care sunt realizările? Programul se poate cuprinde în următoarele puncte: 1. Colaborarea Bisericii la realizarea unei vieţi mai bune şi lupta pentru pace; 2. Îndrumarea clerului de mir şi clerului monahal; 3. Organizarea învăţământului teologic; 4. Reîntregirea bisericească; 5. Reînviorarea relaţilor frăţeşti cu celelalte Biserici ortodoxe autocefale; 6. Păstrarea legăturilor prieteneşti cu celelalte culte.

Toate acestea — şi altele — şi-au găsit realizare în răstimpul celor 5 ani de patriarhat şi sunt într'o permanentă desvoltare şi consolidare.

Astfel în ce priveşte contribuţia Bisericii la viaţa cea nouă, relaţiile dintre Biserică şi Stat au devenit relaţii de deplină armonie: Statul garantează libertatea de exercitare a cultului; Biserica este loială faţă de Stat şi colaborează cu organele puterii de Stat în opera constructivă pentru binele poporului, întărirea Patriei şi pacea lumii. In această lucrare este concretizată făgăduinţa I. P. S. Sale din ziua alegerii: „În deosebi mă voi strădui ca sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română să facă faţă aşteptărilor şi nădejdilor ce şi le pune poporul dreptcredincios în contribuţia ei la noua sa aşezare socială". Căci „niciodată în viaţa ei, în curs de aproape două milenii, Biserica lui Hristos nu a avut un prilej mai potrivit pentru a-şi pune în practică învăţăturile Evangheliei".

Astfel vedem Biserica mereu alături de popor, în toate momentele decisive, ca şi în lupta şi munca sa de zi cu zi pentru libertate, dreptate, pace, progres. Biserica a căutat să formeze în credincioşii ei pe omul muncii cinstite, om al păcii, om al luptei pentru binele obştesc. Îndrumările Sf. Sinod, îndrumările I. P. S. Patriarh Justinian, în toate împrejurările şi în toate momentele, au arătat preoţimii şi credincioşilor felul cum ei pot să fie elemente de folos în lupta poporului muncitor pentru o viaţă mai bună.

În ce priveşte lupta pentru pace, ea este un titlu de glorie al Bisericii în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, care este un luptător neobosit pentru pace atât în acţiunile din R. P. Română cât şi pe plan inter-ortodox şi internaţional.

Pentru organizarea Bisericii s'au făcut Statute şi Regulamente noui, bazate pe principiul ierarhic şi sinodal-bisericesc. S'a asigurat o mai largă participare a credincioşilor la viaţa Bisericii şi fărămiţarea eparhială a fost depăşită, realizându-se o unitate de conducere şi acţiune în întreaga Biserică Ortodoxă Română — aceasta şi datorită unităţii Sf. Sinod, dar şi datorită cârmuirii înţelepte a I. P. S. Patriarh Justinian. Astfel că viaţa Bisericii s'a putut desfăşura în forme potrivite cu spiritul Ei şi cu nevoile credincioşilor.

Îndrumarea clerului de mir şi a clerului monahal — este un alt punct din programul patriarhal. Într'adevăr clerul era pregătit „în mentalitatea şi atmosfera vremilor de până ieri", cum constată I. P. S. Patriarh în 1948. În privinţa aceasta s'au urmărit două obiective: 1. Întoarcerea preotului la altar, îmbisericirea lui; 2. Formarea lui în spiritul patriotismului constructiv, al luptei pentru pace şi pentru o viaţă mai bună. Într'adevăr înainte vreme pentru unii preoţi, nu altarul şi biserica erau centrul preocupărilor lor, ci cu totul alte probleme complet străine de Biserică şi de duhul evanghelic. Prin nouile îndrumări, altarul a fost pus iarăşi în centrul activităţii preotului; aceasta e misiunea lui esenţială ca să slujească la altar şi din faţa altarului să înveţe, să binecuvinteze, să călăuzească pe credincioşi spre mântuire. El însuşi să adâncească învăţătura Bisericii, ca s'o poată propovădui curată păstoriţilor lui.

Astfel activitatea preotului şi a credincioşilor se concentrează în jurul bisericii, a altarului, care e centrul din care iradiază lumină şi putere duhovnicească asupra întregii vieţi parohiale.

Dar preotul trebue să premeargă cu exemplul şi cuvântul pentru credincioşi în lucrarea lui pentru pace şi pentru viaţa cea nouă, pe care o construeşte poporul muncitor în ţara noastră. Lucrarea aceasta nu e străină de cea strict bisericească. Astfel că preotul, nu numai ca un cetăţean devotat al Patriei, ci şi ca slujitor al Evangheliei lui Hristos, găseşte suficiente motive şi îndemnuri de a munci alături de oamenii muncii pentru binele obştesc.

Pentru îndrumarea clerului au avut mare importanţă cursurile de îndrumare misionară şi Conferinţele preoţeşti de orientare, prin care preoţimea este mereu îndrumată asupra problemelor de actualitate şi a activităţii în parohii.

În ce priveşte mănăstirile ele au fost organizate pe baza vieţii de obşte şi a îmbinării muncii şi studiului cu rugăciunea.

Organizarea învăţământului teologic. Învăţământul teologic numai în Ardeal era sub îndrumarea Bisericii. În celelalte părţi ale ţării, el sta sub egida Statului. Aceasta era o situaţie nefirească. Biserica trebue să-şi formeze singură slujitorii. Astfel prin reorganizarea învăţământului teologic s'au înfiinţat şcoli medii de cântăreţi bisericeşti, seminarii monahale şi Institute Teologice de grad universitar — toate sub conducerea Bisericii. Ele cresc pe viitorii cântăreţi, monahi şi preoţi în conformitate cu învăţătura şi tradiţia Bisericii. Dar ele nu se mărginesc la formarea viitorilor slujitori ai Bisericii, ci desfăşoară o bogată activitate teologică şi de călăuzire a preoţimii şi credincioşilor pe calea ortodoxiei luptătoare pentru mântuire, pentru pace, pentru fericire. În acest sens sunt de relevat cele 3 reviste bisericeşti, care apar la Bucureşti (Biserica Ortodoxă Română, Ortodoxia şi Studii Teologice), în care se tipăresc studii religioase — şi activitatea Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, care a editat o mulţime de cărţi de ritual, Noul Testament, Cartea de Rugăciuni, operele I. P. S. Patriarh Justinian, Cuvântările I. P.. S. Mitropolit Nicolae de Krutiţki, Cartea de învăţătură a Bisericii Ortodoxe, Îndrumătorul pastoral şi alte cărţi de literatură bisericească pentru cler şi credincioşi.

În rândul înfăptuirilor bisericeşti din aceşti cinci ani de patriarhat, ocupă însă un loc de frunte epocalul act al reîntregirii bisericeşti din Ardeal. De aceea Biserica ortodoxă din Ardeal consideră pe I. P. S. Justinian în primul rând ca Patriarh al Reîntregirii. Întoarcerea acasă a fiilor Bisericii noastre, răpiţi prin silnicie şi amăgire, este idealul, pe care I. P.. S. Sa îl formulează şi cu ocazia alegerii, căruia îi consacră aproape întreg cuvântul

(Continuare în pag. 4)

I. P. S. Patriarh Justinian

călăuzitor al Bisericii Ortodoxe Române în lupta activă pentru pace

La 6 Iunie 1953 s'au împlinit cinci ani de când I. P. S. Patriarh Justinian a fost orânduit — prin voința clerului și a credincioșilor — la cârma Bisericii Ortodoxe Române.

Prima jumătate de deceniu de arhipăstorire a I. P. S. Sale se încheie cu un bilanț de realizări pozitive în slujba Bisericii noastre. E epoca de îndreptare curajoasă, energică și sinceră a unor costisitoare greșeli de orientare a clerului ortodox român, săvârșite sub crugul celor trecute vremi de înfeudare a sfintei instituții intereselor politicianismului burghez. E epoca de tămăduire a unei răni dureroase, deschise în unitatea Bisericii ortodoxe Române din Ardeal de desbinarea bisericească dela 1700. E epoca participării viguroase și însuflețite a Bisericii noastre la uriașul efort colectiv în apărarea păcii, pe care îl depun sute de milioane de oameni harnici și cinstiți, de toate opiniile, stările, rasele și credințele religioase de pe toată scoarța pământului.

Printr'o acțiune metodică de restaurare a clerului — desfășurată cu tact și înțelepciune — I. P. S. Patriarh Justinian a înlesnit preoților noastre dobândirea unei orientări juste în procesul de transformări sociale structurale, care se petrec în țara noastră dela 23 August 1944 încoace.

Prin refacerea unității bisericești a Românilor ardeleni, a fost tăiat unul din tentaculele cele mai primejdioase ale Vaticanului de pe urma căruia am suferit un pătrar de mileniu ca Biserică.

În sfârșit, prin participarea activă a clerului și a credincioșilor la desfășurarea și adâncirea luptei pentru pace, Biserica ortodoxă română dovedește concret că noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei noastre, ci mergem cu omenirea dornică de pace și propășire — cum a afirmat în repetate rânduri, din locul înalt, de covârșitoare răspundere, pe care îl ocupă I. P. S. Patriarh Justinian.

Nu există declarație sau manifestare publică a I. P. S. Patriarh Justinian în cadrele căreia problema apărării păcii să nu ocupe locul de căpetenie. E preocuparea Sa centrală și predilectă totodată. Lupta pentru pace îi este familiară ca slujitor al Bisericii lui Hristos și în această direcție, I. P. S. Sa are — ca să spunem astfel — un stagiu îndelungat, neegalat de nici o altă față bisericească ortodoxă română.

Era preot de mir — înainte cu aproape două decenii — când a făcut începutul acțiunii militante a participării Sale la purtarea luptei pentru pace.

Membru în Comitetul de conducere pentru pace din țara noastră și apoi în Comitetul internațional pentru pace dela Geneva și Paris preotul de altădată, Patriarhul de azi, a scris în 1939, într'o revistă progresistă, un articol întitulat: „Arma înfrățirii popoarelor", în care arăta că e de datoria Bisericilor creștine să împiedice războiul. Papa era învitat să bată la ușile dictatorilor fașciști dela Roma și Berlin, trezindu-i la realitate și împiedicându-i să înnece omenirea în valuri de sânge. Pretinsul „locțiitor al lui Hristos", a lipsit însă, dela datoria pe care sfinții apostoli Petru și Pavel n'ar fi pregetat s'o împlinească.

Ce-a urmat, se știe.

Se mai știe și aceea că după ce fascismul a fost răpus de către glorioasele Armate Sovietice, imperialiștii și acoliții lor s'au însărcinat să reînvie sinistra moștenire a acestuia, zângănind din nou armele.

Pacea, abia dobândită — și cu câte jertfe! — ajunsese să fie din nou primejduită.

În fața noilor atâțători la război s'a ridicat valul masiv și mereu crescând în număr și putere, al sutelor de milioane de partizani declarați ai păcii, în frunte cu marea Uniune Sovietică.

Bisericile ortodoxe răsăritene au înțeles dintru tot începutul că lupta pentru apărarea păcii este și lupta lor, s'au identificat cu ea și au purces la sprijinirea ei activă. Conferința panortodoxă dela Moscova (1948) a dat semnalul mobilizării tuturor credincioșilor de lege ortodoxă răsăriteană la lupta pentru apărarea păcii și a arătat și celorlalte confesiuni creștine din lumea întreagă care i datoria lor.

În temeiul hotărîrilor acestei conferințe memorabile, lupta pentru apărarea păcii a fost proclamată îndatorire de căpetenie, cu caracter permanent, a clerului și credincioșilor creștini ortodocși.

Tocmai de aceea, participarea creștinului la lupta activă pentru pace, capătă caracter de obligație permanentă, din inimă purceasă, lăuntric consimțită, concretizată în acte de sprijinire manifestă și continuă a acestei lupte.

Adevăratul creștin nu duce lupta pentru pace periodic, în salturi, în chip de campanie. Pentru pace, el luptă efectiv, fără pauze, fără întrerupere.

Părtășia creștinului la lupta pentru pace este un act de solidarizare cu semenii săi în promovarea binelui și a virtuții, o mărturie palpabilă a iubirii sale de Dumnezeu și de aproapele. Tot ceea ce se face pentru apărarea și consolidarea păcii, spre mărirea lui Dumnezeu și a Bisericii lui Hristos se face, pentru interese duhovnicești și omenești totodată, pentru viață și progres, împotriva distrugerii și a morții care desfigurează facerea mâinilor lui Dumnezeu, lumea aceasta, cu toate valorile așezate într'ânsa de Creatorul a toate și conservate și desvoltate prin munca de veacuri a atâtor generații de constructori.

Lupta pentru pace noi nu o ducem singuri, ci laolaltă cu celelalte Biserici ortodoxe răsăritene, și cu toate cultele religioase recunoscute de legile Patriei noastre. Armonia interconfesională, inexistentă odinioară la noi, a fost statornicită prin osârdia I. P. S. Patriarh Justinian, care a ridicat-o la rangul unei sincere, efective și permanente colaborări interconfesionale, în lupta pentru pace și pentru un viitor mai bun pe seama poporului nostru muncitor. Pacea interconfesională în R. P. R. a fost preludiul participării unitare a cultelor din țara noastră la intensificarea și adâncirea luptei pentru pace, pe care o duce poporul nostru muncitor în fabrici și uzine, pe șantiere și pe ogoare, în școli și laboratoare și în toate compartimentele vieții obștești.

Participarea Bisericii noastre la lupta pentru pace, a deschis colaborarea sfintei instituții cu Statul. Deplina libertate de manifestare a credinței religioase pe care legile R. R. Române, în frunte cu Constituția, o garantează tuturor cetățenilor Patriei noastre — este un stimulent de prim rang, pentru oamenii Bisericii noastre, în participarea lor activă la lupta pentru pace.

Precursor al luptei pentru pace în rândurile slujitorilor Bisericii noastre, din ceasul rânduirii Sale la cârma acestei Biserici, I. P. S. Patriarh Justinian este cârmuitorul înțelept și însuflețitorul neîntrecut al nostru al tuturor pe calea care ne duce la asigurarea unui viitor de pace și propășire, pe seama poporului dreptcredincios și a tuturor fiilor Patriei noastre, Republica Populară Română.

Prof. Dr. Grigorie T. Marcu

Slove de Pace

Pacea senină face să fie traiul lin
Omul cu bucurie muşcă din rodul plin
Iar mama de alături copilul își alină
Pe fața ei lucește o rază de lumină.

Pacea-i senin de stele, cu multe bucurii
Cu soare cald în larguri, surâsuri de copii
Cei ani de grea durere, ca norul au apus,
Viața e frumoasă ca bolta cea de sus.

Din inima pădurii, din apă, din pământ
Răsar comori de viață, prin muncă și avânt
Sub steagul sfânt al păcii, belșugul de bucate
Înalță omenirea spre țeluri mai înalte.

Pe sfânta lui cărare poporul muncitor
Lucrează pentru pace, munceşte cu mult spor
Când orice năzuință în faptă se prefa:e
Sorbim puteri de muncă, din slovele de pace.

Preot **I. Gh. Ivanciuc**

Anul trecut Mitropolia Banatului a sărbătorit două aniversări: împlinirea a 400 de ani dela adormirea în Domnul a Sf. Iosif cel Nou dela Partoș, cel dintâi mitropolit al Timișorii, — cunoscut cu numele — și împlinirea a 5 ani dela întronizarea celui dintâi mitropolit în scaunul mitropolitan al restauratei Mitropolii a Banatului.

Sf. Iosif a păstorit ca mitropolit în Banat între anii 1529—1550 având-și reședința în Cetatea Timișorii. În 1550 s'a retras la mănăstirea Partoș, unde a dus o viață de sfințenie în post și rugăciune. El suferă moarte martirică în 1552, odată cu ocuparea Banatului de către Turci. De aceea în amintirea credincioșilor din Banat el era cinstit ca un sfânt mucenic. Prin hotărârea Sf. Sinod din 28 Februarie 1950, el a fost canonizat și trecut în rândul sfinților români spre obștească cinstire.

Restaurata Mitropolie a Banatului a reluat firul istoric, întrerupt aproape două secole al mitropoliților timișoreni. I. P. S. Mitropolit Vasile a reînviat tradiția vechilor mitropoliți, inaugurând o eră de progres bisericesc în Mitropolia Banatului și de luptă pentru pace și pentru o viață mai bună, alături de oamenii muncii din țara noastră.

Ne asociem cu toată dragostea și bucuria la sărbătoarea Mitropoliei Banatului, dorind I. P. S. Mitropolit Vasile încă mulți ani de rodnică arhipăstorire și Bisericii bănățene noui succese în viața duhovnicească și în lupta pentru pace.

Cărți rituale noui

În epoca patriarhatului Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române — I. P. S. Justinian — și sub înțeleapta Sa îndrumare și povățuire, s'a inaugurat o acțiune vastă de tipărituri bisericești, ca pe timpul marilor Ierarhi cărturari ai trecutului istoric al Bisericii noastre dreptcredincioase Institutul Biblic al Sf. noastre Biserici, a desfășurat în ultimii ani o extinsă activitate editorială.

Bisericile revenite din Ardeal nu vor uita niciodată darurile în cărți rituale făcute de Sf. Patriarhie. Sf. Evanghelie, Molitfelnicul, Liturghierul, Psaltirea, Aghiasmatarul, Apostolul, cărțile absolut necesare ritualului bisericesc și donate gratuit bisericilor foste greco-catolice.

După un interval destul de mare dela ultima ediție a Liturghierului din 1937, Institutul Biblic ne-a dat cea mai nouă ediție a Liturghierului din 1950. Pentru textul liturghic al acestui Liturghier s'a luat ca normativă ediția 1921, care ediție a fost revizuită de o comisie de Arhierei din care făceau parte 2 ierarhi ardeleni. Din ediția 1921 au fost luate pentru ediția 1950 următoarele: Adausul, sau pentru lene din Molitfa pentru pomenirea generală a morților din rânduiala Proscomidiei, pomenirea monahiilor la ectenia întreită și la ieșirea cu cinstitele Daruri, precum și formula introducătoare și începătoare la pomenirile dela ieșirea cu prea cinstitele Daruri, formulă rostită de diacon: „Pre tot neamul cel creștinesc...". Această formulă nu s'a folosit niciodată în restul țării unde diaconul rostea până la ed. 1950, formula tradițională: „Pre voi pe toți dreptslăvitorilor creștini...".

Noua ediție folosește alături de cuvântul mărire, expresia mai mult întrebuințată, slavă, care e pusă în paranteză, rămânând ca liturghisitorii să-și aleagă termenul preferat.

La ieșirea cu cinstitele Daruri s'au introdus două formule noui de pomenire pentru pomenirea aducătorilor Darurilor și pentru pomenirea generală a morților, obișnuite în practica din Ardeal.

După cum observă Păr. Prof. Ene Branițte, dela Institutul Teologic București, un adânc cunoscător al problemelor liturgice, într'un studiu comparativ asupra nouei ediții a Liturghierului românesc în Studii Teologice 1951, Nr. 9—10, ediția care va urma după cea din 1950 va trebui să facă unele revizuiri, precizări și îndreptări. Să se rămână la expresia: cerând în loc de cerșind din aliniatul: „unirea credinței..."; să se folosească expresia: slujbe în loc de dregătorii; să se folosească numai formula corectă: Înțelepciune drepți; să se revină la termenul vârtutea (putere, vigoare, tărie) în loc de virtutea din expresia: Iubite-voi Doamne... înainte de mărturisirea crezului Bisericii noastre; să se mențină expresia: care odihnesc.. în loc de care zac; să se păstreze din ed. 1937, formula autentică conform originalului: Cântarea de biruință...; să se revizuiască imnul heruvimic; să se respecte textul original din ecfonisul pentru pomenirea nominală a Chiriarhului canonic... drept învățând cuvântul adevărului tău; să se încheie Sf. Liturghie cu formula finală din practică și din ediția 1937: Pentru rugăciunile Sf. Părinților noștri...

Dacă ediția 1937 ne-a adus o amplificare a îndrumărilor și a notelor de tipic și ritual, ultima ediție este lipsită de bogăția de informații și povățuiri tipiconale necesare slujirii liturgice. Lipsa aceasta o va împlini Noul Tipic Bisericesc care odată tipărit, alături de Noul Liturghier va contribui la mult necesara uniformizare liturgică.

Carte de Rugăciuni pentru tot creștinul

cuprinzând rugăciunile de trebuință, cântările Sf. Liturghii, însemnări din tipic și felurite povățuiri de folos obștesc, tipărită cu binecuvântarea Sf. Sinod, București 1951.

O carte de rugăciuni bisericești, pusă în mâna credincioșilor e o fântână de daruri duhovnicești, care alină, înviorează, reconfortează și înalță sufletul. Centrele eparhiale întotdeauna au pus la dispoziția fiilor Bisericii noastre, cărți de rugăciuni, tot atâtea isvoare de zidire duhovnicească. Dar aceste cărți nu erau complete în privința conținutului. Iată că Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române vine și împlinește și această lipsă, dând totodată preoților și credincioșilor un manual de catehizație în Biserică. Prin această atât de necesară carte, Sf. Sinod face un mare dar credincioșilor Bisericii noastre. Noua carte de rugăciuni prin bogăția cuprinsului și prin numărul de 480 de pagini, cuprinde rânduieli și rugăciuni pentru toate împrejurările și trebuințele vieții religioase ale creștinilor noștri; iar prin tipărirea Sf. Liturghii ale cărei cântări sunt așezate pe note liniare, se dă ocazie fericită credincioșilor să participe activ la sfintele slujbe folosindu-se cântarea în comun, cântarea omofonală, care s'a practicat întotdeauna în creștinism.

Puține din cărțile de rugăciuni ale Bisericii noastre conțineau cântările Sf. Liturghii pe note muzicale.

Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae dela Sibiu a pus la dispoziția poporului pe care-l păstorește, o Carte de Rugăciuni în două ediții (1935 și 1944), unică în felul ei, carte care ne redă și Sf. Liturghie pe notația liniară, arătând prin aceasta necesitatea cultivării cântării în comun a poporului în Biserică. Iată că inițiativa Bisericii ardelene care cerea cântarea unisonă în comun a credincioșilor în Biserică, se generalizează în întreaga Biserică românească. Sf. Sinod pune în fruntea îndatoririlor clerului, în ședința din 5 Oct. 1950, pe aceia de a învăța pe credincioși cântările sfintelor noastre slujbe și cu deosebire, cântările Sf. Liturghii.

Ar fi fost de dorit ca cântările Sf. Liturghii, din Cartea de rugăciuni a Sf. Sinod, să fie redate pe ambele sisteme de notație muzicală: psaltică și lineară, așa cum bine a făcut comisia de muzică bisericească care a tipărit, pe notația ambelor muzici, Sf. Liturghie și cântări la cateheze. Și aceasta pentru cei ce cunosc mai bine muzica psaltică.

Noua carte a Sf. Sinod atât de bogată în cuprins este superioară tuturor cărților de rugăciune apărute în Biserica noastră, pentrucă cuprinde în plus, pe lângă cele obișnuite, următoarele: Cei 6 psalmi dela Utrenie, Obednița, Pavecernița cea mică, Rânduiala celor 12 psalmi, Troparele și Condacele Sfinților îndeobște, Troparele și Condacele Triodului, Tropare, Svetilne și alte cântări pe note, cântările la logodne și cununii, la Te-Deum, la parastase și înmormântări toate pe note muzicale. Canonul cu rugăciunile dela Sf. Impărtășanie, Acatistul Sf. Cruci, Rugăciuni ale marilor Sfinți, orânduiri bisericești cu reguli tipicale cu Sinaxarul precum și o mulțime de îndrumări, învățături și povățuiri de mare folos sufletesc pentru credincioși.

Cartea cea nouă a Sf. Sinod, se aseamănă în cuprins cu cărțile de rugăciuni tipărite la Sibiu de I. P. S. Mitropolit Nicolae, cu care are comun următoarele: Rugăciunile pentru fiecare zi a săptămânii. La Utrenie: Troparele glasurilor din Dumineci, Troparele Invierii, Polileul pe 134 și 135, (redați în întregime așa cum se cântă în Biserica din Ardeal și nu anumite stihuri cum se obișnuește în restul țării). Invierea lui Hristos, cântările după Ps. 50: Pentru rugăciunile... ș. c. l. Stihurile dela lăudări, Doxologia cu troparele ce-i urmează, Troparele sfinților mari, Troparele, Condacele și Irmoasele praznicilor împărătești, cântarea pe note: Dimineața auzi glasul meu... după cum se cântă în Ardeal și Rânduiala Spovedaniei. Nu știm din ce motive s'a scăpat din vedere redarea Acatistului Sf. Ierarh Nicolae, așa cum au făcut toate cărțile de rugăciuni.

Intocmită cu osârduită grijă și zăbavnică chibzuință de I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, această carte de căpătâi a creștinilor noștri, poate fi socotită cea mai completă, mai desăvârșită și mai bogată în cuprins, carte de rugăciuni din câte au apărut până acum în Biserica românească. Pr. **N. C. Popescu-Dobriceni**

La o aniversare

La Rusaliile acestui an s'au împlinit 33 ani de arhipăstorire a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Acești 33 ani de muncă și dăruire în slujba Bisericii ardelene, sunt ani de progres și rodnicie a vieții noastre bisericești. In acest timp s'a format o preoțime cultă, capabilă să facă față cerințelor credincioșilor; s'a ridicat prestigiul și rangul Institutului Teologic din Sibiu; s'a tipărit literatură teologică și literatură religioasă pentru cler și credincioși; s'au editat foi și reviste bisericești; s'a înviorat viața religios-morală a credincioșilor; s'a realizat epocalul act al reîntregirii bisericești ș. a.

Astăzi, sub conducerea înțeleaptă și părintească a I. P. S. Sale Biserica ardeleană desfășoară nu numai o bogată activitate duhovnicească, ci și o nu mai puțin bogată activitate în cadrul luptei pentru pace, fiind alături de poporul muncitor în lupta lui pentru pace, pentru o viață mai bună. I. P. S. Sa este nu numai îndrumătorul acestei activități, ci și pilda care premerge tuturor, ca astfel cuvântul și fapta lui să lumineze tuturor.

De aceia clerul și credincioșii Mitropoliei noastre — cu ocazia aniversării a 33 ani de arhipăstorire — își exprimă dragostea lor fiiască pentru marele Ierarh, rugând pe bunul Dumnezeu să-l țină încă mulți ani la cârma Bisericii ardelene în deplină sănătate și putere de muncă.

Întru mulți ani Stăpâne!

Telegraful Român

Cronică

Poporul bulgar comemorează anul acesta pe doi fii ai săi, care au pregătit epoca de eliberare culturală de sub robia turcească.

Primul este Păr. Paisie dela Hilandar. Înainte de 200 de ani, pe la 1753, Paisie își începe activitatea cărturărească de a deștepta poporul, scriind apoi în acest sens, în 1762 prima lucrare națională: Istoria slavo-bulgară despre poporul bulgar, cneji și sfinți și despre toate faptele și întâmplările din Bulgaria. Prin această lucrare el luminează poporul asupra trecutului său și în baza lui susține patriotismul popular. El face trecerea dela concepțiile umaniste abstracte medievale spre concepțiile moderne ale concretului (Naroden Pastir, Nr. 5, 1953).

Al doilea este poetul-patriot popular Vasile Levski, fost diaconul Ignatie, care înainte cu 80 de ani a înflăcărat poporul bulgar pentru dobândirea unei libertăți concrete față de stăpânirea turcească. Inspirându-se din opera Păr. Paisie, Levski ridică steagul eliberării, în 1871, fiind apoi urmat de numeroși patrioți, între care se impune poetul Christo Botev și alții. Prin străduința ambilor patrioți, poporul a fost pregătit să scuture jugul otoman, iar eliberarea lui politică o aduce războiul ruso-turc din 1877-1878. De atunci poporul se străduește să-și organizeze o viață proprte, fapt care se realizează deplin în crearea R. P. Bulgaria. (Naroden-Pastir Nr. 6/7, 1953).

Hramul Sf. Mănăstiri „Brâncoveanu" dela Sâmbăta (Raionul Făgăraș) s'a prăznuit ca de obiceiu la „Isvorul Tămăduirii". Sf. Liturghie a fost săvârșită de P. S. Teodor, înconjurat de un mare sobor de consilieri, preoți și diaconi. Au predicat: P. S. Teodor despre legătura credinciosului cu Hristos și datoriile noastre cetățenești. I. P. C. Arhim. Ioan Dinu despre preamărirea lui Dumnezeu; P. C. consilier Gh. Secaș despre slujirea semenului și despre pace; I P. C. Protosinghel Serafim despre lucrarea Mănăstirii; P. C. Vicar Tr. Belașcu despre Învierea Mântuitorului, pace și realizarea planului agricol. După Sf. Liturghie s'a săvârșit la altarul de afară Sf. Maslu pentru bolnavi, în biserică împărtășirea credincioșilor și la fântână sfințirea apei.

Indrumător omiletic

I. Dumineca XI după Rusalii: Mat. 18, 23-35

Se poate vorbi despre Sf. Spovedanie.

1. E postul Sf. Marii. După rânduiala Bisericii noastre credincioşii se cuvine a se spovedi şi împărtăşi.

2. Pilda datornicului ne arată că toţi avem greşeli şi păcate, ca tot atâtea datorii de plătit lui Dumnezeu.

3. Dar ea ne arată şi că Dumnezeu este iertător şi ne şterge datoria, dacă ne pare rău de păcatele noastre, ne rugăm Lui şi dacă şi noi iertăm celor ce ne-au greşit nouă.

4. Pentru iertarea noastră mijloceşte şi Maica Domnului, care ne cheamă la pocăinţă, la îndreptare.

5. Deci să ne mărturisim păcatele, să iertăm greşelile fraţilor noştri şi curăţiţi de păcate, călăuziţi de Maica Domnului, să ne apropiem de Hristos.

II. Adormirea Maicii Domnului

Se poate vorbi despre viaţa Maicii Domnului.

1. Maica Domnului a fost fiica rugăciunii.

2. Ea crescut în templu. De aceea a fost complet dăruită Domnului.

3. Ea se deosebia de toate celelalte femei prin curăţia ei; n'a avut păcate personale, prin smerenia şi evlavia ei.

4. De aceea Dumnezeu a ales-o ca Ea să fie Maica lui Hristos, Maica lui Dumnezeu, pe care l-a născut şi l-a crescut.

5. Ea a muncit şi în cele din afară a fost simplă şi smerită.

6. Ea e model pentru toate credincioasele : în feciorie, în creşterea pruncilor, în muncă, smerenie, credinţă şi dragoste de Dumnezeu şi de oameni.

7. Ea este mama noastră şi ocrotitoarea noastră întru rugăciune.

III. Dumineca XII după Rusalii: Mt. 19, 16-26

Se poate vorbi despre monahism v. 21.

1. Auzind aceste cuvinte (v. 21), Antonie s'a dus acasă şi-a vândut averile, le-a împărţit săracilor şi s'a retras în pustie, devenind Sf. Antonie cel Mare, întemeetorul monahismului.

2. Ucenicul acestuia, Sf. Pahomie, a întemeiat primele mănăstiri de călugări şi mănăstiri de călugăriţe. Iar Sf. Vasile cel Mare a dat legea de organizare a acestor mănăstiri, care este şi astăzi legea tuturor mănăstirilor ortodoxe.

3. Călugărul este un credincios, care renunţă la orice avere proprie, la căsătorie şi la voia proprie şi lipsit de grija averii, a familiei şi a egoismului, slujeşte cu toate puterile lui Dumnezeu şi semenilor săi. El vrea să ajungă la iubirea cea desăvârşită de Dumnezeu şi de aproapele.

4. De aceea în mănăstirile cu viaţa de obşte aşa cum le îndrumează I. P. S. Patriarh Justinian, călugărul n'are avere proprie, trăeşte în feciorie şi ascultare şi împleteşte munca cu rugăciunea.

Date istorice

1 August 1914. — Imperialiştii deslănţuie primul războiu mondial.

3 August 1948. — S'a publicat legea reformei învăţământului în R. P. R.

6 August 1917. — Are loc bătălia dela Mărăşeşti împotriva cotropitorilor germani.

6 August 1929. — Greva minerilor dela Lupeni e înăbuşită în sânge de guvernul manist.

10 August 1952. — S'a inaugurat termocentrala „Gh. Gheorghiu-Dej" dela Doiceşti, prima dintre marile lucrări ale planului de electrificare.

13 August 1944. — După 11 ani de închisoare, Gh. Gheorghiu-Dej evadează din lagărul dela Tg.-Jiu pentru a conduce pregătirea actului istoric dela 23 August 1944.

Cinci ani de patriarhat

(Urmare din pag. 1)

rostit cu ocazia instalării canonice, chemând cu părintească dragoste clerul şi credincioşii greco-catolici să se întoarcă la Biserica strămoşilor noştri. Chemarea aceasta a înaltului Ierarh a avut ecoul dorit în sufletele fraţilor greco catolici, care în condiţiile de libertate dela noi, la 4 luni după acest apel, au revenit în massă la Biserica ortodoxă, ale cărei credinţe şi tradiţii le-au păstrat dealungul celor 250 ani de despărţire neschimbate. Niciodată nu vor uita delegaţii clerului revenit primirea ce le-a făcut-o Sf. Sinod în frunte cu I. P. S. Justinian, la Bucureşti în 3 Octomvrie 1948, primire în care iubirea de părinte, iubirea frăţească a copleşit sufletele şi a făcut din actul reîntregirii un act al iubirii, care nu piere în veac.

Niciodată nu vor uita miile de reprezentanţi ai clerului şi credincioşilor reveniţi, prezenţi la Alba-Iulia, bucuria şi dragostea cu care I. P. S. Justinian le-a binecuvântat hotărîrea şi juruinţa de-a se întoarce la Biserica mamă şi a-i rămâne credincioşi pentru totdeauna. Parcă şi azi răsună în urechile lor părinteştile cuvinte: „În acest locaş al nostru dragoste de frate vor afla toţi cei intraţi, nimeni nu se va simţi străin, căci între fraţi buni de neam şi de credinţă vie şi sub ochiu ocrotitor de părinte dornic de fii se găseşte. Iar locaşul nostru, prin înmulţirea fiilor drept moştenitori, tot mai mult se va lărgi, tot mai adânc temelii îşi va zidi şi tot mai luminoase candele răspânditoare de lumină se vor aprinde, spre luminarea iubitului nostru popor dreptcredincios şi spre mântuirea sufletelor noastre. Totdeodată fraţii, cuprinşi acum într'o singură Biserică, vor munci uniţi pentru prosperarea Patriei şi vor lupta uniţi pentru biruinţa păcii în lume". Toate acestea au devenit realitate prin reîntregire, că s'a înlăturat vrajba dintre fraţi şi risipirea forţelor în certuri sterile în Biserică.

I. P. S. Patriarh a priveghiat şi priveghează ca acest act epocal să se consolideze şi unificarea bisericească să se desăvârşească, în aşa fel încât sufletele ce s'au îmbrăţişat frăţeşte să nu mai poată fi desbinate niciodată. Între mijloacele de consolidare a reîntregirii amintim: alegerea P. S. Teofil pe scaunul Romanului, aşezarea de vicari şi consilieri reveniţi la Episcopiile din Ardeal şi Banat, o atitudine justă şi părintească faţă de preoţii reveniţi, trimiterea de preoţi misionari în parohiile revenite, difuzarea cărţilor de lămurire, înzestrarea bisericilor revenite cu antimise şi cărţi de cult ortodox, studiile din Revistele Patriarhiei, cursurile de îndrumare, conferinţele preoţeşti lunare ş. a. Toate acestea — şi altele — au contribuit la pătrunderea în suflete a aceluiaş duh de viaţă, duhul ortodoxiei milenare, duhul Adevărului şi al iubirii. Căci aceasta este ţinta: să fim un Duh şi un trup.

Astfel că în cei 5 ani de patriarhat ai I. P. S. Patriarh Justinian Biserica noastră şi-a mărit turma dreptcredincioasă şi şi-a îmbogăţit viaţa, atât în domeniul strict bisericesc, cât şi în activitatea ei de colaborare la munca de zidire a unei vieţi mai bune şi la lupta pentru pace. Aceasta a ridicat prestigiul ei atât între cultele celelalte din ţara noastră, cât şi în cadrul celorlalte Biserici ortodoxe. Raporturile cu celelalte culte au fost temeinicite pe respectul reciproc şi pe colaborarea frăţească în acţiunile de folos obştesc şi pentru pace. Astfel s'au născut întrunirile interconfesionale, la care cultele din ţara noastră şi-au manifestat adeziunea faţă de realizările regimului popular şi faţă de ţelurile şi mijloacele luptei pentru pace.

Legăturile frăţeşti cu celelalte Biserici ortodoxe — în primul rând cu Biserica ortodoxă rusă — au fost deasemenea intensificate. Participarea la consfătuirea panortodoxă dela Moscova, ca şi la alte consfătuiri şi festivităţi dela Patriarhia ortodoxă rusă, schimbul de cărţi-reviste şi comunicări, chiar vizite, cu Patriarhiile Orientului şi cu celelalte Biserici ortodoxe autocefale au evidenţiat rolul activ al Bisericii noastre în sânul Ortodoxiei şi încadrarea ei în marea unitate de viaţă ortodoxă şi de luptă pentru pace.

Am enumerat succint principalele realizări ale celor cinci ani de patriarhat: ele sunt suficiente ca să spunem că venirea I. P. S. Patriarh Justinian la cârma Bisericii noastre a inaugurat o eră importantă în viaţa ei.

Biserica ortodoxă din Ardeal, care are tradiţii de luptă pentru credinţă şi pentru binele poporului, care s'a bucurat de deosebita grijă şi preţuire a I. P. S. Patriarh Justinian, cu ocazia împlinirii a cinci ani de patriarhat, aduce omagiul, dragostea şi recunoştinţa sa Patriarhului reîntregirii bisericeşti, şi-i urează încă mulţi ani de rodnică activitate pentru binele Bisericii.

Întru mulţi ani Stăpâne!

TELEGRAFUL ROMÂN

Între 2—16 August are loc la Bucureşti cel de al IV-lea Făstival Mondial al Tineretului şi Studenţilor pentru Pace şi Prietenie. Programul Festivalului cuprinde cele mai variate manifestări, întâlniri ale Tineretului din diferite ţări, concursuri culturale şi sportive, filme, expoziţii şi un mare număr de diverse activităţi. La Festival vor participa reprezentanţi ai celor mai diferite categorii de tineret, ai diferitelor organizaţii ale tineretului, indiferent de profesiunile lor, părerile lor politice sau credinţele lor religioase. El va fi o grandioasă manifestare a tineretului „de diferite credinţe, apartanenţe politice şi profesiuni pentru pace, pentru independenţă naţională, pentru prietenie între popoare, pentru drepturile şi viaţa mai bună a tineretului. Apelul Comitetului Internaţional de Pregătire a Festivalului cheamă „toate organizaţiile internaţionale, naţionale şi locale ale tineretului şi studenţilor, pe toţi membrii acestor organizaţii, a organizaţiilor politice, culturale, sportive, religioase şi altele..., pe toţi tinerii de bună credinţă să participe activ la pregătirea şi desfăşurarea Festivalului". E o cinste deosebită pentru ţara noastră că găzduieşte un astfel de Festival, care va fi o nouă temelie puternică a luptei pentru pace şi prietenie între popoare.

† Preotul GH. PREJMEREANU

În ziua de 17 Ianuarie 1953 a încetat din viaţă preotul Gheorghe Prejmereanu din Codlea.

Serviciul înmormântării a avut loc în ziua de Duminecă 18 Ianuarie a. c. fiind săvârşit de un sobor de preoţi, în prezenţa familiei decedatului şi a credincioşilor pe care i-a păstorit.

Adormitul în Domnul pleacă dintre cei vii în al 69-lea an al vieţii sale, după o bogată şi rodnică activitate în via Domnului, pe teren pastoral, cultural-religios şi muzical.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească şi să-i facă parte cu drepţii!

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 606—8—53

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Septemvrie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 34—36

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu. strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 4291/1953

Notificare Oficială

La „Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu", în anul şcolar 1953/54 se primesc absolvenţii cu diplomă ai Şcolilor de cântăreţi bisericeşti, precum şi absolvenţii Şcolilor pedagogice de învăţători, liceelor teoretice (bacalaureaţi) şi ai altor şcoli medii, care dau dreptul de înscriere la Şcolile de grad universitar.

Absolvenţii Institutului Teologic pot obţine titlul de „licenţiat" în Teologie.

Studenţii merituoşi, disciplinaţi şi buni la studii, vor primi burse fie dela Eparhie, fie dela Ministerul Cultelor.

Se primesc studenţi din cuprinsul Mitropoliilor Ardealului şi Banatului.

I

Cererile de înscriere în anul I şi de reînscriere pentru anii II, III, IV, pentru toţi studenţii care au frecventat anul şcolar trecut, se vor adresa Institutului Teologic Universitar Sibiu, până cel mai târziu 15 Septemvrie 1953, însoţite fiind de actele originale următoare:

1. Actele legale de şcolaritate;
2. Actul de cetăţenie;
3. Extrasul de naştere;
4. Certificatul de botez;
5. Binecuvântarea (aprobarea) Chiriarhului Eparhiei de care aparţine studentul;
6. Certificat dela Sfatul Popular, tip 2966, cu arătarea originei sociale şi averea ce posedă părinţii studentului. (Acest certificat sunt obligaţi să-l aducă studenţii din toţi anii).
7. „Declaraţie" semnată de părinţi sau tutori în faţa preotului local, prin care recunosc, că au luat cunoştinţă de condiţiunile de primire în Institut şi se obligă a se conforma întocmai;
8. Dovadă de purtare dela Oficiul parohial local.

Examenele anuale restante pentru anii I—IV, se ţin în zilele de 15—20 Septemvrie 1953.

Reînscrierile la Institut pentru anii II, III şi IV se vor face în zilele de 20—30 Septemvrie 1953, iar examenele sesiunii de toamnă, de diferenţă şi licenţă, se vor ţine între 4—9 Octomvrie 1953.

Examenul de diferenţă, conform art. 204 din Regulament şi de admitere în anul I, se vor ţine în zilele de 10—14 Octomvrie 1953.

Deschiderea solemnă a anului şcolar, precum şi începerea cursurilor va avea loc în ziua de Joi 15 Octomvrie 1953.

II

Studenţii sunt obligaţi a locui în Internatul Institutului şi a se conforma dispoziţiunilor din Regulamentul intern al Institutului.

Toţi studenţii vor fi obligaţi să plătească o taxă de şcolaritate şi internat în sumă totală de Lei 600 anual la Casseria Institutului, după cum urmează:

Lei 200 la începutul anului şcolar;
Lei 200 la reîntoarcerea din vacanţa de Crăciun;
Lei 200 la reîntoarcerea din vacanţa de Sf. Paşti.

Pe lângă acestea studenţii vor fi obligaţi să mai aducă şi anumite alimente în natură.

Studenţii din anul I, vor preda odată şi pentru totdeauna şi următoarele: 1 farfurie pentru supă, 1 farfurie pentru friptură, 1 farfurie mică, 1 cană-ceaşcă pentru ceai, toate din porcelan alb, precum şi un cuţit, 1 furculiţă şi 1 lingură, toate din material inoxidabil.

Acestea devin proprietatea Internatului.

Studenţii vor aduce câte o saltea pentru paie, hainele de pat cu schimburile necesare, care toate rămân proprietatea studentului.

Consiliul Arhiepiscopesc

„Ascultaţi de mai marii voştri şi supuneţi-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

„Fiţi împlinitori ai cuvântului, iar nu numai ascultătorii lui..., căci precum trupul fără suflet este mort, aşa şi credinţa fără fapte este moartă".

Apărarea Patriei,
aspect al Apărării Păcii

Potrivit concepţiei sale despre om şi societate, Biserica se împotriveşte ideei unui nou război mondial şi nu-l doreşte, nu-l aţâţă. Însă atunci când sunt primejduite securitatea, independenţa, suveranitatea şi viaţa Patriei — Biserica — prin ierarhie, clerici şi credincioşi — se face apărătoare a Patriei şi a păcii.

După cum bine spunea Ionis de Launay dela Academia de Ştiinţe a Franţei, creştinismul „propovăduieşte dragostea de oameni; dar el proclamă mai întâi, ca o datorie, dragostea de Patrie... Nu, el nu iubeşte războiul; el n'ar putea să admită şi să aprobe această monstruoasă stare de lucruri, când omul este lup omului, când creştinii se sfâşie între ei cu lovituri de ghiare şi de dinţi, ca fiarele sălbatice! Însă el ne învaţă să cunoaştem, să iubim, să ocrotim un anumit număr de cercuri umane din ce în ce mai întinse..., care sunt mai întâi familia, pe urmă mica patrie a satului şi a parohiei, pe urmă Patria mai vastă. Fiecărei din aceste grupări, el îi asigură permanenţa şi stabilitatea unei datorii pentru toţi cei care fac parte din această grupare. Şi această datorie ne impune nu să urâm sau să atacăm grupări vecine; ci de a ne sacrifica propriile noastre interese, plăcerile noastre şi chiar viaţa noastră comunităţii. Dreptul de legitimă apărare rămâne un drept pentru această comunitate atacată şi impune fiecărui din membri săi obligaţia de a se sacrifica în mod curajos pentru salvarea ei".

Ştim, au existat — şi mai există chiar — unele curente pseudo-creştine care — ca Montaniştii din vechime, sau ca alte curente mai noui — se sprijină în mod artificial şi forţat, neştiinţific, pe textul dela Matei V, 39. Bineînţeles — aşa cum demonstrează teologul ortodox grec Hristu Andrutsos — „obiecţiunile din punct de vedere religios provin din necunoaşterea exactă a locurilor din Scriptură ca şi a fiinţei naturale şi morale a Statului... În general vorbind nu se poate caracteriza orice războiu ca opunându-se poruncii a VI-a şi deci ca fiind vrednic de osândit din punct de vedere creştin".

Da, morala creştină se opune ideii vărsării de sânge, ideii de ucidere şi nimicire a vieţilor omeneşti şi a bunurilor civilizaţiei şi culturii umane. Dar, aceeaşi morală — aşa cum, de pildă, reese din

[Continuare în pag. 2)

Apărarea Patriei, aspect al Apărării Păcii

[Urmare din pag. 1

morala unui mare scriitor bisericesc ca Fericitul Augustin — consideră, foarte limpede, că este îngăduit războiul de apărare, atunci când acesta „este unicul mijloc de a păstra pacea tulburată pe nedrept, de a-şi revendica drepturile...", fiindcă „triumful celor răi este o nenorocire şi un scandal...".

Iată dece, nu întâmplător, Biserica se pronunţă — oricât ar părea de paradoxal pentru o slujitoare a păcii — pentru războiul de apărare a Patriei şi a păcii, atunci când nu mai există o altă soluţie pentru păstrarea acestor bunuri de preţ, fără care nici nu poate fi concepută societatea umană.

Această idee au desvoltat-o o seamă întreagă de gânditori — teologi sau laici — fiecare, în fond, susţinând acelaş lucru. Astfel, filosoful francez N. Dorolle demonstrează că naţiunile „au un drept şi o datorie de a trăi, cu atât mai imperios cu cât ele sunt în primul rând un centru şi o sursă de progres omenesc. Ele au prin urmare datoria de a se apăra şi de a face tot ce este posibil pentru ca forţa să nu li se poată distruge". Deasemenea, Andrutsos arată că războiul de apărare a Patriei şi a păcii „fiind o acţiune de apărare, după ce toate mijloacele paşnice s'au consumat, este admis din nevoie, cu condiţia să se săvârşească fără atrocităţi şi acte neumane, să se respecte principiile generale ale dreptului şi moralei, să se cruţe, pe cât este cu putinţă, sângele omenesc, iar faţă de prizonieri să se arate iubirea de oameni".

Altă personalitate a Bisericii Ortodoxe — actualul Patriarh Alexei al Moscovei şi întregei Rusii — îndată după cotropirea teritoriului Uniunii Sovietice de către armatele agresoare hitleristo-fasciste, arăta că „războiul este o lucrare sfântă pentru cei care îl fac de nevoie, întru apărarea dreptăţii şi a Patriei. Cei care iau în asemenea împrejurări armele, săvârşesc o faptă dreaptă şi primind rănile şi suferinţele, jertfindu-şi viaţa pentru cei de un sânge cu ei şi pentru Patrie merg pe urmele mucenicilor, către cununa cea veşnică şi nemuritoare. De aceea şi Biserica binecuvintează aceste fapte de eroism şi tot ceea ce săvârşeşte fiecare întru apărarea Patriei sale".

Această opinie desluşită a Patriarhului Alexei îşi are isvoarele în învăţătura nealterată a Sfintei Scripturi — care prin cuvintele Mântuitorului, pune jertfirea de sine în interesul semenilor pe treapta cea mai înaltă a virtuţiilor — ca şi a Sfintei Tradiţii. Ideea aceasta a căpătat confirmare canonică, fiind stabilită în sistemul canonic al Bisericii Ortodoxe sub denumirea de „Canonul I al Sfântului Atanasie cel Mare". Mai mult, învăţătura aceasta este confirmată şi de marele capadocian, Sfântul Vasile cel Mare, în „Canonul al 13-lea: „Uciderile din războaie nu le-au socotit Părinţii noştri între ucideri; mi se pare că ei dau iertare celor care luptă pentru apărare, pentru cumineţenie şi pentru buna cinstire" (Cf. „Syntagma IV", p. 131). De această problemă — arătând aprobarea de către Biserică a războiului de apărare a păcii şi a Patriei — s'au ocupat, subliniind sensul pozitiv al problemei, canonişti de seamă, ca Zonara, Balsamon, Milaş etc. Balsamon arăta chiar că — la anumite războaie de apărare — au participat în mod activ şi preoţi, care au suprimat viaţa vrăjmaşilor agresori, câştigându-şi din partea Bisericii nu caterisirea, ci cinstirea. Pe linia acestor preoţi s'a situat un legendar „Popa Stoica din Făreaş" de pe vremea luptelor lui Mihai Viteazul împotriva duşmanilor năvălitori. Pe linia acestor preoţi s'a situat şi acel venerabil preot ortodox rus care — potrivit mărturiei luptătorului sovietic P. Ignatov, în cartea sa „Carnetul unui partizan" — şi-a jertfit liniştea, chiar şi viaţa, pentru apărarea Patriei sale, în timpul Marelui Război antihitlerist. Pe linia acelor preoţi s'au situat toţi acei slujitori ai altarelor Bisericii Ortodoxe Ruse care au fost, după Marele Război, distinşi, de către guvernul sovietic cu medalii, decoraţii şi ordine, pentru merite de război, de apărare a Patriei invadate de duşman.

În câteva cuvinte — după expresia clară şi concisă a Fericitului Augustin — „Belligerare malis felicitas, bonis necessitas" — „A purta războiul este o plăcere pentru cei răi, pentru cei buni o nevoie" (De Civitate Dei" IV, 15).

Dar când această nevoie se impune — când deci pacea şi Patria se găsesc în pericol, fiind victimele unui război de agresiune — toţi fiii Patriei — indiferent de concepţiile sau credinţele lor — au datoria de a face zid împrejurul Patriei, de a se jertfi chiar pentru apărarea ei. Ideea aceasta o găsim la mulţi gânditori, dela cei mai vechi, până la cei mai noui.

Într'un cuvânt, eroismul în războiul de apărare a Patriei şi a păcii este o virtute morală, care poate şi trebuie să fie cultivată de Biserica noastră, în sufletele credincioşilor ei, care sunt nu numai fii ai Bisericii, ci şi ai Patriei. Mai ales că — în ce priveşte cultivarea acestei virtuţi morale: patriotismul dus până la eroism — Sfânta Scriptură este plină de pilde şi îndemnuri, care de care mai edificatoare.

Această idee a fost foarte bine exprimată într'o Pastorală adresată credincioşilor de către Conducerea Bisericii Ortodoxe Ruse la 11 Noemvrie 1941: „Mâna unui patriot adevărat nu va tremura întru nimicirea cotropitorilor fascişti, Inima creştinului stă împietrită pentru fiarele fasciste; din ea isvoreşte numai o nimicitoare mânie de moarte faţă de duşman. Fără seamăn este frumuseţea eroismului bravilor noştri ostaşi, pentrucă „îşi pun sufletul lor" nu numai pentru ei, ci şi „pentru semenii lor, pentru popoarele căzute vremelnic sub jugul fascist". Această poziţie — care este proprie tuturor Bisericilor Ortodoxe Naţionale din lagărul păcii şi progresului — trebue să constitue un serios avertisment pentru aceia cari păşesc pe urmele lui Hitler, încercând să arunce omenirea într'un nou şi monstruos măcel mondial.

Exprimând punctul de vedere al moralei creştine ortodoxe, Andrutsos consideră, pe bună dreptate, că „viaţa nu este bunul suprem, ci o condiţie de bază, sau o premiză a moralităţii. Ori de câte ori este vorba, deci de binele comun, cineva trebuie să-şi ofere pentru viaţa semenilor viaţa proprie, nu numai prin moartea în războiu, ci suportând în genere moartea când aceasta este cerută de interesul comun. Oprindu-se asupra câtorva pilde grăitoare de eroism şi jertfire de sine din Sf. Scriptură a Vechiului Testament, Andrutsos adaugă: „Moartea lui Samson e socotită de Părinţi şi de moraliştii creştini nu ca o sinucidere, ci ca jertfirea de sine, prin care au fost ucişi şi foarte mulţi din cei de neam străin, întrucât „cei morţi pe care Samson i-a ucis cu moartea lui au fost mai mulţi decât aceia pe care i-a ucis în viaţă" (Judecătorii 16, 30). Tot aşa şi moartea lui Eliazar şi a lui Rasis cel Bătrân".

Am văzut, prin urmare, că Biserica Ortodoxă nu se limitează la apărarea păcii şi a Patriei, binecuvântând patriotismul conştient şi pe cei ce îndepliuesc — în diferite forme — actele generoase ale acestui patriotism. Mai mult, Biserica Ortodoxă situiază, eroismul, jertfirea de sine, printre cele mai înalte virtuţi creştine. După Andrutsos, care vine cu preciziuni importante în această problemă, „jertfirea de sine îşi păstrează valoaraa proprie, atunci când îndeplineşte condiţiunile sale proprii, adică: *a)* dacă isvoreşte din mobile inocente, iar nu din dorinţa de a fi văzuţi şi lăudaţi; *b)* dacă cel ce se sacrifică nu ţinteşte la moarte, care vine asupra-i în chip necesar, ci la împlinirea scopului moral, care altminteri nu poate fi servit. Condiţiunea aceasta din urmă este cu atât mai necesară, cu cât ea deosebeşte jertfirea de sine de orice altă moarte şi chiar de sinucidere".

Evident, ar fi eronat să se considere că jertfirea de sine presupune numai decât în mod necesar moartea — şi anume moartea pe frontul de luptă pentru apărarea Patriei. Jertfirea de sine — pe care Biserica Ortodoxă o proclamă ca o datorie supremă a credincioşilor ei în cazul când pacea şi Patria sunt atacate — capătă aspecte din cele mai neaşteptate şi mai nobile, toate fiind faţetele diferite ale aceleiaşi înalte virtuţi morale. Aşa cum arăta Prea Fericitul Serghie, locţiitor de Patriarh al întregii Rusii, la 22 Iunie 1941: „Se jertfeşte nu numai acela care este ucis pe câmpul de luptă pentru poporul său şi pentru binele acestuia, ci şi acela care se dăruieşte pe sine, sacrificându-şi sănătatea sau liniştea, din dragoste pentru Patrie". Şi vorbele acestui ierarh al Bisericii surori au fost traduse în faptele generoase ale jertfirii creştine de sine, atât de către el personal, atât de actualului Patriarh Alexei — care a stat la postul său de veghe în zguduitoarea blocadă a Leningradului — cât şi de massa de milioane de clerici şi credincioşi ai Bisericii Ortodoxe Ruse, care — în timpul Marelui război pentru Apărarea Patriei — fie că şi-au dat viaţa pentru Patrie, fie că au organizat şi susţinut o serie întreagă de acţiuni de jertfire de sine (înfiinţarea diviziilor de tancuri şi avioane „Alexandru Nevschi" şi „Dimitrie Donscoi", colecte de bani, haine şi alimente pentru armată, văduve orfani etc.)

Fiindcă: „Dragoste mai mare decât aceea, ca cineva să-şi pună sufletul său pentru semenii săi, nimenea nu are" (Ioan 15, 13).

Preot **CONSTANTIN OLARIU**,
Ciheiu—Oradea

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Date istorice

15 August 1947. — Reforma monetară iniţiată de Partidul Comunist Român pune capăt inflaţiei din ţara noastră.

17 August 1868. — S'a născut poetul progresist Ion Păun-Pincio (mort la 26 ani), unul dintre primii scriitori, care s'a alăturat mişcării socialiste (85 ani).

Dare de seamă asupra sesiunii Consiliului Mondial al Păcii

Delegaţia română care a luat parte la lucrările Consiliului Mondial al Păcii, a făcut o dare de seamă publică asupra hotărîrilor sesiunii dela Budapesta din Iunie a. c. Din Prezidiul adunării, la care au participat mii de oameni ai muncii din Capitală, amintim pe: acad. Prof. Constantinescu-Iaşi, Ministrul Cultelor, I. P. S. Patriarh Justinian, P. S. Valerian al Oradiei, Prof. univ. F. Mezincescu, acad. D. Danielopol ş. a.

Prof. univ. Florica Mezincescu, membră în Consiliul Mondial al Păcii, a făcut o amplă şi documentată expunere în legătură cu lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii. Vorbitoarea a spus între altele următoarele:

Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii ţinută la Budapesta, a avut loc într'un moment internaţional care se caracterizează prin aceea că, în ciuda uneltirilor duşmanilor făţişi şi ascunşi ai păcii, s'au creat datorită în deosebi Uniunii Sovietice condiţii favorabile pentru soluţionarea paşnică a problemelor internaţionale litigioase. Ţările din lagărul democrat în frunte cu Uniunea Sovietică îşi bazează politica externă pe ideea posibilităţii convieţuirii paşnice între cele două sisteme, considerând că deosebirile între sisteme nu împiedică convieţuirea lor, că disputa istorică între cele două sisteme trebue rezolvată pe calea întrecerii paşnice. Referindu-se la creşterea impetuoasă a luptei popoarelor pentru negocieri internaţionale şi pentru pace, vorbitoarea a spus: Este cert că astăzi nu numai oameni ai muncii, nu numai partizani ai păcii, dar şi cercuri foarte îndepărtate de oamenii muncii, straturi importante ale burgheziei, cercuri guvernamentale dintr'o serie de ţări din Europa occidentală, Asia etc., se orientează către o politică de tratative, către o rezolvare paşnică a problemelor internaţionale litigioase.

Vorbitoarea a făcut apoi o analiză documentelor adoptate de sesiunea Consiliului Mondial al Păcii şi a arătat că ele exprimă gândurile şi năzuinţele întregii omeniri iubitoare de pace. Ea a analizat deasemenea în lumina lucrărilor sesiunii dela Budapesta, o serie de probleme legate de activitatea O. N. U. Impiedecarea de a fi reprezentate la O. N. U. a Chinei populare şi a altor ţări de democraţie populară adică a unor ţări ce cuprind 1/4 din populaţia globului, nu este decât unul din aspectele presiunilor de tot soiul pe care le fac cercurile reacţionare, în speranţe deşartă de a întoarce roata istoriei în ţările respective. Dar roata istoriei merge înainte. Poporul nostru a primit cu satisfacţie includerea problemei primirii de noui membrii în O. N. U. în importantul document adoptat de sesiune „Declaraţia cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor".

In încheere vorbitoarea a arătat că poporul nostru salută cu bucurie hotărîrile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii. Sarcinile care stau în faţa noastră în lupta pentru pace sunt: sarcina desvoltării continue a economiei naţionale şi a culturii, grija permanentă pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale celor ce muncesc, sarcina întăririi unităţii moral-politice a oamenilor muncii, a alianţei dintre clasa muncitoare şi ţărănimea muncitoare, sarcina continuării politicii noastre externe, politică de pace, de colaborare cu toate ţările care doresc să colaboreze cu noi pe bază de egalitate, a politicii de strânsă prietenie şi alianţă cu reazimul păcii — Uniunea Sovietică — cu ţările de democraţie populară. Suntem hotărîţi — a spus vorbitoarea — ca alături de forţele iubitoare de pace din lumea întreagă, să dăm toată contribuţia noastră pentru triumful cauzei păcii.

Acad. D. Danielopolu a relevat însemnătatea sesiunii Consiliului Mondial al Păcii şi a insistat asupra importanţei desvoltării schimburilor culturale între popoare, ca factor care să contribue la destinderea încordării internaţionale. Am găsit la această sesiune — a spus vorbitorul — o atmosferă din cele mai convingătoare în favoarea păcii. Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii a dovedit încă odată că indiferent de convingerile politice ce le poate avea fiecare, indiferent de munca ce fiecare îndeplineşte, indiferent de religia sa, fiecare are datoria de a lupta pentru menţinerea păcii. In această atmosferă s'a discutat la Budapesta, cu aceste convingeri am plecat dela Consiliu. In continuare, referindu-se la problema schimburilor culturale, acad. D. Danielopolu a amintit că în cadrul sesiunii dela Budapesta, a insistat în calitate de om de ştiinţă şi de medic, asupra necesităţii de legături culturale între toate popoarele. Înainte de a şi încheia cuvântarea, a înfierat asasinarea soţilor Rosenberg, în memoria cărora asistenţa a păstrat un moment de reculegere.

Matei Socor, membru corespondent al Academiei R. P. R., s'a referit în cuvântarea sa la una din cele mai importante probleme internaţionale — problema germană. Vorbitorul a arătat însemnătatea acordată de sesiunea Consiliului Mondial al Păcii problemei germane pentru unificarea paşnică a poporului german şi relevând eşecul provocării fasciste dela Berlin, a conchis că, trăgând învăţăminte din evenimentele dela Berlin, partizanii păcii de pretutindeni îşi vor ascuţi necontenit vigilenţa faţă de uneltirile duşmanilor păcii.

P. S. Valerian al Oradiei a vorbit despre participarea clerului la lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta şi despre sarcinile slujitorilor cultelor din R. P. R. în lupta pentru pace. Ca unul ce am avut aleasa cinste de a face parte din delegaţia R. P. R. la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii — a spus P. S. Sa — trebue să remarc faptul pozitiv că la luarea importantelor hotărîri ale Consiliului Mondial al Păcii au adus o contribuţie şi numeroşi reprezentanţi ai cultelor religioase din toată lumea. Reprezentanţii cultelor religioase au susţinut la sesiunea aceasta ideea triumfului spiritului tratativelor, precum şi posibilităţii coexistenţii paşnice a diferitelor sisteme politico-economice.

După ce a redat o serie de citate din cuvântările unor slujitori ai cultelor participanţi la sesiune, P. S. Sa s'a referit la sarcinile slujitorilor cultelor religioase din R. P. R. în lupta pentru pace. Biserica Ortodoxă Română şi toate celelalte culte religioase din scumpa noastră Patrie R. P. Română — a spus P. S. Sa — au misiunea religioasă, umană şi patriotică de a-şi spori şi înteţi lupta pentru realizarea păcii, la unison cu voinţa întregului popor. Slujitorii şi credincioşii tuturor cultelor religioase din ţara noastră nu se vor limita la a dori pacea, ci alături de toţi ceilalţi apărători ai păcii, vor aduce cărămizi la zidirea acestei păci.

*

Adunarea aceasta, ca şi alte multe adunări consacrate hotărîrilor sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta, a constituit o puternică manifestare a voinţei de pace a poporului nostru, a dorinţei sale de a lupta pentru destinderea internaţională, pentru soluţionarea pe calea tratativelor a tuturor chestiunilor internaţionale litigioase. Preoţimea din Ardeal, bucurându-se de faptul că din delegaţia română a făcut parte şi P. S. Valerian al Oradiei, care este un luptător de frunte pentru pace al Bisericii noastre, îşi ia angajamentul de a intensifica acţiunea ei în lupta pentru pace şi de a populariza hotărîrile Consiliului Mondial al Păcii, ca astfel să-şi aducă contribuţia sa alături de toţi oamenii muncii din ţara noastră şi de toţi partizanii păcii, la biruinţa păcii în lume.

În uzinele, fabricile, S. M. T.-urile din Patria noastră funcţionează 1732 cluburi, mii de colţuri roşii şi aproape 5000 de biblioteci.

La cluburile şi colţurile roşii, oamenii muncii au posibilitatea să asculte conferinţe despre diferite probleme de literatură şi artă tehnică, despre ultimele evenimente internaţionale, despre succesele oamenilor sovietici, eroici constructori ai comunismului etc.

Folosind variate forme de activitate, cluburile şi colţurile roşii conlribue la formarea unei noui atitudini faţă de muncă, în educarea oamenilor muncii în spiritul devotamentului faţă de cauza construirii socialismului. Numeroase cluburi cum ar fi de pildă, cel dela complexul „Griviţa Roşie" din Capitală şi dela uzinele „1 Mai" din Ploieşti, ajută pe muncitori şi tehnicieni în lupta lor pentru întroducerea tehnicii noui, pentru o înaltă productivitate a muncii, pentru îmbunătăţirea calităţii produselor şi îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor de plan. Aceste cluburi şi colţuri roşii au devenit puternice centre de propagandă tehnică de popularizare şi răspândire a metodelor stahanoviste de muncă.

In cluburi şi colţuri roşii se desfăşoară deasemeni o susţinută activitate artistică. Pe întreg cuprinsul ţării peste 5500 echipe artistice, de cor, dansuri, teatru, orhestre şi fanfare, în care sunt cuprinşi peste 120.000 de oameni ai muncii s'au întrecut în cadrul celui de al treilea concurs pe ţară al formaţiunilor artistice sindicale de amatori, concurs organizat de Consiiiul Central al Sindicatelor în colaborare cu Comitetul pentru Artă.

O susţinută activitate culturală se desfăşoară deasemeni în satele Patriei noastre. În întreaga ţară se întinde o vastă reţea de Cămine culturale şi biblioteci, al căror număr a crescut şi creşte an de an tot mai mult. Astfel faţă de anul 1948, când existau numai 4931 Cămine culturale, în anul 1952 au funcţionat peste 12.000. De unde în 1948 în întreaga ţară erau 4809 biblioteci, astăzi avem peste 12.000 biblioteci, care sunt înzestrate cu 6 milioane cărţi.

Căminele culturale au fost înzestrate în ultimii ani şi cu 6180 aparate de radio şi aproape 1000 aparate de cinematograf.

La Căminele culturale funcţionează deasemeni pentru ţăranii muncitori peste 5000 cercuri de cultură generală şi cercuri agrotehnice şi sunt organizate tot mai multe şezători şi seri culturale. Numărul şezătorilor ţinute a crescut simţitor în ultimii ani. Faţă de 18.945 şezători organizate în 1948, anul trecut s'au ţinut 349.000.

In satele noastre pulsează de asemeni o puternică viaţă artistică. Sute de mii de ţărani muncitori, tineri, vârstnici, bărbaţi şi femei sunt cuprinşi în cele 23.482 echipe artistice. Aceste echipe susţin cu regularitate spectacole la Căminele culturale dela sate.

Viaţa culturală a Patriei noastre capătă din ce în ce un cadru tot mai larg.

Cultura nouă pe care şi-o însuşesc zi de zi oamenii muncii este expresia vieţii noui din Patria noastră.

„Vrednic este lucrătorul de plata lui"
I Timotei 5, 18

CIPRIAN PORUMBESCU

În anul acesta se împlinesc 100 de ani dela naşterea popularului compozitor român Ciprian Porumbescu (12 Octomvrie 1853), dar totodată şi 70 de ani dela moartea sa prematură (6 Iunie 1883).

Tatăl său, Eraclie, era dotat din fragedă copilărie cu simţul muzicii, învăţând chiar la vârsta de 5 ani azbuchiile şi notele greceşti de psaltichie, cu chendimile, iporoiurile şi ipsiliurile corespunzătoare. La vârsta de 25 ani face cunoştinţa folkloristului Vasile Alexandri, refugiat din Moldova lui Mihail Sturza, pe vremea revoluţiei din 1848. Cu această ocazie Alexandri îi dă un sfat, ce va fi apoi urmat şi de Ciprian: „Caută, ascultă şi întreabă de tradiţii între poporul din care eşti, în care trăieşti şi mai ales în care ca preot vei trăi". Şi Eraclie devine prozator şi folklorist la rândul său, El a participat şi la revoluţia din 1848 din Ardeal.

La 12 Oct. 1853 se naşte Ciprian, părintele Iraclie fiind paroh la Şipotele Sucevii. Mama sa Emilia şi apoi cei 7 fraţâni ai săi, între care Ştefan şi Marioara († 1932), sunt cu toţii cântăreţi şi muzicieni de forţă. Astfel Ciprian de curând deprinde simţul muzical, încât la vârsta de 6 ani scârţâe binişor la vioară. Cu ocazia vizitei la părinţi a compozitorului român Carol Miculi, profesor la conservatorul din Leov, Ciprian învaţă notele, cu terţe şi cvinte. Venind la şcoala primară dela Ilişeşti, în 1861, învaţă vioara cu învăţătorul Simion Maier, iar la gimnaziul dela Suceava continuă studiile muzicale din 1863, cu organistul Valentin şi cu violoncelistul diletant Schlözer.

O schimbare favorabilă în privinţa înzestratului cu dar muzical Ciprian, este mutarea părintelui Eraclie la Stupca. Regiunea minunată cu câmpii, păduri oi şi păstori îi oferă cel mai bun prilej pentru desvoltarea simţului muzical. Ciprian ascultă melodiile păstorilor şi se apropie de tainele lăutei ţigăneşti, mânuită cu măestrie de Barbu Lăutarul şi Kir Grigorie Vindireu, renumiţii muzicanţi ai vremii. Ciprian învaţă şi-şi notează orice melodie populară. Dar vioara sa de copil e mică. Atunci părintele Eraclie reuşeşte să-i cumpere, cu 30 de florini, o vioară dela un rom bătrân, care la rândul său o cumpărase înainte de vreme dela un boieraş fugit din Moldova. Ce surpriză, când o ţedulă îngălbenită din lăuntrul viorii glăsuia cu slove latine: „Fecit Cremonae Nicolaus Amati anno 1626". Iată deci o vioară autentică din Cremona. Cu ea Ciprian va răsbate în viaţă. Dar maturitatea sa precoce, înălţimea aproape de 2 metri şi studiul neobosit îi subminează rezistenţa fizică, încet dar sigur.

Primul debut Ciprian şi-l realizează cântând celor de faţă la sărbătoarea dela Putna lui Ştefan cel Mare, organizată în 1871 de Mihail Eminescu, în prezenţa lui A. D. Xenopol, Gr. Tocilescu, C. Istrati, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alexandri şi Ion Slavici. Ciprian devine în curând maestru la vioară, violoncel şi pian, prin studiu personal. Când se înscrie la Seminarul Teologic dela Cernăuţi, are ocazia să se adâncească în muzica bisericească, studiind la Isidor Vorobchievici şi compunând numeroase antifoane, tropare, axioane, catavasii şi apoi chiar 3 liturghii întregi, pentru cor bărbătesc, cu preafrumosul Tatăl nostru, pe lângă numeroase compoziţii de muzică profană în stil curat popular. Astfel Ciprian îşi câştigă repede renume de compozitor apreciat, încât însuşi Mitropolitul Teoctist Blajevici îl îndeamnă să primească o bursă şi să se specializeze pentru muzica bisericească. Dar până să se realizeze această intenţie, Ciprian, împreună cu alţii, este închis de autorităţile austriace, pentrucă protestase la Iaşi împotriva stăpânirii Habsburgice. Dar nici la închisoare nu-şi pierde spiritul său optimist. Odată când venise părintele Eraclie să-şi vadă fiul, acesta la întrebarea cum îi merge, răspunse; „Îmi merge bine, tată, şed şi cânt, dar domnii aceştia mi-au dat un public, care nici măcar nu ştie latineşte", adică şobolani. Fiind apoi absolvit de culpă şi reabilitat în public, Ciprian se întoarce la Stupca.

Cu aceasta ocazie o cunoaşte pe fiica pastorului evanghelic Berta şi începe să iubească. Compoziţiile sale tresaltă de voioşie şi de încredere într'un viitor fericit. Până atunci, în toamna anului 1879 se pregăteşte de plecare la Viena, primind o bursă dela Mitropolitul Silvestru Morariu. Dar bietul Ciprian o brodeşte rău, pentrucă bursa „e mare ca să nu mori, dar mică pentru a trăi". În plus tusa începe să-l supere mult, iar leacuri nu-şi poate cumpăra, pentrucă duce mizerie. El singur spune că adesea „îşi resplimbă foamea, adurmecând mirosul fripturilor de pe la restaurante". În schimb studiază intens harmonia şi compoziţia la profesorii Gr. Krem şi L. Schlözer şi stă în strânse legături cu compozitorul român E. Mandicevschi. Compune muzică veselă şi pentru studenţi. Valsul său „Florile dalbe" e chiar executat de orhestra condusă de Eduard Strauss. Iată feciorul lui popa Eraclie muzician apreciat la Viena.

Ciprian e în culmea fericirii şi atunci, în 1881, se întoarce la Stupca pentru a cere în căsătorie pe Berta. Dar pastorul Gorgon îl refuză categoric, că el nu-şi dă fiica unui preot ortodox. Discriminarea aceasta confesională contribue la distrugerea fericirii a doi oameni care se înţelegeau de minune. Berta e trimisă în Anglia şi Ciprian se avântă în durere spre muzică. Primeşte postul de profesor de muzică la Braşov (azi Oraşul Stalin) şi devine conducător al corului bisericii Sf. Nicolae din Schei. Munceşte zi de zi, tipăreşte cântece după cântece, dă concerte peste concerte şi îndeamnă pretutindenea la respectul muzicii populare, care e genul cel mai sănătos în muzica unui popor, iar nu formalismul sec al invenţiei abstracte. La 27 Febr. 1882 are loc premiera primei operete româneşti, compusă de Ciprian pe libretul lui Vasile Alexandri, cu numele „Craiu Nou". Succesul este îmbătător, precum relatează sora sa Mărioara, nedespărţită de fratele ei suferind. Critica este însufleţită, iar Ciprian arată, că adevăratul compozitor al muzicii sale este însuşi poporul, Unor moderni li se răspunde atunci: „Ce sunt modernii? Simţiri reci şi harfe zdrobite". Alţii îl aseamănă cu Offenbach, Genée şi Suppee, iar în realitate Ciprian este Schubertul românesc. El este un pasionat popularizator al muzicii în rândurile masselor celor mai largi — şi îndrumător al creaţiei muzicale spre isvoarele de inspiraţie populară. Turneul prin Transilvania îi aduce aplauze necontenit, dar boala se agravează.

Atunci doctorul Neagoe şi prietenii îl sfătuiesc să plece în Italia să-şi caute de sănătate. Cu inimă grea pleacă la 2 Noemvrie 1883, dar după o lună îşi cere vioara, fără de care nu mai poate trăi. Cântă şi scrie. Odată, la Nervi, când îşi cânta o doină, îl surprind toţi vizitatorii, iar în numele lor, generalul rus Todleben, îi aduce cele mai simţite elogii. Chiar şi compozitorul italian G. Verdi, pe care Ciprian îl vizitează şi căruia îi cântă din compoziţiile sale, la Geneva, îl apreciază elogios, numindu-l „frate întru muzică". Dar Ciprian nu se simte bine. Vrea să se reîntoarcă acasă. E frumoasă Pisa, Florenţa şi Roma, dar acasă e acasă.

La 10 Martie 1883 revine la Stupca. Glumeşte zicând că tusa lui a devenit melodică, dar chipul său e suferind. Mai scrie încă piesa ce avea să-i aminlească de visurile frumoase de odinioară şi de destrămarea lor prin răutatea omenească, „Timpuri trecute". Îşi presimte sfârşitul, îşi ia rămas bun şi regretă doar că nu l-a mai putut vedea pe Dimitrie Onciul, prietenul său drag. La 6 Iuni îşi dă obştescul sfârşit, fiind jelit de toţi câţi l-au cunoscut. Dela Berta primise pe cosciug un buchet de flori.

Ciprian Porumbescu se impune prin omenia sa rară, prin duioşia sa sinceră, prin cultivarea muzicii populare, prin spiritul său optimist şi numai spre sfârşit trist şi abătut, după ce a văzut prin ce necazuri îi este dat să treacă unui om înzestrat cu daruri mari, dar care nu are totodată şi resurse necesare, căci bogaţii vremii preferau muzica modernă formalistă. Iar el a fost un luptător pentru popor.

Din cele aproape 300 de compoziţii ale sale, 11 le-a tipărit singur şi 62 au fost publicate postum. In total Ciprian a compus 40 de compoziţii bisericeşti pentru cor bărbătesc, între care cele 3 liturghii complete, apoi 42 de coruri bărbăteşti şi mixte, 62 de compoziţii instrumentale (orhestrale, solo vioară sau violoncel cu pian şi altele), peste 40 de compoziţii fără titlu şi nenumărate cântece, hore şi dansuri naţionale. Vasile Alexandri se exprimă cu ocazia morţii lui Ciprian, că „a luat cu sine în mormânt o comoară întreagă de armonii".

Abia regimul nostru de democraţie populară a apreciat după cuviinţă personalitatea muzicală a lui Ciprian Porumbescu, denumind cu numele lui Conservatorul de muzică din Bucureşti, instituind premiul pentru muzică şi urmărind publicarea completă a compoziţiilor sale. Iar cântecul de 1 Mai îl îngână şi copiii cei mici... Pentrucă el a fost al poporului şi poporul îi înveşniceşte amintirea.

Prof. M. Şesan

Îndrumător omiletic

IV. **Dumineca XIII după Rusalii** : Mt. 21, 33-43.

Se poate vorbi despre: Hristos, temelia Bisericii (v. 42).

1. „Piatra din capul unghiului" este piatra de temelie, care susţine toată clădirea.

2. Astfel asemănând Biserica cu o casă, în care fiecare credincios e o cărămidă, Hristos esie „piatra din capul unghiului", temelia pe care s'a zidit şi stă întreaga Biserică (I Corinteni 3, 9, 11).

3. Este greşită dar părerea catolicilor, că Petru ar fi piatra, pe care s'a zidit Biserica. Nu el este piatra, ci Iisus Hristos şi credinţa pe care o mărturisim, că Hristos este Fiul lui Dumnezu.

4. Deci să ne temeinicim viaţa pe Hristos, ca să fim cărămizi bune în zidirea Bisericii.

Pr. Prof. Spiridon Cândea a publicat în „Studii Teologice" (Nr. 9-10/1952) un studiu documentar despre „Limba veche liturgică şi inovaţiile introduse în ea de fosta Biserică unită". Din acest studiu rezultă că în secolul XVIII fraţii greco-catolici au folosit cărţile de cult tipărite în Moldova şi Ţara Românească, iar în cărţile tipărite la Blaj între 1751—1838 ei au păstrat vechea limbă liturgică, reeditând aproape exact cărţile ieşite din tiparniţele ortodoxe. In tot acest interval de timp se foloseau termenii: Duhul Sfânt şi Doamne miluieşte. Abia dela 1865 încoace — datorită curentului latinist şi tendinţelor catolicizante ale clerului superior dela Blaj — s'au tipărit cărţi cu o limbă latinizată, în care Duhul e înlocuit cu Spiritul, Doamne miluieşte cu Doamne îndură-te, Stăpâna cu dispunătoarea, robul cu servul, judeţul cu tribunal, ispita cu tentaciune, coborît cu descensu ş. a. Introducerea acestor termeni, fără circulaţie în limba poporului şi fără iz bisericesc, a servit la separarea credincioşilor greco-catolici de cei ortodocşi.

Odată realizată reîntregirea bisericească menţinerea acestor termeni este fără nici un rost. Preoţimea trebue să revină la limba cărţilor dinainte de 1865, care era aceeaş cu limba cărţilor de cult ortodox. Unificarea aceasta în limbajul liturgic este un semn al unităţii spirituale şi un mijloc de întărire a reîntregirii.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 606—8—53

BIBLIOTECA ORTODOXĂ SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 15 Septemvrie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 37—38

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Deschiderea Cursurilor de Indrumare, Ciclul II

Conferinţa Prea Sfinţitului Valerian al Oradiei

Întrucât, conform Regulamentului, Cursurile de îndrumare misionară trebuie să dureze două luni, Marţi 1 Septemvrie 1953, s'a deschis la Institutul Teologic din Sibiu, Ciclul II (luna a doua) a acestor cursuri pentru preoţii din Mitropolia Ardealului. După slujirea Doxologiei în Capela Mitropolitană s'a trecut în Aula Institutului, unde s'a făcut deschiderea festivă a cursurilor. De faţă au fost: I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. Valerian al Oradiei, Episcopul lutheran Müller, P. C. Vicar Traian Belaşcu, Consilieri, Profesori, Preoţi cursişti şi deserventii altor culte din Sibiu.

Luând cuvântul P. C. Rector Sofron Vlad arată rostul cursurilor de îndrumare: orientarea în nouile probleme ale vieţii sociale, împrospătarea cunoştinţelor teologice, unificarea preoţimii în conştiinţă şi acţiune ş. a. Compară apoi preoţimea cu inima: de activitatea ei depinde viaţa Bisericii. Şi evidenţiază rolul preoţimii în actualitate. Mulţumeşte I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. Valerian, Ministerului Cultelor şi asigură că munca depusă aici e spre binele Patriei şi al poporului.

Pr. Grecu Mihail din Deda (Raionul Reghin) arată că preoţimea, care în marea ei majoritate constă din fii de ţărani, se identifică cu aspiraţiile poporului, care-şi făureşte o viaţă mai bună şi fericită. De aceea ea vine cu bucurie la aceste cursuri în care alături de cunoştinţele teologice i se împărtăşesc şi îndrumări în activitatea ei socială. Tot odată aici se înfrăţesc preoţii reveniţi cu cei vechi ortodocşi şi preoţii din toate eparhiile Ardealului Mulţumeşte I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae, celorlalţi ierarhi ardeleni, Onoratului Guvern, P. C. Profesori şi Consilieri şi făgăduieşte că aceste cursuri vor rodi în munca paşnică şi constructivă pentru înflorirea Patriei.

Înalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae spune că dintru început s'a călăuzit de principiul: dacă vrei să faci pastoraţie bună cu credincioşii, trebue să faci înainte de aceasta pastoraţie bună cu preoţii. Cursurile de îndrumare slujesc tocmai acestui gând. Biserica trebue să formeze în credincioşi şi preoţi omul care să contribue la făurirea unei societăţi mai bune. Noi avem, declară I. P. S. Sa, sufletul deschis pentru progres şi pentru problemele ce le pun vremile de azi. Aceste probleme şi acest progres sunt de Dumnezeu voite. Noi nu ne simţim streini în mijlocul împrejurărilor de azi. Cursurile de îndrumare, între alte scopuri, îl are şi pe acesta: de a orienta preoţimea cât mai temeinic în problemele epocii noastre, ca ea să colaboreze la construirea societăţii celei noui. După ce îşi manifestă satisfacţia pentru progresul realizat de preoţi în ultimii ani, I. P. S. Sa mulţumeşte cursiştilor, Profesorilor, oaspeţilor, P. S. Valerian, I. P. S. Patriarh Justinian şi Onoratului Guvern şi binecuvintează începerea cursurilor de îndrumare Ciclul II.

Dă apoi cuvântul P. S. Valerian al Oradiei, care desvoltă tema: Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta. Într'o expunere clară şi plastică de aproape două ore Prea Sfinţia Sa arată felul cum s'a desfăşurat această sesiune a Consiliului Mondial al Păcii şi rezutatele la care au ajuns. Ea a reprezentat un pas înainte pe drumul păcii.

Ea a relevat că forţele păcii sunt mai puternice decât forţele războiului, că popoarele pot salva pacea şi că drumul tratativelor este singurul drum care corespunde voinţii tuturor popoarelor. Ea a arătat că oameni de rase, naţiuni, concepţii şi moduri de viaţă diferite se pot înţelege, căci toţi au aceeaşi dorinţă şi acelaş limbaj: Pacea. Contribuţia cultelor religioase la această sesiune nu a lipsit. Cuvântul reprezentanţilor diferitelor confesiuni creştine şi diferitelor religii a fost ascultat cu atenţie şi propunerile lor au fost luate în considerare. Pe ordinea de zi au figurat două puncte: I. Tratative şi destindere internaţională; II. Rolul şi componenţa Consiliului Mondial al Păcii. Din cuvântările ţinute şi din documentele adoptate se remarcă în special următoarele şapte probleme: 1. Independenţa popoarelor şi a celor coloniale, e o condiţie necesară a destinderii internaţionale; 2. Prin încetarea focului la destinderea situaţiei internaţionale; 3. Posibilitatea coexistenţei paşnice a celor două sisteme; 4. Intensificarea schimburilor culturale pentru pace şi prietenie între popoare; 5. Rezolvarea tuturor problemelor litigioase internaţionale prin tratative; 6. Rolul şi componenţa Consiliului Mondial al Păcii (296 membrii din 70 de ţări; s'au cooptat încă 130 persoane, între care şi reprezentanţi ai cultelor); 7. Luptă şi veghe neadormită pentru zădărnicirea uneltirilor aţâţătorilor la războiu şi pentru apărarea păcii.

P. S. Sa ilustrează toate aceste probleme cu extrase din cuvântările membrilor Consiliului Mondial al Păcii şi ale reprezentanţilor cultelor religioase, arătând că religia este alături de lupta popoarelor pentru pace. Citeşte apoi Apelul Consiliului Mondial al Păcii privitor la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor şi hotărîrea pentru schimburile culturale.

Credincioşii trebue nu numai să dorească pacea, ci să şi lupte pentru biruinţa ei, alături de sutele de milioane de oameni ai muncii. Căci biruinţa se va dobândi numai prin luptă. Şi numai aşa ni se va putea spune în viitor: generaţia care a salvat pacea — încheie P. S. Sa în aplauzele întregei asistenţe.

Episcopul lutheran Müller, după ce mulţumeşte P. S. Valerian pentru frumoasa expunere, scoate în evidenţă principiul coexistenţii sistemelor sociale, care stă la temelia păcii şi îndeamnă la conlucrare la cauza păcii pe deserventii tuturor cultelor.

Pr. Prof Sp. Cândea, după ce evidenţiază calităţile conferinţei Prea Sfinţitului Valerian, arată rolul preotului ca luptător pentru pace şi dă expresie angajamentului preoţimii de a intensifica lupta pentru pace. Cu acestea se încheie şedinţa festivă atât de instructivă şi de bogată în învăţăminte.

În zilele următoare P. S. Valerian al Oradiei a conferenţiat despre aceeaşi temă la consfătuirile interconfesionale dela Făgăraş şi dela Oraşul Stalin. Preoţimea şi ceilalţi deserventi ai cultelor au avut astfel prilejul să audă o expunere despre sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta, făcută de un participant la această sesiune. Pretutindeni s'au adus vii mulţumiri P. S. Sale pentru informaţiile şi îndrumările date. În felul acesta preoţimea a primit noui orientări şi îndemnuri pentru continuarea şi intensificarea luptei pentru pace alături de poporul muncitor şi de toţi oamenii cinstiţi din lumea întreagă.

N. M

Corul bisericesc din parohia I şi II Mediaş, condus de Diaconul M. Drăguşin, spre a da expresie unificării bisericeşti, într'o Duminecă cântă la Catedrala veche-ortodoxă, în alta la biserica revenită.

Pe calea Gospodăriilor Agricole Colective

În anii regimului de democrație populară, viața satelor s'a schimbat mult. Convingându-se că singura cale care duce la belșug și fericire este calea Gospodăriei Agricole Colective, o parte însemnată a țărănimii muncitoare a pornit cu hotărâre și încredere pe drumul agriculturii socialiste, pe drumul unirii în mari gospodării socialiste. Până în prezent, aproape 300.000 de familii de țărani cu gospodării mici și mijlocii și-au unit de bună voie gospodăriile individuale în gospodării colective. Numărul țăranilor muncitori, care cer să fie primiți în gospodăriile colective existente sau să li se aprobe înființarea de noui gospodării colective crește neîncetat.

Ceea ce-i determină pe țăranii muncitori să pășească în număr tot mai mare pe calea gospodăriei agricole colective este convingerea adâncă pe care și-au făcut-o datorită muncii de lămurire și totodată datorită celor constatate de ei personal. Țăranii muncitori știu că numai intrând în gospodăria colectivă pot alunga pentru totdeauna sărăcia și nevoile din casele lor. Căci țăranii colectiviști obțin recolte îmbelșugate, au casele îndestulate și duc o viață cum nici măcar nu puteau visa înainte.

Având ajutorul puternic al Statului, în deosebi al clasei muncitoare, prin activitatea S.M.T.-urilor și folosind metode de muncă înaintate, colectiviștii au obținut anul trecut, recolte în medie cu 25 la sută, iar în unele locuri chiar cu 50 la sută mai mari decât cele obținute de gospodăriile țărănești individuale. Pentru zilele-muncă efectuate, ei au primit cantități însemnate de produse și bani.

Din veniturile realizate prin muncă în cadrul gospodăriei colective, mulți colectiviști și-au făcut case noui, și-au cumpărat mobilă, aparate de radio, etc. În comuna Hiraslău din regiunea Cluj, a apărut de curând o uliță nouă, pe care locuitorii comunei au numit-o „ulița colectiviștilor". Pe această uliță sunt multe case noui, spațioase, construite in ultimii doi ani din veniturile primite de colectiviști dela gospodăria colectivă.

La baza constituirii gospodăriei colective sau aderării țăranilor muncitori la gospodăriile agricole colective existente stă principiul liberului consimțământ Căci trecerea dela gospodăriile țărănești mici și fărâmițate la marea gospodărie agricolă socialistă trebue să se facă în mod treptat dar continuu nu prin presiune ci prin exemplu și convingere.

„Numai convingerea adâncă a țărănimii despre marile avantaje ale gospodăriei colective poate servi drept bază pentru crearea unor gospodării colective cu adevărat trainice".

În proiectul noului statut-model a gospodăriei agricole colective se spune „Gospodăria colectivă este o mare gospodărie agricolă socialistă, în care țărani muncitori se unesc de bună voie și pun la un loc pământul și principalele lor mijloace de producție".

Deci pentru milioanele de țărani muncitori de pe întreg cuprinsul Patriei noastre este clar că intrarea în gospodăria agricolă colectivă se face de bună voie în momentul când ei se conving, pe bază de fapte de superioritatea și necesitatea gospodăriei colective. Ei știu că mergând pe calea gospodăriei colective, ei își clădesc — așa cum se spune în proiectul noului statut-model — „o viață nouă la nivelul de trai al unor oameni care folosesc belșugul produselor și duc o viață cu adevărat civilizată".

Preoțimea trebue să ducă muncă de lămurire între credincioși în acest sens, contribuind astfel la binele poporului și întărirea Patriei.

Cultul divin și însemnătatea lui

„Premăriți pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu" (I Cor. 6, 19—20)

Două lucruri și de mare preț ne-a lasat Domnul nostru Iisus Hristos: Sf. Evanghelie, adecă adevărul dumnezeesc și Sf. Cuminecătură, adecă Trupul și Sângele Său.

La Cina cea de Taină, Domnul frângând pâinea și luând paharul cu vin le-a dat învățăceilor zicând: „Luați mâncați acesta este trupul meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor". Și iarăși: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legei celei noui, care se varsă pentru voi și pentru mulți, spre iertarea păcatelor". Apoi a adăugat: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea" (Mat. 26, 26; Marcu 14, 22—24; Luca 22, 19—20).

Iar după slăvita Înviere, Domnul a zis ucenicilor: „Mergând propoveduiți Evanghelia împărăției până la marginile lumii",

Acesta este îndoitul testament al Mântuitorului. Credincioasă cuvintelor Lui Biserica împlinește mereu acest îndoit testament și împărtășește neîncetat fiilor ei cele două daruri cerești: adevărul descoperit de Dumnezeu și trupul și sângele Domnului.

De aceea Biserica are două locuri însemnate: altarul și amvonul. În altar preotul se roagă pentru credincioși, în amvon vorbește credincioșilor despre Dumnezeu. În altar el se roagă și pregătește marea taină a Cuminecăturii; din amvon împărtășește credincioșilor adevărul lui Dumnezeu. În Sf. Cuminecătură, sub forma vinului și a pâinii, este însuși Trupul și Sângele Domnului, în propoveduirea Evangheliei, sub forma cuvintelor, este însuși adevărul lui Dumnezeu. Din amândouă se dă hrană cerească: adevărul care luminează mintea și Trupul și Sângele care hrănește și sfințește viața credincioșilor. Din aceste două, ne vom ocupa, în o serie de articole, cu ultima: Sf. Liturghie.

*

Credința în divinitate a existat și la popoarele precreștine în diferite forme și ele și-au manifestat credința în mod variat. Totalitatea actelor prin care oamenii și-au arătat sentimentele de adorațiune față de divinitate au primit numirea de cult divin, sau cult religios.

Dumnezeu a trimis la noi pe unul născut Fiul Său, Domnul nostru Iisus Hristos, care prin jertfa Lui de pe cruce a adus lui Dumnezeu cel mai desăvârșit omagiu și a inaugurat adevăratul cult.

Ceea ce deosebește fundamental cultul creștin de cel ebraic și de cel păgân, este că cel creștin și cu osebire Sf. Liturghie, nu este numai o preînchipuire a împăcării omului cu Dumnezeu, cum era cultul ebraic, sau numai un strigăt disperat după divinitate ca la păgâni, ci în el se petrece o întâlnire tainică și reală între credincios și Dumnezeu. Credinciosul se înalță pe aripile rugăciunii până la capacitatea de a fi vrednic de Hristos care vine la el în jertfa euharistică. În cultul creștin se petrece o acțiune îndoită: credinciosul se înalță spre Dumnezeu, spre a-i duce o cinstire vrednică și spirituală, iar Dumnezeu vine la credincios spre a-l împărtăși din darurile prețioase ale jertfei de pe Golgota.

Dela jertfa Mântuitorului de pe cruce suntem încredințați că rugăciunile noastre nu rămân suspendate, nu sunt un strigăt în deșert, ci ele aduc la noi pe Dumnezeu prin Iisus Hristos „cel ce jertfește și se jertfește pentru noi" prin lucrarea sfințitoare a Duhului Sfânt.

De aceea cultul creștin și în deosebi Sf. Liturghie a fost asemănată cu o minunată scară pe care se coboară darul lui Dumnezeu la noi, iar noi ne înălțăm la El ca să ne împărtășim de darurile Lui cerești.

Cultul creștin este atmosfera în care se respiră Duhul Sfânt, mediul harului dumnezeesc în care se simte așa de bine sufletul.

Cultul creștin este mijlocul cel mai bogat și mai potrivit prin care se revarsă asupra credincioșilor darurile lui Dumnezeu El unește strâns sufletul nostru cu Dumnezeu.

Din partea creștinului, cultul este expresia credinței, care se manifestă prin actele lui. Credința e jarul din care se ridică flacările cultului.

Cultul este expresia nădejdii noastre în Dumnezeu. Firul tainic al nădejdii se arată prin cult. „Dumnezeule spre ajutorul meu ia aminte, Doamne, când strig către Tine!"

Cultul este expresia iubirii noastre către Dumnezeu, căci rugăciunea este cea mai frumoasă floare a iubirii noastre către Dumnezeu. „A iubi pe Dumnezeu, zice Fericitul Augustin, înseamnă a-L lăuda, și lauda nu este sinceră decât atunci când iese din iubire". Rugăciunea este jertfa inimii care crede, nădăjduește și iubește pe Dumnezeu. In ea sufletul se smerește ca să se înalțe. Prin ea se preamărește Dumnezeu și credinciosul se sfințește cu darul lui Dumnezeu, pe care-l cheamă rugăciunea. Prin ea preamărim, mulțumim și cerem ajutorul lui Dumnezeu.

De aceea toate rugăciunile cultului public încep cu preamărirea numelui lui Dumnezeu și a împărăției cerurilor: „Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna acum și pururea" și „Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea". Iar odată cu acestea facem semnul Sf. Cruci, prin care s'a adus cea mai desăvârșită preamărire lui Dumnezeu și s'a deschis credincioșilor împărăția lui Dumnezeu.

*

Când sufletul nostru este slăbit de prea multe asalturi ale ispitelor și păcatelor, când el dorește să se învioreze, atunci el este chemat să ia întărire, ușurare, mângâiere și sfințenie în atmosfera de lumină și har ceresc a cultului creștin. De aceeea Sf. Apostol Pavel, sfătuind pe creștini să-și împlinească cu vrednicie rostul lor în viață, încheie cu acest îndemn: „Preamăriți dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu" (I Cor. 6, 19—20).

Sfânta Evanghelie ne spune că un orb de pe străzile Ierihonului striga după Iisus: Fiule a lui David miluește-mă. Și Domnului făcându-i-se milă, i-a dăruit vederea. Orbul nu vedea cu ochii lui trupești pe Iisus, dar simțea cu inima lui prezența dumnezeească a Mântuitorului. Din credința lui a isvorît rugăciunea. Ceva asemănător este și în participarea noastră la Sf. Liturghie. Hristos vine la noi. Cu ochii noștri trupești nu-L vedem căci El este mai presus de vederea aceasta. Dar îl simțim cu inima, și pe aripile rugăciunei intrăm în comuniune cu El, ca să ne învrednicim de darurile Lui cerești.

Doamne Iisuse Hristoase care ai venit la noi și ai adus prin jertfa de pe cruce cea mai desăvârșită preamărire Tatălui ceresc, apoi rămânând la noi în chipul cel tainic al jertfei nesângeroase, ne învrednicești de acele daruri, ajută-ne și nouă să înțelegem ceea ce Tu săvârșești pentru noi în Sf. Liturghie și ceea ce trebue să săvârșim noi pentru ca să fim pururea cu Tine și să preamărim pe Dumnezeu în trupul și duhul nostru în toate zile vieții noastre.

Pr. **Vasile Coman**

Sf. Procopie Cehul

Se împlinesc 970 de ani dela naşterea Sf. Procopie, care a fost un însufleţit susţinător în ţara Cehilor ai tradiţiilor ortodoxe şi a liturghiei slavone, iniţiate de marii Apostoli ai Slavilor, Sf. Constantin şi Metodie. Dar totodată legăturile lui cu Ortodoxia din Transilvania sunt de o importanţă covârşitoare pentru întreaga sa activitate bisericească.

Sf. Procopie s'a născut pe la 983, într'o comună de lângă Praga, ca fiu al ţăranului Vit şi a soţiei lui Bojena. Părinţii i-au dat fiului numele de Procopie, care înseamnă „progresul celui activ în muncă" fiind obicinuit în Răsărit, unde avea numeroşi reprezentanţi de seamă, între care şi Procopiu al Cezareei, care a scris, ca primul despre slavi. Tânărul Procopie având aplecări spre viaţa religioasă şi dorind să se facă preot studiază la Vyşehradul dela Praga, unde era „marea şcoală slavonă", la care se mai păstrau încă multe manuscrise din cele 200 rămase dela Sf. Metodie. El evită şcoala latină dela Budeci,, a cărei învăţătură era străină poporului, deşi era impusă de ierarhia catolică germană dela Praga, la intervenţia Arhiepiscopului dela Mainz. Aceasta dovedeşte că în familia lui Procopie, deci şi în familia mare dela ţară a agricultorilor cehi, se făcea mare deosebire între latinismul impus de sus şi între slavonia bisericească răsăriteană şi ortodoxă, transmisă dela Sf. Metodie şi mult apreciată şi susţinută în popor.

Dar Procopie devine văduv şi atunci se întăreşte în el dorinţa de a deveni monah. El evită din nou mănăstirile latine, susţinute de episcopul german Thiddag dela Praga şi pleacă spre regiunile Dunărene, unde existau numeroase mănăstiri slavone, despre care se ştia în Cehia, că au fost întemeiate de ucenicii Sf. Metodie. În documentele vremii sunt menţionate în acele regiuni mai multe mănăstiri „greceşti", cu limba slavonă în cult, precum erau cele dela Vesprem, dela Vyşegradul unguresc, dela Murăşana (Morissena), dela Oroslanus Maidan a lui Ceanad şi altele pe cursul Mureşului în sus. De aceasta se pomeneşte şi mai târziu, în 1204 că sunt populate cu monahi greci, care trăesc după regulile Sfântului Vasile cel Mare. În ele se susţinea cultul slavon-ortodox şi prin ele se făcea circulaţia manuscriselor slavone peste Sf. Munte Athos spre Kiev.

În una din aceste mănăstiri şi pe cursul râului Mureş, îşi petrece Procopie ucenicia, aici învaţă regulile Sf. Vasile şi se deprinde cu tenacitatea ortodoxă în credinţă. Înzestrat cu aceste cunoştinţe, Procopie se întoarce acasă, după anul 1020, cu dorinţa de a întemeia o mănăstire similară. Îşi găseşte un loc potrivit, în peştera de lângă comuna Sazava, unde îşi construeşte o bisericuţă în lemn, închinată Sfintei Fecioare Maria. Dar este privit cu multă neîncredere de episcopul Izzo dela Praga.

Pe la 1030 se întâlneşte cu principele Oldrich, rătăcit în acele regiuni şi repede se încheie între ei o înţelegere reciprocă.

Şi atunci Oldrich îi dă tot concursul pentru a putea întemeia, în 1032, o mare mănăstire slavonă, închinată Sf. Ioan Botezătorul. Din această împrejurare a hramului mănăstirii, se poate trage o concluzie, că Procopie şi-a putut face ucenicia în mănăstirea Murăşana Morissena care avea hramul acestui mare înaintemergător. Scopul mănăstirii era atât religios precum şi educativ şi caritativ. În ea se susţine copierea manuscriselor slavone, apoi pictura şi arhitectura, precum şi o şcoală slavonă. Activitatea sa este sprijinită de principele Bretislav I, care înzestrează mănăstirea cu multe danii şi bunuri. Dar Procopie, devenit arhimandrit al unei mănăstiri numite în cronici „arhimănăstire", deci având şi câteva filiale, nu uită de mănăstirea unde-şi făcuse ucenicia, trimiţându-i numeroase manuscrise, care vor circula mai departe, spre Bulgaria şi Rusia.

Dar activităţii sale îi vine şi sfârşitul, când moare, de Bunavestire în anul 1053. După doi ani moare şi Bretislav, iar noul principe Spytihnev face jocul latinilor şi-i izgoneşte pe monahii slavoni dela Sazava în 1056.

Urmaşul său, Vratislav îi recheamă în 1061, încât activitatea se poate susţine mai departe sub egumenii Vit, Jerman, fiul lui Procopie şi Bozetech, când se încheie legături directe cu Marea Lavră a Peşterilor dela Kiev şi în 1095 se aduce de acolo cultul Sf. ruşi Boris şi Gleb.

Vratislav chiar ceruse voie papii Grigore VII să permită oficial promovarea cultului slavon dar primise un răspuns drastic negativ, pentrucă în 885, 924 şi 1069 Sf. Metodie şi cultul slavon au fost declarate eretice şi stricătoare de lege. De aceea după schisma card. Humbert faţă de Răsărit, în 1054, latinii aplică intoleranţă făţişă faţă de ortodocşi şi astfel în 1096 monahii slavoni dela Sazava sunt goniţi pentru a doua oară. Ei duc tradiţiile Sf. Metodie şi ale Sf. Procopie în Moravia, unde înfiinţează mănăstirea Zeliv, dar sunt şi de acolo izgoniţi în 1146. În scris, cronicarul latin Kosmas dela Praga († 1125) şterge tot trecutul slavon-ortodox din istorie şi evită să pomenească de Metodie, Constantin şi Procopie. E vremea în care papa sprijină acţiunile antislavone ale ierarhiei şi politicii germane, care va duce la o puternică colonizare germană în regiunile slavone dela Odra, Elba şi Vltava. Atunci se precizează că în Cehia episcopul nu are voie să fie de rit bulgar, nici rus sau slavon, ci numai latin". Atunci se latinizează întregul trecut al Cehilor, şi văzând papa Inocenţiu III, că în popor Sf. Procopie se bucură de mare cinste, încât chiar regele ia umărul sfântului şi-l duce la Praga „ca să-i sprijinească regatul împotriva duşmanilor", îl declară pe Sf. Procopie, în anul 1204, sfânt latin. Dar cu această ocazie dispar din circulaţie manuscrisele Sf. Procopie, pentrucă nu erau demne de un sfânt latin. De fapt, în 1347, la organizarea mănăstirii glagolitice dela Praga, prin Carol IV, ctitorul îi face donaţie singurul Evanghelliar ce mai rămăsese dela Sf. Procopie după arderea tuturor cărţilor slavone, din 1096: era scris în cirilică, după un text bulgar în recensie rusească. Deci Sf. Procopie era ortodox.

Cu ortodoxia Sf. Procopie s'a ocupat recent păr. prot. Ios. Leixner dela Praga, după care am reprodus cele de mai sus.

Prof. M. Şesan

În 16 Aprilie a. c. a avut loc la Luduş o şedinţă interconfesională în cadrul luptei pentru pace. Au participat preoţii ortodocşi, romano-catolici, reformaţi, reprezentanţi ai cultului mozaic şi adventist din Raionul Luduş. P. C. Prot. I. Macavei a arătat activitatea Bisericii ortodoxe şi a preoţimii noastre în lupta pentru pace. După ce a vorbit despre Congresul dela Viena, a îndemnat preoţimea să-şi intensifice lupta pentru pace, atât în predici, cât şi în munca de lămurire dela om la om, ca să facă din fiecare credincios un luptător activ pentru pace. Reprezentanţii celorlalte culte au manifestat deasemenea adeziunea la lupta pentru pace, care e lupta pentru bunăstare şi progres. Iar preoţii care au luat parte la discuţii, au arătat felul în care lucrează şi în Comitetele de luptă pentru pace şi în colaborarea la lucrările de folos obştesc, iar pentru viitor continuând a-şi intensifica această activitate.

În încheere P. C. Prot. I. Macaveiu îşi exprimă satisfacţia că mulţumită libertăţilor garantate de Constituţie, astăzi avem condiţiile favorabile pentru buna armonie între culte şi pentru împreună lucrarea lor în lupta pentru pace, pentru binele poporului şi întărirea scumpei noastre Patrii R. P. R. De aceea şi în viitor preoţimea va fi în mod practic luptătoare activă pentru pace.

Indrumător omiletic

I. **Dumineca XIV după Rusalii**: Mt. 22, 1-14.

Se poate vorbi despre: creştinismul şi bucuria vieţii.

1. Mântuitorul aseamănă împărăţia cerurilor cu o nuntă. Aceasta înseamnă că împărăţia cerurilor este bucurie.

2. De fapt „bucuria" este unul din cuvintele cele mai des folosite în Noul Testament. Creştinismul nu e întristare, ci bucurie.

3. Desigur bucuria aceasta este în primul rând bucurie spirituală, bucurie „în Domnul, — anticipare a bucuriei veşnice.

4. Dar ea este şi bucurie de viaţă, de tot ce este bun şi frumos în această viaţă.

5. De aceea creştinul trebue să iradieze bucurie în jurul lui şi să contribue — alături de ceilalţi oameni ai muncii — la statornicirea păcii, care construeşte o viaţă plină de bucurii pentru toţi.

II. **Dumineca XV după Rusalii**: Mt. 22, 35-45.

Se poate vorbi despre: iubire.

1. Mântuitorul ne spune că iubirea de Dumnezeu şi de aproapele este cea mai mare poruncă din lege. În această poruncă se cuprind „toată legea şi proorocii".

2. Deci creştinul, care vrea să împlinească toate poruncile, trebue să adune în inima lui cât mai multă iubire. Căci cel ce iubeşte pe Dumnezeu acela şi face voia lui Dumnezeu şi cel ce iubeşte pe aproapele său acela îi face numai bine.

3. Din iubire isvoresc toate faptele cele bune — precum din egoism isvorăsc toate răutăţile. Iubirea ucide egoismul şi face pe credincios să lucreze pentru binele semenilor săi.

4. Dragostea noastră de Dumnezeu şi de aproapele să ne fie îndemn de luptă pentru pace şi pentru binele poporului.

La Conferinţa administrativă din protopopiatul Raionului Topliţa, din 31 Martie a. c. P. C. Protopop Gh. Chichernea a arătat că potrivit dispoziţiunilor superioare bisericeşti a luat fiinţă noul protopopiat Topliţa, cuprinzând o parte din parohiile fostului protopopiat Gheorgheni şi parte din parohiile protopopiatului Reghin. Face apel la C. preoţi ca să sprijinească noul protopopiat şi-i asigură de toată bunăvoinţa. Îndeamnă preoţimea să activeze rodnic în lupta pentru pace.

În Conferinţa administrativă din 30 Martie a. c. a protopopiatului Raionului Sărmaş, P. C. Prot. Ifrim Bordea, arătând motivele înfiinţării acestui nou protopopiat, salută pe preoţii prezenţi şi le urează spor la muncă în toate domeniile.

În cadrul conferinţei s'a dat îndrumarea ca fiecare predică să cuprindă şi ideia frăţiei între popoare şi a păcii, ca predica duminecală să fie urmată de un cuvânt catehetic, ca preotul să administreze cu grijă bunurile bisericeşti, să sprijine lucrările de folos obştesc şi să fie activ în lupta pentru pace.

În lupta pentru pace s'au evidenţiat preoţii: A. Bogdan, P. Cheţan, Pavel Cândea, I. Aldea, A. Mara, V. Napeu; pe teren administrativ: P. Cândea. Preoţii au cerut înfiinţarea la protopopiat a unui depozit de luminări şi obiecte de cult.

Preotul Ioan Vlad din parohia Bazna şi preotul Debrin Boris din parohia Şoroştin sprijină acţiunile de folos obştesc şi lupta pentru pace.

Corul din parohia Cergăul-Mare, organizat de preotul A. Dodin, cântă toată Sf. Liturghie după cartea de cântări a prof. Lungu, aprobată de Sf. Sinod. El produce o bună impresie între credincioşi, care astfel sunt antrenaţi să cunoască melodiile noui.

In protopopiatul Mediaş

În primul trimestru al acestui an preoţimea din protopopiatul Mediaş şi-a îndeplinit cu conştiinciozitate îndatoririle duhovniceşti slujind Duminecile şi sărbătorile Vecernia, Utrenia şi Sf. Liturghie uneori şi peste săptămână şi în cadrul Sf. Liturghii făcând catehizaţia credincioşilor. Comitetele parohiale desfăşoară activitate în special pentru îngrijirea bisericii şi a cimitirului şi în ajutorarea bolnavilor. Unificarea bisericească s'a consolidat. Preoţii vechi ortodocşi slujesc împreună cu cei reveniţi şi în bisericile vechi ortodoxe şi în cele revenite. Credincioşii merg la biserică, fără a mai face deosebire între o biserică şi altă biserică, un preot şi alt preot.

Bisericile, casele parohiale şi dependinţele sunt bine întreţinute. Sarcinile administrative sunt împlinite la zi.

Preoţii colaborează cu organele locale ale puterii de Stat la toate muncile de folos obştesc şi activează în cadrul Comitetelor de luptă pentru pace, în care sunt membri sau secretari. Pr. Z. Rucărean din parohia Axente Sever, Pr. I. Vlad din Bazna, Pr. Albu I. din Şeica-mică şi Pr. I. Merişescu din Cenade sprijină acţiunilede folos obştesc şi lupta pentru pace.

Preoţimea ia parte la toate conferinţele protopopeşti (administrative şi de orientare) şi la conferinţele interconfesionale, prelucrând tezele date şi fiind activă la discuţii.

În afară de cei amintiţi pentru activitate socială, se evidenţiază pentru activitate duhovnicească preoţii: I. Vlad, D. Olariu, B. Debrin, B. Dodi; pentru activitate misionară preoţii: M. Maier, E. Ciungan, M. Mărginean, V. Sancu. Există şi câţiva preoţi care desfăşoară o slabă activitate. Aceştia sunt îndrumaţi să urmeze pilda celor râvnitori şi să-şi corecteze slăbiciunile.

Activitatea desfăşurată pe primul trimestru este un îndemn pentru preoţimea protopopiatului Mediaş de a-şi împlini cu şi mai multă râvnă misiunea duhovnicească pe care o au în mijlocul credincioşilor şi de a intensifica lupta pentru pace în lucrările de folos obştesc, pentru întărirea Patriei şi binele poporului muncitor. B

Sâmbătă 18 Iulie 1953, a avut loc la Sibiu Consfătuirea protopopilor din Arhiepiscopie. Deschizând consfătuirea P. C. Vicar T. Belaşcu aduce binecuvântarea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae şi arată că scopul consfătuirii e dublu: 1. Punerea la curent cu unele probleme bisericeşti; 2. Colaborarea cu organele locale de Stat în perioada muncilor de vară. Salută apoi pe reprezentanţii cultelor neoprotestante, prezenţi la consfătuire.

P. C. consilier N. Geangalău, după ce arată grija deosebită a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae pentru creşterea viitorilor preoţi şi cântăreţi, citeşte Notificarea oficială dela Institutul Teologic din Sibiu şi dela Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Cluj, care urmează să fie comunicate preoţilor, ca aceştia să le împărtăşească credincioşilor şi să trimită la şcolile Bisericii elemente bune, cu vocaţie, care vor sluji cu dragoste Biserica şi Patria.

P. C. Vicar T. Belaşcu expune al doilea punct de pe ordinea de zi: Contribuţia preoţimii în campania secerişului, treerişului şi desmiriştitului. P. C. Sa arată obligaţia creştinească şi cetăţenească a preoţimii de a sprijini munca poporului şi a organelor locale de stat în această campanie.

Nr. 4249/1953.

Notificare oficială

Şcoala de Cântăreţi Bisericeşti din Cluj, Piaţa Malinovschi Nr. 18, primeşte în anul I, absolvenţi ai cursului elementar complect (ciclul II).

Şcoala are caracter de şcoală medie, cursurile ei durează 3 ani, absolvenţii anului III obţinând diploma de cântăreţ bisericesc, ce le dă dreptul de a fi numiţi în posturi corespunzătoare de cântăreţi bisericeşti, iar celor ce au obţinut nota foarte bine, dreptul de a se înscrie în Institutele Teologice Universitare dela Bucureşti şi Sibiu. Şcoala primeşte candidaţi din cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului, Eparhiei Clujului şi eparhiei Orăzii, cu aprobarea Chiriarhilor respectivi.

Cererile de înscriere în anii I, II, III se vor adresa Direcţiunei Şcoalei de Cântăreţi Bisericeşti Cluj, până cel mai târziu la 25 Septemvrie 1953, fiind însoţite de următoarele acte:

1. Certificat de naştere (original);
2. Certificat de botez (sau dovadă dela oficiul parohial în acestsens);
3. Certificatul de absolvire a 7 clase elementare (ciclul II);
4. Recomandarea oficială a parohiei sau a oficiului protopopesc unde locueşte elevul.

Examenul de admitere în anul I începe în ziua de 29 Septemvrie la sediul şcoalei din Cluj şi va consta din:

1. Examinare medicală;
2. Cercetare aptitudinilor muzicale (voce);
3. Probă scrisă şi orală la limba română şi rusă;
4. Probă scrisă şi oral pentru constatarea cunoştinţelor generale de religie, rugăciuni, etc.

Probele dela punctul 1—2 sunt eliminatorii. Media de trecere la examenul de admitere este de cel puţin 6 (şase). Toţi elevii şcoalei sunt interni, înscrierea la şcoală atrăgând după sine şi înscrierea în internat.

Taxa şcolară este de lei 1000 anual, din care 100 lei taxă de înscriere şi 900 lei taxă de internat. Elevii şcoalei sunt: bursieri, semibursieri, şi solvenţi. Pentru obţinerea burselor şi semiburselor, elevii vor trimite din timp cerere către Sf. Episcopie, căreia aparţine însoţită de acte din care rezultă situaţia materială a părinţilor, deasemenea şi situaţia şcolară. Aceasta priveşte deopotrivă atât pe candidaţii din anul I cât şi pe elevii din anii II—III, situaţia acestora din urmă fiind trimisă de Şcoală fiecărei Eparhii, spre orientare la noua repartizare a burselor. Încasarea burselor de către şcoală se face pe cale oficială.

In ceea ce priveşte pe elevii semibursieri şi solvenţi, încasarea taxelor se va face în raport cu cvantumul acestora în întreg decursul anului şcolar, la înscriere fiind obligaţi să aducă $^1/_3$ din taxă, după vacanţa de Crăciun $^1/_3$, iar după vacanţa de Paşti restul de $^1/_3$.

În afară de taxele de mai sus, toţi elevii — indiferent dacă sunt bursieri sau nu — pentru îmbunătăţirea hranei în internat, anual vor aduce următoarele alimente în natură:

1. 15 (cincisprezece) kgr. făină albă de pâine (cernută);
2. 5 (cinci) kgr. slănină sau untură;
3. 3 (trei) kgr. ulei (sau 2 kgr. untură de porc).
4. 3 (trei) kgr. brânză de oi.
5. 3 (trei) kg. fasole boabe, uscată.
6. 50 (cincizeci) bucăţi ouă.

Jumătate din cantităţile de alimente de mai sus se vor preda la înscriere iar cealaltă jumătate la întoarcerea din vacanţa de Crăciun (8 Ianuarie 1954).

Totodată la intrarea în internat, fiecare elev din anul I va aduce una lingură de supă, una furculiţă, un cuţit, precum şi un ştergar de bucătărie pentru vase, elevii din anul II şi III vor aduce numai ştergarul de bucătărie.

Deasemenea, fiecare elev îşi va aduce cu sine hainele de pat cu schimburile necesare, inclusiv o saltea goală, precum şi rufăria personală de corp (cel puţin 4 schimburi).

Pentru orice informaţii suplimentare a se adresa Şcoalei de Cântăreţi Bisericeşti Cluj, Piaţa Malinovschi Nr. 18, anexându-se mărcile necesare pentru răspuns.

Sibiu, 2 Iulie 1953.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAŢII

În ziua de Duminecă, 21 Iunie 1953, în Catedrala Sf. Episcopii a Clujului, s'a oficiat Sf. Liturghie arhierească de către Prea Sfinţia Sa Episcopul Nicolae al Clujului, înconjurat de un impunător sobor de preoţi, în prezenţa unui număr mare de credincioşi.

La sfârşitul Sf. Liturghii, Prea Sfinţia Sa Episcopul Nicolae, după ce Evanghelia zilei a fost tălmăcită de către Păr. Axente Tomuş, a luat cuvântul, arătând că Sfânta noastră Biserică, în afară de praznicul bisericesc din această Duminecă, prăznuieşte un îndoit eveniment de o însemnătate deosebită pentru viaţa Bisericii.

Mai întâi, a spus Prea Sfinţia Sa, în luna aceasta s'au împlinit 5 ani dela înscăunarea I. P. S. Patriarh Justinian în calitate de conducător al Bisericii Ortodoxe Române. Acest eveniment a fost comemorat şi în şedinţele Sf. Sinod şi ale Adunării Naţionale Bisericeşti din 6—8 Iunie a. c. astfel că el a însemnat un prilej de o deosebită bucurie comună atât pentru clerul Bisericii Ortodoxe Române, cât şi pentru întregul popor dreptcredincios.

După ce Prea Sfinţia Sa a înşirat meritele şi realizările I. P. S. Patriarh Justinian în cei cinci ani de rodnică arhipăstorire, insistând în mod deosebit asupra reîntregirii Bisericii strămoşeşti, asupra organizării Bisericii Ortodoxe Române şi asupra realizărilor I. P. S. Sale în lupta pentru pace, a rugat pe bunul Dumnezeu să dea zile bune şi îndelungate, cu viaţă rodnică şi de aci înainte I. P. S. Patriarh Justinian, spre binele Bisericii şi al poporului dreptcredincios.

În rândul al doilea, a spus Prea Sfinţia Sa, Vă aduc la cunoştinţă şi cinstea arătată Bisericii Ortodoxe Române de către conducerea Statului, prin conferirea unor înalte decoraţii unor reprezentanţi ai Bisericii Ortodoxe, în frunte cu I. P. S. Sa. După ce a arătat cu numele aceste persoane şi anume: I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S Mitropolit Sebastian al Moldovei, I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, P. S. Valerian, Episcopul Oradiei, Vicarul Arhiepiscopiei Bucureştilor Alexandru Ionescu şi Protopopul Ploieştilor Vlaiculescu, Prea Sfinţia Sa a spus că această înaltă preţuire şi cinste a unor reprezentanţi ai Bisericii din partea Statului, dovedeşte că Statul nostru preţuieşte Biserica şi recunoaşte că bunii slujitori şi credincioşi ai Bisericii pot fi şi buni şi devotaţi cetăţeni ai Statului.

Din acest prilej, Prea Sfinţia Sa îndeamnă întregul cler şi popor să intensifice activitatea lor pentru apărarea păcii, să îndeplinească muncile agricole la timp şi să participe la toate lucrările în interesul menţinerii păcii şi a bunei învoiri între oameni.

Coresp.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema".

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 828—9—53

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 5 Octomvrie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 39 - 41

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cinci ani de reîntregire bisericească

Au trecut cinci ani dela epocalul act al reîntregirei bisericeşti, cinci ani de când suntem iarăşi una. Aniversarea aceasta e cu adevărat un popas sărbătoresc, care umple de bucurie inimile tuturor preoţilor şi credincioşilor. De aceea am socotit de cuviinţă ca în acest număr festiv să dăm glas mărturiei preoţilor din diferite parohii, care să arate situaţia reîntregirei bisericeşti în parohiile lor. Sunt aici mărturii ale unor preoţi reveniţi din parohii revenite, din parohii mixte şi din parohii vechi ortodoxe, ca şi mărturii ale unor preoţi vechi ortodocşi din parohii revenite şi din parohii mixte. Invităm şi pe ceilalţi preoţi din mitropolia noastră să ne trimită astfel de rapoarte, căci în ele se reflectă realitatea însăşi, procesul însuşi al reîntregirei bisericeşti.

Din rapoartele acestea se vede că unificarea bisericească se bazează pe unitatea tradiţiei ortodoxe păstrată de credincioşii foşti gr.-cat. fără nicio schimbare, pe conştiinţa acestor credincioşi că ei una sunt cu fraţii lor ortodocşi, că e aceeaşi „lege" pe care o mărturisesc şi unii şi alţii, pe relaţiile frăţeşti, de armonie şi bună înţelegere dintre credincioşii celor „două strane". Într'adevăr credincioşii au ţinut la legea lor strămoşească şi au transmis-o neschimbată din tată în fiu; ei au participat la slujbele din biserica ortodoxă, fără nici o îndoială, ori de câte ori în biserica lor nu aveau slujbă, pentrucă preotul lor era plecat din parohie; ei au chemat să le facă slujbe şi pe preotul ortodox, când n'aveau preot propriu; ei au cerut ca preotul lor să slujească cu preotul ortodox la diferite slujbe obşteşti şi particulare; ei s'au bucurat când au văzut că preoţii se înţeleg ca nişte fraţi buni şi lucrează mână în mână atât pe teren bisericesc, cât şi pe teren social. Întâlnim chiar cazuri când nu numai că bisericile erau una lângă alta cuprinse în aceeaşi curte, ci şi averea era administrată în comun şi cimitirul era comun, iar în filie o singură capelă servea atât pentru credincioşii ortodocşi cât şi pentru cei uniaţi, în aşa fel încât preoţii slujeau alternativ în aceeaşi capelă şi de fiecare dată erau prezenţi credincioşi din „ambele strane". Preoţii înşişi, legaţi de credincioşi, trăiau în deplină armonie, împlinind întru toate dorinţele credincioşilor lor. Ei slujeau bucuros împreună la toate ocaziile, ori de câte ori o cereau credincioşii şi se suplineau reciproc ori de câte ori lipsea vreunul din parohie. Cazul cu cei doi preoţi, care — neavând nici unul cântăreţ — intră în aceeaşi biserică şi unul slujeşte la altar, iar celalalt cântă la strană, este destul de concludent, spre a arăta relaţiile frăţeşti ce existau între preoţi. A sluji împreună pentru ei era un lucru firesc, precum şi pentru credincioşi era firesc să-i vadă slujind împreună.

Se înţelege că acest climat de unitate sufletească între credincioşi şi preoţi n'a plăcut ierarhiei aservită Vaticanului dela Blaj. De aici tendinţa ei de a despărţi pe credincioşi şi preoţi prin diferite mijloace. Aşa: înlocuirea cuvintelor tradiţionale cu cuvinte latinizate (în loc de Duh, Spirit, de Doamne miluieşte-ne—Doamne îndurăte, de Stăpână—Dispunătoare, de Fecioară—Vergură ş. a.), introducerea diferitelor forme cultice catolice (cultul Inimii lui Iisus şi a Maicii Domnului, cultul Sf. Anton, Sf. Tereza, rozarul ş. a.), răspândirea unor informaţii false despre ortodocşi în parohiile compact gr.-cat. şi mai ales ordinul categoric, însoţit de sancţiuni, ca preoţii să nu slujească niciodată cu cei ortodocşi şi credincioşii să nu participe la nici o slujbă a preoţilor ortodocşi, nici să intre în bisericile ortodocşilor. Toate aceste mijloace, şi altele, nu şi-au atins scopul: ele s'au lovit de credincioşia faţă de tradiţiile religioase strămoşeşti a credincioşilor şi chiar dacă unii preoţi s'au lăsat antrenaţi, credincioşii în marea lor majoritate nu i-au urmat.

Despre aceşti preoţi zicea primcuratorul unei parohii revenite, că doară noi credincioşii una am fost totdeauna, numai preoţii căutau să ne desbine, că deosebirile nu le am făcut noi credincioşii ci preoţii. Spre lauda preoţimii trebue însă spus că marea majoritate a preoţilor au rămas alături de credincioşi, neinfluenţaţi de dispoziţiile unora din conducătorii dela Blaj, căci şi în Blaj, curentul de menţinere a tradiţiilor străvechi avea destui reprezentanţi de seamă.

Faptul acesta al unităţii dintre preoţii şi credincioşii celor două strane explică entusiasmul, cu care s'a făcut revenirea clerului şi credincioşilor foşti gr.-cat. la biserica mamă. Căci clerul şi credincioşii, îndată ce au fost liberi să-şi manifeste voinţa, răspunzând chemării I. P. S. Patriarh Justinian şi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, au rupt legăturile cu Vaticanul şi s'au încadrat în Biserica ortodoxă română, ai cărei fii erau. De mult au dorit ei lucrul acesta, dar i-au oprit stăpânirile vremii, care erau sub influenţa Vaticanului şi aveau interesul să ţâţe desbinarea confesională în popor, ca să-l poată înrobi mai uşor. Regimul de democraţie populară care este regimul poporului muncitor, a dat libertate poporului să-şi spună vrerea şi libertate credincioşilor să-şi realizeze dorirele. Astfel că reîntregirea bisericească a fost un act isvorît din vrerea milioanelor de credincioşi gr.-cat, şi a peste o mie de preoţi legaţi de turma lor. Numai puţini preoţi, care s'au rupt de credincioşi, n'au revenit. Agenţi ai Vaticanului în sânul poporului român, ei au preferat să slujească interese străine de acest popor, decât să fie alături de credincioşi.

Şi iată acum sunt cinci ani de când suntem iarăşi una, cinci ani de când stăm cot la cot, suflet lângă suflet, inimă lângă inimă, în faţa aceluiaş sfânt altar al moşilor şi strămoşilor noştri şi ne împărtăşim din aceeaşi binecuvântare a Bisericii ortodoxe, care ne îmbrăţişează pe toţi cu aceeaş dragoste de mamă duhovnicească. Suntem iarăşi una: aceasta este marea bucurie pe care o trăim şi o mărturisim cu toţii. Şi ne simţim bine aşa. Toate nedumeririle au pierit, toate neînţelegerile s'au spulberat, căci în suflete stăpâneşte iubirea, în priviri străluceşte frăţia, în fapte răsbate unitatea.

Preoţii s'au apropiat unul de altul, de acum fără nici o oprelişte, şi-au strâns mâinile frăţeşte ca să păşească pe acelaş drum. Ei au slujit împreună în aceeaşi Biserică, la acelaş altar, la aceleaşi sf. slujbe, şi-au dat sărutarea frăţească şi s'au împărtăşit din acelaş sf. potir. S'au adunat şi mai mulţi şi au slujit în sobor, mărturisind astfel unitatea credinţei. Unde sunt două biserici au slujit fie împreună, fie alternativ, cu rândul, fără alegere. În parohii vechi ortodoxe păstoresc preoţi reveniţi fără nici o împiedecare, precum în parohii revenite păstoresc preoţi vechi ortodocşi în mod firesc, fără nici o tulburare. La conferinţele preoţeşti, la cursurile de îndrumare misionară, preoţii constitue o unitate, un singur corp, sufletele se apropie, cugetele se limpezesc, inimile se deschid şi se creiază climatul unei relaţii cu adevărat frăţeşti între dânşii. Aceleaşi reviste, aceleaşi cărţi îi îndrumează pe toţi preoţii. Slujbele se uniformizează. Colaborarea în activitatea bisericească misionară, în activitatea socială şi lupta pentru pace e un factor

(Continuare în pag. 2)

Cinci ani de reîntregire bisericească

(Urmare din pag. 1)

important al unității dintre preoți. Astfel unitatea clerului se încheagă din ce în ce mai mult.

În ce privește pe credincioși, aceștia constitue acum cu adevărat o singură turmă. Și înainte de reîntregire ei nu făceau deosebire între biserici, numindu-le în multe parohii nu: biserica ortodoxă și biserica gr.-catolică, ci biserica „din sus" și biserica „din jos", pentrucă una era construită pe deal și alta în vale. Și înainte ei cereau ca preoții să slujească împreună. Așa că ei se bucură că zidul despărțitor a pierit și că sunt cu adevărat o singură turmă. Ei n'au preferințe față de unii sau alții dintre preoți: cer numai să aibă un preot bun, un preot vrednic, indiferent dacă e vechi ortodox sau revenit. Credincioșii vechi ortodocși cinstesc pe preotul revenit care îi păstorește, cu cinstea cuvenită unui preot iubit. La fel credincioșii reveniți cinstesc pe preotul vechi ortodox care îi păstorește, cu cinstea cuvenită unui preot iubit. În privința aceasta credincioșii nu fac nici o deosebire. În fața lor toți sunt preoți și pe toți îi cinstesc ca pe niște preoți adevărați. Și aceasta nu numai în parohii mixte, ci și în parohii complect vechi ortodoxe sau complect revenite. Pretutindeni preoții buni au întâlnit bunăvoința și dragostea credincioșilor. Și pretutindeni credincioșii își manifestă bucuria că acum preoții sunt una.

În ce privește frecventarea bisericii, ei participă la sf. slujbe, fie la biserica din sus, fie la biserica din jos, ori care preot ar sluji acolo, iar pentru nevoile lor duhovnicești cheamă pe preotul parohiei de care aparțin, ca la slujbe cu mai mulți preoți să cheme preoții din parohiile vecine, indiferent dacă sunt vechi ortodocși sau reveniți. Nimeni nu pune la îndoială slujba făcută de un preot, ca să accepte numai slujba făcută de alt preot. Așa că cu adevărat, după cum spunea I. P. S Patriarh Justinian, nu mai există „noi" și „voi" ci toți una sunt: o preoție, un altar, o turmă.

În unele biserici s'a introdus cântarea în comun la sf. Liturghie după îndreptarul Sf. Sinod. Predicele și catihezele propovăduesc pentru toți aceeași învățătură. Spovedania și împărtășirea îi leagă pe toți în aceeași comunitate. Viața religios morală este unitară și unitari sunt credincioșii și în munca pentru binele poporului și întărirea Patriei și în lupta pentru pace. Îmbrățișați de cupola ortodoxiei, ei au rădăcinile vieții în solul Patriei. Privirile lor nu le mai îndreaptă nimeni peste granță, ci spre munca pașnică și creatoare a poporului, spre viitorul măreț al Patriei. Cinci ani au fost suficienți ca reîntregirea bisericească să se consolideze în așa fel încât unitatea clerului și credincioșilor să fie o realitate vie și puternică, de care se isbesc neputincioase și fără rezultat toate uneltirile din umbră ale agenților Vaticanului: preoții și credincioșii s'au regăsit în unitatea cea dintâi și nimeni și nimic nu-i va mai despărți.

Ce ne-ar mai putea desbina acum când suntem una? Unii pescuitori de desbinări socotesc că faptul că nu s'a introdus în toate parohiile revenite „duh" în loc de „spirit" și „miluește-ne" în loc de „îndură-te", ar fi prilej de „deschilinire". Ei nu înțeleg că menținerea acestor cuvinte nu pot despărți credincioșii, care sufletește una sunt. Ei nu înțeleg că menținerea acestor cuvinte e chestiune numai de deprindere și că în fond credincioșii știu că e unul și același lucru să zici „duh" sau „spirit", precum unul și același lucru e să zici „cucuruz" sau „porumb". Trecut-au vremurile în care certurile de cuvinte puteau desbina pe credincioși. Mai mult: sunt destui credincioși reveniți bătrâni, care își aduc aminte că părinții și bunicii lor, când se închinau ziceau: „Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Duh" — și că ei au fost învățați la școală, când erau copii, să zică „spirit" și nu „duh". Astfel că înlocuirea unui cuvânt cu celalalt — care are același sens, nu este altceva decât întoarcerea la tradiția părinților schimbată numai cu puțin înainte de 1900. Faptul acesta face ca și în privința cuvintelor procesul unificării să se extindă din ce în ce mai mult. Esențialul e faptul că fondul e același; cuvintele care au devenit deprindere la unii preoți sau cântăreți, vor urma și ele, ca în multe parohii revenite, acestui fond unitar și va fi pretutindeni și din acest punct de vedere ca la început: aceeași credință învesmântată în haina acelorași cuvinte.

Deci privind peste cei cinci ani de reîntregire bisericească, putem mărturisi cu bucurie că au fost ani de consolidare a unității bisericești, ani de bogată roadă în împreună-lucrarea în ogorul Bisericii și în domeniul social și al luptei pentru pace.

Să mulțumim Domnului pentru darul acesta; să mulțumim ierarhilor noștri pentru înțelepciunea și dragostea lor; să mulțumim clerului și credincioșilor pentru râvna și înțelegerea lor; să mulțumim Statului de democrație populară pentru libertatea ce ne-a acordat. Și să ne străduim de a întări și mai mult unitatea noastră, ca într'un gând, într'un suflet să mărturisim credința cea dreptmăritoare și să muncim pentru înflorirea Patriei, pentru biruința păcii în lume.

TELEGRAFUL ROMÂN

PREOTUL

1. Slujitor al lui Hristos.

Preotul este „trimis în numele lui Iisus Hristos" (cf. II Cor. 5, 20), căci zice Domnul: „Precum M'a trimis pe Mine Tatăl, și Eu vă trimit pe voi" (Ioan 20, 21).

A primit poruncă: „Mergeți și învățați toate popoarele, botezându le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, povățuindu-le să păzească toate câte v'am poruncit. Și iată Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului" (Matei 28, 19—20), și „Cărora veți ierta păcatele, se vor ierta lor, și cărora le veți ținea, ținute vor fi" (Ioan 20, 23).

„Aceasta să faceți întru pomenirea Mea" (Luca 22, 19) zice Iisus la Cina cea de Taină, iar altă dată face chemare: „Vino după Mine și te voi face pescar de oameni" (Mat. 4, 19).

Dator este preotul să stea „în slujba cuvântului" (F. Ap. 6, 4), pentrucă este „preot în veac după rânduiala lui Melhisedec" (Evr. 7, 21; Ps. 109, 5).

Grija lui permanentă e să se preocupe de „oi" după cuvântul Mântuitorului: „Și mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta. Și pe acelea mi se cade a le aduce și glasul Meu vor auzi și va fi o turmă și un păstor" (Ioan 10. 16).

Sf. Apostol Pavel atrage luarea aminte: „Vedeți fraților chemarea voastră" (I Cor. 1, 26) și „umblați cu vrednicie în chemarea la care sunteți chemați" (Efes 4, 1),

căci „holdele sunt albe și gata de seceriș" (Ioan 4, 35) și „venind cu bucurie, veți lua mănunchiurile voastre" (Ps. 125, 8).

„Așa dară oamenii să ne socotească ca pe niște slujitori ai lui Hristos și iconomi ai tainelor lui Dumnezeu" (I Corinteni 4, 1).

2. Conduita.

Preotul „să trăiască în cele ce sunt ale Domnului" (cf. Luca 2, 49), adică „viața preotului să fie în ceruri" (Filipeni 3, 20) să fie „bun ostaș al lui Hristos" (II Tim. 2, 3), „bărbat al unei femei, având copii credincioși și neînvinuit pentru desfrânare sau neascultare" (Tit 1, 6).

Să nu fie „iubitor de câștiguri urîte" (Tit 1, 7), căci „așa a poruncit Domnul celor ce propoveduesc Evanghelia, să trăiască din Evanghelie" (I Cor. 9, 14), iar pentru osteneala sa în ogorul Domnului să și aducă aminte de cuvintele Mântuitorului: „Plata voastră multă este în ceruri" (Matei 5, 12).

Să nu urmărească câștigarea de averi căci lăcomia după avere este „rădăcina tuturor relelor" (I Tim. 6, 10), și să ajute pe semenul său, căci „întrucât ați făcut acestea unuia dintre acești frați mai mici ai Mei, Mie ați făcut" (Mat. 25, 40)

Să nădăjduiască în ajutorul lui Dumnezeu precum ne zice: „Cereți și se va da" (Mat. 7, 7) și să fie „ascultător întru toate" (Filip. 2, 8).

Sf. Pavel Apostolul zice: „Îmi smeresc trupul și-l supun robiei, ca nu cumva propoveduind altora, eu însumi să mă fac nevrednic" (I Cor. 9, 27) și îndeamnă: „Te nevoiește spre evlavie, căci evlavia la toate este de folos" (I Tim. 4, 7—8) și „fiți-mi următori, precum și eu sunt următor lui Hristos" (I Cor. 4, 16).

„Sfinți să fie, căci sfânt sunt și Eu Domnul cel ce îi sfințesc" (Lev. 21, 8).

Să urască neadevărul, pentrucă „preoții lui Dumnezeu se vor îmbrăca cu dreptate și cuvioșii cu bucurie se vor bucura" (Ps. 131, 9).

Toate acestea i se cer, ca cel ce este „sarea pământului și lumina lumii" (Matei 5, 13—14).

Nu e dejuns numai atât. Preotul într'așa fel să-și potrivească viața și „așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, — zice Mântuitorul — ca să vadă ei faptele noastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri" (Mat. 5, 16) pentrucă fiind slujitor al lui Hristos, trebue să fie „desăvârșit, precum Tatăl Ceresc desăvârșit este" (Mat. 5, 48).

3. Luptător pentru pace.

Iisus Hristos a venit ca „Domn al Păcii" ca să nimicească puterea întunecrului și să restabilească pacea între Dumnezeu și oameni, pacea între popoare.

Îngerii la Nașterea Mântuitorului cântă „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu" și recomandă „pace oamenilor de bunăvoire" (Luca 2, 14).

Psalmistul, vestind venirea Mesiei, ca semn al venirii Lui dă, că: „În zilele Lui răsări-va dreptatea și mulțimea păcii" (Ps. 71, 7). Iisus Hristos este așadar dreptatea, sfințenia noastră și prin aceasta „pacea noastră" (Efes 2, 14). În El, zice Psalmistul: „Mila și adevărul s'au întâmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat" (Psalm 84, 11).

Creștinii trebue să fie lucrători ai păcii, după cum zice Mântuitorul în cuvântarea

(Continuare în pag. 3)

Zaharia Boiu - Predicatorul
(1834—1903)

Când se împlinesc 50 de ani dela moartea asesorului consistorial Zaharia Boiu, ne apare înainte cu deosebire figura preotului predicator care a fost el.

Zaharia Boiu a desvoltat o activitate multilaterală, a fost un bărbat iscusit, cu inițiativă cu multă putere de muncă, fiind unul din fruntașii vieții bisericești din vremea sa foarte cunoscut și unanim apreciat.

Dar tot ce a fost el ca vrednicie personală a încetat acum 50 de ani. Toți cei care l-au cunoscut s'au dus și ei pe urmele lui și cu toate acestea Zaharia Boiu, a continuat să fie prezent în viața noastră bisericească prin predicile sale. Predicatorul Zaharia Boiu, n'a murit, figura lui de preot ales, plin de demnitate, îndrăgit de sfintele slujbe, în fața altarului era ca un serafim, — ni se arată din nou ori de câte ori citim una din predicile sale.

Dăruit de Dumnezeu cu mare talent, Zaharia Boiu întrunea toate calitățile unui predicator de seamă: Exterior cu prestanță, o temeinică pregătire cărturărească, posibilități vocale, bărbat vrednic încununat cu toate virtuțile, temător de Dumnezeu, plin de râvnă pentru vestirea Evangheliei lui Hristos, adânc cunoscător al Bibliei.

Activitatea sa bisericească și de predicator și-a desvoltat-o într'o vreme când Biserica ortodoxă din Ardeal era în plină înflorire. Era oarecum firesc ca impetuosul talent oratoric al lui Zaharia Boiu să se poată desfășura, cu deplin succes la Sibiu, centrul mitropolitan.

Dar Zaharia Boiu prin cuvântările sale înaripate a ajuns în curând să fie cunoscut, apreciat și gustat în tot Ardealul. Astfel e chemat să predice la Cluj, la Abrud, la Făgăraș, la Mercurea, Sălișle, Ocna, Sadu Mediaș și în alte părți, unde era ascuttat cu tot interesul făcând adâncă impresie asupra credincioșilor.

Predicile și le pregătea temeinic ilustrându-le cu texte biblice la fiecare pas, folosind Vechiul și Noul Testament deopotrivă. Succesul predicilor lui Zaharia Boiu este a se căuta și 'n acest fapt că erau biblice și păstrau o justă interpretare a textelor.

Predicile lui Zahazia Boiu purtau vădit pecetea predicatorului. Din câteva fraze cunoaștem că acea predică e a lui Zaharia Boiu. El punea în predici tot zelul și avântul sufletului său. Preocuparea lui principală era să câștige pe ascultători și să le miște sufletele.

Zaharia Boiu a rostit o mulțime de predici, dar a ținut să-și publice o bună parte din ele. Astfel a editat 3 volume de predici, semințe în ogorul lui Hristos: a) Predici la Duminecile de peste an; b) La praznice și sărbători, și c) Cuvântări funebrale.

Publicarea acestor volume de cuvântări bisericești a avut un succes deplin. Preoțimea noastră le-a îmbrățișat cu bucurie și s'a folosit de ele până în zilele noastre. Și astăzi în multe biserici preoții citează pasagii întregi din predicile lui Zaharia Boiu.

Socotim că o mai aleasă prețuire, la 50 de ani dela moarte, nu i se poate aduce unui predicator

G. S.

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzându faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri".

„Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

INFORMAȚII

Luni 5 Octomvrie 1953, a avut loc Sinodul PP. SS. Episcopi din Mitropolia Ardealului împreună cu Sinodul PP.S.S. Episcopi din Mitropolia Banatului. Au fost de față: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, P. S. S. Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului și Valerian al Oradiei. La discutarea primului punct — sărbătorirea aniversării a 5 ani de reîntregire bisericească — au participat și P. S. Antim, vicar patriarhal, P. C. I. Gajiu, Directorul Sf. Sinod, ca reprezentanți ai I. P. S. Patriarh Justinian — și P. C. Vicari și secretari ai Eparhiilor din Ardeal și Banat.

Pe ordinea de discuții au fost: 1. Aniversarea reîntregirii bisericești; 2. Cursurile de îndrumare misionară și Conferințele protopopești; 3. Probleme în legătură cu Institutul Teologic din Sibiu.

Luându-se în discuție aniversarea reîntregirii bisericești, s'a fixat programul festivităților dela 21 Octomvrie a. c. Afară de acest program s'a hotărît distingerea preoților reveniți, pentru merite în actul reîntregirii și consolidarea lui, cu diferite distincții bisericești, 50 de inși primind din partea I. P. S. Patriarh crucea comemorativă a 5 ani de reîntregire bisericească.

În privința Cursurilor de îndrumare misionară s'a decis ca să se continue la Sibiu, ținerea ciclului II cu preoții din Mitropolia Ardealului. Referitor la Conferințele protopopești se vor face demersuri ca ele să se țină de 4 ori pe an.

În legătură cu Institutul Teologic s'au rezolvat probleme referitoare la taxele studenților, burse și subvenții, examenul de diferență, încadrarea personalului didactic și de conducere etc. Discuțiile au evidențiat atenția P. S. S. Ierarhi pentru Institutul Teologic Universitar din Sibiu, unde se formează preoți vrednici pentru Eparhiile din Banat și Ardeal și care contribue la desvoltarea disciplinelor teologice ortodoxe.

Preotul

(Urmare din pag. 2)

de pe munte: „Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Mat. 5, 9).

Preotul numai așa poate fi slujitor al lui Hristos dacă are dragoste, dacă e pătruns de duhul iubirii, cu un cuvânt dacă lucrează pentru pace. Oare nu spune destul de categoric Mântuitorul: „Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul. Din aceasta vor cunoaște toți, că-Mi sunteți ucenici, de veți avea dragoste între voi" (Ioan 13, 34—35).

Și astăzi, când popoarele doresc și sunt hotărîte să apere pacea, preotul mai mult ca oricând are datoria sfântă să afirme că Pacea este scumpă tuturora și e necesară și sufletului și trupului și să lupte pentru pace.

Înrolându-se cu adevărat în frontul păcii, propoveduind pacea, luptând pentru apărarea ei, va fi pe drept cuvânt „ostaș al Păcii", după cum este „ostaș al lui Hristos, Domnul Păcii", care peste veacuri ne trimite prietenescul salut: „Pace vouă!" (Ioan 20, 21).

Preot **Teodor Nedelcu**
Boian—Turda

Alegerile de deputați pentru Sfaturile Populare

Întrucât în luna Decemvrie a acestui an se încheie termenul de funcționare a actualelor Sfaturi Populare — alegerile noilor deputați în Sfaturile Populare regionale, raionale, orășenești și comunale, au fost fixate pe ziua de 20 Decemvrie a. c.

Marea însemnătate a alegerilor de deputați în Sfaturile Populare decurge din adâncul democratism al orânduirii noastre de Stat. Consfințind cea mai mare cucerire a poporului muncitor, rod al unor lupte eroice pline de sacrificii, Constituția R. P. R. prevede că în Patria noastră liberă puterea aparține oamenilor muncii dela orașe și sate, care o exercită prin Marea Adunare Națională și Sfaturile Populare,

Sfaturile Populare ale oamenilor muncii dela orașe și sate constitue baza politică a Republicii Populare Române. Ele sunt nu numai organe locale ale puterii de Stat, ci și cea mai cuprinzătoare organizație de massă, care organizează participarea activă a celor mai largi masse ale oamenilor muncii la conducerea treburilor de Stat și obștești, la opera de construire a socialismului. Sfaturile Populare au un rol organizator de deosebită răspundere în desvoltarea economică și culturală a regiunilor și raioanelor.

În anii care s'au scurs dela alegerea lor, numeroase Sfaturi Populare au obținut realizări însemnate în folosul oamenilor muncii, dobândind în gospodărirea treburilor obștești, o bogată experiență, a cărei răspândire e menită să ducă la întărirea Sfaturilor Populare, la îmbunătățirea activității lor. Bogata și multilaterala activitate a Sfaturilor Populare s'a dovedit a fi o mare școală de conducere a treburilor Statului.

Alegerile pentru Sfaturile Populare vor contribui la strângerea legăturii Sfaturilor Populare cu massele, la întărirea unității între guvern și popor, la consolidarea alianței între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare — temelia puterii populare. Campania electorală constitue prilej de îmbunătățire a activității Sfaturilor Populare, astfel încât acestea să obțină noui succese în lupta pentru ridicarea bunei stări a poporului.

Decretul cu privire la alegerea deputaților în Sfaturile Populare se inspiră din principiile înscrise în Constituția R. P. R. care asigură și garantează materialicește deplina exercitare a drepturilor politice de către cetățeni.

Decretul prevede că alegerile pentru organele locale ale puterii de Stat se fac prin vot universal, egal, direct și secret, la alegeri putând lua parte toți oamenii muncii cetățeni ai R. P. R. care au împlinit vârsta de 18 ani, fără deosebire de rasă sau naționalttate, sex, religie, grad de cultură, profesiune sau durata domicilierii. Dreptul de a fi ales deputat al unui Sfat Popular este asigurat oricărui om al muncii, cetățean al R. P. R. cu drept de vot, care a împlinit 23 de ani.

Decretul declară nedemni de a fi alegători sau aleși pe foștii moșieri, foștii industriași, foștii bancheri, foștii mari comercianți, elementele capitaliste dela orașe și sate. Deasemeni sunt nedemni de a fi alegători saa aleși cei condamnați pentru crimă de războiu sau pentru crime împotriva păcii și umanității. Decretul actual prevede însă că vor putea vota acei cetățeni din categoria foștilor exploatatori și a elementelor capitaliste dela orașe și sate care au luptat pe frontul antihitlerist, au sprijinit mișcarea revoluționară și antifascistă, sunt părinți, frați sau surori ai militarilor Forțelor Armate, sunt preoți și învățători, elevi și studenți aflați în școli, institute, universități, sau desfășoară o activitate științifică, tehnică și artistică în folosul poporului.

Prevederile referitoare la depunerea candidaturilor reflectă de asemeni democratismul sistemului nostru electoral. Dreptul de a depune

(Continuare în pag. 4)

Pacea, bunul suprem al tuturor popoarelor

Popoarele au dorit întotdeuna pacea. Căci nu popoarele au declarat războaiele, care umplu istoria de sânge şi mizerie, ci conducătorii lor, clasele dominante, care aveau interes să le declanşeze. Dacă însă înainte vreme popoarele n'au putut impune pacea şi s'au lăsat târâte în războaie fără rost, care le aduceau numai suferinţe şi sacrificii, astăzi popoarele s'au unit într'un uriaş front organizat pentru a înfrânge pe aţâţătorii la război şi a impune pacea.

De fapt numai o pătură de capitalişti, imperialiştii vor războiu, socotind că prin războiu vor acumula noui profituri şi vor ajunge să domine toată lumea şi să exploateze toate popoarele. În faţa acestora se ridică însă frontul unit al tuturor popoarelor iubitoare de pace.

De ce popoarele vor pacea ? Desigur pentrucă ştiu din experienţele celor două războaie mondiale ce înseamnează pentru ele un războiu. Războiul poate fi o „afacere" bună pentru capitalişti, care nu merg pe front, ci îngrămădesc averi peste averi din furniturile militare şi din speculă, din jefuirea masselor populare, dar pentru popor războiul este numai moarte, mizerie, foamete, suferinţă, nimicire a muncii de veacuri şi a oricărei bucurii de viaţă. Cei mai buni fii ai poporului îşi dau viaţa pe front, sau îşi sacrifică sănătatea: iar ceilalţi muncesc zi şi noapte pentru o existenţă mizerabilă. Mijloacele moderne de ducere a războiului fac din el o crimă împotriva omenirii.

În schimb pacea oferă climatul cel mai prielnic pentru desfăşurarea unei vieţi fericite şi îmbelşugate.

Pacea înseamnează belşug şi fericire. În vreme de pace popoarele îşi pun toate puterile lor de muncă şi toate forţele creatoare în slujba progresului material şi cultural al omenirii. Muncitorul din fabrici şi uzine poate în linişte să făurească unelte ale muncii paşnice, să producă mărfuri de larg consum, care să ridice nivelul de trai al poporului. Muncitorul de pe ogoare îşi poate ara şi semăna ogorul, cu nădejdea unei recolte bogate, care să contribuie la îmbunătăţirea vieţii tuturor. Muncitorul intelectual poate să-şi închine toată străduinţa minţii pentru luminarea poporului, pentru progresul ştiinţei şi tehnicei, pentru o artă şi literatură ziditoare de suflet. Preotul poate să-şi desfăşoare activitatea de mântuire a credincioşilor, fără grija bombardamentelor, în atmosfera de belşug şi bucurie a păcii.

Pacea este condiţia necesară a muncii creatoare, a progresului cultural şi economic, a unei vieţi fericite şi îmbelşugate. În pace progresează popoarele: în pace relaţiile dintre popoare sunt spre binele tuturor, bunurile materiale şi spirituale fiind la dispoziţia omenirii întregi.

De aceea pacea a fost visul de totdeauna al popoarelor. Ea a fost cântată de poeţi, postulată de filosofi, vizionată de prooroci După ea au suspinat de veacuri massele asuprite. Astăzi însă pacea nu mai e un simplu vis, un poem, un concept filosofic, o viziune profetică, sau un suspin al popoarelor: ea este un bun pentru care popoarele luptă şi muncesc şi pe care îl vor cuceri prin angajarea tuturor forţelor lor în lupta pentru pace. În faţa uriaşului front al popoarelor luptătoare pentru pace, aţâţătorii la războiu dau înapoi. Forţele păcii păşesc biruitoare înainte.

În fruntea acestor forţe organizate ale păcii stă măreaţa Uniune Sovietică, bastionul de neînvins al socialismului şi păcii. Pe calea aceasta păşesc cu hotărîre şi ţările de democraţie populară. La acestea se adaugă sutele de milioane de luptători pentru pace din ţările dependente şi coloniale şi din ţările capitaliste. Nici o forţă din lume nu este mai tare decât acest front organizat al luptătorilor păcii. Şi astfel pentru prima dată în istorie pacea se arată a fi mai tare decât războiul şi omenirea întreagă e mobilizată să lupte pentru pace şi împotriva războiului. Aceasta este lupta cea adevărată, lupta care corespunde intereselor sutelor de milioane de oameni ai muncii din toate ţările: lupta pentru viaţă împotriva morţii, lupta pentru fericire împotriva mizeriei şi suferinţii. A arătat-o cu prisosinţă: Congresul popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena ca şi ecoul pe care îl au pretutindeni consecventa politică de pace a Uniunii Sovietice şi chemările Consiliului Mondial al Păcii.

Biserica noastră a fost dintru început alături de forţele păcii. Ea a înţeles că pacea este idealul pe care l-a propoveduit Mântuitorul şi Sf. Apostoli şi că locul ei este alături de luptătorii pentru pace. Căci Mântuitorul n'a venit în lume numai ca să restabilească pacea dintre noi şi Dumnezeu, dar ca şi vrajba dintre popoare să se risipească şi pacea să domnească între ele, ca să surpe zidul vrajbei care despărţea popoarele şi să le apropie în pace unele de altele (Efeseni 2, 14—15). Deci lupta pentru pace între popoare e o misiune evanghelică pentru Biserică. De aici prezenţa ei activă în frontul apărătorilor păcii, ştiut fiind că numai „făcătorii de pace" cei ce acţionează şi luptă pentru pace, sunt cu adevărat „fiii lui Dumnezeu". Aceasta explică activitatea preoţilor şi credincioşilor noştri în lupta pentru pace.

Pacea este bunul suprem al tuturor popoarelor, pentrucă pacea înseamnează viaţă, înseamnează belşug, înseamnează muncă creatoare, înseamnează progres, înseamnează fericire. Şi pacea va birui. Pentrucă popoarele au luat cauza păcii în propriile lor mâini şi vor lupta până la capăt pentru biruinţa ei!

† EUDOCHIA BOGDAN

În ziua de 25 Aprilie 1953, după o grea şi îndelungată suferinţă, împărtăşită cu Sfintele Taine, în vârstă de 66 ani, s'a stins din viaţă Eudochia Bogdan, vrednică soţie de învăţător şi mamă a preotului nostru Alexandru Bogdan dela parohia Pogăceaua, Raionul Sărmaş.

Faptele ei bune şi viaţa pilduitoare i-au împletit cununa frumoasă a nemuririi atât înaintea lui Dumnezeu cât şi înaintea tuturor celor ce au cunoscut-o şi au iubit o.

Cuvântul de rămas bun a fost rostit de Pr. Ilarion Bărbulescu, iar slujba pioasei înmormântări săvârşită de 5 preoţi, va rămâne neştearsă în amintirea credincioşilor din parohie şi jur.

Familia îndoliată învită şi pe această cale pe toate rudeniile şi cunoscuţii să se roage pentru sufletul ei.

Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată.

A. M.

Alegerile de deputaţi...

(Urmare din pag. 3)

candidaturi este asigurat tuturor organizaţiilor oamenilor muncii, sindicatelor, cooperativelor, organizaţiilor Partidului Muncitoresc Român, organizaţiilor de tineret şi altor organizaţii de massă şi asociaţii culturale care cuprind laolaltă milioane de oameni ai muncii din ţara noastră. În acelaş timp Decretul cu privire la alegeri prevede că depunerile de candidaturi pot fi făcute şi de către adunările generale ale oamenilor muncii pe Întreprinderi şi Instituţii, Gospodării Agricole de Stat, S.M.T.-uri, Gospodării Agricole Colective, şi sate şi militari pe unităţi sau servicii militare. În cadrul acestor adunări, oamenii muncii au posibilitatea să participe nemijlocit la desemnarea candidaţilor, să analizeze activitatea acestora, în producţie şi în viaţa obştească, să aprecieze dacă întreaga lor comportare este o garanţie că îşi pot face pe deplin datoria faţă de Patrie şi de poporul muncitor.

Decretul stabileşte că listele de alegători care vor fi întocmite de Comitetele executive ale Sfaturilor populare din comune, oraşe şi raioane de oraş — urmează a fi afişate din timp. Cetăţenii cu drept de vot au dreptul şi datoria de a verifica înscrierea.

O deosebită însemnătate are extinderea principiului, alegerii unui singur deputat în fiecare circumscripţie electorală şi la comune. Acest lucru înlesneşte făurirea unei legături strânse între deputaţi şi alegătorii săi. Deputatul are posibilitatea să cunoască în mod amănunţit Circumscripţia sa electorală, nevoile cetăţenilor, având totodată o răspundere precisă. La rândul lor alegătorii pot conlucra mai bine cu deputatul lor, având totodată putinţa de a controla activitatea acestuia.

Un rol deosebit în asigurarea înfăptuirii întocmai a prevederilor legale cu privire la alegeri revine Comisiilor electorale regionale, raionale, orăşeneşti, raionale de oraş şi comunale, precum şi Comisiilor electorale de Circumscripţii. Ele vor fi alcătuite din reprezentanţi ai organizaţiilor oamenilor muncii, precum şi din reprezentanţi desemnaţi în Adunări populare.

Sistemul nostru electoral asigură astfel participarea celor mai largi masse, nu numai la vot, ci şi la organizarea şi controlarea desfăşurării tuturor operaţiunilor şi a întregei campanii electorale.

Deplina libertate a propagandei electorale este asigurată şi garantată materialiceşte prin faptul că presa, radio-ul, sălile pentru organizarea de adunări şi meetinguri etc., sunt bunuri ale poporului muncitor.

Preotimea este chemată să-şi dea contribuţia sa în campania electorală prin explicarea legii electorale, a realizărilor regimului de democraţie populară şi Sfaturilor Populare locale, prin sprijinirea candidaturilor celor mai buni fii ai poporului. Ea trebue să participe la vot şi să îndrumeze şi pe credincioşi în acest sens, ca toţi să-şi împlinească datoria patriotică de a vota pe candidaţii păcii şi ai vieţii celei noui. Astfel preoţii se vor arăta luptători adevăraţi pentru pace şi pentru fericirea poporului muncitor.

La 15 August 1953, a avut loc la Sfânta Mănăstire Rohia, Raionul Tg.-Lăpuş prăznuirea hramului. Sf. Liturghie s'a săvârşit de soborul mănăstirii, în frunte cu P. C. Stareţ al mănăstirii, răspunsurile fiind date de fraţii mănăstirii şi corul credincioşilor din Rohia, împreună cu câţiva studenţi teologi. La priceasnă s'a predicat despre Maica Domnului ca model al femeii creştine. După împărtăşirea credincioşilor s'a făcut Sfântul Maslu. A doua zi Duminecă la Sf. Liturghie s'a predicat despre întrebarea mântuirii (Mc. 10, 17). După aceea au fost împărtăşiţi credincioşii care s'au întors la casele lor plini de bucurie şi pace duhovnicească.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 828—9—53

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 101 SIBIU, 1 Noemvrie 1953 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 42—44

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cinci ani dela reîntregirea bisericească

— Sărbătorirea dela Alba-Iulia —

In 21 Octomvrie a. c. s'au împlinit cinci ani dela epocalul act al reîntregirii Bisericii ortodoxe ardelene. Aniversarea aceasta a fost sărbătorită într'un cadru festiv în catedrala reîntregirii bisericeşti din Alba-Iulia. La sărbătorire au participat toţi membri Sf. Sinod, în frunte cu Î. S. Sf. Patriarh Justinian, vicarii şi consilierii din Eparhiile Moldovei, Munteniei şi Olteniei, vicarii, consilierii, inspectorii eparhiali, profesori dela Institutele Teologice şi şcoliile de cântăreţi bisericeşti, toţi protopopii, preoţi, studenţi teologi din Eparhiile Ardealului, şi credincioşi reveniţi şi vechi ortodocşi.

Sosind în gara din Alba-Iulia la ora 8½, I. P. S. Patriarh Justinian este întâmpinat de clerul şi credincioşii veniţi din toate părţile Ardealului şi Banatului. La cuvântul de bun sosit, rostit de Prot. V. Negrea din Alba-Iulia, I. P. S. Sa răspunde mărturisind bucuria ce o simte când păşeşte în cetatea Alba-Iulia, cetatea reîntregirii bisericeşti din Ardeal. După aceia I. P. S. Sa este invitat la Catedrala reîntregirii, unde este întâmpinat de membrii Sf. Sinod, soborul vicarilor, protopopilor, diaconilor, clerul şi credincioşii prezenţi. Corul catedralei cântă: Pe Stăpânul..... Catedrala se umple de preoţi şi credincioşi. Începe Sf. Liturghie, pontificată de I. P. S. Sebastian al Moldovei, P. S. Lor Andrei al Aradului şi Policarp Moruşca, înconjuraţi de soborul vicarilor şi consilierilor din Ardeal şi Banat, diaconi fiind V. Gârbu şi C. Voicu dela Sibiu. După terminarea Sf. Liturghii se slujeşte afară în curte, în faţa Catedralei, Doxologia de premărire a lui Dumnezeu pentru binefacerile ce le-a revărsat asupra Bisericii noastre, încheiată prin Polihroanele obişnuite. Indată după Doxologie urmează Cuvântările.

Seria cuvântărilor o deschide I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, care a spus următoarele:

Cuvântarea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului

Au trecut cinci ani de când ne rugăm iarăşi împreună, ne închinăm în faţa aceluiaş altar, ne strânge la un loc aceeaşi Liturghie şi ne împărtăşim de Domnul din acelaş Potir; au trecut cinci ani de când nu mai suntem despărţiţi bisericeşte, de când nu mai e vrajbă şi desbinare între noi, ci unitate şi pace în Duhul Sfânt. Din acest prilej se cuvine să dăm mărire şi mulţumită lui Dumnezeu, care după ce ne-a ajutat să ne refacem unitatea bisericească, ne-a ajutat să o şi întărim în cursul celor cinci ani cari au trecut. Acest îndoit ajutor al lui Dumnezeu ne dă o dovadă că reîntregirea noastră bisericească a fost după buna plăcere a voii Lui şi că ajutorul Lui va fi şi mai departe cu noi în străduinţa de a cimenta pentru vecie unitatea noastră în Dumnezeu şi de a o face atât de totală încât nici urmă din fosta desbinare să nu mai rămână în suflete.

Şi cum n'ar fi fost voia lui Dumnezeu să ne readunăm întru El, când tocmai de aceea a trimis pe Fiul Său în lume şi l-a dat jertfă pe cruce, ca să surpe păretele din mijloc al oricărei despărţiri şi vrăjmăşii, ca să omoare prin cruce orice vrăjmaşi (Ef. 2, 14, 16), ştiut fiind că unde e desbinare şi vrajbă nu e duhul lui Dumnezeu, ci duhul celui ce a semănat în lume desbinarea şi vrajba. Cum n'ar fi fost voia lui Dumnezeu să ne reunim şi noi în Hristos, — Fiul Său, când Hristos este „pacea noastră", când puterea Lui se arată în acea că face oriunde din două lumi una, din doi oameni despărţiţi un singur suflet şi când de aceea şi-a vărsat scumpul Său sânge pe cruce, „ca să întemeieze pacea", Căci pe cum a făcut Dumnezeu la început toate unite în Fiul Său, dar păcatul le-a desbinat şi le-a împrăştiat, aşa vrea acuma să le readune iarăşi toate în Fiul Său. In acest scop şi-a luat Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu (un) trup omenesc, pe care după ce l-a răstignit pe cruce şi l-a înviat ni-l dă spre mâncare şi băutură, ca împărtăşindu-ne toţi din el să ne facem un singur trup în Hristos Domnul, primind puterea „să păzim unirea Duhului în legătura păcii" (Ef. 4, 3). Căci dacă suntem creştini adevăraţi, Hristos trebue să locuiască în noi şi noi întru El. Dar Hristos este unul, nu mai mulţi. Deci şi noi trebue să fim una întru Hristos cel unul.

Dacă-i aşa, cine nu vede că noi lucram tocmai împotriva acestei voi a lui Dumnezeu, când nu ne mai cuminecam din acelaş potir, când nu ne uneam cu acelaş Hristos la aceeaş sfântă Liturghie? Cine nu vede că cei ce au ridicat la 1700 în sânul poporului nostru peretele din mijloc al despărţirii şi vrăjmăşiei, au lucrat mânaţi de duhul vrăjmăşiei care e potrivnic lui Dumnezeu şi care voia să coboare viaţa poporului nostru din legătura ei strânsă cu Dumnezeu?

Reunindu-ne acum, am zădărnicit voia cea rea a vrăjmaşului lui Dumnezeu şi am împlinit voia lui Dumnezeu. Ba mai mult, reunindu-ne între noi, ne-am readunat în Hristos, ne-am unit cu adevărat cu Dumnezeu. Iar prin aceasta ne-am aşezat în legătură cu izvorul nesfârşit de puteri pentru tot lucrul bun pe care vrem să-l săvârşim. Până eram în desbinare, credinţa noastră nu era destul de vie şi de puternică şi viaţa noastră nu se putea face deplin o viaţă plăcută lui Dumnezeu, căci duhul cel vrăjmaş lui Dumnezeu avea putere asupra noastră. Până eram desbinaţi, eram lumeşti, nu eram şi nu puteam deveni cu adevărat duhovniceşti. Viaţa noastră religioasă nu-şi putea lua un sbor mai înalt, ci era înlănţuită de duhul desbinării şi al vrajbei lângă pământ şi silită să se mişte într'un cerc îngust. Puterile noastre cele mai bune, în loc să le închinăm gândurilor la Dumnezeu şi silinţelor spre desăvârşire le iroseam în lupta dintre noi, în loc să purtăm războiul cel dinăuntru duhovnicesc împotriva gândurilor vrăjmaşului, purtam războiul cel dinafară, dintre fraţi, spre bucuria vrăjmaşului. In sufletele noastre nu se puteau sălăşlui deplin virtuţile creştine ale păcii, ale blândeţei, ale dragostei, căci lupta ce o purtam între noi şi voinţa de a ne găsi unii altora tot felul de cusururi, întreţinea în noi o tulburare care nu era dela Dumnezeu.

Desbinarea slăbeşte puterile unui popor chiar când e de alt ordin decât cel bisericesc. Dar când e de ordin bisericesc slăbirea constă nu numai în faptul că o putere luptă împotriva alteia împiedecându-se una pe alta în tot ceea ce vrea să zidească, ci şi în faptul că înseamnă o răcire a credinţei, o cădere a sufletelor din dragoste şi din entuziasmul cel sfânt dătător de putere, o cădere la starea „lumească", pătimaşe, care poate să surpe, dar nu să zidească.

Duşmanii poporului nostru care au aruncat vrajba în sânul lui, la 1700, au numit rezultatul uneltirii lor, *unire*. Ea însă nu era unire, ci desbinare. Era unire din punctul lor de vedere, întrucât rup-

(Continuare în pag. 2)

Cinci ani dela reîntregirea bisericească

(Urmare din pag. 1

seseră o parte a poporului nostru din unitatea în care trăia şi o alipiseră la ei. Dar din punctul de vedere al poporului nostru şi al credinţei lui, era o desbinare, întrucât poporul nostru îşi pierduse unitatea bisericească, îşi pierduse pacea lăuntrică, îşi pierduse dragostea dinăuntru. Ea nu era unire adevărată, aşa cum nu e unire adevărată şi firească, desbinarea unui membru al familiei de familia lui şi asocierea lui cu duşmanii acelei familii. Vrajba ce se naşte prin aceasta în acea familie numai unire nu e pentru ea. Unirea religioasă adevărată a poporului nostru s'a înfăptuit acum 5 ani şi pe măsura ce se va consolida tot mai deplin, puterile neamului nostru vor creşte, iar viaţa lui se va pătrunde tot mai mult de virtuţile superioare ale creştinismului.

Încă în aceşti primi 5 ani de viaţă bisericească reîntregită noi am câştigat foarte mult. In aceşti 5 ani noi ne-am descoperit tot mai deplin unii pe alţii. Noi eram până acum ca doi fraţi înduşmăniţi cari nu se mai văd aşa cum sunt, ci sub puterea duhului cel rău al duşmăniei, îşi fac unul despre altul fel de fel de închipuiri care îi împiedecă să se apropie. In aceşti 5 ani ne-am eliberat de duhul acestei rele închipuiri, s'au topit dintre noi pojghiţa părutelor deosebiri şi am văzut că suntem în fond la fel, credem, gândim şi simţim la fel. Lucrurile duşmanului s'au mistuit ca ceara de faţa focului din mijlocul nostru şi rămânând numai noi de noi, am văzut că toată deosebirea e de suprafaţă, e mai mult o părere. Am văzut că toate străduinţele Vaticanului, prin cele puţine sluji credincioase ale lui, n'au izbutit în cei 250 ani să altereze sufletul ortodox şi românesc al fraţilor smulşi prin înşelăciune sau silă de sub păstorirea Bisericii Ortodoxe. Sufletul acesta, născut şi crescut vreme de 1500 ani de Biserica-mamă, era deplin format încât nu-l mai putea schimba înrâurirea unei mame maştere, mai ales că fraţii luaţi sub puterea ei au rămas mai departe lângă fraţii ceilalţi şi în apropierea mamei celei adevărate, a Bisericii ortodoxe.

Dacă mai trebuia o dovadă despre forţa duhovnicească a Bisericii ortodoxe, despre puterea ei cu adevărat dumnezeiască, au dat-o cei 250 de ani de desbinare bisericească, prin faptul că n'au reuşit să şteargă pecetea pusă de ea pe sufletul credincioşilor. E un fenomen din care ar trebui să tragă toţi învăţămintele necesare: toate eforturile Vaticanului de a catoliza popoarele ortodoxe sunt zadarnice. Cei 250 ani de uniaţie românească au fost o lungă verificare a forţei spirituale a ortodoxiei, un serios examen pe care l-a trecut cu cel mai deplin succes. La grelele încercări prin care a trecut Biserica ortodoxă, în trecutul ei de suferinţe, s'a adăugat şi încercarea uniaţiei.

Dar nu e mai puţin adevărat că acest sfert de mileniu de uniaţie a verificat tăria unităţii ei.

In numele vechei mame bune, care până la 1700 a crescut şi povăţuit pe toţi credincioşii români, în mijlocul praznicului frăţesc de astăzi, simţim căldura adevărului religios al ortodoxiei şi a altarului sfânt al credinţei noastre.

Credincioşii români ardeleni au rămas una în credinţă. Laudă se cuvine fraţilor noştri care căzuseră sub puterea Vaticanului pentru solidaritatea duhovnicească cu fraţii rămaşi şi sub oblăduirea Bisericii ortodoxe.

Avem convingerea că viaţa religioasă a credincioşilor noştri a devenit acum şi mai adâncă şi mai curată, că Biserica ortodoxă română trăieşte o adevărată activitate duhovnicească. Avem convingerea că Biserica noastră va urca prin credincioşii ei o treaptă nouă de glorie, de înfrumseţare în Duhul Sfânt, spre bucuria noastră a tuturora.

Amin!

Cuvântul fraţilor reveniţi

In numele clerului şi credincioşilor reveniţi la sânul Bisericii-mame au vorbit: P. S. Teofil al Romanului, P. C. Dr. Carol Pop, vicarul Eparhiei Oradea, d. Dr. Mihail Farcaş şi Simion Doncoş.

P. S. Teofil, arată că ne-am adunat la Alba-Iulia ca să mărturisim plini de bucurie că unificarea bisericească este pe deplin şi pentru totdeauna consolidată. Cei 250 de ani de despărţire administrativă, n'au însemnat şi o desbinare sufletească. Sufletul poporului credincios a rămas în tot acest timp una în credinţă şi toată legea cu toate slujbele şi rânduelile ei, Liturghia, calendarul, posturile, au rămas neschimbate potrivit condiţiei pe care au pus-o strămoşii noştri. Într'adevăr strămoşii noştri au luptat, înfruntând temniţe, bătăi, prigoane, chiar moarte, pentru apărarea dreptei credinţe. Silniciile Vienei habsburgice şi ale Romei papale n'au reuşit să sfarme unitatea sufletească a credincioşilor. Şi la cei ce au fost trecuţi la uniaţie dorul întoarcerii acasă la sânul de mamă al Bisericii, care i a născut şi i-a crescut în Hristos, s'a arătat necontenit prin apărarea tezaurului tradiţiei ortodoxe împotriva uneltelor Papalităţii şi prin voinţa refacerii unităţii bisericeşti. Uniaţia era astfel sortită unei dispariţii totale îndată ce condiţiile istorice obiective ar fi îngăduit realizarea dorului reîntregirii. Cetatea sufletului ortodox ardelean n'a putut fi înfrântă nici de cătanele împăratului, nici de iezuiţii Romei. Cele mai de seamă personalităţi ale Bisericii gr.-cat. S. Micu-Klein, Gh. Şincai, P. Maior, Inochentie Micu-Klein — au arătat pacostea uniaţiei, au luptat împotriva ierarhilor şi teologilor catolicizanţi şi au apărat tradiţiile ortodoxe ale credincioşilor. Ei au fost alături de popor.

Astfel Inochentie recunoaşte că înainte de uniaţie le-a mers românilor mai bine ca după uniaţie, pentrucă atunci aveau scut la voevozii români şi la Moscova, dar după uniaţie ei trăesc ca într'o altă robie egipteană. Iar Gh. Şinca exclamă: Ce vor arhiereii aceştia? Punga ta. Ca să-şi umple pungile lor şi poporul să rămână rob. El combate pe teologii iezuiţi, care voiau să schimbe tocmelele strămoşeşti şi să le înlocuiască cu rânduieli latineşti. Aceasta scârbeşte pe credincioşi şi-i face să rupă cu uniaţia. Petru Maior marele luptător împotriva „nesmântnicirei Papei", afirmă categoric că românii sunt de legea grecească şi nimenea nu are dreptul să-i silească la nici un obiceiu papistăşesc. De aceia după ce în 1744 episcopul Inochentie îndeamnă pe credincioşi să părăsească uniaţia, că ea nu a adus nici un folos, Petru Maior pregăteşte de asemenea un sobor al clerului unit în 1798 în acelaş sens, spunând că el nu vede nici o deosebire între ortodocşi şi uniaţi, ci numai popii îşi ziceau „unit" şi „neunit" după cum ţineau de un episcop sau de alt episcop. Soborul a fost interzis şi P. Maior a fost nevoit să plece la Buda.

Gh. Şincai, chiar aruncă întrebarea: Dintre cei doi arhierei români din Ardeal (I. Bobb şi V. Moga), care s'ar putea numi cel adevărat următor al lui Teofil, care a fost la soborul dela Niceea? — Răspunsul este clar: cel ortodox. Că poporul a păstrat ca lumina ochilor credinţa strămoşească şi a nutrit mereu dorul revenirii se vede şi din faptul că problema refacerii unităţii Mitropoliei ortodoxe s'a pus la Adunarea de pe Câmpia Libertăţii din 1848, prin glasul lui S. Bărnuţiu, Papiu Laurean ş. a. Împotriva acestui deziderat au fost numai episcopii uniţi, interesaţi în beneficiile materiale ce le aveau, care prin circulara lui Lemeny atacă Adunarea dela Blaj şi care se plâng prin glasul Episcopului de Oradea, Erdely, că mulţi români au părăsit uniaţia şi că se voeşte smulgerea din uniaţie a tuturor greco-catolicilor. Dar cu toate maşinaţiunile Vienei şi uneltirile ierarhiei catolicizante, poporul credincios a păzit credinţa neschimbată şi dorul revenirii nepotolit. Influenţa Vaticanului a cuprins numai pe câţiva ierarhi şi câţiva teologi din jurul lor, credincioşii şi clerul rămânând neatinşi de această influenţă.

Aceasta explică desfăşurarea evenimentelor din Octomvrie 1948, când încercările ierarhiei gr.-cat. s'au dovedit neputincioase în faţa voinţei clerului şi credincioşilor foşti greco-catolici, care — pentru prima dată după 250 de ani — şi-au putut manifesta liber dorinţa de-a se întoarce acasă.

După ce evocă momentele înălţătoare dela 1, 3 şi 21 Octomvrie 1948, P. S. Sa arată că prin aceasta am devenit toţi fii buni ai Bisericii ortodoxe, cetăţeni devotaţi ai Patriei şi slujitori ai păcii. Unificarea bisericească s'a consolidat grabnic fără nici o turburare. Dovadă că ea este plăcută lui Dumnezeu şi voită de cler şi credincioşi. De acum toţi suntem una, suntem fiii aceleiaşi Biserici, urmând învăţăturii nerăstălmăcite a Mântuitorului şi păşim pe calea dragostei de Patrie şi a sprijinirii nobilelor năzuinţe de pace şi progres ale poporului muncitor. Tari în credinţa strămoşilor noştri, uniţi pururi în Biserica Domnului, vom spori contribuţia noastră la zidirea păcii în lume.

Luând cuvântul P. C. Vicar Dr. Carol Pop, în numele clerului revenit, dă expresie bucuriei că împlinirea a cinci ani dela reîntregirea bisericească este prăznuită cu atâta însufleţire de întreaga Biserică ortodoxă română, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian reîntregitorul şi cu membrii Sf. Sinod. Cei cinci ani s'au scurs ca ziua de ieri — iar azi putem mărturisi sărbătoreşte cu graiul psalmistului: cât e de bine şi de frumos ca să fie fraţii împreună. Dar ceasul acesta e şi ceasul evocărilor istorice, al mărturisirii a tot ceea ce obştea credincioasă a nădăjduit şi a luptat. Ce a fost „unirea" dela 1700 se ştie: un act silnic, clădit pe nisipul făgăduelilor amăgitoare şi mincinoase, învăluite în purpura imperială vieneză şi în mantia papalităţii. Uniaţia n'a dorit-o nici clerul şi nici poporul credincios. Credincioşii n'au fost întrebaţi, iar când au aflat au luptat contra ei. Chiar şi protopopii care au iscălit actul uniaţiei au pus condiţia ca toată legea să stea pe loc. În caz contrar peceţile lor să n'aibă nici o valoare. Autorii uniaţiei au fost duşmanii poporului, care au voit ca prin desbinarea lui să-l poată stăpâni şi exploata mai uşor Tocmai de aceea desbinarea a avut caracter pur administrativ, exterior. Ea n'a pătruns în suflete. Unitatea de credinţă a clerului şi credincioşilor ardeleni a rămas întreagă. Clerul şi credincioşii au rezistat tuturor atentatelor îndreptate împotriva cetăţii sufletului lor. Ei au rămas o singură obşte, două strane în aceeaşi Biserică şi s'au închinat lui Dumnezeu ca şi moşii şi strămoşii lor. Şi pentru apărarea legii strămoşeşti împotriva legii împăratului au suferit chiar şi mucenicie.

(Continuare în pag. 3)

Cuvântul fraţilor reveniţi

[Urmare din pag. 2]

Aminteşte apoi de preoţii, care au fost în fruntea mişcării credincioşilor de întoarcere la Biserica ortodoxă, ca: Pr. Ioan Circa, călugării Visarion şi Sofronie, Prot. Nicolae din Balomiri, care s'a lepădat de uniaţie şi a ajuns cu plângerile românilor ardeleni până în Rusia — Pr. Ioan din Galeş, Măcenic din Sibiel, Nicodim din Făgăraş, Ioan din Aciliu ş. a. Uniaţia s'a arătat — cum spunea cronicarul Plângerii Sf. Mănăstiri a Silvaşului — ca nefiind spre folos „ci isvodită numai ca să despartă pe ardeleni de fraţii din Ţara Românească şi Moldova şi să samene vrajba înlăuntru, Sufletul poporului n'a fost însă desbinat niciodată, ci — aşa cum spune Gh. Şincai — se nevoia a ţine credinţa care dela început o a primit, credinţa sfintelor soboare, şi a petrece în credinţa strămoşilor. Conştiinţa vechei predanii ortodoxe a rămas mereu vie în inima clerului şi credincioşilor foşti gr.-catolici.

Încercările de inovaţii făcute de teologii crescuţi la şcolile Vaticanului au rămas fără efect. Nici cele patru puncte n'au putut pătrunde în sufletul clerului şi credincioşilor. Nicăiri nu s'a săvârşit Sf. Împărtăşanie cu oştie, nici nu s'a rostit crezul cu Filioque, nici nu a prins rădăcini credinţa în Purgator, iar Papa a rămas străin de viaţa poporului care n'avea nici o legătură sufletească cu el. Chiar şi teologii, care fluturau drapelele papalităţii erau foarte puţini. Despre aceştia P. Maior zice: O, de-ar fi păzit Dumnezeu neamul românesc de astfel de oameni. Aceştia de spun ceva dela Roma, vor să taci, să înlemneşti, să laşti gura. Şi dacă aduci dovezi din Sf. Părinţi te socotesc ca pe un schismatic.

Clerul şi credincioşii foşti greco-catolici au trăit în aceeaş credinţă în care au vieţuit până la 1700, în care trăieşte majoritatea credincioşilor români de pretutindeni. Dorul după reîntoarcerea acasă n'a încetat nicicând să fie viu. De ce totuşi unificarea nu s'a realizat mai curând? În calea ei nu erau piedici doctrinare, liturgice, canonice sau religioase. Singura piedică erau vechile regimuri, care aveau interes să pescuească în apa tulbure a desbinării un vânat bogat.

A trebuit să vină regimul de democraţie populară, marile evenimente dela 23 August 1944, 6 Martie 1945 şi 30 Decemvrie 1947, pentruca în climatul libertăţii cultelor conştiinţa unităţii să se poată exprima liber, fără nici o stângenire. Vrerea lui Dumnezeu a fost ca în ceasul în care poporul muncitor s'a eliberat pe sine, de toate cătuşele, să ne putem şi noi elibera din cătuşele Vaticanului, în care am fost ţinuţi vreme de 250 ani. Revenind în braţele părinteşti ale Bisericii ortodoxe, muncim la făurirea viitorului luminos al Patriei noastre. Chemările I. P. S. Mitropolit Nicolae şi a I. P. S. Patriarh Justinian din 1948 au răscolit toate dorurile moşilor şi strămoşilor noştri după revenirea la vatra ortodoxiei de unde sufletul nostru nu s'a deslipit niciodată. Încercările episcopilor înstrăinaţi de sufletul poporului şi aflaţi în solda Vaticanului, au fost înfrânte de vrerile maselor populare. Uneltirile Vaticanului nu mai prindeau în sânul clerului şi credincioşilor. Aceştia ştiau acum cine sunt înşelătorii şi cine sunt adevăraţii îndrumători. Intimidările, ademenirile cu banii ş. a. n'au putut stăvili entuziasmul celor ce se întorceau acasă.

P. C. Sa evocă apoi în cuvinte emoţionante clipele din Octomvrie 1948, când fraţii foşti gr.-catolici au rupt toate legăturile cu Vaticanul şi au revenit la sânul Bisericii-mame, juruindu-se a fi buni fii ai Bisericii, devotaţi cetăţeni ai Patriei şi luptători pentru pace.

De atunci au trecut cinci ani. Câte bucurii duhovniceşti nu au înzorit trăirea noastră laolaltă! Uniţi în dragoste, ne-am străduit ca cu puteri unite să slujim şi obştea credincioşilor şi Patria, sprijinindu-ne întru realizarea fericirii celei din veac şi a celei din veacul ce va să fie. Deşarte s'au dovedit uneltirile celor din umbră. Desamăgirea i-a aşteptat pe toţi cei ce au nădăjduit că reîntregirea se va nimici. Dragostea noastră a fost mai puternică decât ura lor, credinţa noastră mai vie decât neîncrederea lor, unitatea noastră mai tare decât socotelile lor. Cler şi credincioşi constituim un tot organic, un singur trup, un singur suflet, o singură unitate de cugetare şi simţire. Deosebiri doctrinare n'au existat decât în minţile unor „Doctori" de pe malurile Tibrului. Clerul şi credincioşii au păstrat toată legea ortodoxă neschimbată, aşa cum au hotărît cei ce au fost siliţi să semneze actul dela 1700. Conştiinţa unităţii religioase a rămas neştirbită. De aceea reîntregirea bisericească s'a realizat fără tulburări. Credincioşii foşti gr.-cat. n'au avut de făcut nici un efort de adaptare, n'au schimbat nimic din trăirea lor religioasă, ci au simţit numai că acum trăirea lor este cuprinsă în comunitatea mai largă a întregei obşti ortodoxe din ţara noastră. După cum spune I. P. S Mitropolit Nicolae, fosta Biserică gr. catolică s'a integrat în Biserica ortodoxă aşa cum o piatră se aşează în edificiul din care a fost luată la locul ei, încât ea e cuprinsă în mod firesc în acest edificiu.

Astăzi putem afirma că conştiinţa unităţii bisericeşti este tare la toţi slujitorii altarelor, chiar şi la cei ce au avut la început unele nedumeriri. În perspectiva celor cinci ani, avem datoria de a mărturisi bucuria ce ne covârşeşte sufletul: actul reîntregirii este deplin şi definitiv consolidat. Mulţumind lui Dumnezeu pentru toate acestea, manifestându-ne recunoştinţa pentru cei ce au luptat şi s'au jertfit, pentru cei ce ne-au ajutat să făurim acest mare act istoric, de a rupe toate legăturile cu Vaticanul, de a ne iubi unii pe alţii, de a da ascultare Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi tuturor învăţăturilor şi canoanelor ei, de a sluji cu devotament poporul român şi Republica Populară Română, de a lupta pentru înfăptuirea năzuinţelor generoase ale poporului nostru, pentru pace.

Vorbind în numele credincioşilor reveniţi, d. Dr. Mihail Fărcaş (Cluj), salută cu bucurie prezenţa I. P. S. Patriarh Justinian şi a membrilor Sf. Sinod. Bucuria e cu atât mai mare cu cât astăzi suntem fii credincioşi ai Bisericii Ortodoxe Române, cum au fost şi strămoşii noştri veacuri dearândul, până i-au smuls cu forţa din Biserica lor. Ne aducem aminte cum ierarhia catolicizantă n'a cruţat nici un mijloc de a rupe pe intelectuali de popor şi a-i transforma în unelte ale Vaticanului, care se visa stăpân peste toată lumea. Sprijinul material, acordat pentru studii, nu erau decât arginţii lui Iuda, preţul trădării intereselor poporului şi credincioşilor. Au fost create organizaţii speciale (Agru, Astru, ş. a.), care sub masca culturii, erau instrumente de învrăjbire, unelte ale Vaticanului, protivnice intereselor poporului. Ele au fost sprijinite de clasele conducătoare, pentrucă atât Monarhia, cât şi guvernele din trecut aveau interes să se alieze cu orice forţe care ţin poporul în întuneric şi le ajută la exploatarea lui, fiind capabili să vândă orice pentru bani. Aşa a fost posibilă încheerea Concordatului. Rezultatele se cunosc. Prin Concordat a fost umilită şi lovită nu numai Biserica ortodoxă, ci şi foasta Biserică gr.-catolică. Dacă până atunci această Biserică reuşise să-şi păstreze o relativă independenţă şi caracterul de Biserică naţională, acum i se răpea independenţa şi ea se transforma în rit al Bisericii catolice, înfeudându-se astfel intereselor Vaticanului. Prin aceasta se urmărea desfiinţarea Bisericii gr.-catolice, catolicizarea forţată a clerului şi credincioşilor foşti gr.-cat. Aceasta era trădarea voinţei credincioşilor, trădare săvârşită de clasa conducătoare a ţării noastre în unire cu Vaticanul, forţe la fel de protivnice intereselor poporului. Ele nu aveau nimic comun cu năzuinţele ponorului. În acelaş timp Vaticanul ataţa învrăjbirea şovină între porul român şi naţionalităţile conlocuitoare, atâţând şovinismul, revizionismul şi rasismul.

Dar majoritatea credincioşilor gr.-catolici n'au trădat poporul, ci s'au apropiat cu sufletul de popor, de clerul şi credincioşii, care au ascultat glasul strămoşilor, glasul Patriei. Denunţarea Concordatului şi libertatea cultelor asigurată de regimul de democraţie populară au dat posibilitate ca în deplină libertate visul de veacuri al credincioşilor să devină realitate. Au trecut cinci ani de atunci. Iată-ne aici plini de bucurie, plini de lumină. Aceşti cinci ani au dovedit că locul nostru firesc este în sânul Bisericii ortodoxe române, dela care nimeni nu ne va mai putea răpi. În sânul ei am păşit pe calea cea dreaptă, calea Evangheliei nerăstălmăcite, calea slujirii păcii şi a dragostei de Patrie şi popor. Aduce apoi mulţumiri regimului pentru libertatea acordată. Ierarhilor Bisericii ortodoxe române pentru dragostea cu care i-au primit, clerului şi credincioşilor reveniţi pentru hotărîrea cu care au mers înainte. Acum ne putem dovedi patriotismul şi profundul ataşament faţă de Biserica ortodoxă. Şi recunoaştem că Păstorii Bisericii ortodoxe ne-au îndrumat pe calea păcii, pe calea slujirii nobilelor năzuinţe ale poporului român. Niciunul din ei n'au propovăduit vrajba naţională sau confesională, ci toţi ne-au dat pildă de conlucrare frăţească cu celelalte culte pentru binele poporului şi apărarea păcii. De aceea facem un nou legământ de a păzi cu sfinţenie dragostea faţă de Biserică, devotamentul faţă de popor şi, în ascultare de Ierarhii noştri, de a spori contribuţia noastră în lupta pentru pace şi în munca pentru înflorirea Patriei noastre, Republica Populară Română.

Vorbind tot în numele credincioşilor reveniţi, d. **Simion Doncoş** *(Baia-Mare) spune: Credincioşii au împlinit cu sfinţenie legământul din 21 Octomvrie 1948. Ei au uitat pentru totdeauna de orice legătură cu Papa şi se simt mulţumiţi şi fericiţi în sânul Bisericii ortodoxe, care i-a primit cu dragoste de mamă adevărată. Trăim unii cu alţii, fraţi reveniţi şi vechi ortodocşi, în înţelegere şi dragoste, ne rugăm în aceleaşi biserici şi ne împărtăşim din aceeasi învăţătură şi acelaş potir, muncim fără preget pentru înflorirea Patriei şi luptăm pentru apărarea păcii. Şi împreună suntem hotăriţi să trăim şi să luptăm pentru o viaţă nouă, pe care o dorim şi o vom înfăptui din ce în ce mai fericită.*

Mulţumind lui Dumnezeu, Ierarhilor, preoţilor, cu care suntem părtaşi la aceste mari bucurii, gândul se îndreaptă şi spre cei ce nu mai sunt printre cei vii, cei ce s'au jertfit pentru ortodoxie. Între aceşti vlădici, preoţi, cantori, juraţi, ctitori, credincioşi, care au apărat dreapta credinţă, aminteşte pe Oprea Miclăuş, ţăran din Sălişte, Tănase Tudoran (ţăran tras pe roată la Năsăud) şi cei zece, care au fost spânzuraţi şi alţi eroi ai credinţei strămoşeşti al căror chip este viu şi azi în inima credincioşilor. Aceste suferinţe ale strămoşilor noştri ne-au arătat că Papa dela Roma şi împăratul dela Viena nu se gândeau la mântuirea sufletelor sau la îmbunătăţirea vieţii poporului, ci voiau să ne ţină în întuneric şi robie. Poporul însă la 23 August 1944 a scuturat jugul asupritorilor din trecut şi a adus în ţara noastră viaţă nouă de libertate şi dreptate. Credincioşii s'au întors la Biserica strămoşilor lor.

Ei au păstrat credinţa lor curată, simplă, nerăstălmăcită. Stingerea vrajbei dintre noi, ne-a ajutat să aşezăm o pace trainică între fiii poporului român, să ne întărim unitatea în muncă şi luptă, unitatea în credinţă şi în dragostea faţă de Patria noastră. Suntem hotăriţi să luptăm pentru pacea dintre noi, pacea cu naţionalităţile conlocuitoare, să ne unim forţele pentru apărarea păcii în întreaga lume. Trăiască unirea dintre fiii Bisericii ortodoxe române! Trăiască bunaînţelegerea şi pacea între popoare.

(Continuare în pag 4).

Cinci ani dela reîntregirea bisericească

(Urmare din pag. 3)

Cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian

Încheind seria cuvântărilor, I. P. S. Patriarh **Justinian,** *dă expresie bucuriei ce i-au prilejuit cuvântările anterioare şi însufleţirea clerului şi credincioşilor reveniţi faţă de Biserica ortodoxă română. Atâţia păstori au aşteptat întoarcerea fiilor acasă, atâţia s'au rugat pentru unirea tuturor, iar când a venit plinirea vremii peste mine s'a revărsat bucuria aşteptată de înaintaşi. Mulţumesc Domnului pentru bunătatea arătată Bisericii ortodoxe române, în timpul păstoriei mele. Evocând icoane de neuitat din 3 şi 21 Octomvrie 1948, I. P. S. Sa arată că cei cinci ani ce au trecut au dovedit că legămintele şi îndrumările au fost întru totul împlinite. Clerul şi credincioşii s'au dovedit înflăcăraţi de cea mai curată dragoste faţă de Biserica-mamă, s'au dovedit fii buni ai poporului şi ai Patriei. În aceşti cinci ani a dispărut ori ce deosebire între „noi" şi „voi", unificarea s'a făcut deplin, aşa că acum suntem un duh, un trup, având un Domn, o credinţă, un botez, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel. De aceea, ca şi Ap. Pavel, „mulţumesc Dumnezeului meu în toată pomenirea ce fac de voi, rugându-mă întotdeauna cu bucurie, în toată rugăciunea mea pentru voi toţi" (Filip. 1, 3—4).*

Acum mai avem un motiv de sporire a bucuriei noastre. Căci în vreme ce desbinarea dela 1700 s'a făcut în zeci de ani prin înşelăciune, silnicie, arme şi oşti împărăteşti, prin mucenicie, lacrimi şi sânge, reîntregirea bisericească s'a săvârşit şi s'a consolidat în câţiva ani şi n'a prilejuit de cât bucurie nemărginită. Lacrimile noastre sunt lacrimile bucuriei visului împlinit. Noi putem spune cu conştiinţa curată, că n'am năpăstuit pe nimenea, n'am nedreptăţit pe nimenea. Şi suntem hotărîţi ca împreună să vieţuim, împreună să muncim, împreună să luptăm.

Dar dacă evocarea împlinirilor de ieri şi de azi ne umple inimile de bucurie, ne-am cutremurat adânc în faţa silniciilor săvârşite de Vatican în cei 250 ani. Sfântul Apostol Ioan spune că: „Dumnezeu dragoste este şi oricine iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu" (I 4, 7). Oare de spiritul dragostei s'a condus Vaticanul când a aruncat în temniţe pe credincioşii din Ardeal? Şi „dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său urăşte, mincinos este" (4, 20). Oare din iubire de Dumnezeu a dărâmat Vaticanul 150 de mănăstiri şi a ucis atâţia preoţi, călugări şi credincioşi?

Adânciţi înţelesul înfrăţirii noastre. Ea este proclamarea solemnă a păcii dintre noi şi angajament de a fi slujitori ai păcii şi bunei înţelegeri între toţi fiii Patriei şi în întreaga lume. Să muncim alături de poporul muncitor, pentru zidirea lumii celei noui, lumea dreptăţii, a păcii şi a fericirii. Iubiţi-vă unii pe alţii, iubiţi pe toţi oamenii, căci dragostea zideşte pacea. E spre lauda noastră că facem parte dintre luptătorii frăţiei dintre oameni şi făuritorii păcii dintre toate popoarele pământului. Biserica Ortodoxă Română se străduieşte, alături de poporul muncitor, pentru biruinţa păcii şi dragostei în lume. Mulţumim lui Dumnezeu pentru pacea şi înfrăţirea ce ne-a hărăzit, de-a fi iarăşi una în credinţă, una în dragostea faţă de legea strămoşească şi de scumpa noastră Patrie Republica Populară Română. Slavă să aducem pentru toate lui Dumnezeu, Tatăl, Fiul şi Sf. Duh, Amin.

Distincţiuni bisericeşti

Îndată după cuvântări, I. P. S. Patriarh Justinian a anunţat că din ocazia împlinirii a 5 ani de reîntregire bisericească Sinoadele mitropolitane din Ardeal şi Banat au acordat o serie de distincţiuni vicarilor, consilierilor, protopopilor şi preoţilor reveniţi, pentru merite în actul reîntregirii şi consolidarea lui. Între aceştia 50 de inşi au fost distinşi cu rangul de protopop stavrofor, cărora conform făgăduinţei din 1948, I. P. S. Patriarh le înmânează în dar crucea de stavrofor. Astfel au primit dinstincţie următorii:

P. S. Herineanu Teofil un Engolpion cu chipul Maicii Domnului; Traian Belaşcu, vicar arhiepiscopesc Sibiu; Nicolae Geangalău, consilier arhiepiscopesc Sibiu; Sabin Truţia, vicar episcopal Cluj; Dr. Carol Pop, vicar eparhial Oradea; Madincea Paul, secretar eparhial Oradea; Petru Vancu, consilier eparhial Arad; Aurel Brumbolu, protopop Făgăraş; Petre Pop, protopop Cehul-Silvaniei; Andrei Coman, protopop Carei; Victor Negrea, protopop Alba-Iulia; Victor Ienciu, profesor Şcoala de cântăreţi Cluj; Alexandru Fărcaş, profesor Şcoala de cântăreţi Cluj; Cisteian Ioan, preot Blaj; Zaharia Borza, preot Tătârlaua; Emil Colcer, preot Bicaz; Septimiu Sântoma, preot Blandiana; Emil Murăşan, preot Cluj-Mănăştur; Teodor Ploscariu, preot Ciumarna; Ioan Vuţă, preot Vad; Victor Traian Pop, protopop Oradea; Mircea Filip, preot Cluj; Ioan Florea, preot Oraşul Stalin; Ioan Andraş, preot Târgu-Mureş; Vasile Pluşuv, Romos-Hunedoara; Glodean Dumitru, preot Cluj; Zaharia Hentea, preot Vorumloc; Virgil Moldovan, preot Mediaşul-Aurit; Dr. Ioan Moldovan, consilier eparhial Cluj; Dr. Iuliu Raţiu, consilier arhiepiscopesc Timişoara; Ioan Medan, consilier eparhial Oradea; Cornel Oros, consilier eparhial Arad; Iuliu Man, protopop Tg.-Mureş; Vasile Băcilă, protopop Mediaş; Ioan Groza. protopop Târnăveni; Romul Moldovan, preot Veştem; Nicolae Popa, preot Ocna-Sibiului; Ioan Pop, preot Bistriţa; Alexandru Caian, preot Turda; Simion Rusu, preot Desmir; Nicolae Nicoară, Teleac; Vasile Engliş, Beiuş; Dr. Paul Augustin, Bocicaia; Ioan Ivancluc Glod; Petru Rusu, Vetiş; Dr. Petru Suciu, Tarcea; Petre Marcu, Hunedoara; Ioan Fernea, Şomcuta-Mare; Dr. Eugen Suciu, Vulcan; Gheorghe Medoiu, Comloşul-Mare; Anrel Birău, Bârzava.

Înalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian închee festivitatea rugând pe Cel Atotputernic să înflorească Biserica ortodoxă şi să împlinească cu al Său dar şi a Sa iubire toate dorinţele noastre de unire şi frăţie. Înalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae mulţumeşte I. P. S Patriarh Justinian, membrilor Sf. Sinod şi tuturor celor de faţă pentru participarea la această măreaţă sărbătoare a clerului şi credincioşilor Bisericii noastre. Corul cântă: „Mulţi ani".

A urmat o agapă frăţească, la sfârşitul căreia I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, a toastat în sănătatea I. P. S. Patriarh Justinian.

Patriarhia, pe anul 1954, a alocat suma de 32.000 Lei pentru întreţinerea Catedralei Reîntregirii din Alba-Iulia şi pentru Corul Catedralei. Eparhiile din Ardeal şi Banat vor sprijini deasemenea Catedrala Reîntregirii.

În felul acesta s'a prăznuit aniversarea a 5 ani dela reîntregirea bisericească. Prăznuirea aceasta a fost expresia unităţii totale, de nezdruncinat al clerului şi credincioşilor ce s'au înfrăţit în sânul Bisericii noastre şi care umăr la umăr, inimă la inimă, merg înainte cu hotărîre neînfrântă pe calea ortodoxiei strămoşeşti, pe calea luptei pentru pace, pentru o viaţă mai bună, pentru întărirea Patriei şi propăşirea poporului român.

N. M

Asigurările de Stat

Încă din anul trecut au luat fiinţă în ţara noastră, după bogata experienţă sovietică, Asigurările de Stat. A.D.A.S. Asigurările de Stat sunt o nouă dovadă a grijii guvernului nostru pentru bunurile oamenilor muncii dela oraşe şi sate. Ele sunt menite să vină în ajutorul ţărănimii muncitoare şi al oamenilor muncii dela oraşe pentru a-şi reface bunurile distruse sau avariate de pe urma calamităţilor naturale.

Prin Asigurările de Stat li se asigură oamenilor muncii casele de locuit, dependinţele, magaziile, şoproanele, grajdurile şi alte construcţii contra pagubelor pricinuite de incendii, trăsnet, explozie, cutremur, inundaţii, furtuni, prăbuşiri şi alunecări de terenuri. Maşinile agricole şi culturile agricole se asigură contra pagubelor pricinuite de grindină, ploi torenţiale şi foc în câmp. Deasemeni sunt asigurate animalele contra pagubelor pricinuite prin mortalitate, ca urmare a bolii, accidentelor, etc. precum şi contra pagubelor provenite din tăierea forţată a animalelor.

Pentru asemenea daune A.D.A.S.-ul plăteşte întreaga sumă asigurată, în cazul pieirii sau distrugerii totale a bunului asigurat, iar în caz de distrugere parţială se plăteşte numai partea distrusă din valoarea asigurată.

În primul trimestru al acestui an, Asigurările de Stat au acordat despăgubiri pentru daunele suferite în regiunea Stalin în valoare de 4.554 880 lei, în regiunea Arad de 1.698.128 lei, în regiunea Baia-Mare de 1.152.970 lei etc.

Ţăranii muncitori care au fost despăgubiţi pentru diferite calamităţi adresează scrisori guvernului, mulţumind pentru ajutorul acordat, fără de care n'ar fi putut să-şi refacă gospodăria distrusă de incendiu, să-şi cumpere animalele ce le-au murit din cauza bolii sau a accidentelor. „Niciodată în trecut, un ţăran muncitor n'a primit despăgubiri din partea statului pentru calul ce i-a murit, aşa cum am primit eu acum" — scrie Gh. Suciu din com. Sâmbăteni raionul Lipova, care recent a primit prin A.D.A.S suma de 1.469 lei.

Şi ţăranul Indreica Roman din satul Traian, comuna Ineu, a primit 1400 lei despăgubire pentru un cal. Asemenea despăgubiri au fost plătite în regiunea Bucureşti în ziua de 15 Aprilie a. c. în Raionul Giurgiu în valoare de 16.485 lei, în Raionul Răcari în valoare de 10.048 lei, în Raioul Brăneşti 13.965 lei etc

În luna Februarie în Regiunea Autonomă Maghiară au fost plătite despăgubiri ţăranilor Ambruş Mihai şi Ambruş Dionisie, cărora le-a ars grajdul şi şura suma de 7116 lei şi 7200 lei. Cei despăgubiţi plătiseră prima de asigurare circa 20—25 lei. Deasemeni s'a acordat lui Dumitru D. Soare din Zimnicea suma de 4236 lei, pentru a-şi reface gospodăria disirusă în urma unui incendiu.

Toţi cei ce au primit despăgubiri în urma calamităţilor şi-au luat angajamentul să lămurească pe toţi ţăranii din comună despre avantagiile A.D.A.S.-ului, îndemnându-i să plătească la timp primele de asigurare.

„Fiţi împlinitori ai cuvântului, iar nu numai ascultători lui..., căci precum trupul fără suflet este mort, aşa şi credinţa fără fapte este moartă".

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN.

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu